Stadsfullmäktiges
i
Västerås

Protokoll
och
Handlingar
för år
1928

STADSFULLMÄKTIGES I VÄSTERÅS

PROTOKOLL

OCH

HANDLINGAR

FÖR

ÅR 1928

VÄSTERÅS 1928
WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar.

1928.

REGISTER.

PROTOKOLL

STADSFULLMÄKTIGES I VÄSTERÅS

PROTOKOLL

ÅR 1928

VÄSTERÅS 1929
WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 2 Januari 1928.

Närvarande: Direktören Axel Sundström, Byggmästaren Edv. Karlsson, Domprosten Fredr. Fåhræus, Tapetseraren Carl Bäckman, Direktören E. Falk, Redaktören A. Pers, Köpmannen Karl Hedberg, Förmannen J. Andersson, Byggmästaren Axel Hammer, Ingenjören P. Hiersemann, Svarvaren C. G. Pettersson, Folkskollläraren G. Leontein, Arbetsförmedlingsföreståndaren K. Johansson, Rektorn Hj. Thyresson, Sjukbesökaren Einar Keijser, Förste provinsialläkaren G. Fjellander, Metallarbetaren O. Håvberg, Sjukvårdaren J. O. Wass, Filaren R. Hult, Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Förmannen E. A. Westholm, Överingenjören O. Hellman, Byggmästaren F. Eklund, Träarbetaren Gust. Sund, Expeditören Karl Andersson, Tubdragaren K. Engdahl, Hamnarbetaren K. Hellström, Lokomotivföraren Oskar Dahrné, Stationskarlen C. F. Melin, Fru Agnes Söderquist, Järnarbetaren Josef Widén, Rektorn S. Landtmansson, Vaktmästaren Einar Gehlin, Ritsaren Edvin Andersson, Kaptenen G. Robsahm, Redaktören Hj. Nelson, Plåtslagaren C. F. Larsson, Folkskoleinspektören Em. Granér, Skorstensfejaremästaren C. V. Karlsson, Förste postiljonen E. L. Östlund och Valsaren Karl Aug. Berg,

Frånvarande med godkänt förfall voro: Brandchefen A. Danielsson, Fru Ida Grönberg, Byggnadssnickaren P. R. Svedlund, Överingenjören R. Liljeblad, Lektorn M. Lien, Fru Ida Olsson och Expeditören Bror Lindberg.

§ 1.

Sedan Herr Sundström, vilken bland Stadsfullmäktiges ledamöter under den längsta tiden oavbrutet tillhört Stadsfullmäktige, enligt arbetsordningens föreskrift till denna dag sammankallat Stadsfullmäktige för att bland sig utse ordförande för det ingångna året m. m., öppnades nu sammanträdet av Herr Sundström.

§ 2

Val av ordföranden.

Företogs val av ordförande hos Stadsfullmäktige för innevarande år, och utsågo Stadsfullmäktige härtill på förslag av Herr Keijser med acklamation Herr Domprosten Fredr. Fåhræus.

§ 3.

Val av vice ordförande.

Sedan Herr Fåhræus övertagit ledningen av förhandlingarne utsågo Stadsfullmäktige på förslag av Herr Keijser till vice ordförande för år 1928 med acklamation Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist.

§ 4.

Val av beredningsutskott.

Företogs till behandling frågan om val av Beredningsutskott för innevarande år, och beslöto Stadsfullmäktige härvid till en början enligt ett av Herr Falk framställt förslag, att utskottet skulle bestå av nio ledamöter och lika antal suppleanter.

Härefter valde Stadsfullmäktige efter inom Stadsfullmäktige framställda förslag med acklamation till ordinarie ledamöter i Beredningsutskottet Förmannen E. A. Westholm, Hamnarbetaren K. Hellström, Expeditören K. Andersson, Metallarbetaren O. Håvberg, Förmannen J. Andersson, Köpmannen C. Hedberg, Ingenjören P. Hiersemann, Rektorn Hj. Thyresson och Folkskolläraren G. Leontein.

Till suppleanter i Beredningsutskottet valdes likaledes med acklamation Filaren R. Hult, Träarbetaren Gust. Sund, Lokomotivföraren O. Dahrné, Stationskarlen C. F. Melin och Tubdragaren K. Engdahl, att i nämnd ordning inträda vid förfall för någon eller några av Herrar Westholm, Hellström, K. Andersson, Håvberg och J. Andersson, Förste provinsialläkaren G. Fjellander, Byggmästaren A. Hammer och Ingenjören O. Hellman att i nämnd ordning inträda vid förfall för någon eller några av Herrar Hedberg, Hiersemann och Thyresson samt Folkskolinspektören Em. Granér att inträda vid förfall för Herr Leontein.

In fidem:
THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 26 Januari 1928.
FREDR. FÅHRÆUS.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 26 Januari 1928.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, vice ordföranden Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Danielsson, Bäckman, Falk, Pers, Hedberg, J. Andersson, Hammer, Hiersemann, Pettersson, Leontein, Fru Grönberg, Herrar Johansson, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Wass, Hult, Westholm, Hellman, Eklund, Sund, Karl Andersson, Hellström, Melin, Liljeblad, Fru Söderquist, Herr Widén, Landtmanson, Gehlin, Edvin Andersson, Robsahm, Nelson, Larsson, Lien, Granér, C. V. Karlsson, Östlund, Berg och Lindberg.

Frånvarande med godkänt förfall voro Herrar Svedlund, Engdahl, Dahrné och Fru Olsson.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr t. f. Borgmästaren Victor Åsberg.

§ 5.

Justering.

Upplästes och justerades det vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 2 innevarande januari förda protokollet.

§ 6.

Justeringsmän.

Uppdrogs åt Herrar Hellman och Westholm att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll.

§ 7.

Ang. anslag till Västmanlands läns sjuksköterskeförening.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 1) hade Drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet från Västmanlands läns sjuksköterskeförening samt Hälsovårdsnämndens däröver på Drätselkammarens anmodan avgivna yttrande, hemställt, att Stadsfullmäktige ville för föreningens verksamhet under innevarande år anvisa ett av föreningen i dess framställning begärt anslag å 500 kronor, att utgå av det i årets stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning godkänna vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 8.

Ang. åtgärder för åstadkommande o. upprätthållande av ett konstmuseum i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 december 1927 för yttrande till Drätselkammaren remitterat en framställning från Västerås Konstförening angående upplåtelse av staden tillhörig tomt för uppförande av ett konstmuseum samt angående åtagande från stadens sida att delvis bestrida de årliga kostnaderna för museiverksamheten och underhållet av byggnaden, allt under förutsättning att föreningen genom lotterimedel, ställda till förfogande av staten, bereddes möjlighet att uppföra museet i huvudsaklig överensstämmelse med av Stadsarkitekten Hahr uppgjorda ritningar, vilken framställning genom Magistratens resolution den 21 i samma månad överlämnats till Stadsfullmäktige för besluts fattande, hade Drätselkammaren i nu avgivet utlåtande den 12 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 2) på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige i anledning av den gjorda framställningen och under förutsättning att för museets uppförande erhölles lotterimedel, ville besluta dels inom byggnadskvarteret Malin såsom plats för museet kostnadsfritt upplåta erforderligt tomtområde med läge och gränser samt under de villkor, Drätselkammaren kunde finna skäligt bestämma, dels ock tillförbinda staden att under en tid av fem år, från det museet för allmänheten upplåtits, för museiverksamheten och underhållet av museibyggnaden anvisa ett årligt anslag av 2,500 kronor att utgå av uttaxerade medel.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet uppstod en stunds överläggning och yrkades därunder dels av Herrar Sundström, Thyresson, Hedberg, Keijser, Pers och Sund till alla delar bifall till vad Drätselkammaren sålunda föreslagit, dels ock av Herrar Bäckman och Westholm att Stadsfullmäktige måtte bifalla Drätselkammarens framställning i dess första del eller om upplåtelse kostnadsfritt av tomt för ifrågasatta ändamålet, men avslag å Drätselkammarens framställning i dess senare del eller om årligt anslag till bestridande av museets verksamhet.

Efter överläggningens slut framställdes proposition punktvis å de sålunda gjorda yrkandena; och beslöto Stadsfullmäktige härvid utan omröstning till alla delar godkänna vad Drätselkammaren i ärendet föreslagit.

§ 9.

Ang. komplettering av föregående beslut om pensionering av en befattningshavare.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande januari hade Magistraten, med förmälan att vid föredragning samma dag inför Magistraten av de beslut Stadsfullmäktige den 29 november 1927 fattat och

som till Magistraten författningsenligt överlämnats för beslut om verkställighet, Magistraten funnit, att det under § 198 i Stadsfullmäktiges protokoll antecknade beslut angående beviljande av en årlig pension av 1,450 kronor jämte dyrtidstillägg för förmannen vid stadens renhållningsverk Karl Joh. Jansson att utgå från och med 1 januari 1928 icke innefattat bestämmelse om av vilka medel anslaget skulle utgå, hemställt, att Stadsfullmäktige ville företaga ärendet till förnyad behandling och därvid bestämma att anslaget ifråga skulle utgå av uttaxerade medel.

På yrkande av Herr vice ordföranden biföllo Stadsfullmäktige efter härav tagen del utan omröstning vad Magistraten sålunda hemställt.

§ 10.

Ang. förordnande av ordf., v. ordf. och revisor i arbetslöshetskommittén.

Enligt till Stadsfullmäktige överlämnade skriftliga meddelanden hade Konungens Befhde i länet till ordförande för stadens arbetslöshetskommitté förordnat Fabrikören Joh. Svensson och till suppleant för honom sjukbesökaren Einar Keijser samt till revisor för granskning av arbetslöshetskommitténs räkenskaper och verksamhet för år 1928 Kamreraren Harald Billman.

Efter anteckning härav lades de inkomna meddelandena till handlingarne.

§ 11.

Ang. utsträckning av omnibuslinje I till Centrallasarettet.

Föredrogs och lades till handlingarne till Stadsfullmäktige överlämnat utdrag av Magistratens protokoll för den 16 innevarande januari, varav inhämtades, att Magistraten i anledning av från Västerås Omnibuskompani inkommen framställning beslutat att med stöd av koncessionsavtalet rörande omnibustrafiken i Västerås fastställa utsträckning av omnibustrafiken å linje I till centrallasarettet i Västerås från och med den 28 innevarande januari, därvid såsom ankomst- och avgångstider för centrallasarettet skulle gälla samma tider, som nu vore föreskrivna för Folkets park, och att Folkets park hädanefter skulle utgöra hållplats.

§ 12.

Ang. anordnande av ny omnibuslinje mellan Centrallasarettet och järnvägsstationen.

Föredrogs följande från Magistraten till Stadsfullmäktige överlämnade skrivelse:

"*Till Stadsfullmäktige i Västerås.*

Till Magistraten inkom den 18 innevarande januari en framställning från Omnibuskompaniet angående anordnande av en ny omnibuslinje mellan länets Centrallasarett i Västerås och järnvägsstationen i Västerås med förslag tillika till turlista, vilken framställning här bifogas i avskrift.

Enligt gällande koncessionsavtal med Omnibuskompaniet skall anordnandet av ny trafiklinje fastställas genom samstämmigt beslut av magistraten och stadsfullmäktige.

Då den föreslagna trafiklinjen synes lösa frågan om, huru staden på ändamålsenligaste sätt skall uppfylla sin förpliktelse gent emot landstinget att uppehålla trafik mellan Centrallasarettet och Järnvägsstationen, och då de gatudelar, som för trafiken ifråga skola begagnas, redan förut äro upplåtna för omnibustrafik, har magistraten för sin del funnit skäligt bifalla Omnibuskompaniets framställning och godkänt den föreslagna turlistan.

Med anledning av vad härovan anförts hemställer magistraten

att stadsfullmäktige för sin del ville biträda magistratens härovan omförmälta beslut. Västerås rådhus den 19 januari 1928.

På magistratens vägnar:
VICTOR ÅSBERG.

H. Cronholm."

jämte en därvid fogad handling så lydande:

"*Till Magistraten i Västerås.*

Härmed anhålles vördsamt att fr. o. m. den 28 januari 1928 tills vidare insätta omnibustrafik Centrallasarettet—Station och åter passerande Stora gatan—Kopparbergsvägen, med hållplats på Stora gatan vid Kopparbergsvägen.

Förslag till turlista.

8,50	9,45	14,05	från	↓	Centrallasarettet	↑	till	9,15	10,15
9,00	9,55	14,15	till	↓	Station	↑	fr.	9,06	10,05

Västerås den 18 januari 1928.

För Omnibuskompaniet:

K. Karlsson. *Rob. Andersson.*

Vidimeras: *H. Cronholm.*"

Efter föredragning av berörda handlingar yrkade Herr Falk, att Stadsfullmäktige måtte med bifall jämväl för sin del till framställningen angående anordnande genom omnibuskompaniets försorg av den nya trafikleden mellan centrallasarettet och järnvägsstationen, uppdraga åt trafikkommittén att med omnibuskompaniet överenskomma om lämplig turlista för linjens trafikerande samt i avbidan härpå förklara sig icke hava något att erinra emot att det framställda förslaget till turlista tills vidare tillämpades.

Stadsfullmäktige fattade beslut i ärendet i överensstämmelse med Herr Falks yrkande.

§ 13.

Ang. avsägelse av kommunala förtroendeuppdrag.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 18 innevarande januari hade Fru Agnes Ahlenius med anledning av flyttning från staden avsagt sig de förtroendeuppdrag hon här innehaft såsom vårdare i fattigvården och som suppleant i barnavårdsnämnden.

Stadsfullmäktige beslöto remittera framställningen till Beredningsutskottet för utlåtande.

§ 14.

Ang. uppgörelse med kasernkommittén rör. indragning av regementet.

Från Drätselkammaren hade till Stadsfullmäktige inkommit följande skrivelse:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 29 november 1927 bemyndigade Stadsfullmäktige Drätselkammaren att träffa uppgörelse med Kungl. Maj:t och Kronan angående ersättning till staden i anledning av indragning av Kungl. Västmanlands regemente, i huvudsaklig överensstämmelse med ett mellan Drätselkammaren och statens Kasernkommitté uppgjort förslag.

Uppgörelsen, som förutsatte en förläggning till staden av antingen två flygkårer, första och andra flygkåren, alt. I, eller allenast en flygkår den andra flygkåren alt. II, uppsatta enligt 1925 års försvarsorganisation innebar till sina huvuddrag att staden vid alt. I icke skulle erhålla någon ersättning, men väl berättigas att tillösa sig mark av Kungsängen jämte annan mark, samt vid alt. II ersättning i mark — jmfr. Stadsfullmäktiges handlingar N:o 60 1927.—

Enligt den behandling, som frågan om förläggningen inom landet av flygvapnet därefter undergått hos de olika myndigheterna, har såsom ett tredje alternativ i fråga om staden såsom förläggningsort för

delar av vapnet ifrågasatts en förläggning hit av första flygkåren, och har av denna anledning statens Kasernkommitté inlett underhandlingar med Drätselkammaren angående den kompensation som, därest detta alternativ bleve av statsmakterna antaget, skulle beredas staden, och hava dessa underhandlingar lett till en preliminär uppgörelse, som Drätselkammaren härmed underställer Stadsfullmäktige för antagande.

Enligt av Kasernkommittén lämnade uppgifter angående personalstyrkan vid första flygkåren jämförd med de uppgifter, som tidigare av kommittén lämnats och varpå de förut av Stadsfullmäktige godkända alternativen till en uppgörelse fotats, skulle avlöningsförmånerna, inberäknat dyrtidstillägg för den fast anställda personalen vid första flygkåren beräknas uppgå till ett belopp av 224,000 à 225,000 kronor, vartill vid en förläggning hit av denna kår skulle läggas, dels arvode till två läkare vid kåren med 6,360 kronor och till i stat upptagen fast anställd personal vid flygverkstäderna med en beräknad totallön inberäknat dyrtidstillägg av 28,100 kronor. Slutsumman av avlöningsförmånerna till första flygkårens personal samt till den i stat upptagna högre verkstadspersonalen skulle bliva omkring 259,000 kronor, vilket i jämförelse med samma siffra för andra flygkåren skulle innebära ett minskat skatteunderlag av i runt tal 32,000 kronor.

I sammanhang med denna redogörelse för avlöningen vill Drätselkammaren för undvikande av varje missförstånd fastslå, att liksom den nu senast träffade preliminära uppgörelsen ifråga om alternativet med första flygkåren hit förlagd — alt. III — är grundad på riktigheten av dessa av Kasernkommittén lämnade uppgifter, de förut godkända alternativa förslagen till en uppgörelse likaledes äro grundade på riktigheten av förut lämnade liknande uppgifter samt att avtalen därför givetvis för stadens del äro bindande i den mån dessa uppgifter vid kårernas slutliga uppsättning visa sig tillförlitliga så till vida, att kårernas kadrer icke minskas.

Det har vid uppgörelsen varit Drätselkammaren angeläget att få det förut angivna minskade skatteunderlaget vid en förläggning hit av allenast första flygkåren i någon form kompenserad, ävensom att vid ett uppskov med uppsättningen av denna kår som blivit ifrågasatt få ett skadestånd staden tillförsäkrat under mellantiden såsom vederlag för de på denna tid belöpande mistade skatteintäkterna. På båda dessa punkter hava enligt Drätselkammarens förmenande stadens önskemål enligt den föreliggande uppgörelsen blivit beaktade.

Den träffade uppgörelsen innebär att det alternativ till en uppgörelse, som förut av Stadsfullmäktige godkänts och som förutsatt förlägg-

ning till staden av andra flygkåren — jämfr. Stadsfullmäktiges handlingar 1927, sid. 299 o. ff., där denna uppgörelse finnes intagen — skulle till sina huvuddrag vara giltigt, även, därest första flygkåren bleve hit förlagd men med två väsentligare tillägg. Staden skulle nämligen dels erhålla vederlag i mark för det minskade skatteunderlaget på sådant sätt, att förutom den mark, som enligt detta alternativ skulle överlämnas till staden, ytterligare skulle komma ett område av Kungsängen i areal omkring 21,000 kvm. och utmärkt med röd färg å den karta, som där finnes åberopad, dels ock tillerkännes en kontant ersättning med ett årligt belopp av 10,000 kronor, räknat från den 1 juli 1928 och intill dess första flygkåren med organisation enligt 1925 års försvarsorganisation blivit förlagd till Västerås.

Den preliminära uppgörelsen är i sin helhet närmare formulerad å bilaga, och får Drätselkammaren med överlämnande av denna av de av Kasernkommittén lämnade löneuppgifterna samt förenämnda karta, varå de markområden angivits, som skulle till staden överlämnas, i händelse nu ifrågavarande alternativ av statsmakterna bleve beslutat, för sin del föreslå, att Stadsfullmäktige ville lämna Drätselkammaren bemyndigande, att i huvudsaklig överenstämmelse med förslaget träffa uppgörelse med Kungl. Maj:t och Kronan i fråga om ersättning till staden i anledning av indragning av Kungl. Västmanlands regemente.

Västerås den 26 jannari 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow."

jämte därvid fogade handlingar så lydande:

"Med anledning av 1925 års riksdags beslut i försvarsfrågan, enligt vilket bland annat bestämts, att det till Västerås förlagda Västmanlands regemente skall helt indragas, träffas härmed mellan Kungl. Maj:t och Kronan genom Kasernkommittén, under förbehåll av Kungl. Maj:ts och Riksdagens godkännande, å ena sidan, samt Västerås stad, å andra sidan, följande överenskommelse:

§ 1.

De prestationer, som Västerås stad i förhållande till Kronan fullgjort för ordnande av Västmanlands regementes förläggning till staden,

skola, under enahanda villkor som angivits i det den 24 september och den 21 oktober 1903 mellan Kronan och staden upprättade avtalet, anses verkställda för flygvapnets räkning.

§ 2.

Därest till Västerås kommer att förläggas allenast första flygkåren, enligt bilagd av Kasernkommittén lämnad uppgift, organiserad på sätt 1925 års försvarsorganisation förutsätter, jämte flygverkstäder, skall Kronan till staden överlämna en del av de markområden, som hittills disponerats av Västmanlands regemente.

Kronan skall sålunda till staden med äganderätt överlåta följande å en av stadsingenjören Gösta Smitt år 1920 upprättad karta över Västerås stad med omgivning — de här nedan under a)—c) angivna med grön färgbeteckning samt det under d) angivna med röd färgbeteckning — utmärkta markområden, nämligen:

a) ett med bokstaven A betecknat område, i areal innehållande cirka 17,2 hektar och utgörande en del av kronolägenheten Kungsängen;

b) ett med bokstaven B betecknat område, i areal innehållande cirka 10,7 hektar och i nordlig riktning gränsande intill Stockholmsvägen;

c) ett med bokstaven C betecknat område, i areal innehållande 0,92 hektar och i västlig riktning gränsande intill staden tillhörig andel av lägenheten Viksäng; samt

d) ett med bokstaven D betecknat område, i areal innehållande cirka 2,1 hektar och utgörande till huvudsaklig omfattning andel av kronolägenheten Kungsängen.

§ 3.

Sedan förrättningar för avstyckning av de till staden enligt § 2 överlåtna markområdena ägt rum, skall särskild avhandling upprättas mellan Kronan och staden angående fastigheternas överlåtande till staden. Staden skall bestrida alla kostnader, som bliva förenade med fastigheternas avstyckning ävensom för erhållande av lagfart å desamma.

§ 4.

Staden skall äga tillträda de i § 2 angivna markområden i befintligt skick den 1 juli 1929.

§ 5.

Den väg, som i sydostlig riktning från Pilgatan framgår över det med bokstaven A betecknade markområdet och som å kartan utmärkts med bokstaven a, skall Kronan, med den inskränkning, som kan föranledas av övriga punkter i denna paragraf, städse äga begagna såsom utfartsväg.

Därest markområdet A skulle komma att tagas i anspråk för framdragande av järnvägsspår och i följd härav vägen skulle komma att korsas av dylikt spår, förbinder sig staden, att utan kostnad för Kronan låta anlägga annan till läge och beskaffenhet lika lämplig väg väster om markområdet, och skall denna väg genom anordnande av viadukter eller eljest så framdragas, att korsning av järnvägsspår i markplanet icke behöver ifrågakomma.

Skulle staden finna området böra utnyttjas för något annat ändamål, som icke medgiver ett bibehållande av här omförmälda utfartsväg, skall staden vara berättigad att efter samråd med vederbörande statliga myndigheter på sin bekostnad anordna annan likvärdig väg antingen över området eller väster om detsamma.

§ 6.

Över det å kartan med B betecknade markområdet skall Kronan vara berättigad att erhålla tillgång till lämpliga utfartsvägar.

§ 7.

Samtliga kostnader för inhägnande av de i § 2 omförmälda markområden skola bestridas av staden.

§ 8.

Det mellan Kungl. Arméförvaltningens fortifikationsdepartement samt Västerås stad den 8 och den 15 oktober 1921 upprättade kontrakt om upplåtelse av Västmanlands regemente tillhörig mark för spårvägsanläggning skall från den 1 juli 1929 anses vara förfallet.

§ 9.

Kronan förbinder sig att, intill dess första flygkåren med organisation enligt 1925 års försvarsorganisation blivit förlagd till Västerås, till staden utgiva en kontant ersättning av 10,000 kronor för år räknat.

Berörda ersättning, vilken första gången skall avse budgetåret 1928—1929, skall betalas i efterskott den 1 juli varje påföljande budgetår.

§ 10.

Kronan skall med äganderätt till staden för en köpeskilling av fem tusen (5,000: —) kronor försälja det å en av överlantmätaren N. Th. Schönström verkställd kopia av distriktslantmätaren W. Raquettes karta av år 1919 över kronoegendomen 4 mantal Hesslö n:r 1, 2, 3 och 4 i Badelunda socken med ägofigurerna n:r 57—64 betecknade område, varå finnes ett staden tillhörigt vattenuppfordringsverk, och som i areal innehåller 1,267 hektar.

§ 11.

Som den i § 10 omförmälda fastighet enligt ett den 30 augusti 1922 och den 7 februari 1923 upprättat arrendekontrakt av länsstyrelsen i Västmanlands län upplåtits till Västerås stad på arrende för en tid av sju år, räknat från den 14 mars 1923 till den 14 mars 1930, skall detta arrendekontrakt från den 1 juli 1929 anses vara förfallet och staden från sistnämnda dag med äganderätt besitta fastigheten. För tiden 14 mars—30 juni 1929 skall staden icke vara skyldig utgiva någon arrendeavgift för fastigheten.

§ 12.

Sedan förrättning för avstyckning av den till staden enligt § 10 överlåtna marken ägt rum, skall särskild avhandling upprättas mellan Kronan och staden angående fastighetens överlåtande till staden. I denna avhandling skola intagas föreskrifter om att staden skall äga att vid Hesslö brygga vid sjön avlasta och för kortare tider upplägga för vattenuppfordringsverkets behov nödiga byggnadsmaterialier, kol eller andra förnödenheter samt nyttja till vattenuppfordringsverket ledande vägar ävensom den mark, som tagits i anspråk av den utav staden anlagda vattenledningen från försålda området fram till Hamre ägor, allt mot den ersättning för innehavaren av kronoegendomen Hesslö i anledning härav förorsakat intrång, varom överenskommelse kan träffas mellan denne och staden. Staden skall vidare i avhandlingen förbinda sig att deltaga i underhållet av den från vattenverket ledande såsom Hesslö utfartsväg gagnade enskilda väg ävensom att underhålla den omkring försålda området uppförda hägnad.

§ 13.

Staden skall bestrida alla kostnader såväl för avstyckning som för lagfart å det enligt § 10 överlåtna markområdet.

§ 14.

Den i § 10 omförmälda köpeskilling å 5,000 kronor skall staden den 1 juli 1929 utan anfordran inbetala till Kungl. Domänstyrelsen.

Av denna överenskommelse äro två exemplar upprättade, av vilka Kungl. Maj:t och Kronan erhållit det ena samt Västerås stad det andra exemplaret.

Stockholm den

För Kasernkommittén:

Västerås den"

"Enligt tidigare lämnad uppgift kan medellönen (inberäknat dyrtidstillägg) för den fast anställda personalen vid första flygkåren, därest densamma förlägges till Västerås, beräknas uppgå till ett belopp av 224,000 à 225,000 kronor.

För den händelse allenast denna kår förlägges till staden, kan det beräknas att två läkare (pensionerade eller civila) erhålla sysselsättning vid kåren. Arvode till en dylik utgår med 3,180 kronor per år.

Därjämte tillkommer den i stat upptagna fast anställda personalen vid flygverkstäderna i Västerås, vilken i tidigare lämnade uppgifter inberäknats i personalen vid andra flygkåren, nämligen

1 flygingenjör,
1 verkmästare av 1 klassen,
1 verkmästare av 2 klassen,
1 förrådsförvaltare.

Medellönen för dessa fyra befattningshavare (inberäknat dyrtidstillägg) kan beräknas till cirka 28,100 kronor.

Slutsumman av avlöningsförmånerna till första flygkårens personal + i stat upptagen högre verkstadspersonal blir alltså cirka 259,000 kronor "

Efter föredragning av berörda handlingar och en stunds överläggning varunder Herr Sundström yrkade bifall till vad Drätselkammaren hemställt samt Herrar Hedberg och Granér yttrade sig utan av framställa något särskilt yrkande, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar godkänna vad Drätselkammaren i ärendet föreslagit.

§ 15.

Ang. meddelande om val av ord. v. ordf. m. m. i en del styrelser.

Föredrogos och lades till handlingarne från Drätselkammaren, Vatten- och Gasverksstyrelsen, Hälsovårdsnämnden och Hamnstyrelsen inkomna meddelanden angående val av ordförande och vice ordförande för innevarande år m. m.

§ 16.

Ang. bostadstelefoner till kriminalpoliserna.

Genom resolution den 21 innevarande januari hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över av t. f. polischefen i staden Victor Åsberg anförda besvär över Stadsfullmäktiges den 29 december 1927 fattade beslut att avstå av stadens polisnämnd gjord framställning om beviljande av anslag till bostadstelefoner för länskriminalpoliserna i staden.

Stadsfullmäktige beslöto remittera handlingarne i ärendet till Beredningsutskottet för avgivande av förberedande utlåtande.

§ 17.

Ang. tacksamhetsskrivelse från chefen för Västmanlands regemente.

Föredrogs och lades till handlingarne en av chefen för Kungl. Västmanlands regemente avlåten den 30 december 1927 dagtecknad skrivelse till Stadsfullmäktige, däri regementets tacksamhet betygats för vad från Stadsfullmäktiges sida gjorts till underlättande av regementets verksamhet och vad därmed sammanhörde.

§ 18.

Ang. åtgärder i anledning av läroverksreformen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige denna dag hade Magistraten under åberopande av sin skrivelse den 14 oktober 1927 överlämnat ett antal exemplar av Kungl. Maj:ts cirkulär den 22 december 1927, dels angående vissa av den förändrade skolorganisationen föranledda bestämmelser rörande statsunderstödda privatläroverk samt dels angående genomförande av den nya organisationen av de allmänna läroverken.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden överlämna handlingarne till Beredningsutskottet och Drätselkammaren.

§ 19.

Ang. inkorporering av hemmansdelen $^1/_7$ mantal Boberga N:o 1^6 i Dingtuna socken.

Genom resolution denna dag hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i uppkommen fråga rörande inkorporering av hemmansdelen $^1/_7$ mantal Boberga N:o 1^6 i Dingtuna socken.

Stadsfullmäktige beslöto remittera handlingarne i ärendet för förberedande utlåtande till Drätselkammaren.

§ 20.

Ang. åtgärder till lindrande av arbetslösheten.

På förslag av Herr vice ordföranden, med vilken Herr Karl Andersson förenade sig, beslöto Stadsfullmäktige att med anledning av rådande arbetslöshet och en framställning i ämnet från arbetslöshetskommittén till Drätselkammaren, vilken framställning dock ännu ej hunnit bliva föremål för Drätselkammarens behandling, uttala, att Stadsfullmäktige ej hade något att erinra emot att Drätselkammaren i samråd med arbetslöshetskommittén och Fattigvårdsstyrelsen intill nästa Stadsfullmäktigesammanträde vidtoge sådana åtgärder som av sagda myndigheter kunde finnas vara oundgängligen nödvändiga och lämpliga för lindrande av arbetslöshetens följder.

In fidem:
Theofil Öberg.

Justerat den 31 Januari 1928
FREDR. FÅHRÆUS.
Oscar Hellman. *E. A. Westholm.*

Offentligen uppläst den 31 januari 1928, betygar
Ex officio:
Theofil Öberg.

§ 23.

Ang. ombyggnad av den yttre båtbryggan i hamnbassängen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 4) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville, med bifall till en vid Drätselkammarens skrivelse fogad framställning i ämnet från Hamnstyrelsen, dels bemyndiga Hamnstyrelsen ombesörja ombyggnad av den yttre båtbryggan i hamnbassängen, dels ock besluta, att, i den mån kostnaden härför icke kunde täckas av i Hamnstyrelsens stat för innevarande år upptagna anslag, överskjutande kostnader skulle täckas av hamnens inkomster.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige efter föredragning härav utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 24.

Ang. inkorporering av en hemmansdel från Dingtuna socken.

Sedan Magistraten genom resolution den 26 nästlidne januari infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i uppkommen fråga rörande inkorporering av hemmansdelen $^{1}/_{7}$ mantal Boberga N:o 1^{6} i Dingtuna socken med Västerås stad samt Stadsfullmäktige samma dag beslutat remittera handlingarne i ärendet för förberedande utlåtande till Drätselkammaren, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 5) på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville förklara sig för stadens del icke hava något att erinra emot den föreslagna inkorporeringen.

Stadsfullmäktige beslöto efter tagen del av handlingarnes innehåll på yrkande av Herr Sundström utan omröstning bifalla Drätselkammarens berörda hemställan.

§ 25.

Ang. upptagande av tillfälliga lån.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande februari hade Drätselkammaren, under förmälan att stadens behov under innevarande år av penningemedel för bestridande av löpande utgifter i avvaktan på vid uppbörderna av kommunalutskylderna inflytande medel, för bestridande av utgifter, som slutligen skulle gäldas med fasta lån, för hållande av nödiga förråd av materialier och annat, som förbrukades i den kommunala verksamheten, samt för hållande av rörelsekapital åt stadens tekniska verk, fortfarande föranledde tillfällig upplåning, hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga, ej mindre Drätselkammaren att i bankinrättning eller eljes för stadens räkning upptaga tillfälliga lån för ovan angivna ändamål, i vad de avsåge Drätselkammarens för-

valtning, till belopp Drätselkammaren kunde finna erforderligt, än även Vatten- och Gasverksstyrelsen att ikläda staden skuld genom upptagande av tillfälliga lån till erforderligt belopp för tillgodoseende av de tekniska verkens behov av rörelsekapital för närmaste år framåt, i samband varmed Drätselkammaren jämväl anhållit om bemyndigande, att under år 1928 för ytterligare ett år framåt förnya stadens borgen för i bankinrättning lämnad kredit för Aktiebolaget Arbetarebostäder å 50,000 kronor.

Stadsfullmäktige biföllo på yrkande av Herr Sundström utan omröstning till alla delar vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 26.

Ang. tilläggsanslag till Fattigvårdsstyrelsen för utgifter till understöd enligt 2§ Fattigvårdslagen.

Med överlämnande av en skrivelse från Fattigvårdsstyrelsen, däri denna hos Drätselkammaren anmält, att av styrelsen förskotterade medel för den understödsverksamhet enligt 2 § Fattigvårdslagen, som jämlikt Stadsfullmäktiges beslut den 27 januari 1927 av styrelsen handhafts, icke kunnat bestridas av anslag i fattigvårdens budget, ity att för verksamheten under tiden 1 februari—31 maj 1927, ett tilläggsanslag å 4,868 kronor 50 öre krävdes, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande februari hemställt, att Stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag för ändamålet å angivna belopp att påföras överskott och brister i 1927 års budget.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 27.

Ang. åtgärder i anledning av arbetslösheten.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 nästlidne månad i anledning av rådande arbetslöshet i staden och en framställning från Arbetslöshetskommittén, varav Stadsfullmäktige erhållit kännedom, gjort ett uttalande av innehåll, att Stadsfullmäktige ej hade något att erinra emot, att Drätselkammaren i samråd med Arbetslöshetskommittén och Fattigvårdsstyrelsen intill dagens stadsfullmäktigesammanträde vidtoge sådana åtgärder, som kunde befinnas vara oundgängligen nödvändiga och lämpliga för lindrande av arbetslösheten, hade Drätselkammaren nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 6) redogjort för de åtgärder Drätselkammaren sedan förra sammanträdet vidtagit, samt hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta godkänna dessa åtgärder, samt giva Drätselkammaren bemyndigande att i samråd med Fattigvårdsstyrelsen och Arbetslöshetskom-

mittén vidtaga de ytterligare åtgärder för lindrande av arbetslösheten, som situationens utveckling kunde göra oundgängligen nödvändiga, med bestämmelse tillika, att de med dessa åtgärder förenade kostnaderna skulle bestridas av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren framdeles kunde komma att besluta.

Efter föredragning av berörda framställning beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning bifalla Drätselkammarens hemställan.

§ 28.

Ang. anslutningsavgifter för stadens allmänna ledningar år 1928.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Vatten- och Gasverksstyrelsen hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 7), föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte i överensstämmelse med Vatten- och Gasverksstyrelsens i ämnet väckta förslag, bestämma, att avgiften för ledningsanslutningar för innevarande år skulle utgå med samma belopp och uppdelning för de olika slagen av ledningar som nu gällde, eller med 1 krona 10 öre pr kvm. tomtyta, därav för avlopp 44 öre, för vattenledning 34 öre, för gasledning 22 öre för elektrisk ledning 10 öre.

På yrkande av Herr Sundström godkände Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 29.

Ang. fullföljd av talan i en staden rörande rättegång.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande februari hade Drätselkammaren förmält, att härvarande Rådhusrätt genom utslag den 13 innev. månad i mål mellan Repslageri-Aktiebolaget P. E. Erikssons Eftr. konkursbo såsom kärande och Västerås stad samt Stadsfiskalen Ernst Petersson såsom svarande angående fordringsanspråk, så skilt emellan parterna, att svarandena, vilkendera bäst gälda gitte, förpliktats till konkursboet utgiva omstämda beloppet jämte ränta och rättegångskostnader, samt erinrat, att det anspråk på betalningsskyldighet, konkursboet gent emot staden gjort gällande, grundats därpå, att konkursboet vore innehavare av den rätt till ersättning, som tillkomme tvänne bokföringsexperter för en åt Stadsfiskalen Petersson utförd undersökning i anledning av angivelse mot person för brottsligt förfarande;

och hade Drätselkammaren med anledning härav och under erinran, att Stadsfullmäktige genom beslut den 30 juni innevarande år avslagit en begäran om anvisande av anslag för gäldandet av de med denna undersökning förenade kostnaderna hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att hos Kungl. Maj:ts och Rikets Svea Hovrätt och eventuellt hos Kungl. Maj:t fullfölja ifrågavarande mål.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr Sundström utan omröstning bifalla vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 30.

Ang. förbättrade löneförmåner för stadsfiskalen.

Sedan Stadsfullmäktige den 28 december 1926 till Lönenämnden remitterat en av Magistraten till Stadsfullmäktige överlämnad framställning från stadsfiskalen rörande löneförbättring, samt Magistraten den 14 december 1927 erinrat om berörda framställning, hade nu Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 8) på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, att framställningen för närvarande icke skulle föranleda någon Stadsfullmäktiges åtgärd.

Efter yttrande av Herr t. f. Borgmästaren, som anhöll, att Magistraten måtte lämnas tillfälle att förebringa ytterligare utredning i frågan, samt sedan Herr Sundström förklarat sig icke hava något att erinra emot att ärendet återremitterades till Magistraten för berörda ändamål, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning remittera ärendet för ytterligare utredning till Magistraten.

§ 31.

Ang. bostadstelefoner åt länskriminalpoliserna.

Sedan Magistraten genom resolution den 21 nästlidne januari infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över av t. f. polischefen i staden Victor Åsberg, anförda besvär över Stadsfullmäktiges den 29 december 1927 fattade beslut att avslå av stadens polisnämnd gjord framställning om beviljande av anslag till bostadstelefoner för länskriminalpoliserna vid stadens poliskår och Stadsfullmäktige den 26 i samma månad remitterat handlingarne i ärendet till Beredningsutskottet för avgivande av förberedande utlåtande samt vidare Magistraten genom resolution den 30 samma januari månad till Stadsfullmäktige för yttrande överlämnat en av landsfogden i länet, Knut Didoff, hos Konungens Befallningshavande i länet gjord framställning därom, att staden måtte åläggas be-

kosta införande av dylika telefoner, hade Beredningsutskottet, som utan föregående remiss från Stadsfullmäktige jämväl upptagit sistberörda ärende till förberedande yttrande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 9) på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville med ändring av sitt beslut vid behandlingen av Polisnämndens förslag till budget under innevarande år för stadens polisväsen, besluta nu bifalla Polisnämndens anslagsäskande på denna punkt och alltså anvisa ett anslag å 220 kronor, motsvarande kostnaderna för införande av telefon i de två länskriminalpolisernas bostäder samt lägsta årsabonnemanget för desamma, att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov, ävensom att, i händelse av bifall härtill, delgiva länsstyrelsen kännedom om detta beslut för avskrivning av besvären och landsfogdens framställning.

Efter föredragning av handlingarne i detta ärende uppstod en stunds överläggning, varunder yrkades, dels av Herr Westholm, med instämmande av Herrar Hedberg, Falk och Danielsson, bifall till vad Beredningsutskottet föreslagit, dels ock av Herrar Sundström och Bäckman att Stadsfullmäktige måtte avslå Beredningsutskottets förslag samt såsom infordrat yttrande hos Konungens Befallningshavande hemställa, att de emot Stadsfullmäktiges ifrågavarande beslut anförda besvären och landsfogdens framställning måtte lämnas utan avseende.

Sedan överläggningen avslutats, framställdes proposition å de sålunda gjorda yrkandena och beslöto Stadsfullmäktige härvid utan omröstning bifalla Beredningsutskottets förslag.

§ 32.

Ang. val av vårdare och suppleant i Fattigvårdsstyrelsen.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 nästlidne januari för yttrande till Beredningsutskottet överlämnat en avsägelse från Fru Agnes Ahlénius från uppdraget att vara vårdare i Fattigvårdsstyrelsen och suppleant i Barnavårdsnämnden, hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande februari, med anmälan att uppdraget för Fru Ahlénius att vara vårdare i Fattigvårdsstyrelsen i och med den ändrade indelning av staden i fattigvårdsdistrikt, som Stadsfullmäktige godkänt den 27 oktober 1927, upphört, i följd varav något fyllnadsval icke vore behövligt, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville till suppleant efter Fru Ahlénius i Barnavårdsnämnden intill utgången av år 1929 utse Fru Anna Arvidsson.

Efter härav tagen del valde Stadsfullmäktige med acklamation

nämnda Fru Arvidsson att intill utgången av år 1929 vara suppleant i Barnavårdsnämnden.

§ 33.

Ang. val av ledamot i Taxeringsnämnden.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande februari hade Beredningsutskottet i anledning av f. Lokomotivföraren C. R. Wennbergs nyligen timade frånfälle anmält, att ledighet uppkommit i uppdraget att vara av staden vald ledamot i taxeringsnämnden i stadens 9:de distrikt och föreslagit, att Stadsfullmäktige ville till ny ledamot utse suppleanten i nämnden Plåtarbetaren Emil Johansson och till suppleant för denne Bryggeriarbetaren O. M. Hammarström.

Stadsfullmäktige företogo med acklamation ifrågavarande val och godkände härvid vad Beredningsutskottet sålunda föreslagit.

§ 34.

Ang. särskild beklädnadsersättning åt poliskommissarien och överkonstaplarne samt slitningsersättning åt kriminalöverkonstapeln.

Genom resolution den 30 innevarande januari hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över av överkonstapeln Mauritz Andersson i Västerås m. fl. anförda besvär över Stadsfullmäktiges den 29 december 1927 fattade beslut att avslå Polisnämndens framställning om höjning av beklädnadsanslaget för beredande av särskild ersättning i detta avseende åt poliskommissarien och överkonstaplarne vid ordningspolisen samt s. k. slitningsersättning åt kriminalöverkonstapeln.

Stadsfullmäktige beslöto remittera handlingarne i ärendet för förberedande utlåtande till Lönenämnden och Beredningsutskottet.

§ 35.

Ang. tillstånd för A. Bennitz att försälja pilsnerdricka

Från Nykterhetsnämnden hade inkommit följande skrivelse:

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Magistraten i staden har genom resolution den 13 sistlidne januari månad till Nämnden för yttrandes avgivande till Stadsfullmäktige, som i sin tur hade att ingiva dess yttrande till Magistraten, överlämnat köpmannen A. Bennitz' framställning till Konungens Befallningshavande i länet om tillstånd för sökanden att från sin affärslokal i huset N:o 1 vid Pilgatan här i staden få till avhämtning försälja pilsnerdricka.

Med överlämnande av handlingarna i ärendet får Nykterhetsnämnden anföra.

Den 28 oktober 1926 beslöto Stadsfullmäktige, på förslag av Nykterhetsnämnden, att för sin del avstyrka en av samme köpmannen A. Bennitz då gjord framställning att från ovan angivna lokal få till avhämtning försälja pilsnerdricka.

Nykterhetsnämnden anförde i sitt då avstyrkande yttrande, att Nämnden med hänsyn till att i trakten av det planerade försäljningsstället funnes ytterligare tre affärer, vilka innehade rätt att till avhämtning försälja pilsnerdricka, nämligen A. Broman, Stora gatan 2 C, K. Bergström, Malmabergsgatan 11 och A. Nilsson, Pilgatan 11, funne att behov ej förelåge av ytterligare ett försäljningsställe, varför Nämnden föreslog, att Stadsfullmäktige ville för sin del avstyrka bifall till framställningen.

Sedermera ingav köpmannen Bennitz en förnyad framställning om enahanda tillstånd, vilken framställning Stadsfullmäktige efter vederbörlig remiss avgjorde vid sammanträde den 27 januari 1927. Sökanden hade i sin förnyade ansökan framhållit, att Handlanden Nilsson, Pilgatan 11, icke utövade sina rättigheter, vilket efter undersökning bestreds av Nämnden, som föreslog att Stadsfullmäktige, då fortfarande intet behov förelåge, ville för sin del avstyrka bifall till framställningen. Detta blev även Stadsfullmäktiges beslut ovan sist angivna dag.

Härefter anförde köpmannen Bennitz hos Konungens Befallningshavande i länet besvär över stadsfullmäktiges beslut den 27 januari 1927.

Efter remiss från Konungens Befallningshavande avgjordes detta ärende av Stadsfullmäktige den 30 juni 1927, som, efter det Beredningsutskottet och Nykterhetsnämnden blivit i frågan hörda, avstyrkte bifall till besvären.

I sin nu ingivna ansökan framhåller köpmannen Bennitz att vid förnyat bedömande av frågan om beviljande av hans framställning bör bland annat tagas hänsyn till, att han förvärvat kundkrets bland den till förutvarande Västmanlands regementes kasärner förlagda flygpersonalen och bland kraftverkets personal, och att denna kundkrets önskar inköpa sitt "dagliga" behov av pilsnerdricka hos honom, samt att hans affär ur kontrollsynpunkt är synnerligen väl belägen ävensom slutligen, att köpmannen Nilsson, Pilgatan 11, icke använder sin rättighet.

Nämnden, som ej på något sätt vill underkänna köpmannen Bennitz' förmåga att på ett tillfredsställande sätt handhava en pilsnerdricksförsäljning, finner dock, att de nu av sökanden anförda synpunkterna icke utgöra skäl för Nämnden att ändra den ståndpunkt, Nämnden i

frågan förut intagit — nämligen, att behov av ökat antal försäljningsställen för pilsnerdricka icke föreligger i den trakt där sökanden önskar utöva sin rättighet — varför Nykterhetsnämnden föreslår att Stadsfullmäktige ville för sin del avstyrka bifall till framställningen.

Västerås den 20 februari 1928.

För Nykterhetsnämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Efter föredragning av berörda skrivelse samt däri omförmälda handlingar yrkade Herr Joh. Andersson bifall till vad Nykterhetsnämnden föreslagit, varjämte Herr Bäckman uttalade sig utan att framställa något särskilt yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad fattade Stadsfullmäktige beslut i ärendet i överensstämmelse med vad Nykterhetsnämnden föreslagit.

§ 36.

Ang. tillstånd för Oskar Welin att försälja pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 20 innevarande februari till Stadsfullmäktige för yttrande remitterat en av Handlanden Oskar Welin hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökning om tillstånd att från fastigheten Nygård 12 här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som utan föregående remiss från Stadsfullmäktige upptagit detta ärende till förberedande behandling, i avgivet yttrande, den 20 innevarande februari, under hänvisning till de skäl, som föranlett Stadsfullmäktige att den 30 mars 1922 avstyrkta bifall till sökandens då gjorda framställning att från samma fastighet försälja pilsnerdricka (se Stadsfullmäktiges protokoll för nämnda dag, § 58) och då Nykterhetsnämnden alltjämt ansåge, att Handlanden Welin saknade förutsättning att på ett lämpligt sätt handhava en sådan rättighet, föreslagit att Stadsfullmäktige ville för sin del avstyrka bifall till framställningen.

Efter härav tagen del beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Joh. Andersson på de skäl Nykterhetsnämnden anfört, avstyrka bifall till ansökningen.

§ 37.

Genom resolution den 22 innevarande februari hade Magistraten till Stadsfullmäktige för besluts fattande överlämnat en skrivelse från stadens revisorer, därvid dessa översänt Köpings stads revisorers berättelse rörande Strömsholms våg och lastageplats för åren 1922 och 1923 och däri Västerås stads revisorer, med anförande av en del anmärkningar förklarat, att de för närvarande icke kunde tillstyrka ansvarsfrihet för de två nämnda årens förvaltning.

Ang. revisionsberättelse över Strömsholms våg och lastageplats räkenskaper för åren 1922 och 1923.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr Robsahm remittera handlingarne i ärendet till Hamnstyrelsen för Strömsholms våg för förklarings avgivande.

§ 38.

Föredrogs till Stadsfullmäktige överlämnat utdrag av Rådhusrättens civildombok för den 23 januari 1928, utvisande att Rådhusrätten bland de av Stadsfullmäktige föreslagna personerna utsett Hamnkaptenen J. R. Benson och Sjökaptenen C. G. Söderström att såsom sakkunniga samt Maskiningenjören G. Wallenius och Sjökaptenen G. Thorslund att såsom suppleanter för dem för år 1928 gå rätten tillhanda vid sjöförklarings upptagande samt vid verkställande av sjöförhör.

Ang. sakkunnige vid sjöförhör.

Den inkomna skrivelsen lades till handlingarne.

In fidem:
Theofil Öberg.

Justerat den 1 mars 1928.

FREDR. FÅHRÆUS.

G. Fjellander. *Oskar Håvberg.*

Offentligen uppläst den 1 mars 1928, betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 29 Mars 1928.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, vice ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Danielsson. Bäckman, Falk, Pers, Hedberg, J. Andersson, Hammer, Hiersemann, Pettersson, Leontein, Fru Grönberg, Herrar Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Hult, Westholm, Hellman, Eklund, Sund, Karl Andersson, Engdahl, Hellström, Dahrné, Melin, Fru Söderquist, Herr Widén, Landtmanson, Gehlin, Edvin Andersson, Robsahm, Nelson, Larsson, Lien, Fru Olsson, Herrar Granér, C. V. Karlsson, Östlund, Berg och Lindberg.

Frånvarande med godkänt förfall voro Herrar Johansson, Svedlund, Wass och Liljeblad.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr t. f. Borgmästaren V. Åsberg.

§ 39.

Val av justeringsmän.

Uppdrogs åt Herrar Hult och Keijser att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll.

§ 40.

Ang. omläggning av en del av Stora gatan närmast Hållgatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 10) hade Drätselkammaren på anförda skäl föreslagit att Stadsfullmäktige ville för omläggning av en del av Stora gatan närmast Hållgatan ställa till Drätselkammarens förfogande ett anslag å förslagsvis 12,500 kronor att utgå av reserverade gatumedelsanslag.

På yrkande av Herr Sundström och efter det Herr Pers yttrat sig utan att framställa något yrkande, biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 41.

Ang. understöd åt Fru I. Hedman.

Med överlämnande av en ansökan från Änkefru I. Hedman i Falun att även innevarande år bliva delaktig av understöd ur Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål och under hänvisning till Stadsfullmäktiges beslut i anledning av liknande ansökan under föregående år, varvid detta understöd bestämts till 500 kronor att utgå med 300 kronor i början och med 200 kronor i dyrtidstillägg i slutet av året, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande mars hemställt, att Stadsfullmäktige ville även för år 1928 tilldela Änkefru Hedman samma understöd att utgå ur ifrågavarande fond vid nyss angivna tider.

Stadsfullmäktige biföllo på yrkande av Herr Sundström utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 42.

Ang. restaurering av gamla huvudbyggnaden vid fattigvårdens ålderdomshem.

Sedan särskilda kommitterade för utförande av nybyggnader vid fattigvårdens ålderdomshem i skrivelse till Stadsfullmäktige, som överlämnats till Drätselkammaren, efter anförd motivering framställt förslag om restaurering av gamla huvudbyggnaden vid ålderdomshemmet, hade Drätselkammaren med skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande mars överlämnat berörda framställning till Stadsfullmäktiges avgörande och därvid hemställt, att Stadsfullmäktige ville med bifall till Fattigvårdsstyrelsens framställning besluta, dels anvisa ett anslag å 100,000 kronor för omändring och reparation av gamla huvudbyggnaden vid ålderdomshemmet Karlslund enligt föreliggande förslag, med bestämmelse att anslaget skulle förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas genom uttaxering av 10,000 kronor under vart och ett av åren 1929—1938, dels ock giva den förut för utförandet av byggnadsarbetet vid ålderdomshemmet tillsatta kommittén i uppdrag att ombesörja utförandet av nu ifrågavarande arbete (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 11).

Efter en stunds överläggning, därunder bifall till Drätselkammarens sålunda framställda förslag yrkades av Herrar Sundström, Hellman, Westholm och vice ordföranden, biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren i ärendet hemställt.

§ 43.

Ang. lönebestämmelser för eldaren vid fattigvårdens ålderdomshem.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 december 1927 vid behandling av Fattigvårdsstyrelsens budget för innevarande år bifallit en framställning från Fattigvårdsstyrelsen att å fast stat skulle uppföras en befattning som eldare vid ålderdomshemmet samt uppdragit åt Lönenämnden att bereda frågan om, efter vilken lönegrupp i gällande lönestat denna befattning skulle avlönas, hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 12) på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, att ifrågavarande befattning skulle avlönas enligt 14:de lönegruppen i gällande lönestat.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Lönenämnden sålunda hemställt.

§ 44.

Ang. inköp av en lastautomobil för Vatten-, Gas- och Elektricitetsverken.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande mars hade Vatten- och Gasverksstyrelsen anmält, att styrelsen, enär de tekniska verkens lastautomobil befunne sig i så dåligt skick, att den ej vidare kunde användas, gått i författning om inköp av en ny lastautomobil för en kostnad av 4,700 kronor, vartill dock något anslag icke funnes upptaget i de tekniska verkens stat, samt att styrelsen hade för avsikt att gälda ifrågavarande utgift av verkens inkomster med 25 proc. under vart och ett av åren 1928—1931.

Utan överläggning beslöto Stadsfullmäktige lägga denna anmälan till handlingarne.

§ 45.

Ang. inköp av en motorcykel för elektricitetsverket.

Föredrogs följande från Vatten- och Gasverksstyrelsen inkomna skrivelse:

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 29 september sistlidet år efter framställning från Vatten- och Gasverksstyrelsen och sedan Drätselkammaren i ärendet tillstyrkt bifall, anvisat ett anslag å högst 2,300 kronor för anskaffande av ett motorfordon att i första hand användas av elektricitetsverkets montörförman.

I sin framställning föreslog styrelsen, att en fordbil med lastflak skulle anskaffas.

Styrelsen har emellertid sedan anslaget beviljats kommit till den uppfattningen, att för verkets arbeten det vore fördelaktigare med en motorcykel med sidovagn än en mindre lastautomobil.

Styrelsen får därför härmed bringa till Stadsfullmäktiges kännedom, att styrelsen löst frågan om anskaffande av ett motorfordon genom att, för en kostnad av 2,100 kronor, inköpa en motorcykel med sidovagn.

Västerås den 19 mars 1928.

För Vatten- och Gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

Eric Plantin.

Efter yttranden av Herrar Sundström, Hiersemann, Engdahl och Joh. Andersson beslöto Stadsfullmäktige lägga den inkomna skrivelsen till handlingarne.

§ 46.

Ang. ändring i taxan för ambulansautomobilen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 13) hade Hälsovårdsnämnden på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att punkt 4 i den av Stadsfullmäktige den 27 Februari 1919 fastställda taxan för transport med stadens ambulansautomobil skulle från och med den 1 instundande april bortfalla.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning vad Hälsovårdsnämnden sålunda hemställt.

§ 47.

Ang. vissa förändringar rörande omnibustrafiken inom staden.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 14) hade Trafikkommitténs utskott för den lokala trafiken meddelat, att härvarande omnibuskompani, som enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26 januari 1928 och Magistratens förut lämnade bifall, meddelats tillstånd att tillsvidare anordna direkt omnibustrafik mellan järnvägsstationen och Centrallasarettet i anslutning till vissa ankommande och avgående tåg, efter förda förhandlingar med utskottet, därvid vissa förbättringar i omnibustrafiken i övrigt ernåtts, på

grund av att linjen i fråga visat sig icke tillgodose något nämnvärt behov, hos Magistraten återkallat sin framställning, om linjens trafikering samt hemställt att Stadsfullmäktige måtte låta härvid bero.

Vidare hade Magistraten i skrivelse till Stadsfullmäktige den 22 innevarande mars meddelat, att Magistraten för sin del beslutat medgiva indragning av samma trafik och hemställt, att Stadsfullmäktige ville biträda detta Magistratens beslut

På yrkande av Herrar Falk och Keijser och sedan ytterligare Herrar Sundström och Westholm yttrat sig utan särskilt yrkande, fattade Stadsfullmäktige beslut i ärendet enligt Magistratens hemställan.

§ 48.

Ang. försäljning av fattigvården tillhörande tomtmark å Jakobsberg

Med överlämnande av en skrivelse från Fattigvårdsstyrelsen, däri styrelsen hemställt om bemyndigande att till tomter försälja omkring 2,000 kvm. mark från stadsägan N:o 625 eller tomten Jakobsberg N:o 38 (f. d. S:t Ilians fattiggård) hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 15) under förklaring, att Drätselkammaren icke hade något att erinra emot bifall till framställningen, förutsatt att försäljningen skedde på sådant sätt, att därigenom genomförandet av en framtida stadsplan för Jakobsbergsområdet icke försvårades, hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Fattigvårdsstyrelsen att med beaktande av angivna omständighet ock på de villkor styrelsen kunde finna vara för staden antagliga, försälja tomter av området ifråga.

På yrkande av Herr Sundström fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt Drätselkammarens hemställan.

§ 49.

Ang. försäljning av tomt samt låneunderstöd åt kooperativt byggnadsföretag.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 16) hade Drätselkammaren i anledning av inkomna framställningar i ämnet föreslagit, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren ej mindre att till pris och på villkor, Drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, till Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening u. p. a. i Västerås försälja tomten N:o 5 inom byggnadskvarteret Konrad, än även att mot den säkerhet, Drätselkammaren kunde finna erforderlig, teckna borgen för staden å ett

byggnadskreditiv för föreningen under tiden för tomtens bebyggande intill ett belopp av 80 proc. av den beräknade byggnadskostnaden att av föreningen lyftas i mån som byggnadsarbetet fortskrede.

På yrkande av Herr Sundström godkände Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 50.

Ang. om- och tillbyggnadsarbeten vid brandstationen.

Sedan Drätselkammaren fått sig tillställd en framställning till Stadsfullmäktige från Brandstyrelsen angående anvisande av ett anslag för omändring och påbyggnad av stallutrymmet vid brandstationen, varigenom skulle beredas ökat redskapsutrymme och bostäder för en del av brandmanskapet, hade Drätselkammaren med skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande mars överlämnat berörda framställning och därvid hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta för ändamålet anvisa det av Brandstyrelsen begärda anslaget förslagsvis 20,000 kronor att utgå av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren i samband med fastställande av budget för staden år 1929 kunde komma att besluta, ävensom giva Brandstyrelsen i uppdrag att ombesörja utförandet av byggnadsarbetet, varjämte Drätselkammaren förmält, att emot Drätselkammarens beslut anförts reservation av Herr Westholm, som för sin del ej velat tillstyrka högre anslag än som motsvarade kostnaden för stallets inredande till garage, eller förslagsvis 10,000 kronor (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 17).

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkade dels Herrar Sundström, Robsahm, Danielsson och Bäckman bifall till vad Drätselkammaren sålunda föreslagit, dels ock Herr Keijser, med vilken Herr Westholm förenade sig, återremiss av ärendet till Drätselkammaren för ytterligare utredning, särskilt med avseende å de konsekvenser ett beslut enligt det föreliggande förslaget skulle föra med sig beträffande erforderliga åtgärder för beredande av nytt stallutrymme för stadens hästar och eventuellt nya lokaler för en del körredskap.

Sedan överläggningen förklarats avslutad framställdes proposition å återremissyrkandet och frågan om Stadsfullmäktige ville i dag företaga ärendet till slutligt avgörande, och beslöto Stadsfullmäktige härvid genom begärd och anställd omröstning med 26 nej emot 17 ja, avgivna för ärendets omedelbara avgörande, återremittera ärendet till Drätselkammaren.

§ 51.

Ang. ökad kostnad för underhåll av stadens gårdar.

Från Drätselkammaren hade inkommit en så lydande skrivelse:

"*Till Stadsfullmäktige i Västerås.*

I anledning därav att det anslag till ett belopp av 30,000 kronor, som i stadens budget för år 1927 upptagits under utgiftstiteln "Fastighetsförvaltningen" för reparation av stadens inom stadsplanen belägna fastigheter enligt Drätselkammarens räkenskaper för år 1927 överskridits med ett belopp av omkring 35,000 kronor, och nämnda förhållande måhända kan synas anmärkningsvärt, har Drätselkammaren, utan att avvakta avgivandet av Drätselkammarens förvaltningsberättelse för samma år, velat redan nu lämna Stadsfullmäktige meddelande härom ävensom avgiva förklaring över huruledes detta anslagsöverskridande uppkommit.

Anslaget är uteslutande avsett för bestridande av kostnaderna för det normala fastighetsunderhållet och har givetvis beräknats med hänsyn härtill. Emellertid kan icke undgås att hastigt påkommande behov kunna kullkasta denna beräkning, samt att en reparation å en fastighet kan föra i släptåg andra reparationer, som samtidigt måste utföras och som icke kunna förutses.

Om ock anslagets överskridande till en del har sin förklaring i dessa förhållanden, så är dock huvudorsaken härtill att finna däri att detta anslag påförts kostnader för rätt omfattande ombyggnader av en del fastigheter. Dessa ombyggnader, som till övervägande del från fall till fall underställts och beslutats av Drätselkammaren hava motiverats med utsikten att därigenom erhålla större hyresavkastning av fastigheterna.

Mot kostnaden för dessa ombyggnader, som jämte det belopp, varmed reparationsanslaget eljest överskridits, uppgår till ovan angivna belopp av 35,000 kronor, svarar en årlig hyresökning av 6,200 kronor, såsom framgår av bilagda uppställning å förhållandet häremellan för varje fastighet. Uppställningen bör kompletteras med den upplysningen, att den fastigheten västra kvarteret n:r 133 påförda kostnaden, vilken i förhållande till fastighetens ökade hyresavkastning är avsevärdare, har föranletts av, att Hälsovårdsnämnden på grund av fukt utdömt en i hus å fastigheten befintlig kafélokal såsom hälsovådlig, och att ett undanröjande av denna olägenhet utom reparationen inom själva lokalen nödvändiggjort en omläggning av yttertaket på huset, samt att kostnaden

för södra kvarteret n:r 110 haft sin grund uti ett plötsligt påkommande behov, eller att putsen å ett av husen rasat.

Västerås den 22 mars 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow."

jämte en därvid fogad handling av följande lydelse:

"Till Drätselkammaren i Västerås.

Då under fjolåret reparations- och underhållskostnaderna för stadens gårdar stigit så högt som till omkring 65,000 kr. beror detta därpå, att även kostnaderna för ombyggnader i vissa här nedan angivna fastigheter blivit medräknade i denna summa.

Anslaget för "underhåll" avser således icke sådana arbeten, som i väsentlig mån ökar fastighetens värde och på samma gång fastighetens inkomster. Under fjolåret vidtogos sådana arbeten i följande gårdar:

Norra kv. n:o 1	kr. 1,000: —	ökning i hyra	kr.	200: —
" " " 2	" 6,000: —	"	"	950: —
" " " 38	" 6,000: —	"	"	3,100: —
Västra " " 119	" 2,000: —	"	"	200: —
Loviselund	" 1,000: —	"	"	625: —
Fridsborg	" 5,000: —	"	"	500: —
Västermalm 35	" 3,000: —			—
Västra kv. 133*)	" 7,000: —	ökning i hyra	kr.	275: —
Södra kv. 110	" 1,000: —			
Manneborg	" 2,000: —	"	"	200: —
Södra kv. 76	" 1,000: —	"	"	150: —
S:ma	" 35,000: —	"	"	6,200: —

*) Här bör antecknas, att största delen av kostnaderna beror på, att Hälsovårdsnämnden utdömde kafélokalen.

Västerås den 15 mars 1928.

A. Danielsson."

Efter föredragning av berörda handlingar uppstod en stunds överläggning, därunder, utan att något särskilt yrkande framställdes, yttrade sig Herrar Sundström, Hedberg, Danielsson, Engdahl, Westholm, Hiersemann, Hult och Hellman, varefter de inkomna skrivelserna lades till handlingarne.

§ 52.

Ang. Edit Johanssons mantalsskrivningsort.

Genom Magistratens resolution den 17 innevarande mars hade till Stadsfullmäktige för yttrandes avgivande överlämnats handlingar angående städerskan Edit Maximiliana Johanssons rätta mantalsskrivningsort för år 1928 och beslöto Stadsfullmäktige remittera handlingarna till Fattigvårdsstyrelsen för förberedande yttrande.

§ 53.

Ang. Elis Österberg-Clefbergs mantalsskrivningsort.

Föredrogs och lades till handlingarne Konungens Befallningshavandes i länet resolution den 10 februari 1928, varigenom Konungens Befallningshavande förklarat Handelsresanden Elis Albert Adolf Österberg-Clefberg icke böra från år 1926 mantalsskrivas å ort inom länet.

§ 54.

Ang. Einar Eugen Johanssons mantalsskrivningsort.

Föredrogs Konungens Befallningshavandes i länet resolution den 15 februari 1928, varigenom Konungens Befallningshavande förklarat Västerås stad vara Einar Eugen Johanssons rätta mantalsskrivningsort för år 1927.

Stadsfullmäktige beslöto överlämna resolutionen till Fattigvårdsstyrelsen med bemyndigande för styrelsen att, därest styrelsen därtill funne anledning, å stadens vägnar överklaga Konungens Befallningshavandes beslut.

§ 55.

Ang. fastställelse av Stadsfullmäktiges beslut.

Föredrogs och lades till handlingarne Konungens Befallningshavandes i länet särskilda resolutioner den 29 Februari och den 16 mars 1928, varigenom Konungens Befallningshavande fastställt av Stadsfullmäktige fattade beslut, nämligen dels den 29 december 1927 angående inrättande av en ny e. o. folkskolelärarinnetjänst och dels den 29 november 1927 och den 26 januari 1928 angående pensionering av förmannen vid renhållningsverket K. J. Jansson.

§ 56.

En framställning från Folkskolestyrelsen av den 27 innevarande mars angående anordnande av centraluppvärmning i Skepparbacks- och Mariabergsskolorna, beslöto Stadsfullmäktige remittera till Drätselkammaren för utlåtande.

Ang. värmeledning i Skepparbacks- och Mariabergsskolorna.

§ 57.

Föredrogs följande från Drätselkammaren inkomna skrivelse:

Ang. lösningsrätt till fastighet (N:o 100 västra kv.)

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt av härvarande Rådhusrätt utfärdat lagfartsbevis har lagfart den 20 nästlidne februari meddelats Ernst Pettersson å gården och tomten N:o 6 inom byggnadskvarteret Klara eller enligt äldre beteckning Västra kvarteret N:o 100, som han inköpt för 70,000 kronor, och föreligger i anledning härav att en del av tomten eller närmare angivet 718,3 kvm. av 1,249 kvm. är belägen på stadens grund och staden har lösningsrätt till denna del, fråga om staden skall göra denna rätt gällande.

För egen del får Drätselkammaren, då något behov icke föreligger för staden att för regleringsändamål förvärva tomten eller del därav, hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta icke göra stadens lösningsrätt till fastigheten i anledning av det lagfarna fånget av densamma gällande.

Västerås den 22 mars 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow."

Stadsfullmäktige godkände utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 58.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 22 innevarande mars hade Magistraten, under åberopande av vidfogad utredning och yttrande av trafikkommittén, avgivit förslag angående förnyad koncession å utövande av omnibustrafik inom staden.

Ang. ny koncession å omnibustrafik inom staden.

På yrkande av Herr Falk beslöto Stadsfullmäktige remittera handlingarne i ärendet till Drätselkammaren för yttrande.

§ 59.

Ang. yttrande över förslag till ny kommunallag.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 21 innevarande mars hade Konungens Befallningshavande i länet anmodat Stadsfullmäktige att senast den 10 september 1928 inkomma med yttrande över vid skrivelsen fogat förslag angående revision av gällande förordningar om kommunalstyrelse på landet och i stad m. m.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr Falk remittera handlingarne i ärendet till Beredningsutskottet för förberedande yttrande.

§ 60.

Ang. yttrande över förslag till stadsbyggnadslag m. m.

Genom resolution den 27 innevarande mars hade Magistraten anmodat Stadsfullmäktige att senast den 15 juni 1928 avgiva yttrande över vid resolutionen fogat betänkande med förslag till stadsbyggnadslag m. m.

På yrkande av Herr Falk beslöto Stadsfullmäktige remittera handlingarne i ärendet till Drätselkammaren och Beredningsutskottet för förberedande yttrande.

In fidem:
Theofil Öberg.

Justerat den 3 April 1928.

FREDR. FÅHRÆUS.

Einar Keijser. *R. V. Hult.*

Offentligen uppläst den 3 april 1928, betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

Wilh. Nybergs Boktr., Västerås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 26 April 1928.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, vice ordföranden Herr Målerieföreståndaren Alb. Lundkvist, samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Danielsson. Bäckman, Pers, Hedberg, J. Andersson, Hammer, Hiersemann, Pettersson, Leontein, Fru Grönberg, Herrar Johansson, Thyresson, Keijser, Håvberg, Wass, Hult, Westholm, Eklund, Sund, Karl Andersson, Engdahl, Hellström, Dahrné, Melin, Liljeblad, Fru Söderquist, Herrar Widén, Gehlin, Edvin Andersson, Robsahm, Nelson, Larsson, Lien, Fru Olsson, Herrar Granér, C. V. Karlsson, Östlund, Berg och Lindberg.

Frånvarande med godkänt förfall voro Herrar Falk, Fjellander, Svedlund, Hellman och Landtmanson.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr Rådmannen J. W. Ödman.

§ 61.

Val av justeringsmän.

Uppdrogs åt Herrar Wass och Thyresson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll.

§ 62.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1927.

Av Hälsovårdsnämnden avgiven verksamhetsberättelse för år 1927 föredrogs och lades till handlingarne (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 18).

§ 63.

Ang. förnyad koncession å omnibustrafik inom staden.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 nästlidne mars till Drätselkammaren för utlåtande remitterat en av Magistraten, med åberopande av en av Stadsfullmäktiges trafikkommitté verkställd utredning, avgiven framställning angående förnyad koncession å utövande av omnibustrafik inom staden, varom de nuvarande koncessionsinnehavarne gjort framställning, hade Drätselkammaren i avgivet utlåtande den 12 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 19) på anförda skäl hem-

ställt, att Stadsfullmäktike ville besluta att under ytterligare fem år från den 1 september 1928 lämna koncession för omnibusägarne, Karl Oskar Karlsson och And. Rob. Andersson att idka trafik med omnibus inom staden på de villkor, som hittills varit för dem gällande, dock med det tillägg, att i koncessionsavtalet skulle intagas bestämmelse om skyldighet för innehavarne att dels anordna tätare turer å de olika linjerna vid förefallande behov, dels ock ersätta staden de kostnader, som under koncessionstiden kunde förorsakas staden av särskilda av omnibustrafiken föranledda anordningar, ävensom uppdraga åt trafikkommittén att i samråd med Magistraten upprätta avtal om koncessionen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning beslut däri i överensstämmelse med vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 64.

Ang. tillstånd föv M. Liljedahl att utskänka pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 11 innevarande april infordrat Nykterhetsnämndens och Stadsfullmäktiges yttranden över en av Direktören Martin Liljedahl hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökning om tillstånd att i det s. k. Industrihotellet i fastigheten Stora gatan N:o 16 här i staden under tiden från och med den 1 oktober 1928 till och med den 30 september 1931 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 20) på anförda skäl föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte för sin del tillstyrka ifrågavarande ansökning.

Sedan härefter sökanden i skrivelse till Nykterhetsnämnden på särskilt anförda grunder hemställt, att Nämnden ville hos Stadsfullmäktige förorda, att ett tillstyrkande från Stadsfullmäktiges sida av sökandens förut omförmälda framställning även komme att omfatta tiden 1 maj—30 sept. innevarande år, hade Nykterhetsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 26 innev. april, med överlämnande av Liljedahls sistberörda ansökning, nu föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Direktören Martin Liljedahl beviljades tillstånd att i lokaler inom fastigheten N:o 16 vid Stora gatan här i staden — Industrihotellet -- till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II, dels för tiden 1 maj—30 september 1928, dels ock för tiden 1 oktober 1928 —30 september 1931.

Efter föredragning av ovanberörda handlingar fattade Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning beslut i ären-

det i enlighet med Nykterhetsnämndens förslag, på sätt detsamma i dess senaste utlåtande blivit framställt.

§ 65.

Ang. tillstånd för Frithiof Sandberg att utskänka pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 20 nästlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Grosshandlaren Frithiof Sandberg hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökning om tillstånd att utskänka pilsnerdricka samt handlingarne i ärendet genom ordförandens försorg överlämnats till Nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande, hade Nykterhetsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 20) hemställt, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Grosshandlaren Frithiof Sandberg beviljades tillstånd att för tiden 1 oktober 1928—30 september 1931 i lokaler inom fastigheten N:o 5 vid Hantverkaregatan här i staden (Automaten) utskänka pilsnerdricka klass II, under villkor att utskänkningen alla dagar upphörde senast kl. 9 em., att utskänkningen endast medgåves till spisande gäst (mat utan bestämt pris), att fredag, lördag samt dag före helgdag efter kl. 6 em. samt sön- och helgdagar hela dagarne utskänkning endast medgåves till gäst, som intoge verklig måltid, bestående av lagad mat till ett pris av 75 öre, att till varje gäst ej utskänktes mer än $^{2}/_{3}$ liter pr gång, samt att gäst, till vilken utskänkts pilsnerdricka, icke ånyo finge erhålla sådan dryck inom utskänkningsstället förrän efter två timmar.

Efter föredragning av ovanberörda handlingar fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet i överensstämmelse med vad Nykterhetsnämnden sålunda föreslagit.

§ 66.

Ang. tillstånd för Gottfr. Johansson att utskänka pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 20 nästlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Konditorn Gottfr. Johansson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökning om tillstånd att utskänka pilsnerdricka samt handlingarne i ärendet genom ordförandens försorg överlämnats till Nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande, hade Nykterhetsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 20) hemställt att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Konditorn Gottfr. Johansson beviljades tillstånd att för tiden 1 oktober 1928—30 september 1929 i den s. k. Kneiplokalen, belägen till höger å nedre botten av fastighe-

ten Stora gatan N:o 16 här i staden utskänka pilsnerdricka klass II, under villkor att utskänkningen alla dagar upphörde senast kl. 9 em., att utskänkningen endast medgåves till spisande gäst (mat utan bestämt pris), att fredag, lördag samt dag före helgdag efter kl. 6 em. samt sön- och helgdagar hela dagarne utskänkning endast medgåves till gäst, som intoge verklig måltid, bestående av lagad mat till ett pris av 75 öre, att till varje gäst ej utskänktes mer än högst $^{2}/_{3}$ liter pr gång samt att gäst, till vilken utskänkts pilsnerdricka, ej ånyo finge erhålla sådan dryck inom utskänkningsstället förrän efter två timmar, ävensom att detta tillstånd måtte förbindas med skyldighet för innehavaren av rättigheten att hålla ordningsman, som övervakade utskänkningen under lördagar och dag före helgdag från kl. 1 em., under sön- och helgdagar från utskänkningens öppnande och under alla övriga dagar från kl. 5 em., varjämte Nämnden på det bestämdaste förordat, att framställning gjordes därom, att den utsedde ordningsmannen tilldelades polismans skydd och befogenhet.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet uppstod en stunds överläggning och yrkades därunder dels av Herr Sundström bifall till Nykterhetsnämndens hemställan, dock med den ändringen att orden "i den s. k. Kneiplokalen, belägen till höger" utginge, dels ock av Herr Östlund med instämmande av Fru Söderquist och Herr Westholm, att Stadsfullmäktige måtte, enär erfarenheten visat, att ordningen såväl inom ifrågavarande utskänkningslokal som i trakten däromkring vore mindre tillfredsställande, avstyrka bifall till framställningen.

Efter överläggningens slut framställdes proposition å de sålunda gjorda yrkandena; och fattade Stadsfullmäktige härvid genom begärd och anställd omröstning med 27 nej emot 13 ja, avgivna för bifall till Herr Sundströms yrkande, sitt beslut i ärendet i överensstämmelse med Herr Östlunds under överläggningen framställda förslag.

§ 67.

Ang. tillstånd för V. Ahlström att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 20 nästlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Hotellinnehavaren V. Ahlström hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökning om tillstånd att utskänka pilsnerdricka samt handlingarne i ärendet genom ordförandens försorg överlämnats till Nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande, hade Nykterhetsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 20) hemställt, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka att Hotellinne-

havaren V. Ahlström beviljades tillstånd att för tiden 1 oktober 1928—30 september 1931 i lokaler inom fastigheten N:o 21 vid Slottsgatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige beslut däri i överensstämmelse med Nykterhetsnämndens hemställan.

§ 68.

Ang. tillstånd för Greta Schubert att utskänka pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 20 nästlidne mars infordrat Stadsfullmäktides yttrande över en av Fru Greta Schubert hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökning om tillstånd att utskänka pilsnerdricka samt handlingarne i ärendet genom ordförandens försorg överlämnats till Nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande, hade Nykterhetsnämden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 20) hemställt, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Fru Greta Schubert beviljades tillstånd att under tiden 1 oktober 1928—30 september 1929 i lokaler inom fastigheten N:o 29 vid Stora gatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige beslut däri i överensstämmelse med Nykterhetsnämndens hemställan.

§ 69.

Ang. tillstånd för Maria Johansson att utskänka pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 20 nästlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Fröken Maria Elisabet Johansson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökning om tillstånd att utskänka pilsnerdricka samt handlingarne i ärendet genom ordförandens försorg överlämnats till Nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande, hade Nykterhetsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 20) hemställt, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Fröken Maria Elisabet Johansson beviljades tillstånd att under tiden 1 oktober 1928—30 september 1929 i lokaler inom fastigheten N:o 11 vid Stora gatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige beslut däri i överensstämmelse med Nykterhetsnämndens hemställan.

§ 70.

Ang. tillstånd för Olga Maria Adamsson att utskänka pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 20 nästlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Fru Olga Maria Adamsson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att utskänka pilsnerdricka samt handlingarne i ärendet genom ordförandens försorg överlämnats till Nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande, hade Nykterhetsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 20) hemställt, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Fru Olga Maria Adamsson beviljades tillstånd att under tiden 1 oktober 1928—30 september 1929 i lokaler inom fastigheten N:o 5 vid Smedjegatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige beslut däri i överensstämmelse med Nykterhetsnämndens hemställan.

§ 71.

Ang. tillstånd för Hilma Olsson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 20 nästlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Pensionatsinnehavarinnan Hilma Kristina Olsson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökning om tillstånd att utskänka pilsnerdricka samt handlingarne i ärendet genom ordförandens försorg överlämnats till Nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande, hade Nykterhetsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 20) hemställt, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Fröken Hilma Kristina Olsson beviljades tillstånd att under tiden 1 oktober 1928—30 september 1929 i lokaler inom fastigheten N:o 3 vid Blåsbogatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige beslut däri i överensstämmelse med Nykterhetsnämndens hemställan.

§ 72.

Ang. tillstånd för R. Vennerström att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 20 nästlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Sergeanten Rich. Vennerström hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att utskänka pilsnerdricka samt handlingarne i ärendet genom ordförandens försorg överlämnats till Nykterhetsnämnden för förberedande utlå-

tande, hade Nykterhetsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 20) hemställt, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Sergeanten Rickard Vennerström beviljades tillstånd att under tiden 1 oktober 1928—30 september 1929 i lokaler inom fastigheten N:o 7 vid Timmermansgatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige beslut däri i överensstämmelse med Nykterhetsnämndens hemställan.

§ 73.

Ang. tillstånd för Beda Elisabeth Björklund att utskänka pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 20 nästlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Fru Beda Elisabeth Björklund hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökning om tillstånd att utskänka pilsnerdricka samt handlingarne i ärendet genom ordförandens försorg överlämnats till Nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande, hade Nykterhetsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 20) hemställt, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Fru Beda Elisabeth Björklund beviljades tillstånd att under tiden 1 oktober 1928—30 september 1929 i lokaler inom fastigheten N:o 46 vid Stora gatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige beslut däri i överensstämmelse med Nykterhetsnämndens hemställan.

§ 74.

Ang. tillstånd för Cecilia Ivarsson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 20 nästlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Fröken Cecilia Ivarsson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökning om tillstånd att utskänka pilsnerdricka samt handlingarne i ärendet genom ordförandens försorg överlämnats till Nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande, hade Nykterhetsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 20) hemställt, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Fröken Cecilia Ivarsson beviljades tillstånd att under tiden den 1 oktober 1928—30 september 1929 i lokaler inom fastigheten Vasagatan N:o 4 här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige beslut däri i överensstämmelse med Nykterhetsnämndens hemställan.

§ 75.

Ang. anordnande av centraluppvärmning i Skepparbacks- och Mariabergsskolorna.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 nästlidne mars för utlåtande till Drätselkammaren remitterat en framställning från Folkskolestyrelsen om anslag till anordnande av centraluppvärmning i Skepparbacks- och Mariabergsskolorna, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 21) hemställt, att Stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa det av Folkskolestyrelsen begärda anslaget, 10,500 kronor, att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren vid behandlingen av budgeten för skolväsendet under nästkommande år kunde komma att besluta.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 76.

Ang. inköp av fastigheten N:o 117 norra kv.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 22) hade Drätselkammaren, under förmälan att Drätselkammaren under förutsättning av Stadsfullmäktiges godkännande av sterbhuset efter Gårdsägaren Gust. Karlsson för stadens räkning inköpt gården och tomten N:o 117 i stadens norra kvarter för en köpesumma av 6,000 kronor, samt med överlämnande av det över köpet upprättade den 28 mars 1928 dagtecknade kontraktet, hemställt, att Stadsfullmäktige ville godkänna detsamma och anvisa för gäldande av köpeskillingen erforderligt anslag 6,000 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Efter härav tagen del biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 77.

Ang. brandchefens årsberättelse för 1927.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 nästlidne mars hade Brandstyrelsen överlämnat av stadens brandchef uppgjord berättelse över brandkårens verksamhet under år 1927.

Efter anmälan härav beslöto Stadsfullmäktige lägga berättelsen till handlingarne (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 23).

§ 78.

Ang. Badhusstyrelsens årsberättelse för år 1927.

Av Badhusstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 30 nästlidne mars avgiven berättelse över verksamheten vid och förvaltningen av stadens badhus under år 1927 anmäldes och lades till handlingarne (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 24).

§ 79.

Ang. pension åt f. Simläraren E. Johansson.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande april hade Folkskolestyrelsen anhållit om beviljande av pensionsunderstöd åt f. d. Simläraren Erik Johansson.

På yrkande av Herrar Granér och Westholm och sedan Herr Sundström yttrat sig utan särskilt yrkande, beslöto Stadsfullmäktige remittera framställningen till Lönenämnden för utlåtande.

§ 80.

Ang. tilläggspension åt två folkskollärarinnor.

I särskilda skrivelser den 13 och 14 innevarande april hade Folkskolestyrelsen hemställt om beviljande av kommunal tilläggspension åt avgående folkskollärarinnorna Beda Svanholm och Elin Persson.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr Granér remittera framställningarne till Lönenämnden för utlåtande.

§ 81.

Ang. bestämmelser om anordnande av garage.

Föredrogs och lades till handlingarne till Stadsfullmäktige överlämnad styrkt avskrift av Kungl. Maj:ts nådiga brev den 22 december 1927, varigenom Kungl. Maj:t fastställt av Stadsfullmäktige den 28 juli 1926 antagna föreskrifter angående anordnande av garage, i vad dessa avsåge stadens icke planlagda område.

§ 82.

Ang. Edith Johanssons rätta mantalsskrivningsort.

Sedan Magistraten genom resolution den 17 nästlidne mars till Stadsfullmäktige för yttrandes avgivande överlämnat handlingar angående Städerskan Edith Maximiliana Johanssons rätta mantalsskrivningsort för år 1928 samt Stadsfullmäktige den 29 i samma månad remitterat handlingarne i ärendet till Fattigvårdsstyrelsen för förberedande utlåtande, hade Fattigvårdsstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande april framhållit, att av handlingarne bilagd polisutred-

ning den 16 nästlidne mars framginge, att Johansson vistats här i staden omkring 14 dagar i Juli månad 1927 och under tiden 26 november 1927—1 mars 1928 samt att dessa båda vistelser enbart haft karaktär av påhälsning hos en här boende syster, vilket bestyrktes därav, att Johansson icke vare sig sökt eller innehaft någon arbetsanställning och ej heller låtit kyrkoskriva sig härstädes, ävensom att hennes vistelse här i staden därför icke varit av beskaffenhet att kunna läggas till grund för hennes mantalsskrivning i Västerås stad för år 1928.

Efter tagen del av handlingarnes innehåll beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr vice ordföranden såsom eget utlåtande åberopa, vad Fattigvårdsstyrelsen sålunda anfört.

§ 83.

Ang. anslag till Arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet.

En till Stadsfullmäktige inkommen framställning från Västerås Arbetareinstituts styrelse om anslag för år 1929 till institutets föreläsningsverksamhet, vilken framställning Herr ordföranden upptog som egen motion, beslöto Stadsfullmäktige remittera till Drätselkammaren för utlåtande.

§ 84.

Ang. yttrande över förslag till stadsbyggnadsanslag m. m.

Genom resolution den 31 nästlidne mars hade Magistraten meddelat, att det av Stadsfullmäktige infordrade yttrandet över förslaget till stadsbyggnadslag icke behövde avgivas förrän senast den 15 nästkommande oktober.

Som Stadsfullmäktige den 29 nästlidne mars anmodat Beredningsutskottet och Drätselkammaren att avgiva förberedande utlåtanden över ifrågavarande lagförslag, skulle nämnda myndigheter genom utdrag av Stadsfullmäktiges protokoll underrättas om det nu inkomna meddelandet.

§ 85.

Ang. yttrande över förslag till ny kommunallag

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 18 innevarande april hade Konungens Befallningshavande i länet, under åberopande av denna myndighets skrivelse den 21 nästlidne mars, genom vilken Stadsfullmäktige anmodats avgiva yttrande över förslag angående revision av gäl-

lande förordningar om kommunalstyrelse på landet och i stad m. m., och med bifogande av dels avskrift av statsrådets och chefens för Kungl. Socialdepartementet cirkulär den 31 mars 1928, dels ock i nämnda cirkulär omförmälda riksdagsskrivelse angående viss utsträckning av den proportionella valmetoden vid val inom landsting samt stads- och kommunalfullmäktige m. m., anmodat Stadsfullmäktige att vid avgivande av det i Konungens Befallningshavandes ovan angivna skrivelse omförmälda yttrandet taga i övervägande, vad Riksdagen i sin här ifrågavarande skrivelse anfört.

Stadsfullmäktige, som den 29 nästlidne mars anmodat Beredningsutskottet att avgiva förberedande utlåtande över ifrågavarande förslag till revision av kommunallagarne, beslöto remittera jämväl de nu inkomna handlingarne till Beredningsutskottet.

§ 86.

Ang. lån ur statens bostadslånefond.

Föredrogs och lades till handlingarne från Länsstyrelsen inkommen styrkt avskrift av en ämbetsskrivelse från Kungl. Finansdepartementet av den 31 nästlidne mars, enligt vilken Kungl. Maj:t bifallit en av Drätselkammaren jämlikt Stadsfullmäktiges beslut den 27 oktober 1927 gjord underdånig anhållan om tillstånd för staden att upptaga det lån å högst 66,000 kronor, som staden ägde att enligt Kungl. Maj:ts beslut den 13 januari 1928 utfå ur statens bostadslånefond.

§ 87.

Ang. pensionstagare ur Sundinska fonderna

Föredrogs och lades till handlingarne från Nämnden över Sundinska understödsfonderna för paures honteux och medelklassen samt arbetsklassen genom utdrag av Nämndens protokoll för den 18 innevarande april inkommet meddelande angående utseende av understödstagare från fonderna för innevarande år.

§ 88.

Ang. avsägelse av ledamotskap i Saluhallskommittén.

En från Köpmannen Erik Sjöquist inkommen skrivelse med anhållan om entledigande från uppdraget att vara ledamot av kommittén för utredning om ordnande av torghandeln samt uppförande av saluhall beslöto Stadsfullmäktige remittera till Beredningsutskottet för utlåtande.

§ 89.

Ang. Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1927.

Från Fattigvårdsstyrelsen inkommen berättelse över Västerås stads fattigvård under år 1927 beslöto Stadsfullmäktige bordlägga.

In fidem
Theofil Öberg.

Justerat den 1 maj 1928.

FREDR. FÅHRÆUS.

Hjalmar Thyresson. *J. O. Wass.*

Offentligen uppläst den 1 maj 1928, betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

Wilh. Nybergs Boktr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 8 Maj 1928.

Närvarande: Vice Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, samt Herrar Sundström, Danielsson. Bäckman, Falk, Pers, Hedberg, J. Andersson, Hammer, Hiersemann, Pettersson, Leontein, Fru Grönberg, Herrar Johansson, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Wass, Hult, Westholm, Hellman, Eklund, Sund, Karl Andersson, Engdahl, Dahrné, Liljeblad, Fru Söderquist, Herrar Widén, Landtmanson, Gehlin, Edvin Andersson, Robsahm, Nelson, Larsson, Lien, Fru Olsson, Herrar Granér, C. V. Karlsson, Östlund och Berg.

Frånvarande med godkänt förfall voro Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, samt Herrar Edv. Karlsson, Svedlund, Hellström, Melin och Lindberg.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr t. f. Borgmästaren Victor Åsberg.

§ 90.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Hellman och Eklund att jämte Herr Ordföranden justera dagens protokoll, vilken justering utsattes att äga rum å rådhuset den 9 innevarande maj kl. 1 em.

§ 91.

Ang. åtgärder för förvärv åt staden av avgörande inflytande över S.—V.—B:s förvaltning.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 3 innevarande Maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 25) hade Drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville, med anledning av ett i skrivelsen omförmält erbjudande avseende försäljning av 90,000 à 95,000 aktier i Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag, besluta:

att av järnvägsmedelsfonden anvisa ett belopp av förslagsvis 1,000,000 kronor för teckning av aktier i ett planerat bolag med staden som huvuddelägare och med uppgift att förvärva och förvalta aktiemajoriteten i Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag;

att ikläda staden borgensansvar såsom för egen skuld för det obligationslån å högst 9,450,000 kronor, som sagda intressentbolag skulle

erlägga i likvid jämte aktiekapitalet för aktiemajoriteten i järnvägsbolaget,

samt att giva Drätselkammaren i uppdrag att avsluta underhandlingarne i förevarande angelägenhet och vidtaga de verkställighetsåtgärder, som bleve av nöden för den föreslagna transaktionens genomförande och vad därmed kunde stå i samband, innefattande detta uppdrag jämväl bemyndigande för Drätselkammaren att teckna omförmälda borgensförbindelse.

Efter föredragning av Drätselkammarens berörda skrivelse och sedan till protokollet antecknats, att Stadsfullmäktiges ledamöter vid ett enskilt sammanträde den 5 innevarande maj tillsammans med Drätselkammaren fått del av ifrågavarande förslag och ingående överlagt om detsamma, uppstod nu en stunds överläggning, varunder. Herrar Sundström, Pers och Falk yrkade bifall till Drätselkammarens förslag samt Herrar Engdahl, Hult och Johansson yttrade sig utan särskilt yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad framställdes av ordföranden proposition å bifall till och avslag å Drätselkammarens förslag, varvid Stadsfullmäktige enhälligt beslöto till alla delar antaga och godkänna vad Drätselkammaren i förevarande angelägenhet föreslagit.

In fidem:
Theofil Öberg.

Justerat den 9 maj 1928.

ALB. LUNDKVIST.

O. Hellman. *Fritz Eklund.*

Offentligen uppläst den 10 maj 1928, betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

Wilh. Nybergs Boktr., Visby

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 31 Maj 1928.

Närvarande: Vice ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, samt Herrar Sundström, Danielsson, Bäckman, Falk, Hedberg, J. Andersson, Hiersemann, Pettersson, Leontein, Fru Grönberg, Herrar Johansson, Håvberg, Wass, Hult, Westholm, Eklund, Sund, Karl Andersson, Engdahl, Hellström, Dahrné, Melin, Liljeblad, Widén, Edvin Andersson, Robsahm, Nelson, Larsson, Lien, Granér, C. V. Karlsson, Östlund och Lindberg.

Frånvarande med godkänt förfall voro: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus samt Herrar Edv. Karlsson, Pers, Hammer, Thyresson, Keijser, Fjellander, Svedlund, Hellman, Fru Söderquist, Herrar Landtmanson, Gehlin, Fru Olsson och Herr Berg.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr t. f. Borgmästaren V. Åsberg.

§ 92.

Justeringsmän.

Uppdrogs åt Herr Johansson och Fru Grönberg att jämte Herr vice ordföranden justera dagens protokoll.

§ 93.

Ang. Drätselkammarens räkenskapsberättelse.

Drätselkammarens till Stadsfullmäktige överlämnade räkenskapsberättelse för år 1927 anmäldes och bordlades.

§ 94.

Ang. grunder för tilläggspension åt folkskolans lärarepersonal.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 november 1927 till Lönenämnden remitterat en framställning av Folkskolestyrelsen med förslag, att den beräkningsgrund för kommunala tilläggspensioner åt avgående befattningshavare på Folkskolans stat, vilka dittills följts, tills vidare måtte vinna tillämpning, hade Lönenämnden i avgivet utlåtande den 11 innevarande Maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 27) föreslagit, att Stadsfullmäktige ville besluta uttala sig för sådana ändrade grunder för ut-

betalande av kommunal tilläggspension till befattningshavare vid folkskolan, att full pension skulle utgå med 65 proc. å ett underlag bestående av ersättning för bostad och bränsle, ersättning för övertidsläsning jämte dyrtidstillägg samt ortstillägg, att avkortad pension skulle utgå enligt i skrivelsen närmare angivna grunder, samt att, vare sig pensionen vore hel eller avkortad, därå icke skulle utgå något kommunalt dyrtidstillägg, varjämte Lönenämnden förmält, att dess ordförande, Herr Sundström, reservationsvis inom Nämnden påyrkat, att ersättningen för övertidsläsning såsom varande ett arvode, icke skulle ingå i underlaget för pensionering.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkade dels Herrar Bäckman, Granèr, Falk och Westholm bifall till vad Lönenämnden föreslagit, dels ock Herr Sundström bifall till sin inom Lönenämnden avgivna reservation.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å de sålunda gjorda yrkandena beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bifalla Lönenämndens förslag.

§ 95.

Ang. ändrade bestämmelser om dyrtidstillägg å pensioner.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 28) hade Lönenämnden på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, att punkt 5:o) i gällande bestämmelser om dyrtidstillägg för stadens befattningshavare skulle erhålla följande ändrade lydelse: "Dyrtidstillägg å pension utgår:

å del av pension, som icke överstiger 1,300 kronor om året efter ett procenttal, som motsvarar den levnadskostnadsökning, vilken angives av indextalet,

å del av pension, som överstiger 1,300 kronor, men icke 2,600 kronor om året efter ett procenttal, som motsvarar $^{60}/_{100}$ av nämnda levnadskostnadsökning, samt

för del av pension, som överstiger 2,600 kronor om året efter ett procenttal, som motsvarar $^{40}/_{100}$ av nämnda levnadskostnadsökning",

varjämte Lönenämnden föreslagit, att denna ändrade bestämmelse skulle träda i kraft den 1 nästkommande juli samt att den därav föranledda merutgiften för innevarande år skulle bestridas av det i årets stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

På yrkande av Herrar Sundström och Johansson och sedan Herr Östlund yttrat sig utan att framställa något särskilt yrkande, biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Lönenämnden föreslagit.

§ 96.

Ang. utlåtande angående beviljande av pension åt en del lärarinnor vid folkskolan.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 nästlidne april för beredning till Lönenämnden överlämnat en framställning från Folkskolestyrelsen angående beviljande av kommunal tilläggspension åt avgående folkskollärarinnorna Beda Svanholm och Elin Persson samt Folkskolestyrelsen sedermera direkt till Lönenämnden för yttrande överlämnat en till Stadsfullmäktige ställd framställning om beviljande av dylik pension åt småskollärarinnan Olga Berg, hade Lönenämnden nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 29) på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, att samtliga omförmälda personer skulle vara berättigade att från avskedstagandet uppbära, Svanholm och Berg hel samt Persson avkortad pension enligt det förslag till ändrade grunder för kommunal tilläggspension åt befattningshavare vid folkskolan, som Lönenämnden i särskild skrivelse underställt Stadsfullmäktiges avgörande och som förut denna dag vunnit Stadsfullmäktiges bifall, ävensom att samma beslut skulle gälla förut avgångna folkskollärinnorna Unda Bohman och Signe Hammarskiöld, rörande vilkas pensionering förut av Stadsfullmäktige fattats beslut den 25 aug. 1927.

På yrkande av Herr Granér godkände Stadsfullmäktige utan omröstning vad Lönenämnden i förevarande ärende hemställt.

§ 97.

Ang. pensionsunderstöd åt f. simläraren E. Johansson.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 nästlidne april för yttrande till Lönenämnden överlämnat en framställning från Folkskolestyrelsen angående beviljande av pensionsunderstöd åt förre Simläraren vid folkskolan Erik Johansson, hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 30) på anförda skäl förklarat sig icke kunna tillstyrka det av Folkskolestyrelsen framställda förslaget.

Efter föredragning av handlingarne i detta ärende uppstod en stunds överläggning och yrkades härunder dels av Herr Sundström, att Stadsfullmäktige måtte förklara den inkomna framställningen icke skola föranleda någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd, dels ock Herr Hedberg att Stadsfullmäktige måtte, med uttalande av att Stadsfullmäktige icke hade något att erinra emot att något understöd lämnades till Herr Johansson, ville återremittera ärendet till Lönenämnden för förnyat yttrande, i vilket yrkande Herrar Granér, Westholm, Karl Andersson, Bäckman och Engdahl instämde.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning återremittera framställningen till Lönenämnden för förnyat yttrande.

§ 98.

Ang. understöd åt tvätterskan vid varmbadhuset Maria Berg.

Sedan Tvätterskan vid stadens varmbadhus Maria Berg hos Badhusstyrelsen anhållit att från avgången ur befattningen få åtnjuta pension samt Badhusstyrelsen överlämnat detta ärende till Lönenämnden för dess vidare befordrande till Stadsfullmäktige jämte eget yttrande, hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande Maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 31) hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta tilldela tvätterskan Berg ett årligt understöd från och med tidpunkten för anställningens upphörande å 300 kronor att utgå av tillgängliga medel å varmbadhusets stat och därvid tillika bestämma, att å detta årliga understöd icke skulle utgå något dyrtidstillägg.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Lönenämnden sålunda hemställt.

§ 99.

Ang. tillstånd för staden att upplägga ett nytt amorteringslån.

Föredrogs och lades till handlingarne en till Stadsfullmäktige överlämnad styrkt avskrift av en ämbetsskrivelse från Kungl. Finansdepartementet till härvarande Länsstyrelse med meddelande om Kungl. Maj:ts beslut den 20 april 1928 rörande tillstånd för staden att upptaga ett nytt amorteringslån (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 32).

§ 100.

Ang. överföring av en del av elektricitetsverkets distrubution från likström till växelström.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 21 innevarande maj hade Vatten- och Gasverksstyrelsen på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga styrelsen att överföra distributionen av elektrisk energi från likström till växelström, dels inom Annedal och Oskaria m. fl. områden, dels inom Almelundsområdet och dels inom Sommaro och Hemdal samt medgiva, att kostnaderna härför förslagsvis 30,000 kronor finge bestridas av vinstmedel från elektricitetsverket år 1929.

Berörda skrivelse hade Drätselkammaren överlämnat till Stadsfullmäktige för avgörande med framställning i ämnet den 24 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 33) och därvid på de skäl Vatten- och Gasverksstyrelsen anfört tillstyrkt bifall till framställningen och

alltså även att det begärda anslaget måtte utgå av elektricitetsverkets vinstmedel under år 1929.

Efter tagen del av handlingarnes innehåll beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Hiersemann bifalla vad Vatten- och Gasverksstyrelsen sålunda hemställt och Drätselkammaren tillstyrkt.

§ 101.

Ang. försäljning av lägenheten Nyby.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 3 innevarande maj hade Drätselkammaren, efter meddelande, att den staden tillhöriga lägenheten Nyby enligt gällande stadsplan till huvudsaklig del skulle ingå i byggnadskvarteret Fjalar och tillsammans med annan mark bilda tomten N:o 3 inom detta kvarter samt i anledning därav att köpare funnes till denna del av lägenheten och behov för staden icke förelåg att bibehålla densamma i sin ägo, hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till pris och på villkor, Drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, försälja nämnda lägenhet med därtill hörande byggnader till den del, vad anginge marken, som fölle inom gränserna för byggnadskvarteret Fjalar enligt gällande stadsplan.

Efter föredragning av berörda framställning biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning vad Drätselkammaren däri hemställt.

§ 102.

Ang. förvärv av mark för Teatergrändens framdragande.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 3 innevarande maj hade Drätselkammaren meddelat, att i den väg, som vore upplåten för allmänt begagnande och som under namn av Återvändsgränd skiljde teatern härstädes från närmast i söder belägna tomter inom kvarteret Norna, inginge en mindre del av tomten N:o 8 inom västra kvarteret och att ägaren av denna tomt erbjudit staden inlösa denna tomtdel till ett pris, beräknat efter taxeringsvärdet å marken eller 12 kronor pr kvm., samt enär, även omnämnda väg, som utgjorde förbindelse emellan Slottsgatan och Västgötegatan, icke ännu blivit såsom gata utlagd enligt stadsplan, det dock vore att antaga, att den framdeles komme att kvarstå som trafikled och ingå i stadsplan som gata, och då stadens inköp av den mark, varom nu vore fråga, utgjorde större garanti härför, hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga Drätselkammaren att för erbjudet pris och under de villkor i övrigt, som Drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, inköpa ifrågavarande tomtdel.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige framställningen utan omröstning.

§ 103.

Ang. förvärv av mark för Lustigkullagatans framdragande.

Föredrogs följande från Drätselkammaren inkomna skrivelse:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Mellan Drätselkammaren och Byggmästaren K. J. Karlsson som ägare av tomterna N:ris 1 och 2 inom byggnadsområdet Lustigkulla hava pågått underhandlingar angående villkoren för stadens övertagande av den del av sistnämnda tomt, utgörande i areal 36 m^2, som i överensstämmelse med gällande stadsplan redan utlagts till Lustigkullagatan.

Underhandlingarne, som skett i samförstånd med Planteringsnämnden, hava lett till en preliminär uppgörelse, enligt vilken nämnda tomtdel skulle till staden överlämnas, och ägaren avstå från krav på ersättning för vissa av gaturegleringen nödvändiggjorda kostnader, såsom för flyttning av grindar, uppförande av stödjemur mot gatan m. m., emot att staden åtager sig att på visst sätt inskränka växtligheten på den sida av Djäkneberget, som ligger närmast intill tomterna. I avseende härå har ifrågasatts att någon plantering icke skulle få ske inom en rayon av 3 meter från tomtgränserna, samt att inom ett område av intill 20 meter därifrån befintlig växtlighet skulle beskäras till högst 5 meters höjd. Ändamålet med dessa åtgärder skulle vara att få undanröjd olägenheten av den beskuggning av tomten, som nuvarande trädbestånd medför.

Drätselkammaren har för sin del icke någon erinran att göra emot en uppgörelse av antytt innehåll och hemställer därför om bemyndigande av Stadsfullmäktige att träffa en dylik med tomtägaren.

Västerås den 22 mars 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow."

På yrkande av Herr Sundström godkände Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 104.

Ang. revision av arbetsförmedlingsanstaltens räkenskaper för år 1927.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande maj hade Drätselkammaren överlämnat avgiven berättelse över verkställd revision av Arbetsförmedlingsanstaltens i Västerås räkenskaper för år 1927 och därvid jämlikt revisorernas förslag hemstält, att Stadsfullmäktige för sin del ville bevilja styrelsen för anstalten ansvarsfrihet för revisionsåret.

Stadsfullmäktige fattade efter föredragning härav beslut i ärendet på sätt Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 105.

Ang. anslag till Arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 nästlidne april för yttrande till Drätselkammaren överlämnat en framställning från styrelsen för Västerås Arbetareinstitut angående anvisande av ett anslag för år 1929 å 3,000 kronor för upprätthållande av institutets föreläsningsverksamhet, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande maj, med återställande av remisshandlingarne, hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta anvisa det begärda anslaget att utgå av uttaxerade medel i 1929 års stat.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 106.

Ang. anvisande av ytterligare medel till anordnande av Nya Idrottsplatsen.

Föredrogs följande från Drätselkammaren inkomna skrivelse:

"*Till Stadsfullmäktige i Västerås.*

Under år 1927 har vid två tillfällen av fonderade nöjesskattemedel ställts anslag å sammanlagt 7,000 kronor till förfogande för fortsatt arbete med färdigställandet av ny idrottsplats å Kristiansborg.

Sedan den bestyrelse, åt vilket detta arbete anförtrotts, under åberopande av att dessa anslag förbrukats, liksom även de kontanta insatser de olika idrottsorganisationerna enligt överenskommelse tillskjutit, hos Drätselkammaren anhållit, att ytterligare 5,000 kronor av samma medel måtte anvisas för idrottsplatsens färdigställande, har Drätselkammaren, i anseende till de bestämmelser, som givits för användningen av dessa medel och till det arbete, som av idrottsorganisationerna redan nedlagts härför, bifallit den av bestyrelsen gjorda framställningen, och bringas detta beslut härigenom till Stadsfullmäktiges kännedom.

Tillika överlämnar Drätselkammaren av bestyrelsen avgiven berättelse över verksamheten under år 1927, jämte berättelse över revisionen av den ekonomiska förvaltningen för samma år.

Västerås den 3 maj 1928.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow."

Efter yttrande av Herr Falk beslöto Stadsfullmäktige lägga den inkomna skrivelsen jämte däri åberopade bilagor till handlingarne.

§ 107.

Ang. hyresersättning till rektorn vid elektrotekniska fackskolan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 24 innevarande maj hade Drätselkammaren, med överlämnande av en framställning från nyutnämnde rektorn vid Elektrotekniska fackskolan härstädes, Folke Ericsson, däri denne hemställt om utbekommande av hyresersättning i likhet med rektorn vid härvarande Högre Allm. läroverk för gossar, räknat från den 1 instundande juli, då befattningen skulle tillträdas, samt under åberopande av, att rektor Ericsson enligt gällande bestämmelser och uttryckligt åtagande från stadens sida vore berättigad till dylik ersättning eller till bostad in natura och att sådan icke nu kunde beredas honom, hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta tillerkänna rektor Ericsson en årlig hyresersättning av 2,000 kronor från den 1 juli 1928 att utgå av uttaxerade medel och vad anginge senare hälften av innevarande år av det i årets stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Efter härav tagen del biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 108.

Ang. om- och tillbyggnadsarbeten vid brandstationen.

Sedan Drätselkammaren med hemställan om dess godkännande till Stadsfullmäktige överlämnat ett förslag av Brandstyrelsen angående beredande av större utrymme för brandverkets behov inom brandstationen inrymda stall samt anvisande av ett anslag härför (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 17) samt Stadsfullmäktige den 29 sistlidne mars återremitterat ärendet till Drätselkammaren för ytterligare utredning, särskilt med avseende å de konsekvenser ett beslut enligt det föreliggande för-

slaget skulle föra med sig beträffande erforderliga åtgärder för beredande av nytt stallutrymme för stadens hästar och eventuellt nya lokaler för en del körredskap, hade nu Drätselkammaren avgivit sådant yttrande genom skrivelse till Stadsfullmäktige den 22 innevarande maj. Drätselkammaren hade däri framhållit, att kammaren låtit ärendet undergå en ytterligare utredning i enlighet med direktiven vid återremissen och därvid funnit att frågan om beredande av nytt stallutrymme lämpligen borde lösas genom uppförandet av ett nytt stall i omedelbar anslutning till redskapsbodar, som vore uppförda å till staden upplåtet område av klockaregården omedelbart intill brandstationens fastighet, ävensom att lösningen av frågan på detta sätt i stället för att taga i anspråk något av de stallutrymmen, som redan funnes i stadens gårdar, torde vara att föredraga med hänsyn till den lättnad i fråga om tillsynen och skötseln av stallet, som dess anslutning till brandverket innebure samt att fördelen av att hava stadens hästar tillgängliga för arbete från ett centralt beläget ställe vore påtaglig. Härjämte hade Drätselkammaren meddelat, att kostnaden för ett stall med fyra spiltor enligt gjorda beräkningar uppginge till 6,000 kronor.

På grund av dessa skäl hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta anvisa dels 20,000 kronor för beredande av ökat redskapsutrymme i brandstationen och nya bostäder för brandmanskapet i enlighet med Brandstyrelsens förslag med uppdrag för Brandstyrelsen att ombesörja utförandet av byggnadsarbetet, dels 6,000 kronor för uppförandet av ett stall för stadens hästar å ovan angiven plats, ävensom härvid bestämma, att dessa anslag skulle utgå av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren vid fastställande av stadens utgiftsstat för år 1929 kunde komma att besluta.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning till alla delar vad Drätselkammaren föreslagit.

§ 109.

Ang. tillbyggnad av folkskolan vid Hammarby.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande maj hade Folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville godkänna ett vid skrivelsen fogat förslag om tillbyggnad av folkskolan vid Hammarby i huvudsaklig överensämmelse med i skrivelsen omförmält alternativ, betecknat N:o 1, samt uppdraga åt Folkskolestyrelsen att an-

skaffa nödiga ritningar och entreprenadhandlingar och för detta ändamål ställa till styrelsens förfogande en summa av 4,000 kronor.

På yrkande av Herrar Falk och Granér beslöto Stadsfullmäktige remittera framställningen till Drätselkammaren för utlåtande.

§ 110.

Ang. understöd åt änkan efter montören vid elektricitetsverket J. F. Pettersson.

Föredrogs följande från Lönenämnden inkomna framställning:

Till Stadsfulmäktige i Västerås.

Sedan änkan efter maskinisten vid stadens elektricitetsverk, J. F. Pettersson, som avled den 20 oktober 1927, hos Vatten- och Gasverksstyrelsen anhållit om pension, har styrelsen i avsikt att pension eller understöd skulle beredas åt henne, överlämnat ärendet för den åtgärd, som på Lönenämnden kunde bero, och får Lönenämnden nu underställa detsamma Stadsfullmäktiges avgörande och därvid anföra följande.

Av en av handlingarne bilagd utredning av föreståndaren för de tekniska verken, Ingeniören Geston, framgår, att mannen Pettersson varit anställd vid elektricitetsverket oavbrutet från den 20 december 1907 och dessförinnan tidvis under åren 1903 och 1904, först som montör och under de senare åren som extra maskinist med en avlöning under år 1925 av 3,677 kronor och under år 1926 av 3,757 kronor.

Beträffande änkans personliga förhållanden är hennes läge betryckt, då hon har att dragas med fattigdom och på grund av långvarig sjukdom — hon har sedan 1925 varit nervsjuk — icke är i stånd att själv försörja sig utan för sitt uppehälle är helt beroende av andras arbete — närmast två döttrars i åldern 24 och 19 år. Änkans ålder är 47 år.

För pensionering av efterlevande till i stadens tjänst anställda finnes icke några regler fastställda. Någon pensionering i egentlig bemärkelse torde alltså i detta fall vara utesluten. De frågor om dylik pensionering, som tid efter annan förelegat, hava lösts efter behovsprincipen och mera efter linjerna för ett mer eller mindre tillfälligt understöd. Behandlingen enligt denna linje har icke kunnat föregripa en blivande pensionering av tjänsteanställdas efterlevande, och kan en behandling av nu föreliggande fråga på liknande sätt icke verka prejudicerande för de grunder, som för sådan pensionering framdeles kunna bliva fastställda.

Såväl med hänsyn till behovet som med hänsyn till mannens långa anställningstid synes staden böra genom beviljande av ett understöd åt änkan Pettersson underlätta hennes framtida förvärvsmöjligheter.

I fråga om storleken av understödet — för att ytterligare markera dess karaktär skulle något dyrtidstillägg icke utgå därå — anser Lönenämnden föregående beslut om beviljande av understöd icke medgiva att det sättes till högre belopp än 300 kronor om året.

Lönenämnden föreslår alltså att Stadsfullmäktige ville besluta tilldela änkan Hilda Pettersson ett understöd av 300 kronor årligen från tiden för mannens död att utgå av tillgängliga medel å elektricitetsverkets stat.

Västerås den 11 maj 1928.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow."

Under överläggningen i detta ärende yrkade dels Herrar Sundström och Bäckman bifall till vad Lönenämnden föreslagit, dels ock Herr Karl Andersson, med instämmande av Herr Westholm, den ändring i samma förslag att understödsbeloppet skulle sättas till 400 kronor i stället för 300 kronor som Nämnden föreslagit.

Efter överläggningens slut framställdes proposition å de sålunda gjorda yrkandena, och beslöto Stadsfullmäktige härvid genom begärd och anställd omröstning med 20 nej emot 11 ja, avgivna för Lönenämndens förslag, att i enlighet med Herr Anderssons under överläggningen gjorda yrkande, tilldela änkan Hilda Pettersson ett understöd av 400 kronor årligen från tiden för mannens död att utgå av tillgängliga medel å elektricitetsverkets stat.

§ 111.

Ang. särskild beklädnadsersättning åt poliskommissarien och överkonstaplarne.

Sedan Magistraten genom resolution den 30 januari 1928 infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över av överkonstapeln Mauritz Andersson i Västerås m. fl. anförda besvär över Stadsfullmäktiges den 29 december 1927 fattade beslut att avslå Polisnämndens framställning om höjning

av beklädnadsanslaget för beredande av särskild ersättning i detta avseende åt poliskommissarien och överkonstaplarne vid ordningspolisen samt s. k. slitningsersättning åt kriminalöverkonstapeln, samt Stadsfullmäktige den 23 därpå följande februari remitterat handlingarne i ärendet för förberedande utlåtande till Lönenämnden och Beredningsutskottet, hade dessa myndigheter inkommit med dylika utlåtanden.

Stadsfullmäktige beslöto efter yttrande av Herr t. f. borgmästaren bordlägga ärendet.

§ 112.

Ang. av Konditorn Gottfr. Johanssons anförda besvär över Stadsfullmäktiges beslut rörande tillstånd för honom att utskänka pilsnerdricka i Industrihotellet.

Genom resolution den 24 innevarande maj hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av besvär som av Konditorn Gottfr. Johansson hos Konungens Befallningshavande i länet anförts över Stadsfullmäktiges den 26 nästlidne april fattade beslut att avstyrka bifall till Johanssons framställning om utskänkning av pilsnerdricka i Industrihotellet här i staden.

Efter ärendets föredragning beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Falk i sakfrågan hänvisa till tidigare i laga ordning tillkommet beslut samt förklara sig icke finna de här föreliggande besvären däröver böra föranleda något Stadsfullmäktiges särskilda yttrande.

§ 113.

Ang. förbättrade löneförmåner för stadsfiskalen.

Sedan Stadsfullmäktige den 23 sistlidne februari till Magistraten för ytterligare beredning remitterat Lönenämndens utlåtande rörande förbättrade löneförmåner för stadsfiskalen, hade Magistraten nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 29 innevarande maj hemställt, att Stadsfullmäktige ville efter förnyat yttrande från Lönenämnden bevilja stadsfiskalen här i staden begärd lönefyllnad i enlighet med Magistratens tidigare eller nu gjorda framställningar.

Efter yttrande av Herr t. f. borgmästaren beslöto Stadsfullmäktige remittera handlingarne i ärendet till Lönenämnden för utlåtande.

§ 114.

Ang. meddelande om understödstagare ur Sundinska fonden.

Lades till handlingarne ett inkommet meddelande från Nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medel-

klassen samt arbetsklassen rörande utseende ev en understödstagare för innevarande år.

In fidem:
Theofil Öberg.

Justerat den 9 Juni 1928.

ALB. LUNDKVIST.

Ida Grönberg. *Karl Johansson.*

Offentligen uppläst den 9 Juni 1928, betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

Wilh. Nybergs Boktr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 28 Juni 1928.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, vice ordföranden Herr Målerföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Bäckman, Falk, Pers, Hedberg, J. Andersson, Hiersemann, Pettersson, Leontein, Johansson, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Wass, Hult, Westholm, Hellman, Eklund, Sund, Karl Andersson, Hellström, Dahrné, Melin, Liljeblad, Fru Söderquist, Herrar Widén, Gehlin, Edvin Andersson, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. V. Karlsson, Östlund, Berg och Lindberg.

Frånvarande med godkänt förfall voro Herrar Edv. Karlsson, Danielsson, Hammer, Fru Grönberg, Herrar Svedlund, Engdahl, Landtmanson, Nelson, Lien och Granér.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr t. f. Borgmästaren V. Åsberg.

§ 115.

Justeringsmän.

Uppdrogs åt Herrar Pettersson och Leontein att jämte Herr Ordföranden justera dagens protokoll.

§ 116.

Ang. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1927.

Drätselkammarens till Stadsfullmäktige överlämnade vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 31 nästlidne maj bordlagda räkenskapsberättelse för år 1927 anmäldes nu ånyo och lades till handlingarne (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 26).

§ 117.

Ang. fattigvårdsstyrelsens berättelse för år 1927.

Fattigvårdsstyrelsens till Stadsfullmäktige överlämnade vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 26 sistlidne april bordlagda berättelse över Västerås stads fattigvård under år 1927 anmäldes på nytt och lades till Stadsfullmäktiges handlingar. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 34).

§ 118.

Ang. nykterhetsnämndens årsberättelse för 1927.

Föredrogs Nykterhetsnämndens till Stadsfullmäktige överlämnade verksamhetsberättelse för år 1927 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 35).

Sedan Herr ordföranden meddelat en del av Nykterhetsnämnden gjorda rättelser i den tryckta berättelsen, beslöto Stadsfullmäktige på fram-

ställning av Herr Pers, att rättelserna skulle införas i Stadsfullmäktiges tryckta handlingar, varefter berättelsen lades till handlingarne.

§ 119.

Ang. särskild beklädnadsersättning åt poliskommissarien och överkonstaplarne.

Sedan Magistraten genom resolution den 30 januari 1928 infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över av överkonstapeln Mauritz Andersson i Västerås m. fl. anförda besvär över Stadsfullmäktiges den 29 december 1927 fattade beslut att avslå Polisnämndens framställning om höjning av beklädnadsanslaget för beredande av särskild ersättning i detta avseende åt poliskommissarien och överkonstaplarne vid ordningspolisen samt s. k. slitningsersättning åt kriminalöverkonstapeln samt Stadsfullmäktiges den 23 sistlidne februari beslutat remittera handlingarne i ärendet för förberedande utlåtande till Lönenämnden och Beredningsutskottet, hade nu de begärda utlåtandena till Stadsfullmäktige inkommit. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 36).

Efter föredragning av handlingarne i ärendet beslöto Stadsfullmäktige under åberopande av vad Lönenämnden och Beredningsutskottet i berörda utlåtanden anfört, avstyrka bifall till de anförda besvären.

§ 120.

Ang. anordnande av en omnibustrafikstation.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 24 nästlidne maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 37) hade Drätselkammaren på anförda skäl föreslagit, att Stadsfullmäktige ville besluta dels anvisa ett anslag å högst 20,000 kronor för uppförande å gamla varmbadhusets tomt av en centralstation för omnibuslinjerna till staden, vilken station skulle av Drätselkammaren uttarrenderas på de villkor Drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, dels ock bestämma, att berörda anslag skulle förskotteras av tillgängliga medsl för att återbetalas genom de årligen inflytande arrendebeloppen för omnibusstationen.

Efter föredragning av skrivelsen uppstod en stunds överläggning, varunder bifall till Drätselkammarens förslag yrkades av Herr Sundström, vilken därvid meddelade, att sista delen av tredje stycket av Drätselkammarens skrivelse: ”och skulle byggnaden förläggas med gavel emot Munkgatan, varigenom bäst skulle tillvaratagas möjligheten att i en framtid, då förflyttningen av gasverket blivit genomförd, upptaga en genomfart till Nedre Trädgårdsgatan”, enär den tanke, som däri givits uttryck ej överensstämde med Drätselkammarens mening, skulle ur förslaget utgå samt att Drätselkammarens avsikt vore att för ändamålet endast norra delen av tomten skulle tagas i anspråk. Med Herr Sundström instämde Herrar Bäckman och Johansson, varjämte Herrar C. V. Karlsson och t. f. borgmästaren yttrade sig.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens i ärendet framställda förslag.

§ 121.

Ang. uppförande av ett varuskjul vid hamnen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 24 nästlidne maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 38) hade Drätselkammaren, med överlämnande av en framställning från Hamnstyrelsen, däri sagda styrelse anhållit, att Stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 3,000 kronor för uppförande av ett varuskjul av trä å kajplanen invid stadens hamnmagasin, hemställt, att Stadsfullmäktige ville ställa det begärda anslaget till Hamnstyrelsens förfogande att utgå av hamnens inkomster.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 122.

Ang. inköp av en lastautomobil.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 24 nästlidne maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 39) hade Drätselkammaren på anförda skäl föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för inköp av en ny lastautomobil i samband med utbyte av en äldre automobil anvisa ett anslag å 14,500 kronor, att gäldas av tillgängliga medel för att sedermera amorteras med anlitande av de anslag, som för olika ändamål anvisades och för vilka bilen komme att tagas i anspråk, allt på sätt varje årsbudget närmare anvisade.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens berörda hemställan.

§ 123.

Ang. ordnande av den högre flickundervisningen i staden.

Sedan Stadsfullmäktige vid särskilda tillfällen beslutat inhämta Beredningsutskottets och Drätselkammarens utlåtanden, nämligen dels den 28 juni 1926 i anledning av en av Herr Hiersemann väckt motion med förslag om utredning av frågan angående möjligheten för kvinnliga lärjungars inträde i Västerås högre allmänna läroverks gymnasium i den mån nu befintliga utrymmen det medgåve, dels den 27 oktober 1927 i anledning av samma motionärs förslag att Stadsfullmäktige ville besluta, att från och med höstterminen 1928 skulle beredas tillfälle för kvinnliga lärjungar att vinna inträde vid sådant läroverk i staden, där de kunde avlägga studentexamen, dels ock slutligen ävenledes sistnämnda dag i anledning av en anmodan från Magistraten att avgiva yttrande över en skrivelse från Konungens Befallningshavande i länet rörande möjlighet för kvinnliga studerande att vinna inträde vid härvarande gymnasium samt om inrättande här-

städes av ett högre flickläroverk, hade nu de förberedande utlåtandena inkommit. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 40).

Beredningsutskottet hade därvid med överlämnande av en utredning i förevarande frågor, som verkställts av en av utskottet och Drätselkammaren tillsatt gemensam beredningsdelegation, samt av ett utlåtande i ärendet av kollegiet vid härvarande högre allmänna läroverk och på i övrigt anförda skäl, hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att i och för inrättandet av ett högre allmänt läroverk för flickor i Västerås från och med den tid, som Kungl. Maj:t och riksdagen bestämde, åtaga sig enahanda förpliktelser, som i riksdagens skrivelse den 2 juni 1927 N:o 262 under punkt I b 1 uppställts för upprättande av högre flickläroverk i städerna Stockholm, Göteborg, Malmö och Hälsingborg, att därvid såsom önskemål uttala, att då inom staden och länet ett behov förefunnes av bildningsmöjligheter, svarande mot dem, som flickskolan hittills erbjudit, antingen en särskild flickskolelinje av statsverket inrättades och inneslötes inom eller ställdes vid sidan av organisationen av flickläroverket, vars realskola i så fall borde göras enkellinjig och 4-årig samt grundas på 6-årig bottenskola, eller och att flickläroverkets realskola uppdelades i två parallellinjer, varav den ena linjen gjordes 5-årig, grundad på folkskolans fjärde klass och att på statsverkets bekostnad härtill anknötes en speciallinje med 2-årig lärokurs (normalskolelinjen) byggd på högsta eller näst högsta klassen i realskolan, att hos Kungl. Maj:t anhålla om medgivande, att gymnasiet vid härvarande högre allmänna läroverk måtte från och med höstterminen 1928 och intill dess högre flickläroverk blivit i staden inrättat, vara tillgängligt även för kvinnliga lärjungar, att såsom förutsättning härför tillförbinda staden att ej mindre bestrida kostnaderna för skäligt arvode till en på det pedagogiska området erfaren kvinnlig sakkunnig, vilken på rektors förslag av skolöverstyrelsen förordnades att gå rektor till handa med råd och upplysningar ifråga om de kvinnliga lärjungarne, samt för den särskilda undervisningen i övningsämnen, som påkallades för de kvinnliga lärjungarne, än även de övriga villkor, som Kungl. Maj:t kunde finna skäligt bestämma såsom villkor härför, samt att beträffande tidpunkten för flickläroverkets upprättande uttala, att detta, så vitt ske kunde, borde äga rum med ingången av läsåret 1930—1931.

Drätselkammaren hade för sin del hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, att i och för inrättandet av ett högre allmänt läroverk för flickor i Västerås från och med den tid, som Kungl. Maj:t och riksdagen bestämde tillförbinda staden enahanda förpliktelser, som i riksdagens skrivelse den 2 juni 1927 N:o 262 under punkt I b 1 uppställts såsom villkor för upprättandet av sådana läroverk i städerna Stockholm, Göteborg, Mal-

mö och Hälsingborg, att därvid såsom önskemål uttala, att, då inom staden och länet förefunnes ett allmänt känt behov av bildningsmöjligheter, som svarade mot dem, vilka den nuvarande flickskolan allt hitintills erbjudit, inom ramen av eller vid sidan av det nya flickläroverket av staten särskilt anordnades sådan undervisning, som lämpligen vore ägnad att tillgodose detta behov, att beträffande tidpunkten för det beslutade flickläroverkets i Västerås upprättande uttala sig för, att detta, så vitt ske kunde, borde äga rum med ingången av läsåret 1930—1931, men att vad i särskild motion och av Beredningsutskottet föreslagits ifråga om åtgärder från stadens sida för flickors tillträde till högre allmänna läroverkets i Västerås gymnasium icke skulle till någon Stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Sedan handlingarne i ärendet föredragits, uppstod en längre överläggning. Härunder framställdes yrkanden av Herrar Sundström, Westholm, Hiersemann, Bäckman, Keijser, Hellman, Thyresson, Hedberg, Falk, och Fjellander.

I ärendets olika delar yrkades därvid :

1:o) Beträffande första punkten i Drätselkammarens utlåtande eller om inrättandet av ett högre flickläroverk i Västerås av samtliga nämnda talare bifall till Drätselkammarens och Beredningsutskottets sammanstämmande förslag;

2:o) beträffande 2:dra punkten i förslaget eller om de önskemål, som borde uttalas om anordnande av undervisning, motsvarande den nuvarande flickskolans, av Herrar Sundström, Hiersemann, Bäckman, Hellman, Thyresson, Hedberg, Falk och Fjellander bifall till Drätselkammarens förslag samt av Herr Keijser med instämmande av Herr Westholm, att Stadsfullmäktige måtte uttala sig i överensstämmelse med 1:sta alternativet i det av Beredningsutskottet härutinnan framställda förslaget;

3:o) beträffande 3:dje punkten i Drätselkammarens förslag, om tidpunkten för det nya flickläroverkets inrättande, av samtliga talare bifall till vad härutinnan sammanstämmande föreslagits av Drätselkammaren och Beredningsutskottet; samt

4:o) beträffande 4:de punkten i Drätselkammarens förslag eller om interimistiskt tillträde för flickor till högre allmänna läroverket i Västerås av Herrar Sundström, Bäckman, Thyresson och Fjellander bifall till Drätselkammarens förslag samt av Herrar Westholm, Hiersemann, Keijser, Hellman, Hedberg, och Falk bifall till Beredningsutskottets förslag.

Herr Pers yttrade sig därjämte under diskussionen utan att dock framställa något yrkande.

Efter det diskussionen förklarats avslutad och sedan Herr ordföranden meddelat, att för positivt beslut i punkterna 1 och 3 såsom medförande anslag till nya ändamål eller behov erfordrades ⅔ pluralitet, framställdes proposition å de i ärendets olika delar framställda förslagen; och beslöto Stadsfullmätige härvid beträffande:

1:sta punkten, enhälligt godkänna Drätselkammarens och Beredningsutskottets förslag,

2:dra punkten, genom begärd och anställd omröstning, sedan Beredningsutskottets oförändrade förslag vid bestämmande av kontraproposition utan votering förkastats, med 26 nej emot 11 ja, avgivna för bifall till Drätselkammarens förslag, godkänna det av Herr Keijser under överläggningen framställda förslaget,

3:dje punkten, utan omröstning godkänna Drätselkammarens och Beredningsutskottets gemensamma förslag och

4:de punkten genom begärd och anställd omröstning med 29 ja emot 8 nej, avgivna för Drätselkammarens förslag, godkänna vad Beredningsutskottet härutinnan föreslagit.

Stadsfullmäktige hade alltså i detta ärende beslutat:

1:o) att i och för inrättandet av ett högre allmänt läroverk för flickor i Västerås från och med den tid, som Kungl. Maj:t och Riksdagen bestämde, tillförbinda staden enahanda förpliktelser, som i riksdagens skrivelse den 2 juni 1927 N:o 262 under punkt I b 1 uppställts, såsom villkor för upprättande av sådana läroverk i städerna Stockholm, Göteborg Malmö och Hälsingborg.

2:o) att därvid såsom önskemål uttala, att då inom staden och länet ett behov förefinnes av bildningsmöjligheter, svarande mot dem, som flickskolan hittills erbjudit, en särskild flickskolelinje av statsverket inrättades och inneslötes inom eller ställdes vid sidan av organisationen av flickläroläroverket, vars realskola i så fall borde göras enkellinjig och 4-årig samt vara grundad på 6-årig bottenskola;

3:o) att beträffande tidpunkten för det beslutade flickläroverkets i Västerås upprättande uttala sig för, att detta så vitt ske kunde borde äga rum med ingången av läsåret 1930—1931, samt

4:o) att hos Kungl. Maj:t anhålla om medgivande att gymnasiet vid härvarande högre allmänna läroverk måtte från och med höstterminen 1928 och intill dess högre flickläroverket blivit i staden inrättat vara tillgängligt även för kvinnliga lärjungar, och att för detta ändamål tillförbinda staden att ej mindre bestrida kostnaderna för skäligt arvode till en på det pedagogiska området erfaren kvinnlig sakkunnig, vilken på rektors förslag av skolöverstyrelsen förordnades att gå rektor tillhanda med råd och upp-

lysningar ifråga om de kvinnliga lärjungarna, samt för den särskilda undervisning i övningsämnen, som påkallades för de kvinnliga lärjungarne, än även att underkasta sig de övriga villkor, som Kungl. Maj :t kunde finna skäligt bestämma, såsom förutsättning för kvinnliga elevers intagande å högre allmänna läroverkets i Västerås gymnasium.

§ 124.

Ang. lösningsrätt till fastigheten N o 80 södra kv.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande juni hade Drätselkammaren förmält, att enligt av härvarande Rådhusrätt utfärdat lagfartsbevis, den 30 april 1928 lagfart meddelats biografbolaget Odeon i Stockholm å gården och tomten N :o 5 inom kvarteret Lorentz eller enligt äldre beteckning södra kvarteret N :o 80, som bolaget inköpt för 235,000 kronor och att i anledning härav uppstått fråga, huruvida en del av tomten eller närmare angivet 547,2 kvm. av 1,316,7 kvm., vilken del vore belägen på stadens grund, skulle göras till föremål för den lösningsrätt, som i anledning av fånget tillkomme staden.

Drätselkammaren hade vidare i fråga härom framhållit, att något behov icke förelåg för staden att för regleringsändamål förvärva tomten eller någon del därav, samt på grund härav hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, att staden icke i anledning av det nu lagfarna fånget av fastigheten skulle göra sin nämnda lösningsrätt gällande.

Efter härav tagen del bslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning bifalla Drätselkammarens hemställan.

§ 125.

Ang. försäljning av mark vid Munkgatan att tilläggas tomten N:o 96 b södra kv.

I skrivelse til Stadsfullmäktige den 7 innevarande juni hade Drätselkammaren, i anledning därav att ägaren av tomten N :o 96 b inom södra kvarteret anhållit att få inköpa den staden tillhöriga inom byggnadskvarteret Mats belägna mark av Lillåns gamla strandområde, som lämpligen borde sammanläggas med tomten, samt härom förda underhandlingar lett till en preliminär överenskommelse, enligt vilken för området, som i areal utgjorde 239,4 kvm., skulle erläggas en köpeskilling av 15 kronor pr kvm., anhållit, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till detta pris och under de villkor, i övrigt, som Drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, försälja området ifråga.

På yrkande av Herr Sundström beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bifalla berörda framställning.

§ 126.

Ang. försäljning av mark vid Köpingsvägen att tilläggas lägenheten Nylund.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande juni hade Drätselkammaren, med förmälan att mellan tomten N:o 1 inom kvarteret Johanna (lägenheten Nylund) och landsvägen till Köping låge ett staden tillhörigt markområde, innehållande i areal 63,3 kvm. samt att ägaren av förenämnda tomt anhållit att få inköpa denna mark, hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till pris och under villkor, som Drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, försälja området ifråga.

På yrkande av Herr Sundström beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bifalla Drätselkammarens berörda framställning.

§ 127.

Ang. reparation av nya annexbyggnaden vid högre allmänna läroverket.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 41) hade Drätselkammaren i anledning av en framställning från rektor vid härvarande högre allmänna läroverk samt under åberopande av en av stadens byggnadschef verkställd utredning hemställt, att Stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å förslagsvis 8,000 kronor för utförande av erforderliga reparationer i den s. k. nya annexbyggnaden vid läroverket att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

På yrkande av Herr Sundström beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bifalla vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 128.

Ang. åtgärder för tillbyggnad av Hammarby folkskola.

Sedan Stadsfullmäktige den 31 nästlidne maj för utlåtande till Drätselkammaren remitterat en framställniing från Folkskolestyrelsen angående förberedande åtgärder för tillbyggnad av folkskolan vid Hammarby, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 42) föreslagit, att Stadsfullmäktige, utan att nu taga ställning till det ena eller andra av de i Folkskolestyrelsens framställning omförmälda alternativen, ville för vidare utredning av frågan, huruledes det föreliggande behovet av utvidgade lokaler för folkskolan skulle lösas, besluta ställa det av Folkskolestyrelsen nu begärda anslaget å 4,000 kronor till dess förfogande och därvid bestämma, att detta anslag skulle förskotteras av tilgängliga medel för att framdeles påföras blivande byggnadsanslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning bifalla vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 129.

Ang. anslag till byggnadschefens bilhållning.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 43) hade Drätselkammaren på anförda skäl och under åberopande av skrivelsen bifogad utredning hemställt, att Stadsfullmäktige ville bevilja byggnadschefen Smitt ersättning för under år 1927 företagna tjänsteresor med egen automobil med ett belopp av 2,000 kronor att utgå av det i innevarande års stat uppförda anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkade Herr Keijser bordläggning av detsamma. Sedan Herr Sundström, vilken först yrkat bifall till Drätselkammarens förslag, förklarat sig ej hava något att erinra emot Herr Keijsers yrkande, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bordlägga ärendet.

§ 130.

Ang. Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1927.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande juni hade Drätselkammaren överlämnat av Vatten- och Gasverksstyrelsen avgiven verksamhetsberättelse för räkenskapsåret 1927.

Efter anmälan härav lades berättelsen till handlingarne (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 44).

§ 131.

Ang. revision av Hamnstyrelsens för Strömsholms våg räkenskaper för åren 1922—1926.

Sedan Stadsfullmäktige genom särskilda beslut den 29 november 1927 och den 23 februari 1928 för förklarings avgivande till Hamnstyrelsen för Strömsholms våg överlämnat av Västerås stads revisorer avgivna berättelser över verkställd granskning av Strömsholms vågs och lastageplats' räkenskaper dels för åren 1922—1923 och dels för åren 1924—1926 samt Hamnstyrelsen för Strömsholms våg med skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande juni såsom förklaring över de av revisorerna gjorda erinringarne åberopat vid skrivelsen fogade protokoll och handlingar, hade Stadsfullmäktiges ordförande den 14 innevarande månad låtit överlämna samtliga handlingar i ärendet till stadens revisorer för avgivande av ytterligare utlåtande.

I anledning härav hade nu från revisorerna inkommit följande skrivelse:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Anmodade att yttra oss över av styrelsen för Strömsholms våg den 12 innevarande månad till Stadsfullmäktige i Västerås avgivna förklaringar, i anledning av de erinringar, vi gjort över avgivna räkenskaper och revisionsberättelser för åren 1922—1926 få vi härmed anföra,

För räkenskapernas ordnande från och med år 1927 har uppgjorts ny balansräkning avseende 31 december 1926. Vid dennas uppgörande har styrelsen beaktat de av oss gjorda anmärkningarna i berättelsen av den 14 november 1927. Tillgångarna hava tillförts oguldna tomthyror, avkomst av deponerade medel och obligationer samt fastighetens åbyggnader åsatts ett högre värde. Däremot har icke upptagits den i revisionsberättelsen av den 21 februari innevarande år gjorda anmärkningen beträffande vissa ej influtna hyresbelopp för lägenheterna under åren 1922 och 1923.

De förklaringar, styrelsen lämnat i denna sistnämnda sak, ävensom angående att ett mindre belopp för tomthyror år 1926 icke upptagits i räkenskaperna samt att endast handpenning influtit för det försålda magasinet kunna av oss godtagas. Då vi slutligen tagit del av styrelsens protokoll för åren 1922—1923 — vilka dock icke vid tiden för vår revision under år 1927 funnos å angiven plats i Västerås rådhus — få vi, med uttalande av vår tillfredsställelse över de åtgärder, styrelsen nu vidtagit för vinnande av klarhet, ordning och reda i hamnens affärer, föreslå, att Stadsfullmäktige måtte för sin del bevilja styrelsen för Strömsholms våg ansvarsfrihet för 1922, 1923, 1924, 1925 och 1926 års förvaltningar.

Västerås den 21 juni 1928.

GEORG ROBSAHM.

Georg Leontein *Karl Johansson.* *M. A. Hedberg.*
Bror Lindberg. *Rich. Landstätt.* *E. Willebrand.*

Efter föredragning härav beslöto Stadsfullmäktige nu på yrkande av Herr Robsahm jämlikt revisorernas i ovan intagna skrivelse framställda förslag för sin del bevilja Hamnstyrelsen för Strömsholms våg ansvarsfrihet för 1922, 1923, 1924, 1925 och 1926 års förvaltningar.

§ 132.

Ang. tillstånd för Karl Hjalmar Lindblom att utskänka pilsnerdricka i Centralhotellet.

Genom resolution den 1 innevarande juni hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Karl Hjalmar Lindblom i Västerås hos Konungens Befallningshavande i länet gjord framställning, att Lindblom måtte meddelas tillstånd att i fastigheten N:o 21 vid Slottsgatan här

i staden (Centralhotellet) till spisande gäster utskänka pilsnerdricka dels under tiden från den 1 juli 1928 till den 30 september samma år och dels från den 1 oktober 1928 till den 30 september 1931.

Tillika hade Nykterhetsnämnden, som för tids vinnande utan att avvakta handlingarnes remitterande från Stadsfullmäktige, tagit del av desamma, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 25 innevarande juni avgivit förberedande utlåtande i ärendet.

Nykterhetsnämnden hade därvid erinrat, att handlingarne i ärendet utvisade, att sökanden från och med den 1 nästkommande juli komme att övertaga Centralhotellet från dess nuvarande innehavare, Källarmästaren A. V. Ahlström, samt att ansökningen närmare avsåge överflyttande på sökanden dels av den rätt till utskänkning av pilsnerdricka, som Ahlström redan innehade på grund av förut meddelat tillstånd, vilket utginge den 30 nästkommande september, dels ock av den rättighet till samma slags utskänkning, som kunde komma att tilldelas Ahlström på grund av en i vederbörlig ordning gjord ansökan avseende 3 år från och med den 1 nästkommande oktober, vilken ansökan blivit tillstyrkt av Stadsfullmäktige och Magistraten; och hade Nykterhetsnämnden efter meddelande härom föreslagit, att, då enligt vad Nämnden hade sig bekant sökanden syntes besitta sådana personliga egenskaper, att det kunde förväntas, att han på ett tillfredsställande sätt skulle komma att handhava den ifrågasatta rättigheten, Stadsfullmäktige måtte tillstyrka bifall till den gjorda ansökningen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut däri på sätt Nykterhetsnämnden föreslagit.

§ 133.

Ang. tillstånd för G. Bergholm att flytta försäljning av pilsnerdricka från fastigheten N:o 48 Stora gatan till N:o 58 Stora gatan.

Sedan Magistraten genom resolution den 21 innevarande juni anmodat Nykterhetsnämnden att med eget utlåtande till Stadsfullmäktige för avgivande av yttrande överlämna en av Handlanden G. Bergholm i Västerås hos Konungens Befallningshavande i länet gjord framställning att få flytta den försäljning av pilsnersdricka till avhämtning, som sökanden på grund av behörigt tillstånd utövade i fastigheten N:o 48 vid Stora gatan till fastigheten N:o 58 vid samma gata här i staden, hade Nykterhetsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 25 innev. juni förklarat, att då det här icke vore fråga om någon ny rättighet, utan endast om en förflyttning till annan plats av en förut bedriven försäljning, och enligt vad handlingarne utvisade, den person, som utövat pilsnerdricksförsäljning i den fastighet dit den nu ifrågavarande skulle flyttas, icke längre skulle utöva sin rättighet i den nuvarande lokalen utan sökte tillstånd att i sin ordning överflytta

rättigheten till fastighet i annan trakt av staden, Nykterhetsnämnden principiellt intet hade att erinra emot bifall till den av Bergholm gjorda ansökningen, men att Nykterhetsnämnden emellertid på grund av den stora mängd rättigheter till pilsnerdricksförsäljning, som förefinnes i staden, och även av andra skäl funnit det lämpligt, att tillstånd till sådan försäljning hädanefter endast meddelades för viss begränsad tid, förslagsvis tre år, varför det vore Nämndens avsikt att framdeles, därest ett dylikt förfarande av Konungens Befallningshavande befunnes vara förenligt med gällande författningar, vid tillstyrkande av rättigheter föreslå dylik tidsbegränsning; och hade Nykterhetsnämnden alltså föreslagit, att Stadsfullmäktige ville på de skäl Nämnden sålunda anfört, tillstyrka att G. Bergholm under en tid av högst tre år meddelades tillstånd att från lokaler i fastigheten N:o 58 vid Stora gatan här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet och sedan Herr t. f. borgmästaren yttrat sig, fattade Stadsfullmäktige beslut i ämnet på sätt Nykterhetsnämnden föreslagit.

§ 134.

Ang. tillstånd för Paul Wallert att flytta försäljning av pilsnerdricka från fastigheten N:o 58 Stora gatan till N:o 7 Smedjegatan.

Sedan Magistraten genom resolution den 21 innevarande juni anmodat Nykterhetsnämnden att med eget utlåtande till Stadsfullmäktige för avgivande av yttrande överlämna en av Handlanden Paul Wallert i Västerås hos Konungens Befallningshavande i länet gjord framställning att flytta den försäljning av pilsnerdricka till avhämtning, som sökanden på grund av behörigt tillstånd utövade i fastigheten N:o 58 vid Stora gatan, till fastigheten N:o 7 vid Smedjegatan här i staden, hade Nykterhetsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 25 innevarande juni förklarat, att då det här icke vore fråga om någon ny rättighet utan endast en förflyttning till annan plats av en förut bedriven försäljning, och då härtill komme att vid Smedjegatan förut icke funnes någon utövad rättighet och genom den ifrågasatta förflyttningen ett av de tre i närheten av varandra vid Stora gatan befintliga försäljningsställena komme att upphöra, Nykterhetsnämnden principiellt intet hade att erinra mot bifall till den av Wallert gjorda ansökningen, men att Nykterhetsnämnden under hänvisning till vad som anförts i ett samtidigt avgivet utlåtande över en av G. Bergholm gjord ansökan om förflyttning av en liknande försäljningsrättighet, även i nu förevarande fall ville föreslå, att tillståndet meddelades med viss tidsbegränsning och hade Nykterhetsnämnden alltså hemställt, att Stadsfullmäktige ville

på de skäl Nämnden anfört tillstyrka att P. Wallert meddelades tillstånd att under en tid av högst tre år från lokaler i fastigheten N:o 7 vid Smedjegatan här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige beslut däri i överensstämmelse med Nykterhetsnämndens förslag.

§ 135.

Ang. omändring och reparation av gamla huvudbyggnaden vid Karlslund.

Föredrogs och lades till Stdsfullmäktiges handlingar Konungens Befallningshavandes i länet den 23 nästlidne maj meddelade resolution, varigenom Stadsfullmäktiges den 29 mars 1928 fattade beslut att anvisa ett anslag å 100,000 kronor för omändring och reparation av gamla huvudbyggnaden vid ålderdomshemmet Karlslund med bestämmelse att anslaget skulle förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas genom uttaxering av 10,000 kronor under vart och ett av åren 1929—1938 blivit av Konungens Befallningshavande fastställt.

§ 136.

Ang. uppförande på fast stat av eldaren vid Karlslund.

Föredrogs och lades till handlingarne Konungens Befallningshavandes i länet till Stadsfullmäktige överlämnade den 23 nästlidne maj givna resolution, varigenom Konungens Befallningshavande fastställt av Stadsfullmäktige den 29 mars 1928 fattat beslut att en på fast stat uppförd befattning såsom eldare vid ålderdomshemmet skulle avlönas enligt 14:de lönegruppen i gällande lönestat.

§ 137.

Ang. Margareta Sofia Åkerlunds mantalsskrivning.

Delgavs Stadsfullmäktige Konungens Befallningshavandes i länet den 15 innevarande juni meddelade utslag angående Margareta Sofia Augusta Åkerlunds rätta mantalsskrivningsort för år 1927, varav inhämtades, att Konungens Befallningshavande förklarat Åkerlund skola mantalsskrivas i Västerås för sagda år.

Stadsfullmäktige beslöto överlämna utslaget till Fattigvårdsstyrelsen med bemyndigande för styrelsen att, därest styrelsen funne skäl därtill föreligga, över utslaget anföra besvär.

§ 138.

Ang. Ingeborg Bryllas rätta mantalsskrivningsort.

Genom resolution den 20 innevarande juni hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i uppkommen fråga rörande handelsbiträdet Ingeborg Bryllas rätta mantalsskrivningsort för innevarande år.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden överlämna handlingarne i ärendet till Drätselkammaren för förberedande utlåtande.

In fidem:
Theofil Öberg.

Justerat den 3 juli 1928.

FREDR. FÅHRÆUS.

Georg Leontein. *C. G. Pettersson.*

Offentligen uppläst den 3 juli 1928, betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

Wilh. Nybergs Boktr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 30 Augusti 1928.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, vice ordföranden Målerföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Danielsson, Bäckman, Falk, Hedberg, J. Andersson, Hiersemann, Leontein, Fru Grönberg, Herrar Johansson, Thyresson, Keijser, Håvberg, Wass, Hult, Westholm, Hellman, Eklund, Sund, Karl Andersson, Engdahl, Hellström, Melin, Liljeblad, Fru Söderquist, Herrar Widén, Landtmanson, Gelin, Edvin Andersson, Robsahm, Larsson, Granér, C. V. Karlsson, Östlund, Berg och Lindberg.

Frånvarande med godkänt förfall voro Herrar Pers, Hammer, Pettersson, Fjellander, Svedlund, Dahrné, Nelson, Lien och Fru Olsson.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr t. f. Borgmästaren V. Åsberg.

§ 139.

Ang. val av justeringsmän.

Uppdrogs åt Herrar Hiersemann och J. Andersson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll.

§ 140.

Ang. anslag till byggnadschefens bilhållning.

Sedan Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 sistlidne juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 43) på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville bevilja byggnadschefen Smitt ersätttning för under år 1927 företagna tjänsteresor med egen automobil med ett belopp av 2,000 kronor att utgå av det i innevarande års stat uppförda anslaget för diverse och oförutsedda behov samt Stadsfullmäktige den 28 samma juni månad beslutat bordlägga detta ärende, företogs nu detsamma till fortsatt handläggning och uppstod härvid en stunds överläggning, varunder yrkades dels av Herr Sundström bifall till Drätselkammarens förslag,

dels ock av Herr Keijser med instämmande av Herr vice ordföranden sådan ändring i Drätselkammarens förslag, att Stadsfullmäktige för denna gång bestämde en ersättning av 1,000 kronor, ävensom att Stadsfullmäktige ville uttala, att systemet att byggnadschefen nyttjade och tillhandahölle egen automobil för tjänsteresor måtte upphöra och Drätselkammaren erhålla i uppdrag att söka ordna ifrågavarande angelägenhet på annat sätt, varjämte Herrar Leontein, Johansson och Westholm yttrade sig utan att framställa något yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad beslöto Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 33 nej emot 4 ja, avgivna för Drätselkammarens förslag, bifalla vad Herr Keijser under överläggningen yrkat.

§ 141.

Ang. Ingeborg Bryllas rätta mantalsskrivningsort.

Sedan Magistraten genom resolution den 20 sistlidne juni infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i uppkommen fråga rörande handelsbiträdet Ingeborg Bryllas rätta mantalsskrivningsort för innevarande år samt Stadsfullmäktiges den 28 i samma månad remitterat handlingarne i ärendet till Drätselkammaren för förberedande utlåtande hade nu Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande augusti, enär handlingarne i ärendet utvisade, att Brylla haft stadigvarande anställning i staden sedan den 15 oktober 1927, föreslagit, att Stadsfullmäktige såsom yttrande i ärendet ville förklara sig icke hava något att erinra emot, att Västerås stad förklarades vara hennes rätta mantalsskrivningsort för år 1928.

Efter föredragning av handlingarne fattade Stadsfullmäktige beslut i ärendet enligt Drätselkammarens sålunda framställda förslag.

§ 142.

Ang. Emma Margareta Erikssons rätta mantalsskrivningsort.

Sedan Magistraten jämlikt Konungens Befhdes i länet resolution den 15 sistlidne juni infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i uppkommen fråga rörande tjänarinnan Emma Margareta Erikssons rätta mantalsskrivningsort för år 1928 samt Fattigvårdsstyrelsen, som på föranstaltande av Stadsfullmäktiges ordförande anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 nästlidne juli anfört, att Erikssons vistelse härstädes, enligt vad som framginge av handlingarne bilagd polisrapport, icke syntes vara av beskaffenhet att föranleda hennes mantalsskrivning i staden för år 1928, beslöto Stadsfullmäktige nu såsom eget yttrande åberopa vad Fattigvårdsstyrelsen sålunda anfört.

§ 143.

Ang. Erik Hjalmar Bergströms rätta mantalsskrivningsort.

Sedan Magistraten jämlikt Konungens Befhdes i länet resolution den 15 sistlidne juni infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i uppkommen fråga rörande drängen Erik Hjalmar Bergströms rätta mantalsskrivningsort för år 1928 samt Fattigvårdsstyrelsen, som på föranstaltande av Stadsfullmäktiges ordförande anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 nästlidne juli förklarat, att Bergström syntes, på grund av sin vistelse i Västerås under tiden maj 1927—maj 1928. böra för innevarande år härstädes föras i mantal, beslöto Stadsfullmäktige nu såsom eget yttrande åberopa vad Fattigvårdsstyrelsen anfört.

§ 144.

Ang. Erik Adolf Bergkvists rätta mantalsskrivningsort.

Sedan Magistraten jämlikt Konungens Befhdes i länet resolution den 31 nästlidne juli infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i uppkommen fråga rörande f. lantbrukaren Erik Adolf Bergkvists rätta mantalsskrivningsort för år 1928 samt Fattigvårdsstyrelsen, som på föranstaltande av Stadsfullmäktiges ordförande anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 27 innevarande augusti anfört, att Bergkvist, enligt vad som framginge av handlingarne bilagd polisrapport, i oktober 1927 avflyttat från Västerås till Norrköping och att det således tydligt ådagalagts, att Bergkvists rätta mantalsskrivningsort för år 1928 icke kunde vara Västerås stad, beslöto Stadsfullmäktige nu såsom eget yttrande åberopa vad Fattigvårdsstyrelsen anfört.

§ 145.

Ang. Lilly Maria Blomkvists rätta mantalsskrivningsort.

Sedan Magistraten jämlikt Konungens Befhdes i länet resolution den 3 nästlidne juli infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i uppkommen fråga rörande hembiträdet Lilly Maria Blomkvists rätta mantalsskrivningsort för år 1928 samt Fattigvårdsstyrelsen, som på föranstaltande av Stadsfullmäktiges ordförande anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 27 innevarande augusti anfört, att då Blomkvist icke inflyttat hit till staden förrän i slutet av april eller början av maj månad innevarande år, hennes rätta mantalsskrivningsort för år 1928 icke kunde vara Västerås stad, beslöto Stadsfullmäktige nu såsom eget yttrande åberopa vad Fattigvårdsstyrelsen anfört.

§ 146.

Ang. Greta Viktoria Hellströms rätta mantalsskrivningsort.

Sedan Magistraten jämlikt Konungens Befhdes i länet resolution den 14 nästlidne juli infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i uppkommen fråga rörande tjänarinnan Greta Viktoria Hellströms rätta mantalsskrivningsort

för år 1928 samt Fattigvårdsstyrelsen, som på föranstaltande av Stadsfullmäktiges ordförande anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse den 27 innevarande augusti anfört, att Hellströms vistelse härstädes, enligt vad som framginge av handlingarne bilagd polisrapport, icke syntes vara av beskaffenhet att föranleda hennes mantalsskrivning i staden för år 1928, beslöto Stadsfullmäktige nu såsom eget yttrande åberopa vad Fattigvårdsstyrelsen sålunda anfört.

§ 147.

Ang. Märta Helena Johanssons rätta mantalsskrivningsort.

Sedan Magistraten jämlikt Konungens Befhdes i länet resolution den 4 nästlidne juli infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i uppkommen fråga rörande f. uppasserskan Märta Helena Johanssons rätta mantalsskrivningsort för år 1928 samt Fattigvårdsstyrelsen, som på föranstaltande av Stadsfullmäktiges ordförande anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 27 innevarande augusti anfört, att, då enligt verkställd polisutredning Johansson vistats här i staden utan någon som helst anställning, emedan hon saknat plats, hösten 1927—våren 1928, denna vistelse icke syntes vara av beskaffenhet att föranleda mantalsskrivning härstädes för år 1928, beslöto Stadsfullmäktige nu såsom eget yttrande åberopa vad Fattigvårdsstyrelsen anfört.

§ 148.

Ang. Erik Gunnar Edéns rätta mantalsskrivningsort.

Sedan Magistraten jämlikt Konungens Befhdes i länet resolution den 30 sistlidne juni infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i uppkommen fråga rörande musikern Erik Gunnar Edéns rätta mantalsskrivningsort för år 1928 samt Fattigvårdsstyrelsen, som på föranstaltande av Stadsfullmäktiges ordförande anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 27 innevarande månad anfört, att Edéns vistelse härstädes, enligt vad som framginge av handlingarne bilagd polisrapport, icke syntes vara av beskaffenhet att föranleda Edéns mantalsskrivning i staden för år 1928, beslöto Stadsfullmäktige nu såsom eget yttrande åberopa vad Fattigvårdsstyrelsen sålunda anfört.

§ 149.

Ang. Erik Ernfrid Johanssons rätta mantalsskrivningsort.

Sedan Magistraten jämlikt Konungens Befhdes i länet resolution den 26 sistlidne juni infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i uppkommen fråga rörande hovslagaren Erik Ernfrid Johanssons rätta mantalsskrivningsort för år 1928 samt Fattigvårdsstyrelsen, som på föranstaltande av Stadsfullmäktiges ordförande anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i

skrivelse till Stadsfullmäktige den 27 innevarande augusti anfört, att, då enligt i Västerås verkställd polisutredning Johansson haft anställning här i staden från slutet av maj månad 1927 till slutet av augusti månad samma år och sedan dess icke vistats härstädes, Johansson sålunda icke vistats i Västerås stad under förhållanden att han borde här mantalsskrivas, beslöto Stadsfullmäktige nu såsom eget yttrande åberopa vad Fattigvårdsstyrelsen sålunda anfört.

§ 150.

Ang. Johan Alfred Karlssons rätta mantalsskrivningsort.

Sedan Magistraten jämlikt Konungens Befhdes i länet resolution den 27 sistlidne juni infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i uppkommen fråga rörande jordbruksarbetaren Johan Alfr. Karlssons rätta mantalsskrivningsort för år 1928 samt Fattigvårdsstyrelsen, som på föranstaltande av Stadsfullmäktiges ordförande anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 27 innevarande augusti anfört, att, då Karlsson jämte familj den 28 oktober 1927 inflyttat till Hacksta, Lundby församling av Västerås stad, för att där tillträda plats som statkarl, vilken anställning han dock icke kunnat sköta på grund av tidigare inträffat olycksfall, varvid Karlsson skadat sig så illa att han vore oförmögen till arbete, samt från och med 13 december 1927 åtnjutit understöd från fattigvården för sig och sina minderåriga barn tills han den 2 januari 1928 avhämtats av Karbennings fattigvårdsstyrelse, där han ägde hemortsrätt i fattigvårdshänseende, Karlsson icke vistats i Västerås under sådana förhållanden, att han här borde mantalsskrivas för år 1928, beslöto Stadsfullmäktige nu såsom eget yttrande åberopa vad Fattigvårdsstyrelsen anfört.

§ 151.

Ang. Bror Gustaf David Lindbergs rätta mantalsskrivningsort.

Sedan Magistraten jämlikt Konungens Befhdes i länet resolution den 3 nästlidne juli infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i uppkommen fråga rörande järnsvarvaren Bror Gustaf David Lindbergs rätta mantalsskrivningsort för år 1928 samt Fattigvårdsstyrelsen, som på föranstaltande av Stadsfullmäktiges ordförande anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 27 innevarande augusti anfört, att Lindberg syntes på grund av vistelse härstädes sedan den 5 december 1927 och fortfarande böra vara mantalsskriven här i staden för år 1928, beslöto Stadsfullmäktige nu såsom eget yttrande åberopa vad Fattigvårdsstyrelsen anfört.

§ 152.

Ang. Lilly Maria Viktoria Nylövs rätta mantalsskrivningsort.

Sedan Magistraten jämlikt Konungens Befhdes i länet resolution den 4 nästlidne juli infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i uppkommen fråga rörande konditoribiträdet Lilly Maria Viktoria Nylöfs rätta mantalsskrivningsort för år 1928 samt Fattigvårdsstyrelsen, som på föranstaltande av Stadsfullmäktiges ordförande anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 27 innevarande augusti anfört, att, då enligt verkställd polisutredning Nylöf inflyttat till staden den 1 januari 1928, hennes rätta mantalsskrivningsort för år 1928 icke syntes vara Västerås stad, varjämte erinrats, att Sköldinge fattigvårdsstyrelse ej visat behörighet att å fattigvårdssamhällets vägnar föra talan i målet, beslöto Stadsfullmäktige nu såsom eget yttrande åberopa vad Fattigvårdsstyrelsen sålunda anfört.

§ 153.

Ang. Mauritz Guslaf Perssons rätta mantalsskrivningsort.

Sedan Magistraten jämlikt Konungens Befhdes i länet resolution den 3 nästlidne juli infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i uppkommen fråga rörande verkstadsarbetaren Mauritz Gustaf Perssons rätta mantalsskrivningsort för år 1928 samt Fattigvårdsstyrelsen, som på föranstaltande av Stadsfullmäktiges ordförande anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 27 innevarande augusti anfört, att Persson enligt verkställd polisutredning icke vistats i Västerås stad sedan år 1925, varför hans rätta mantalsskrivningsort för år 1928 icke kunde vara Västerås stad, beslöto Stadsfullmäktige nu såsom eget yttrande åberopa vad Fattigvårdsstyrelsen sålunda anfört.

§ 154.

Ang. Tora Josefina Sandbergs rätta mantalsskrivningsort.

Sedan Magistraten jämlikt Konungens Befhdes i länet resolution den 6 nästlidne juli infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i uppkommen fråga rörande servitrisen Tora Josefina Sandbergs rätta mantalsskrivningsort för år 1928 samt Fattigvårdsstyrelsen, som på föranstaltande av Stadsfullmäktiges ordförande anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 27 innevarande augusti förklarat, att servitrisen Sandbergs vistelse här i staden syntes böra föranleda hennes mantalsskrivning härstädes för år 1928, beslöto Stadsfullmäktige nu såsom eget yttrande åberopa vad Fattigvårdsstyrelsen sålunda anfört.

§ 155.

Ang. Gustaf Melker Melins rätta mantalsskrivningsort.

Sedan Magistraten jämlikt Konungens Befhdes i länet resolution den 31 nästlidne juli infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i uppkommen fråga rörande kopparslagaren Gustaf Melker Melins och hans hustru Anna Elinda Melins rätta mantalsskrivningsort för år 1928 samt Fattigvårdsstyrelsen, som på föranstaltande av Stadsfullmäktiges ordförande anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 27 innevarande augusti anfört, att, då av i Västerås verkställd polisutredning framginge, att Melin under år 1927 endast avlagt tillfälliga besök i sitt föräldrahem härstädes, varav det senaste inträffat under hösten samma år, Melin och hans hustru sålunda icke vistats i Västerås stad under sådana förhållanden att de borde för år 1928 här mantalsskrivas, beslöto Stadsfullmäktige nu såsom eget yttrande åberopa vad Fattigvårdsstyrelsen sålunda anfört.

§ 156.

Ang. yttrande över förslag till ordnande av folktandvård.

I cirkulärskrivelse den 26 nästlidne juli hade Konungens Befhde i länet erinrat om sin allmänna kungörelse N:o 149 Ser. A. år 1928, vari Konungens Befhde lämnat kommunerna i länet tillfälle att före den 1 oktober 1928 till Konungens Befhde inkomma med yttrande över ett av särskilt tillkallade sakkunnige avgivet betänkande angående ordnande av folktandvård (allmän tandvård) samt meddelat, att exemplar av betänkandet kunde erhållas från landskansliet.

På yrkande av Herr vice ordföranden beslöto Stadsfullmäktige remittera skrivelsen till Beredningsutskottet för utlåtande.

§ 157.

Ang. tillstånd för G. Bergholm att försälja pilsnerdricka.

Delgavs Stadsfullmäktige utdrag av protokoll, hållet inför Konungens Befhde i länet den 13 juli 1928 enligt vilket Konungens Befhde medgivit Handlanden G. Bergholm, som innehade Konungens Befhdes tillstånd att tillsvidare från sin handelslokal i fastigheten N:o 48 vid Stora gatan i Västerås till avhämtning försälja pilsnerdricka, att från och med den 15 juli 1928 i stället för uti ovannämnda lokal utöva sin berörda försäljningsrättighet från lokaler i fastigheten N:o 58 vid Stora gatan i Västerås.

På förslag av Herr vice ordföranden beslöto Stadsfullmäktige överlämna den inkomna handlingen till Nykterhetsnämnden med uppdrag för Nämnden att, därest Nämnden funne skäl därtill föreligga, å Stadsfullmäktiges vägnar överklaga Konungens Befhdes beslut.

§ 158.

Ang. tillstånd för P. Wallert att försälja pilsnerdricka.

Delgavs Stadsfullmäktige utdrag av protokoll, hållet inför Konungens Befhde i länet den 16 juli 1928, enligt vilket Konungens Befhde medgivit Handlanden P. Wallert, som innehade Konungens Befhdes tillstånd att tillsvidare i sin handelslokal i huset N:o 58 vid Stora gatan i Västerås till avhämtning försälja pilsnerdricka, att från och med beslutets dag i stället för uti nämnda lokal utöva sin berörda försäljningsrättighet från lokaler i fastigheten N:o 7 vid Smedjegatan i Västerås.

På förslag av Herr vice ordföranden beslöto Stadsfullmäktige överlämna den inkomna handlingen till Nykterhetsnämnden med uppdrag för Nämnden, att, därest Nämnden funne skäl därtill föreligga, å Stadsfullmäktiges vägnar överklaga Konungens Befhdes beslut.

§ 159.

Ang. M. Liens avsägelse av Stadsfullm.-mandat.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande augusti hade Lektorn Martin Lien på grund av avflyttning från Västerås avsagt sig uppdraget att vara ledamot av Stadsfullmäktige.

Med godkännande av berörda avsägelse beslöto Stadsfullmäktige härom göra anmälan hos Magistraten i och för verkställande av ny röstsammanräkning för utseende av ny ledamot av Stadsfullmäktige i den avgångnes ställe.

§ 160.

Ang. medgivande för staden att teckna borgen i samband med förvärv av avgörande inflytande över S. V. B. järnvägs förvaltning.

Föredrogs och lades till handlingarne en till Stadsfullmäktige överlämnad styrkt avskrift av en ämbetsskrivelse från Kungl. Finansdepartementet till härvarande länsstyrelse av den 4 augusti 1928, enligt vilken Kungl. Maj:t förklarat, att från Kungl. Maj:ts sida hinder ej mötte för Västerås stad att jämlikt av Stadsfullmäktige den 8 maj 1928 fattat beslut teckna borgen för det obligationslån, som skulle utgivas av ett planerat aktiebolag med staden som huvuddelägare för likviderande av köp av den övervägande delen av aktierna i Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägs A.-Bol. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 45).

§ 161.

Ang. rätt för kvinnliga elever att vinna inträde å gymnasiet vid h. allm. läroverket i Västerås.

Föredrogs och lades till handlingarne en till Stadsfullmäktige överlämnad styrkt avskrift av en ämbetsskrivelse från Kungl. Ecklesiastikdepartementet till Kungl. Skolöverstyrelsen av den 10 augusti 1928, enligt vilken Kungl. Maj:t medgivit, att från och med höstterminen 1928 tillsvidare och intill dess högre allmänt flickläroverk upprättats i Västerås jämväl

kvinnliga lärjungar finge mottagas å gymnasiet vid högre allmänna läroverket i Västerås under de förutsättningar, som angåves i Kungl. kungörelsen den 5 juli 1923 angående rätt för kvinnliga lärjungar att vinna inträde å gymnasiet vid allmänt läroverk (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 46).

§ 162.

Ang. omläggning av Skolgatan mellan Västra Kyrkogatan och Vasagatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 nästlidne juli (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 47) hade Drätselkammaren meddelat, att Drätselkammaren låtit igångsätta arbete med omläggning av Skolgatan mellan Västra Kyrkogatan och Vasagatan för en beräknad kostnad av 23,500 kronor och därvid tagit i anspråk reserverade gatumedelsanslag samt hemställt, att Stadsfullmäktige ville godkänna den sålunda vidtagna åtgärden.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning berörda hemställan.

§ 163.

Ang. inköp av en mindre lastautomobil för byggnadskontorets arbeten.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 nästlidne juli (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 48) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville godkänna Drätselkammarens åtgärd att anskaffa en lättare lastautomobil för byggnadskontorets arbeten, i främsta rummet vägarbeten samt av 1928 års anslag för diverse och oförutsedda behov anvisa 2,200 kronor för inköpet ifråga.

På yrkande av Herr Sundström godkände Stadsfullmäktige vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 164.

Ang. anläggande av vatten- och avloppsledningar inom Kvarnbrovreten.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Vatten- ooch Gasverksstyrelsen, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 49), under anhållan om Stadsfullmäktiges godkännande av Drätselkammarens åtgärd att föranstalta om det ifrågavarande arbetets påbörjande, hemställt, att Stadsfullmäktige ville, under förutsättning att samtliga vederbörande tomtägare iklädde sig de förbindelser gent emot staden, som vore förenade med ledningsanläggningen och varutinnan i förevarande fall kräves en anslutningsavgift av en krona 8 öre pr kvm. tomtyta, bemyndiga Vatten- och Gasverksstyrelsen att under innevarande sommar anlägga vatten- och avloppsledningar inom området Norra Kvarnbrovreten för en kostnad av

16,000 kronor, därav stadens andel belöpte sig till 1,700 kronor, vilken sistnämnda summa skulle bestridas av 1928 års allmänna anslag till mindre ledningsutsträckningar.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning jämlikt av Herr Sundström framställt yrkande till alla delar bifalla Drätselkammarens framställning.

§ 165.

Ang. anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar inom östligaste delen av Stensborgsområdet.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 50) hade Drätselkammaren, med överlämnande av en utredning i ämnet från Vatten- och Gasverksstyrelsen och på i övrigt anförda skäl anhållit, att Stadsfullmäktige ville med godkännande av Drätselkammarens åtgärd att föranstalta om ifrågavarande arbetes omedelbara igångsättande, besluta att stadens allmänna ledningar skulle utdragas till den östligaste intill Nedre Hyttvägen och Stohagsvägen belägna delen av Stensborgsområdet för en kostnad av 18,500 kronor att gäldas till den del kostnaden skulle stanna å stadskassan med 6,230 kronor av lånemedel och till återstående del av inflytande anslutningsavgifter, ävensom att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att begära Kungl. Maj:ts fastställelse å Stadsfullmäktiges beslut i vad beslutet avsåge anslagets täckande genom lån samt att därjämte bemyndiga Drätselkammaren att tillsvidare bestrida ifrågavarande utgift genom tillfälligt lån, som Drätselkammaren, därest den underställningsfria lånerätten därigenom skulle överskridas, finge begära Kungl. Maj:ts tillstånd att för ändamålet upptaga.

På yrkande av Herr Sundström beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bifalla Drätselkammarens ifrågavarande framställning.

§ 166.

Ang. dränering av en del av östra hamnplanen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 51) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att för anläggning av dräneringsledning å östra hamnplanen anvisa ett belopp av 2,500 kronor att bestridas av medel, som inflöte vid uthyrning av upplagsplatser å hamnplanen.

Stadsfullmäktige biföllo på yrkande av Herr Sundström utan omröstning Drätselkammarens berörda hemställan.

§ 167.

Ang. slutligt gäldande av en del anläggningskostnader för elektricitetsverket.

Vatten- och Gasverksstyrelsen hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande augusti erinrat, att Kungl. Maj:t den 20 april 1928 vid meddelande av tillstånd för staden att upplägga ett nytt amorteringslån förklarat, att följande utgifter, vilka enligt tidigare beslut av Stadsfullmäktige skulle gäldas genom anslag av lånemedel och ingå i det underställda lånet, ej finge gäldas på sådant sätt, nämligen:

1:o)	nedläggande av jordkabel mellan statens kraftverk och stadens elektricitetsverk	22,000: —
2:o)	anordnande av en underjordisk kopplingsstation å remontmarknadsplatsen	7,000: —
3:o)	nedläggande av ny jordkabel till djuphamnen vid Karlsberg	31,600: —
	Kronor	60,600: —

samt hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, att ifrågavarande anslag i stället skulle gäldas av tekniska verkens amorteringsfond.

Berörda framställning, som Drätselkammaren med skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande augusti överlämnat till Stadsfullmäktige för besluts fattande, hade Drätselkammaren därvid tillstyrkt.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 52) biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning ifrågavarande hemställan.

§ 168.

Ang. anvisande av medel för den nya idrottsplatsens iordningsställande.

Föredrogs och lades efter yttrande av Herr Sundström till handlingarne följande från Drätselkammaren inkomna skrivelse:

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren har den 3 maj innevarande år till Stadsfullmäktige anmält, att Drätselkammaren i anseende till de bestämmelser, som givits för användningen av fonderade nöjesskattemedel, bifallit en av bestyrelsen för nya idrottsplatsbygget vid Kristiansborg gjord framställlning om att ytterligare 5,000 kronor av angivna medel måtte anvisas för idrottsplatsens färdigställande. Under år 1927 anvisades sammanlagt 7,000 kronor för samma ändamål.

Stadsfullmäktige beslutade vid sammanträde den 31 maj lägga Drätselkammarens skrivelse till handlingarna.

I skrivelse till Drätselkammaren den 1 innevarande augusti månad har bestyrelsen för idrottsplatsbygget meddelat, att arbetet nu fortskridit så långt att dränering av huvudplanen kunnat påbörjas, men att detta arbete genom markens svårartade beskaffenhet visat sig mer tidsödande och kostsammare än från början beräknats, varför av Drätselkammaren hittills anslagna medel vore i det närmaste förbrukade.

Till följd härav anhåller bestyrelsen för bestridande av kostnaderna för arbetets fortsättande om ett ytterligare anslag å 5,000 kronor av ovan angivna medel.

Sedan stadskamrerarekontoret lämnat Drätselkammaren uppgift om att av fonderade nöjesskattemedel återstå kronor 3,715 : 76, har Drätselkammaren i anseende till förut lämnade bestämmelser angående de fonderade nöjesskattemedlens användning beslutat i så måtto bifalla sökandebestyrelsens framställning, att Kammaren för bestridande av kostnaderna för det fortsatta arbetet å nya idrottsplatsen anvisat av angivna medel 3,715 kronor 76 öre, vilket beslut Drätselkammaren härigenom får bringa till Stadsfullmäktiges kännedom.

Västerås den 9 augusti 1928.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

§ 169.

Ang. pensionsunderstöd åt f. simläraren E. Johansson.

Sedan Stadsfullmäktige den 31 sistlidne maj anmodat Lönenämnden avgiva förnyat yttrande över en av Folkskolestyrelsen gjord framställning angående beviljande av pensionsunderstöd åt f. Simläraren vid folkskolan Erik Johansson, hade Lönenämnden nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande augusti förklarat sig icke hava något att erinra emot, att Johansson beviljades ett engångsunderstöd i form av gratifikation, som lämpligen kunde bestämmas till 2,500 kronor, att förskotteras av tillgängliga medel för att täckas genom uttaxering i folkskolans budget under år 1929.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:ris 30 och 53) beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning på yrkande av Herr Sundström bevilja Herr Johansson en gratifikation å 2,500 kronor att gäldas på sätt Lönenämnden anvisat.

§ 170.

Ang. pensionsbestämmelser för poliskåren.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 10 nästlidne juli hade Konungens Befhde i länet hemställt, att Stadsfullmäktige ville taga under omprövning frågan om meddelandet av bestämmelser angående pensionering av befattningshavarne vid stadens poliskår.

Med anledning av denna framställning hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande augusti hemställt, att Stadsfullmäktige ville lämna Konungens Befhde det meddelandet, att frågan om upprättande av ett pensionsreglemente för stadens samtliga befattningshavare vore under närmare utredning inom Lönenämnden, att med hänsyn härtill lämpligheten av att som särskild detalj härur nu utbryta upprättandet av ett pensionsreglemente enbart för polispersonalen kunde starkt ifrågasättas, samt att staden i avbidan på fastställelse av ett allmänt pensionsreglemente och, därest dessförinnan befattningshavare vid poliskåren, som enligt vedertagna regler kunde anses berättigad till pension, skulle avgå ur tjänsten, givetvis omedelbart komme att iakttaga skyldigheten att förse denne med skälig pension.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 54) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning på yrkande av Herr Sundström Lönenämndens hemställan.

§ 171.

Ang. anordnande av gatubelysning i uppfartsvägen till Centrallasarettet.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 21 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 55) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville för anordnande av elektrisk belysning uti uppfartsvägen till Centrallasarettet på sätt Drätselkammaren i sin skrivelse närmare angivit, anvisa ett anslag å förslagsvis 3,300 kronor att utgå av uttaxerade medel i 1929 års stat.

På yrkande av Herrar Sundström och Karl Andersson och sedan därjämte Herrar Robsahm och Bäckman samt t. f. borgmästaren yttrat sig utan att framställa något yrkande, biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren i ärendet hemställt.

§ 172.

Ang. omläggning av en del av Malmabergsgatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 21 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 56) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville för omläggning av Malmabergsgatan i sträckningen

mellan Pilgatan och Odengatan anvisa ett anslag å 25,000 kronor att utgå av ordinarie automobilskattemedel.

Efter härav tagen del beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bifalla Drätselkammarens hemställan med den av Herrar Hellman, Sundström och Westholm påyrkade ändringen i det i Drätselkammarens skrivelse angivna sättet för arbetets utförande, att körbanan i hela dess bredd skulle sättas med smågatsten.

§ 173.

Ang. deltagande i en av Svenska Stadsförbundet anordnad konferens i fråga om arbetslöshetsförsäkring.

Sedan Svenska Stadsförbundet enligt skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande augusti inbjudit till förbundet anslutna städer till en konferens i Stockholm den 21 nästlidne september för behandling av föreliggande förslag till arbetslöshetsförsäkring m. fl. därmed sammanhängande frågor, hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 22 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 57) föreslagit, att Västerås stad måtte låta sig representeras vid konferensen genom två av Stadsfullmäktige utsedda ombud och att jämväl två suppleanter för ombuden måtte utses.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Beredningsutskottet sålunda föreslagit, varefter med acklamation jämväl i överensstämmelse med Beredningsutskottets förslag, till stadens ombud vid ifrågavarande konferens valdes Fattigvårdssysslomannen A. Norén och Expeditören Karl Andersson samt till personliga suppleanter för dem i den ordning de nu nämnts Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist och Fabrikören Joh. Svensson.

§ 174.

Ang. inköp av mark för utläggning av Torggatan.

Föredrogs följande från Drätselkammaren inkomna framställning:

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt vad som meddelats Drätselkammaren har Byggnadsaktiebolaget Mimer i Västerås för avsikt att försälja den mark av gamla tomten N:o 6 b och 7 a i stadens södra kvarter, som ej ingår i den i hörnet av Köpman- och Hantverkaregatorna avskilda tomt, vara bolaget uppfört en större nybyggnad, och att preliminärt avtal träffats med ägaren av tomten N:o 6 södra kvarteret om försäljning av den bolaget tillhöriga mark, som jämte del av

tomten N:o 6 skall bilda en hörntomt vid Hantverkare- och Torggatorna. Förutsättning för denna försäljning är emellertid, att försäljning samtidigt kommer till stånd av de delar av omförmälda tomter, vilka ingå i Torggatans blivande område. Den gatumark, varom här är fråga, utgöres av 182,4 kvm., som skall avskiljas från Mimerbolagets tomt och 31,2 kvm., som skall avgå från tomten N:o 6 södra kvarteret. De här ifrågavarande affärerna äro enligt den preliminära överenskommelsen grundade på ett markpris av 60 kronor pr kvm., motsvarande taxeringsvärdet.

Drätselkammaren anser för sin del, att staden, som är ekonomiskt starkt intresserad i Mimerbolaget, bör medverka till den ifrågasatta transaktionen, vilken är ett första led i de uppgörelser, som erfordras för de regleringar, vilka betingas av Torggatans upptagande, och att det nämnda markvärdet är från stadens synpunkt acceptabelt.

På grund av det anförda får Drätselkammaren hemställa om Stadsfullmäktiges bemyndigande att till pris och under villkor, som Drätselkammaren kan finna för staden antagliga, åt staden inköpa de delar av förutvarande tomterna N:o 6 b och 7 a samt N:o 6 i södra kvarteret, som enligt gällande stadsplan skola ingå i Torggatan, ävensom bestämma, att kostnaderna för ifrågavarande markförvärv skola gäldas av reserverade köpeskillingsmedel.

Västerås den 22 augusti 1928.

På Drätselkammarens vägnar:

AXEL SUNDSTRÖM.

Theofil Öberg.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 175.

Ang. rätt för kronokassören att bibehålla avlöning under sjukdom.

En från Magistraten inkommen skrivelse av den 21 innevarande augusti med hemställan om rätt för kronouppbördskassören att få bibehålla avlöning under sjukdom i likhet med stadens befattningshavare i allmänhet, beslöto Stadsfullmäktige efter yttrande av Herr t. f. borgmästaren remittera till Lönenämnden för utlåtande.

§ 176.

Ang. garanti för av Västerås Hantverksförening anordnad utställning.

En från Västerås Hantverksförening inkommen framställning om att staden måtte ikläda sig garanti av 10,000 kronor för den av föreningen till nästkommande år planerade hantverks- och industriutställningen härstädes, vilken framställning upptagits som egen motion av Herr Carl W. Karlsson med instämmande av Herrar Falk, Lundkvist, Danielsson, Bäckman och Hedberg, beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr C. W. Karlsson remittera till Drätselkammaren för utlåtande.

§ 177.

Ang. förslag till pensionsreglemente för stadens befattningshavande.

I nu avgiven skriftlig motion föreslogo Herrar Keijser, Westholm, Karl Andersson och Gelin att Stadsfullmäktige ville uppdraga åt stadens Lönenämnd att snarast möjligt taga ett vid motionen fogat förslag till pensionsrelgemente för stadens befattningshavare i övervägande samt till Stadsfullmäktige inkomma med yttrande över detsamma.

På yrkande av Herr Keijser beslöto Stadsfullmäktige remittera motionen för utlåtande till Lönenämnden.

In fidem:
Theofil Öberg.

Justerat den 8 september 1928.

FREDR. FÅHRÆUS.

P. Hiersemann. *Joh. Andersson.*

Offentligen uppläst den 8 september 1928, betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

1928, Wilh. Nybergs Boktr., Västerås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 27 September 1928.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, vice ordföranden Herr Målerieföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Danielsson, Bäckman, Falk, Pers, Hedberg, J. Andersson, Hammer, Hiersemann, Leontein, Fru Grönberg, Herrar Johansson, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Wass, Hult, Westholm, Hellman, Eklund, Sund, Karl Andersson, Engdahl, Hellström, Melin, Fru Söderquist, Herrar Widén, Landtmanson, Gelin, Edvin Andersson, Robsahm, Nelson, Larsson, Fru Olsson, Herrar Granér, C. V. Karlsson, Östlund, Berg, Lindberg och Eriksson.

Frånvarande med godkänt förfall voro Herrar Pettersson, Svedlund, Dahrné och Liljeblad.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr t. f. Borgmästaren J. W. Ödman.

§ 178.

Ang. ny Stadsfullmäktigeledamot.

Föredrogs från Magistraten inkommet utdrag av det hos Magistraten den 25 september 1928 förda protokollet, utvisande att vid av Magistraten samma dag verkställd röstsammanräkning för utseende av efterträdare åt Lektorn M. Lien, vilken avgått ur Stadsfullmäktige, till ledamot av Stadsfullmäktige utsetts Handelsträdgårdsmästaren Elow Eriksson.

Herr ordföranden hälsade härefter den nyvalda ledamoten välkommen till deltagande i Stadsfullmäktiges arbeten.

§ 179.

Justeringsmän.

Uppdrogs åt Herrar Hammer och Hedberg att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll.

§ 180.

Ang. försäljning av mark att ingå i tomten N:o 1 kv. Hagbard.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande september hade Drätselkammaren, med förmälan att enligt gällande stadsplan inom gränserna för byggnadskvarteret Hagbard innefattandes ett område av östra stranden av Svartån, innehållande i areal cirka 500 kvm., vilket område skulle tilläggas tomten N:o 1 inom kvarteret eller enligt äldre beteckning gården och tomten N:ris 25 och 114 norra kvarteret, samt att ägaren av denna tomt anhållit att få berörda reglering genomförd, hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till pris och på villkor, som Drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, försälja ifrågavarande område.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens berörda hemställan.

§ 181.

Ang. anstånd med yttrande över förslag till stadsbyggnadslag.

Föredrogs och bifölls på yrkande av Herr Sundström utan omröstning följande från Drätselkammaren inkomna framställning:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom remiss den 29 mars innevarande år hava Stadsfullmäktige till Drätselkammaren för förberedande yttrande överlämnat betänkande med förslag till stadsbyggnadslag. Enligt remisshandlingarne skulle Stadsfullmäktiges yttrande över förslaget vara avgivet före den 15 nästkommande oktober.

Förslaget innebär en genomgripande omarbetning av hittills gällande bestämmelser på stadsbyggandets område och tarvar därför ett noggrannt övervägande.

Som Svenska Stadsförbundet, till vilket jämväl förslaget remitterats för yttrande, ännu icke tagit ställning därtill och detta ställningstagande, som kommer att ske i anslutning till ett av en tillsatt kommitté redan avgivet förslag till yttrande icke ännu på någon tid är att förvänta samt kommunerna alltså saknar den vägledning, som nämnda utlåtande kan utgöra, synes ett uppskov med avgivande av Stadsfullmäktiges yttrande vara påkallat och hemställer Drätselkammaren förty, att Stadsfullmäktige ville

hos vederbörande myndighet anhålla om uppskov med avgivandet av det begärda yttrandet till den 1 nästkommande november.

Västerås den 7 sept. 1928.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow."

§ 182.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 58) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt att Stadsfullmäktige ville besluta *Ang. bostadslåneförmedling.*

dels upptaga ett lån å högst 150,000 kronor ur statens bostadslånefond att utlämnas till enskilda byggnadsföretagare i den ordning, Kungl. kungörelsen den 1 juli 1928 stadgade,

dels ock bemyndiga Drätselkammaren

att begära Kungl. Maj:ts fastställelse å Stadsfullmäktiges beslut om ifrågavarande låns upptagande,

att å stadens vägnar utfärda erforderliga låne- och andra förbindelser för lånets utbekommande,

samt att handlägga på de kommunala myndigheterna ankommande frågor, som omförmälas i förenämnda kungörelse.

Efter härav tagen del biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 183.

Sedan Stadsfullmäktige den 30 nästlidne augusti för utlåtande till Drätselkammaren remitterat en såsom egen motion av Herr C. W. Karlsson m. fl. upptagen framställning från Västerås Hantverksförening därom, att staden ville ställa ett garantianslag å ett belopp av 10,000 kronor till förfogande för täckande av eventuell förlust på en av föreningen till firandet av dess 50-åriga tillvaro under år 1929 anordnad hantverks- och industriutställning härstädes, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 59) meddelat, att Drätselkammaren efter framställning av utställningsbestyrelsen om befrielse från nöjesskatt för utställningen beslutat, att nöjesskatt skulle utgå för nöjesutställningar inom utställningens nöjes- *Ang. garanti för av Västerås Hantverksförening anordnad utställning.*

fält och att denna skulle fonderas i avbidan på utställningsräkenskapernas avslutande för att i första hand tagas i anspråk för täckande av eventuella underskott på utställningen och att alltså den begärda garantien först komme att tagas i anspråk efter nöjesskatten och föreningens eget tillskott, samt i anslutning härtill hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta tillförbinda staden att för täckande av eventuella underskott å utställningen, i den ordning ovan angivits, bidraga med högst 10,000 kronor att utgå av uttaxerade medel.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 184.

Ang. anslag till inventarier i den restaurerade huvudbyggnaden vid fattigvårdens ålderdomshem.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Fattigvårdsstyrelsen hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 60) hemställt, att Stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 13,000 kronor för anskaffning av inventarier i gamla huvudbyggnaden vid ålderdomshemmet Karlslund att förskotteras av tillgängliga medel på Fattigvårdsstyrelsens stat för att slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren framdeles kunde komma att besluta.

Stadsfullmäktige biföllo på yrkande av Herr Sundström utan omröstning Drätselkammarens berörda hemställan.

§ 185.

Ang. Gunborg Arbertina Cedins rätta mantalsskrivningsort.

Sedan Magistraten i anledning av Konungens Befhdes resolution den 30 sistlidne juli infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i uppkommen fråga angående uppasserskan Karin Gunborg Albertina Cedins rätta mantalsskrivningsort för år 1928 samt Fattigvårdsstyrelsen på föranstaltande av Stadsfullmäktiges ordförande anmodats i ärendet avgiva förberedande yttrande, hade Fattigvårdsstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 30 nästlidne augusti förklarat sig icke hava något att erinra emot, att Cedin mantalsskrives i Västerås stad för innevarande år.

Efter tagen del av handlingarnes innehåll beslöto Stadsfullmäktige såsom eget yttrande åberopa vad Fattigvårdsstyrelsen anfört.

§ 186.

Ang. Gunnar Vilh. Jönssons rätta mantalsskrivningsort.

Sedan Magistraten i anledning av Konungens Befhdes resolution den 17 nästlidne augusti infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i uppkommen fråga angående Gunnar Vilhelm Jönssons rätta mantalsskrivningsort för år 1928 samt Fattigvårdsstyrelsen på föranstaltande av Stadsfullmäktiges ordförande anmodats i ärendet avgiva förberedande yttrande, hade Fattigvårdsstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 30 nästlidne augusti framhållit, att av verkställd utredning framginge, att Jönsson icke vistats i Västerås under förhållanden, att han borde föras i mantal i Västerås för år 1928.

Efter tagen del av handlingarnes innehåll beslöto Stadsfullmäktige såsom eget yttrande åberopa vad Fattigvårdsstyrelsen sålunda anfört.

§ 187.

Ang. Hartvig Sixten Hägerströms rätta mantalsskrivningsort.

Sedan Magistraten i anledning av Konungens Befhdes resolution den 17 nästlidne augusti infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i uppkommen fråga angående hotellvaktmästaren Hartvig Sixten Hägerströms rätta mantalsskrivningsort för år 1928 samt Fattigvårdsstyrelsen på föranstaltande av Stadsfullmäktiges ordförande anmodats i ärendet avgiva förberedande yttrande, hade Fattigvårdsstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 30 nästlidne augusti framhållit, att, då Hägerström inflyttat till Västerås först den 31 mars 1928, hans rätta mantalsskrivningsort för år 1928 icke kunde vara Västerås.

Efter tagen del av handlingarnes innehåll beslöto Stadsfullmäktige såsom eget yttrande åberopa vad Fattigvårdsstyrelsen sålunda anfört.

§ 188.

Ang. Nils Jakob Västerlunds rätta mantalsskrivningsort.

Sedan Magistraten i anledning av Konungens Befhdes resolution den 18 nästlidne augusti infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i uppkommen fråga angående f. handlanden Nils Jakob Västerlunds rätta mantalsskrivningsort för år 1928 samt Fattigvårdsstyrelsen på föranstaltande av Stadsfullmäktiges ordförande anmodats i ärendet avgiva förberedande yttrande, hade Fattigvårdsstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 30 nästlidne augusti framhållit, att av utredningen i målet framginge att Västerlund varit här i staden kyrkoskriven intill den 5 januari 1927, då han uttagit flyttningsbetyg till Gustav Vasa församling i Stockholm, att han emellertid syntes hava avflyttat härifrån till denna församling redan i september 1926,

att det dock icke vore styrkt, att han vistats i sagda eller annan församling under sådana förhållanden, att han därstädes borde mantalsskrivas, samt att, därest så icke kunde ske, hans rätta mantalsskrivningsort torde vara Västerås.

Efter tagen del av handlingarnes innehåll beslöto Stadsfullmäktige såsom eget yttrande åberopa vad Fattigvårdsstyrelsen sålunda anfört.

§ 189.

Ang. Erik Hj. Bergströms rätta mantalsskrivningsort.

Delgavs Stadsfullmäktige Konungens Befhdes i länet den 20 innevarande september meddelade utslag, varigenom Västerås stad förklarats vara drängen Erik Hjalmar Bergströms rätta mantalsskrivningsort för år 1928.

Stadsfullmäktige beslöto lägga utslaget till handlingarne.

§ 190.

Ang. stadens revisorers berättelse rör. revision av stadens räkenskaper för år 1927.

Genom resolution den 25 sistlidne juli hade Magistraten till Stadsfullmäktige överlämnat av stadens revisorer avgiven berättelse över verkställd granskning av stadens räkenskaper för år 1927 samt därvid meddelat, att Magistraten anmodat Drätselkammaren, Folkskolestyrelsen och Fattigvårdsstyrelsen att direkt till Stadsfullmäktige inkomma med förklaringar över de anmärkningar, som i revisionsberättelsen förekomme.

Skrivelser i ämnet hade jämväl inkommit ifrån Drätselkammaren, Fattigvårdsstyrelsen och Folkskolestyrelsen.

Efter föredragning av samtliga handlingar i detta ärende (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 61) beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Robsahm bevilja alla vederbörande i stadens förvaltning ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattat.

§ 191.

Ang. revision av Strömsholms vågs räkenskaper för år 1927.

Genom resolution den 25 sistlidne juli hade Magistraten till Stadsfullmäktige överlämnat av stadens revisorer avgiven berättelse över verkställd granskning av Hamnstyrelsens för Strömsholms våg räkenskaper och förvaltning under år 1927, ävensom en av Hamnstyrelsen i sagda ämne avlåten skrivelse.

På yrkande av Herr Robsahm beslöto Stadsfullmäktige för sin del bevilja vederbörande ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattat (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 62).

§ 192.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande september hade Folkskolestyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville tillerkänna Slöjdlärarinnan Emma Wahlbäck, vilken den 1 nästkommande oktober komme att avgå från sin befattning, kommunal tilläggspension.

Ang. tilläggspension åt slöjdlärarinnan Emma Wahlbäck.

Stadsfullmäktige beslöto remittera framställningen till Lönenämnden för utlåtande.

§ 193.

Genom resolution den 15 innevarande september hade Magistraten till Stadsfullmäktige överlämnat handlingar rörande försäljning av lägenheten Tunbytorp N:o 1 under kronoegendomen ½ mantal Tunby N:o 2 i Västerås stad med anmodan till Stadsfullmäktige att yttra sig, huruvida staden hade behov av förberörda lägenhet och i så fall önskade förvärva densamma till i handlingarne angivet pris, 19,210 kronor.

Ang. försäljning till staden av kronolägenheten Tunbytorp.

På yrkande av Herr vice ordföranden beslöto Stadsfullmäktige remittera handlingarne i ärendet för förberedande utlåtande till Drätselkammaren.

§ 194.

Sedan Magistraten genom resolution den 23 nästlidne augusti infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Hans Erik Ling hos Konungens Befhde i länet gjord framställning om tillstånd att från lokaler i fastigheten N:o 49 vid Stora gatan här i staden idka handel med begagnade föremål, hade Hälsovårdsnämnden, som för ärendets snabbare handläggning utan föregående remiss upptagit ifrågavarande ansökning till förberedande behandling, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 26 sept. 1928 föreslagit, att Stadsfullmäktige för sin del ville tillstyrka bifall till ansökningen.

Ang. tillstånd för Hans Erik Ling att idka handel med begagnade föremål.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige beslut däri i enlighet med Hälsovårdsnämndens förslag.

§ 195.

Sedan Stadsfullmäktige vid särskilda tillfällen anmodats avgiva yttrande över upprättade förslag angående revision av gällande förordningar om kommunalstyrelse på landet och i stad samt över en av Riksdagen avgiven skrivelse angående viss utsträckning av den proportionella valmetoden

Ang. revision av gällande förordningar om kommunalstyrelse på landet och i stad.

vid val inom landsting samt stads- och kommunalfullmäktige m. m. samt Stadsfullmäktiges den 29 mars och 26 april innevarande år remitterat handlingarne i ärendet till Beredningsutskottet för förberedande utlåtande, hade nu följande skrivelse i ämnet från Beredningsutskottet inkommit:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt remisser av Stadsfullmäktige den 29 mars och 26 april innevarande år har Beredningsutskottet att avgiva förberedande utlåtande över dels förslag angående revision av gällande förordningar om kommunalstyrelse på landet och i stad, dels ock över en av Riksdagen avgiven skrivelse angående viss utsträckning av den proportionella valmetoden vid val inom landsting samt stads- och kommunalfullmäktige m. m.

Vad angår det förstnämnda av Landshövding Hjalmar L. Hammarskiöld utarbetade förslaget avses därmed en revision av huvudsakligen formell innebörd. Betänkandet utmynnar i två förslag, dels förslag till lag om kommunalstyrelse och dels förslag till lag innefattande vissa bestämmelser om allmänna val, och innebär det förstnämnda, vartill Beredningsutskottet begränsar sitt yttrande, en sammanslagning i en och samma lag av nu gällande särskilda författningar den 21 mars 1862 om kommunalstyrelse på land och i stad.

Det synes kunna ifrågasättas, huruvida genom sammanförandet av dessa båda författningar i en lag och deras inplacering häri såsom särskilda kapitel den reda och överskådlighet, som avsetts med revisionen, vunnits. Det förefaller Beredningsutskottet snarare, som ur uppslagssynpunkt författningarnas särskiljande i fortsättningen som hittills vore att föredraga. Lagförslaget är uppdelat i 3 avdelningar och är i II:dra avdelningen infört bestämmelserna om kommunalstyrelse i stad.

För så vitt förslaget innefattar nyheter i sak synes detsamma icke utan vidare böra anammas av de kommunala myndigheterna.

Kapitlet 2 § 8 mom. 2 innefattar bestämmelser angående val av presidiet i Stadsfullmäktige för året närmast efter det nyval av Stadsfullmäktige ägt rum, och stadgas däri att val av ordförande må ske i januari månad och ordförandeskapet intill dess utövas av den som fullmäktige därtill särskilt utsett. Det synes icke vara lämpligt att även för ett undantagsfall och för kort tid inrymma befogenhet för en avgående representation att bestämma över presidiet i en nytillträdande. Beredningsutskottet håller före, att den praxis, som på vissa håll utbildats att förlägga valet för varje år

till ett extra sammanträde å första helgfria dagen i januari månad efter kallelse av äldste ledamoten, lämpligen bör lagfästas.

Kapitlet 2 § 14. Den inskränkning i rätten för Stadsfullmäktige i jämförelse med nu gällande bestämmelser att utan beredning avgöra ett ärende, som detta lagstadgande innebär, är icke lämplig. Att Drätselkammaren och Beredningsutskottet ovillkorligen skola yttra sig över ärende, som beretts av annan av Stadsfullmäktige tillsatt beredning, är att uppamma ett onödigt mångskriveri i den kommunala förvaltningen. Det bör ligga i Stadsfullmäktiges egen befogenhet att efter vanliga voteringsregler avgöra, huruvida en dylik remiss är behövlig eller icke. Då någon olägenhet icke försports vid tillämpningen av nu gällande bestämmelser, synas dessa kunna bibehållas.

Gent emot den kategoriska föreskriften i samma kap. § 16, att andra frågor ej må till avgörande företagas än de, som i kallelsen till sammanträdet finnas angivna, kan samma invändning göras. Regeln synes därför lämpligen kompletteras med ett tillägg, att Stadsfullmäktige härifrån kunna göra undantag.

Bestämmelsen uti Kapitel 4 § 3 angående Magistratens befogenhet i avseende å tillsättandet av tjänstemän är föråldrad och obehövlig genom den utveckling förhållandena undergått och därigenom att undantaget, som angives med orden "såvitt ej särskilda författningar eller reglementen annorlunda stadga" blivit huvudregeln. Beslutanderätten häröver bör i stället åvila de rent kommunala myndigheterna, och bör lagbestämmelsen avfattas i enlighet härmed.

Den väsentligaste anmärkning, som kan göras emot de föreslagna ändringarne, är att desamma här och var äro präglade av en tendens att kringskära de kommunala myndigheternas självbestämmanderätt och särskilt i fråga om underställning av vissa av Stadsfullmäktige fattade beslut.

Så är i 7:de kapitlet föreskrivet, att Länsstyrelsens godkännande erfordras för att ge gällande kraft åt beslut, dels om arvode — § 2 mom. 1 b — dels om inrättande av tjänstebefattning — § 2 mom. 1 c, — dels ock om beviljande av anslag, vartill medel skola anskaffas genom upplåning.

Detta synes vara att driva likställigheten mellan stad och land, för vilket senare bestämmelserna måhända äro av behovet påkallade, för långt, åtminstone vad angår stad, där den kommunala beslutanderätten utövas av Stadsfullmäktige. Erfarenheten hittills har, synes det Beredningsutskottet, jävat behovet av det i dessa bestämmelser ifrågasatta förmynderskapet. Det ansvar och den kunnighet, som i allmänhet präglar den kommunala förvaltningen i stad, utgör en garanti för att de missförhållanden, som bestämmelserna avse att stävja, icke behöva befaras.

Som en randanmärkning till denna huvudanmärkning kan vidare erinras därom, att i regel ett inrättande av en befattning enligt 2:dra kapitlet 20:de § blir förenad med utgifter under längre tid än fem år, och alltså enligt kapitel 7 § 2 mom. 1 d, är i likhet med vad nu sker underkastad underställning. Då det är självklart, att ett beslut av Stadsfullmäktige att överklaga en vägran att fastställa ett beslut av angiven karaktär förutsätter, att åtminstone den beslutande myndigheten anser fog för överklagande föreligga, är den inskränkning i klagorätten, som anges med orden ”om fog därtill anses finnas” meningslös; och det är väl icke meningen att klagorätten skulle göras helt illusorisk genom att överlämna bedömandet härav åt annan myndighet.

För att slutligen övergå till Riksdagens förenämnda skrivelse angående proportionell valmetod vid vissa val, synes den i skrivelsen ifrågasatta lagstiftningen vara skäligen betydelselös med hänsyn till att valen alltmera tendera till att ske i samförstånd de olika parterna emellan. Då bestämmelserna skulle givas fakultativ karaktär, synes emellertid ingen direkt erinran emot desamma kunna göras.

Beredningsutskottet hemställer, att Stadsfullmäktige ville såsom yttrande i ärendet åberopa, vad Beredningsutskottet härovan anfört.

Västerås den 26 september 1928.

För Beredningsutskottet:

E. A. WESTHOLM.

Ragnar Tenow.”

Efter föredragning av Beredningsutskottets utlåtande beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herrar Westholm och vice ordföranden samt sedan Herrar Engdahl och Pers yttrat sig utan att framställa något särskilt yrkande såsom eget utlåtande åberopa, vad Beredningsutskottet sålunda anfört.

§ 196.

Ang. ordnande av folktandvården.

Sedan Konungens Befhde i cirkulärskrivelse den 26 sistlidne juli erinrat om att Konungens Befhde lämnat kommunerna i länet tillfälle att före den 1 oktober 1928 till Konungens Befhde inkomma med yttrande över ett av särskilt tillkallade sakkunnige avgivet betänkande angående ordnande av folktandvård samt Stadsfullmäktiges den 30 nästlidne augusti

anmodat Beredningsutskottet att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, hade nu följande skrivelse i ämnet från Beredningsutskottet inkommit.

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt beslut av Stadsfullmäktige den 30 nästlidne augusti har Beredningsutskottet att avgiva förslag till utlåtande i anledning därav att Konungens Befhde i länet berett Stadsfullmäktige tillfälle avgiva utlåtande över ett av sakkunnige avgivet betänkande med förslag till ordnandet av folktandvård och får Beredningsutskottet i anledning härav anföra följande.

Det förslag, som i betänkandet framlagts, avser ett ordnande av folktandvården inom kommuner å landsbygden och städer med upp till 10,000 invånare. Orsaken till att förslaget inskränkts härtill är att de sakkunnige ansett att den allmänna tandvård, som inom de större städerna kan befinnas vara erforderlig, kan överlåtas åt städernas eget initiativ och intresse av att ordna sin folktandvård vare sig såsom tandvård i skolorna eller såsom tandvård åt vuxna och att något behov av reglerande föreskrifter härför icke skulle föreligga.

Enligt förslaget skulle ett ordnande av folktandvården inom förenämnda kommuner medföra rätt för dessa att utfå statsbidrag.

Förslagets begränsning i avseende å rätten till statsbidrag synes giva fog för en anmärkning. Det betraktelsesätt, som i kommittébetänkandet kommit till uttryck att de större städernas resurser skulle göra behovet av statsbidrag mindre trängande, kan icke godtagas såsom allmän regel. Med en stads raskare utveckling ställes allt större krav på dess kassa och det är icke alltid så att ju större en stad är dess bättre är dess ekonomi. Detta framgår med tydlighet av en jämförelse mellan städernas skattetunga. Oftast är det så att en mindre stad har mindre skattetryck än en större och bör med hänsyn härtill den senares ekonomiska uppoffring för ordnandet av sin tandvård medföra rätt att utfå statsbidrag.

Beredningsutskottet finner därför ett uttalande av Stadsfullmäktige i denna riktning vara befogad och hemställer förty, att Stadsfullmäktige såsom yttrande i ärendet ville för sin del förklara sig icke hava någon annan anmärkning mot förslaget att göra, än att den omständigheten att en stad har större folkmängd än 10,000 invånare icke måtte föranleda hinder för sådan stad att efter den prövning av föreliggande förhållanden, som kan ankomma på högre myndighet, erhålla statsbidrag för ordnandet av

folktandvården samt att bestämmelse härom inryckes i blivande lagstiftning på området.

Västerås den 26 september 1928.

För Beredningsutskottet:
E. A. WESTHOLM.

Ragnar Tenow."

På yrkande av Herr Westholm beslöto Stadsfullmäktige efter föredragning härav såsom eget yttrande åberopa vad Beredningsutskottet i ärendet anfört.

§ 197.

Ang. villkor för erhållande av kommunaltpensionstillskott

Föredrogs följande från Fattigvårdsstyrelsen inkomna framställning:

"*Till Stadsfullmäktige i Västerås.*

Sedan Fattigvårdsstyrelsen erhållit kännedom om att Kungl. Pensionsstyrelsen ansett att Stadsfullmäktiges beslut den 26 febr. 1925, (Stadsfullmäktiges protokoll § 28), varigenom vissa f. d. i stadens tjänst anställda arbetare, som vore i behov av fattigvård, beretts möjlighet att erhålla kommunala pensionstillskott utan karaktär av fattigvård jämlikt lag om kommunala pensionstillskott och sjukvårdsbidrag den 14 juni 1918, icke stode i full överensstämmelse med pensionslagens anda, har styrelsen, under meddelande härav ansett sig böra avgiva förslag till ändring av ovan berörda beslut i så måtto, att allmännare bestämmelser erhålles ifråga om omfattningen av dem, som förklaras behöriga till erhållande av kommunalt pensionstillskott.

I sådant hänseende får fattigvårdsstyrelsen föreslå sådan ändring i bestämmelserna härutinnan.

att kommunalt pensionstillskott beredes personer, som av fattigvårdsstyrelsen prövas vara förtjänta därav samt att för erhållande av sådant tillskott måtte uppställas följande allmänna villkor:

att sökande i fattigvårdshänseende har hemortsrätt härstädes;

a t t sökande lever i sådana förhållanden, som påkalla fattigvård enligt 1 § fattigvårdslagen;

a t t sökande är i saknad av anhöriga, som äro pliktiga eller i stånd att bekosta sökandens underhåll samt

a t t sökanden är känd för ett ordentligt levnadssätt.

Västerås den 27 september 1928.

För Fattigvårdsstyrelsen:

ALB. LUNDKVIST.

Ordförande.

Axel Norén."

Under överläggningen härom yrkades av Herrar vice ordföranden, Westholm, Hult och Keijser bifall till vad Fattigvårdsstyrelsen sålunda föreslagit, varjämte Fru Söderquist samt Herrar Hedberg och Sundström yttrade sig i ämnet utan att framställa något särskilt yrkande.

Efter överläggningens slut godkände Stadsfullmäktige utan omröstning vad Fattigvårdsstyrelsen i ovanintagna skrivelse föreslagit.

§ 198.

Föredrogs och bifölls utan omröstning på yrkande av Herr vice ordföranden följande från Fattigvårdsstyrelsen inkomna framställning:

Ang. förklaringar i mantalsskrivningsmål.

"*Till Stadsfullmäktige i Västerås.*

Sedan Stadsfullmäktige genom beslut den 27 juni 1921 (Stadsfullmäktiges protokoll § 124) bemyndigat fattigvårdstyrelsen, att på anförda skäl, överklaga skedda mantalsskrivningar i staden, som berörde stadens rätt ifråga om skyldighet att svara för fattigvårdkostnader, har fattigvårdsstyrelsen vid sammanträde den 25 dennes beslutat att hos Stadsfullmäktige hemställa, att detta bemyndigande måtte utvidgas att jämväl omfatta rätt för fattigvårdsstyrelsen att avgiva förklaringar i samtliga de mantalsskrivningsmål, som beröra staden.

Västerås den 27 september 1928.

För Fattigvårdsstyrelsen:

ALB. LUNDKVIST.

Ordförande.

Axel Norén."

§ 199.

Ang. rätt för kronokassören att bibehålla avlöning under sjukdom.

Sedan Stadsfullmäktige den 30 nästlidne augusti till Lönenämnden för yttrande remitterat en framställning från Magistraten att innehavaren av kronouppbördskassörstjänsten måtte tillerkännas samma rätt att bibehålla avlöning under sjukdom, som enligt Stadsfullmäktiges beslut den 29 december 1924 tillkomme övriga befattningshavare enligt gällande lönestat, hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 26 innevarande september på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å intill 800 kronor att för tiden från den 1 september och högst intill utgången av innevarande år utgå med 200 kronor i månaden av anslaget för diverse och oförutsedda behov såsom bidrag till avlöning av vikarie för kronouppbördskassören under av denne åtnjuten ledighet på grund av sjukdom.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet uppstod en stunds överläggning, varunder dels Herr Sundström yrkade bifall till Lönenämndens förslag, dels ock Herr Keijser, att Stadsfullmäktige måtte bordlägga ärendet.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å Herr Keijsers yrkande och frågan, huruvida Stadsfullmäktige ville i dag företaga ärendet till slutligt avgörande, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bordlägga ärendet.

In fidem:
Theofil Öberg.

Justerat den 2 oktober 1928.

FREDR. FÅHRÆUS.

Carl Hedberg. *Axel Hammer.*

Offentligen uppläst den 2 oktober 1928, betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 25 Oktober 1928.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Danielsson, Bäckman, Falk, Pers, Hedberg, J. Andersson, Hammer, Hiersemann, Pettersson, Leontein, Fru Grönberg, Herrar Johansson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Wass, Hult, Westholm, Hellman, Eklund, Sund, Karl Andersson, Engdahl, Hellström, Dahrné, Melin, Liljeblad, Fru Söderquist, Herrar Widén, Landtmansson, Edvin Andersson, Robsahm, Nelson, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. W. Karlsson, Östlund, Berg, Lindberg och Eriksson.

Frånvarande med godkänt förfall voro vice ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Thyresson, Svedlund, Gelin och Granér.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr t. f. Borgmästaren V. Åsberg.

§ 200.

Val av justeringsmän.

Uppdrogs åt Herrar Pers och Falk att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll.

§ 201.

Ang. rätt för kronouppbördskassören att bibehålla avlöning under sjukdom.

Sedan Stadsfullmäktige den 30 sistlidne augusti till Lönenämnden för yttrande remitterat en framställning från Magistraten, att innehavaren av kronouppbördskassörstjänsten måtte tillerkännas samma rätt att bibehålla avlöning under sjukdom, som enligt Stadsfullmäktiges beslut den 29 december 1924 tillkomme övriga befattningshavare enligt gällande lönestat, samt Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 26 nästlidne september på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å intill 800 kronor att för tiden från den 1 september och högst intill utgången

av innevarande år utgå med 200 kronor i månaden av anslaget för diverse och oförutsedda behov såsom bidrag till avlöning av vikarie för kronoupp-bördskassören under av denne åtnjuten ledighet på grund av sjukdom, hade Stadsfullmäktige vid sitt sammanträde den 27 nästlidne september bordlagt detta ärende.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 64) uppstod överläggning och yrkade härunder dels Herr Keijser avslag å framställningen, dels ock Herrar Sundström och Bäckman bifall till Lönenämndens förslag, varjämte Herr Pers yttrade sig utan särskilt yrkande.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å de sålunda gjorda yrkandena beslöto Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 35 nej emot 7 ja, avgivna för Lönenämndens förslag, avslå ifrågavarande framställning.

§ 202.

Ang. rätt för Konditorn G. Johansson att försälja pilsnerdricka.

Genom resolution den 2 innevarande oktober hade Magistraten jämlikt Konungens Befhdes uppdrag lämnat Stadsfullmäktige tillfälle ånyo yttra sig i anledning av vad Magistraten och poliskommissarien anfört i avgivna yttranden över de besvär Konditorn Gottfr. Johansson anfört över Stadsfullmäktiges den 26 april 1928 fattade beslut att avstyrka bifall till Johanssons ansökning om rätt att utskänka pilsnerdricka i Industrihotellet här i staden.

Efter en stunds överläggning beslöto Stadsfullmäktige jämlikt därom av Herr Sundström, med vilken Herrar Keijser, Östlund och Westholm förenade sig, framställt yrkande remittera handlingarne i ärendet till Nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande.

§ 203.

Ang. avtal om omnibustrafiken inom staden.

Föredrogs och lades till handlingarne av Magistraten med skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande oktober överlämnat på grund av Stadsfullmäktiges beslut den 26 april 1928 upprättat avtal rörande koncession å omnibustrafik inom staden från och med den 1 september 1928 till och med den 31 augusti 1933 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 65).

§ 204.

Ang. färdigställande av den nya idrottsplatsen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 66) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige för slutligt ordnande av den nya idrottsplatsen ville anvi-

sa ett anslag å 27,500 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas av sådana nöjesskattemedel, som enligt av Stadsfullmäktige tidigare fattat beslut skulle avsättas för idrottsändamål.

På yrkande av Herr Sundström godkände Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 205.

Ang. gatubrunnar inom Västra förstaden.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 67) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville för anordnande av sex gatubrunnar inom området Västra Förstaden anvisa ett anslag å 3,000 kronor att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Stadsfullmäktige godkände utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 206.

Ang. försäljning till staden av kronolägenheten Tunbytorp.

Sedan Magistraten genom resolution den 15 nästlidne september till Stadsfullmäktige överlämnat handlingar rörande försäljning av lägenheten Tunbytorp N:o 1 under kronoegendomen ½ mantal Tunby N:o 2 i Västerås stad med anmodan till Stadsfullmäktige att yttra sig, huruvida staden hade behov av förberörda lägenhet och i så fall önskade förvärva densamma till i handlingarne angivet pris 19,210 kronor, samt Stadsfullmäktige den 27 i samma månad beslutat remittera handlingarne i ärendet för förberedande utlåtande till Drätselkammaren, hade Drätselkammaren nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande oktober (Stadsfullmäktige handlingar N:o 68) framhållit, att Drätselkammaren på grund av det allt för höga pris, som åsatts fastigheten, icke kunde tillråda Stadsfullmäktige att reflektera å det gjorda erbjudandet samt på grund härav och då något behov för staden att inköpa fastigheten ej för närvarande syntes föreligga, hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, att erbjudandet icke skulle föranleda någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

Stadsfullmäktige fattade efter föredragning av handlingarne i ärendet beslut i överensstämmelse med vad Drätselkammaren föreslagit.

§ 207.

Ang. genomförande av den ifrågasatta rättegångsreformen.

Genom resolution den 2 innevarande oktober hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande före den 15 november 1928 över av särskilda sakkunnige avgivet betänkande angående ordnande av vissa ekonomiska och

organisatoriska förhållanden vid genomförande av den ifrågasatta rättegångsreformen.

Till dagens sammanträde hade från Magistraten inkommit ett meddelande, att uppskov med yttrandes avgivande medgivits till den 1 mars 1929.

Stadsfullmäktige beslöto uppdraga åt Beredningsutskottet och Drätselkammaren att i ärendet avgiva förberedande utlåtande.

§ 208.

Ang. förslag till stadsbyggnadslag.

Sedan Magistraten genom resolution den 27 sistlidne mars anmodat Stadsfullmäktige avgiva yttrande över vid resolutionen fogat betänkande med förslag till stadsbyggnadslag m. m. samt Stadsfullmäktige den 29 i samma månad remitterat handlingarne i ärendet till Drätselkammaren och Beredningsutskottet för förberedande yttrande hade nu Drätselkammaren och Beredningsutskottet i gemensam skrivelse till Stadsfullmäktige den 22 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 69) på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville uttala sig för, att förslaget omarbetades efter de riktlinjer, som angivits i Svenska Stadsförbundets över detsamma avgivna yttrande.

Efter föredragning av berörda utlåtande beslöto Stadsfullmäktige såsom eget yttrande åberopa vad Drätselkammaren och Beredningsutskottet i omförmälda utlåtande anfört.

§ 209.

Ang. tillstånd för A. I. Törnblom att försälja pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 12 nästlidne september infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Handlanden Aug. Ivan Törnblom hos Konungens Befhde i länet gjord ansökan om tillstånd att från lokaler i fastigheten N:o 1 i kvarteret Jenny här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som utan föregående remiss av Stadsfullmäktige upptagit ärendet till förberedande behandling, i avgivet utlåtande den 16 innevarande oktober meddelat, att enligt Nämndens uppfattning behov icke förelåge av inrättandet av ett nytt försäljningsställe för pilsnerdricka i den trakt av staden, inom vilken kvarteret Jenny vore beläget, samt med anledning härav föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte för sin del avstyrka bifall till framställningen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i överensstämmelse med Nykterhetsnämndens förslag.

§ 210.

Ang. ökat anslag till folkskolans tandklinik.

En från Folkskolestyrelsen inkommen skrivelse med hemställan om anslag till förbättrad skoltandvård beslöto Stadsfullmäktige remittera till Drätselkammaren för förberedande utlåtande.

§ 211.

Ang. stadsplaneändring beträffande kv. Norna.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande oktober hade Konungens Befhde i länet erinrat, att svar ännu icke ingått å det till Stadsfullmäktige den 14 oktober 1927 remitterade ärendet angående Västerås stads Byggnadsnämnds ansökan om fastställelse av Stadsfullmäktiges i Västerås beslut om ändring i den för Västerås stad gällande stadsplan samt anmodat Stadsfullmäktige att skyndsamt till Konungens Befhde inkomma med svar eller ock uppgiva anledningen till dröjsmålet med remissens besvarande.

Sedan av Stadsfullmäktiges protokoll för den 27 oktober 1927 inhämtats, att ärendet avsåge stadsplaneändring beträffande kvarteret Norna och att Stadsfullmäktige beslutat överlämna handlingarne till stadsplanekommittén för förberedande yttrande, beslöto Stadsfullmäktige nu anmoda nämnda kommitté att så snart ske kunde inkomma med det av Stadsfullmäktige infordrade förberedande utlåtandet.

§ 212.

Ang. erinran om borgen för S. G. G. järnväg.

Föredrogs en Stadsfullmäktiges ordförande tillhandakommen skrivelse från Stockholms Enskilda Banks notariatavdelning av den 17 innevarande oktober, däri notariatavdelningen för avbrytande av preskription erinrat därom, att Västerås stad genom beslut av Stadsfullmäktige den 28 februari 1901 gått i borgen såsom för egen skuld intill ett belopp av 20,000 kronor för Sala—Gysinge—Gefle Järnvägs A.-Bol:s 5 % obligationslån av år 1901.

Stadsfullmäktige beslöto erkänna emottagandet av skrivelsen under förklaring att borgensförbindelsen fortfarande vore för staden bindande och skulle i enlighet med därom i skrivelsen framställd begäran utdrag av Stadsfullmäktiges i ärendet förda protokoll överlämnas till notariatavdelningen.

Ang. Ingeborg Bryllas och Tora Sofia Sandbergs rätta mantalsskrivningsort.

§ 213.

Delgåvos Stadsfullmäktige två särskilda av Konungens Befhde i länet den 5 innevarande oktober meddelade utslag, varigenom Konungens Befhde förklarat Västerås stad vara rätt mantalsskrivningsort för år 1928 för dels handelsbiträdet Ingeborg Brylla och dels servitrisen Tora Sofia Sandberg.

Sedan antecknat blivit, att Stadsfullmäktige i infordrade yttranden förklarat sig icke hava något att erinra emot ifrågavarande personers mantalsskrivning i Västerås, beslöto Stadsfullmäktige lägga de inkomna utslagen till handlingarne.

Ang. understöd åt kooperativt bostadsbyggnadsföretag.

§ 214.

Från Drätselkammaren hade inkommit en så lydande framställning:

TILL STADSFULLMÄKTIGE I VÄSTERÅS.

I framställning till Stadsfullmäktige, som upptagits såsom egen motion av Herrar Hult och Karl Andersson som här bilägges, har Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås, u. p. a. hemställt, att staden måtte förmedla ett lån å 72,600 kronor ur Statens bostadslånefond för fortsättande av föreningens byggnadsverksamhet, att vid inköp för bebyggelse av den staden tillhöriga tomten N:o 4 inom byggnadskvarteret Hubert köpeskillingen måtte få innestå såsom lån av staden, samt att staden under byggnadstiden måtte teckna borgen å ett byggnadskreditiv åt föreningen å intill 80 % av den beräknade byggnadskonstnaden.

Enligt en framställningen bilagd kalkyl är tomten upptagen till ett värde av 12,000 kronor och kostnaden för byggnaden, som skulle inrymma 26 lägenheter om tillhopa 50 eldstäder, uppgå till 230,000 kronor.

I ärendet får Drätselkammaren anföra följande.

Vad angår försäljningen av tomten har Drätselkammaren förut erhållit Stadsfullmäktiges bemyndigande att försälja densamma till pris och på villkor, som kunna befinnas vara för staden antagliga. Närmare bestämmelser angående säkerheten för köpeskillingen torde böra avgöras av Drätselkammaren vid försäljningen med beaktande av att härvid på allt sätt föreningens önskemål bliva tillgodosedda.

Vid det förhållande, att Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening samt dess olika avdelningar i städerna enligt beslut av Kungl. Maj:t godkänts som direkta låntagare ur bostadslånefonden, kräves icke längre stadens medverkan till lånets upptagande. Föreningen synes därför själv böra anlita detta medgivande. Härför synes den omständigheten jämväl

tala, att egnahemsbebyggares möjligheter att utfå lån under år 1929 skulle bliva kringskuren, därest det begärda lånet inlades i det lån ur Statens bostadslånefond, å högst 150,000 kronor, som Stadsfullmäktige redan beslutat upptaga.

Med anmälan att ansökan om lån enligt gällande bestämmelser skall vara av staden ingiven till Kungl. Maj:t senast den 1 nästkommande november samt att nu föreliggande framställning daterats den 16 innevarande månad, hemställer Drätselkammaren, att densamma icke måtte föranleda annat beslut av Stadsfullmäktige, än att Stadsfullmäktige måtte bemyndiga Drätselkammaren att mot den säkerhet, Drätselkammaren kan finna erforderlig, teckna borgen för staden å ett byggnadskreditiv åt föreningen under tiden för bebyggandet av den av staden inköpta tomten intill ett belopp av 80 % av den beräknade byggnadskostnaden att av föreningen lyftas i mån som byggnadsarbetet fortskrider.

Västerås den 22 oktober 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Vid denna funnos fogade följande handlingar:

TILL VÄSTERÅS STADSFULLMÄKTIGE.

Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås, u. p. a., har som bekant bedrivit sin verksamhet i några år, angående vårt arbete bedja vi få hänvisa till de tre fastigheter som redan äro uppförda.

Vår uppgift är att till överkomliga priser bygga sunda och hygieniska bostäder för den samhällsklass föreningen först och främst vänder sig till nämligen arbetarklassen och för att i någon mån framskapa lättnad på bostadsmarknaden härstädes.

Förtroende för vår rörelse har under åren stigit mer och mer samt efterfrågan på nya bostäder ger föreningen anledning att åter vända sig till Stadsfullmäktige för dess medverkan om lån, varför vi vördsamt hemställa om stadens borgen för 72,600 kronor från Statens bostadslånefond samt ett tomtlån av 12,000 kronor.

Utöver ovanstående anhåller föreningen om stadens borgen för ett byggnadslån om 80 % av den beräknade byggnadskostnaden, som framgår av medföljande kostnadsberäkning.

Ritningar och kostnadskalkyl bifogas härjämte.

Västerås den 16 oktober 1928.

Hyresgäst. Sparkasse- & Byggnadsförening i Västerås, u. p. a.

EMANUEL ASKERLUND. AXEL VESTLING.

Upptages som egen motion.

R. V. HULT. KARL ANDERSSON.

Kostnads- och hyreskalkyl för nybyggnad å tomt N:o 4 i kvarteret Hubert, Västerås.

Tomtkostnad	12,000:—
Byggnadskostnad, 5,225 m³ à 44:— kr.	230,000:—
Kronor	242,000:—

UTGIFTER:

Bottenlån 50 %	121,000:—	à 5 %	6,050:—
Sekundärlån 30 %	72,600:—	„ 7,5%	5,445:—
Tomtlån mot stadens borgen	12,000:—	„ 6 %	720:—
Egna medel	36,400:—	räntefritt	———
Onera 1½ % å	242,000:—		3,630:—
		Kronor	15,845:—

Lägenhetens storlek:	Lägenh. N:o:	Yta m²:	Pris pr m²:	Avrundad hyra:
Bottenvåningen:				
1 rum och kök	1	47,5	13 : 55	645 : —
1 „ „ „	2	47,5	„	645 : —
1 „ „ „	3	47,5	„	645 : —
1 „ „ „	4	47,5	„	645 : —
1 „ „ kokvrå	5	39	„	530 : —
1 „ „ kök	6	43,5	„	595 : —
1 „ „ „	7	45,5	„	620 : —
2 „ „ „	8	75	„	1,000 : —
1 „ „ „	9	50	„	665 : —
1 „ „ „	10	47,5	„	645 : —
1 „ „ „	11	47,5	„	645 : —
1 „ „ „	12	47,5	„	645 : —
Våningen 1 trappa.				
1 rum och kök	1	47,5	13 : 55	645 : —
1 „ „ „	2	47,5	„	645 : —
1 „ „ „	3	47,5	„	645 : —
1 „ „ „	4	47,5	„	645 : —
1 „ „ kokvrå	5	39	„	530 : —
1 „ „ kök	6	43,5	„	595 : —
1 „ „ „	7	45,5	„	620 : —
2 „ „ „	8	75	„	1,000 : —
1 „ „ „	9	50	„	665 : —
1 „ „ „	10	47,5	„	645 : —
1 „ „ „	11	47,5	„	645 : —
1 „ „ „	12	47,5	„	645 : —
	Summa	1,171 m²	Kronor	15,850 : —

Stockholm den 13 Okt. 1928.

För Hyresgäst. Sparkasse- och Byggnadsförening:

EM. ASKERLUND. AXEL VESTLING.

Efter föredragning av ovanintagna handlingar yrkade Herrar Sundström och Hult bifall till vad Drätselkammaren föreslagit; och beslöto Stadsfullmäktige härefter utan omröstning godkänna samma förslag.

§ 215.

Ang. försäljning av tomter inom Blåsbojorden.

Föredrogs och bifölls utan omröstning följande från Drätselkammaren inkomna framställning:

TILL STADSFULLMÄKTIGE I VÄSTERÅS.

Staden tillhörig mark å Blåsbo, i Kyrkobacksgärdet och Papegojvreten, inköpt under år 1927 av P. O. Flodins sterbhus, är till huvudsaklig del avsedd att uppdelas till tomter och försäljas. I anledning av väntad efterfrågan på tomter samt att bemyndigande förut icke lämnats Drätselkammaren att försälja denna mark, hemställer Drätselkammaren att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till pris och på villkor, som Drätselkammaren kan finna för staden antagliga, försälja tomter av den mark, som staden enligt köpebrev den 14 december 1927 inköpt av P. O. Flodins sterbhus å Blåsbo, Kyrkobacksgärdet och Papegojvreten och som enligt en av Kommissionslantmätaren J. R. Kökeritz år 1887 upprättad karta med beskrivning i areal innehåller omkring 238,500 kvm.

Västerås den 22 oktober 1928.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

§ 216.

Ang. försäljning av tomter väster om Köpingsvägen.

Från Drätselkammaren hade inkommit följande framställning:

TILL STADSFULLMÄKTIGE I VÄSTERÅS.

Sedan numera en trafikled utlagts omedelbart öster om Käringberget såsom förbindelse mellan Stohagsvägen och landsvägen till Köping har emellan denna nya väg och Övre Hyttvägen i öster och väster samt emellan Arlagatans fortsättning österut och Stohagsvägen i norr och söder utlagts ett kvarter, som efter tomtindelning kan försäljas.

Då köpare till tomter inom detta kvarter redan anmält sig hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till pris och på villkor, som Drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, försälja ifrågavarande kvartersmark.

Västerås den 23 oktober 1928.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 217.

Från Hamnstyrelsen hade inkommit en så lydande framställning:

Ang. provisoriskt tillägg i Hamntaxan.

TILL STADSFULLMÄKTIGE I VÄSTERÅS.

Den 2 december 1927 har Kungl. Maj:t på därom av Stadsfullmäktige i Västerås gjord av Konungens Befallningshavande i Västmanlands län överlämnade ansökning medgivit, att de avgifter, som utgå enligt av Kungl. Maj:t den 23 juli 1926 fastställd taxa å hamnavgifter i Västerås, få tills vidare under år 1928 höjas med 40 %.

Då Hamnstyrelsen anser det omöjligt för hamnens ekonomiska ställning att avstå från detta 40 % tillägg, får Hamnstyrelsen hemställa,

att Stadsfullmäktige ville hos Kungl. Maj:t utverka tillstånd för Västerås stad att jämväl under år 1929 uttaga ett provisoriskt taxetillägg av 40 % å hamnavgifter i Västerås.

Västerås den 23 oktober 1928.

För Hamnstyrelsen:

PAUL ANDERSON.

Eric Plantin.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav på yrkande av Herr Hellström utan omröstning vad Hamnstyrelsen sålunda föreslagit.

§ 218.

En såsom egen motion av Herr Hellström framburen skrivelse från Föreningen Folkets Hus och Park i Västerås med anhållan om understöd för Folkets parks teaterverksamhet i form av restitution av nöjesskatt från

Ang. understöd åt Folkets parks teaterverksamhet.

av föreningen anordnade tillställningar, beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av motionären remittera till Drätselkammaren för utlåtande.

In fidem:
Theofil Öberg.

Justerat den 27 oktober 1928.

FREDR. FÅHRÆUS.

Erik Falk. *And. Pers.*

Offentligen uppläst den 27 oktober 1928, betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

Wilh. Nybergs Boktr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 29 November 1928.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Danielsson, Bäckman, Falk, Pers, Hedberg, J. Andersson, Hammer, Hiersemann, Leontein, Fru Grönberg, Herrar Johansson, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Wass, Hult, Westholm, Hellman, Eklund, Sund, Karl Andersson, Engdahl, Melin, Liljeblad, Fru Söderquist, Herrar Widén, Landtmansson, Gelin, Edvin Andersson, Nelson, Larsson, Fru Olsson, Herrar Granér, C. W. Karlsson, Östlund, Berg, Lindberg och Eriksson.

Frånvarande med godkänt förfall voro Herr vice ordföranden Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Pettersson, Svedlund, Hellström, Dahrné och Robsahm.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr t. f. Borgmästaren V. Åsberg.

§ 219.

Uppdrogs åt Herrar Bäckman och Danielsson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll. *Justeringsmän.*

§ 220.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 70) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att tillsätta en kommitté av förslagsvis fem ledamöter för utredning och, därest utredningen därtill gåve anledning, framläggande av förslag till åtgärder från stadens sida med anledning av i samhället rådande bostadsknapphet. ***Ang. åtgärd i anledning av i staden rådande bostadsknapphet.***

På yrkande av Herr Sundström beslöto Stadsfullmäktige efter föredragning av Drätselkammarens framställning, med godkännande av vad däri föreslagits, uppdraga åt Beredningsutskottet att upprätta och förelägga Stadsfullmäktige förslag till val av ledamöter i kommittén.

§ 221.

Ang. åtgärder i och för en påbjuden hyresräkning i Västerås.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande november hade Magistraten hemställt, att Stadsfullmäktige skyndsamt ville utse ett lämpligt och erforderligt antal personer med uppdrag att granska och komplettera inkomna uppgifter rörande påbjuden hyresräkning i staden samt bevilja erforderligt anslag av tillgängliga medel för beredande av ersättning åt kommitténs ledamöter.

Beredningsutskottet och Drätselkammaren, vilka beretts tillfälle att under hand taga del av denna framställning hade i ärendet inkommit med utlåtanden.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 20 innevarande november tillstyrkt, att Stadsfullmäktige ville utse en kommitté för ifrågavarande granskningsarbete samt upprättat förslag till val av ledamöter i kommittén.

Drätselkammaren hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande november hemställt, att Stadsfullmäktige ville, under förutsättning av val av granskningskommitté, besluta, att ledamöterna i denna skulle åtnjuta ersättning med en krona 40 öre i timmen, samt för ändamålet anvisa förslagsvis 800 kronor att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 71) yrkades av Herrar Westholm och Hedberg bifall till Beredningsutskottets och Drätselkammarens förslag samt av Herr Bäckman avslag å Drätselkammarens förslag om arvode till kommitténs ledamöter.

Härefter beslöto Stadsfullmäktige med bifall till Magistratens förslag tillsätta en granskningskommitté för hyresräkningen i staden, varefter i överensstämmelse med Beredningsutskottets förslag till ledamöter i kommittén med acklamation utsågos Brandchefen A. Danielsson, Byggmästaren E. A. Eriksson, Förste hälsovårdstillsyningsmannen E. Berggren, Vedgårdsföreståndaren A. G. Eriksson, Ölutköraren O. M. Hammarström och Förste Postiljonen E. A. Östlund, varjämte uppdrogs åt Herr Danielsson att sammankalla kommittén.

I fråga om arvode åt kommitténs ledamöter godkände Stadsfullmäktige efter framställd proposition å de härutinnan gjorda yrkandena utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 222.

Ang. anslag till vikariatarvode för bostadsinspektrisen.

Sedan Hälsovårdsnämnden i skrivelse till Drätselkammaren den 24 nästlidne oktober anmält, att innehavaren av befattningen som bostadsinspektris genom olycksfall blivit urståndsatt att tjänstgöra, att vikarie för henne förordnats från den 15 samma oktober månad och att ledigheten beräknades fortgå till innevarande års slut, samt på grund därav anhållit, att, enär anslag till vikariens avlöning icke funnes tillgängligt på Hälsovårdsnämndens stat, sådant måtte anvisas att tillsvidare utgå med 200 kronor i månaden, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande november, med överlämnande av Hälsovårdsnämndens berörda framställning hemställt, att Stadsfullmäktige ville med bifall till densamma anvisa för ändamålet erforderligt anslag att till den del det icke kunde täckas av den dagsersättning, som av Riksförsäkringsanstalten betalades för olycksfallet, utgå av det i innevarande års stat avsatta förslagsanslaget.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herrar Sundström och Keijser utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 223.

Ang. anslag till vikariatarvode åt Förste stadsläkaren under semester.

Sedan Hälsovårdsnämnden i skrivelse till Drätselkammaren den 24 nästlidne oktober med anledning av förordnande för legitimerade läkaren Josef Lundblad att under semesterledighet för Förste stadsläkaren Carl Thunström under tiden 17—29 september innevarande år uppehålla förste stadsläkaretjänsten i staden anhållit, att medel måtte ställas till förfogande för vikariens avlöning, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande november, under hänvisning till bestämmelserna i gällande instruktion för stadsläkarne (§ 6) att, därest till vikarie för tjänsteläkare under semester förordnades annan läkare än tjänsteläkare, vikarien skulle avlönas av staden med belopp, som anvisades, hemställt, att Stadsfullmäktige ville i enlighet med framställningen anvisa 195 kronor som ersättning för ifrågavarande vikariat att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 224.

Ang. anordnande av en refuge m. m. i hörnet av Stora gatan och Köpmangatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 72) hade Drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet från Magistraten, hemställt, att Stadsfullmäktige ville för anläggande av en refuge med tillhörande anordning i hörnet av Köpmangatan och Stora gatan anvisa ett anslag å 2,000 kronor att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet uppstod en stunds överläggning, varunder dels Herrar Sundström, Westholm, Wass, Danielsson och Bäckman yrkade bifall till Drätselkammarens förslag, dels Herrar Hiersemann och Hellman yrkade att anslaget måtte beviljas, men utförandet av de föreslagna åtgärderna föregås av ytterligare utredning, dels Herrar K. Andersson och Håvberg yrkade återremiss av frågan till Drätselkammaren för förnyat yttrande, dels ock Herr Falk yrkade att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att i samråd med Magistraten utföra lämpligast befunna anordning för trafiksäkerhetens ordnande och härför bevilja det av Drätselkammaren begärda anslaget, varjämte Herr Pers yttrade sig utan att framställa något yrkande. Jämväl Herr t. f. borgmästaren yttrade sig under överläggningen.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å yrkandet om återremiss och frågan om Stadsfullmäktige ville i dag företaga ärendet till slutligt avgörande, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning återremittera ärendet till Drätselkammaren.

§ 225.

Ang. revision av gällande lagbestämmelser om tomträtt.

Genom resolution den 3 innevarande november hade Magistraten anmodat Stadsfullmäktige avgiva yttrande före den 5 januari 1929 över en underdånig framställning från stadskollegiet i Stockholm angående revision av gällande bestämmelser om tomträtt m. m.

Stadsfullmäktige beslöto remittera handlingarne i ärendet till Beredningsutskottet för förberedande utlåtande.

§ 226.

Ang. viss utredning i brottmål.

Genom resolution den 3 innevarande november hade Magistraten anmodat Stadsfullmäktige avgiva förnyat yttrande i anledning av de besvär, vilka anförts över Stadsfullmäktiges beslut den 30 juni 1928 att avslå en framställning angående anvisande av anslag för viss utredning i brottmål.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr Falk remittera handlingarne i ärendet till Beredningsutskottet för förberedande utlåtande.

§ 227.

Ang. tillstånd för C. Lindström och O. W. Hammarström att försälja pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 5 nästlidne oktober infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av C. Lindström och O. W. Hammarström hos Konungens Befhde i länet gjord framställning om rätt för dem att jämlikt bestämmelserna i § 6 mom. 1 av Kungl. Förordningen den11 juli 1919 angående försäljning av pilsnerdricka sådant detta lagrum lyder enligt Kungl. Förordningen d. 18 maj 1928 idka partihandel med pilsnerdricka i fastigheten N:o 14 vid Slottsgatan här i staden, hade Nykterhetsnämnden, som utan föregående remiss upptagit detta ärende till förberedande behandling, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande november, under uppgift att sökandena förut innehaft sådan rätt men nu måste på grund av ändrade författningsbestämmelser begära särskilt tillstånd härtill, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka bifall till framställningen.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning Nykterhetsnämndens förslag.

§ 228.

Ang. tillstånd för Knut Carlsson att försälja pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 25 nästlidne oktober infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Handlanden Knut Carlsson hos Konungens Befallningshavandes i länet gjord framställning om tillstånd i lokaler inom fastigheten N:o 82 vid Stora gatan här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som utan föregående remiss upptagit detta ärende till förberedande behandling, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande november meddelat, att sökanden övertagit en av Köpmannen E. Lundkvist bedriven diversehandel i angivna fastighet, där Lundkvist haft tillstånd att till avhämtning försälja pilsnerdricka, samt på den grund att Nämnden hade den uppfattningen att det stora antalet försäljningsställen för pilsnerdricka vore till olägenhet i nykterhetshänseende och att det tillfälle, som nu yppat sig att i samband med att affären bytt ägare få en försäljningsrättighet indragen, borde begagnas, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del avstyrka bifall till framställningen.

Efter härav tagen del beslöto Stadsfullmäktige såsom eget yttrande åberopa vad Nykterhetsnämnden sålunda anfört.

§ 229.

Ang tillstånd för Carl Johnson och Joh. Teodor Löfström att försälja pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 24 innevarande november infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Carl Johnson och Johan Teodor Löfström hos Konungens Befhde i länet gjord ansökning om tillstånd dels att från lokaler i fastigheten N:o 4 A vid Västgötegatan här i staden gemensamt och i kompani med varandra försälja pilsnerdricka, dock med rätt för dem allenast att efter rekvisition i vanlig ordning till köpare hemsända och i deras bostäder avlämna pilsnerdricka, dels ock att från angivna lokaler bedriva partihandel med pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som utan föregående remiss upptagit ärendet till förberedande handläggning, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 26 innevarande november föreslagit, att Stadsfullmäktige ville till alla delar tillstyrka bifall till ansökningen.

Efter föredragning av handlingarne fattade Stadsfullmäktige beslut i ärendet i överensstämmelse med Nykterhetsnämndens förslag.

§ 230.

Ang. rätt för Konditor Gottfr. Johansson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 2 nästlidne oktober lämnat Stadsfullmäktige tillfälle att ånyo yttra sig i anledning av vad Magistraten och poliskommissarien anfört i avgivna yttranden över de besvär Konditorn Gottfrid Johansson anfört över Stadsfullmäktiges den 26 april 1928 fattade beslut att avstyrka bifall till Johanssons ansökning om rätt att utskänka pilsnerdricka i Industrihotellet här i staden samt Stadsfullmäktige den 25 nästlidne oktober remitterat handlingarne i ärendet till Nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande, hade Nykterhetsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 26 innevarande november meddelat, att till Nämnden från Konditor Johansson inkommit en skrivelse i ärendet och att Nykterhetsnämnden på grund av vad som i ärendet förekommit ansett sig böra föranstalta om ytterligare en utredning, samt enär den av Nykterhetsnämnden nu företagna utredningen gåve stöd för antagande, att pilsnerdricksserveringen i den s. k. Industrikneipen icke sköttes på ett i nykterhets- och ordningshänseende lämpligt sätt, Nykterhetsnämnden ansåge sig böra föreslå Stadsfullmäktige att såsom infordrat yttrande över besvären förklara, att besvären icke syntes förtjäna avseende.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkade Herr Falk, att Stadsfullmäktige måtte såsom infordrat yttrande framhålla, att då Stadsfullmäktiges överklagade beslut tillkommit i behörig ordning och Stadsfullmäktige därvid varken överskridit sin befogenhet eller eljes förfarit olag-

ligt, de emot beslutet anförda besvären borde ogillas, samt att vad från klagandens sida i besvärsmålet anförts, särskilt med hänsyn till vad Nykterhetsnämnden nu framhållit, icke föranledde Stadsfullmäktige att frångå den ståndpunkt i sak, Stadsfullmäktige genom det överklagade beslutet intagit.

Stadsfullmäktige fattade sitt beslut i ärendet i överensstämmelse med Herr Falks yrkande.

§ 231.

Föredrogs och lades till handlingarne Konungens Befhde i länet den 8 innevarande november meddelade till Stadsfullmäktige genom Magistratens resolution den 20 i samma månad överlämnade utslag på de besvär, som överkonstaplarne Andersson, Winroth och Karlsson samt kriminalöverkonstapeln Emil Carlsson anfört över Stadsfullmäktiges beslut den 29 december 1927 att avslå Polisnämndens framställning om särskilt beklädnadsbidrag m. m. åt klagandena, av vilket utslag inhämtades, att Konungens Befhde prövat lagligt ogilla besvären (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 73).

Ang. särskilt beklädnadsbidrag åt överkonstaplarne vid stadens poliskår.

§ 232.

Till Stadsfullmäktige hade överlämnats av vederbörande revisorer avgiven berättelse över verkställd granskning av räkenskaperna för Västerås stads anstalter för yrkesundervisning för åren 1924 och 1925 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 74).

Ang. revision av tekniska skolans räkenskaper för åren 1924 och 1925.

Efter föredragning av revisionsberättelsen beslöto Stadsfullmäktige dels i anledning av vad i berättelsen anförts överlämna exemplar av densamma ej mindre till stadens revisorer för yttrande beträffande revisionen för tiden efter år 1925 än även till styrelsen för stadens anstalter för yrkesundervisning för kännedom om de önskemål, som i berättelsen angivits, dels ock i överensstämmelse med vad revisorerna tillstyrkt, bevilja vederbörande ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattat.

§ 233.

En från Vatten- och Gasverksstyrelsen inkommen framställning av den 23 innevarande november med förslag angående förstärkning av gas- och vattenledningarne i Pilgatan, beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström remittera till Drätselkammaren för utlåtande (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 75).

Ang. förstärkning av gas- och vattenledningarne i Pilgatan.

§ 234.

Ang. disponerande av anslag till nyanläggningar för de tekniska verken.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 26 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 76) hade Vatten- och Gasverksstyrelsen framlagt förslag angående disponerande av vissa ej förbrukade anslag till nyanläggningar för de tekniska verken.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr Sundström remittera framställningen till Drätselkammaren för utlåtande.

§ 235.

Ang. tilläggsanslag för uppförande av kokssorteringsverk vid nya gasverket.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 26 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 77) hade Vatten- och Gasverksstyrelsen anhållit, att Stadsfullmäktige måtte bevilja tilläggsanslag för uppförande av ett kokssorteringsverk vid det nya gasverket.

På yrkande av Herr Sundström beslöto Stadsfullmäktige remittera framställningen till Drätselkammaren för utlåtande.

§ 236.

Ang. uppasserskan Karin Gunborg Albertina Cedins rätta mantalsskrivningsort.

Delgavs Stadsfullmäktige Konungens Befhdes i länet den 2 innevarande november meddelade utslag, varigenom Västerås stad förklarats vara uppasserskan Karin Gunborg Albertina Cedins rätta mantalsskrivningsort för år 1928.

Sedan antecknat blivit, att Stadsfullmäktige den 27 sistlidne september förklarat sig icke hava något att erinra emot denna mantalsskrivningsåtgärd, beslöto Stadsfullmäktige lägga utslaget till handlingarne.

§ 237.

Ang. Kontorsbiträdet Lilly Maria Viktoria Nylövs rätta mantalsskrivningsort.

Delgavs Stadsfullmäktige Konungens Befhdes i länet den 16 innevarande november meddelade utslag, varigenom Västerås stad förklarats vara kontorsbiträdet Lilly Maria Viktoria Nylövs rätta mantalsskrivningsort för år 1928.

Sedan antecknat blivit, att Stadsfullmäktige den 30 sistlidne augusti avstyrkt Nylövs mantalsskrivning i Västerås, beslöto Stadsfullmäktige överlämna utslaget till Fattigvårdsstyrelsen med bemyndigande för styrelsen att, om styrelsen därtill ansåg sig hava fog, anföra besvär mot detta utslag.

§ 238.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande november hade Drätselkammaren i anledning av att sterbhuset efter f. Grosshandlaren G. Andersson hos Drätselkammaren anhållit om åtgärder, som möjliggjorde, att samtidigt med försäljning av sterbhuset tillhöriga invid Västmannagatan belägna villan Alfhem lämplig tomt till villan, som vore uppförd å mark, som tillhörde staden och upplåtits till villans ägare på arrende, måtte kunna av köparen förvärvas, hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga Drätselkammaren att till pris och på villkor, som Drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, försälja en dylik tomt. *Ang. försäljning av tomt till villa Alfhem.*

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

In fidem:

Theofil Öberg.

Justerat den 3 december 1928.

FREDR. FÅHRÆUS.

Carl Bäckman. *A. Danielsson.*

Offentligen uppläst den 3 December 1928, betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Vilh. Nybergs Boktr., Vås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 28 December 1928.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, vice ordföranden Herr Målerìföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Danielsson, Bäckman, Falk, Pers, Hedberg, J. Andersson, Hammer, Johansson, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Wass, Hult, Westholm, Hellman, Eklund, Sund, Karl Andersson, Engdahl, Hellström, Dahrné, Melin, Fru Söderquist, Widén, Landtmansson, Gelin, Edvin Andersson, Robsahm, Nelson, Larsson, Fru Olsson, Herrar Granér, C. W. Karlsson, Östlund, Berg, Lindberg och Eriksson.

Frånvarande med godkänt förfall voro Herrar Hiersemann, Pettersson, Fru Grönberg samt Herrar Svedlund och Liljeblad.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr t. f. Borgmästaren V. Åsberg.

§ 239.

Val av justeringsmän.

Uppdrogs åt Herrar Sundström och Edv. Karlsson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll.

§ 240.

Ang. tillbyggnad av hamnpaviljongen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 79) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville för tillbyggnad av hamnpaviljongen anvisa förslagsvis 10,000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas av uttaxerade medel under åren 1930—1931.

På yrkande av Herr Bäckman och sedan Herr Danielsson yttrat sig utan yrkande, biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 241.

Ang. försäljning av gården N:o 119 Västra kv.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande december hade Drätselkammaren anmält, att köpare funnes till den staden tillhöriga fastigheten N:o 119 inom västra kvarteret och byggnadskvarteret Klio samt på grund härav och då tomten befunne sig i reglerat skick och därför kunde säljas, hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till pris och på villkor, Drätselkammaren kunde finna antagliga, försälja fastigheten i fråga.

På yrkande av Herr Bäckman godkände Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 242.

Ang. förstärkning av gas- o vattenledningarna i Pilgatan.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 nästlidne november till Drätselkammaren för utlåtande remitterat en från Vatten- och Gasverksstyrelsen inkommen framställning, att Stadsfullmäktige ville, med godkännande av styrelsens åtgärd att redan hava påbörjat anläggningen i fråga, för förstärkning av gas- och vattenledningarne i Pilgatan mellan Viksängsvägen och Malmabergsgatan anvisa dels av besparade lånemedel kronor 4,937 : 35 och dels ur tekniska verkens amorteringsfond kronor 5,562 : 65, eller tillsammans 10,500 kronor, hade Drätselkammaren nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande december tillstyrkt ifrågavarande framställning (Stadsfullmäktiges handlingar N:ris 75 och 80).

På yrkande av Herr Bäckman biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Vatten- och Gasverksstyrelsen sålunda hemställt.

§ 243.

Ang. disponerande av ej förbrukade anslag till nyanläggningar för de tekniska verken.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 nästlidne november till Drätselkammaren för utlåtande remitterat en från Vatten- och Gasverksstyrelsen inkommen framställning med förslag angående disposition av vissa ej förbrukade anslag till nyanläggningar för de tekniska verken samt Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande december avgivit det begärda utlåtandet, så beslöto Stadsfullmäktige nu efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:ris 76 och 81) på yrkande av Herr Bäckman, jämlikt Drätselkammarens tillstyrkan att, sedan av de uppkomna besparingarne, kronor 28,436 : 36, förut denna dag anvisats kronor 4,937 : 35 till vissa ledningsarbeten i Pilgatan, anvisa återstoden kronor 23,499 : 01, dels till täckande av uppkommen brist uti av Stadsfullmäktige den 19 juni 1913 beviljat anslag till nya retortugnar vid gamla gasver-

ket kronor 11,499 : 01, dels ock till täckning av det anslag å 12,000 kronor, som av Stadsfullmäktige den 27 mars 1918 anvisats för utdragning av ledningar till och inom byggnadskvarteret Oskaria.

§ 244.

Ang. tilläggsanslag till nya gasverket.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 nästlidne november till Drätselkammaren för utlåtande remitterat en framställning från Vatten- och Gasverksstyrelsen med anhållan, att Stadsfullmäktige ville för uppförande av kokssorteringsverk vid nya gasverket bevilja ett tilläggsanslag å 20,000 kronor att utgå av medel från de tekniska verkens amorteringsfond, hade Drätselkammaren nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande december tillstyrkt denna framställning (Stadsfullmäktiges handlingar N:ris 77 och 82).

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Bäckman utan omröstning vad Vatten- och Gasverksstyrelsen sålunda hemställt och Drätselkammaren tillstyrkt.

§ 245.

Ang. pensionsrätt och tjänstereglering för tekniska skolans ordinarie lärare.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 83) hade styrelsen för Västerås stads anstalter för yrkesundervisning på anförda skäl hemställt

1:o) att Stadsfullmäktige måtte omedelbart till statens pensionsanstalt insända preliminär anhållan om pensionsrätt för de lärarebefattningar vid Västerås stads anstalter för yrkesundervisning, för närvarande till antalet sex, vilka hade karaktär av ordinarie och avlönades med årslön samt begära tillstånd att senare komplettera ansökningen;

2:o) att Stadsfullmäktige måtte snarast möjligt vidtaga erforderlig reglering av ifrågavarande lärarebefattningar.

Efter en stunds överläggning, varunder Herrar Bäckman, Hedberg, Keijser, Granér, Westholm och vice ordföranden ävensom Herr ordföranden yttrade sig, beslöto Stadsfullmäktige på därom under överläggningen gjorda yrkanden beträffande första punkten bifalla vad styrelsen hemställt och beträffande andra punkten återremittera framställningen till skolstyrelsen för erhållande av mera preciserat förslag till den ifrågasatta tjänsteregleringen.

Beslutet förklarades genast justerat.

§ 246.

Ang. ombyggnad av östra hamnkajen och dess förseende med kranutrustning.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande december hade Hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville för ombyggnad av vissa delar av östra kajen samt kajens förseende med modern kranutrustning anvisa 130,000 kronor att tillsvidare förskotteras av tillgäng-

liga medel och med förslagsvis 20,000 kronor om året återgäldas av hamnens inkomster.

Vidare hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande december, varmed Hamnstyrelsens berörda framställning överlämnats till Stadsfullmäktige, tillstyrkt densamma.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 84) godkände Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning vad sålunda föreslagits.

§ 247.

Ang. överskridande av anslag till inköp av elektriska mätare

Föredrogs och lades till handlingarne följande från Vatten- och Gasverksstyrelsen inkomna skrivelse:

TILL STADSFULLMÄKTIGE I VÄSTERÅS.

I inkomst- och utgiftsstaten för tekniska verkens drift innevarande år insattes förslagsvis ett belopp av 5,000 kronor för inköp av elektriska mätare. Detta anslag har emellertid visat sig otillräckligt på grund av en avsevärt större anslutning än som beräknats, särskilt till den nya taxan för skyltfönsterbelysning, och torde kostnaderna för inköp av nya mätare till årets slut uppgå till inemot 20,000: — kronor.

Enär kostnaderna för mätareinköp enligt gällande bestämmelser skola uttagas av driftmedel, har Vatten- och Gasverksstyrelsen velat lämna meddelande om den ökade utgiften under påpekande av, att den stegrade anslutningen beräknas medföra en motsvarande inkomstökning.

Västerås den 14 december 1928.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

§ 248.

Ang. lönebestämmelser för folkskolans lärarepersonal.

Från Lönenämnden hade inkommit följande framställning:

TILL STADSFULLMÄKTIGE I VÄSTERÅS.

I avbidan på ny lönereglering har Lönenämnden icke ifrågasatt någon ändring tills vidare under år 1929 uti grunderna för avlöning av folk- och småskolans samt högre folkskolans lärarepersonal och får därför under hänvisning till Nämndens i särskilda skrivelser avgivna förslag angående ersättning för naturaförmåner och dyrtidstillägg, vilka även avse nyssnämnda per-

sonal, föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta att tills vidare för år 1929 för ovannämnda befattningshavare skola gälla följande

Lönebestämmelser rörande folk- och småskolans samt högre folkskolans lärarepersonal för år 1929.

a) För folk- och småskolans samt högre folkskolans årsavlönade lärare och lärarinnor i läsämnen skall avlöningen utgöra:

1) Lagstadgad minimilön;
2) statens dyrtidstillägg;
3) lagstadgad ersättning för övertidsläsning;
4) ersättning för bostad och bränsle, där dessa förmåner ej lämnas in natura i överensstämmelse med vad därom särskilt föreslagits;
5) ortstillägg för ordinarie och e. o. folkskollärare med 200 kronor och för folk- och småskollärarinna med 100 kronor;
6) kommunalt dyrtidstillägg i enlighet med vad därom särskilt beslutas.

Det kommunala dyrtidstillägget utbetalas liksom det statliga enligt därom gällande författningsbestämmelser månadsvis i efterskott.

b) För fast anställda lärare i övningsämnen med årslön skola löneförmånerna utgöra:

för slöjdlärarinna: småskollärarinnans löneförmån med tillägg av 100 kronor jämte därå belöpande dyrtidstillägg, beräknat efter på sätt ovan angivits;

för skolkökslärarinna: småskollärarinnas löneförmåner med tillägg av 300 kronor jämte därå belöpande dyrtidstillägg, beräknat på sätt ovan angivits;

för slöjdlärare: folkskollärarinnas löneförmåner med tillämpning i förekommande fall av statens dyrtidstilläggsbestämmelser rörande familjeförsörjare.

Beträffande avdrag för bostadsförmån i stadens lärarebostäder i den egentliga staden samt arvode för trädgårdslärare är särskilt förslag av Nämnden framlagt.

Västerås den 20 december 1928.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Efter föredragning härav godkände Stadsfullmäktige utan omröstning vad sålunda föreslagits.

§ 249.

Ang. dyrtidstillägg för stadens befattningshavare.

På förslag av Lönenämnden jämlikt skrivelse till stadsfullmäktige den 20 innevarande december beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning, att hittills gällande beslut angående dyrtidstillägg för stadens befattningshavare, innefattande även folkskolans lärarepersonal och stadens pensionärer, skulle gälla tillsvidare under år 1929.

§ 250.

Ang. värdesättning av befattningshavarnes naturaförmåner

Föredrogs och bifölls utan omröstning följande från Lönenämnden inkomna framställning:

TILL STADSFULLMÄKTIGE I VÄSTERÅS.

I avbidan på ny lönereglering för stadens befattningshavare har Lönenämnden för år 1929 icke att föreslå någon ändring i fråga om värdesättning av den vissa befattningshavare tillförsäkrade in naturaförmånen av fri bostad och fri värme och angående den ersättning härför, som under samma tid skall utgå till lärarepersonalen vid stadens folkskolor och får alltså föreslå, att Stadsfullmäktige ville förklara hittills gällande bestämmelser vara giltiga tillsvidare under år 1929 och således

a) att avdrag å löneförmån för värdet av in natura åtnjuten förmån av bostad skall ske med belopp för:

1 rum och kök	Kr.	375 : —
2 rum och kök	„	625 : —
3 rum och kök	„	875 : —
4 rum och kök	„	1,100 : —
bostad i logement jämte därmed följande förmåner..	„	240 : —

b) att avdrag å löneförmåner för värdet av in natura åtnjuten förmån av fritt bränsle skall ske med följande belopp för:

1 rum och kök	„	144 : —
2 rum och kök	„	198 : —
3 rum och kök	„	261 : —
4 rum och kök	„	315 : —

c) att jordbruksförvaltarens in naturaförmån av bostad och bränsle jämväl för år 1929 skall värdesättas till 1,500 kronor, och att ett mot detta värde svarande belopp skall avdragas å jordbruksförvaltarens kontanta avlöning;

d) att ersättning till lärarepersonalen vid stadens folkskolor för ej in natura åtnjuten förmån av bostad skall utgå med belopp för:

1 rum och kök	Kr.	450 : —
2 rum och kök	„	725 : —
3 rum och kök	„	1,000 : —
4 rum och kök	„	1,250 : —

e) att ersättning för bränsle skall till samma personal utgå med belopp varierande efter bostadens storlek, och som angivits under b) här ovan:

f) att lärare, som bebo staden tillhöriga lärarebostäder i den egentliga staden, skall härför vidkännas löneavdrag motsvarande den ersättning, som för förmånen av dylik bostad är beräknad;

g) att trädgårdslärare i Skepparbacks-, Herrgärds- och Korsängsskolorna skola var och en åtnjuta ett arvode å 1,000 kronor, varvid i fråga om de två förstnämnda arvodet skall kvittas mot gottgörelse för till dem upplåtna bostäder.

Västerås den 20 december 1928.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

§ 251.

Ang. värdesättning av tjänstebeklädnadsförmån.

Föredrogs och bifölls utan omröstning följande från Lönenämnden inkomna framställning:

TILL STADSFULLMÄKTIGE I VÄSTERÅS.

I fråga om värdesättning för år 1929 av förmånen av fri tjänstebeklädnad för såvitt sådan förmån enligt nu gällande bestämmelser åtnjutes av stadens befattningshavare anser lönenämnden att någon ändring i avbidan på ny lönereglering för stadens befattningshavare icke nu böra ifrågasättas och får därför föreslå bibehållande tillsvidare under nämnda år av nuvarande värdesättning och att således anslaget för år 1929 till tjänstebeklädnadsförmån åt den del av personalen vid poliskåren, brandkåren och renhållningsverket, som är därtill berättigad skall beräknas:

för en var av personalen vid poliskåren till 225 kronor, personalen vid brandkåren till 180 kronor och personalen vid renhållningsverket till 65 kronor.

Av samma skäl hemställer Lönenämnden att jämväl slitningsersättning till kriminalkonstapel måtte tillsvidare för år 1929 fastställas till 112 kronor 50 öre.

Västerås den 20 december 1928.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

§ 252.

Ang. önskemål om ny tågförbindelse med Örebro.

Från Drätselkammaren hade inkommit en så lydande framställning:

TILL STADSFULLMÄKTIGE I VÄSTERÅS.

I likhet med vad som skett från en del andra orter anser Drätselkammaren att även från Västerås stad ett önskemål angående bättre järnvägsförbindelser emellan Västerås stad och orterna väster ut delgivas respektive järnvägsförvaltningar och att detta sker genom en opinionsyttring av Stadsfullmäktige.

Drätselkammaren avser ett återställande av den tågförbindelse, som för åtskilliga år sedan fanns med Örebro, med avgång härifrån omkring klockan 8,30 på kvällen, vilken förbindelse på grund av den påfrestning, som järnvägarne utsattes för under kristiden upphörde därigenom att de tåg, som å järnvägssträckorna Köping—Frövi och Frövi—Örebro anknöto med kvällståget å S.—W.—B. järnväg emellan Stockholm—Köping indrogos.

Denna förbindelse hade sin stora betydelse för samfärdseln i allmänhet. Särskilt betydelsefull blir förbindelsen för den planerade utställningen under nästa år genom den lättnad i avseende å möjligheten att besöka utställningen densamma skulle bereda befolkningen i mellansverige.

Drätselkammaren föreslår alltså, att Stadsfullmäktige ville som uttryck för ett allmänt förefintligt önskemål göra framställning hos vederbörande järnvägsförvaltningar om återställande av denna tågförbindelse.

Västerås den 13 december 1928.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Efter föredragning härav anmäldes, att i ärendet inkommit en så lydande skrivelse:

TILL STADSFULLMÄKTIGE, VÄSTERÅS.

Sedan Handelskammaren erfarit, att Drätselkammaren i Västerås hos Stadsfullmäktige ämnar begära stöd för en framställning hos vederbörande järnvägsförvaltningar om bättre tågförbindelser från Västerås västerut, speciellt till Örebro på kvällarna, vill Handelskammarens Länsutskott, som under de senaste åren ofta nog med järnvägarna i samma syfte förhandlat och därunder, särskilt sedan ock länets hövding m. fl. intresserat sig för tågförbindelsernas förbättrande, lyckats åstadkomma stadigvarande sådana med utlandet genom nattågsförbindelser över Flen, förklara sig uti en sådan förnyad framställning instämma.

Handelskammaren har särskilt påpekat, hurusom det med nuvarande tågförbindelser mellan residensstäderna i Västmanlands och Örebro län är praktiskt taget omöjligt för resenärer till Västerås från Örebro att göra resan fram och tillbaka på en och samma dag. I motsatt riktning äro, som bekant, förhållandena bättre, då man från Västerås har att välja antingen tåget kl. 6,45, med ankomst till Örebro kl. 10,25 eller snälltåget kl. 10,00, som anländer till Örebro kl. 12,59, båda förbindelserna givande möjlighet till uppehåll i Örebro för ordnande av angelägenheter, vilka påkallat resan, före lämplig tid för återfärd antingen kl. 16,35, med ankomst till Västerås kl. 19,47, eller kl. 19,07, med ankomst till Västerås kl. 22,51.

I motsats härtill kan "Örebroaren" åtminstone som regel icke i Västerås medhinna något, såvida han icke begagnar sig av ett tåg, som avgår från Örebro kl. 5,40 och efter vagnombyte i Frövi och Köping framkommer till Västerås kl. 9,05. Eljest är den enda förmiddagsförbindelsen från Örebro förlagd till kl. 11,35, varvid ankomsten till Västerås sker kl. 14,20. Återresan härifrån måste nu företagas senast kl. 15,16, med ankomst till Örebro kl. 18,12, och blir således i nyssanförda fall möjligheten till uppehåll i Västerås mindre än en timmes tid.

Då Handelskammaren senast påpekade detta förhållande, ville Handelskammaren, som tidigare både från S.—W.—B.-förvaltningen och ifrån Statens Järnvägar, fått avslag på framställningen om sådan ändring av tidtabellen, att — såsom tidigare — förbindelsen via S.—W.—B. mellan Stockholm och Västerås på eftermiddagarna skulle kunna fortsätta från Köping och inläggas på sådan tid, att anknytning till nattsnälltågen i Hallsberg möjliggjordes, fästa S.—W.—B.-förvaltningens uppmärksamhet på det förhållandet, att utan större omläggningar en förbindelse senare än nu till Örebro kunde åstadkommas genom anknytning i Köping till det tåg, som därifrån åt Örebro-hållet avgår kl. 18,58. Härför skulle nämligen endast erfordras, att tåget från Enköping kl. 15,56, med ankomst till Västerås kl. 17,28 och med avgång därifrån kl. 18,10 (med framkomst till Köping kl. 19,52), skulle få sin avgångstid från Västerås förlagd till och en timme tidigare än vad nu är fallet (något som visserligen ock skulle medföra, att avgångstiden från Enköping — där tåget utgår — skulle bliva något tidigare än nu). Om så kunde ordnas, skulle den förbättrade förbindelsen vinnas utan att särskilt tillmötesgående från Statens Järnvägars sida därjämte behövde påyrkas. Tåget från Köping kl. 18,58 har nämligen i Frövi anslutning till Krylbo—Mjölby-tåget, vars tidtabell i sin tur är beroende på tidtabellen för Norrland. Om S.—W.—B.-järnvägen skulle kunna ordna såsom Handelskammaren, som sagt, nu senast innevarande år föreslagit, borde man kunna ut-

gå ifrån, att "Enköpingstågets" avgångstid från Västerås icke behövde förläggas tidigare än kl. 17,30, varvid "örebroaren" skulle för ett uppehåll här i staden, och utan att behöva "stiga upp mitt i natten", få till sitt förfogande dryga tre timmar, innan återresan måste anträdas för hemkomst samma dag.

Då det möjligen kan vara av intresse för blivande förhandlingar med resp. järnvägsförvaltningar att äga kännedom om vad Handelskammaren tidigare i denna för näringslivet å vår ort viktiga fråga åtgjort, har Handelskammaren ansett lämpligt att härom på detta sätt underrätta.

Västerås den 27 december 1928.

Handelskammaren för Örebro och Västmanlands län
Länsutskottet:
ERIK FALK.

Härefter beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Falk och sedan Herr Sundström yttrat sig utan omröstning bifalla vad Drätselkammaren sålunda föreslagit samt uppdraga åt en särskild kommitté att avfatta den blivande framställningen från Stadsfullmäktige och eventuellt förhandla i ärendet med de tre här ifrågakommande järnvägsförvaltningarna.

Till kommitterade utsågos Direktören A. Sundström och Drätseldirektören Theofil Öberg, varjämte Handelskammaren anmodades utse en tredje ledamot i kommittén.

§ 253.

Ang. revision av tekniska skolans räkenskaper för åren efter 1925.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 nästlidne november vid föredragning av inkommen berättelse över verkställd granskning av räkenskaperna för Västerås stads anstalter för yrkesundervisning för åren 1924 och 1925 bland annat remitterat berättelsen till stadens revisorer för yttrande beträffande revisionen för tiden efter år 1925, hade stadens revisorer i skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande december meddelat, att revisorerna beaktat det särskilda revisorer för nämnda räkenskaper även för tiden efter år 1925 blivit av Stadsfullmäktige utsedda, samt att stadens revisorers granskning av stadens räkenskaper i övrigt ej täckte nämnda anstalters räkenskaper, varför särskild granskning av de därtill utsedda revisorerna borde verkställas.

Efter härav tagen del och sedan Herr Robsahm yttrat sig beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Westholm att revisionen av ifrågavarande räkenskaper för tiden från och med år 1928 skulle verkställas av stadens revisorer i samband med den allmänna revisionen av stadens räkenskaper och att sålunda de särskilda revisorernas uppdrag skulle avse räkenskaperna för åren till och med 1927.

§ 254.

Delgavs Stadsfullmäktige Konungens Befallningshavandes i länet den 27 nästlidne november meddelade utslag, varigenom Västerås stad förklarats vara tjänarinnan Emma Margareta Erikssons rätta mantalsskrivningsort för år 1928.

Ang. Emma Margareta Erikssons rätta mantalsskrivningsort.

Sedan antecknat blivit, att Stadsfullmäktige vid yttrandes avgivande i detta mantalsskrivningsmål den 30 sistlidne augusti avstyrkt Erikssons mantalsskrivning i Västerås, beslöto Stadsfullmäktige överlämna utslaget till Fattigvårdsstyrelsen med bemyndigande för styrelsen att, därest den därtill funne anledning, anföra besvär över Konungens Befallningshavandes beslut.

§ 255.

Föredrogs och lades till handlingarne Kungl. Maj:ts brev till statskontoret den 7 innevarande december, utvisande, att Kungl. Maj:t beviljat bland andra Västerås stad såsom låneförmedlare ur statens bostadslånefond för år 1929 ett lån å 40,000 kronor, därav 35,000 kronor till enskilda egnahemsbyggnader och 5,000 kronor till enskilt hyreshus.

Ang. lån ur statens bostadslånefond.

§ 256.

Genom resolution den 21 innevarande december hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av besvär, som blivit anförda över Konungens Befallningshavandes i länet den 8 november 1928 meddelade utslag på besvär, som anförts över Stadsfullmäktiges beslut den 29 december 1927 angående särskilt beklädnadsbidrag åt överkonstaplarne vid stadens poliskår.

Ang. särskild beklädnadsersättning åt överkonstaplarna vid stadens poliskår

Stadsfullmäktige beslöto remittera handlingarne i ärendet för förberedande yttrande till Lönenämnden, Polisnämnden och Beredningsutskottet.

§ 257.

Jämlikt av Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande december framställt förslag beslöto Stadsfullmäktige befullmäktiga Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist i Västerås eller den han i sitt ställe förordnade att tillsvidare för Västerås stad föra talan och utöva rösträtt å bolagsstämmor med Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägs A.-Bol.; och uppdrogs åt ordföranden att med kontrasignation av sekreteraren å Stadsfullmäktiges vägnar för Herr Lundkvist utfärda härför erforderlig fullmakt.

Ang. val om ombud vid S. W. B. Nya Järnvägs A.-B:s bolagsstämmor.

Beslutet förklarades genast justerat.

§ 258.

Ang. val av kommunala förtroendemän.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 86) hade Beredningsutskottet avgivit förslag angående val av kommunala förtroendemän i anledning av uppkomna ledigheter eller i följd av att mandat med innevarande års utgång utlöpte.

Med ledning av dessa förslag med däri av utskottet enligt meddelande av dess ordförande gjorda ändringar företogs nu ifrågavarande val på sätt i §§ 259—287 här nedan närmare förmäles.

Samtliga val förrättades med acklamation.

§ 259.

Hamnstyrelsen.

Till ledamot i Hamnstyrelsen för åren 1929—1933 återvaldes Metallarbetaren O. Håvberg och till suppleant för åren 1929—1931 Byggmästaren J. Alb. Fredriksson.

§ 260.

Hamnstyrelsen för Strömsholms våg.

Till ledamot i Hamnstyrelsen för Strömsholms våg för åren 1929—1931 återvaldes Baningenjören C. Henning och till suppleant för samma tid Byggmästaren J. Alb. Fredriksson.

§ 261.

Brandstyrelsen.

Återvaldes till ledamöter i Brandstyrelsen för åren 1929—1932 Fabrikören J. Svensson, Kaptenen G. Robsahm och Förmannen Joh. Andersson, ävensom för samma tid suppleanterna Majoren Karl Alexanderson, Muraren G. Dahlfors och Byggmästaren J. Alb. Fredriksson.

§ 262.

Sakkunnige vid brandsyn

Till sakkunnige vid brandsyn för år 1929 återvaldes Byggmästaren J. Alb. Fredriksson och Muraren G. Dahlfors med Byggnadssnickaren P. R. Svedlund och Kakelugnsmakaren Jonas Johonsson som suppleanter.

§ 263.

Fattigvårdsstyrelsen.

Inom Fattigvårdsstyrelsen företogs följande val.

1:sta distriktet.

Till v. distriktschef efter Fru Ida Nordmark, vilken på begäran entledigades från uppdraget, utsågs vårdaren inom distriktet Kyrkoskrivaren Reinh. Pettersson samt till vårdare efter Herr Pettersson Sjuksköterskan Lisa Nordmark, gällande valen för år 1929.

2:dra distriktet.

Till vårdare efter Vagnmakaren Karl Anton Sjöholm, vilken på begäran entledigades från uppdraget, utsågs för år 1929 Stationskarlsförmannen C. F. Melin.

§ 264.

Återvaldes till ledamöter i Direktionen för ålderdomshemmets tuberkulosavdelning för åren 1929—1932 Fru Ida Grönberg och Sjukbesökaren E. Keijser, ävensom till suppleanter för samma tid Förmannen J. V. Råberg och Guldsmeden Emil Tengström.

Direktionen för ålderdomshemmets tuberkulosavdelning.

§ 265.

Till ledamöter i Badhusstyrelsen för åren 1929—1932 utsågs efter Baningenjören C. Henning, som undanbett sig förnyat uppdrag, Folkskolläraren I. Fröier, samt omvaldes Brandchefen A. Danielsson. Till suppleanter för samma tid valdes Järnsvarvaren G. Jansson och Stationskarlsförmannen C. F. Melin.

Badhusstyrelsen.

§ 266.

Utsågos för år 1929 till ledamöter i Lantegendomsnämnden efter under året avlidna ledamöterna f. Riksdagsmannen A. Lundblad och Filaren Axel Emanuel Karlsson, Lantbrukaren Joh. Jansson, Lista och Svarvaren B. Lundvall.

Lantegendomsnämnden.

§ 267.

Beslöts, att antalet av Stadsfullmäktige valda ledamöter i en var av 1929 års taxeringsnämnder skulle vara tre med tre suppleanter, med undantag för 11:te distriktet, där antalet ledamöter bestämdes till fem med lika antal suppleanter.

Taxeringsnämnderna.

Härefter valdes till ledamöter och suppleanter för år 1929 i de olika taxeringsnämnderna följande personer, varvid bestämdes att varje ledamot skulle hava sin särskilda suppleant.

1:sta distriktet.

Ledamöter: Urmakaren A. Ström, Byggmästaren J. A. Fredriksson och Järnarbetaren R. Söderquist.

Suppleanter: Bokbindaren Rob. Pettersson, Sågverksägaren A. R. Rudén och Verkstadsarbetaren Emil Thörn, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

2:dra distriktet.

Ledamöter: Grosshandlaren Frithiof Sandberg, Bokförlagsföreståndaren R. Hult och Kammarskrivaren Enok Alvin.

Suppleanter: Bankkamreraren J. Hult, Gjutaren Axel Larsson och Posttjänstemannen J. E. Wirén, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

3:dje distriktet.

Ledamöter: Slaktaren K. Johansson, Tubdragaren Karl Kvist och Sågverksägaren A. Norén.

Suppleanter: Skomakaremästaren A. Vikerman, Marmorarbetaren Gustaf Karlsson och Handelsföreståndaren Axel Andersson, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

4:de distriktet.

Ledamöter: Handlanden Nils Åsberg, Förmannen J. V. Råberg och Fanjunkaren K. A. Jansson.

Suppleanter: Kalkylatorn Axel L. Hansson, Gjutaren Aug. Lindström och Fanjunkaren Gustaf Olsson, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

5:te distriktet.

Ledamöter: Byggmästaren Axel Hammer, Handlanden Charles Andersson och Tråddragaren Bernhard Borg.

Suppleanter: Kaptenen G. Robsahm, Handlanden John Björkstedt och Verkstadsarbetaren Gust. Spännare, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

6:te distriktet.

Ledamöter: Byggmästaren E. A. Eriksson, Grosshandlaren J. Aug. Jönson och Arbetsförmedlingsföreståndaren Karl Johansson.

Suppleanter: Disponenten Oscar Johansson, Bankdirektören R. Beijnoff och Byggnadsarbetaren J. E. Willebrand, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

7:de distriktet.

Ledamöter: Kyrkoskrivaren R. Pettersson, Urmakaren F. Hellberg och Handelsföreståndaren C. E. Juhlin.

Suppleanter: Folkskolläraren G. Leontein, Överingenjören O. Hellman och Metallarbetaren C. F. Flodell, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

8:de distriktet.

Ledamöter: Överkonstapeln P. E. Winroth, Matvaruhandlaren F. H. Berglind och Byggnadsarbetaren G. R. Svan.

Suppleanter: Arkitekten V. Segerstedt, Skräddaren K. Torstensson och Byggnadssnickaren K. J. Pettersson, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

9:de distriktet.

Ledamöter: Slöjdläraren F. Brandt, Körsnären Alb. Grönberg och Plåtarbetaren Emil Johansson.

Suppleanter: Grundläggaren J. A. Löfgren, Guldsmeden Emil Tengström och Plåtarbetaren J. V. Bergstrand, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

10:de distriktet.

Ledamöter: Järnvägstjänstemannen A. Rosborg, Bergsingeniören Gust. Lundberg och Kassören Aug. Jonsson.

Suppleanter: Verkmästaren V. Linde-Olsson, Målaren O. Hansson och Plåtslagaren C. F. Larsson, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

11:te distriktet.

Ledamöter: Verkmästaren J. Axel Blomme, Snickaren J. A. Johansson, Lägenhetsägaren Fredrik Wetter, Lantbrukaren Jakob Pettersson och Ingeniören Ernst Löf, med uppdrag därjämte för Herr Pettersson att taga befattning med virkestaxeringen jämlikt i 81 paragrafen i taxeringsförordningen den 28 september 1928.

Suppleanter: Direktören Carl Tour, Lantbrukaren C. P. Carlstedt, Lantbrukaren A. Engström, Lantbrukaren J. Jansson och f. Maskinisten C. F. Huggare, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda, skolande Herr Jansson jämväl vara suppleant för Herr Pettersson i dennes befattning med virkestaxeringen.

§ 268.

Ombud vid mantalsskrivningen.

Till ombud vid mantalsskrivningen för år 1929 återvaldes Skrivaren Axel Andersson, f. Vaktmästaren C. A. Sedell, Kassören Aug. Jonsson, Snickeriförmannen Hugo Svensson, f. Maskinisten C. F. Huggare och f. Körsnären Alb. Grönberg.

§ 269.

Brandstodskommittén för fast egendom.

Återvaldes till ledamöter i Brandstodskommittén för fast egendom för år 1929 Direktören Axel Sundström, Byggmästaren Edv. Karlsson, Byggmästaren J. A. Fredriksson och Byggmästaren Axel Hammer, med Ingeniören Paul Anderson och Byggmästaren Fritz Eklund som suppleanter.

§ 270.

Överförmyndare.

Till överförmyndare för åren 1929—1932 återvaldes f. Postmästaren Viktor Ohlson, med Bankdirektören R. Beijnoff som ersättare.

§ 271.

Examensvittnen vid realskoleexamen.

Till examensvittnen vid realskoleexamen för år 1929 återvaldes Ingeniören H. Håkanson, Direktören K. Hägwall, Studieledaren G. Hirdman, Direktören E. Falk, Häradshövdingen B. Malmström, Parkföreståndaren C. F. Thelander, Ingeniören S. Norberg, Folkskolläraren I. Fröier, Skulptören Gust. Sund och Expeditören Karl Andersson.

§ 272.

Sundinska Nämnden.

Återvaldes till ledamöter i Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål för åren 1929—1930 Brandchefen A. Danielsson, Domprosten Fredr. Fåhræus och Tapetseraren C. Bäckman.

§ 273.

Moberskanämnden.

Återvaldes till ledamöter i Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond för åren 1929—1930 Fabrikören C. A. Palmén och Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist.

§ 274.

Fryklundska nämnden.

Till ledamöter i Nämnden över Fru Johanna Fryklunds donationsfond för åren 1929—1930 återvaldes Komministern E. Enochsson, Fabrikören C. A. Palmén, Fabrikören Fredr. Jansson, och Järnsvarvaren C. O. Eng.

§ 275.

Wahlbeckska nämnden.

Till ledamöter i Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden för åren 1929—1930 återvaldes Fabrikören J. Svensson och Fru Ida Grönberg.

§ 276.

Till ledamöter i Styrelsen för Västerås stads anstalter för yrkesundervisning för åren 1929—1932 återvaldes Drätseldirektören Theofil Öberg, Direktören A. Lindén och Järnsvarvaren G. Jansson. *Tekniska skolans styrelse.*

§ 277.

Återvaldes till ledamöter i Styrelsen för Västerås Högre Elementarläroverk för flickor Drätseldirektören Theofil Öberg och Fru Agnes Söderquist för åren 1929—1930. *Flickläroverkets styrelse.*

§ 278.

Valdes till revisorer av stadens räkenskaper för år 1929 Kaptenen Georg Robsahm, Direktören C. Tour, Kassören M. A. Hedberg, Expeditören Bror Lindberg, Byggnadsarbetaren Joh. Em. Willebrand, Hamnarbetaren Joh. Edv. Andersson och Folkskolläraren David Sjöholm, med Bankkamreraren S. Ljungquist, Kamreraren Rick. Landstätt, Svarvaren Viktor Karlsson, f. Postmästaren V. Ohlson, Expeditören Karl Andersson, Bokföraren Josef Emanuel Westling och Folkskolläraren Knut Karlfors som suppleanter. *Revisorer av stadens räkenskaper.*

§ 279.

Till revisor av Västerås Arbetareinstituts räkenskaper för år 1929 återvaldes Ingeniören F. O. Berling, med kassören Gösta Lundberg som suppleant. *Revisor av arbetarinstitutets räkenskaper.*

§ 280.

Till revisorer av Västerås högre allmänna läroverks byggnodsfonds räkenskaper för år 1929 återvaldes Vattenrättsingeniören A. V. Nordin. *Revisor av h. allm. läroverkets byggnadsfond.*

§ 281.

Till revisor av Västmanlands läns arbetsförmedlings räkenskaper för år 1929 valdes Folkskolläraren G. Leontein med Expeditören Karl Andersson som suppleant. *Revisor av arbetsförmedlingens räkenskaper.*

§ 282.

Återvaldes till revisor av Västerås högre elementarläroverks för flickor räkenskaper för år 1929 Folkskolläraren I. Fröier. *Revisor av flickläroverkets räkenskaper.*

§ 283.

Huvudmän i Västerås stads sparbank.

Till huvudmän i Västerås stads sparbank för åren 1929—1933 återvaldes Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Direktören Axel Sundström och Byggmästaren F. Eklund.

§ 284.

Sjörättssakkunniga.

Till att såsom sakkunnige gå Rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör under år 1929 beslöto stadsfullmäktige föreslå Hamnkaptenen J. R. Benson, Sjökaptenen L. E. Nilsson, Maskiningeniören G. Wallenius, Sjökaptenen G. Thorslund och Ingeniören Paul Anderson.

§ 285.

Saluhallskommittén.

Till ny ledamot i kommittén för utredning om ordnande av torghandeln samt uppförande av en saluhall utsågs Handlanden Charles Andersson efter Köpman Erik Sjöqvist, vilken på begäran entledigades från uppdraget.

§ 286.

Arbetslöshets kommittén.

Återvaldes till ledamöter i Arbetslöshetskommittén för år 1929 Muraren G. Dahlfors, Byggmästaren Edv. Karlsson, Direktören A. Sundström, Byggnadssnickaren A. N. Vretholm, Överingeniören Magnus Schenström, Expeditören Karl Andersson, Skulptören Gust. Sund, Disponenten Thorsten Ericson, Direktören K. R. Liljeblad och Fattigvårdssysslomannen A. Norén, med Bergsingeniören Gust. Lundberg, Målaren A. Vestling och Lindaren Fredr. Wetter som suppleanter.

§ 287.

Ang. utgifts- och inkomststat för år 1929.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande december hade Magistraten överlämnat av Drätselkammaren upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för stadskommunen för år 1929, över vilket förslag Beredningsutskottet avgivit utlåtande den 14 innevarande december.

Vid föredragning av handlingarne i detta ärende, vilka funnos intagna under N:ris 78 och 85 i Stadsfullmäktiges tryckta handlingar för innevarande år och varav ett exemplar skulle biläggas detta protokoll fattade Stadsfullmäktige nedan antecknade beslut, nämligen:

UTGIFTERNA:

Godkändes Drätselkammarens utgiftsberäkningar beträffande räntor och lånekostnader samt kapitalavbetalningar å lån. *Räntor och amorteringar*

I fråga om fattigvårdens utgiftsstat beslöto Stadsfullmäktige till en början till Lönenämnden för utlåtande remittera det av Fattigvårdsstyrelsen framställda förslaget om uppförande på fast stat av en kvinnlig kontorsbiträdestjänst av II kl. samt om tjänsteårsberäkning för befattningens innehavare, och skulle enligt Drätselkammarens förslag lön för ifrågavarande befattning i avbidan på slutligt beslut i detta ärende upptagas såsom i innevarande års budget. *Fattigvården*

Bifölls Fattigvårdsstyrelsens av Drätselkammaren tillstyrkta begäran om ett anslag å 1,200 kronor för år 1929 till avlönande av tillfällig arbetskraft å fattigvårdsbyrån.

Ifråga om slutligt gäldande av kostnaderna för restaureringen av gamla huvudbyggnaden vid ålderdomshemmet enligt Stadsfullmäktiges beslut den 29 mars 1928, skulle enligt Drätselkammarens förslag för ifrågavarande ändamål under den 10-åriga amorteringstiden beräknas en fast annuitet av 12,950 kronor enligt av Drätselkammaren uppgjord amorteringsplan samt i 1929 års budget bland fattigvårdens utgifter sålunda upptagas ett års ränta å anläggningskostnaden — 100,000 kronor — med 5,000 kronor och första årets amortering med 7,950 kronor.

Jämlikt Drätselkammarens hemställan remitterades Fattigvårdsstyrelsens framställning om ändrad lönestat för vårdaren vid ålderdomshemmet till Lönenämnden för utlåtande, och upptogs i avbidan på ärendets slutliga avgörande med reservation för eventuell ändring avlöning för befattningshavaren till av Fattigvårdsstyrelsen angivna belopp.

Bifölls Fattigvårdsstyrelsens av Drätselkammaren tillstyrkta framställning om inrättande från och med år 1929 av ytterligare två avdelningsbiträdesbefattningar vid ålderdomshemmet.

Beviljades enligt Drätselkammarens tillstyrkan det av Fattigvårdsstyrelsen begärda anslaget å 2,300 kronor för indragning av värmeledning i föreståndare- och vaktmästarebostaden vid ålderdomshemmet.

Däremot skulle styrelsens begäran om anslag till en kombinerad last- och personautomobil, vilken begäran Drätselkammaren och Beredningsutskottet förklarat sig icke kunna tillstyrka, ej föranleda till någon Stadsfullmäktiges åtgärd.

I övriga delar godkändes förslaget till utgiftsstat för stadens fattigvård.

Barnavården. Jämlikt Drätselkammarens tillstyrkan godkändes det av Barnavårdsnämnden uppgjorda förslaget till utgiftsstat för år 1929. Nämndens i samband därmed framförda förslag om överförande till Nämndens förvaltning av barnhemmet Sommarro skulle däremot icke för närvarande föranleda ändring i nu rådande förhållanden.

Folkskolan. Med bifall till Drätselkammarens därom framställda förslag beslöto Stadsfullmäktige, att det anslag å 10,500 kronor, som Stadsfullmäktige den 26 april 1928 anvisat för anordnande av centralvärmeledning i Skepparbacks- och Mariabergsskolorna, skulle, förhöjt till 11,000 kronor, vartill kostnaderna i verkligheten uppgått, gäldas av uttaxerade medel i 1929 års budget.

Anslogo Stadsfullmäktige enligt Folkskolestyrelsens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag 29,000 kronor till underhåll och reparation av skolans fastigheter, i vilket anslag skulle ingå kostnad för bland annat anordnande av w.c. i Djäknebergsskolans gymnastiklokal samt installering av värmeledning i Jakobsbergsskolan.

På sätt Drätselkammaren tillstyrkt beviljade Stadsfullmäktige för år 1929 i arvode 500 kronor till en var av tre, 400 kronor till en och 100 kronor till vardera av två tillsyningslärare i läs- och skrivämnen samt 500 kronor vardera till två tillsyningslärare i slöjd, varjämte förmån av fri bostadstelefon medgavs åt tillsyningslärare i läs- och skrivämnen, dock icke till inom resp. skolhus boende tillsyningslärare, därest telefon till skolhuset funnes indragen.

Upptogs till behandling Folkskolestyrelsens till Drätselkammaren den 25 sistlidne oktober remitterade framställning om anslag för förbättrad skoltandvård, över vilken framställning utlåtanden avgivits i samband med budgetsförslagets framläggande av såväl Drätselkammaren som Beredningsutskottet; och hade båda dessa myndigheter avstyrkt bifall för närvarande till det härutinnan framlagda förslaget. I denna fråga uppstod nu en längre överläggning, varunder dels Herrar Granér, Leontein, Engdahl, Östlund, Pers, Sund, Wass och Dahrné samt fruarna Söderquist och Olsson yrkade bifall till Folkskolestyrelsens förslag, dels Herrar Westholm, Sundström, Hedberg och Bäckman yrkade avslag å samma förslag, dels ock Herr Hult yrkade att frågan måtte återremitteras till Folkskolestyrelsen för utredning, huruvida densamma kunde för närvarande lösas genom provisoriska åtgärder. Sedan överläggningen härom förklarats avslutad framställdes till en början proposition å Herr Hults återremissyrkande och å frågan om Stadsfullmäktige nu ville slutligen avgöra ärendet; och beslöto Stadsfull-

mäktige härvid i dag företaga ärendet till slutligt avgörande. Vid härefter framställd proposition å övriga under överläggningen framställda yrkanden, biföllo Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 23 nej emot 18 ja, vilka voro för avslag, vad Folkskolestyrelsen i denna fråga hemställt; och hade Stadsfullmäktige sålunda härutinnan beslutat att för år 1929, utöver hittillsvarande anslagsbelopp, som fortfarande skulle utgå, till folkskolans tandklinik anslå i arvode till tandläkareassistent 7,500 kronor, till höjning av biträdets arvode 400 kronor, till förstärkning av anslaget till förbrukningsartiklar 900 kronor samt till nyanskaffning av utensilier 2,500 kronor.

I övriga delar godkändes de upprättade förslagen till utgiftsstater för folkskolan och fortsättningsskolan.

Högre folkskolan.

Det för stadens högre folkskola upprättade utgiftsförslaget, emot vilket under beredningen ingen anmärkning framställts, godkändes.

Allm. läroverket.

Enligt Drätselkammarens tillstyrkan beviljades av uttaxerade medel för år 1929 ett anslag å 900 kronor till högre allmänna läroverket i Västerås till bestridande, i den mån sådant icke skedde genom av staten anslagna medel, av terminsavgifter till ljus- och vedkassan, helt eller delvis för obemedlade och mindre bemedlade, välartade lärjungar från Västerås stad.

Arbetarinstitutet.

I överensstämmelse med Drätselkammarens förslag beviljade Stadsfullmäktige av uttaxerade medel för år 1929 till Västerås Arbetareinstituts biblioteksverksamhet ett belopp av 17,500 kronor, därav 500 kronor i och för förhöjning av bibliotekariens lön.

Tekniska skolan.

Jämlikt Drätselkammarens hemställan beslöto Stadsfullmäktige, som den 29 december 1922 avgivit utfästelse av visst innehåll för erhållande av statsbidrag till undervisningen i Västerås stads anstalter för yrkesundervisning, gällande även för läsåret 1929—1930, fastställa det uppgjorda statförslaget för ifrågavarande anstalter, avseende tiden 1 juli 1929—30 juni 1930 och upptagande ett uttaxerat belopp av stadens medel å 27,500 kronor. Härjämte godkände Stadsfullmäktige Drätselkammarens förslag, sådant detta upptagits i sifferbudgeten och med iakttagande av den av Beredningsutskottet gjorda rättelsen i Drätselkammarens budgetbetänkande, att för skolans verksamhet under senare delen av läsåret 1928—1929 och förra delen av läsåret 1929—1930 eller sålunda kalenderåret 1929 skulle uppföras ett anslag av uttaxerade medel i 1929 års budget å 25,150 kronor.

Hälso- och sjukvård.

Beträffande det av Hälsovårdsnämnden i dess statförslag framförda förslaget, att avlöning och kostnad för velocipedåkning för en tillsyningsman skulle överföras från köttbesiktningsbyråns till den allmänna hälsovårdens stat, beslöto Stadsfullmäktige enligt Drätselkammarens tillstyrkan bifalla denna framställning och i samband därmed bestämma, att ett belopp, motsvarande det å köttbesiktningsbyråns stat för avlönande av extra biträden upptagna anslaget å 1,800 kronor, skulle intagas som inkomst å allmänan hälsovårdens stat såsom bidrag till avlönande av hälsovårdstillsyningsmännen, i följd varav föreståndaren för köttbesiktningsbyrån skulle äga att såsom extra biträden anlita endera av de två tillsyningsmännen. I sammanhang härmed bifölls framställningen om anslag till bostadstelefoner åt tillsyningsmännen.

Bifölls på yrkande av Herr Sundström och efter anföranden av Herrar Falk och Bäckman samt t. f. Borgmästaren det av Drätselkammaren tillstyrkta förslaget om upptagande av ett förslagsanslag å 500 kronor för beredande av möjlighet för Hälsovårdsnämnden att anordna reserv för stadens ambulansautomobil, vid vilken frågas avgörande dock Hälosvårdsnämnden borde beakta det av Beredningsutskottet gjorda uttalandet, att en möjlighet kunde finnas att ordna denna angelägenhet eventuellt utan särskilda kostnader för staden genom uppgörelse med landstinget.

Beträffande det av Magistraten framförda förslaget om beviljande av särskilt anslag till arvode till semestervikarie åt stadsläkarne, i vilken fråga Drätselkammaren avstyrkt framställningen och Beredningsutskottet hemställt om ärendets hänskjutande till Lönenämnden för utredning, beslöto Stadsfullmäktige nu, sedan en till dagens sammanträde inkommen skrivelse från Hälsovårdsnämnden, däri Nänmden jämväl förordat ärendets överlämnande till Lönenämnden, föredragits, remittera förevarande framställning till Lönenämnden för utlåtande.

I övriga delar gdokändes förslaget till utgiftsstat rörande de institutioner, som lydde under Hälsovårdsnämnden.

Gator och vägar.

I fråga om anslag till gator och vägar samt användande av staden tillkommande automobilskattemedel uppstod en stunds överläggning, varunder yrkades dels av Herr Sundström med instämmande av Herrar Westholm och Hedberg bifall till Drätselkammarens förslag med det tillägg, att jämväl de automobilskattemedel, vilka icke förbrukats till innevarande års slut, förslagsvis beräknade till 50,000 kronor, att uppföras på budgetens inkomstsida, skulle anvisas till arbeten å stadens vägar och gator enligt de närmare bestämmelser, Stadsfullmäktige framdeles ville efter förslag av Drätselkam-

maren meddela, dels ock av Herr Pers i huvudsaklig överensstämmelse med vad Magistraten föreslagit, att såsom inkomst av automobilskattemedel måtte upptagas, dels besparade sådana från år 1928 med 50,000 kronor, dels ock beräknad skatteintäkt för 1929 med 75,000 kronor eller tillhopa 125,000 kronor samt att hela detta belopp måtte, utan att några bestämda arbeten nu beslutades, anslås till stadens väg- och gatuhållning, att disponeras på sätt Stadsfullmäktige under nästkommande år ville närmare besluta. Dessutom yttrade sig under överläggningen Herr t. f. borgmästaren och Herr Engdahl. Vid efter överläggningens slut framställd proposition å de under densamma gjorda yrkandena fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet i överensstämmelse med Herr Sundströms yrkande.

Stadsfullmäktige hade alltså beslutat att utöver i Drätselkammarens budgetförslag upptagna anslag av uttaxerade medel till gatu- och väghållning i allmänhet för nedan angivna särskilda arbeten anvisa.

för ordnande med stensättning enligt vid budgetförslaget fogade kostnadsförslag av följande gatudelar:

Karlsgatan mellan Stora gatan och Munkgatan	11,500 : —
Vasagatan mellan Stora gatan och Trädgårdsgatan	22,500 : —
Munkgatan mellan Fiskartorget och Vasagatan	20,000 : —
Munkgatan mellan Vasagatan och Sturegatan	18,500 : —
Munkgatan mellan Kopparbergsvägen och Karlsgatan	16,500 : —
	89,000 : —
samt för gatu- och vägarbeten enligt beslut, som framdeles skulle fattas, förslagsvis	50,000 : —
Kronor	139,000 : —

att utgå med förslagsvis 50,000 kronor av från år 1928 besparade automobilskattemedel, 75,000 kronor av automobilskattemedel, som beräknas inflyta under år 1929 samt 14,000 kronor av reserverade gatuläggningsmedel.

Utgifterna under titeln parker och planteringar fastställdes i överensstämmelse med Planteringsnämndens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag. *Planteringar.*

Gatubelysningen.

Anslag till gatubelysningen skulle upptagas enligt Drätselkammarens förslag, i följd varav i anläggningskostnad för utökande av gatubelysningen anvisades av uttaxerade medel 1,645 kronor att användas sålunda: till av Vatten- och Gasverksstyrelsen föreslagen förändring av belysningen i korsningen av Vasagatan och Munkgatan, till uppsättande av en gaslykta i Kopparbergsvägen mellan Stora gatan och Munkgatan, två elektriska aftonbrinnare i Karlsgatan mellan Kopparbergsvägen och Norra Ringvägen, en elektrisk nattbrinnare i Geijersgatan utanför fastigheten Frejaföreningen 16, en elektrisk nattbrinnare i Gustafsborgsgatan vid Persbobäcken, en elektrisk aftonbrinnare i Kronvägen framför Schenströmsgatan, en elektrisk nattbrinnare i Blåsbovägen mellan Kullavägen och Kapellvägen samt tre nya lampor om 150 watt i Köpingsvägen mellan Sveavägen och Djuphamnsvägen.

Gaturenhållning.

Utgifterna för gaturenhållningen fastställdes enligt Drätselkammarens förslag.

Avloppsledningarne.

Godkändes jämlikt Drätselkammarens tillstyrkan Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag till utgiftsstat för stadens avloppsledningar.

Hamnen.

Med erinran att Stadsfullmäktige förut denna dag fattat särskilt beslut i den av Hamnstyrelsen omförmälda frågan rörande ombyggnad av östra kajen i gamla hamnen och dess förseende med ytterligare kranutrustning, fastställdes till alla delar Hamnstyrelsens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag till utgiftsstat för stadens hamn.

Renhållningsverket och Svingården.

Lantegendomsnämndens förslag till utgiftsstat för stadens renhållningsverk och svingård fastställdes med det tillägg rörande anslag till andra årets amortering för renhållningsverks lastautomobil, varom Drätselkammaren erinrat.

Vatten-, Gas- och Elektricitetsverken.

Det av Vatten- och Gasverksstyrelsen uppgjorda förslaget till utgiftsstater för vatten-, gas- och elektricitetsverken, vilket av Drätselkammaren i oförändrat skick tillstyrkts, godkändes till alla delar.

I anledning av Drätselkammarens därom gjorda erinran beslöto Stadsfullmäktige anmoda Vatten- och Gasverksstyrelsen att taga i beaktande frågan om rationellt utnyttjande av stadens egen vattenkraft i Svartån.

Jämlikt Drätselkammarens tillstyrkan beslöto Stadsfullmäktige till täckande av kostnaden under år 1929 för anläggning av diverse mindre ledningsutsträckningar för stadens tekniska verk anslå förslagsvis 10,000 kro-

nor att gäldas av de tekniska verkens amorteringsfond, ävensom giva Vatten- och Gasverksstyrelsen rätt att i mån av behov för samma ändamål använda inflytande anslutningsavgifter, som ej avsåge nya ledningsanläggningar.

De upprättade förslagen till utgiftsstater för stadens kall- och varmbadhus fastställdes i enlighet med Badhusstyrelsens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag. *Kall- och varmbadhusen.*

Drätselkammarens förslag till utgiftsstat för stadens båttrafik godkändes. *Båttrafiken.*

Likaledes godkändes på yrkande av Herr Sundström Drätselkammarens förslag till utgiftsstat för stadens vedgård, i samband varmed, på grund av de upplysningar som av Beredningsutskottet meddelats, beslöts, att Magistratens hemställan om utredning rörande vedgårdsrörelsens avveckling icke skulle föranleda någon Stadsfullmäktiges åtgärd. *Vedgården.*

Utgiftsstaten för brandväsendet fastställdes i överensstämmelse med Brandstyrelsens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag. *Brandväsendet.*

Sedan Stadsfullmäktige den 31 sistlidne maj beslutat anslå av tillgängliga medel sammanlagt 26,000 kronor till tillbyggnad av garaget vid brandstationen och inredande av bostäder i denna byggnads övre våning samt till uppförande av ett provisoriskt stall å klockaregården invid brandstationen, så beslöto Stadsfullmäktige nu med bifall till Drätselkammarens därom framställda förslag, att ifrågavarande anslag skulle slutligen gäldas av uttaxerade medel under fem år med 5,200 kronor årligen och med början i 1929 års stat. *Egendomar inom stadsplanen.*

Lantegendomsnämndens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag till utgiftsstater för stadens lantegendomar och skogar godkändes till alla delar. *Lantegendomarne.*

Med erinran, att Stadsfullmäktige den 29 december 1927 anslagit 9,000 kronor för ombyggnad och reparation av en del av den norra bryggan vid Östra holmen, hade Drätselkammaren meddelat, att Drätselkammaren på grund av erfarenheter efter arbetets påbörjande låtit utföra ombyggnad av bryggan i dess helhet i ett sammanhang, samt hemställt, att Stadsfullmäktige ville, med godkännande av berörda åtgärd, bevilja ett tilläggsanslag *Andra fastigheter utom stadsplanen.*

för ändamålet att uttaxeras i 1929 års stat å 3,772 kronor 38 öre. Stadsfullmäktige biföllo denna hemställan.

Anslogs enligt Drätselkammarens förslag 850 kronor av uttaxerade medel i 1929 års stat för inklädnad med fönster av den för närvarande öppna serveringspaviljongen å östra holmen.

Skulle jämlikt Drätselkammarens hemställan i budgeten uppföras ett särskilt anslag å 4,500 kronor för skötsel och renhållning av tippningsplatserna utanför staden.

Magistraten och Rådhusrätten.

Beträffande Magistratens framställning om anslag till vikariat i anledning av den permanenta ledighet, som en av befattningshavarne inom Magistraten och Rådhusrätten väntades komma att åtnjuta, beslöto Stadsfullmäktige, efter det Herr t. f. Borgmästaren yttrat sig i frågan, enligt Drätselkammarens av Beredningsutskottet förordade förslag remittera detta ärende till Lönenämnden för utlåtande; och skulle i avbidan på beslut i frågan reservationsvis i 1929 års budget uppföras ett anslag å 2,000 kronor.

I fråga om den plats i budgeten, där stadsfiskalens avlöning skulle uppföras, yrkade Herr Bäckman bifall till sin reservation inom Drätselkammaren, som avsåg, att denna lön fortfarande skulle uppföras å Magistratens och Rådhusrättens stat, men beslöto Stadsfullmäktige härutinnan enligt Drätselkammarens tillstyrkan överföra ifrågavarande avlöning till staten för polisväsendet.

Magistratens framställning rörande lönetillägg åt stadsfiskalen beslöto Stadsfullmäktige överlämna till Lönenämnden för att tagas under övervägande i samband med förut i samma hänseende gjord framställning, som hänskjutits till Nämndens förberedande behandling.

Efter en stunds överläggning, varunder Herrar Sundström och Engdahl yrkade bifall till Drätselkammarens förslag och Herr t. f. Borgmästaren uttalade sig för Magistratens uppfattning, avslogo Stadsfullmäktige jämlikt Drätselkammarens förslag Magistratens framställning om beviljande av särskilt anslag för avlönande av vikarie åt stadsfiskalen under tid som denne åtnjöt semester.

Beträffande Magistratens hemställan om ett förslagsanslag å 1,000 kronor för anskaffande av vissa för trafikens ordnande erforderliga anslagstavlor yrkades dels av Herr Sundström enligt Drätselkammarens förslag avslag å denna framställning, dels ock av Herrar Westholm, Hedberg och Bäckman bifall till Beredningsutskottets förslag, att för ändamålet måtte anvisas ett förslagsanslag å 500 kronor, varjämte Herr t. f. Borgmäs-

taren yttrade sig i frågan. Stadsfullmäktige godkände härutinnan Beredningsutskottets förslag.

I övrigt fastställdes utgiftsstaten för Magistraten och Rådhusrätten till alla delar i enlighet med Drätselkammarens förslag.

Kronouppbörds- och exekutionsväsendet.

Utgiftsstaten för kronouppbörds- och exekutionsväsendet fastställdes till alla delar i överensstämmelse med Drätselkammarens förslag, i sammanhang varmed beslöts, att arvode under år 1929 till mantalsskrivningsombud skulle utgå efter en krona 40 öre pr sammanträdestimme.

Polisväsendet och fångvården.

Till en början skulle erinras, att Stadsfullmäktige enligt ovan antecknat beslut medgivit, att stadsfiskalens avlöning skulle överföras från Magistratens till Polisnämndens stat.

Beträffande Polischefens av Magistraten förordade framställning om anslag till avlöning av ytterligare en överkonstapelstjänst uppstod överläggning, varunder Herr Bäckman, enligt Polisnämndens och Drätselkammarens utlåtanden yrkade avslag å och Herr t. f. Borgmästaren förordade bifall till framställningen. Stadsfullmäktige avslogo förevarande framställning.

Likaledes avslogs den av Magistraten förordade framställningen om särskilt beklädnadsanslag åt överkonstaplarne och slitningsersättning åt kriminalöverkonstapeln.

I övrigt godkändes utgiftsstaten för polisväsendet och fångvården enligt föreliggande förslag.

Upphandling.

Beträffande den av Magistraten framförda frågan om eventuell gemensam upphandling av skrivmateriel och dylikt, beslöto Stadsfullmäktige uppdraga åt Drätselkammaren att utreda detta ärende och vidtaga de åtgärder, till vilka utredningen kunde föranleda.

Allm. pensionsförsäkringen.

Utgiftsstaten rörande allmänna pensionsförsäkringen fastställdes med bifall till av Pensionsnämnden framförda önskemål i överensstämmlese med Drätselkammarens förslag.

Stadsfullmäktige och Drätselkammaren.

Det av Drätselkammaren upprättade förslaget till utgiftsstat för Stadsfullmäktige och Drätselkammarens expeditioner blev av Stadsfullmäktige till alla delar godkänt.

Byggnadsnämnden.

Godkändes utgiftsstaten för Byggnadsnämnden enligt Nämndens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag.

Sociala ändamål.

Jämlikt Drätselkammarens tillstyrkan beviljades för år 1929 till främjande av nedan angivna sociala ändamål följande anslagsbelopp, att med nedan omförmält undantag utgå av uttaxerade medel.

Västerås Arbetsstuga .... att utgå med 2,500 kronor av Sundinska donationsfondens räntemedel och med 2,500 kronor av uttaxerade medel.	5,000 : —
Västerås Barnkrubba	2,500 : —
Västerås Barnhem	500 : —
Västerås Natthärberge	300 : —
Västmanlands läns Arbetsförmedling .... därav som extra anslag för 1929 300 kronor.	3,200 : —
Västerås sjukkassors fortsättningskassa, enligt bestämmelserna i Stadsfullmäktiges beslut den 23 december 1909 med en krona för varje inom staden året före det, varunder anslaget utbetalas, mantalsskriven medlem samt under det ytterligare villkor, att bidraget icke skulle utgöra en kassans tillgång under annan förutsättning, än att det tillgodokomme i Västerås mantalsskrivna sjukkassemedlemmar, förslagsvis	3,000 : —
Västerås sjukkassor och fortsättningskassa ett bidrag av 25 öre pr sjukdag för inom staden mantalsskrivna medlemmar, enligt de villkor, varom Stadsfullmäktige fattat beslut den 28 november 1918 och den 29 december 1924, förslagsvis	17,000 : —
Barnhemmet Sparvboet ett kontant belopp av 600 kronor samt till föreningen Hvita Bandet ett belopp, motsvarande hyran för dess förhyrda butik i staden tillhörig fastighet vid Stora Torget, 800 kronor, under villkor att föreningen oavkortat överlämnade samma belopp till barnhemmet Sparvboet	1,400 : —
Frälsningsarméns slumverksamhet i Västerås	500 : —
Frilufts- och folkkonserter, till Drätselkammarens förfogande att på lämpligt sätt utdelas	1,500 : —
Arosgårdens verksamhet	3,000 : —
Nykterhetsnämndens verksamhet	1,550 : —
Arbetarnes bildningsförbunds biblioteksverksamhet	1,500 : —
Vätserås skollovskolonier	8,000 : —
Västerås gymnastikförening	1,000 : —
Västmanlands läns sjuksköterskeförening	500 : —

I fråga om anslag till taxeringsarbetet beslöto Stadsfullmäktige i överensstämmelse med Drätselkammarens förslag, att arvodet till de av Stadsfullmäktige valda ledamöterna i taxeringsnämnderna skulle utgå efter 1 krona 40 öre pr sammanträdestimme, dock högst 7 kronor pr sammanträdesdag, att till sådan traktamentsersättning anvisa förslagsvis 1,600 kronor, att till biträde åt ordförandena i taxeringsnämnderna anslå 700 kronor, till lyse och städning i byrålokal för dessa 50 kronor, till annonsering m. m. 50 kronor, till skrivmaterial och diverse 100 kronor. *Taxeringsnämnderna.*

Med bifall till Drätselkammarens därom framställda förslag beslöto Stadsfullmäktige i 1929 års stat av uttaxerade medel anvisa ett anslag å 20,000 kronor till slutligt gäldande av den del av aktieteckningen i Byggnadsaktiebolaget Mimer i Västerås, som skulle bestidas av uttaxerade medel, i samband varmed bestämdes, att värdet av stadens aktieinnehav i bolaget skulle nedskrivas med samma belopp. *Diverse utgifter.*

I fråga om anslag till fortsatt avskrivning av vedgårdsrörelsens kristidsförlust yrkade dels Herr Hedberg, att detta anslag i anledning av den merutgift, som bleve en följd av den i dag beslutade utökningen av folkskolans tandklinik, måtte bestämmas till allenast 20,000 kronor, dels ock Herrar Sundström, Bäckman och Pers, att ifrågavarande anslag måtte i överensstämmelse med Drätselkammarens förslag upptagas till 30,000 kronor. Stadsfullmäktige godkände härutinnan Drätselkammarens förslag.

Till täckande av kostnaderna för den av Stadsfullmäktige den 24 februari 1927 beslutade omgrävningen av bäcken utmed Malmabergsgatan jämte därmed sammanhängande gatuarbete, anslogs av uttaxerade medel att uppföras i 1929 års stat 7,803 kronor 40 öre.

I och för gäldande av en del av kostnaderna för de under åren 1922 och 1923 utförda arbetena med omläggning av Skultunavägen fram till kyrkogården vid Hovdestalund anslogs av uttaxerade medel enligt Drätselkammarens förslag 25,000 kronor.

INKOMSTERNA.

Drätselkammarens åtgärd att beräkna inkomsterna under år 1929 av hamnavgifter samt behållna kranhyror vid djuphamnen till 50,000 kronor blev av Stadsfullmäktige godkänd. *Djuphamnen.*

Likaledes godkändes Drätselkammarens förslag att ingen ränteinkomst från järnvägsmedelsfonden och ej heller någon aktieutdelning från A.-Bol. Arbetarebostäder i Västerås skulle upptagas bland stadens inkomster. *Räntor och aktier.*

Fattigvården

I fråga om inkomsterna å fattigvårdens stat yttrade sig Herr vice ordföranden utan att dock framställa något yrkande, varefter beslöts, att dessa inkomster skulle beräknas enligt Drätselkammarens ändringsförslag.

Folkskolan.

Inkomststaterna för folkskolan, inklusive fortsättningsskolan samt för högre folkskolan fastställdes med iakttagande av en mindre av Drätselkammaren angiven jämkning beträffande folkskolans stat.

Hälso- och sjukvård.

Med den ändring i fråga om inkomsterna för den allmänna hälsovården, som av Drätselkammaren påyrkats och som vore en konsekvens av det beslut Stadsfullmäktige fattat i fråga om utgifterna, godkändes den uppgjorda inkomststaten för stadens hälso- och sjukvård, innefattande jämväl köttbesiktningsbyrån.

Gator och vägar.

Skulle inkomsterna av automobilskattemedel upptagas i överensstämmelse med ovan antecknade beslut om de utgifter, som skulle bestridas med dessa medel.

Parker och planteringar. Hamnen. Renhållningsverket m. m.

Vederbörande styrelsers av Drätselkammaren tillstyrkta förslag till inkomststater för parker och planteringar, hamnen, renhållningsverket och svingården, lantegendomarne och skogarne blevo av Stadsfullmäktige godkända.

Vatten-, Gas- och Elektricitetsverken.

Det av Vatten- och Gasverksstyrelsen uppgjorda och av Drätselkammaren tillstyrkta förslaget till inkomststat för vattenverket blev av Stadsfullmäktige godkänt.

Beträffande inkomsterna för gasverket och det i samband därmed av Vatten- och Gasverksstyrelsen framställda förslaget om nedsatt gaspris uppstod överläggning, varunder yrkades dels av Herr Falk, att gaspriset måtte nedsättas till 20 öre pr kbm. i stället för av styrelsen och Drätselkammaren föreslagna 18 öre och att i följd härav inkomsterna av gasdistributionen måtte beräknas till 24,000 kronor högre belopp än enligt styrelsens förslag, dels ock av Herrar Hedberg, Joh. Andersson, Hellman och Pers bifall i dessa hänseenden till Vatten- och Gasverksstyrelsens och Drätselkammarens förslag, varjämte Herrar Sundström, Engdahl, Hult och Westholm yttrade sig utan att framställa något särskilt yrkande. Vid framställning av proposition å de gjorda yrkandena godkände Stadsfullmäktige utan omröstning vad Vatten- och Gasverksstyrelsen samt Drätselkammaren i dessa hänseenden föreslagit; och hade alltså Stadsfullmäktige beslutat att priset

å från stadens gasverk till allmänheten levererad gas skulle efter avläsningen av gasförbrukningen för 4:de kvartalet innevarande år vara 18 öre pr kbm.

I övriga delar godkändes styrelsens och Drätselkammarens förslag till inkomststat för gasverket.

Jämväl det uppgjorda förslaget till inkomststat för elektricitetsverket blev av Stadsfullmäktige godkänt och bifölls i samband härmed Vatten- och Gasverksstyrelsens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag till ändring av taxa 1 och taxa 3 för den elektriska energidistributionen, att tillämpas efter avläsningen för 4:de kvartalet 1928, i följd varav dessa taxor skulle erhålla följande ändrade lydelse:

Taxa 1.

Tariff för kraft, växelström, normalspänning 6,000 volt.
(För större abonnenter med kontinuerlig drift).

Av förbrukningen under ett kalenderår hos samma konsument inom samma egendom betalas:

a) ett grundpris av kr. 80:— per maximalkilowatt och år;

b) ett förbrukningspris av

4 öre kw.-timmen för de första 50,000 kw.-tim.,
3,5 „ „ „ „ följande 50,000 kw.-tim.,
3 „ „ „ all ström därutöver.

Minsta effekt, varom avtal kan träffas, är 20 kw.

Betalning utgår för följande minimibelopp:

a) 80 % av den effekt, som av abonnenten för året rekvirerats;

b) en förbrukningsavgift, motsvarande 1,800 timmars användningstid per driftår av det effektbelopp, för vilket grundpris enligt förestående bestämmelser skall utgå.

För del av år beräknas grundpris efter kronor 1:75 per kilowatt och vecka, därvid påbörjad vecka som hel sådan.

Till grund för beräkningen av maximalbelastningen lägges medelvärdet av årets fyra högsta månadsavläsningar.

Enligt denna taxa uttagen ström får även användas för belysningsändamål i de fabrikslokaler, inom vilka kraften användes.

Vid tillfällen, då Kungl. Vattenfallsstyrelsen på grund av lågvatten i Dalälven inskränker kraftleveransen, skall, om Vatten- och Gasverksstyrelsen med hänsyn till elektricitetsverkets driftförhållanden finner anledning så besluta, förbrukningspriset utgå efter 5 öre kilowattimmen.

Taxa 3.

Kombinerad tariff för kraft och värme. Likström och lågspänd växelström. (För mindre och större abonnenter med kontinuerlig drift).

Av förbrukningen under ett kalenderår hos samma konsument inom samma egendom betalas:

a) en grundavgift av kr. 90: — per maximal ansluten kilowatt och år samt

b) en förbrukningsavgift av 5 öre kilowatttimmen.

Minsta effekt, varom avtal kan träffas, är 0,5 kw. Kraftbeloppet må dock, om styrelsen därtill finner anledning, sättas lägre.

Till grund för beräkning av maximalbelastningen lägges medelvärdet av årets fyra högsta månadsavläsningar.

Skatter.

Hundskatten, som bestämdes att fortfarande utgå med 25 kronor per hund, skulle för år 1929 beräknas att ge en inkomst av 8,500 kronor.

Den kommunala progressivskatten och nöjesskatten skulle beräknas i överensstämmelse med Drätselkammarens förslag.

Med bifall till Drätselkammarens av Beredningsutskottet tillstyrkta förslag och med godkännande av den av Drätselkammaren beräknade avkortningssumman beslöto Stadsfullmäktige att för täckande av bristen i 1929 års budget för stadens borgerliga kommun skulle uttaxeras å den år 1928 till bevillning taxerade beskattningsbara inkomsten nio procent, motsvarande enligt äldre beräkning nio kronor pr bevillningskrona.

Förslagsanslaget.

Slutligen godkände Stadsfullmäktige i allt övrigt i överensstämmelse med Drätselkammarens förslag och ovan antecknade beslut den föreliggande utgifts- och inkomststaten i dess helhet på det sätt, att de vidtagna förändringarne skulle utjämnas genom motsvarande förändringar i förslagsanslagets belopp, så att detta komme att utgöra skillnaden mellan övriga i staten upptagna utgifter och inkomsterna.

§ 288.

Ang. avgående Stadsfullmäktigeledamot.

I skrivelse till Stadsfullmäktige denna dag hade Byggnadssnickaren P. R. Svedlund anhållit om entledigande från uppdraget att vara ledamot av Stadsfullmäktige samt från övriga kommunala uppdrag, som av honom innehades.

Stadsfullmäktige biföllo denna framställning.

Anmälan om den uppkomna ledigheten i Stadsfullmäktige skulle göras hos Magistraten i och för röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i den avgångnes ställe.

Beträffande övriga kommunala uppdrag anmodades Beredningsutskottet inkomma med förslag till kompletteringsval.

In fidem:
Theofil Öberg.

Justerat den 5 januari 1929.

FREDR. FÅHRÆUS.

Axel Sundström. *E. Edv. Karlsson.*

Offentligen uppläst den 5 januari 1929, betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

Wilh. Nybergs Boktr., V:ås

HANDLINGAR

STADSFULLMÄKTIGES I VÄSTERÅS

HANDLINGAR

ÅR 1928

VÄSTERÅS 1929
WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI

N:o 1.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till Västmanlands läns sjuksköterskeförening.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Stadsfullmäktige av den 1 december 1927, som överlämnats direkt till Drätselkammaren, har Fältläkaren G. Wingren i egenskap av ordförande i styrelsen för Västmanlands läns sjuksköterskeförening hemställt, att ett anslag av 500 kronor måtte av staden anvisas för upprätthållande under år 1928 av föreningens verksamhet.

Sedan Drätselkammaren berett Hälsovårdsnämnden tillfälle att avgiva yttrande över framställningen, har Hälsovårdsnämnden i utlåtande den 28 december 1927 lämnat en redogörelse för föreningens verksamhet och med hänsyn till omfattningen härav och dess samhälleliga nytta tillstyrkt bifall till framställningen.

Även Drätselkammaren får, med överlämnande av handlingarne i ärendet och av samma skäl, för sin del föreslå,

att Stadsfullmäktige ville för föreningens verksamhet under innevarande år anvisa det begärda anslaget 500 kronor att utgå av det i årets stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 12 januari 1928.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 29 december 1924 beslöto Stadsfullmäktige i anledning av en av Herr Wass såsom egen motion upptagen framställning från Västmanlands läns sjuksköterskeförening om kommunalt anslag till föreningens verksamhet för år 1925 att av uttaxerade medel i angivna års stat anslå 500 kronor för föreningens verksamhet.

N:o 1.

Ang. anslag till Västmanlands läns sjuksköterskeförening.

Av Drätselkammaren väckt förslag att anslaget skulle utgå av de lönemedel, som inbesparades genom vakans av en av de stadssjuksköterskebefattningar, vilkas innehavare vore berättigade till ersättning för lämnad sjukvård, vann ej Stadsfullmäktiges bifall.

Vid fastställande av budget för år 1926, den 29/12 1925, beslöto Stadsfullmäktige emellertid, samtidigt som fullmäktige beviljade samma anslag för föreningens verksamhet för angivna år som för år 1925, att anslaget till föreningen skulle utgå av de lönemedel, som besparades därigenom att en sjukskötersketjänst vakanssattes.

På grund av ökad sjuklighet i staden under år 1926 nödsakades Hälsovårdsnämnden att redan under mars månad angivna år begära att få tillsätta den vakanta sjukskötersketjänsten samt anhöll för avlönande av denna stadssjukskötersketjänst om särskilt anslag, vilket den 26/3 1926 av Stadsfullmäktige beviljades.

På grund av Stadsfullmäktiges ovan angivna beslut den 27/12 1925 upphörde anslaget till sjuksköterskeföreningen med 1926 års utgång.

Föreningen har emellertid den 1 december innevarande år till Drätselkammaren ingivit en framställning om ett kommunalt anslag å 500 kronor.

Hälsovårdsnämnden får i anledning härav anföra.

Föreningen tillkom efter s. k. Spanska sjukans svåra härjningar i samhället för att tillgodose behovet av sjukvård för de mycket allmänt förekommande recidivfallen och har sedan alltjämt bestått.

Föreningen, som förmedlar sjukvård utan kostnad för den som begär dylik, har sedan sitt instiftande förmedlat 19807 dygn sjukvård därav 5547 dygn till landsbygden och 14260 dygn, samt därjämte 2814 tillfälliga besök, till staden.

Föreningens verksamhet har blivit alltmer uppskattad och dess förmedling oavbrutet mer anlitad, vilket framgår av följande tablå.

Antal förmedlade dygn sjukvård inom Västerås:

1919	438
1920	571
1921	748
1922	1269
1923	1428
1924	2029
1925	2338
1926	2513
1927	2928
S:a	14,260

N:o 1.
Ang. anslag till Västmanlands läns sjuksköterskeförening.

Givet är att stadssjuksköterskorna nu för tiden på långt när icke kunna medhinna all sjukvård inom staden, och att föreningens förmedlande verksamhet för tillgodoseendet av behovet av sjukvård i följd härav är av allra största betydelse för samhällets innevånare.

Förmedling av sjukvård kan å föreningens byrå erhållas året om och dygnet runt.

Av bilagda revisionsberättelse för sist avslutade räkenskapsår, den 1/4 1926—31/3 1927, framgår, att föreningens utgifter till övervägande del äro att hänföra till kostnader för denna byrås öppethållande.

Då Hälsovårdsnämnden finner, att föreningens verksamhet är väl värd ett kommunalt bidrag, får Nämnden under hänvisning till det anförda hemställa,

att Stadsfullmäktige ville såsom bidrag till Västmanlands läns sjuksköterskeförenings verksamhet under å 1928 anvisa ett anslag å 500 kronor.

Västerås den 28 december 1927.

På Hälsovårdsnämndens vägnar:
VICTOR ÅSBERG.

Eric Plantin.

Avskrift.

Undertecknade, utsedda att granska Västmanlands läns Sjuksköterskeförenings räkenskaper för tiden 1/4 1926—31/3 1927, få härmed efter fullgjort uppdrag avgiva följande

Revisionsberättelse.

Kassabehållning vid räkenskapsårets början		2: 26
Inkomster:		
Medlemsavgifter	5: —	
Sköterskeavgifter	252: —	
Ränta å i bank innestående medel	22: 58	
Anslag av Västerås stad (för 3 kvartal) . . .	375: —	
Försålda brocher	49: 14	
Bankuttag	155: —	
Gåva	150: —	1,008: 72
	Kronor	1,010: 98

N:o 1.
Ang. anslag till Västmanlands läns sjuksköterskeförening.

Utgifter:

Avlöningar	600: —	
Gratifikationer	75: —	
Telefonavgifter	88: 40	
Annonskostnader m. m.	13: 50	
Inköpta brocher	36: 85	
Bankinsättning	172: 58	986: 33
Kassabehållning vid räkenskapsårets slut		24: 65
	Kronor	1,010: 98

Tillgångar:	Tillgångar d. 1/4 1926	Tillgångar d. 31/3 1927
Iventarier	24: 69	12: 40
Innestående medel i Västerås Stads Sparbank enligt motbok n:r 36505	534: 46	552: 04
Kassabehållning	2: 26	24: 65
Ökat kapital:		
Inkomster utöver utgifterna	27: 68	—
Kronor	589: 09	589: 09

Då revisionen icke givit anledning till någon anmärkning tillstyrka vi för styrelsen och kassaförvaltaren ansvarsfrihet för ovannämnda tids förvaltning.

Västerås den 14 Juni 1927.

Axel Norén. *Oscar Andersson.*

Rätt avskrivet intyga:

Emelie Bergström. *Saima Johansson.*

Härmed intygas att i närvarande stund finnes i tillgångar för Västmanlands läns Sjuksköterskeförening	Kr.	142: —
Den 19 dec. överlämnade Herr Sjukvårdaren *O. Wass* en av honom emottagen gåva till Sjuksköterskeföreningen	,,	500: —
	Kronor	642: —

Västerås den 21 december. 1927.

Amelie Friman.

Sekr. och kassaförvaltare i Västm. läns Sjuksköterskeförening.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 1. *Ang. anslag till Västmanlands läns sjuksköterskeförening.*

Härmed får jag vördsamt anhålla att Västmanlands läns Sjuksköterskeförening måtte för år 1928 tilldelas ett anslag å femhundra (500) kronor för upprätthållande av föreningens verksamhet.

Västerås den 1 December 1927.

G. Wingren.

Fältläkare, föreningens ordförande.

N:o 2.

Drätselkammarens utlåtande ang. åtgärder för åstadkommande och upprätthållande av ett konstmuseum i Västerås.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom remiss den 29 december 1927 hava Stadsfullmäktige för yttrande till Drätselkammaren överlämnat en framställning från Västerås Konstförening angående upplåtelse av staden tillhörig tomt för uppförande av ett konstmuseum samt angående åtagande från stadens sida att delvis bestrida de årliga kostnaderna för museiverksamheten och underhållet av byggnaden allt under förutsättning att föreningen genom lotterimedel, ställda till förfogande av staten, bereddes möjlighet att uppföra museet i huvudsaklig överensstämmelse med av stadsarkitekten Hahr uppgjorda ritningar.

I detta ärende får nu Drätselkammaren anföra följande.

Inom Drätselkammaren har ingen meningsskiljaktighet varit rådande i frågan, huruvida staden överhuvud taget skulle göra någon uppoffring för skapandet av en institution som den ifrågasatta, men väl hava meningarne gått i sär i frågan, huru långt denna medverkan skulle sträcka sig. Då Drätselkammaren alltså i frågan om upplåtelse av tomt för museet är enig uti, att sådan upplåtelse bör ske, har däremot frågan, om staden skall ikläda sig några utgifter och i så fall i vilken omfattning för den årliga museiverksamheten, föranlett splittring.

Å ena sidan har framhållits att stadens övertagande av en del av dessa driftkostnader skulle avskära möjligheten för staden att framdeles, för den händelse de av föreningen gjorda beräkningarne angående utgifter och inkomster skulle visa sig vara allt för optimistiska, undandraga sig ett fortsatt ökat understöd, varigenom i sin tur vägen bleve jämnad för institutionens kommunalisering.

N:o 2.
Ang. åtgärder för åstadkommande och upprätthållande av ett konstmuseum i Västerås.

Häremot har invänts, att tillkomsten av ett museum skulle öka intresset inom samhället för de konstarter, som där skulle få sitt hem, och att det därför finge antagas vara uteslutet, att stadens anslag för den årliga driften skulle framdeles behöva ökas. Vidare har betonats, att den utsikt som förelåge att få samtliga byggnadskostnader täckta genom andra än kommunala medel, icke finge försittas, vilket bleve fallet om bidrag till årskostnaderna vägrades — enbart ett tillhandahållande av tomt skulle icke utgöra tillräcklig förutsättning för erhållande av lotterimedel — samt att staden borde vara förpliktad till en sådan uppoffring med hänsyn till konstens stora betydelse som bildningsmedel och medel för folkuppfostran.

Drätselkammarens ståndpunkt i frågan om årligt kommunalt anslag till driften eller icke, eller att tillstyrka sådant anslag har föranletts av dessa senare skäl, dock med det beaktande av de gjorda invändningarne, att årsbidraget för driften fastställes till ett bestämt belopp eller det av föreningen själv beräknade 2,500 kronor, att tiden för bidragets utgående begränsas till 5 år, att det alternativ, som av föreningen anvisats och som innebär, att konstsamlingen skulle till staden överlämnas såsom gåva, avvisas, likasom ock förslaget att bereda staden inflytande inom föreningens styrelse. Tidsbegränsningen bör för föreningen vara en erinran om att i fortsättningen icke helt lita på stadens stödjande hand och att icke låta propagandan för enskild offervillighet för föreningens verksamhet i fortsättningen avmattas.

Vad angår upplåtelse av plats för museet å den tomt som härför föreslagits, kan måhända en framtida utvidgning av flickskolan till högre flickläroverk med studentexamen som slutmål för undervisningen föranleda en utbyggnad av nuvarande undervisningsbyggnad, som kan inverka på läget för konstmuseet.

Drätselkammaren har därför ansett försiktigheten bjuda att med upplåtelse av plats inom kvarteret Malin göres det förbehåll, att Drätselkammaren härom har att närmare fatta beslut.

Enligt Drätselkammarens åsikt bör upplåtelsen av plats ske under form av nyttjanderätt tillsvidare och så länge byggnaden består som museum eller användes för därmed jämförligt ändamål.

Med det anförda som motivering får Drätselkammaren alltså föreslå, att Stadsfullmäktige i anledning av den gjorda framställningen och under förutsättning att för museets uppförande erhålles lotterimedel ville besluta, dels inom byggnadskvarteret Malin såsom plats för museet kostnadsfritt upplåta erfoderligt tomtområde med läge och gränser och under de villkor, Drätselkammaren kan finna skäligt bestämma, dels ock tillför-

binda staden att under en tid av 5 år, från det museet för allmänheten upplåtits, för museiverksamheten och underhållet av museibyggnaden anvisa ett årligt anslag av 2,500 kronor att utgå av uttaxerade medel.

N:o 2.
Ang. åtgärder för åstadkommande och upprätthållande av ett konstmuseum i Västerås.

Västerås den 12 Januari 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

R E S.

Överlämnas till stadsfullmäktige för fattande av beslut.

Västerås rådhus den 21 december 1927.

På magistratens vägnar:

VICTOR ÅSBERG.

H. Cronholm.

Västerås konstförening, vars samlingar av konstföremål för närvarande, oavsett nationelmuseums depositioner, representerar ett värde av omkring 100,000 kronor, har dessa uppställda i en lokal, som A. S. E. A. godhetsfullt ställt till förfogande tillsvidare. Bolaget har emellertid nu meddelat, att detsamma snart nog måste återtaga dispositionen av berörda lokal.

Då känt är, att Kungl. maj:t numera beviljar anslag av lotterimedel för uppförande i landsorten av museer o. dyl., har föreningen under hand hört sig för, huru man skulle ställa sig till en eventuell framställning i antytt syfte från konstföreningen. Något löfte kunde givetsvis icke erhållas, men syntes man ställa sig välvillig mot tanken. Det meddelades också, att en sådan framställning antagligen skulle kunna tagas under övervägande i början av år 1928.

Vid sådant förhållande anmodades arkitekten E. Hahr att uppgöra förslag till ett konstmuseum i Västerås, inrymmande nödiga utställningslokaler, även avseende utrymme för Nationalmuseums depositioner och vandringsutställningar, samt vaktmästarbostad. Ritningarna jämte kostnadsberäkningar, slutande å 230,000 kronor, bifogas.

N:o 2.

Ang. åtgärder för åstadkommande och upprätthållande av ett konstmuseum i Västerås.

Vad angår kostnaderna för driften av ett dylikt museum synes det, som om desamma icke borde bliva alltför avskräckande.

Museet innehåller 3125 kbm., vars uppvärmning efter ett pris av 40 öre per kbm. betingar en årskostnad av 1,250 kronor, motsvarande 600 hektoliter koks à 2: 25. Om man för belysningen räknar en åtgång av 1,650 kilovatt (210 dagar à 3 timmar), skulle kostnaden enligt nu gällande taxa uppgå till 647 kronor, enligt den föreslagna sänkta taxan till 565 kronor och enligt för stadens verk gällande taxa till 445 kronor. För vaktmästaren, som ej torde bliva allt för upptagen, torde en lön av 100 kronor i månaden jämte fri bostad med lyse och värme vara tillräckligt. Årskostnaderna för museibyggnadens underhåll torde väl högt räknat icke behöva uppgå till mer än 1000 kronor. Sammanlagda årliga driftskostnaden skulle sålunda uppgå till omkring 4,000 kronor.

Emellertid har ju museet att påräkna vissa inkomster av inträdesbiljetter. Sådana böra ju i allmänhet sättas låga, förslagsvis 50 öre eller vid särskilda tillfällen högst 1 krona. Vid demonstrationer för skolbarn eller arbetargrupper o. dyl. torde inträdesbiljetter böra helt bortfalla eller sättas till ett mycket lågt belopp. Erfarenheten från museets hittillsvarande verksamhet utvisar, att ett belopp av omkring 1,500 kronor torde kunna påräknas. Ett årligt driftstillskott av omkring 2,500 kronor kommer således att erfordras.

Tydligt är att konstföreningen icke är i stånd att ikläda sig några garantier av ekonomiskt slag för drift och underhåll. Vidare har man att räkna med, att föreningen näppeligen torde kunna påräkna några lotterimedel till byggnadens uppförande med mindre än att dels lämplig tomtplats för densamma finnes dels ock garanti föreligger för byggnadens fortsatta användning till avsett ändamål. Endast staden torde kunna tillfredsställa dessa krav, och synes nöjesskattemedlen erbjuda en naturlig utväg i sistberörda avseende.

Vad tomten beträffar har arkitekten Hahr efter övervägande av föreliggande möjligheter stannat vid en vid Stora gatan invid flickskolan i hörnet av Stora gatan och Floragatan belägen tomt. Densamma synes lämplig jämväl ur den synpunkten, att en framtida utbyggnad av museet där utan svårighet kan äga rum. Det i sin enkelhet monumentala inslag i stadsbilden, som den föreslagna museibyggnaden erbjuder, skulle där komma till sin rätt.

Ser man åter till den årliga driften, synes frågan härom ur angivna utgångspunkt kunna lösas på två sätt:

1) Konstföreningen uppför medelst lotterimedlen museet å av staden skänkt tomtplats och överlämnar därefter detsamma såsom gåva

N:o 2. *Ang. åtgärder för åstadkommande och upprätthållande av ett konstmuseum i Västerås.*

till staden, som jämväl erhåller äganderätt till föreningens samtliga konstföremål. Föreningens framtida uppgift blir då att efter måttet av sina krafter anskaffa och till museet skänka nya konstsaker.

2) Föreningen bibehåller skötseln av konstmuseet med byggnad och konstföremål och erhåller av staden utfästelse att svara för de kostnader för drift och underhåll, som kunna erfordras utöver behållningen av inträdesbiljetter. I ty fall synes staden böra beredas behörigt inflytande inom föreningens styrelse i allt vad som rör museets drift och underhåll.

De villkor, som stadsfullmäktige härutinnan skulle vilja uppställa, är föreningen beredd att godkänna.

Med stöd av det anförda får föreningen äran anhålla att stadsfullmäktige ville, under förutsättning att föreningen medelst lotterimedel sättes i stånd att i Västerås uppföra en konstmuseibyggnad i huvudsaklig överensstämmelse med ovan omförmälda, av arkitekten Hahr uppgjorda ritningar;

dels till byggnadsplats för museet upplåta ovan omförmälda tomt;

dels på de villkor, stadsfullmäktige kunna vilja uppställa, godkänna ettdera av ovan framlagda alternativ eller något däremot svarande i avseende å driften och underhållet av museet.

Västerås den 21 december 1927.

För Västerås Konstförening
Walter Murray.

Avskrift.

Kostnadsförslag för konstmuseum i kv. Malin, Västerås,

enligt Arkitekt Hahrs skissritningar nov. 1927.

Schaktning, återfyllning, planering m. m.	8,000: —
Betonggrund	12,000: —
Murning och Klossongväggar	40,000: —
Golv, bjälkar, trappor	39,000: —
Källare	10,000: —
Yttertak inklusive lanterniner	34,000: —
Skorsten	1,000: —
Putsning och målning	15,000: —
Terasser, pelare m. m.	9,000: —
Transport	168,000: —

N:o 2.

Ang. åtgärder för åstadkommande och upprätthållande av ett konstmuseum i Västerås.

Transport	168,000: —
Snickerier, paneler m. m.	7,000: —
Värmeledning	10,000: —
Elektriska ledningar	5,000: —
Div. arbeten, arkitekt- och kontrollantarvoden m. m.	25,000: —
Entreprenadvinst	15,000: —
Summa kronor	230,000: —

Stockholm i nov. 1927.

Erik Hahr. *Gösta Smitt.*

Rätt avskrivet intygar:

Bertil Carlson. *Eric Plantin.*

Wilh. Nybergs Boktr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar.

1928 Den 23 Februari II.

N:o 3.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av fyrbelysning vid Stora Sandskär.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I härvid fogad till Stadsfullmäktige ställd skrivelse har Hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag för anordnande av fyrbelysning å eller i närheten av ön Stora Sandskär, och får Drätselkammaren såsom yttrande i ärendet och då Drätselkammaren i likhet med Hamnstyrelsen anse det vara uteslutet att förmå statens myndigheter att nedlägga kostnader på denna fyrbelysning och densamma utan tvivel är av betydelse för sjöfarten på staden, hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta i enlighet med Hamnstyrelsens framställning eller alltså

att fyrbelysning skall av staden anordnas å eller i närheten av ön Stora Sandskär,

samt att bemyndiga Hamnstyrelsen att efter inhämtande av Kungl. Lotsstyrelsens utlåtande i frågan låta uppföra ifrågavarande fyr, ävensom för ändamålet anvisa högst 9.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och med en 10-årig amorteringstid gäldas av hamnens inkomster.

Västerås den 2 februari 1928.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 28 oktober 1926 föredrogs och lades till handlingarne en till Stadsfullmäktige överlämnad styrkt avskrift av en skrivelse från Kungl. Handelsdepartementet till Konungens befallningshavande i länet av den

N:o 8.
Ang. anordnande av fyrbelysning vid Stora Sandskär.

23 september 1926, enligt vilken skrivelse, sedan Konungens befallningshavande den 7 juli 1926 till Kungl. Maj:t överlämnat Stadsfullmäktiges underdåniga framställning om anordnande på statens bekostnad av fyrbelysning å Stora Sandskär i Mälaren samt infordrade utlåtanden avgivits av Kungl. Lotsstyrelsen och Kungl. Vattenfallsstyrelsen, Kungl. Maj:t funnit ifrågavarande framställning icke föranleda någon Kungl. Maj:ts vidare åtgärd.

Några utsikter att förmå de statliga myndigheterna att på statens bekostnad anordna fyrbelysning å Stora Sandskär synas sålunda icke föreligga.

Det är emellertid enligt Hamnstyrelsens mening nödvändigt, att fyr därstädes anordnas, och torde då endast återstå den utvägen, att kostnaden härför bestrides av stadens medel.

Såsom förhållandena nu äro uppstår onödigt dröjsmål i trafiken på hamnen, enär — efter vad hamnkaptenen meddelat — inlotsningen till Västerås upphör efter mörkrets inbrott sedan de av staten anordnade fyrarna passerats. Vore fyr anordnad å Stora Sandskär skulle inlotsningen till Västerås kunna fortsättas även efter mörkrets inbrott.

Hamnstyrelsen kan nu ej bestämt angiva, huruvida den avsedda fyren bör placeras på ön Stora Sandskär eller på ett strax söder därom ur vattnet uppskjutande större flyttblock. Den senare platsen är synnerligen lämplig i belysningshänseende, men pågå undersökningar om fyren utan risk i byggnadshänseende kan placeras på angivna skär.

Svenska A.-Bol. Gasaccumulator har uppgjort alternativa förslag till fyranordningar och beräknat kostnaderna härför. Dessa uppgå enligt det dyraste alternativet till i runt tal 6.000 kronor, men är det styrelsen omöjligt att angiva, om dessa kostnader kunna nedbringas eller måste överskridas, beroende därpå att i sista hand Kungl. Lotsstyrelsen äger avgörande över de anordningar, som skola i detta avseende utföras. Till dessa kostnader komma de för fyrens uppbyggande. Icke heller dessa kostnader kunna, med hänsyn till vad styrelsen anfört ifråga om fyrens alternativa placering, bestämt angivas, men torde de dock icke böra behöva överskrida 3.000 kronor.

Med hänsyn till att förberedande åtgärder för fyrens uppförande måste vidtagas under innevarande vinter, därest fyren skall kunna bliva färdig att betjäna sjöfarten under nästa seglationsperiod, ser sig Hamnstyrelsen nödsakad, att, oaktat ärendet icke föreligger i fullt utrett skick, redan nu framlägga detsamma för Stadsfullmäktiges avgörande.

Frågan om årliga underhållskostnader för fyren ämnar styrelsen framdeles underställa Stadsfullmäktige.

Styrelsen får därför hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta

dels att fyrbelysning skall av staden anordnas å eller i närheten av ön Stora Sandskär,

dels ock bemyndiga Hamnstyrelsen att efter inhämtande av Kungl. Lotsstyrelsens utlåtande i frågan låta uppföra ifrågavarande fyr, samt för ändamålet anvisa högst 9.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och med en 10-årig amorteringstid gäldas av hamnens inkomster.

N:o 3. *Ang. anordnande av fyrbelysning vid Stora Sandskär.*

Västerås den 2 februari 1928.

För Hamnstyrelsen:

PAUL ANDERSON.

Eric Plantin.

N:o 4.

Drätselkammarens skrivelse ang. ombyggnad av den yttre båtbryggan i hamnbassängen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Överlämnande en till Stadsfullmäktige ställd framställning från Hamnstyrelsen angående anslag för ombyggnad av yttre båtbryggan i hamnbassängen, får Drätselkammaren, som har sig bekant behovet av detta arbete, hemställa, att Stadsfullmäktige ville bifalla framställningen och alltså besluta

dels bemyndiga Hamnstyrelsen ombesörja arbetet i fråga,

dels ock, att i den mån kostnaden härför icke kan täckas av i Hamnstyrelsens stat för innevarande år upptagna anslag, överskjutande kostnader skall täckas av hamnens inkomster.

Västerås den 2 februari 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 4.
Ang. ombyggnad av den yttre båtbryggan i hamnbassängen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 29 december sistlidet år i samband med fastställande av utgifts- och inkomststat för hamnen för innevarande år anslagit 10.000 kr. för underhåll av kajer, dukdalber och båtbryggor, varav i Hamnstyrelsens förslag till budget beräknats 3.000 kr. för reparationer av båtbryggor. Styrelsen avsåg närmast att med detta anslag bestrida kostnaderna för reparation av båtbryggorna i Svartåmynningen.

Sedermera hava emellertid undersökningar verkställts av bryggorna i hamnbassängen, och hava dessa undersökningar givit vid handen, att även dessa befinna sig i synnerligen dåligt skick, särskilt den yttre bryggan.

I anledning därav har byggnadschefen undersökt om densamma kan nödtorftigt repareras, men kommit till den uppfattningen, att kostnader nedlagda på bryggans reparation, vore en för staden onödig utgift, då bryggan i alla händelser måste fullständigt ombyggas om ett par år. Med hänsyn till det skick vari bryggan befinner sig, är det nödvändigt att under innevarande vinter vidtaga åtgärder för bristens avhjälpande, och finner Hamnstyrelsen, med hänsyn till byggnadschefens utlåtande i frågan, då lämpligt att med en gång låta ombygga densamma.

Kostnadsförslag för ombyggnad av bägge bryggorna i hamnbassängen, vilket förslag här bilägges, har upprättats av byggnadschefen. Av detta framgår att kostnaden för den yttre bryggans ombyggnad beräknas till 6.000 kronor.

Hamnstyrelsen får därför hemställa,

dels att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Hamnstyrelsen att låta ombygga den yttre bryggan i hamnbassängen, dels ock att Stadsfullmäktige ville besluta att i den mån i budgeten för år 1928 anvisa de underhållsanslag icke täcka kostnaderna härför, desamma må bestridas av hamnens inkomster.

Västerås den 2 februari 1928.

För hamnstyrelsen:

PAUL ANDERSON.

Eric Plantin.

Till Hamnstyrelsen i Västerås.

N:o 4. *Ang. ombyggnad av den yttre båtbryggan i hamnbassängen.*

Överlämnande nedanstående kostnadsförslag får jag föreslå, att ifrågavarande arbete finge utföras vinter. Bryggans konstruktion har förutsatts bliva något stadigare än vad den är nu, men så tillvida enklare att trappstegen å sidorna samt räcket i mitten borttagits.

Kostnadsberäkning

över båtbryggor utmed Badhusarmen, 10 meter brygga drager en kostnad av:

Rivning och uppdragning av pålar pr. m. . .	4: 30	43: —
8 raka pålar á 15: — + nedslagning 5: — .	20: —	160: —
4 sneda „ á 15: — + „ 6: — .	21: —	84: —
12 st. 3 × 7" = 14,7 kbf.	1: 50	22: 05
56 kbf. 2 × 6 — 7"	1: 50	84: —
16 st. 5/8 bult med brickor	2: 50	40: —
300 st. 6 — 7" spik		3: —
Arbete utom pålningen		82: 80
	Kronor	518: 85

Då kostnaden enligt ovanstående utgör pr 1 m. 51: 89 och bryggornas sammanlagda längd är 175 meter uppgår således kostnaden till 51: 89 × 175	9.080: 75
Vartill bör läggas för oförutsett	919: 25
Kronor	10.000: —

Därav på yttre bryggan	6.000: —	
och på inre bryggan	4.000: —	10.000: —
	Kronor	10.000: —

Västerås den 24 januari 1928.

Gösta Smitt.

N:o 5.

Drätselkammarens utlåtande ang. inkorporering av en hemmansdel från Dingtuna socken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom remiss den 26 nästlidne januari hava Stadsfullmäktige för utlåtande till Drätselkammaren överlämnat en del handlingar rörande inkorporering med staden av en inom dess jurisdiktions område belägen till Dingtuna socken hörande hemmansdel $^{1}/_{7}$ mantal Boberga N:o 16, och får Drätselkammaren, med återställande av handlingarne i ärendet anföra följande.

I skrivelse till härvarande länsstyrelse den 8 december 1921, vilken skrivelse föranletts därav, att frågan kort förut upptagits till behandling av vederbörande myndigheter och utställts för yttrande, förklarade Drätselkammaren, att detta område lämpligen på grund av sin belägenhet borde inkorporeras med staden, samtidigt varmed Drätselkammaren förbehöll sig rätt att yttra sig ifråga om de villkor för en eventuell införlivning, som till äventyrs komme att föreslås av de kommunala bildningar, från vilka området skulle exkorporeras.

Enligt den utredning, som i ärendet föreligger, verkställd av Häradsskrivaren i Västerås fögderi, skulle inkorporeringen på grund av områdets obetydlighet, dess areal är 9,26 har, icke förbindas med andra villkor, än att staden skulle erlägga en del ytterligt obetydliga utgifter för utredningen samt gälda den området för år 1928 påförda vägskatten, som också är en obetydlighet.

Med hänsyn dels till lämpligheten av att ur administrativ ordningssynpunkt få området införlivat med staden, och då inkorporeringen icke föranleder några utgifter av betydelse, hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville förklara sig för stadens del icke hava något att erinra mot densamma.

Västerås den 2 februari 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 6.

Drätselkammarens skrivelse angående åtgärder i anledning av arbetslösheten.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 26 nästlidne månad beslöto Stadsfullmäktige med anledning av rådande arbetslöshet i staden och en framställning från Arbetslöshetskommittén angående de riktlinjer för dess avveckling, som borde följas, göra ett uttalande av innehåll, att Stadsfullmäktige ej hade något att erinra emot, att Drätselkammaren i samråd med Arbetslöshetskommittén och Fattigvårdsstyrelsen intill nästa sammanträde i Stadsfullmäktige vidtoge sådana åtgärder, som kunde befinnas vara oundgängligen nödvändiga och lämpliga för lindrande av arbetslösheten.

För ärendets behandling har tillsatts en delegation, sammansatt ur förenämnda kommunala myndigheter, vilken delegation, under betonande av, att i första hand åtgärderna skulle avse igångsättande av kommunala nödhjälpsarbeten, nu fullgjort sitt uppdrag och därvid föreslagit vissa arbeten, samtliga till sin karaktär vägarbeten.

Vid behandlingen av detta förslag har Drätselkammaren i likhet med delegationen ansett ett igångsättande av samtliga dessa arbeten och vidtagande av eventuellt andra åtgärder böra bero på situationens utveckling, och att därför till att börja med de arbeten av de föreslagna, som mest vore lämpade för årstiden och av större nytta vid jämförelse av arbetena inbördes, omedelbart borde ingångsättas, särskilt som dessa arbeten vore sådana, att de när som hälst kunde avbrytas och sålunda ej behövde fortgå längre än som nödvändiggjordes av arbetslöshetsförhållandena. I avseende härå har Drätselkammaren ansett valet böra först falla på följande arbeten:

1:o) Upptagande av gata norr om Folkets Park genom Hemdalsområdet mot nya länslasarettet;

2:o) Ordnande av ny anslutning mellan Stockholms- och Hemdalsvägen i den senares förlängning;

3:o) Ordnande av Stohagsvägen.

Drätselkammaren har därför uppdragit åt arbetsledningen att i mån av behov igångsätta något eller några av dessa arbeten.

I fråga om riktlinjerna för arbetets bedrivande har Drätselkammaren såsom ett försök att fortgå tillsvidare upptagit ett av Arbetslöshetskommittén framfört förslag att införa ransonering av arbetstiden genom upp-

N:o 6.
Ang. åtgärder i anledning av arbetslösheten.

delande av arbetsstyrkan i två skift med en arbetstid för varje skift begränsat till högst 14 dagar = med två arbetsveckor åt gången och härigenom möjliggöra för flera arbetslösa att erhålla arbete.

Arbetena skola utföras som kommunala nödhjälpsarbeten med därav betingad arbetslön.

Med denna redogörelse för i ärendet vidtagna åtgärder hemställer Drätselkammaren.

att Stadsfullmäktige ville besluta godkänna dessa åtgärder, samt att giva Drätselkammaren bemyndigande att i samråd med Fattigvårdsstyrelsen och Arbetslöshetskommittén vidtaga de ytterligare åtgärder för lindring av arbetslösheten, som situationens utveckling kan göra oundgängligen nödvändiga med bestämmelse tillika, att de med dessa åtgärder förenade kostnaderna skola bestridas av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren framdeles kunna komma att besluta.

Västerås den 9 februari 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 7.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslutningsavgifter för stadens allmänna ledningar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed till Stadsfullmäktige överlämna och tillstyrka ett förslag av Vatten- och Gasverksstyrelsen att avgiften för ledningsanslutningar måtte för innevarande år bestämmas skola utgå

med samma belopp och uppdelning för de olika slagen av ledningar, som det nuvarande, eller med 1 krona 10 öre pr. kvm. tomtyta, därav för avlopp 44, för vattenledning 34, för gasledning 22 och för elektrisk ledning 10 öre.

N:o 7. *Ang. anslutningsavgifter för stadens allmänna ledningar.*

Västerås den 9 februari 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Avgiften för anslutning till stadens allmänna ledningar har under de senare åren utgått efter 110 öre per kvm. ansluten tomtyta, varav

för vattenledning	34	öre
„ avlopps-	44	„
„ gas-	22	„
„ elektr.	10	„

Då arbetslönerna ej undergått någon förändring under det gångna året och då med avseende på materialkostnader endast mindre prisfluktationer förekommit, föreligga ej några skäl att ändra nu gällande ledningsavgifter, utan föreslår Vatten- & Gasverksstyrelsen, att desamma bibehållas oförändrade för år 1928.

Västerås den 9 februari 1928.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 8.

Lönenämndens yttrande ang. förbättrade löneförmåner för stadsfiskalen (Jfr. Stadsfullmäktiges handl. 1926 sid. 409—411).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos Lönenämnden har sedan behandlingen av budgeten för år 1927 legat remitterad en framställning från stadsfiskalen angående förbättrade löneförmåner. Framställningen, sådan den av Magistraten upptagits och

N:o 8. *Ang. förbättrade löneförmåner för stadsfiskalen.*

som går ut på, att befattningen skulle uppflyttas i högre lönegrupp, i vilket avseende ifrågasatts lägst den 36:te, har Lönenämnden ursprungligen ansett böra avgöras först i samband med en allmän revision av gällande lönestat och därför låtit densamma vila.

Avgörandet av framställningen har emellertid aktualiserats genom de förbättrade löneförmåner, som under loppet av år 1927 kommit polispersonalen till del och särskilt poliskommissarien, som genom beslut av Stadsfullmäktige den 29 november 1927 erhållit ett tillfälligt lönetillägg från och med den 1 juli 1927 å 1.000 kronor årligen.

Magistraten har, under åberopande av bland annat denna löneförbättring för poliskommissarien, i skrivelse till Lönenämnden anhållit om ärendets avgörande, därvid Magistraten såsom form för löneförbättringen alternativt ifrågasatt, att stadsfiskalen skulle komma i åtnjutande av ett årligt fyllnadsbelopp till den nuvarande lönen å 1.200 kronor utan dyrtidstillägg.

Lönenämnden får därför utbryta frågan om förbättrade löneförmåner för stadsfiskalen ur den påbörjade utredningen angående en allmännare revision av nu gällande lönestat och underställa ärendet Stadsfullmäktiges avgörande samt därvid anföra följande.

Vid bedömandet av frågan, huruvida befattningen som stadsfiskal är för lågt avlönad med nuvarande inplacering i lönestaten, bör hänsyn tagas till de sportelinkomster, som äro med tjänsten förenade och som bestå av bötesandelar samt ersättning för mistade sådana.

Befattningen är avlönad enligt 31:sta lönegruppen i gällande lönestat med en avlöningssumma under år 1927 i högsta lönegraden incl. dyrtidstillägg efter det varierande indextal, som då var rådande, uppgående till 6.066 kronor 72 öre. De bötesandelar, innehavaren av befattningen under samma år uppburit, uppgingo enligt kronouppbördskassörens kassajournal till 2.599 kronor 73 öre, vilket i jämförelse med år 1926 visar en stegring av i runt tal 1.400 kronor. Med inberäkning av ersättningen för mistade bötesandelar, utgörande omkring 500 kronor årligen, uppbar således stadsfiskalen under år 1927 i totalinkomst av tjänsten 9.166 kronor 45 öre. Enär Magistraten i sin skrivelse jämfört stadsfiskalens löneinkomster med poliskommissariens, bör med annan grund för jämförelsen mellan befattningarne, eller att samtliga löneininkomsterna därvid medräknas, anmärkas, att löneinkomsterna för år 1927 för poliskommissarien uppgingo till 6.588 kronor 55 öre — häri är då för att få en riktig beräkningsgrund för jämförelsen inräknat de 1.000 kronor, denne skall åtnjuta för år räknat såsom tillfällig löne

förbättring, oaktat densamma under år 1927 utgick för allenast sista halvåret.

N:o 8. *Ang. förbättrade löneförmåner för stadsfiskalen*

En jämförelse med löneförmånerna i andra befattningar i stadens tjänst samt i stadsfiskalsbefattningen i den del med Västerås jämförliga städer, ger icke vitsord åt påståendet, att stadsfiskalen härstädes skulle vara allt för lågt avlönad. För att nämna exempel åtnjöt stadskamreraren i total avlöning under år 1927 8.750 kronor 76 öre. Jämförelsen med stadsfiskalstjänsten i andra städer — materialet för denna har ställts till förfogande av Svenska Statsförbundet och finnes bilagt handlingarne — ger vid handen, att avlöningen under år 1927, inberäknat dyrtidstillägg men oberäknat sportler, i jämförlig lönegrad utgick med 7.316 kronor i Gävle, 7.500 kronor i Uppsala, 6.315 kronor i Jönköping, 5.949 kronor i Borås, 4.150 kronor i Linköping och 5.616 kronor i Karlstad.

Med detta jämförelsematerial för ögonen och med hänsyn till det med tjänsten förenade arbetet, anser sig Lönenämnden, utan att härigenom vilja taga ställning till det ändrade läge, vari frågan kan komma, därest en i jämförelse med 1927 avsevärdare minskning i sportelinkomsterna skulle inträda, icke nu kunna tillstyrka framställningen, och får därför, i överensstämmelse med denna sin åsikt, hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta att framställningen för närvarande icke skall föranleda någon Stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 16 februari 1928.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Lönenämnden i Västerås.

Den 28 december 1926 remitterade stadsfullmäktige till Lönenämnden en av magistraten till stadsfullmäktige överlämnad framställning från stadsfiskalen rörande löneförbättring, oaktat nära nog ett år förflutit från det Lönenämnden erhållit stadsfullmäktiges uppdrag att fatta beslut i ärendet har magistraten veterligt, ärendet icke ännu slutbehandlats av Lönenämnden. Magistraten kan icke underlåta att meddela nämnden, att ett sådant dröjsmål med behandlingen av ett för befattningshavaren ifråga synnerligen angeläget ärende, är minst sagt anmärkningsvärt.

Stadsfiskalen har enligt magistratens förmenande väl motiverat sin framställning om löneförbättring och magistraten har jämväl tillstyrkt

N:o 8.
Ang. förbättrade löneförmåner för stadsfiskalen.

bifall till hans framställning. Utöver vad stadsfiskalen anfört såsom skäl för löneförbättring vill magistraten tillägga, att hans framställning måste synas ännu mera motiverad, sedan Lönenämnden hos stadsfullmäktige tillstyrkt en förbättring av poliskommissariens löneförmåner med 1.000 kronor årligen och denna nämndens tillstyrkan vunnit stadsfullmäktiges bifall. Härigenom har poliskommissariens löneförmåner överstigit stadsfiskalens, ett förhållande, som torde sakna motstycke i någon av Sveriges städer.

Skulle ärendets avgörande innevarande år anses förrycka gällande lönestat, finnes ju samma utväg att tillsvidare lösa frågan, som gjorts beträffande poliskommissarien, nämligen genom beviljande av ett provisoriskt lönetillägg.

Magistraten föreslår för den skull att stadsfiskalen från och med den 1 juli 1927 tillsvidare intill dess hans lönefråga blivit ordnad måtte tillerkännas ett årligt fyllnadsbelopp till nuvarande lönen med 1.200 kronor, dock utan dyrtidstillägg å detsamma.

Magistraten anmodar härmed Lönenämnden att *skyndsamt* fatta beslut i ärendet samt att lämna magistraten meddelande om det beslut, vartill nämnden kommit.

Västerås rådhus den 14 december 1927.

På magistratens vägnar:
VICTOR ÅSBERG.

H. Cronholm.

N:o 9.

Beredningsutskottets yttrande ang. bostadstelefoner åt länskriminalpoliserna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 26 nästlidne januari hava Stadsfullmäktige för utlåtande till Beredningsutskottet överlämnat av t. f. polischefen i staden, Victor Åsberg, anförda besvär över Stadsfullmäktiges beslut den 29 december 1927 att avslå av Polisnämnden i staden gjord framställning om beviljande av anslag till bostadstelefoner för länskriminalpoliserna i stadens poliskår.

Vidare har genom Magistratens resolution den 30 samma januari månad till Stadsfullmäktige för yttrande överlämnats en av landsfogden i länet, Knut Didoff, hos Konungens Befallningshavande i länet gjord

N:o 9.
Ang. bostadstelefoner åt länskriminalpoliserna.

framställning därom, att staden måtte åläggas bekosta införande av dylika telefoner.

Beredningsutskottet har, utan att avvakta remiss av denna senare framställning på grund av att bägge dessa ärenden röra samma sak, upptagit dem till behandling i ett sammanhang, och får däri nu anföra följande.

Till stöd för besvären och den av landsfogden gjorda framställningen åberopas 8:de § i lagen om polisväsendet i riket, vari föreskrives skyldighet för polisdistrikt att bland annat ombesörja "telefon och övriga anordningar för behörig utrustning av distriktets polisväsen".

Jämlikt 6:te § andra stycket i samma lag äro vid kriminalpolisavdelningen i stadens polisdistrikt anställda två polismän för kriminalpolisverksamhet huvudsakligen utom staden. Avlöningen till dessa bestrides helt av statsmedel.

Beredningsutskottet har vid en mera ingående prövning av frågan, om staden i dess egenskap av polisdistrikt har skyldighet att bestrida kostnaden för bostadstelefon till dessa kriminalpoliser eller icke, än som vid beredningen av budgeten för innevarande år medgavs, blivit övertygad om att denna angelägenhet lämpligen bör åvila staden, då behovet av telefonerna måste anses styrkt av vad polischefen i staden och chefen för länets kriminalpolisverksamhet i ärendet anfört. Vid bedömandet av frågan synes Beredningsutskottet jämväl hänsyn böra tagas till att dessa poliser även anlitas för polisverksamhet inom staden samt att avlöningen till desamma i sin helhet bestrides av statsmedel.

I överensstämmelse med denna sin mening hemställer Beredningsutskottet att Stadsfullmäktige, med ändring av sitt beslut vid behandlingen av polisnämndens förslag till budget under innevarande år för stadens polisväsen, ville besluta un bifalla Polisnämndens anslagsäskande på denna punkt och alltså anvisa ett anslag å 220 kronor, motsvarande kostnaderna för införande av telefon i de två länskriminalpolisernas bostäder samt lägsta årsabonnemanget för desamma att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov, ävensom att, i händelse av bifall härtill, delgiva länsstyrelsen kännedom om detta beslut för avskrivning av besvären och landsfogdens framställning.

Västerås den 15 februari 1928.

För Beredningsutskottet:

E. A. WESTHOLM.

Ragnar Tenow.

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar.

1928 Den 29 Mars III.

N:o 10.

Drätselkammarens skrivelse ang. omläggning av en del av Stora gatan närmast Hållgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den alltmer ökade trafiken i Stora gatan gör till ett önskemål att få åtgärder vidtagna, som möjliggöra större trafiksäkerhet i gatans sträckning närmast intill och förbi korsningen av Hållgatan och särskilt utanför en inom fastigheten med adressnummer Stora gatan 53 befintlig Aktiebolaget Yngve Swenson tillhörig försäljning av automobiltillbehör och bensin.

De olägenheter som i trafikhänseende här föreligga hava sin orsak uti, dels uppställning av bilar i körbanan under bensinpåfyllning med förträngning av den för det rörliga trafiken tillgängliga utrymmet dels ock den inkörning över trottoaren inpå tomterna utmed gatan och uppställning av bilar även på trottoaren, som till olägenhet för gångtrafiken sker.

Ett förbud av Magistraten mot trottoarens användning som uppställningsplats har visserligen minskat olägenheterna för gångtrafiken, men då detta förbud medfört större anhopning av fordon på körbanan har svårigheterna för körtrafiken ökat. Flera förslag till förbättring av förhållandena har varit föremål för övervägande, varav Drätselkammaren ansett det mest rationella vara, att körbanan i Stora gatan breddas på ömse sidor av korsningen med Hållgatan eller utanför fastigheterna med adressnummer 51, 53 och 55 där gatan utlagts till i stadsplanen fastställd bredd och väster ut fram till den s. k. Oxbacksgränd. Det sätt på vilket detta skulle ske framgår närmare av bifogade av byggnadschefen Smitt uppgjorda kostnadsberäkning, som slutar på ett belopp av 12.500 kronor.

Då detta gatuarbete mera föranletts av rörelsen hos ett enskilt affärsföretag än av andra orsaker, har Drätselkammaren ansett detta företag böra lämna något bidrag till de med arbetets utförande förenade kostnaderna, och detta i form av en årligen utgående ersättning. De

N:o 10. *Ang. omläggning av en del av Stora gatan närmast Hållgatan.*

förhandlingar som härom förts mellan detta företag och Drätselkammaren hava lett till en antaglig uppgörelse.

Med det tillägg att kostnaderna för arbetet kunna bestridas ur reserverade gutumedelsanslag föreslår Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville besluta att för det angivna gatuarbetet ställa till Drätselkammarens förfogande ett anslag å förslagsvis 12.500 kronor att utgå av reserverade gatumedelsanslag.

Västerås den 1 mars 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Magistraten i Västerås.

Med anledning av Magistratens skrivelse till mig rörande vissa anordningar utanför fastigheten Stora gatan 53 får jag meddela, att frågan om gatuarbeten har redan förut behandlats och har jag på sin tid uppgjort nu närslutna kostnadsförslag för gatudelens ordnande. Min åsikt är, att det kräves ett breddande av gatan såsom föremälda utredning närmare angiver; en utvidgning enbart utanför fastigheten N:o 53 är ej tillfyllest, den skulle snarare öka än minska olägenheterna. Det har varit på tal att uppdela körbanan och leda gångtrafiken förbi på en i gatans mitt löpande refuge, men körbanans även efter breddningen relativt ringa bredd gör att en anordning av detta slag är mindre lämplig.

Platsen kan i övrigt knappast ens genom den sålunda av mig föreslagna breddningen bliva fullt lämplig såsom tappningsställe för bensin av den anledningen, att gatan här ligger i rätt så skarp lutning och man måste förutsätta att handbromsarna på en hel del automobiler ej alltid förmå att bromsa upp säkert, varjämte riskerna vid en överkörning snett emot trafiken alltid äro större i en backe än på plan mark. Den å Hållgatan förbjudna, men därigenom dock ej förhindrade inkörningen mot söder till Stora gatan innebär även ett riskmoment som gör det önskligt att trafikstockning i backen utanför fastigheten N:o 53 Stora gatan undvikes.

Handlingarne i ärendet hava av mig överlämnats till stadens Drätselkammare.

Västerås den 23 juli 1927.

Gösta Smitt.

Avskrift.

Förslag till omsättning av Stora gatan från gården N:o 51 upp till den s. k. Oxbacksgränd. **N:o 10.** *Ang. omläggning av en del av Stora gatan närmast Hållgatan.*

Öster om Hållgatan breddas körbanan till c:a $11{,}_5$ meter, norra trottoaren omlägges, södra trottoaren utlägges till 4 meters bredd av fältsten med strängar av klinkerplattor. Den i gatan varande körbanstenen användes så långt den räcker, till resten tages ny körbansten.

Väster om Hållgatan breddas körbanan i likhet med föregående, vilken breddning utökas till en kraftig fas emot Hållgatan. Den gamla kantstenen användes så långt den räcker resten tages från förrådet. Gatukrysset vid Hållgatan sättes med små gatsten.

Kostnadsberäkning

Öster om Hållgatan:				
Uppbrytning av 1200 m² gata	á	1: —	1.200: —	
Kantstensrännor 140 m.	„	1: —	140: —	
Grus 300 m³	„	6: —	1.800: —	
Läggning av kantsten 140 m.	„	1: —	140: —	
Sättning av körbansten 490 m²	„	2: —	980: —	
Ny körbansten inkl. sättning 360 m² . . .	„	13: —	4.680: —	
Sec. omsättning 130 m²	„	2: —	260: —	
Fältsten och plattor sättn. 220 m²	„	2: —	440: —	9.640: —
Väster om Hållgatan:				
Uppbrytning av 320 m² gata	„	1: —	320: —	
„ „ 40 „ väg	„	2: 50	100: —	
Kantstensrännor 40 m.	„	1: —	40: —	
Grus 40 m³	„	6: —	240: —	
Läggning av kantsten 25 m.	„	1: —	25: —	
Ny kantsten inkl. läggning 15 m.	„	11: —	165: —	
Sättning av smågatsten 240 m²	„	2: —	480: —	
Ny smågatsten inkl. sättning 120 m² . . .	„	8: —	960: —	
En rännstensbrunn			250: —	2.580: —
Påsand och diverse				280: —
			Kronor	12.500: —

Gösta Smitt.

N:o 11.

Drätselkammarens skrivelse ang. restaurering av gamla huvudbyggnaden vid fattigvårdens ålderdomshem.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 25 maj 1920 beslöto Stadsfullmäktige i princip uttala sig för ett bibehållande av ålderdomshemmet å dess förutvarande plats vid Karlslund och att såsom konsekvens av detta beslut godkänna ett förslag till dess utvidgning och modernisering, allt i huvudsaklig överensstämmelse med av stadsarkitekten Hahr uppgjorda skissritningar.

I detta förslag ingående byggnadsarbeten hava med anslag av Stadsfullmäktige utförts med undantag för reparation och omändring av gamla huvudbyggnaden, som enligt planen skulle inredas till logement med korridorsystem.

I framställning, som härvid bifogas, har Fattigvårdsstyrelsen anhållit om anslag till detta arbete ävensom att dess utförande måtte anförtros åt den kommitté, som förut handhaft utförandet av övriga byggnadsarbeten vid ålderdomshemmet.

Kostnaden för arbetet är beräknad till 100.000 kronor. I fråga om sättet för dess gäldande synes beskaffenheten av arbetet kunna motivera att härför anlitas uttaxerade medel förslagsvis fördelade på tio år.

Under hänvisning till att utförandet av arbetet utgör ett led i en redan av Stadsfullmäktige i princip godkänd byggnadsplan får Drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige ville med bifall till Fattigvårdsstyrelsens framställning besluta, dels anvisa ett anslag å 100.000 kronor för omändring och reparation av gamla huvudbyggnaden vid ålderdomshemmet Karlslund enligt föreliggande förslag med bestämmelse att anslaget skall förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas genom uttaxering av 10.000 kronor under vart och ett av åren 1929—1938, dels ock giva den förut för utförandet av byggnadsarbeten vid ålderdomshemmet tillsatta kommittén i uppdrag att ombesörja utförandet av nu ifrågavarande arbete.

Västerås den 15 mars 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 11.
Ang. restaurering av gamla huvudbyggnaden vid fattigvårdens ålderdomshem.

Sedan ekonomibyggnaden vid Ålderdomshemmet Karlslund numera är färdig, återstår endast såsom ett led i den av Stadsfullmäktige den 25 maj och 28 juni 1920 beslutade planen för uppförande av för ålderdomshemmet erforderliga byggnader reparation m. m. av gamla huvudbyggnaden.

Denna byggnad, som i tanke på förestående omändringar under de senaste åren undergått endast de allra nödtorftigaste reparationer, är därför i ett mycket bristfälligt skick. Endast denna omständighet motiverar omedelbara och genomgripande reparationer. Då därtill kommer att byggnaden till sin inre planläggning är högst olämplig och måste, för att kunna påräkna godkännande för sitt ändamål, undergå helt ny rumsindelning m. m. torde därmed behovet av sagda reparationer och ändringsarbeten vara ytterligare motiverat.

Enligt av Arkitekten Erik Hahr på uppdrag och efter av fattigvårdsstyrelsens uttalade önskemål ifråga om byggnadens planläggning upprättade ritningar, är byggnaden uppdelad med korridorsystem i smårum. I bottenvåningen inrymmes 8 smårum, dagrum, matsal och serveringsrum m. m. Andra botten inrymmer 9 smårum, dagrum, samlingssal m. m. Vindsvåningen innehåller en lägenhet på 1 rum och kök samt 2 st. enkelrum jämte 4 förrådsrum. Byggnaden skulle förses med värmeledning med anknytning till befintliga värmecentralen.

Arbetet, som kostnadsberäknats av byggnadschefen G. Smitt, slutar på en kostnadssumma av 96.000 kronor. Härtill kommer arkitektarvode och oförutsedda kostnader till ett belopp av omkring 4.000 kronor, varför hela kostnaden skulle belöpa sig på 100.000 kronor

Beträffande tidpunkten för arbetets utförande, är det angeläget att detsamma kommer till omedelbart utförande.

Förutom antydda bristfälligheter och nödvändigheten av byggnadens inredning i överensstämmelse med härför gällande bestämmelser och tidsenliga krav, är det nämligen erforderligt med den utökning av antalet vårdplatser, som ändringarna innebära med tillvaratagande av nu utrymda och i övrigt outnyttjade utrymmen.

Under arbetets utförande måste byggnaden helt utrymmas. Då antalet platser vid ålderdomshemmet i övrigt icke ens till någon nämnvärd del kan upptaga de omkring 30 pensionärer, som nu vårdas uti ifrågavarande byggnad, måste inkvartering ske på annat håll och uti provisoriskt anordnande rum. Detta låter sig icke göra annat än sommartid.

N:o 11.
Ang. restaurering av gamla huvudbyggnaden vid fattigvårdens ålderdomshem.

I anledning av vad sålunda anförts få byggnadskommitterade hemställa.

att Stadsfullmäktige måtte besluta att under sommaren 1928 i enlighet med av arkitekten Hahr uppgjord ritning omändra och reparera gamla huvudbyggnaden vid Ålderdomshemmet och härför enligt Byggnadschefen Sm:tt gjord kostnadsberäkning anvisa en summa av 100.000 kronor samt

att den av Drätselkammaren och Fattigvårdsstyrelsen förut gemensamt tillsatta Byggnadskommittén måtte erhålla uppdrag att omedelbart vidtaga åtgärder för arbetets igångsättande.

Västerås den 14 mars 1928.

För Byggnadskommittén:
Alb. Lundkvist.
Ordförande.

Axel Norén.

N:o 12.

Lönenämndens utlåtande ang. lönebestämmelser för eldaren vid fattigvårdens ålderdomshem.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid behandling av budgeten för fattigvården för innevarande år beslöto Stadsfullmäktige den 29 december 1927 bifalla en framställning av Fattigvårdsstyrelsen att å fast stat uppföra en befattning som eldare vid ålderdomshemmet Karlslund, samt att till Lönenämnden för yttrande remittera frågan, efter vilken lönegrupp i gällande lönestat denna befattning skulle avlönas.

Lönenämnden får nu i anledning av denna remiss under hänvisning till att å fast stat anställda liknande befattningshavare såsom eldaren vid varmbadhuset samt eldaren i stadshotellet äro inplacerade i 14:de lönegruppen med en begynnelseavlöning av 1.470 kronor, att några skäl att härifrån göra någon avvikelse vid bestämmandet av avlöning för

den befattning, varom är fråga, icke synes föreligga, samt att Fattigvårdsstyrelsen i överensstämmelse med denna uppfattning i sin budget för året uppfört ett anslag till avlöningen, hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta,

N:o 12. *Ang. lönebestämmelser för eldaren vid fattigvårdens ålderdomshem.*

att befattningen som eldare vid ålderdomshemmet Karlslund skall avlönas enligt 14:de lönegruppen i gällande lönestat.

Västerås den 2 mars 1928.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 13.

Hälsovårdsnämndens skrivelse ang. ändring i taxan för ambulansautomobilen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 27 februari 1919 fastställt taxa för transport med stadens ambulansautomobil, att gälla med avseende å ambulansautomobilens användning under år 1919, vilket beslut är infört under § 44 i Stadsfullmäktiges ovan angivna dag förda protokoll.

Denna taxa har sedan dess alltjämt tillämpats. Under punkt 4 i taxan är stadgat att för transport från järnvägsstation eller hamn, av med bantåg eller fartyg till staden ankommen sjuk person skall erläggas avgift med 10 kronor. Taxan för transport är som bekant eljes 5 kronor. Nämnden, som finner denna avgift i förhållande till det nu stegrade penningevärdet alltför hög, får hemställa, att Stadsfullmäktige, med bibehållande av taxebestämmelserna i övrigt oförändrade, ville besluta att punkt 4 i taxa för transport med stadens ambulansautomobil skall från och med den 1 instundande april bortfalla.

Västerås den 15 mars 1928.

För Hälsovårdsnämnden:
VICTOR ÅSBERG.

Eric Plantin.

N:o 14.

Trafikkommitténs skrivelse ang. vissa förändringar rörande omnibustrafiken inom staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 26 januari innevarande år, efter det omnibuskompaniets innehavare K. Karlsson och Rob. Andersson hos Magistraten i staden gjort framställning att tillsvidare få anordna omnibustrafik Centrallasarettet—Järnvägsstationen—Centrallasarettet, och Magistraten för sin del bifallit framställningen, jämväl med bifall till föreliggande framställning uppdragit till trafikkommittén att med omnibuskompaniet överenskomma om lämplig turlista för linjens trafikerande samt i avbidan härpå förklarat sig icke hava något att erinra emot, att ett av omnibuskompaniet framlagt och av Magistraten godkänt förslag till turlista tillsvidare tillämpades.

Trafikkommitténs utskott för den lokala trafiken får i anledning härav anföra.

Sedan trafik å ovan angivna linje varit anordnad under mer än en månads tid — efter en med omnibuskompaniet överenskommen turlista, som mer anslutit sig till bantågens ankomst- och avgångstider än den i framställningen angivna — har omnibuskompaniet i en till utskottet ingiven rapport över trafikresultatet, vilken rapport här bifogas, meddelat, att antalet passagerare, som begagnat sig av den nya busslinjen, varit synnerligen obetydligt och att behov av den nya linjen ur trafiksynpunkt icke synes föreligga.

De underhandlingar, som i anledning härav förts mellan utskottet och omnibuskompaniets innehavare, hava resulterat i följande överenskommelse, *dels* att linjen omedelbart skall indragas, *dels* att övergångsbiljetter mellan de nuvarande omnibuslinjerna införas från och med den 1 instundande maj månad till ett pris av 10 öre pr styck, *dels* att under besökstiden vid lasarettet en extra omnibus dagligen insättes å linje I i Stora gatan, *dels ock* att anslag, angivande läget för närmaste hållplats för resa till länslasarettet samt turlista skola, efter vederbörligen meddelat tillstånd, uppsättas inom och invid järnvägsstationen.

Då utskottet dessutom har sig bekant, att innehavarne av omnibuskompaniet hos Magistraten i staden återkallat sin framställning om anord-

nande av här ifrågavarande busstrafik, får utskottet föreslå, att Stadsfullmäktige ville låta vid vad sålunda i ärendet förekommit bero.

N:o 14. *Ang. vissa förändringar rörande omnibustrafiken inom staden.*

Västerås den 20 mars 1928.

För trafikkommitténs utskott för den lokala trafiken:

WALTER MURRAY.

Eric Plantin.

Västerås den 9 mars 1928.

Till Trafikkommittén, Herr Sekreteraren E. Plantin, Västerås.

Ang. omnibuslinjen Centrallasarettet—Järnvägsstationen.

Antal passagerare under februari 1928:

Från Centrallasarettet till Järnvägsstation	29
„ Järnvägsstation till Centrallasarettet	101

Antal passagerare under tiden 1-8 mars 1928:

Från Centrallasarettet till Järnvägsstation	14
„ Järnvägsstation till Centrallasarettet	40

Om uppgift för varje dag önskas finnes dagbok på begäran till påseende.

Enligt gjorda iakttagelser gå de flesta resande från station upp i staden innan de besöka lasarettet, troligen för inköp av blommor och annat. De sjuka synes låta betjäna sig av bilarna. Från lassarettet är förhållandet detsamma, nästan ingen använder sig av omnibusen direkt till station, utan uppehålla sig i staden tiden mellan lasarettsbesöken och tågens avgång.

Oss synes som om denna linje icke vore för allmänhetens betjänande behövlig, varför vi hemställa att om möjligt densamma indrages. I stället tro vi oss betjäna allmänheten bättre med att insätta en extra omnibus, redan nu, i trafik på Stora gatan under besökstiden å lasarettet. Vi ha sedan några dagar tagit oss friheten, att på försök insätta en buss och har det visats sig, att densamma livligt anlitats av lasarettsbesökande.

Omnibuskompaniet:

Karl Karlsson. *Rob. Andersson.*

N:o 15.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av fattigvården tillhörig tomtmark å Jakobsberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse, som här bifogas, har Fattigvårdsstyrelsen begärt bemyndigande av Stadsfullmäktige att försälja tomter av det område, som tillhör förutvarande fattiggården inom Lundby och S:t Ilians socknar eller tomten N:o 38 Jakobsberg, och får Drätselkammaren, som fått skrivelsen till sig överlämnad för yttrande, förklara, att Drätselkammaren icke har något att erinra emot bifall till framställningen, förutsatt att försäljningen sker på sådant sätt, att härigenom genomförandet av en framtida stadsplan för Jakobsbergsområdet icke försvåras, och hemställer alltså Drätselkammaren att Stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga Fattigvårdsstyrelsen att med beaktande av nyss angivna omständighet och på de villkor, styrelsen kan finna vara för staden antagliga, försälja tomter av området ifråga.

Västerås den 15 mars 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enär det till stadsägan nr 625, Jakobsberg 38 (f. d. Lundby och S:t Ilians fattiggård) hörande tomtområdet är av sådan storlek, (3.570,1 kvm.) att det icke är behövligt för fastigheten, får fattigvårdsstyrelsen hemställa om bemyndigande att från tomtområdet ifråga avsöndra och till tomter försälja omkring 2.000 kvm.

Västerås den 28 febr. 1928.

För Fattigvårdsstyrelsen:

Alb. Lundkvist.

Axel Norén.

N:o 16.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av tomt åt kooperativt byggnadsföretag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I härvid fogade skrivelser har Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. anhållit om stadens medverkan till föreningens fortsatta byggnadsverksamhet på sådant sätt, att staden skulle dels till föreningen upplåta tomt inom kvarteret Konrad, dels ock teckna borgen för byggnadskreditiv under byggnadstiden intill ett belopp motsvarande 80 % av kostnaden för den byggnad, föreningen hade för avsikt att uppföra å tomten.

Enligt skrivelsen bilagd kalkyl över kostnaden och företagets räntabilitet är tomten upptagen till ett värde av 9.000 kronor och kostnaden för byggnaden, som skulle inrymma 12 lägenheter vardera om ett rum och kök, uppgå till 108.000 kronor.

I ärendet får Drätselkammaren anföra följande.

Den tomt, som till föreningen skulle upplåtas är hörntomten inom kvarteret Konrad emellan Timmermans- och Karlsgatorna, vilken tomt, enligt fastställd tomtindelning erhållit beteckningen N:o 5 och i areal innehåller 1.057,2 kvm.

Behovet för föreningen att under byggnadstiden skaffa byggnadskapital genom kredit i bank, är beroende därpå, att föreningen, som numera genom beslut av Kungl. Maj:t är godkänd som direkt låntagare ur statens bostadslånefond jämlikt bestämmelserna för lån ur denna fond, icke är berättigad lyfta sådant innan byggnaden är uppförd och av vederbörande myndighet avsynad.

Då sammanlagda summan av bottenlån och statslån, för vilket senare säkerhet skall lämnas med inteckningar i värde inom 75 % av egendomsvärdet, vari inbegripes jämväl värdet av tomt, överstiger det belopp, som föreningen med stadens borgen skulle såsom byggnadskapital upplåna, har Drätselkammaren ingen erinran emot storleken av det ifrågasatta byggnadskreditivet. Som säkerhet för detta skulle till Drätselkammaren överlämnas inteckningar till kreditivets belopp, vilken säkerhet skulle av staden behållas intill dess byggnadskreditivet genom andra lån inlösts. Vad åter angår säkerheten för köpeskillingen för tomten, vilken säkerhet skulle bestå av inteckning, liggande närmast över 75 % av egendomsvärdet, anser Drätselkammaren närmare bestäm-

N:o 16.
Ang. försäljning av tomt åt kooperativt byggnadsföretag.

melser härom icke böra bliva föremål för ett beslut av Stadsfullmäktige, utan avgörandet i denna fråga böra i likhet med vad som i allmänhet sker vid försäljning av tomter förbehållas Drätselkammaren vid tomtens försäljning med beaktande av att säkerheten blir fullgjord.

Då stadens insatser i övrigt för tillkomsten av det ifrågasatta bostadshuset slutligen icke skulle bestå i annat än att köpeskillingen för tomten finge innestå mot dylik säkerhet, anser Drätselkammaren ingen anledning för staden föreligga att undandraga sig den medverkan som för föreningens fortsatta byggnadsverksamhet ifrågasatts och får därför föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga Drätselkammaren ej mindre att till pris och på villkor, Drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, till Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening u. p. a. i Västerås försälja tomten N:o 5 inom byggnadskvarteret Konrad, än även att mot den säkerhet, Drätselkammaren kan finna erforderlig, teckna borgen för staden å ett byggnadskreditiv för föreningen under tiden för tomtens bebyggande intill ett belopp av 80 % av den beräknade byggnadskostnaden att av föreningen lyftas i mån som byggnadsarbetet fortskrider.

Västerås den 15 mars 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren, Västerås.

Får härmed hemställa om köp av tomt å obebyggda området beläget i kvarteret söder om Tekniska skolan, hörnet av Karlsgatan och Timmermansgatan för uppförande av ett bostadshus liknande kvarteret Konrad 4, innehållande 12 lägenheter på rum och kök.

Högaktningsfullt

För Hyresgäst. Spark.- & Byggn.-Förening i Västerås u. p. a.

Em. Askerlund *Axel Vestling.*

Till Stadsfullmäktige, Västerås.

Undertecknad förening anhåller vördsamt härmed, att staden ville biträda föreningen med kreditivanskaffning under byggnadstiden i form av borgen för ett byggnadskreditiv utgörande 80 % av byggnadskostnaderna.

Angående inköp av tomt av staden anhålla vi att tomtlikvid erlägges i form av inteckning i likhet med bestämmelserna å Kv. Hubert N:o 3.

N:o 16. *Ang. försäljning av tomt åt kooperativt byggnadsföretag.*

Högaktningsfullt

För Hyresgäst. Spark.- & Byggn.-Förening i Västerås u. p. a.

Em. Askerlund. *Axel Vestling.*

Kostnads- och hyreskalkyl för nybyggnad å tomt N:o 9 i kv. Konrad, Västerås

Tomtkostnad		9.000: —
Byggnadskostnad		108.000: —
Totalkostnad	Kronor	117.000: —

Utgifter:

Bottenlån	60.000: —	á 5 %	3.000: —
Sekundärlån	30.000: —	„ 7 1/2 %	2.250: —
Tomtlån mot Stadens borgen	9.000: —	„ 6 %	540: —
Egna medel	18.000: —	räntefritt	—
Onera 1 1/2 % å	117.000: —		1.755: —
		Kronor	7.545: —

Inkomster:

1 rum och kök, 47 m²: Pris 9.750: —. Insats 1.462: 50. Hyra 630: —.

12 st. lägenheter om 1 rum och kök: Pris 117.000: —. Insats 17.550: —. Hyra 7.560: —.

Pris per eldstad incl. tomt: Kronor 4.875: —.

Stockholm den 5 mars 1928.

Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsföreningars Riksförbund u. p. a.

Emanuel Askerlund. *Axel Vestling.*

N:o 17.

Drätselkammarens skrivelse ang. om- och tillbyggnad vid brandstationen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren, som fått sig tillställd för yttrande en framställning till Stadsfullmäktige av Brandstyrelsen angående anvisande av ett anslag för omändring och påbyggnad av stallutrymmet vid brandstationen, varigenom skulle beredas ökat redskapsutrymme och bostäder för brandmanskapet, får härmed överlämna denna framställning till Stadsfullmäktige för avgörande och därmed såsom eget yttrande på de skäl Brandstyrelsen åberopat för behovet härav, hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta för ändamålet anvisa det begärda anslaget förslagsvis 20,000 kronor att utgå av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren i samband med fastställande av budget för staden för år 1929 kunna komma att besluta, ävensom giva Brandstyrelsen i uppdrag att ombesörja utförandet av byggnadsarbetet.

Emot beslutet har Herr Westholm anfört reservation i det han för sin del icke velat tillstyrka högre anslag, än som motsvarade kostnaden för stallets inredande till garage, eller förslagsvis 10,000 kronor.

Västerås den 20 mars 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan rätt lång tid tillbaka har Brandstyrelsen haft sin uppmärksamhet riktad på frågan, vilka åtgärder som böra vidtagas för att få Brandverkets behov av ökade utrymmet tillgodosett. Närmast i tanke på att detta icke skulle kunna ske annat än genom uppförandet av ny brandstation å annan plats, har den utredning, som av Brandstyrelsen förut igångsatts i denna fråga, varit inriktad på denna utväg.

På grund av allmänt kända förhållanden — kristiden och dess förlamande ekonomiska efterverkningar för kommunerna och icke minst

för Västerås vidkommande — har tanken på uppförandet av en ny brandstation måst om icke uppgivas så dock göras till en framtidsfråga, varför andra utvägar måste anlitas för utrymmesfrågans lösning. Behovet av ökat utrymme har på senare tiden gjort sig allt starkare gällande.

N:o 17.
Ang. om- och tillbyggnad vid brandstationen.

Undan för undan har ny brandmaterial anskaffats och senast auto mobilmotorspruta. Med det för närvarande genom reskapens anhopning hårt anlitade utrymmet i utryckningshallen, kan plats här icke beredas detta nyförvärv.

Vidare åligger det Brandverket att tillhandahålla bostäder åt brandmanskapet. Så länge detta till avsevärd del bestod av ogifta brandmän som kunde kaserneras i brandstationen, var ingen eller ringa svårighet förenad med bostadsanskaffningen. I och med att en förändring häri inträtt genom att den ene efter den andre av brandmännen bildat familj, hava svårigheterna ökat att anskaffa dessa bostäder, och hava dessa svårigheter icke kunnat lösas på annat sätt, än att bostäder upplåtits utom brandstationen, vilket givetvis ifråga om brandkårens effektivitet inneburit en försämring.

Brandstyrelsen har med hänsyn till nu antydda förhållanden övervägt vilka möjligheter som kunde föreligga att vid brandstationen anskaffa ökade utrymmen och därvid funnit, att sådan möjlighet icke är utesluten. Lösningen, vilken tar sikte både på att öka redskapsutrymmet och skapa nya bostäder, skulle bestå uti, att det för närvarande som stall för stadens hästar använda utrymmet emellan redskapshallen och det inpå gården belägna garaget tages i anspråk för brandverkets räkning och påbygges. Det synes vara uteslutet att någon större svårighet för staden skulle uppstå genom utrymmandet av detta stall, då staden har stallutrymmen att disponera på andra håll, och i övrigt stadens hästar torde vara ställda på avskrivning för att ersättas med motordrivna fordon.

Närmare angivet skulle förslaget avse dels att stallutrymmet inreddes till garage och genom uppbrytning av mellanväggen mot nuvarande redskapshallen sammanlägges med denna till ett utrymme, dels ock att detsamma påbygges med en vindsvåning inrymmande två lägenheter vardera om 1 rum och kök.

Kostnaden för detta byggnadsarbete har av brandchefen beräknats till 20,000 kronor, varav hälften på garaget och hälften på inredningen av lägenheterna.

I betraktande av att genom tillkomsten av dessa lägenheter möjliggöres överflyttning till brandstationen av brandmän, som äro bosatta i lägenheter utom stationen samt att hyran i öppna hyresmarknaden för

N:o 17. *Ang. om- och tillbyggnad vid brandstationen.*

lägenhet av den storlek, varom här är fråga, kan beräknas vara 375 kronor årligen enligt gällande värdesättning av förmån av fri bostad åt befattningshavare i stadens tjänst, synes den utgift som blir förenad med denna inredning giva god avkastning.

Det nu angivna förslaget synes innebära en lösning av utrymmesfrågan för en avsevärd tid framåt.

I fråga om arbetets utförande har Brandstyrelsen ansett flera skäl tala för, att detta utförande anförtros åt Brandstyrelsen.

Med överlämnande av Byggnadschefen Smitts kostnadsberäkningar samt en av Stadsarkitekten Hahr uppgjord skissritning över byggnadsarbetet, får Brandstyrelsen alltså under hänvisning till det anförda hemställa,

att Stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å förslagsvis 20,000 kronor för omändring och påbyggnad av stallutrymmet vid brandstationen på sätt här ovan närmare angivits, ävensom uppdraga åt Brandstyrelsen att ombesörja utförandet av arbetet.

Västerås den 12 mars 1928.

För Brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

Ragnar Tenow.

Västerås Brandstation.

Kostnadsberäkning till omändring av stallbyggnaden till garage och inredning av bostadsrum ovanpå garaget.

Kostnad för garaget.

Schaktning	45 m³ à kr.	4: —	180: —
Transport av schaktningsmassa . . .	30 „ „ „	4: —	120: —
Återfyllning av „ . . .	20 „ „ „	2: —	40: —
Sten- och grusfyllning	30 „ „ „	15: —	450: —
Betonggrund inkl. järn och formar . .	17 „ „ „	70: —	1,190: —
Isolering	10 m² „ „	2: 50	25: —
Uppstöttning av taket			500: —
		Transport	2,505: —

N:o 17. *Ang. om- och tillbyggnad vid brandstationen.*

		Transport		2,505: —
Rivning och inredning i stallet				100: —
Rivning av tegelmur	33 m³	á kr.	5: —	165: —
Tegelmurning	25 „	„ „	30: —	750: —
Betonggolv	90 m²	„ „	8: —	720: —
Betongtak, formar	120 „	„ „	5: —	600: —
„ järnbalkar	4,300 kg.	„ „	0: 25	1,075: —
„ armeringsjärn	850 „	„ „	0: 30	255: —
„ betong	12 m³	„ „	60: —	720: —
Yttertak över garaget	44 m²	„ „	15: —	660: —
„ „ „	34 „	„ „	10: —	340: —
Portar	3 st.	„ „	250: —	750: —
Avlopp i garaget				300: —
Värme i „				400: —
Diverse och oförutsedda kostnader c:a 10 %				1,060: —
		Summa Kronor		10,400: —

Västerås den 8 febr. 1928.

Gösta Smitt.

Kostnad för bostadsrum.

Schaktning	5 m³	á kr.	4: —	20: —
Betonggrund	3 „	„ „	70: —	210: —
Tegelmurning	8 „	„ „	30: —	240: —
Trappsteg av granit	3 st.	„ „	80: —	240: —
Trappstenar	2 „	„ „	50: —	100: .
Trappsteg av betong	17 „	„ „	7: —	119: —
Trapp-plan av betong	2,5 m²	„ „	12: —	30: —
Fyllning på betongtak	120 „	„ „	1: —	120: —
Väggar i bostadsrum	100 „	„ „	15: —	1,500: —
Golv „ „	92 „	„ „	8: —	736: —
Tak „ „	100 „	„ „	5: —	500: —
Fyllning på taket	100 „	„ „	0: 50	50: —
Tak över vindskupor	10 „	„ „	10: —	100: —
Ytterdörr	1 st.	„ „	50: —	50: —
Dörrar, vanliga	6 „	„ „	40: —	240: —
„ mindre	2 „	„ „	30: —	60: —
„ till garderober	8 „	„ „	20: —	160: —
			Transtort	4,475: —

			Transport	4,475: —
N:o 17. *Ang. om- och tillbyggnad vid brandstationen.* Murar i kök samt skorsten				1,000: —
Kokspisar	2 st.	à Kr.	30: —	60: —
Toaletter	2 „	„ „	300: —	600: —
Inredning i kök				400: —
Fönster, större	3 „	„ „	50: —	150: —
„ mindre	3 „	„ „	40: —	120: —
Värme				1,000: —
Vatten				200: —
Avlopp				100: —
Målning				900: —
Diverse och oförutsedda kostnader c:a 10 %				995: —
			Summa Kronor	10,000: —

Västerås den 8 Febr. 1928.

Gösta Smitt.

Wilh. Nybergs Boktr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar.

1928 Den 26 April IV.

N:o 18.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1927.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed överlämna årsberättelse rörande den allmänna hälsovården under år 1927, ävensom årsberättelser från Stadsläkarne, Köttbesiktningsbyrån, Bostadsinspektrisen samt 1:ste Tillsyningsmannen.

Västerås den 15 mars 1928.

För Hälsovårdsnämnden:

VICTOR ÅSBERG.

Eric Plantin.

I. *HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN OCH DESS VERKSAMHET.*

Ledamöter: t. f. Borgmästare V. Åsberg, ordf., 1:ste Stadsläkare C. Thunström, v. ordf. Veterinär M. Jonsson, Apotekare O. Oest, Regementsläkare G. Wingren, Sjukvårdare J. O. Wass, Byggmästare F. Eklund.

Suppleanter: Bankdirektör A. Sundström, Byggmästare K. J. Karlsson, Länsveterinär J. Jacobsson, Ingeniör Th. Arvidsson, Förrådsarbetare A. Larsson.

Sekreterare: E. Plantin.

Tjänstemän och övrig personal: 1:ste Stadsläkare C. Thunström, 2:dre Stadsläkare C. Idar, Stadsdistriktsläkare L. Bladini.

Föreståndare för köttbesiktningsbyrån: Veterinär M. Jonsson.

Kemist: Kemiska stationen.

1:ste tillsyningsman: E. Berggren. Tillsyningsmän: L. E. Jansson, P. K. Forsberg.

Bostadsinspektris: Fröken Lisa Bruér.

Stadssjuksköterskor: För bemedlade: Anna Ekström, Lilly Kalén. För obemedlade: Elin Karlsson, Sigrid Sandén.

Nämndens ordinarie sammanträden:

3:dje onsdagen i varje månad. 12 sammanträden under året. Handlingarna protokollförda i 188 paragrafer. Diarieförda ärenden 99.

N:o 18. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1927.*

Tillsyningsmännens verksamhet:

1:ste Tillsyningsmannens årsredogörelse bifogas.

Bostadsinspektionen:

Inspektrisens årsredogörelse bifogas.

Köttbesiktningsbyrån:

Föreståndarens årsredogörelse bifogas.

II. BEFOLKNINGSFÖRHÅLLANDEN INOM SAMHÄLLET:

1. Antal kyrkoskrivna inv. vid redovisningsårets början: 29,058, därav 14,002 m. och 15,056 kv.
2. Antal under året levande födda: 373, „ 200 m. „ 173 kv.
3. Antal under året döda personer: 300, „ 133 m. „ 164 kv.
4. Antal döda barn under 1 års ålder: 18, „ 8 m. „ 10 kv.
5. Särskilt stor dödlighet har ej förekommit i viss stadsdel.

III. ALLMÄN HÄLSOVÅRD:

A. *Vattentillgång*:

1. Behovet av dricksvatten tillgodoses genom grundvatten från 3 st. sänkbrunnar av stålplåt, i en grusås en halv mil utom staden.
2. Vattnets godhet utmärkt, tillgången riklig.
3. Missförhållanden under året ej iakttagna.

B. *Avledning av spill- och grundvatten:*

1. Avloppsförhållandena inom en del förstadssamhällen äro fortfarande otillfredställande, men utdragning av stadens ledningar företages bitvis årligen. Genom Nämndens ingripande ha en del anmälda missförhållanden betr. avledning av spillvatten avhjälpts inom förstadssamhällen, där öppna diken förekomma.
2. Samhällets kloaknät:

Allmänna ledningar	. . . . . .	46,080 m.
Enskilda „	. . . . . .	8,209 „
	Summa	54,289 m.

C. *Renhållning*:

a. Latrinrenhållning:

1. I centralare stadsdelar genom stadens renhållningsverk, i ytterområdena genom resp. gårdsägares försorg.
2. Missförhållanden ha föranlett till anmärkning av tillsyningsmännen i 14 fall, varigenom rättelse i allmänhet åstadskommits. 1 ha föranlett till åtal.

3. Antal våningsklosetter: 2,554, därav 2,189 W. C. i 510 fastigheter. N:o 18.
4. Bortforsling genom stadens renhållningsverk i 1,372 gårdar, i ytterområderna genom gårdsägarnes försorg i 373 gårdar. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1927.*
5. Upplagsplats för latrin är renhållningsverkets pudrettfabrik, visserligen belägen inom ett större obebyggt område inom staden, men dock vid vissa vindriktningar medförande lukt för de omkringboende. Nybyggnad å annan plats år efter år uppskjuten av ekonomiska skäl.
6. Torvpudretten användes dels för stadens eget lantbruk, dels försäljes.

b. Renhållning av gård och gata:

1. Tredelningssystem. Bortforsling inom stadsplanen sker genom renhållningsverket.
2. Särskilda upplagsplatser: å stadens lantegendomar.
3. Svinmaten går till stadens svingård, uppförd å en av stadens lantegendomar. Gödselsopor till stadens lantbruk. Skräpsopor till hamnutfyllningar.
4. Av tillsyningsmännen anmälda missförhållanden 43. 1 åtal.

c. Antal inom staden befintliga:

1. Svinhus: 19, alla utom stadsplan.
2. Fähus: 18, „ „ „
3. Stall: 113, därav 70 inom stadsplan, 43 utom.
4. Olägenheter och bristfälligheter vid dessa ha föranlett anmärkningar i 9 fall, rättade efter anvisning.
5. Svinhållning förbjuden inom stadsplaneområdet.

D. *Begravningsplats:*

Ny begravningsplats ett stycke utom staden, tagen i bruk 1925. Begravning sker dock å de äldre begravningsplatserna inom staden i familjegravar. Anmärkningsvärda missförhållanden ha ej förekommit.

E. *Fabriker och näringar:*

1. Sanitära missförhållanden betr. upplag, fabriker, verkstäder eller andra näringsgrenar: Ett benupplag utdömt.
2. Anmälan om anläggande av nya fabriker enl. § 24 av hälsovårdsstadgan: Har ej förekommit.
3. Uppgift ang. minderåriga i industriellt yrke: 1:ste tillsyningsmannen förordnad ss. tillsynsorgan. Har till yrkesinspektören insänt vederbörliga rapporter.

F. *Bostäder:*

1. Antal med boningshus bebyggda tomter vid årets slut: 1,749.
2. Under året ha av enskilda uppförts

N:o 18. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1927.*

20 boningshus, varav	5	lägenheter	à 1	rum och kök,
	26	„	à 2	„ „ „
	1	„	à 3	„ „ „
	1	„	à 5	„ „ „
	3	„	à 6	„ „ „

3. Särskilda bostäder för lungsiktiga finnas ej.
4. Härbärgen och asyler ha ej tillkommit under året.
5. Bostadsinspektionen handhaves av en särskild inspektris.

Antal inspektionsbesök under året	2,285
Diverse förfrågningar och klagomål . . .	101
Avhjälpta missförhållanden	201

11 lägenheter av Nämnden utdömda i två hus på grund av stora bristfälligheter såväl ut- som invändigt.

G. *Samlingslokaler*;

Utrymme, luftväxling, uppvärmning och beskaffenhet i:
1. Skolor.
2. Nöjes och andra samlingslokaler: — Inga anmälningar till Nämnden.

H. *Bad och badanstalter, särskilt skol- och folkbad*:

I stadens varmbadhus ha under året serverats 82,133 bad varav

för skolbarn:	billighetsbad med simhall . .	2,305
	fribad för folkskolan . . .	2,116
	simundervisningsbad . . .	9,337
folkbad:	billighetsbadstu	22,042

Staden har dessutom ett större kallbadhus vid hamnen och därjämte anordnat ett s. k. friluftsbad å en holme i fjärden, dit regelbundna ångfärjeförbindelser dagligen finnas under sommaren.

I. *Födoämnen och njutningsmedel*:

1. Köttbesiktningstvång sedan flera år.
2. (Frivillig besiktning förekommer ej).
3. Offentligt slakthus finnes ej.
4. Slakterier: 5 st. Intet under offentlig kontroll.
5. Ordnad mjölkkontroll genom tillsyningsmännen.
6. Matvaruberedning och matvaruhandel:
   a) Offentligt slakthus saknas.

b) Slakterier . . .	vid årets början 5,	nedlagda 0,	tillk. 0,	Summa	5
c) Korvfabriker och charkuterier . .	„ 24,	„ 1,	„ 3,	„	26
d) Bagerier och konditorier . . .	„ 36,	„ 3,	„ 4,	„	37

N:o 18. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1927.*

e) Mejerier . . . vid årets början 1, nedlagda 0, tillk. 0, Summa 1
f) Mjölkmagasin . „ 85, „ 0, „ 2, „ 87
g) Kött- och charkuteributiker . „ 29, „ 1, „ 1, „ 29
h) Övriga matförsäljningsställen. „ 99, „ 3, „ 1, „ 97

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

a) och b) inga.
c) Anmärkningar 19, därav föranled. till åtal 1.
d) „ 15, „ 0.
e) „ 0, „ 0.
f) „ 32, „ 0.
g) „ 10, „ 0.
h) „ 5, „ 0.

7. Bryggerier och läskedrycksfabriker: resp. 2 och 6.
8. Översikt av under året beslagtagna födoämnen:

	Antal beslag	Kassationsorsak			
		tuberkulos	trikiner	andra sjukliga förändringar	förskämning
Kött av: nötkreatur . . .	2	—	—	—	2
häst	—	—	—	—	—
svin	1	—	—	1	—
får, get	—	—	—	—	—
Inälvor	1	—	—	—	1
Korv	1	—	—	—	1
Andra födoämnen	1	—	—	—	1

9. Tillsyn av matserveringsställen:
123 inspektioner av tillsyningsmännen, därvid 13 anmärkningar. Av dessa föranledde 6 till Nämndens ingripande.
10. Livsmedelskontrollens anordning och kostnader:
Mjölk och matvaruprov undersökas å Kemiska stationen. Årskostnad 990 kr.
11. Anmärkningsvärda missförhållanden med avseende på försäljning eller förtäring av spritvaror eller andra berusnings- och njutningsmedel:
Ingen anmälan till Nämnden.

N:o 18. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1927.*

K. *Åtgärder i anledning av lag angående könssjukdomar av 20 juni 1918:*

1. Poliklinik inrättad 1:sta juli 1924.
2. Missförhållanden och på grund därav vidtagna åtgärder ha ej förekommit.

L. *Åtgärder i anledning av lag av 14 september 1914 angående vissa åtgärder mot utbredning av tuberkulos:*

1. Antal lägenheter, i vilka smittrening för tuberkulos ägt rum: 20.
2. Statsanslag till dispensärverksamheten: 4,000 kr.

M. *Åtgärder i anledning av lag om skyddskoppympning av 2 juni 1916:*

1. 2:dre stadsläkaren under året förordnad ss. offentlig vaccinatör.
2. Åtgärder betr. oympade skolbarn: Föreläggande enl. lagen.
3. Övriga åtgärder: Anslag till offentliga vaccinationen 100 kr.

N. *Kommunala vårdanstalter:*

1. Försörjningsanstalter: Fattigvårdsinrättning med särskilt sjukhus.
2. Barnhem, barnasyler, barnkrubbor: Staden har en mindre barnasyl. Enskild förening ett mindre barnhem och en barnkrubba.
3. Andra vårdanstalter, tillhöriga staden, finnas ej.

O. *Hälso- och sjukvårdspersonal:*

1. Tjänstebefattningar hos Nämnden:
   En 1:ste stadsläkare, en 2:dre stadsläkare, en distriktsläkare,
   1 veterinär, föreståndare för köttbesiktningsbyrån,
   1 förste tillsyningsman och 2 tillsyningsmän,
   1 bostadsinspektris,
   4 stadssjuksköterskor.
2. Såsom laboratorium anlitas Västerås kemiska station.

P. *Kvacksalveri och olaga medikamentförsäljning:*

Ingen anmälan till Nämnden.

R. *Andra omständigheter, som kunnat menligt inverka på befolkningens hälsa:*

Intet att anföra.

Bilagor:

1. Översikt över dödsorsakerna enl. dödsbevisen.
2. Översikt över några av de viktigaste dödsorsakerna.

Västerås den 1 mars 1928.

CARL THUNSTRÖM.
v. Ordf.

Årsberättelse från Förste Stadsläkaren i Västerås för år 1927.

N:o 18. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1927.*

I.

Befolkningsförhållandena inom samhället:

1. Antal kyrkoskrivna inv. vid redovisningsårets början:

i Domkyrkoförsamlingen	25,642,	därav	12,298	m.	och	13,344	kv.
i S:t Ilians församling	2,026,	„	989	„	„	1,037	„
i Lundby församling	1,390,	„	715	„	„	675	„
Summa	29,058,	därav	14,002	m.	och	15,056	kv.

Vid årets slut:

i Domkyrkoförsamlingen	25,709,	därav	12,442	m.	och	13,267	kv.
i S:t Ilians församling	1,999,	„	961	„	„	1,038	„
i Lundby församling	1,452,	„	750	„	„	702	„
Summa	29,160,	därav	14,153	m.	och	15,007	kv.

2. Antal under året levande födda (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen	322,	därav	176	m.	och	146	kv.
i S:t Ilians församling	26,	„	13	„	„	13	„
i Lundby församling	25,	„	11	„	„	14	„
Summa	373,	därav	200	m.	och	173	kv.

3. Antal nnder året döda personer (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen	272,	därav	116	m.	och	156	kv.
i S:t Ilians församling	18,	„	11	„	„	7	„
i Lundby församling	10,	„	6	„	„	4	„
Summa	300,	därav	133	m.	och	167	kv.

4. Antal döda barn under 1 års ålder (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen	18,	därav,	7	m.	och	9	kv.
i S:t Ilians församling	1,	„	1	„	„	—	„
i Lundby församling	1,	„	—	„	„	1	„
Summa	18,	därav	8	m.	och	10	kv.

5. Särskilt stor dödlighet inom viss del av samhället och särskilt stor dödlighet bland späda barn:
Har ej förekommit.

II.

Allmänna sjukvården:

1. I § 2 mom. 1 och 6 i epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom samhället under året:

N:o 18.
Hälsovårdsnämnden, årsberättelse för 1927.

Liksom under de föregående 4 åren ha dessa epidemiska sjukdomar visat en fortsatt avtagande tendens inom staden, så ock inom den omkringliggande landsbyggden. Enahanda synes förhållandet nästan över hela landet.

Skarlakansfeber har endast förekommit i 40 fall, fördelade med endast några få fall per månad. Sjukdomen har i allmänhet varit lindrig. 1 dödsfall.

Difteri har förekommit i 13 fall, varav 1 i Februari 8 i November och 4 i December. Fallen i November och December inträffade i resp. 2 familjer och synas kunna härledas från infektion genom främmande personer från annan ort. Fallen lindriga, utom 1 för sent till serumbehandling inkommet, vilket ledde till döden.

Nervfeber förekom med 1 fall i Juni och 1 i Juli, av vilka det senare ledde till döden. Infektionskällan oklar.

Epidemisk hjärnfeber förekom med 1 fall i April. Gick till full hälsa.

Åtgärderna mot smittans utbredning ha varit de vanliga: Isolering med snaraste, desinfektion i hemmen och de anhörigas ställande under efterobservation.

2. *Övriga sjukdomar* och i anledning därav vidtagna åtgärder:

Allmänna hälsotillståndet i staden har liksom under senare åren i det stora hela varit ganska gott.

Av *Influensa* förekommo som vanligt i början och slutet av året en hel del fall, därav 861 anmälda, dock utan svårare karaktär på epidemien. 13 i sjukdomen uppgivna dödsfall.

Kikhosta duggade liksom under år 1926 tämlingen jämnt under hela året. 59 fall anmälda. Sjukdomen synes ha varit lindrig. Intet dödsfall.

Akut lunginflammation anmäld i 71 fall, därav 13 dödsfall.

De *vanliga akuta sjukdomarna i luftrör och tarm* synas ha förekommit i måttligt antal och intensitet. Resp. 15 och 7 dödsfall uppgivna i dessa.

I *Tuberkulos* ha avlidit 42 personer, därav 34 i lungsot och 8 i annan tuberkulos. Staden har i likhet med föregående åren anslagit 4000 kr. såsom bidrag för dispensärverksamheten.

I *Kräfta* ha avlidit 42 personer, en ganska stor procent av de inalles förekomna 300 dödsfallen.

Av *Könssjukdomar* ha inrapporterats 98 fall. (4 mindre än föregående år) Av dessa ha 74 uppgivit sig smittade i Västerås, de

övriga 24 å annan ort, därav 17 i Stockholm. Sjukdomsfallen utgjordes i 12 fall av Syfilis, i 84 av Dröppel och i 2 av Enkelt veneriskt sår. Av 51 anmälda smittokällor ha 13 ej anträffats 2 styrkt smittfrihet och 36 tagits under behandling.

III.

1. Apoteksväsendet: Intet särskilt att anföra.
2. Barnmorskeväsendet: Intet särskilt att anföra.
3. Skyddskoppympning: 2:dre stadsläkaren har under året varit förordnad som offentlig vaccinatör. Inalles ha enl. inkomna uppgifter 433 barn skyddsympats under året. Alla fall av försummad ympning från 1926 ha efter anmaning inställts till ympning under det gångna året.

IV.

Ämbetsförrättningar på grund av vederbörligt förordnande:

1. För hälso- och sjukvård:
   Med tjänsten förenade inspektioner och uppdrag från Hälsovårdsnämnden.
2. För rättsmedicinskt ändamål m. m. Ej förekommit.

V.

Sinnessjuka och sinnesslöa:

Antalet i staden kyrkoskrivna sinnessjuka uppgår till 98, därav 45 män och 53 kvinnor. Av dessa vårdades 7 i enskilt hem, 2 i enskild anstalt, 22 å försörjningsanstalt, 3 å upptagningsanstalt, 64 å hospital.

Antalet sinnesslöa uppgår till 30, därav 18 manliga och 12 kvinliga. Av dessa vårdades 4 i enskilt hem, 21 å sinnesslöanstalt, 4 å försörjningsanstalt, 1 å hospital.

VI och VII.

Fördomar och fel vid spädbarnsvården etc.
Vetenskapliga iakttagelser, märkliga sjukdomsfall etc.
Intet särskilt att anföra.

VIII.

Inom samhället bosatt personal av:

1. Läkare:
   E. Björkman, f. d. 1:ste provinsialläkare,
   G. Fjellander, 1:ste provinsialläkare,
   O. Ohlin, provinsialläkare,

N:o 18.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1927.

C. Thunström, 1:ste stadsläkare,
C. Idar, 2:dre stadsläkare,
L. Bladini, distriktsläkare,
G. Wingren, fältläkare,
E. Strömberg, bataljonsläkare,
L. Norrlin, lasarettsläkare,
G. A. Holm, lasarettsunderläkare,
M. Sjögren, läkare vid tuberkulossjukhuset,
G. Holm, fängelseläkare,
J. Lundblad, privatpraktiserande läkare,
U. Hjärne, „ „
Sofia Allevin, „ „

2. Tandläkare:
Th. Malmström, E. Adolphson, G. Jonsson, H. Lybeck, E. Nyström, Hj. Luttrop, (skoltandläkare) E. Lagerqvist, K. Edlund, O. Lundvall.
3. Sjukgymnaster, legitimerade:
Major G. Nordencreutz, Fru Thora Wittbom, Fröken Elisabet Arvedson, Löjtnant O. Clarholm, Fru Ingeborg Heydl, Fröken Märta Lindhé.
4. Fältskär: E. A. Strömberg.
5. Barnmorskor:
a) Distriktsbarnmorskor: Fru Anna Berggren, Fröken Hilda Pihlgren, Fru Anna Ågren.
b) Kommunalt anställda: Fröken Augusta Björkegren, för Badelunda s:n även enskilt praktiserande inom staden.
c) Enskilt praktiserande: Fru Maria Eriksson, f. d. distriktsbarnm.
6. Sjuksköterskor:
a) Kommunalt anställda: Stadssköterskor: Anna Ekström, Lilly Kalin, Elin Karlsson, Sigrid Sandén. (Godkända)
Å ålderdomshemmet: Anna Forslund, Elin Ramkvist (godkända) Olga Ekström, Ester Eriksson. (ej godkända).
b) Dispensärsköterskor: Lisa Nilsson. (godkänd).
c. I enskild sjukvårdstjänst: Ina Axner, (godkänd), samt följande ej godkända: Ester Bergman, Klara Sjöholm, Göta Segerstedt, Astrid Frändberg, Svea Andersson, Elna Nilsson, Anna Cederkvist, Karin Norrström, Anna Andersson, Ebba Andersson.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:
1. Översikt av gängse sjukdomar.
2. Summarisk förteckning över skyddskoppympningen.

3. Sammandrag av summariska utdrag ur barnmorskornas dagböcker. N:o 18. Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1927.
4. Sammandrag av förteckningar över sinnessjuka och sinnesslöa.
5. Uppgifter angående medicinalpersonalen.
6. 2:dre stadsläkarens årsberättelse med årsredogörelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem.
7. Stadsdistriktsläkarens årsberättelse.
8. Distriktsläkarens årsredogörelse fr. Polikliniken för könssjuka.
9. Översikt av anmälda fall av smittosamma könssjukdomar i Västerås med hänsyn till uppgiven smittningsort.
10. Översikt över smittosamma könssjukdomar i Västerås med hänsyn till ålder och kön.
11. Uppgifter enl. diariet för könssjuka.
12. 1:ste tillsyningsmannens årsberättelse.
13. Bostadsinspektrisens årsberättelse.
14. Arbetsuppgifter från stadssjuksköterskorna.

Västerås den 1 mars 1928.

CARL THUNSTRÖM.
1:ste stadsläkare.

Ämbetsberättelse från Andre Stadsläkaren i Västerås för år 1927.

I. *Distriktet.*

1. Andre stadsläkarens distrikt har omfattat samma område som föregående år nämligen: I, II, III, IV, VIII och XII fattigvårdsdistrikten.
2. Invånarantalet i distriktet torde fortfarande överstiga hälften av hela stadens folkmängd, som den 31 dec. 1926 utgjorde 29,091 pers.

II. *Allmänna sjukvården.*

1. Angående de epidemiska sjukdomarnas förekomst hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.
2. Angående övriga sjukdomar hänvisas till bilagda översikt av gängse sjukdomar i Västerås. Några särskilda åtgärder med hänsyn till dessa ha ej behövt företagas.

III. *Ämbetsförrättningar*
på grund av vederbörligt förordnande.

1. Offentlig skyddskoppympning har företagits å 430 förut ej ympade personer,
2. Ingen rättsmedicinsk undersökning.

N:o 18. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1927.*

IV. *Sinnessjuka och sinnesslöa.*

Angående dessa hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

V.

Intet av vikt att anföra.

VI.

Intet av vikt att anföra.

Denna berättelse åtföljas av följande bilagor:

1. Årsberättelse från sjukhuset vid stadens Ålderdomshem jämte Bil. C.
2. Översikt av gängse sjukdomar i Västerås stad under år 1927.

Västerås i januari 1928.

C. IDAR.

2:dre stadsläkare.

Ämbetsberättelse från distriktsläkaren i Västerås för år 1927.

I. *Distriktet.*

1. Distriktets omfattning är oförändrad sedan föregående år.
2. Invånarantalet uppgår till närmare hälften av stadens folkmängd.

II. *Allmänna sjukvården.*

1. Angående de epidemiska sjukdomarnas förekomst hänvisas till förste stadsläkarens berättelse.
2. Allmänna hälsotillståndet har under året varit gott i likhet med föregående år.

III. *Ämbetsförrättningar.*

Jämlikt instruktionen har distriktsläkaren att ombesörja läkarvården vid polikliniken för könssjukdomar. Som av bifogad årsredogörelse framgår har frekvensen varit obetydligt mindre än under 1926.

IV. *Sinnessjuka och sinnesslöa.*

Angående dessa hänvisas till förste stadsläkarens berättelse.

V—VI.

Intet av vikt att anföra.

Denna årsberättelse åtföljes av följande bilagor:
1. Översikt av gängse sjukdomar enligt formulär.
2. Årsberättelse från polikliniken för könssjukdomar.

Västerås i januari 1928.

LENNART BLADINI.
Distriktsläkare.

N:o 18. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1927.*

Årsberättelse från sjukhuset vid Västerås ålderdomshem för år 1927.

Sjukhuset tillhör Västerås stad.

Under året hava följande åtgärder vidtagits beträffande byggnaderna och deras omgivning:

Inga väsentliga åtgärder beträffande själva sjukhuset, men helt ny ekonomibyggnad för hela anstalten uppförd, varigenom förhållandena beträffande mathållning, uppvärmning och bad komma att väsentligt förbättras även för sjukhuset.

Mathållning: Ingen väsentlig förändring i spisordningen.

Iventarier, utredningspersedlar och instrument: Komplettering:

Ordningsstadgar och bestämmelser för patienters intagning: Intet av vikt att anföra.

Följande förändringar hava inträffat beträffande personalen: Intet av vikt att anföra.

Följande viktigare åtgärder hava hos direktionen blivit föreslagna: Intet av vikt att anföra.

Övriga anmärkningsvärda förhållanden:

I. *Intagna, avlidna, underhållsdagar, utrymme samt avgifter.*

Antal patienter		Underhållsdagar för samtliga vårdade	Antal sängar	Medeltal vårdade pr dag	Högsta	Lägsta	Medellängd av sjukhusvistelsen
intagna	avlidna				antal vårdade någon dag under året		
175	75	27,333	77	75	78	70	108

II. *Inkomster.*

Anm. Då sjukhusets räkenskaper föras gemensamt med anstaltens i dess helhet, kunna här inga uppgifter lämnas.

III. *Utgifter.*

Anm. Se ovan!

N:o 18.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1927.

IV. *Personalens storlek och löneförmåner.*

Befattningshavare	Lön kr	Andra förmåner
1. Sjuksköterska	1,283: 40	(Inkl. dyrtidstillägg) + fritt vivre
2. D:o	1,035: —	» + »
3. D:o	1,035: —	» + »
4. Sköterskebiträde	621: —	» + »
5. D:o	621: —	» + »
6. D:o	621: —	» + »
7. D:o	621: —	» + »
8. D:o	621: —	» + »
9. Manlig vårdare	1,500: —	» + »

Övrig personal gemensam med anstalten i övrigt.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

Uppgift angående: intagna sjukdomsfall ävensom döda, bil. C. Redogörelse för iakttagna sjukdomsfall av större intresse.

Västerås i januari 1928.

C. IDAR.
2:dre stadsläkare.

Årsberättelse från Västerås poliklinik för kostnadsfri behandling av könssjuka enligt lagen den 20 juni 1918, § 5.

För år 1927.

I. a) Läkare och hans vikarier för den manliga avdelningen: D:r L. .Bladini, vikarie D:r C. Idar.
Läkare och hans vikarier för den kvinnliga avdelningen: D:r L. Bladini, vikarie D:r C. Idar.
b) Sköterskor, antal en.
c) övrig personal: städerska.

N:o 18. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1927.*

	Behäftade med eller misstänkta för könssjukdom i smittosamt skede	Lidande av könssjukdom i icke smittosamt skede, hudsjukdomar o. s. v.
II. Antal under året undersökta eller behandlade patienter: Summa 123 **) (146 *).		
a) manliga	75 (93)	3 (1)
därav nytillkomna under året	65 (85)	— —
b) kvinnliga	48 (53)	— —
därav nytillkomna under året	37 (45)	1 —
III. Antal under året vid polikliniken avlagda besök:		
a) av manliga patienter	1,239 (1,294)	48 (16)
medeltal per mottagning	4 (4.2)	— —
b) av kvinnliga patienter	904 (1,199)	4 —
medeltal per mottagning	3 (3.9)	— —

IV. Poliklinikmottagningarna ha under året varit förlagda till följande tider och veckodagar:

a) för manliga patienter: månd.—fred. 5—5,30, lörd. 1—1,30.

b) för kvinnliga patienter: månd.—fred. 5,30—6, lörd. 1,30—2.

V. Anmärkningar: (Polikliniklokal m. m.) samma som föregående år.

Obs.! Särskild berättelse från varje poliklinik.

L. BLADINI.

Poliklinikföreståndare.

---

*) Förra årets siffror inom parentes.

**) Därav på landet 21 (16).

N:o 18. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1927.*

Redogörelse för hälsovårdstillsyningsmännens i Västerås verksamhet år 1927.

Handel och näringar.

Rörelsens art	Antal Vid årets början	Under året nedlagda	Under året inrättade	Vid årets slut
Slakterier	5	—	—	5
Korvfabriker	24	1	3	26
Charkuteributiker	29	1	1	29
Bagerier	32	1	2	33
Karamellfabriker	4	2	2	4
Brödbutiker	15	1	—	14
Mejerier	1	—	—	1
Mjölkbutiker	85	—	2	87
Smör-, ägg- & ostbutiker	3	—	—	3
Speceributiker	65	—	1	66
Fiskbutiker	5	1	—	4
Frukt- & Grönsaksbutiker	11	1	—	10
Näringsställen	57	—	3	60
Rak- & Frisérsalonger	12	—	—	12
Lump-, hud- & benupplag	9	1	1	9

Renhållning.

Bortforsling av orenlighet från gårdarna sker genom renhållningsverkets försorg i 1372 gårdar, från 373 gårdar belägna i förstäderna, ombesörjes renhållningen av resp. gårdsägare.

Antal inom staden befintliga:
Svinhus 19, fähus 18, alla utanför stadsplan. Stall 112, därav 70 inom stadsplan och 42 utom.

Anmärkta missförhållanden, vidtagna åtgärder.

Beträffande	Anmärkta fall	Till Nämndens åtgärd föranledda	Åtalade
Slakterier, korvfabriker och charkuterier	29	2	1
Bagerier och konditorier	15	2	—
Mjölkbutiker	32	1	—
Näringsställen	13	6	—
Stall, fähus och svinhus	9	—	—
Gårdsrenhållning	43	6	1
Latrinrenhållning	14	4	1
Avträden och urinkurar	23	—	—
Avstjälpningsplatser och avlopp	8	4	—
Summa	186	25	3

N:o 18. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1927.*

Födoämneskontroll.

Mjölk och grädde.

Av tillsyningsmännen inköpta prov å saluhållen mjölk och grädde ha med avseende å fetthalten undersökts vid Kemiska stationen i Västerås varvid nedanstående resultat uppnåtts:

	Antal prov			Fetthalt		
	Undersökta	Överstigande	Understigande	Högsta %	Lägsta %	Medeltal %
Oskummad mjölk	589	553	36	4,80	2,10	3,50
Tunn grädde	264	261	3	29,30	13,40	18,40
Tjock grädde	226	226	—	51,50	27,30	40,63

På grund av klagomål undersöktes prov å vatten från en brunn inom en fastighet å Jakobsbergsområdet. Vattnet befanns enligt analysen förorenat i så hög grad, att Nämnden fann sig föranlåten utdöma brunnen.

Kostnaden för under året inköpta och undersökta prov utgör 990 kronor.

En konfektfabrik och en charkuteriverkstad ha på grund av lokala bristfälligheter blivit utdömda av Nämnden.

Översikt av under året beslagtagna födoämnen:

Varuslag	Antal beslag	Kassationsorsak
Kött av: nötkreatur	2	Förskämning
„ svin	1	Andra sjukliga förändringar
Inälvor	1	Förskämning
Korv	1	„
Andra födoämnen	1	„

Vikten av de beslagtagna varorna utgör 4338 kg.

Desinfektioner, som utförts under året, uppgå till 61 nämligen i anled. av:

tuberkulos	20
skarlakansfeber	28
difteri	6
nervfeber	2
övriga orsaker	5

N:o 18. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1927.*

Förutom kläder o. dyl., som behandlats i smittade hem, ha 60 rum och 24 kök desinficerats. 46,9 kg. formalin och 23 kg. övermang. kali har därvid förbrukats.

I och för utrotande av ohyra har cyanvätegasbehandling verkställts 34 gånger, omfattande 109 rum. I cyankammaren, som tagits i bruk 16 gånger under året, har ett stort antal föremål av olika slag, såsom möbler, kläder, tavlor m. m. behandlats med cyanväte.

Som kommunalt tillsynsorgan enligt lag om arbetarskydd har undertecknad på Nämndens uppdrag tjänstgjort.

Tillsynen omfattar 13 inspektionsbesök, fördelade på 11 dagar.

De inspekterade arbetsställena äro:

Hantverk 9, handel 4, med ett sammanlagt arbetareantal av 32.

Missförhållande, som föranlett anmälan till yrkesinspektör, har i intet fall iakttagits.

Tjänsteskrivelser, avlåtna under året, uppgå till 33, därav

till hälsovårdsnämnden	16
„ fastighetsägare m. fl.	13
„ yrkesinspektören	4

Diariet över till nämnden inkomna handlingar upptar 99 ärenden.

Sammandrag av tillsyningsmännens arbeten under redogörelseåret bifogas.

Västerås i januari 1928.

ERNST BERGGREN.
Förste tillsyningsman.

Sammandrag av hälsovårdstillsyningsmännens arbeten år 1927.

Besökta platser i o. f. tillsyn	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Hela året
Gårdar och avträden	861	838	961	742	928	633	400	845	837	883	912	835	9,675
Stall	54	51	51	42	52	39	27	58	45	39	41	43	542
Fähus	4	2	4	4	5	3	2	6	7	4	7	1	49
Svinhus	8	3	3	6	10	4	4	6	11	6	10	7	78
Lump-, hud- och benupplag	17	16	10	17	9	9	8	15	15	9	15	7	147
Avstjälpningsplatser	—	1	1	3	3	2	1	3	3	4	2	1	24
Avloppstrummor och diken	—	3	3	5	8	6	6	6	4	4	8	2	55
Godsmagasin	1	—	2	2	1	—	—	1	3	1	2	1	14
Salubodar för födoämnen	164	147	198	210	184	146	108	202	214	193	172	227	2,165
Salutorg	8	9	10	10	8	9	9	9	8	9	9	8	106
Bagerier och karamellfabriker	21	22	42	27	37	24	25	39	31	27	27	33	355
Mjölkförsäljningsställen	68	63	98	88	113	80	70	94	84	95	85	80	1,018
Slakterier och korvfabriker	93	79	106	127	117	94	69	129	129	120	115	143	1,321
Näringsställen	—	10	19	13	17	11	15	—	7	4	13	14	123
Rak- och frisérsalonger	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	6	9
Arbetsställen för minderåriga	—	1	12	—	—	—	—	—	2	3	3	2	23
Övriga uppdrag:													
Biträde å köttbesiktningsbyrån	22	20	4	5	4	8	5	8	9	7	5	6	103
Utförda desinfektioner	1	3	9	7	4	6	3	2	4	1	11	10	61
Inköp av prov för undersökning	1	2	6	3	2	2	2	3	4	6	3	3	37
Anhållande av födoämnen	2	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	7
Tjänst å Nämndens expedition	24	24	26	24	25	24	25	27	26	26	26	26	303
Diverse arbeten	28	25	27	28	26	27	26	28	26	28	27	27	323

N:o 18.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1927.

Redogörelse för bostadsinspektionens arbete år 1927.

Div. förfrågningar	Klagomål	1:sta besök	Återbesök	Olägenheter avhjälpta	Läg. utdömda
271	101	663	1.421	201	11

Under år 1927 utfördes 2.285 inspektioner fördelade enligt ovanstående tabell.

Dessutom ha förekommit en del arbeten, som icke ingå i ovanstående uppgifter, såsom bokföringsarbeten, skriftliga och muntliga förhandlingar med hyresgäster och hyresvärdar m. m. Ävensom många fåfänga besök för att besiktiga lägenheter, vilkas innehavare vistas hemma på oregelbundna tider och därför med svårighet kunnat anträffas.

För övrigt har arbetet fortgått efter samma riktlinjer som föregående år.

Västerås i februari 1928.

LISA BRUÉR
Bostadsinspektris.

Sammandrag av förteckningar över sinnessjuka och sinnesslöa den 31 dec. 1927, kyrkoskrivna inom Västerås stad av Västmanlands län.

		Hemort		Kön		Civilstånd		Ålder			Vårdas å						
	Antal	landsbygd	stad	män	kvinnor	ogift	gift [1]	under 20 år	20—40 år	över 40 år	enskilt eller däremot svarande hem	enskild anstalt	anstalt för sinnesslöa: obildbara	anstalt för sinnesslöa: bildbara	försörjningsanstalt	upptagningsanstalt för sinnessjuka [2]	statsanstalt för sinnessjuka
A. Sinnessjuka.	98	—	98	45	53	69	29	2	41	55	7	2	—	—	22	3	64
Summa		98		98		98		98			98						
B. Sinnesslöa . .	30	—	30	18	12	30	—	17	9	4	4	—	7	14	4	—	1
Summa		30		30		30		30			30						

[1]) Hit hänföras, även änklingar, änkor och frånskilda makar.
[2]) Tillhörande landsting eller kommun, som ej i landsting deltaga.

Översikt av dödsorsakerna i Västerås

Dödsorsak (Enl. K. Med.-styr:s cirk. den 9 Oktober 1911)	Mankön: under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—60 år	60 år och däröver	Okänd ålder	Summa mankön
Bildningsfel och sjukdomar hos nyfödda	5	—	—	—	—	—	—		—	5
Ålderdomsavtyning	—	—	—	—	—	—	—	9	—	9
Varfeber	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2
Ros	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2
Scharlakansfeber	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Difteri	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Influensa	—	—	—	—	—	1	1	6	—	8
Nervfeber och paratyfus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuberkulos a) Lungsot	—	—	—	—	1	4	3	1	—	9
b) Annan tuberkulos	—	1	—	—	—	2	—	1	—	4
Syfilis, Förvärvad syfilis	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Blodbildande organens o. blodets sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Sockersjuka	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2
Andra omsättnings- m. fl. sjukdomar	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2
Hjärnblödning	—	—	—	—	—	—	1	3	—	4
Andra sjukdomar i nervsystemet o. sinnesorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kronisk hjärtsjukdom	—	—	—	—	—	—	3	13	—	16
Andra cirkulationsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	1	12	—	13
Luftrörsinflammation, akut och kronisk	1	1	—	—	—	—	1	5	—	8
Akut lunginflammation	—	1	—	—	—	—	—	2	—	3
Akut mag- och tarminflammation	1	—	—	—	—	1	—	1	—	3
Blindtarmsinflammation	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Tarmhinder och tarmbråk	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Andra matsmältningsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Urin- och könsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	1	—	5	—	6
Kräfta	—	—		—	—	—	3	16	—	19
Olyckshändelse eller våda	—	—	—	—	—	3	2	1	—	6
Självmord	—	—	—	—	—	2	3	—	—	5
Summa	8	5	1	—	1	17	22	79	—	133

under år 1927 enligt dödsbevisen.

Kvinnkön										
under 1 år	1–5 år	5–10 år	10–15 år	15–20 år	20–40 år	40–60 år	60 år och däröver	Okänd ålder	Summa kvinnkön	Summa summarum
8	—	—	—	—	—	—	—	—	8	13
—	—	—	—	—	—	—	23	—	23	32
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	5	—	5	13
—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1
—	—	—	—	2	13	6	4	—	25	34
—	2	1	—	1	—	—	—	—	4	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	3
—	—	—	—	—	—	—	5	—	5	9
—	—	—	—	—	—	—	4	—	4	4
—	—	—	—	—	3	5	14	—	22	38
—	—	—	—	—	—	1	15	—	16	29
2	—	—	—	—	—	1	4	—	7	15
—	—	1	—	—	1	2	6	—	10	13
—	—	1	1	—	—	1	1	—	4	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2
—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	8
—	—	—	—	—	3	8	12	—	23	42
—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	7
—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	6
10	2	3	1	4	22	26	99	—	167	300

N:o 18.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1927.

Översikt av gängse sjukdo-

Sjukdomar	Januari Insjuknade	Januari Döde	Februari Insjuknade	Februari Döde	Mars Insjuknade	Mars Döde	April Insjuknade	April Döde	Maj Insjuknade	Maj Döde
Scharlakansfeber	6	—	2	1	10	—	4	—	4	—
Difteri (och strupsjuka)	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Mässling	—	—	—	—	—	—	2	—	20	—
Påssjuka	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
Kikhosta	10	—	1	—	11	—	8	—	6	—
Influensa	123	—	562	4	112	5	19	1	8	1
Nervfeber + paratyfus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Epidemisk hjärnfeber	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Akut inflam. i luftstrupe och luftrör	21	—	13	3	58	1	43	—	35	1
Akut lunginflammation	5	—	16	1	9	—	4	—	5	—
Lungsäcksinflammation	1	—	2	—	—	—	1	—	1	—
Akut mag- och tarminflammation	8	2	1	—	5	—	1	2	7	—
Summa	174	2	598	9	205	6	83	3	90	2

Sammandrag av summariska utdrag ur dagböcker

Ant. barnmorskor, från vilka uppgifter inkommit	Barnaföderskor						Missfall	Födda barn												
											Levande födda				Dödfödda					
											Fullgångna		Ofullgångna		Fullgångna		Ofullgångna			
	Antal	Gifta	Ogifta	Änkor o. frånskilda	Förstföderskor	Omföderskor		Antal	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Tvillingbörd	Trillingbörd
5	356	286	66	4	126	230	15	342	184	158	175	150	4	4	4	1	1	3	1	—

Uppgift den 31 december 1927 angående läkare och tand-

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Antal leg. läkare						Tandläkare praktiserande	
Provinsialläkaredistrikt E. provinsialläkaredistrikt Stad, Köping och Municipalsamhälle som ej tillhör provinsialläkardistrikt	Civila läkare med tjänsteårsrätt	Enskilt praktiserande	Icke praktiserande	Manliga	Kvinnliga	Summa	m.	kv.
	9	5*)	1	14	1	15	9	—

mar i Västerås år 1927.

Juni		Juli		Augusti		Sept.		Oktober		Nov.		Dec.		Summa	
Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde
2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	7	—	3	—	40	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	1	4	—	13	1
13	—	—	—	2	—	1	—	1	—	5	—	4	—	48	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
4	—	3	—	3	—	3	-	2	—	6	—	2	—	59	—
6	—	—	—	—	—	4	—	1	—	7	—	19	2	861	13
1	—	1	1	—	—		—	—	—	—	—	—	—	2	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
49	1	4	—	11	2	35	—	16	2	35	2	53	3	373	15
5	—	1	1	—	1	6	1	6	2	4	3	10	4	71	13
1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1	—	9	—
4	—	4	—	11	—	5	—	6	2	3	—	2	1	57	7
85	1	13	2	27	3	58	1	32	6	75	6	98	10	1,538	51

förda av barnmorskor i Västerås stad under år 1927.

Barnsängskvinnan var 3 veckor efter förlossningen			Vid förlossning använda operationer								Barnaföderskor förlösta och vårdade i barnmorskans eget hem (Regl. § 24 mom. 1)	Barnaföderskor, förlösta och vårdade i förlossningshem (Regl. § 24 mom. 2 och 4)
			Inre lösning av efterbörden verkställd av		Vändning verkställd av		Tång anlagd av					
Frisk	Sängliggande sjuk	Död	Barnmorska	Läkare	Barnmorska	läkare	Barnmorska	läkare	Trubbig hake anlagd av läkare	Skarpa instrument använda av läkare		
353	2	1	—	3	—	—	—	9	—	—	—	—

läkare samt sjukgymnaster, barnmorskor och sjuksköterskor.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Sjukgymnaster, legitimerade		Barnmorskor				Sjuksköterskor				Anmärkningar
						Distriktssköt.				
m.	kv.	Distrikts-	Kommunalt anställda	Anställda å förlossningsanstalt	Enskilt praktiserande	anställda av landsting	anställda av kommun	Dispensärsköterskor	i enskild sjukvårdstjänst	
2	4	3	1	—	1	1	4	1	1	*) inberäknade 2 militärläkare, ej upptagna i kolum 2.

N:o 18. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1927.*

Summarisk förteckning, upprättad med anledning av inkomna utdrag av journalen över skyddskoppympningen inom Västerås stad i Västmanlands län år 1927.

A. *Vaccination.*

Utdragets N:r	Församlingens namn	Ymparens namn	Antal personer som fullgjort ympningsplikt på grund av: framgångsrik ympning	11 § 2 mom. lagen om skyddskoppympning	Summa
1	Västerås	D:r G. Fjellander, Västerås	6	—	6
2	"	" O. Ohlin "	9	—	9
3	"	" G. Wingren "	9	—	9
4	"	" C. Thunström "	3	—	3
5	"	" C. Idar "	394	6	400
6	"	" L. Bladini "	5	—	5
7	"	" J. F. Molander. Nyköping	1	—	1
		Summa	427	6	433

Bifogad årsberättelsen och insänd jämte 7 journalutdrag över förut icke ympade personer till Förste provinsialläkaren i Västmanlands län den 1 mars 1928.

CARL THUNSTRÖM.
1:ste stadsläkare.

Uppgifter för år 1927 från Sundhetsinspektören i Västerås stad.

Enligt diariet.

Enligt § 9							Enligt § 10		§ 11	Uppgifter om smittkällor							Antal anmälningar enl. § 12	Antal intyg enl.	
Antal inkomna anmälningar enl. § 9	Antal av dessa behandlade enl. § 13	§ 16	§§ 21—22	Resultat: Antal som ej anträffats	styrkt smittfrihet	återgått till behandling	Antal anmälningar enl. § 10	Behandlade enl. § 17	Anmälningar enl. § 11	Antal anmälda smittkällor	Antal anmäln. om smittkälla behandl. enl. § 13	§ 14	§§ 21—22	Resultat: Antal som ej anträff. i staden	styrkt smittfrihet	påbörjat behandling		§ 14	§ 15
11	2	9	—	4	—	7	—	—	98	51	9	12	—	13	2	36	—	38	—

Övriga uppgifter eller iakttagelser av intresse meddelas i särskild bilaga.

Obs.! Paragrafhänvisningen avser lagen den 20 juni 1918 ang. åtgärder mot utbredning av könssjukdomar.

Västerås den 20 Jan. 1928.

CARL THUNSTRÖM.
Sundhetsinspektör.

Översikt av anmälda fall av smittsam könssjukdom i Västerås år 1927 med hänsyn till uppgiven smittningsort.

Smittningsort		Syphilis congenita			Syqhilis acpuisita									Gonorrhoea			Ulcus molle		
					Primaria			Secundaria			Summa								
		M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a
Stockholms	stad	—	—	—	1	—	1	—	1	1	1	1	2	13	1	14	1	—	1
Örebro län	stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Västmanlands län	stad	—	—	—	5	1	6	1	2	3	6	3	9	41	23	64	1	—	1
	landsb.	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	1	3	1	4	—	—	—
Norge	stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
	Summa	—	—	—	7	1	8	1	3	4	8	4	12	59	25	84	2	—	2

Översikt av inkomna uppgifter om fall av smittsam könssjukdom i Västerås under år 1927 med hänsyn till ålder och kön.

Sjukdom	Summa	Den smittades											
		kön	ålder										
			under 1 år	1—10 år	10—15 år	15—20 år	20—25 år	25—30 år	30—40 år	40—50 år	50—60 år	över 60 år	okänd
Syphilis 12	8	män	—	—	—	—	2	2	1	1	1	1	—
	4	kvinnor . .	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—
Gonorrhoea 84	59	män	—	—	—	5	19	16	11	4	2	2	—
	25	kvinnor . .	—	—	—	4	12	4	4	—	—	1	—
Ulcus molle 2	2	män	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—
	—	kvinnor . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

N:o 18. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1927.*

Sammandrag av Stadssjuksköterskornas årsredogörelse för år 1927.

	Sjukbesök	Heldygn	Vaknätter	
Anna Ekström . .	249	239	18	
Lilly Kallin. . . .	304	163	21	
Elin Karlsson . .	2167	—	9	Behandling av sjuka i sköterskans bostad: 1607 ggr.
Sigrid Sanden . .	1968	—	12	Dessutom varje vardag 2-3 timmars arbete å Könspolikliniken.

Västerås den 25 Febr. 1928.

CARL THUNSTRÖM.
1:ste stadsläkare.

Till Hälsovårdsnämnden i Västerås.

Härmed överlämnas årsredogörelse från Köttbesiktningsbyrån i Västerås för år 1927.

Tillförseln av kött har under året varit något rikligare än under närmast föregående år, och gäller detta isynnerhet i fråga om fläsktillförseln. Den ökade köttkonsumtionen torde stå i samband med under året fallande priser på kött och fläsk.

För besiktning och stämpling ha inlämnats 25,186 djurkroppar och 4,448 st. lösa organ. Å kropparna ha anledning till kassation förekommit i 812 fall, därav fullständig kassation i 178 fall. I tre fall ha kött blivit godkända efter särskild behandling, sterilisation. Av organen ha 1,477 blivit beslagtagna. Sammanlagda vikten av det beslagtagna köttet har uppgått till 15,231 kg.

Det beslagtagna köttet har oskadliggjorts genom förbränning.

Tillförseln under de olika månaderna och beslagsorsakerna framgår av medföljande bilagor.

MARTIN JONSSON.

Årsredogörelse från Köttbesiktningsbyrån i Västerås för år 1927.

Denna rapport avser följande veterinärers verksamhet som besiktningsmän: Martin Jonsson och Julius Jakobsson.

Redogörelse för bakteriologisk köttkontroll (laboratorieverksamhet) bifogas. Därjämte redogöres för andra förhållanden, som böra komma till Medicinalstyrelsens kännedom.

Västerås den 20 februari 1928.

MARTIN JONSSON.
Stadsveterinär.

N:o 18. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1927.*

Antal besiktigade kött.

Månad	Kött av																	
	Stor boskap		Större kalv		Mindre kalv		Får, Get		Svin		Spädgris		Häst		Föl	
	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2
Januari . .	175	24	283	11	482	10	50	2	131	525	1	—	15	2	—	—
Februari .	178	26	287	14	426	7	42	2	167	503	1	—	19	3	—	—
Mars . . .	189	33	347	11	394	17	59	1	202	906	—	-	26	—	—	—
April . . .	184	40	413	14	480	14	97	1	140	936	6	—	18	1	—	—
Maj	178	29	381	14	374	11	46		143	784	—	—	17	1	—	—
Juni . . .	163	26	447	12	336	4	67	2	142	646	6	—	12	—	—	—
Juli	146	21	451	14	343	9	48	1	130	699	5	—	16	—	1	—
Augusti . .	168	17	388	15	365	11	84	1	141	682	3	—	12	—	1	—
September .	227	24	438	23	336	12	215	2	167	832	4	—	18	—	—	—
Oktober . .	226	26	352	13	434	12	149	7	154	847	2	—	22	1	1	—
November .	231	21	368	13	537	15	89	3	182	979	1	—	24	3	—	—
December .	234	27	426	11	556	22	44	4	477	796	30	—	19	2	—	—
Summa	2,299	314	4,581	165	5,063	144	990	26	2,177	9,135	59	—	218	13	3	—

Antal besiktigade lösa organ (enbart organbesiktning).

Månad	Enbart organbesiktning																							
	Storboskap						Kalv					Får, get				Svin					Häst			
	Lunga	Hjärta	Lever	Juver	Tunga	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever	Tunga	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever	Tunga	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever	Huvud
Januari .	29	29	37	23	187	31	—	—	—	10	—	—	—	—	—	4	4	11	–	1	5	5	5	5
Februari	42	42	50	36	184	41	—	—	2	10	—	—	—	—	—	6	6	13	-	3	4	4	4	—
Mars . .	40	40	48	21	200	37	3	3	4	7	2	—	—	–	—	51	51	61	—	2	2	3	2	3
April .	37	38	47	33	198	41	—	—	1	10	—	—	—	—	—	54	54	55	—	2	—	—	—	–
Maj . .	38	39	53	27	180	42	—	—	1	15	—	—	—	–	—	72	72	76	—	2	1	1	1	—
Juni . .	39	41	52	33	170	44	—	—	3	14	—	—	—	—	·	29	29	47	—	1	—	—	—	—
Juli . .	23	23	36	18	151	22	—	—	4	16	—	1	1	1	—	24	24	32	—	—	—	—	—	—
Augusti	33	34	52	32	168	31	1	1	4	17	—	—	—	—	—	14	14	24	—	1	1	1	1	1
Septemb.	50	50	59	37	229	50	1	1	5	12	1	—	—	—	—	8	8	20	—	2	7	7	7	6
Oktober	43	43	56	29	233	45	1	1	4	9	1	—	—	—	—	17	17	37	1	2	2	2	2	1
Novemb.	39	40	49	24	225	35	—	—	3	7	—	—	—	—	—	23	23	38	—	3	3	3	3	2
Decemb.	30	33	42	26	211	30	1	1	9	18	4	—	-	—	—	34	34	73	—	36	—	—	—	—
Summa	443	452	581	339	2,336	443	7	7	40	135	8	1	1	1	—	336	336	487	1	55	25	26	25	18

N:o 18.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1927.

Beslagsrapport A från köttbesikt-

Orsak till särskild behandling eller kassation	Storboskap				Större kalv				Mindre kalv				Får, Get			
	Antal	Åtgärd: Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Åtgärd: Godkända efter särskild behandling	Åtgärd: Helt förstörda	Antal	Åtgärd: Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Åtgärd: Godkända efter särskild behandling	Åtgärd: Helt förstörda	Antal	Åtgärd: Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Åtgärd: Godgända efter särskild behandling	Åtgärd: Helt förstörda	Antal	Åtgärd: Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Åtgärd: Godkända efter särskild behandling	Åtgärd: Helt förstörda
Blodförgiftning (Septicæmia) . .	—	—	—	—	3	—	—	3	64	—	—	64	—	—	—	—
Varfeber (Pyæmia)	—	—	—	—	—	—	—	—	38	—	—	38	—	--	—	—
Strålsvampsjuka (Actinomycosis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuberkulos (Tuberculosis) . . .	195	179	3	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Igelsjuka (Distomatosis)	—	—	—	—	—	—	—	—	-	—	—	—	—	—	—	—
Trikinsjuka (Thrichinosis) . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dyntsjuka (Cysticercus inermis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ („ tenuicollis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5	—	—
Traum. mag-, mellangärds och hjärtsäcksinfl.	13	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-	—	—	—	—
Gulsot (Icterus)	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—
Fläcklever (Teleangiekt. hepatis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-	—	—	—	—
Njurinflammation (Nephritis) . .	9	9	—	—	41	41	—	—	2	2	—	—	1	1	—	—
Juverinflammation (Mastitis) . .	—	—	—	—	-	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Infl. i leder, slemsäck. o. senskidor	66	66	—	—	5	5	—	—	7	7	—	—	—	—	—	—
Blödningar (Kontusioner o. benbr)	30	30	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—	1	1	—	—
Abscessbildning	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svulstbildning	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra sjukliga förändringar . .	56	41	—	15	2	—	—	2	1	—	—	1	—	—	—	—
Utmärgling	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2
Omogenhet	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	5	—	—	—	—
Fargaltsvål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Foder-, skållvat. el. blodaspiration	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Förskämning	1	1	—	—	—	—	—	—	13	2	—	11	—	—	—	—
Abnorm lukt	6	2	—	4	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Förorening	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
Summa	383	345	3	35	52	46	—	6	136	14	—	122	9	7	—	2
Antal besiktigade kroppar och lösa organ		2,613				4,746				5,207				1,016		

ningsbyrån i Västerås för år 1927.

N:o 18. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1927.*

Svin				Spädgris				Häst				Föl				Enbart organbesiktning De förändrade organen förstörda				
	Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd							
Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Storboskap	Kalv	Får, Get	Svin	Häst
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—
71	68	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	102	—	—	1	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—	—	—
70	70	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	13	—	—	—	—	—	—	5	5	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	3	—	1	1	—	—	1	9	5	—	4	—	—	—	—	10	4	—	1	2
—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
213	209	—	4	2	—	—	2	17	10	—	7	—	—	—	—	175	5	—	5	4
11,311				59				231				3				4,400	207	3	1,216	94

N:o 18.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1927.

Antal helt eller delvis beslagtagna kroppar och vid beslaget vidtagna åtgärder:

Djurslag	Antal besiktigade	Godkända efter: Kassation av förändrade organ eller delar – Antal	Kassation – % av besiktigade	Godkända efter: särskild behandling – Antal	särskild behandling – % av besiktigade	Helt förstörda – Antal	Helt förstörda – % av besiktigade	Samma djur, varå beslag gjorts – Antal	Samma djur – % av besiktigade
Storboskap	2,613	345	—	3	—	35	—	383	—
Större kalv	4,746	46	—	—	—	6	—	52	—
Mindre kalv	5,207	14	—	—	—	122	—	136	—
Får eller get	1,016	7	—	—	—	2	—	9	—
Svin	11,311	209	—	—	—	4	—	213	—
Spädgris	59	—	—	—	—	2	—	2	—
Häst	231	10	—	—	—	7	—	17	—
Föl	3	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	25,186	631	2,2	3	0,01	178	0,70	812	3,2

Antal kasserade organ och kött samt vikten av de kasserade köttpartierna.

Djurslag	Organ: Lunga	Hjärta	Brösthinna	Lever	Bukhinna	Njure	Juver	Tunga	Huvud	Kött: Delar – Vikt i kg.	Kroppar – 1/1	Kroppar – 1/2	Kroppar – Vikt kg.	Summa vikt kg.
Storboskap	79	2	213	5	188	269	15	1	12	4530	31	4	5676	10,206
Större kalv	—	—	6	3	6	45	—	—	—	19	5	1	213	232
Mindre kalv	—	—	123	1	123	245	—	—	—	35	121	1	2036	2,071
Får, get	—	—	2	—	2	5	—	—	—	—	2	—	29	29
Svin	3	1	7	—	5	12	18	1	1	409	4	—	157	566
Spädgris	—	—	2	—	2	4	—	—	—	—	2	—	14	14
Häst	1	—	7	1	7	14	—	—	—	284	6	1	1829	2,113
Summa	83	3	360	56	333	594	33	2	13	5,277	171	7	9,954	15,231

N:o 18.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1927.

Antal och vikt av särskilt behandlade kroppar jämte uppgift å behandlingens art.

Djurslag	Godkända efter sterilisering				Godkända efter saltning				Summa behandlade		
	Antal		Vikt kg.		Antal		Vikt kg.		Antal		Vikt kg.
	1/1	1/2	Före behandlingen	Efter behandlingen	1/1	1/2	Före behandlingen	Efter behandlingen	1/1	1/2	Före behandlingen
Storboskap	3	—	571	380	—	—	—	—	3	—	571

Årsberättelse från epidemisjukhuset i Västerås för år 1927.

Sjukhuset tillhör Västerås stad och förhyres av Västmanlands läns landsting.

Under året hava följande åtgärder vidtagits beträffande byggnaderna 1) och deras omgivning: mindre reparationsmålningsarbeten i köket, personalhuset och Avd. I.

Mathållning: Oförändrad.

Inventarier, utredningspersedlar och instrument: Ersättning av förbrukade persedlar:

Ordningsstadgar 2) och bestämmelser för patienters intagning: Oförändrade.

Följande förändringar hava inträffat beträffande personalen: Vakanssättning av platserna för ett sköterskebiträde och ett tvättbiträde.

1) I händelse att nybyggnader och större förändringar blivit utförda, lämnas i särskild bilaga en mera omfattande redogörelse med bifogande av kartor och planritningar. 2) I händelse större ändringar vidtagits beträffande mathållningen eller ordningsstadgarna, torde bifogas tryckta exemplar av den nya spisordningen eller de nya ordningsstadgarna.

I. *Intagna, avlidna, underhållsdagar, antal sängar, dagavgifter.*

Antal[1]) ordinarie sängar vid årets slut	Antal[2]) patienter under året		Underhållsdagar för samtliga vårdade[3])	Medeltal vårdade för dag[4])	Högsta antalet vårdade någon dag av året	Medellängd av sjukhusvistelsen dagar[5])
	intagna	avlidna				
96	181	4	6820	19	64	38

1) Antal, enligt vilket statsbidragets storlek beräknas.
2) Till patienter räknas även sådana personer, som intagits med stöd av epidemilagen 3 § 3 mom.
3) Inräknas även underhållsdagar för friska personer, som åtföljt de sjuka, uppgår antalet till
4) Medeltalet erhålles om antalet underhållsdagar divideras med det antal dagar, sjukhuset varit öppet under året.
5) Antalet underhållsdagar divideras med antalet under året intagna.

N:o 18.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1927.

II. *Inkomster.*

	Kronor
Anslag av landstinget	68,096: 38
Statsbidrag för sjukhusets drift 6,820 dagar à 2 kr.	13,640: —
Summa inkomster	81,736: 38

III. *Utgifter.*

	Kronor	Kostnad per underhållsdag, öre
Avlöningar (i stat upptagna) vikariatersättningar, pensioner och pensionsavgifter	20,121: 40	295
Läkemedel (för inre och yttre behandling)	749: 50	11
Förbandsartiklar (samtliga för sårbehandling använda förbrukningsartiklar), bandage	65: —	1
Mineralvatten, vin, is, näringspreparat och dylikt	78: —	1
Kläder, sängkläder och andra inventarier samt arbetsmaterial	2,620: 87	39
Patienters och personals utspisning ävensom personalens	9,638: 81	141
Värme och lyse jämte liknande förbrukningsartiklar	8,570: —	126
Tvätt, renhållning (inre och å gård), vatten samt liknande förbrukningsartiklar	1,148: 67	16
Förbrukningsartiklar inom ekonomien, ej å andra titlar förda	633: 96	9
Fastigheters (inkl. gårds, parks och vägars) underhåll, reparationer	429: 25	6
Diverse utgifter: Hyror och räntor; Onera	37,680: 82	553
Summa utgifter	81,736: 38	1,198

IV. *Personalens storlek och löneförmåner.*

Befattningshavare	Tillträtt befattningen år	Lön Kr.	Andra förmåner
1 läkare	1910	4500	
1 syssloman	1921	675	
1 husmoder	1919	800	+ 3 ålderst. + dyrtidst. 40 % + fr. vivre
2 sköterskor	1905—1908	à 700	+ 3 ålderst. + dyrtidst. „ + fr. vivre
1 sköterska	1918	700	+ 2 ålderst + dyrtidst. „ + fr. vivre
1 sköterskebiträde	1923	360	+ 1 ålderst. + dyrtidst. „ + fr. vivre
1 kokerska	1920	480	+ 2 ålderst. + dyrtidst. „ + fr. vivre
2 köksbiträden	1923—1926	à 360	+ 1 ålderst. + dyrtidst. „ + fr. vivre — — + dyrtidst. „ + fr. vivre
1 tvättföreståndarska	1926	420	— — + dyrtidst. „ + fr. vivre
1 dräng	1915	600	+ 3 ålderst. + dyrtidst. „ + fr. vivre
1 vaktmästare	1917	1400	+ 2 ålderst. + dyrtidst. 60 % + fri bostad, värme och lyse.

Extra personal vid behov mot dagsersättning

V. *Intagna sjukdomsfall ävensom avlidna.*

Sjukdom Enligt gällande sjukdomsnomenklatur.	Intagna		Avlidna		Sjukdom Enligt gällande sjukdomsnomenklatur	Intagna		Avlidna	
	m.	kv.	m.	kv.		m.	kv.	m.	kv.
a. **I epidemilagen avsedd sjukdom.**					b) **Andra sjukdomar.**				
					Psendoeroup	2	—	—	—
Scarlatina	61	62	1	—	Augina tonsillaris	11	8	—	—
Difteri	6	7	1	—	Pueumonia ac.	—	1	—	—
Tyfus abdonsinalis	1	2	—	1	Morbilli	1	—	—	—
Paratyfus	1	—	—	—	Influensa	1	1	—	—
Meningitis epidemica	—	1	—	—	Tuberculosis pulm.	1	—	—	—
Polyomyelitis	—	2	—	1	Tuberculosis miliaris	—	1	—	—

VI. *Intagna personer, som utan att vara sjuka likväl misstänkas föra smitta av i epidemilagen 2 § 1 mom. avsedd sjukdom.*

Sjukdom, varav smitta misstänkts föreligga	Intagna	
	m.	kv.
Misstänkt för difteri	1	3
„ „ Scarlatina	2	3
„ „ Meringitis sp.	1	—
„ „ Polyomyelit	1	—

N:o 18.
Hälsovårds-nämndens årsberättelse för 1927.

VII. *Utförda operationer.*

Operation	Patientens ålder			Operation, utgång		
	under 15 år	15—55 år	över 55 år	god	mindre god	dålig
1 op. för mastoidit (av lasarettsläkare) . .	1	—	—	1	—	—

Västerås den 10 Febr. 1928.

CARL THUNSTRÖM.

Wilh. Nybergs Boktr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar

1928 Den 26 April V.

N:o 19.

Drätselkammarens yttrande ang. förnyad koncession å omnibustrafik inom staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 29 nästlidne mars hava Stadsfullmäktige för yttrande till drätselkammaren överlämnat ett av Magistraten i anslutning till en av Stadsfullmäktiges trafikkommitté verkställd utredning avgivet förslag angående förnyad koncession å utövande av omnibustrafik inom staden, och får Drätselkammaren nu med återställande av handlingarna i ärendet anföra följande.

Förslaget innebär att nu gällande avtal med innehavarne av koncessionen skulle förnyas under fem år från den 1 september 1928 dock med ett av Magistraten föreslaget tillägg av innehåll att skyldighet ålåge innehavarne, att då trafikbehovet så erfordrade, anordna tätare turer å de olika linjerna.

Vid ärendets behandling inom Drätselkammaren har förts på tal fråga om ny koncession skulle beläggas med särskild årsavgift. Då Drätselkammaren avstår från att nu föreslå dylik avgift, är skälet härtill icke att Drätselkammaren principiellt anser en sådan avgift vara oberättigad, men väl att Drätselkammaren finner ett avgörande av frågan härom böra grundas på erfarenhet under längre tid än den hittills tilländalupna koncessionstiden, och därför böra uppskjutas, till dess de kommunala myndigheterna hava att taga ställning till ny koncession efter utgången av den koncession varom nu är fråga.

Vid trafikkommitténs förhandlingar med koncessionsinnehavarne har varit ifrågasatt, att dessa skulle ersätta staden de kostnader för särskilda anordningar för busstrafiken, som till äventyrs för staden skulle uppstå under koncessionstiden såsom för vändplatser eller dylikt.

Drätselkammaren anser det vara fullt befogat, att ålägga koncessionsinnehavarne dylik skyldighet och att därför en allmän bestämmelse härom som sedan närmare kan utformas i ett separatavtal skall ingå i koncessionsavtalet.

N:o 19.
Ang. förnyad koncession å omnibustrafik inom staden.

Under hänvisning till det nu anförda hemställer Drätselkammaren,

att Stadsfullmäktige ville besluta, under ytterligare fem år från den 1 september 1928 lämna koncession för omnibusägarne Karl Oskar Karlsson och Anders Robert Andersson att idka trafik med omnibus inom staden, på de villkor som hittills varit för dem gällande dock med det tillägg att i koncessionsavtalet intages bestämmelse om skyldighet för innehavarne att dels anordna tätare turer å de olika linjerna vid förefallande behov, dels ock ersätta staden de kostnader, som under koncessionstiden kunna för staden förorsakas av särskilda anordningar föranledda av busstrafiken, ävensom att uppdraga åt trafikkommittén att i samråd med Magistraten upprätta avtal om koncessionen.

Västerås den 12 april 1928.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 6 april 1927 inkom till magistraten bilagda skrivelse från omnibuskompaniets innehavare, vari förnyad koncession för utövande av omnibustrafik för ytterligare tio år begäres. Den 7 berörde april remitterade magistraten ärendet till lokala trafikkommittén för yttrande. Den 20 innevarande mars inkom trafikkommittén till magistraten med utredning i ärendet, vilken likaledes här bifogas.

Under erinran om att å linje I anordnats femton-minuters turer och å linje II tjugu-minuters turer samt att omnibuskompaniet förklarat sig villigt å linje I insätta en extravagn vid behov för trafiken till centrallasarettet såsom ersättning för den särskilda trafiklinjens järnvägsstationen—centrallasarettet och vice versa upphörande samt att från och med den 1 nästkommande maj anordna övergångssystem mellan linjerna I och II, får magistraten härmed överlämna samtliga handlingar i

ärendet med tillstyrkan om bifall till framställningen på sätt lokala trafikkommittén föreslagit; dock med skyldighet för omnibuskompaniet, att, då trafikbehovet så erfordrar, anordna tätare turer å de olika linjerna. **N:o 19.** *Ang förnyad koncession å omnibustrafik inom staden.*

Västerås rådhus den 22 mars 1928.

På magistratens vägnar:

VICTOR ÅSBERG.

H. Cronholm.

Till Magistraten i Västerås.

Undertecknade, som den 1 september 1925 erhöllo koncession till utövande av omnibustrafik inom Västerås stad för tiden intill 31 augusti 1928 enligt ett emellan Stadsfullmäktiges i Västerås trafikkommitté, å ena, samt oss, å andra sidan, samma dag träffat avtal, anhålla härmed om förnyad koncession för ytterligare tio år, eller intill 31 augusti 1938, för samma ändamål och på grundval av nu gällande avtal, med de eventuella förändringar däri varom överenskommelse, vid blivande underhandlingar i saken, kan träffas.

Såsom motivering för denna tidiga framställning i saken må anföras, att den nuvarande vagnparken behöver dels förnyas dels och utökas för att fullt tillfredställande kunna fylla sin uppgift. En sådan åtgärd är emellertid alltför dyrbar att göra för enbart det koncessionsår som återstår, varför vi redan nu nödgas göra förestående framställning, för att därigenom få klart besked om vi kunna inrikta vår verksamhet för längre sikt.

Västerås den 6 april 1927.

Karl Karlsson. *Robert Andersson.*

Utdrag av protokoll hållet vid Trafikkommitténs utskott för den lokala trafiken i Västerås sammanträde den 1 februari 1928.

§ 34.

Upptogs till förnyad handläggning det under § 32 i protokollet för den 4 november 1927 antecknade ärende ang. ny koncession för omnibuskompaniet.

N:o 19.
Ang. förnyad koncession å omnibustrafik inom staden.

Följande utredningar hade nu verkställts:
"Sammandrag etc. — — — — — — — se bil. § 34 A."
"Till etc. — — — — — — — — — — — se bil. § 34 B."

Efter diskussion i frågan gjorde utskottet det allmänna uttalandet, att de nuvarande koncessionärerna syntes hava handhaft rörelsen på ett lämpligt sätt, och att några betänkligheter ej förelåge för en fortsatt koncession, dock ej för längre tid än 5 år.

En del taxefrågor m. m. ville utskottet avhandla med omnibuskompaniets tillstädeskommande representanter.

Härefter inställde sig för omnibuskompaniet Herrar Karl Karlsson och Robert Andersson.

Gemensamt med dessa fattade utskottet i förevarande fråga följande beslut:

1) att förorda förlängd koncessionstid för de nuvarande innehavarne för en tid av fem år;

2) att biljetthäften om 20 biljetter skulle från den nya koncessionsdagen säljas till ett pris av 3 kronor;

3) att övergångsbiljetter skulle från den nya koncessionsdagen säljas till ett pris av 10 öre pr styck;

4) att uttala önskemålet om införande av tätare turer å linjen i Stora gatan, men att för dagen lämna denna fråga oavgjord och uppdraga till omnibuskompaniet att direkt till Magistraten i staden inkomma med utredning i och för förverkligande av önskemålet och förslag i frågan;

5) att förorda inrättande av hållplats vid Bäckgatan.

Buskompaniets representanter framförde härefter önskemål om borttagande av bestämmelserna i punkt 12, 2 stycket av gällande trafikavtal så lydande: "Skulle fråga uppstå om koncessionens överlåtande å aktiebolag eller annan dylik sammanslutning, skall staden äga rätt, därest den så önskar, att teckna det andelsbelopp i företaget, Stadsfullmäktige kunna vilja bestämma."

Utskottet ansåg sig sakna anledning att fatta ståndpunkt till frågan.

Representanterna för omnibuskompaniet påyrkade vidare, att punkt 14 i avtalet skulle ersättas med stadgande om skyldighet för staden att därest koncession vägrades koncessionärerna, förutsatt att denna vägran ej vore beroende på misskötsel från koncessionärernas sida, efter värdering övertoge koncessionärerna tillhörande rullande material.

Utskottet förklarade sig icke kunna förorda den begärda ändringen

Vidare bragtes på tal om villighet förelåge från Omnibuskompaniets sida att erlägga någon mindre avgift till staden, därest densamma nöd-

sakades att för bustrafikens uppehållande anlägga vändplatser eller dylikt. Det överenskoms, att denna fråga skulle utredas gemensamt mellan kommittén och buskompaniet.

N:o 19. *Ang. förnyad koncession å omnibustrafik inom staden.*

Något förslag till ändring av övriga punkter i avtalet förekom ej.

Som ovan.

In fidem:
Eric Plantin.

Ur det, den 19 mars, justerade konceptprotokollet rätt utdraget, betygar.

Västerås den 20 mars 1928.

Ex officio:
Eric Plantin.

N:o 20.

Nykterhetsnämndens utlåtande ang. tillstånd för vissa personer att utskänka pilsnerdricka.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom resolution den 11 innevarande april månad har Magistraten till Nykterhetsnämnden för förberedande yttrande överlämnat Direktören Martin Liljedahls framställning att få i det s. k. Industrihotellet under tiden från och med den 1 oktober 1928 till och med den 30 september 1931 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka.

Enligt vad Nykterhetsnämnden har sig bekant komma de nuvarande utskänkningslokalerna i våningen en trappa upp i Industrihotellet att ombyggas till resanderum, och är det direktören Liljedahls avsikt att i mindre lokal, som kommer att inredas, servera lunch huvudsakligen till de gäster, som tagit in på hotellet.

Denna utskänkning kan sålunda jämställas med den utskänkning, som bedrives i Centralhotellet, varför Nykterhetsnämnden anser sig

N:o 20. *Ang. tillstånd för vissa personer att utskänka pilsnerdricka.*

kunna tillstyrka direktören Liljedahls framställning och får sålunda föreslå,

att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka att direktören Martin Liljedahl beviljas tillstånd att för tiden 1 oktober 1928—30 september 1931 i lokaler inom fastigheten n:r 16 vid Stora gatan här i staden (Industrihotellet) till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Västerås den 16 april 1928.

För Nykterhetsnämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På ordförandens uppdrag har Stadsfullmäktiges sekreterare till Nykterhetsnämnden för yttrande remitterat Grosshandlaren Frithiof Sandbergs hos Konungens Befallningshavande i länet gjorda framställning om tillstånd att från och med den 1 oktober 1928 till och med den 31 september 1931 i lokaler i fastigheten n:r 5 vid Hantverkaregatan (Automaten) här i staden få utskänka pilsnerdricka klass II.

Nämnden får för sin del föreslå, att de nuvarande restriktiva bestämmelserna bibehållas och sålunda hemställa,

att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Grosshandlaren Frithiof Sandberg beviljas tillstånd att för tiden 1 oktober 1928 till och med den 30 september 1931 i lokaler inom fastigheten n:r 5 vid Hantverkaregatan här i staden (Automaten) utskänka pilsnerdricka klass II under villkor att utskänkningen alla dagar upphör senast klockan 9 e. m., att utskänkningen endast medgives till spisande gäst (mat utan bestämt pris), att fredag, lördag, samt dag före helgdag efter klockan 6 e. m. samt sön- och helg-

dagar hela dagarna utskänkning endast medgives till gäst, som intager verklig måltid bestående av lagad mat till ett pris av 75 öre, att till varje gäst ej utskänkes mer än högst ²/₃ liter per gång, samt att gäst till vilken utskänkts pilsnerdricka icke måtte ånyo erhålla sådan dryck inom utskänkningsställe förrän efter 2 timmar.

N:o 20. *Ang. tillstånd för vissa personer att utskänka pilsnerdricka.*

Västerås den 16 april 1928.

För Nykterhetsnämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På ordförandens uppdrag har Stadsfullmäktiges sekreterare till Nykterhetsnämnden för yttrande remitterat Konditorn Gottfrid Johanssons hos Konungens Befallningshavande i länet gjorda framställning om tillstånd att från och med den 1 oktober 1928 till och med den 30 september 1931 utskänka pilsnerdricka klass II, i lokaler inom fastigheten n:r 16 vid Stora gatan här i staden det s. k. Industrihotellet.

Senare har från direktören Liljedahl inkommit en framställning om att få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster inom det angivna Industrihotellet, vadan Konditorn Johanssons framställning numera avser att få utskänka pilsnerdricka i den s. k. Industrikneipen, belägen till höger i fastighetens bottenvåning.

Den utskänkning som hittills bedrivits i Industrikneipen har icke varit fullkomligt klanderfri, vadan de restriktioner som hittills varit gällande även för framtiden böra kvarstå, samt innehavaren åläggas att under viss tid varom vidare här nedan omförmäles hålla ordningsman inom lokalen.

Nämnden får därför föreslå,

att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Konditorn Gottfrid Johansson beviljas tillstånd att för tiden 1 oktober

N:o 20.
Ang. tillstånd för vissa personer att utskänka pilsnerdricka.

1928 till och med den 30 september 1929 i den s. k. Kneiplokalen belägen till höger å nedre botten av fastigheten Stora gatan 16 utskänka pilsnerdricka klass II under villkor, att utskänkningen alla dagar upphör senast klockan 9 e. m., att utskänkningen endast medgives till spisande gäst, (mat utan bestämt pris), att fredag lördag samt dag före helgdag efter klockan 6 e. m. samt sön- och helgdagar hela dagarna utskänkning endast medgives till gäst, som intager verklig måltid bestående av lagad mat till ett pris av 75 öre, att till varje gäst ej utskänkes mer än högst $^2/_3$ liter per gång, samt att gäst till vilken utskänkts pilsnerdricka icke måtte ånyo erhålla sådan dryck inom utskänkningsstället förrän efter 2 timmar, ävensom att detta tillstånd måtte förbindas med skyldighet för innehavaren av rättigheten att hålla ordningsman som övervakar utskänkningen under lördagar och dag före helgdag från klockan 1 e. m., under sön- och helgdagar från utskänkningens öppnande och under alla övriga dagar från klockan 5 e. m. viljande Nämnden slutligen på det bestämdaste förorda, att framställning göres därom att den utsedde ordningsmannen tilldelas polismans skydd och befogenhet.

Västerås den 16 april 1928.

För Nykterhetsnämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 20. *Ang. tillstånd för vissa personer att utskänka pilsnerdricka.*

På ordförandens uppdrag har Stadsfullmäktiges sekreterare till Nykterhetsnämnden för yttrande remitterat hotellinnehavaren V. Ahlströms hos Konungens Befallningshavande i länet gjorda framställning om tillstånd att från den 1 oktober 1928 till och med den 30 september 1931 i lokaler i fastigheten n:r 21 vid Slottsgatan här i staden (Centralhotellet) till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Nykterhetsnämnden får efter av handlingarna tagen del föreslå,

att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att hotellinnehavaren V. Ahlström beviljas tillstånd att för tiden 1 oktober 1928 till och med den 30 september 1931 i lokaler inom fastigheten n:r 21 vid Slottsgatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Västerås den 16 april 1928.

För Nykterhetsnämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På ordförandens uppdrag har Stadsfullmäktiges sekreterare till Nykterhetsnämnden för yttrande remitterat Fru Greta Schuberts hos Konungens Befallningshavande i länet gjorda framställning om tillstånd att från och med den 1 oktober 1928 till och med den 31 september 1931 i lokaler i fastigheten n:r 29 vid Stora gatan här i staden få till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Nykterhetsnämnden får efter av handlingarna tagen del föreslå,

att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Fru Greta Schubert beviljas tillstånd att för tiden 1 oktober 1928 - 30 september 1929 i lokaler inom fastigheten N:o 29 vid Stora gatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Västerås den 16 april 1928.

För Nykterhetsnämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 20
Ang. tillstånd för vissa personer att utskänka pilsnerdricka.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På ordförandens uppdrag har Stadsfullmäktiges sekreterare till Nykterhetsnämnden för yttrande remitterat Pensionatsinnehavarinnan Fröken Maria Elisabeth Johansson hos Konungens Befallningshavande i länet gjorda framställning om tillstånd att utskänka pilsnerdricka till spisande gäster i lokaler i fastigheten Stora gatan n:r 11 här i staden.

Nykterhetsnämnden får efter av handlingarna tagen del föreslå,

att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att fröken Maria Elisabeth Johansson beviljas tillstånd att för tiden 1 oktober 1928—30 september 1929 i lokaler inom fastigheten n:r 11 vid Stora gatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Västerås den 16 april 1928.

För Nykterhetsnämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På ordförandens uppdrag har Stadsfullmäktiges sekreterare till Nykterhetsnämnden för yttrande remitterat Fru Olga Maria Adamssons hos Konungens Befallningshavande i länet gjorda framställning om tillstånd att utskänka pilsnerdricka till spisande gäster i lokaler inom fastigheten Smedjegatan n:r 5 här i staden.

Nykterhetsnämnden får efter av handlingarna tagen del föreslå,

att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att fru Olga Maria Adamsson beviljas tillstånd att för tiden 1 oktober 1928 - 30 september 1929 i lokaler inom fastigheten n:r 5 vid Smedjegatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka.

Västerås den 16 april 1928.

För Nykterhetsnämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 20. *Ang. tillstånd för vissa personer att utskänka pilsnerdricka.*

På ordförandens uppdrag har Stadsfullmäktiges sekreterare till Nykterhetsnämnden för yttrande remitterat Pensionatsinnehavarinnan Hilma Kristina Olssons hos Konungens Befallningshavande i länet gjorda framställning om tillstånd att utskänka pilsnerdricka till spisande gäster i lokaler i fastigheten n:r 3 vid Blåsbogatan här i staden (Riddargården).

Nykterhetsnämnden får efter av handlingarna tagen del föreslå,

att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Fröken Hilma Kristina Olsson beviljas tillstånd att för tiden 1 oktober 1928—30 september 1929 i lokaler inom fastigheten n:r 3 vid Blåsbogatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Västerås den 16 april 1928.

För Nykterhetsnämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På ordförandens uppdrag har Stadsfullmäktiges sekreterare till Nykterhetsnämnden för yttrande remitterat Sergeanten Rickard Wennerströms hos Konungens Befallningshavande i länet gjorda framställning om tillstånd att utskänka pilsnerdricka till spisande gäster i lokaler i fastigheten Timmermansgatan n:r 7 här i staden.

Nykterhetsnämnden får efter av handlingarna tagen del föreslå,

att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Sergeanten R. Wennerström beviljas tillstånd att för tiden 1 oktober 1928—30 september 1929 i lokaler inom fastigheten n:r 7 vid Timmermansgatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Västerås den 16 april 1928.

För Nykterhetsnämnden:
AXEL SUNDSTRÖM,

Eric Plantin.

N:o 20.
Ang. tillstånd för vissa personer att utskänka pilsnerdricka.

Till Stadsfullmäktige Västerås.

På ordförandens uppdrag har Stadsfullmäktiges sekreterare till Nykterhetsnämnden för yttrande remitterat Fru Beda Elisabeth Björklunds hos Konungens Befallningshavande i länet gjorda framställning om tillstånd att utskänka pilsnerdricka till spisande gäster i lokaler i fastigheten Stora gatan n:r 46 (Nya Hushållsskolan).

Nykterhetsnämnden får efter av handlingarna tagen del, föreslå,

att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Fru Beda Elisabeth Björklund beviljas tillstånd att för tiden 1 oktober 1928—30 september 1929 i lokaler inom fastigheten n:r 46 vid Stora gatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Västerås den 16 april 1928.

För Nykterhetsnämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På ordförandens uppdrag har Stadsfullmäktiges sekreterare till Nykterhetsnämnden för yttrande remitterat Fröken Cecilia Ivarssons hos Konungens Befallningshavande i länet gjorda framställning om tillstånd att till spisande gäster få utskänka pilsnerdricka i lokaler inom fastigheten Vasagatan n:r 4 här i staden.

Nykterhetsnämnden får efter av handlingarna tagen del föreslå,

att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Fröken Cecilia Ivarsson beviljas tillstånd att för tiden 1 oktober 1928—30 september 1929 i lokaler inom fastigheten Vasagatan n:r 4 här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Västerås den 16 april 1928.

För Nykterhetsnämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 21.

Drätselkammarens utlåtande ang. anordnande av Centraluppvärmning i Skepparbacks- och Mariabergsskolorna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom remiss den 29 nästlidne månad hava Stadsfullmäktige för utlåtande till Drätselkammaren överlämnat en framställning av Folkskolestyrelsen angående anslag för installation av centraluppvärmning i Skepparbacks- och Mariabergsskolorna, och får Drätselkammaren under åberopande av att framställningen stötts på ett uttalande av Drätselkammaren vid behandlingen av skolbudgeten för innevarande år, att Drätselkammaren ansåge detta uppvärmningssystem vara mera ekonomiskt än den nuvarande uppvärmningen genom kakelugnar, samt att kostnaden för installation icke synes kunna nedpressas under den av Folkskolestyrelsen beräknade, hemställa, att Stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa det begärda anslaget 10,500 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren vid behandling av budgeten för skolväsendet under nästkommande år kunna komma att besluta.

Västerås den 5 april 1928.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I sitt förslag till budget för stadens folkskolor innevarande år hade folkskolestyrelsen bl. a. upptagit en summa av 600 kr. till omsättning och reparationer av kakelugnar vid Skepparbacks- och Mariabergsskolorna. Drätselkammaren hade med anledning härav ifrågasatt om det icke vore ekonomiskt att i dessa skolor anordna centraluppvärmning. Styrelsen, som tagit förslaget härom under övervägande, har för sin del kommit till samma uppfattning.

Ehuru bränsleåtgången är mycket betydande vid nämnda skolor, är det likväl omöjligt vid starkare kyla att få normal rumstemperatur, och då man för den skull nödgas forcera eldningen, brännas ugnarna mycket fort sönder. Det nuvarande uppvärmningssättet kan därför betecknas

N:o 21.

Ang. anordnande av centraluppvärmning i Skepparbacks- och Mariabergsskolorna.

som både dyrt och dåligt. Då dess ersättande med centraluppvärmning väl blott är en tidsfråga, finner styrelsen det lämpligt, att arbetet bringas till utförande instundande sommar, enär eljest kakelugnarna måste, som förut är nämnt, omsättas och repareras.

Totalkostnaderna för anordnande av centraluppvärmning i de båda nämnda skolorna ha av styrelsen beräknats till 10,500 kr. Av anbud, som infordrats, är det lägsta 8,600 kr., vartill dock komma utgifter för håltagning och efterlagning, murnings-, cement- och grävningsarbeten samt målning.

Med hänvisning till ovanstående får folkskolestyrelsen härmed hemställa,

att stadsfullmäktige behagade anvisa 10,500 kr. till införande av centraluppvärmning i Skepparbacks- och Mariabergsskolorna samt uppdraga åt folkskolestyrelsen att ombesörja arbetets utförande.

Västerås den 27 mars 1928.

För Västerås Folkskolestyrelse:
FREDR. FÅHRÆUS.

Em. Granér,

N:o 22.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av fastigheten N:o 117 norra kvarteret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under förutsättning av Stadsfullmäktiges godkännande har sterbhuset efter Gårdsägaren Gustaf Karlsson till Västerås stad enligt köpekontrakt den 28 mars 1928 försålt fastigheten gården och tomten N:o 117 inom stadens norra kvarter eller enligt ny beteckning tomten N:o 1 inom byggnadskvarteret Finn.

Anledningen till förvärvet är att fastigheten i sin helhet enligt gällande stadsplan skall utläggas till Norra Ringvägen och önskemålet att kunna genomföra denna gatuläggning snarast möjligt. Som villkoren för förvärvet — den överenskomna köpeskillingen är 6,000 kronor — synas Drätselkammaren vara för staden antagliga, får Drätselkammaren, med överlämnande av köpekontraktet, hemställa, att Stadsfullmäktige

ville med godkännande av detsamma anvisa för inköpet erforderligt anslag 6,000 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

N:o 22. *Ang. inköp av fastigheten n:o 117 norra kvarteret.*

Västerås den 5 april 1928.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Köpekontrakt.

Undertecknad för egen del och såsom ombud för sterbhusdelägarne efter Gårdsägaren Gust. Karlsson i Västerås, efter Handlanden P. E. Karlström i Rosshyttan och efter Fru Charlotta Lindgren i Fläckebo upplåta och försälja härigenom under förutsättning av Stadsfullmäktiges i Västerås godkännande till Västerås stad gården och tomten N:o 117 inom Västerås stads norra kvarter eller enligt ny beteckning tomten N:o 1 inom byggnadskvarteret Finn i vid detta kontrakts undertecknande befintligt skick och under följande villkor i övrigt:

1:o) Köpeskillingen är 6,000 kronor och erlägges av staden kontant vid tillträdet, då säljaren utfärdar kvitterat köpebrev och tillhandahåller köparen för lagfarts erhållande nödiga lagfartshandlingar.

2:o) Köparen tillträder fastigheten den 1 oktober 1928.

3:o) Alla onera och utskylder, varför fastigheten häftar av vad slag de vara må och förfallande till betalning efter tillträdesdagen, gäldas av köparen, förfallande till betalning före tillträdesdagen av säljaren.

4:o) Det åligger säljaren att å tillträdesdagen tillhandahålla köparen fastigheten i outhyrt skick.

5:o) Samtliga med detta köps lagfarande förenade kostnader bestridas av köparen.

Med förestående i två exemplar upprättade och växlade köpekontrakt förklara sig säljare och köpare ömsesidigt nöjda.

Västerås den 28 mars 1928.

J. Oscar Bernholm
för egen del och såsom ombud enligt fullmakt för ovannämnda sterhusdelägare (Nygatan 55, Gefle):

För Västerås stad
Dess Drätselkammare:

Bevittnas:

Ragnar Tenow. *Theofil Öberg.*

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar

1928 Den 26 April VI.

N:o 23.

Brandchefens årsberättelse för år 1927.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna av stadens brandchef uppgjord berättelse över brandkårens verksamhet under år 1927.

Västerås den 1 mars 1928.

På brandstyrelsens vägnar:

JOHAN SVENSSON.

Ragnar Tenow.

Till Brandstyrelsen i Västerås.

Över Brandkårens verksamhet och därmed sammanhängande förhållanden under det förflutna året får jag härmed vördsamt avgiva följande berättelse:

Västerås stad.

Invånareantalet i Västerås stad (kyrkoskrivna folkmängden) uppgick den 31 december 1927 till 29,119 personer, utvisande en ökning sedan föregående år av 61. Stadens planlagda område utgjorde 180 har och det under stadens jurisdiktion hörande området cirka 5,934 har. Antalet registerförda fastigheter uppgick till 2,557, därav 670 inom och 1,887 utom stadsplanen.

Taxeringsvärdet å fastigheter:

för vilka bevillning erlagts . . .	Kr.	100,039,700
för vilka bevillning icke erlagts . .	„	8,533,600
	Kr.	108,573,300

vilket mot taxeringsvärdet den 31 december 1926 visar en ökning av kr. 604.600.

Organisation och personal.

Yrkesbrandkåren har under det gångna året bestått av:

1 brandchef.
1 vice brandchef,
2 brandmästare,

N:o 28.
Brandchefens årsberättelse för år 1927.

1 förste brandförman,
1 andre „
1 maskinist (andre brandförman),
1 brandman (tillika verkstadsförman),
16 brandmän.

Under året har ingen avgång ägt rum.

Brandmästarna ha åtnjutit ett fridygn i veckan och 21 dygns semester, manskapet fridygn vart 5:te dygn och 15 dygns semester.

Borgarbrandkåren består av:

1 chef,
3 förmän,
6 maskinister,
6 eldare,
24 man.

Borgarbrandkåren, som alarmeras medelst elektriska ringledningar till bostäder och arbetsplatser, är indelad i tre grupper. Då yrkesbrandkåren utryckt till eldsvåda, som befaras få längre varaktighet, inkallas en grupp av borgarbrandkåren till brandstationen, varigenom större trygghet vinnes för den händelse eldsvåda utbryter på annan plats eller yrkesbrandkåren blir i behov av förstärkning.

Avlöningar.

Under året har ingen förändring inträffat i yrkesbrandkårens avlöningsförhållanden. Dyrtidstillägget har enligt Stadsfullmäktiges beslut fortfarande följt Kungl. Socialstyrelsens indextal i enlighet med förut fastställda grunder.

Borgarbrandkårens avlöning har även utgått med belopp som förut.

Övningar och arbeten.

Dagordning för yrkesbrandkåren:

7,30—8,30 fm. gymnastik,
8,30—9 fm. frukost,
9 fm.—2 em. arbetstjänst och exercis.
2 em. fördelning till redskapen.

Under året hava i regel dagligen 2 man varit sysselsatta med snickeriarbeten, 5 man med smidesarbete, 2 man med skomakeriarbete, 2 man med skrädderiarbete och 5 man som telegrafposter, med brandtelegrafarbete, eldning och vedsågning, renhållning, putsning av redskap, automobilskötsel, ambulanskörning m. m.

I verkstäderna hava arbeten utförts för brandkårens, drätselkammarens och renhållningsverkets med fleras räkning till ett sammanlagt värde av kronor 12,659: 68.

N:o 28. *Brandchefens årsberättelse för år 1927.*

Fördelning av arbetssumman å de olika verkstäderna:

Smedjan		3,878: 50
Snickareverkstaden		2,008: 69
Skräddareverkstaden		4,213: 77
Skomakareverkstaden		1,932: 95
Brandtelegrafen		625: 77
	Summa Kr.	12,659: 68
Avgår för material		5,356: 19
Vinsten utgör således	Kr.	7,303: 49

I ovannämnda arbetssumma äro de för brandkårens egen räkning utförda arbeten å beklädnaden, underhåll av brandredskapen m. m. upptagna till ett värde av kr. 6,149: 31, varå en vinst av kr. 3,247: 10 uppstått.

Vakthållning vid teater- och cirkusföreställningar, basarer m. m. har av brandkåren utförts 57 gånger.

Brandkårens hjälp har liksom under föregående år tagits i anspråk för länspumpningar av pråmar och källare, räddning av djur i fara m. m.

Hästar.

Drätselkammarens 4 hästar stå på stall vid brandstationen och kunna av brandkåren disponeras vid behov.

Brandredskap.

Å brandstationen ha följande brandfordon stått fullt utrustade:

Till första utryckningen:

1 redskapsautomobil,

1 automobil med mek. stege och motorpump,

1 manskapsautomobil (även användbar som lastbil),

1 mindre motorspruta (vid utryckning till förstäderna).

I reserv:

1 redskapsvagn, 1 mekanisk stege, 2 ångsprutor, redskaps-, slang- och kolkärror samt handkraftsprutor.

Den i förra årsberättelsen omnämnda automobilmotorsprutan blev efter långvarigt dröjsmål levererad kort före årsskiftet och karosseriet är nu under byggnad å brandkårens verkstäder.

Manskaps- och lastautomobilen har under året genomgått grundlig reparation. 6 st. Nife-lyktor ha inköpts.

Brandtelegrafen

har under omändringen fungerat till full belåtenhet. Antalet brandskåp är 40, varav 11 enskilda.

Vattenledningen.

Å vattenledningsnätet har under året 3 nya brandposter tillkommit. Hela antalet brandposter utgör nu 337, därav 53 enskilda.

N:o 28.
Brandchefens årsberättelse för år 1927

Brandkårens manskapsbibliotek

omfattar 515 band och dess bokförda värde är kr. 1,817: 45.

Stadens tidningar hava godhetsfullt lämnats till befäl och manskap.

Bokföringsvärdet

av brandväsendets material och inventarier är enligt uppgjord inventarieförteckning kr. 100,587: 73.

Brandsyn

har förrättats i enlighet med bestämmelserna i stadens brandordning, varvid eldstadsbesiktning utförts av vederbörande skorstensfejare.

Ambulansväsendet

Den gamla ambulansautomobilen har utrangerats och försålts. Staden har nu endast en ambulansautomobil, med vilken har utförts 264 transporter, därav för sjukdomsfall 210 gånger och för olycksfall 54 gånger.

Brandkårens utryckningar och eldsvådor 1927.

Antalet utryckningar under det gångna året utgör 45.

Brandkåren har varit alarmerad:

för eldsvåda	28	gånger
» trängrök och förmodad eldfara	7	»
» soteld	9	»
» inspektion	1	»
Summa	45	gånger

En grupp av borgarbrandkåren har vid ett tillfälle varit inkallad till brandstationen under eldsvåda.

Vid släckning av eldsvådorna har i ett fall använts 4 slangledningar från brandposter, i 4 fall 2 och i 4 fall 1 slangledning från brandpost eller motorspruta. Övriga eldsvådor hava släckts med mindre redskap. Av brandkårens slang har vid eldsläckning använts 1,368 m.

I brandskadeersättning har utbetalts kr. 21,984: 10, därav för fast egendom kr. 16,580: 67 och för lösegendom kr. 5,403: 43.

Alarmeringssättet har varit:

Signal från brandskåp	5	gånger
Signal från brandskåp och telefon . .	1	gång
Telefonmeddelande	34	gånger
Bud	5	gånger
Summa	45	gånger

Samtliga brandskåp hava provats en gång i veckan. Stationens elektriska belysnings- och ringledningar hava provats varje morgon och kväll och ringledningarna till borgarbrandkåren en gång dagligen. **N:o 28.** *Brandchefens årsberättelse för år 1927.*

Tabellariskt sammandrag över utryckningar under år 1927 bifogas.

Västerås den 28 februari 1928.

A. DANIELSSON.
Brandchef.

N:o 23.
Brandchefens årsberättelse för år 1927.

Tabellariskt sammandrag över eldsvå-

N:o	Månad	Dag	Tid å dygnet	Egendom	Lägenhet	Sättet för alarmeringen
1	Jan.	17	6,10 em	Hamnområdet	Snickareverkstad	Bud
2	Febr.	1	1,48 em.	Hamnmagasin 3.	Elektr. Valskvarn	Telefon
3	„	17	10,45 fm.	Kopparbergsväg. 4.	Automobil	»
4	„	26	2,10 em.	Kristinagatan 25.	Boningshus	»
5	„	28	5,27 em.	Sv. Metallverken	Vaskhus	»
6	Mars	3	8,13 em.	Karlsgatan 19.	Boningshus	»
7	„	15	2,37 em.	Stora gatan 11.	Automobil	»
8	„	18	2,35 em.	Sturegatan 16.	Bostad	»
9	„	20	1,05 em.	Kristinagatan 25	Boningshus	»
10	April	15	4,44 fm.	Virsbo bruk	Verkstäder	»
11	„	21	3,05 em.	Bjurhovda Badelunda	Halmstack	»
12	Maj	13	3,40 em.	A. S. E. A:s Mek. verkstad.	Spåntrumma	»
13	„	16	2,45 fm.	Utanbygatan 12.	Bostad	»
14	Juni	3	8,38 fm.	Kristinagatan 7	Bostad	»
15	„	10	6,40 fm.	Tomtebovägen	Uthus	Brandskåp
16	„	12	3 em.	Brandstationen		Bud
17	„	16	1.13 em.	Stora gatan 46	Kök	Telefon
18	„	16	3,02 em.	Kaplansgatan 2	Uthus	»
19	„	29	7,19 em.	Stora gatan 2 H.	Kafélokal	»
20	Juli	8	6,05 em.	Stora gatan 34.	Butik	»
21	„	13	8.05 fm.	A. S. E. A., Emaus verkstaden.	Lackerings-avdelning	»

dor, eldsvådetillbud och alarmeringar.

Anledningen till elden eller utryckningen	Försäkringsgivare	Brandskade-ersättn. Kr.	Anmärkningar.
Soteld			
Elektr. ström	Städernas Allm. Allmänna Brand	12:— 256:—	Eld i transformatoranläggning. Släcktes med kemiska apparater.
Obekant			Släckt vid kårens ankomst.
Soteld			
Självantändning	Sammanslutning av tariffbolag	600:—	Eld i diverse skräp och en brädvägg. Släckt med en ledning från brandpost.
Soteld			
Kortslutning i batteri			Släckt vid kårens ankomst.
Gnistor från skorsten	Städernas Allm. Samarbete	190:— 80:—	Gnistor från en skorsten hade inkommit genom ett öppet fönster. Släckt med en ledning från brandpost.
Soteld			
Obekant			Hjälp begärdes, emedan brukssamhället ansågs hotat. Den utsända avdelningen behövde dock ej ingripa.
Barns lek med eld			Med två ledningar från motorspruta avsläcktes halmstacken, som omlämpades av militärmanskap, varigenom en hotad uthuslänga räddades.
Gnistor från skorsten			Elden släcktes av verkstadens folk.
Elektrisk ström			Ett elektriskt strykjärn hade glömts med ström på och antänt möbler. Släckt med några pytsar vatten
Bristfällig kamin	Victoria Skandia Allmänna Brand	6100:— 4000:— 50:—	Eld i två rum och en tambur. Svår rök i hela huset. Släckt med en ledning från brandpost under användning av rökapparater.
Obekant			Träkolsstybb och brädbitar, som antänts, släcktes med en ledning från brandpost.
Uppvisning			Uppvisning för brandförsäkringsmän.
Olämplig eldstadsanordn.	Städernas Allm.	50:—	Trä i en diskbänk hade fattat eld på grund av överhettning från kokspis. Släcktes med några pytsar vatten.
Het aska			Eld i soptunna. Släckt vid kårens ankomst.
Bristfällig rökgång	Städernas Allm. Norden	300:— 27:—	Eld i trossbottnen mellan första och andra våningen. Släcktes med pytssprutor.
Trängrök			Ingen eldfara.
Bensingas antänd av fotogenkök	Sammanslutning av tariffbolag	4969:—	Isoleringslack i en större cistern hade fattat eld. Släcktes av verkstadens folk med 2 slangledningar och kemiska apparater.

N:o 23.
Brandchefens årsberättelse för år 1927.

N:o	Månad	Dag	Tid å dygnet	Egendom	Lägenhet	Sättet för alarmeringen
22	Juli	17	12 midd.	Köpmangatan 10.	Boningshus	Bud
23	„	20	11,15 em.	Slottsgatan 14.	Galvasinerings-verkstad	Telefon
24	„	27	5,50 em.	Stora Tallbacka, Jakobsberg 1	Boningshus å vinden	»
25	Aug.	1	3 em.	Kopparbergsväg. 9	Butik	»
26	„	7	1,27 fm.	Djäknegatan 14.	Stallbyggnad m. m	Telefon o. brandskåp
27	„	9	6,48 em.	Hamnområdet	Kolupplag	Telefon
28	„	10	10,22 fm.	Hamnområdet	Brikettupplag i magasin	»
29	„	10	8,35 em.	Krutkällare-vägen	Transformatorhus	»
30	Okt	2	12,30 em.	Skultunavägen	Automobilomnibus	»
31	„	9	12,22 fm.	Stora gatan 7.	Motorcykel	Brandskåp
32	„	13	4,27 fm.	Sv. Metallverken	Stora valsverket	Brandskåp
33	Nov.	5	3,23 fm.	Hammarby 7	Bageri	»
34	„	12	11,07 fm.	Biskopsvägen	Automobil	Bud
35	„	12	2,47 em.	Smedjegatan 10.	Boningshus	Telefon
36	„	22	4,41 em.	Skultunavägen 6	Snickareverkstad	»
37	„	23	9,20 fm.	Stora gatan 61	Tvättstuga	»
38	Dec.	1	6 em.	Hemdal 131	Bostad	Brandskåp
39	„	2	7,52 em.	Utanbygatan 24	Bostad	Telefon
40	„	12	5,45 em.	Drottninggatan 19	Bostad	»
41	„	19	8,35 em.	Norra Ringvägen 7	Bostad	»
42	„	20	7,44 fm.	Kristinavägen 7	Bostad	»
43	„	26	3,40 em.	Stora gatan 20	Boningshus	»
44	„	26	7,40 em.	Sommarro 37	Kafélokal	»
45	„	28	11,45 em.	Djäknegatan 14.	Boningshus	Bud

N:o 28.
Brandchefens årsberättelse för år 1927.

Anledningen till elden eller utryckningen	Försäkringsgivare	Brandskadeersättn. Kr.	Anmärkningar
Trängrök			Ingen eldfara.
Misstänkt rök			Ingen eldfara.
Felaktighet å el. motor	Victoria	150 :—	Eld i takpanelen å vinden. Släckt med kolsyre- och assuranssprutor.
Trängrök			Ingen eldfara.
Obekant	Städernas Allm. Norden	1800 :— 163 :—	En uthusbyggnad, innehållande stall m. m. var övertänd, varjämte ett boningshus och 2 mindre uthus voro antända. Släcktes med 4 strålar från 2 brandposter.
Självantändning	Svea	925 :10	500 ton stenkol omlämpades under släckning.
D:o			Brikettupplaget omlämpades under släckning.
Elektrisk ström			Felaktighet å transformator. Sedan strömmen brutits var faran över.
Brustet bensinrör.			Elden släcktes med pulver- och kolsyresläckare samt en ledning från brandpost.
Oförsiktighet med bensin			Elden var vid kårens ankomst släckt.
Glödande plåtar	Städernas Allm. Tariffbolag	489 :73 1556 :27	Eld i träskåp och annan inredning. Diverse oljigt avfall antänt av glödande plåtar. Släckt med 2 ledningar från brandpost.
Tjock rök			Ingen eldfara.
Obekant			Släckt vid kårens ankomst.
Soteld			
»			
»			
Oförsiktighet	Allmänna Brand	131 :—	Elden, som uppstått i ett kök, där en person lyst med tändstickor, som antänt gardinen, var vid kårens ankomst i det närmaste släckt.
Gnistor från eldstad	Städernas Allm.	90 :—	Denaturerad sprit hade spillts på golvet och antänts av gnistor från spisen, varvid eld uppstått i trossbottnen. Släcktes med pytssprutor.
Överhettning från kaminrör			En brädvägg, som kolat, släcktes med några pytsar vatten.
Överhettning från kokspis	Städernas Allm.	45 :—	Spisen revs bort.
Misstänkt rök			Ingen eldfara.
Soteld			
»			
Misstänkt rök.			

Wilh. Nybergs Boktr., V:ås

N:o 24.

Badhusstyrelsens årsberättelse för år 1927.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får över verksamheten och förvaltningen under år 1927 härmed avgiva följande

Berättelse.

A. *Varmbadhuset.*

Badhuset har i likhet med föregående år hållits stängt alla sön- och helgdagar. Dessutom har verksamheten under sommaren varit nedlagd under tolv arbetsdagar för reparationer av rörledningar m. m., då samtidigt personalen med undantag av maskinpersonalen erhöll sin semester.

Antal baddagar har utgjort 291 och antal serverade bad 82,133, utgörande i medeltal pr dag 282. Motsvarande siffror föregående år utgjorde 303 baddagar med 78,431 serverade bad och 258 bad i medeltal pr dag. Antalet serverade bad har således ökat med 3,702 st.

I förestående antal bad ingå dels bad för simundervisningen 9,337 st., dels ock billigare bad för arbetslösa 189 st.

Specifikation å verksamheten i sin helhet framgår av följande:

N:o 24.
Badhusstyrelsens årsberättelse för 1927.

Tabell

med parallellsiffror för år 1926, utvisande antal serverade bad av olika slag vid badanstalten.

	Antal serverade bad					
	under år 1926			under år 1927		
	herrar	damer	s:ma	herrar	damer	s:ma
I. kl. karbad	2.190	1,840	4,030	1,911	1,698	3,609
I. kl. karbad med massage	208	157	365	190	143	333
I. kl. sittbad	—	—	—	—	1	1
I. kl. halvbad	69	20	89	11	10	21
II kl. karbad	2,548	3,657	6,205	2,509	3,492	6,001
II kl. karbad med massage	611	628	1,239	511	592	1,103
II kl. sittbad	—	—	—	—	4	4
II kl. halvbad	74	17	91	49	32	81
I kl. bastu utan borstning	1,915	483	2,398	1,986	499	2,485
I kl. bastu med borstning	2,096	138	2,234	2,044	130	2,174
I kl. bastu med massage	9	—	9	18	—	18
Simhall med värmestuga (vinter)	10,878	6,965	17,843	11,630	7,941	19,571
D:o för skolungdom	1,517	1,095	2,612	1,189	1,116	2,305
Elektriskt ljusbad	71	37	108	13	18	31
D:o med borstning	27	13	40	14	12	26
D:o med massage	78	10	88	121	24	145
Bågljusbad med dusch	181	111	292	165	46	211
D:o med halvbad	—	—	—	175	56	231
D:o med karbad	—	—	—	36	38	74
Syrgasbad	25	—	25	37	—	37
Fangobad	2	—	2	—	—	—
Billighetsbastu	13,280	5,368	18,648	15,819	6,223	22,042
Simhall med värmestuga (sommar)	5,301	3,802	9,103	5,306	3,935	9,241
Simsällskapet	517	1	518	526	—	526
Elementarskolan	—	—	—	221	—	221
Folkskolan	1,016	1,062	2,078	978	807	1,785
Seminariet	—	344	344	—	331	331
Arbetslösa	266	—	266	189	—	189
Bad för simundervisningen	5,336	4,468	9,804	4,946	4,391	9,337
Summa	48,215	30,216	78,431	50,594	31,539	82,133

Beräknad inkomststat för år 1927 jämte verkliga inkomster:

Av beräknad inkomst . . . . Kr: 65.000: —

har influtit i badavgifter och diverse andra poster samt ersättning för simundervisningsbad tillhopa . . . . » 66.539: 21

således kr. 1,539: 21 utöver den beräknade inkomsten.

Beräknad utgiftsstat för år 1927 jämte verkliga utgifter:

N:o 24. *Badhusstyrelsens årsberättelse för 1927.*

	1927 års utgiftsstat Kr.	Verkliga utgifter Kr.
Avlöningar och pensioner	31,839: —	31,440: 90
Bränsle	14,000: —	11,922: —
Elektrisk belysning och kraftström	2,200: —	2,504: 33
Anskaffning och underhåll av inventarier	900: —	1,635: 05
Anskaffning och underhåll av linne	1,200: —	1,213: 25
Underhåll av fastigheten	1,500: —	1,256: 65
Underhåll av pannor och ledningar	1,200: —	1,240: 53
Tvätt, extra hjälp, tvättmedel	500: —	874: 66
Renhållning och städning	150: —	3: 75
Skriv- och trycksaker	500: —	431: 80
Telefon- och samtalsuppgifter	250: —	242: 40
Läkarearvode	100: —	281: 20
Brandförsäkringspremier	250: —	239: 57
Olycksfallspremie	130: —	165: 06
Förbrukningsartiklar	4,000: —	4,521: 14
Utskylder	2,000: —	1,730: 60
Oförutsedda utgifter	281: —	202: 29
Kronor	61,000: —	59,905: 18

Medelinkomsten för varje försålt bad utgör 81 öre och utgifterna för varje serverat bad utgör 73 öre, varför å varje bad uppstått en behållning av 8 öre.

Då under år 1927 inkomsterna ha uppgått till . . . . . Kr. 66,539: 21
och utgifterna stannat vid . . . . , Kr: 59,905: 18
har å årets verksamhet uppstått en behållning av . . . . . Kr. 6,634: 03
mot beräknade 4,000 kronor.

B. *Kallbadhuset.*

Kallbadhuset öppnades den 13 juni och stängdes den 11 september. Antalet baddagar ha utgjort 91.

De badandes antal har varit:

Betalande		14,726	personer
Fribad. gossar	2,244		
» flickor	2,664	4,908	„
Summa		19,634	personer

I medeltal har badhuset dagligen varit besökt av 215 personer. Under år 1926 voro de badandes antal betalande 16,484, fribad för skolungdom 9,860, tillhopa 26,344 personer.

N:o 24.
Badhusstyrelsens årsberättelse för 1927.

Inkomster.

	Beräknade	Verkliga
Badavgifter	2,900: —	2,475: 50
Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	100: —	59: 63
Summa	3,000: —	2,535: 13

Utgifter.

	Beräknade	Verkliga
Avlöningar	1,460: —	1,296: —
Annonser och trycksaker	150: —	130: —
Isväckning och diverse arbeten	1,000: —	1,188: 64
Utskylder	160: —	148: 25
Brandförsäkringspremie	126: —	126: —
Oförutsedda utgifter	104: —	116: 79
Summa	3,000: —	3,005: 68

Anledningen till att badfrekvensen så avsevärt minskat torde vara dels den kyliga försommaren som gjorde att badhuset kunde öppnas först den 13 juni i stället för den 1 i samma månad dels ock den ovanligt regniga eftersommaren.

Västerås den 30 mars 1928.

Å Badhusstyrelsens vägnar:

THEOFIL ÖBERG.

B. Falk.

Wilh. Nybergs Boktr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar

1928 Den 8 Maj VII.

N:o 25.

Drätselkammarens skrivelse ang åtgärder för förvärv åt staden av ett avgörande inflytande över Stockholm—Västerås—Bergslagens Järnvägs förvaltning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Det har ofta bland samhällets medlemmar uttalats som ett viktigt önskemål för staden och dess innevånare, att staden ägde något inflytande över det enda järnvägsföretag. som berör staden, Stockholm—Västerås—Bergslagens järnväg, och man har icke så sällan hört uttalande i den riktningen, att det var ett mindre klokt steg, då staden en gång för några år sedan avhände sig den betydande aktiestock i järnvägsbolaget, som staden förut ägde. De som medverkade till denna försäljning hava dock kunnat försvara sig med, att stadens intressentskap i järnvägen, som motsvarande nom. 1,000,000 kronor eller $^1/_{10}$ av hela det dåvarande aktiekapitalet, icke hade någon som hälst inverkan på järnvägens allmänna politik i för staden gynnsam riktning, och att det därför var bättre för staden att taga det goda pris som erbjöds för aktierna, i medeltal 145 kronor pr st., än att hava dem kvar utan annat ändamål än såsom en måttligt god penningplacering. Det är också otvivelaktigt, att staden under en genomgången ekonomisk synnerligen påfrestande följd av år haft — och givetvis ännu har — en mycket stor fördel av att förfoga över köpeskillingen för de förutvarande aktierna, vilken avsatts som en särskild fond, den s. k. järnvägsmedelsfonden, och använts av staden som förlagskapital i dess allmänna rörelse. Fonden är för närvarande uppe i ett belopp av något över 1,600,000 kronor.

Nu är emellertid staden i tillfälle att vinna ett avgörande inflytande på bolagets ledning.

Efter samråd mellan intresserade personer inom kommunalförvaltningen och en i övrigt inflytesrik och intresserad samhällsmedlem har förfrågan i det antydda hänseende riktats åt håll, där aktiemajoriteten i järnvägsbolaget kunde anses representerad. Svaret på denna förfrågan var sådant, att det inbjöd till fortsatta underhandlingar, och hava sådana

N:o 25.

Ang. åtgärder för förvärv åt staden av ett avgörande inflytande över Stockholm—Västerås—Bergslagens Järnvägs förvaltning.

under den senare tiden förts och fullföljts med det resultat, att aktiemajoriteten erbjudits staden, eller, som saken hälst synes böra ordnas, ett intressentbolag, där staden är huvuddelägare.

Erbjudandet innebär närmare angivet en försäljning av 90,000 à 95,000 st. aktier av bolagets hela aktiestock, som utgör 150,000 st., till ett pris av 110 kronor pr st. Försäljningen inkluderar utdelningskupongen för 1927 års rörelse. Likviden skulle erläggas med dels kontant 1,000,000 kronor och återstoden genom avlämnande till parikurs av utav intressentbolaget utgivna 4 1/2 % obligationer, för vilka de försålda aktierna läggas som säkerhet samt dessutom staden tecknar borgen såsom för egen skuld. Ränta å obligationerna betalas 1/2 årsvis i efterskott och amorteringstiden är 40 år med konverteringsrätt efter 10 år. Stämpel och courtage till aktietransaktionen delas lika mellan köpare och säljare.

Under förutsättning av att järnvägsbolaget för framtiden lämnar 5 % utdelning giva uppgjorda beräkningar vid handen, att utdelningen å de köpta aktierna jämte räntan å den del av järnvägsmedelsfonden, som ej skulle insättas i intressentbolaget, förslår till att både förränta och amortera obligationslåneskulden och dessutom, genom att 1927 års utdelning, som omedelbart kan lyftas, avsättes, kan medge skapandet av en god reserv för eventuelt inträdande dålig konjunktur. Stadens kontanta insats 1,000,000 kronor samt återstående del av järnvägsmedelsfonden skulle sålunda lämnas räntelös. Men som kapitalavbetalningen å obligationslånet från början motsvarar icke mindre än omkring 85,000 kronor och sedan stiger med varje år, är den del av aktieutdelningen, som användes i kapitalbildande syfte således större än räntan å det av staden insatta kapitalet, vadan alltså denna affär — alltjämt under förutsättning av 5 % utdelning — kan, om staden så vill, finansieras utan något anspråk på anslag av uttaxerade medel. I den mån sådana insättas kunna de betraktas som anslag till kapitalökning.

Till förtydligande av det sagda torde följande uppställning tjäna till ledning:

köpeskillingen för 92,000 aktier à 110:— . . .	Kronor	10,120,000: —
gäldas med kontant		1,000,000: —
4 1/2 % obligationer		9,120,000: —
	Kronor	10,120,000: —
annuiteten å obligationslånet utgör vid 40 års amorteringstid:		
4 1/2 % ränta å 9,120,000 kronor		410,400: —
0,934 % amortering		85,200: —
	Kronor	495,600:

N:o 25. *Ang. åtgärder för förvärv åt staden av ett avgörande inflytande över Stockholm—Västerås—Bergslagens Järnvägs förvaltning*

För erläggande härav disponeras 5 % utdelning å aktierna	460,000: —
ränta under 1/2 år å den avsatta första utdelningen 460,000 kr. á 4 %	9,200: —
ränta under 1/2 år å denna avsättning sedan därav förskotteras första 1/2-årets ränta c:a 200,000—260,000:— á 4 %	5,200: —
1 års ränta å järnvägsmedelsfonden utöver den del, som insatts i intressentbolaget och som beräknats icke böra lämna utdelning 600,000: — á 4 %	24,000: —
Kronor	498,400: —

Beträffande järnvägsbolagets ekonomiska ställning och möjligheterna för detsamma att kunna lämna en med hänsyn till den nu ifrågavarande affärstransaktionen tillfredställande avkastning hänvisas till bifogade tablå, som upprättas med ledning av de senaste 10 årens styrelseberättelser. Av denna redogörelse torde man vara berättigad konstatera, att bolagets ställning är mycket solid och att det målmedvetet letts mot en ständigt fortgående förbättring. Det kan, utöver vad tablån visar, meddelas, att bolaget i år den 15 April inbetalt hela återstående oguldna lånebeloppet av 1916 års 5 1/2 % obligationslån, 2,750,000 kronor, med vilket belopp sålunda bolagets obligationsläneskuld ytterligare minskats. Det torde icke heller vara allt för djärvt att med ledning av berörda redogörelse samt på grundvalen av allmänt kända gynnsamma betingelser för detta järnvägsföretag uttala den förmodan, att bolaget med säkerhet skall vara i stånd att under avsevärd framtid lämna den ovan angivna utdelningen av 5 % och även, om också icke alltid, så åtminstone ett och annat år något därutöver.

Drätselkammaren har efter mycket omsorgsfullt övervägande enhälligt beslutat framlägga denna angelägenhet för Stadsfullmäktige såsom varande av den allra största betydelse för staden och även ansett sig böra tillstyrka det här angivna förslaget.

Drätselkammaren har därvid ansett, att den med affären förknippade risk, vilken otvivelaktigt är förefintlig och som särskilt hänför sig till affärens stora omfattning, men som skulle avsevärt reduceras genom den planerade avsättningen från första början av en betydande säkerhetsfond, mer än uppvägas av de påtagliga fördelarne av ett sammanknytande av ifrågavarande mycket stora och väl utlagda trafikföretags intressen med stadens på sätt, som skulle kunna ske genom den ifrågasatta transaktionen. Närmast till hans liggande torde härvidlag vara att

N:o 25.
Ang. åtgärder för förvärv åt staden av ett avgörande inflytande över Stockholm—Västerås—Bergslagens Järnvägs förvaltning.

hänvisa till denna saks utomordentliga betydelse för en uppblomstring av stadens hamntrafik och särskilt dess djuphamn.

På grund av det anförda får Drätselkammaren sålunda hemställa, att Stadsfullmäktige ville med anledning av ovan omförmälda erbjudande besluta:

att av järnvägsmedelsfonden anvisa ett belopp av förslagsvis 1,000,000 kronor för teckning av aktier i ett planerat bolag med staden som huvuddelägare och med uppgift att förvärva och förvalta aktiemajoriteten i Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya järnvägsaktiebolag,

att ikläda staden borgensansvar såsom för egen skuld för det obligationslån å högst 9,450,000 kronor, som sagda intressentbolag skulle erlägga i likvid jämte aktiekapitalet för aktiemajoriteten i järnvägsbolaget,

samt att giva Drätselkammaren i uppdrag att avsluta underhandlingarne i förevarande angelägenhet och vidtaga de verkställighetsåtgärder, som bliva av nöden för den föreslagna transaktionens genomförande och vad därmed kan stå i samband, innefattande detta uppdrag jämväl bemyndigande för Drätselkammaren att teckna omförmälda borgensförbindelse.

Västerås den 3 maj 1928.

På Drätselkammarens vägnar:

AXEL SUNDSTRÖM.

Theofil Öberg.

N:o 25.
Ang. åtgärder för förvärv åt staden av ett avgörande inflytande över Stockholm—Västerås—Bergslagens Järnvägs förvaltning.

Stockholm — Västerås — Berg-

	1918	1919	1920	1921
Tillgångar:				
1. Järnvägen	34,281,021: 85	35,367,040: 08	35.861,085: 31	36,121,892: 78
2 a) Rullande material	7,752,235: 01	10,851,512: 99	11,607,279: 34	12,268,719: 22
b) Förråd och inventarier	1,192,746: 87	2,454,004: 67	5,155,193: 36	2,481,539: 50
3. Aktier m. m.	1,439,941: 47	496,107: 61	2: —	141,357: 55
4. Diverse fordringar	135,678: 68	3,797,431: 69	1,821,317: 45	2,498,628: 09
5. Bankfordringar och kassa	28,450: 96	2,101,518: 31	1,332,550: 80	2,248.637: 39
Summa	44,830,074: 84	55.067,615: 35	55,777,428: 26	55.760.774: 53
Skulder:				
1. Obligationslån m. m.	25,559,876: 50	25,239,177: —	24,836,363: —	24,494,628: —
2. Stockh. stad o. riksgäldskont.	1,285,808: 49	1,278,079: 73	1,270,003: 16	1,261,563: 16
3. Diverse skulder	1,175,312: 20	4,898,231: 84	4,885,526: 64	4,330,956: 63
4. Eget kapital: Aktiekapital	12,000,000: —	15,000,000: —	15,000,000: —	15,000.000: —
reservfond	1,200,000: —	1,500,000: —	1,500,000: —	1,500,000: —
disp. fond	1,100,000: —	1,200,000: —	1,200,000: —	1,200,000: —
förnyelsefond	1,000,000: —	1,000,000: —	1.250,000: —	1,900,000: —
Rull. materials avskrivningsf.	175,000: —	3,615,909: 43	4,403,622: 20	4,995,035: 91
5. Vinst- ooch förlusträkning	1,334,077: 65	1,336,217: 35	1,431,913: 26	1,078,590: 83
Summa	44,830.074: 84	55,067,615: 35	55,777,428: 26	55,760,774: 53
Årets vinst	1,082.864: 79	1,002,139: 70	1,245,695: 91	846,677: 57
utdelningskvot	6 %	6 %	6 %	5 %

slagens Järnvägsaktiebolag.

N:o 25.
Ang. åtgärder för förvärv åt staden av ett avgörande inflytande över Stockholm—Västerås—Bergslagens Järnvägs förvaltning.

1922	1923	1924	1925	1926	1927
37,294,716: 30	37,335,027: 61	37,765,303: 10	38,340,002: 83	38,478 326: 93	38,575,140: 71
12,243,083: 65	12,350.202: 32	12,406,068: 80	12,387,494: 53	12,318,045: 46	12,170,722: 42
2,442,145: 49	2,501,123: 95	2,442,477: 99	2,304,066: 38	2,054,690: 03	2,160,375: 19
2: —	2: —	2: —	2: —	3: —	3: —
2,664,782: 17	2,737,396: 78	2,391,825: 96	2,463,659: 09	2,463,334: 18	733,401: 11
2,198,774: 27	2,294.081: 04	2,597,662: 32	2,688,877: 26	2,970,334: 97	2,513,051: 44
56,843,503: 88	57,217,833: 70	57.603,340: 17	58,184,102: 09	58,284,734: 57	56,152,693: 87
24,693,179: —	24,209,732: 50	23,790,109: 50	23,397,370: 50	22,695,851: 50	19,511,931: 50
1,252,743: 35	1.243,526: 65	1,233,895: 20	1,223,830: 33	1,213,312: 55	1,202,321: 47
4,467,948: 40	4,402,803: 04	4,092.929: 09	3,954,818: 81	3,729,252: 17	3,831,122: 84
15,000.000: —	15,000,000: —	15,000,000: —	15,000,000: —	15,000,000: —	15,000,000: —
1,500,000: —	1.500,000: —	1,500,000: —	1,500,000: —	1,500,000: —	1,500,000: —
1,200,000: —	1.375.000: —	1,375,000: —	1,398,200: —	1.398,200: —	1,398,200: —
2,250,000: —	2,600,000: —	3,000,000: —	3,450,000: —	3.850,000: —	4,300,000: —
5,545,534: 84	5,946 933: 61	6,475,239: 84	7,043,625: 37	7,597,881: 02	8,019,586: 73
934,098: 29	939,837: 90	1,136,166: 44	1,216,257: 08	1.300.237: 33	1,389.531: 33
56,843.503: 88	57,217,833: 70	57.603,340: 17	58,184,102: 09	58,284,734: 57	56,152,693: 87
605,507: 46 4 %	605,739: 61 4 %	796.328: 54 5 %	830,090: 64 5 %	833.980: 25 5 %	839,294: — 5 %

N:o 26.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1927.

Redogörelse

över Västerås stads räkenskaper för år 1927.

Huvudräkning.

DEBET:

Tillgångar vid årets början:		
Enligt föregående års balansräkning		30,096,803: 46
Inkomster under året:		
Inkomster enligt redogörelse	5,520,068: 88	
Köttbesiktningsbyrån	30,060: 65	
Reserverade Köpeskillingsmedel	101,180: 98	
Hamnen	152,828: 86	
Vedgården	96,449: 15	5,900,588: 52
Brist i 1927 års stat:		
Brist att uttaxeras år 1929		118,964: 77
Värdeökningar under året:		
Kapitalavbetalningar å fonderade skulder	302,718: 18	
Inköpta fastigheter	138,500: —	
Djuphamnsbyggnaden	1,498,400: 71	
Inköpta inventarier	26,127: 25	
Inköp av inventarier och amortering å lån under året för nämnder och styrelser enligt särskilda redogörelser	299,167: 65	2,264,913: 79
Skulder vid årets slut:		
Fonderade skulder	14,059,960: 63	
Tillfällig upplåning	1,612.322: 83	
Reserverade anslag	196,574: 81	
Reserverade medel för bestämda ändamål	77,647: 17	
Fonderade medel	2,570,196: 10	
Diverse	5,121,698: 75	23,638,400: 29
	Kronor	62,019,670: 86

N:o 26. *Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.*

Huvudräkning:

KREDIT:

Skulder vid årets början:			
Enligt föregående års balansräkning			23,537,888: 43
Utgifter under året:			
Utgifter enligt redogörelse		5,639.033: 65	
Köttbesiktningsbyrån		30,060: 65	
Reserverade Köpeskillingsmedel		101,180: 98	
Hamnen		152,828: 86	
Vedgården		96,449: 15	6,019,553: 29
Värdeminskningar under året:			
Avskrivningar å inventarier		170,045: 88	
Nedskrivning å aktier		59,099: —	
D:o å bostadslån och fastigheter		21,662: 50	
Kapitalavbetalningar å andelar i stadens fonderade skulder pr. 31/12 1927		119.329: 38	370,136: 76
Tillgångar vid årets slut:			
Fastigheter		16,388,322: 63	
Inventarier		783,640: 06	
Materialier		111,645: 72	
Aktier, värdepapper och fordringar tillhörande kapitaltillgångarna		4,299,140: 86	
Förråd och andra naturapersedlar		183,251: 33	
I bank innestående		29,451: 67	
Fordringar		7,038,360: 10	
Förskotterade medel		2,922,740: 37	
Kontant		20,268: 83	
Brist i stater:			
Brist i 1926 års stat att gäldas 1928	196,306: 04		
Brist i 1927 års stat att gäldas 1929	118,964: 77	315,270: 81	32,092,092: 38
		Kronor	62,019,670: 86

INKOMSTER:

Räntor och aktier:		
Obligationslån	269,209: 69	
Andra amorteringslån	35,772: 56	
Andra lån och skulder	31,236: 07	
Aktier	19,235: —	355,453: 32
	Transport	355,453: 32

N:o 26. *Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.*

	Transport		355,453: 32
Kapitalavbetalningar:			
Obligationslån		108,410: 28	
Andra amorteringslån		10,919: 10	119,329: 38
Fattigvården:			
Enligt fattigvårdens räkenskaper:			
Allmänna fattigvården		61,768: 02	
Ålderdomshemmet		111,071: 71	172,839: 73
Barnavård:			
Enligt barnavårdsnämndens räkenskaper			16,617: 78
Folkskolan:			
Statsbidrag		346,550: 61	
Anslag från Vahlbäckska fonden		2,000: —	
Arrendemedel		37: —	
Hyresmedel		6,490: 26	
Övriga inkomster:			
Telefonavgifter	45: 60		
För uthyrning av musikinstrument	18: —		
Skomakerislöjden	2,380: 05		
Tandkliniken	15: —		
Skolköken	14: 13		
Slöjdmaterial för flickor	1,932: 57		
Försåld mjölk	418: 01		
Terminsavgifter	50: —	4,873: 36	359,951: 23
Fortsättningsskolan:			
Statsbidrag		8,881: 50	
Inkomst från skolköket		210: 25	9,091: 75
Högre folkskolan:			
Statsbidrag			16,317: 05
Andra undervisnings- och bildningsanstalter:			
Lärlings- och yrkesskolan:			
Statsbidrag		20,933: 11	
Landstingsbidrag		4,000: —	
Lärjungeavgifter		5,750: —	
Säljbar produktion		867: 73	
	Transport	31,550: 84	1,049,600: 24

N:o 26.
Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.

Transport		31,550: 84	1,049,600: 24
Ersättning av fackskolan för belysning, uppvärmning m. m.		6,216: 19	
Underhåll och förbrukning av undervisningsmaterial		1,250: --	
Saldo å skolans fonder från år 1926		306: 29	39,323: 32
Hälso- och sjukvård:			
Statsanslag till arvode åt Sundhetsinspektören	1,100: —		
Betalda utryckningar med ambulansautomobilen	475: —		
Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	931: 11		
Protokollslösen	225: —	2,731: 11	
Vågavgifter från Köttbesiktningsbyrån		2.340: —	
Försäljningssumman för gamla ambulansautomobilen		300: —	
Ersättningsbelopp från Riksförsäkringsanstalten		84: —	5,455: 11

Gator, vägar, planteringar o. d.:

Planteringar:		
Försäljningsmedel och växtdekorationer m. m.	9,046: 24	
Gaturenhållning:		
Ersättning för renhållning från skolan och hamnen	2,800: —	11,846: 24
Renhållningsverket:		
Försäljning av:		
Stallströ och sopor	3,569: —	
Torvmullspudrett	10,113: —	
Torvmull	494: 50	
Hämtningsavgifter	43,285: 25	
Försäljning av kärl	3,921: —	
Diverse	697: 08	62,079: 83
Svingården:		
Försäljning av fläsk		31,870: 85
Avloppsledningarna:		
Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse		51,382: 59
	Transport	1,251,558: 18

N:o 26. *Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.*

		Transport	1,251,558: 18
Vattenledningsverket:			
Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse			180,590: 95
Gasverket:			
Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse			358,416: 71
Elektricitetsverket:			
Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse			644,151: 11
Andra kommunens affärsföretag:			
Kallbadhuset:			
Badavgifter m. m.		2,535: 13	
Varmbadhuset:			
Badavgifter m. m.		66,536: 40	
Båttrafiken:			
Persontrafik	15,066: 72		
Godstrafik	150: —	15,216: 72	84,288: 25
Brandväsendet:			
För utförda arbeten i verkstäderna . . .		5,865: 41	
Ersättning för skötsel och underhåll av ambulansautomobilen m. m.		3,485: —	
Diverse inkomster		523: 98	
Hyresmedel för befäl och manskap vid brandkåren		11,090: —	20,964: 39
Fastighetsförvaltningen:			
Egendomar inom stadsplanen:			
Stadshotellet	61,951: 46		
Sundinska huset	10,375: —		
Tullhuset	500: —		
Paviljongen i Stadsparken . .	1,250: —		
Gårds- och tomtfastigheter .	162,511: 05		
Hamnmagasinen	21,156: 75		
Hamnplanen	25,552: 30		
Hampaviljongen	2,562: 50		
Transport	285,859: 06		2,539,969: 59

N:o 26. *Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.*

Transport	285,859: 06	2,539,969: 59		
Kabinettet	1,595: 70			
Epidemisjukhuset	36,000: —			
Materialgården	9,265: 38	332,720: 14		
Lantegendomar under eget bruk:				
Jordbruksprodukter	100,244: 35			
Ladugården	15,881: 28			
Körningar	17,727: 76			
Övriga inkomster	8,972: 94	142,826: 33		
Jordar och andra fastigheter:				
Egendomen Carlsberg . . .	1,400: —			
Hästholmarna	6,500: —			
Diverse jordägor	15,672: 36			
Viksäng	385: —			
Diverse arrenden	2,649: 26			
Arrende för fiskvatten . . .	300: —			
Hyresmedel	17,480: 82			
Arrenden och avgälder . . .	126: 36			
Övriga inkomster	657: 09	45,170: 89		
Skogar:				
Skogsavverkning		8,806: 02	529,523: 38	
Polisväsen och fångvård:				
Statsbidrag för reservpolis och 2 st. kriminalkonstaplar		11,154: 30		
Bidrag av Systembolaget för tillsyningsmannens avlöning		2,938: 57	14,092: 87	
Allmänna pensionsförsäkringen:				
Återbetalda förskotterade grundavgifter m. m.			4,383: —	
Övriga förvaltningskostnader:				
Byggnadsnämnden:				
Avgifter för av byggnadschefen och stadsarkitekten åt enskilda utförda förrättningar samt lösen av protokoll . .		4,172: 80		
Automobiler:				
Inkomster av körningar		12,951: —	17,123: 80	
		Transport	3,105,092: 64	

N:o 26. *Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.*

	Transport	3,105,092: 64	
Allmänna bidrag av staten:			
Ersättning för brännvinsförsäljningsmedel enligt K. F. den 18/6 1913	42,126: —		
Källarfrihetsmedel	349: 89	42,475: 89	
Diverse inkomster:			
Bötesmedel	448: —		
Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef. bokföring m. m.	4,000: —		
Hyror för maskiner, försäljning av stadgar rörande Västerås stad m. m. .	2: —		
Veterinär tullbesiktning	88: 40		
	4,538: 40		
Avgår utgifter utöver inkomster för registrering av handelsfirmor	16: 40	4,522: —	
Skatter och liknande avgifter:			
Hundskatt	8,547: —		
Bevillningsavgifter för offentliga föreställningar	2,416: 67		
Skogsaccis	109: 72		
Kommunalskatt inkl. progressivskatt och tomtören	2,312,897: 04		
Nöjesskatt	44,007: 92	2,367,978: 35	5,520,068: 88
Brist i 1927 års stat:			
Brist i årets stat att uttaxeras år 1929			118,964: 77
		Kronor	5,639,033: 65

UTGIFTER:

Brist i 1925 års stat			177,072: 72
Räntor och lånekostnader:			
Obligationslån		590,600: —	
Andra amorteringslån		108,131: 41	
Andra lån och skulder		102,517: 48	
Provisioner		1,246: 37	802,495: 26
Kapitalavbetalningar å lån:			
Obligationslån		270,000: —	
Andra amorteringslån		32,718: 18	302,718: 18
		Transport	1,282,286: 16

N:o 26. *Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.*

		Transport	1,282,286: 16
Fattigvård:			
Enligt fattigvårdens räkenskaper:			
Allmänna fattigvården		473,708: 48	
Ålderdomshemmet		180,076: 68	653,785: 16
Barnavård:			
Enligt barnavårdsnämndens räkenskaper			85,070: 68
Folkskolan:			
Underhåll och reparationer av fastigheter		14.634: 10	
Underhåll och reparationer av inventarier		4,521: 49	
Löner och arvoden		578,871: 28	
Pensioner		8,438: 44	
Premier för olycksfallsförsäkring		498: 54	
Skolträdgårdarna		8,533: 15	
Fri undervisningsmaterial till skolbarn		29,655: 24	
Undervisningsmaterial för skolornas förråd		3.050: 02	
Tandklinik		12,283: 12	
Trycknings- och annonskostnader		1,722: 69	
Lärare- och lärjungebiblioteken		949: 36	
Stipendier och skolresor		500: —	
Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn		7,433: 28	
Vatten, värme och belysning		31,952: 46	
Skolbad		4,458: 86	
Renhållning		9,253: 35	
Diverse utgifter		17,039: 31	
Räntor		35,701: 41	
Kapitalavbetalningar		22,120: 45	791,616: 55
Fortsättningsskolan:			
Lärarearvoden	12,312: —		
Föreståndarearvode	600: —	12,912: —	
Fri undervisningsmateriel till skolans lärjungar		486: 38	
Tryck- och annonskostnader		456: 56	
Städning och renhållning		181: 85	
Material till förråden samt div. utgifter		2,002: 98	16,039: 77
Högre folkskolan:			
Undervisningsmaterial		670: 42	
Löner och arvoden		24,139: 30	
Tryck- och annonskostnader		162: 50	
Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare		607: 50	
Biblioteket		325: 38	25,905: 10
		Transport	2,854,703: 42

N:o 26. *Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.*

		Transport	2,854,703: 42
Allmänt läroverk:			
Löner och arvoden		3,329: 99	
Övriga utgifter		450: —	3,779: 99
Andra undervisnings- och bildningsanstalter:			
Högre flickskolan		3,566: 78	
Arbetareinstitutet		18,000: —	
Lärlings- och yrkesskolorna		68,524: 73	90,091: 51
Hälso- och sjukvård:			
Allmänna hälso- och sjukvården:			
Löner och arvoden	37,043: 93		
Pensioner	3,454: 50		
Övriga utgifter	13,065: 41	53,563: 84	
Bostadsinspektionen:			
Löner och arvoden	3,518: 22		
Övriga utgifter	190: 40	3,708: 62	
Polikliniken för könssjuka:			
Värme, lyse och städning	652: 31		
Lokalhyra	600: —		
Telefonavgifter	110: —		
Diverse	276: 61	1,638: 92	58,911: 38
Gator, vägar, planteringar o. d.			
Gatuläggningen:			
Kostnader för mindre gatuarbeten och reparationen av stensatta gator . .	14,842: 04		
Andel i kostnaden för ordnande av tomten kring Tekniska skolan	5,000: —	19,842: 04	
Vägar:			
Grusning av vägar samt erforderliga vägförbättringar		43,391: 26	
Planteringar:			
Löner och arvoden	15,677: 33		
Skötsel och underhåll	51,853: 73		
Extra utgifter	3,022: 83	70,553: 89	
	Transport	133,787: 19	3.007,486: 30

N:o 26.
Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.

		Transport	133,787: 19	3,007,486: 30
Gatubelysning:				
Gasbelysning	32,316: 27			
Elektrisk belysning	30,169: —	62,485: 27		
Avgår för belysning å hamn		840: —		
		61,645: 27		
Anskaffning av lampor		1,300: —	62,945: 27	
Gaturenhållning:				
Renhållning och sopning			36,444: 77	233,177: 23
Avloppsledningar:				
Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse . .				98,923: 55
Renhållningsverk:				
Anskaffning och underhåll av inventarier			6,435: —	
Löner och arvoden			79,447: 06	
Inköp av torvmull			7,275: 55	
Stallet			7,440: 30	
Övriga utgifter			9,007: 90	109,605: 81
Svingård:				
Kraftfoder			14,457: 47	
Inköp av grisar			3,147: 10	
Avlöningar			3,479; 63	
Transport av svinmat och övriga körningar . . .			3,000: —	
Ved, lyse och diverse			3,311: 08	27,395: 28
Vattenledningsverk:				
Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse . .				133,624: 39
Gasverk:				
Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse . .				310,698: 75
Elektricitetsverk:				
Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse . .				404,658: 32

Andra kommunens affärsföretag:

Kallbadhuset:			
Avlöningar	1,296: —		
Övriga utgifter	1,709: 68	3,005: 68	
	Transport	3,005: 68	4,325,569: 63

N:o 26. *Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.*

	Transport		3,005: 68	4,325,569: 63
Varmbadhuset:				
Avlöningar		31,440: 90		
Bränsle		11,922: —		
Elektrisk belysning		2,504: 33		
Underhåll av inventarier		1,635: 05		
Underhåll och nyanskaffning av linne . .		1,213: 25		
Underhåll av fastigheter		1,256: 65		
Underhåll av pannor och ledningar . .		1,240: 53		
Övriga utgifter		8,689: 66	59,902: 37	
Klapphuset:				
Underhåll och reparationer			145: 73	
Båttrafiken:				
Underhåll och reparationer		1,409: 39		
Löner och arvoden		8,212: 13		
Anskaffning och underhåll av inventarier		19: 50		
Driftkostnader		1,963: 47		
Hyra för reservbåt och slip		1,658: 42		
Övriga utgifter		182: 06	13,444: 97	76,498: 75
Brandväsendet:				
Pensioner			2,220: 50	
Löner och arvoden		77,424: 74		
Hyror för befäl och manskap		11,090: —	88,514: 74	
Hyra för bostäder åt brandmanskapet			6,562: 50	
Kol, ved och lyse			2,103: 92	
Beklädnad			3,921: 27	
Borgarbrandkåren			4,667: 40	
Nyanskaffningar		1,195: 98		
Inköp av automobilspruta		4,500: —	5,695: 98	
Diverse utgifter för verkstäderna			2,784: 51	
Brandsynekostnader			50: —	
Ersättning till vattenverket för skötsel av brandposter			1,200: —	
Övriga utgifter			6,375: 85	124,096: 67
Fastighetsförvaltningen:				
Egendomar inom stadsplanen:				
Rådhuset		1,512: 92		
Polis- och brandstation		3,368: 22		
Stadshotellet		34,046: 90		
Sundinska huset		10,709: 31		
Tullhuset		5,973: 88		
	Transport	55,611: 23		4,526,165: 05

N:o 26.
Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.

Transport	55,611: 23		4,526,165: 05
Paviljongen i Stadsparken	1,639: 67		
Gårds- och tomtfastigheter	101,660: 40		
Hamnmagasinen	6,658: 86		
Hamnplanen och materialgården	18,201: 61		
Hamnpaviljongen	1,092: 23		
Kabinettet	2,121: 18		
Epidemisjukhuset	4,694: 89	191,680: 07	
Lantegendomar under eget bruk:			
Anskaffning av inventarier	3,394: 75		
Driftskostnad	63,022: 04		
Produkter av egen skörd	37,136: 90		
Underhåll och reparationer	5,954: 90		
Övriga utgifter	18,144: 87		
Grundförbättringar	615: 39		
Avskrivningar å fordringar och lager . .	13,277: 01		
Underhåll av vägar	500: —		
	142,045: 86		
Av årets inkomster utöver utgifterna har tillgodoförts nybyggnaden vid Nordanby enligt Stadsfullmäktiges beslut	780: 47	142,826: 33	
Jordar och andra fastigheter:			
Egendomen Carlsberg	2,083: 26		
Hästholmarna	7,756: 63		
Diverse jordägor	13,318: 51		
Övriga utgifter	1,351: 45		
Ved och virke till stadens lantbruk och arrendegårdar.	3,049: 17	27,559: 02	
Avskrivning å hyror och arrenden		18,473: 01	
Skogar:			
Löner och arvoden	3,468: 80		
Övriga utgifter	3,168: 30	6,637: 10	387,175: 53
Magistrat och rådhusrätt:			
Anskaffning och underhåll av inventarier	972: 55		
Löner och arvoden	56,631: 20		
Renhållning	1,500: 91		
Belysning	165: 39		
Uppvärmning	952: 18		
Tryck- och annonskostnader	2,902: 09		
Transport	63,124: 32		4,913,340: 58

Transport		63,124: 32	4,913,340: 58	N:o 26. Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.
Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1,728: 49		
Telefonavgifter		1,204: 95		
Övriga utgifter		312: 46	66,370: 22	

Kronouppbörds- och exekutionsväsen:

Anskaffning och underhåll av inventarier		2,309: 02		
Löner och arvoden		39,570: 02		
Hyra för tjänstelokaler		1,800: —		
Renhållning		1,140: 22		
Belysning		124: 05		
Uppvärmning		561: —		
Tryck- och annonskostnader		1,421: 81		
Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		920: 90		
Telefonavgifter		673: 50		
Övriga utgifter		219: 10	48,739: 62	

Polisväsen och fångvård:

Anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar		2,052: 44		
Nyanskaffning av utrustnings- och beväpningspersedlar		1,834: 07		
Löner och arvoden		191,939: 62		
Pensioner		2.791: 02		
Renhållning		1,350: 95		
Belysning		451: 74		
Uppvärmning		1,602: 62		
Övriga utgifter:				
Premier för olycksfallsförsäkring	534: 03			
Trycksaker, skrivmaterial och bokbinderiarbeten	1,692: 55			
Läkarearvode för poliskåren	2,263: 90			
Telefonavgifter	1,573: 37			
Oförutsedda utgifter	1,550: 20			
Fångars vård och förplägnad	462: 79	8,076: 84	210,099: 30	

Allmänna pensionsförsäkringen:

Diverse utgifter för:				
Pensionsnämnden i Västerås	3,549: 03			
Pensionsnämnden i S:t Ilian	57: —			
Pensionsnämnden i Lundby	61: —	3,667: 03		
Inbetalning till pensionsförsäkringsfonden av grundavgifter, som icke kunnat indrivas		12,345: —		
Bidrag till pensionstillägg och understöd		20,461: 76	36,473: 79	
		Transport	5,275,023: 51	

N:o 26.
Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.

			Transport	5,275,023: 51
Övriga förvaltningskostnader:				
Stadsfullmäktige och Drätselkammaren:				
Anskaffning och underhåll av inventarier	712: 20			
Löner och arvoden	121,501: 55			
Pensioner	3,408: 10			
Renhållning	2,155: 07			
Belysning	272: 99			
Uppvärmning	1,224: 85			
Tryck- och annonskostnader	8,964: 95			
Skrivmaterial- och bokbinderiarbeten . .	2,148: 90			
Telefonavgifter	1,873: 90			
Hyra för tjänstelokaler	1,200: —			
Diverse och oförutsedda utgifter . . .	1,157: 86			
Stallet	3,887: 91		148,508: 28	
Byggnadsnämnden:				
Anskaffning och underhåll av inventarier .	54: 25			
Löner och arvoden	23,674: 17			
Pensioner	4,221: 99			
Övriga utgifter	2,105: 10		30,055: 51	
Automobiler:				
Underhåll och reparationer	139: 04			
Löner och arvoden	3,120: —			
Driftskostnader	2,911: 85			
Övriga utgifter	450: —		6,620: 89	185,184: 68
Anslag och bidrag till diverse ändamål:				
Sociala ändamål			43,893: 10	
Taxeringsnämnden			2,697: 32	
Diverse utgifter			94,489: 70	
Arbetslösheten			4,748: 23	145,828: 35
Övriga oförutsedda utgifter:				
Anslaget till oförutsedda utgifter har disponerats sålunda:				
Kostnad för bostadsförmedling			34: 25	
Arbetslöshetsräkning			51: 75	
Bostadsräkning			645: 40	
Västeråsbroschyren			300: —	
Anslag till länets lärarmöte			300: —	
Anslag till nykterhetskurs			250: —	
		Transport	1,581: 40	5,606,036: 54

N:o 26. *Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.*

Transport	1,581: 40	5,606,036: 54
Garanterande andelar, räntor och amortering å Sala—Gysinge—Gefle Järnvägs A.-B. lån	115: 38	
Brandsynekostnader	200: —	
Anslag till Hjälpbyrån	400: —	
Anslag till understöd åt arbetslösa arbetarefamiljer enl. § 2 i fattigvårdslagen	4,868: 50	
Kostnader för ändring av detektiva polisens lokaler	700: —	
Hälften av anslaget till kostnader för ny båtbrygga vid Östra holmen	4,500: —	
Kostnader för ordnande av Urgatan	2,192: 18	
Bidrag till Byggnads A.-B. Mimer på grund av utfästelse	6,000: —	

På grund av Stadsfullmäktiges beslut den 29/12 1927, gäldas av årets förslagsanslag följande balanserade kostnader nämligen:

Restaureringsarbeten vid Läroverket . .		14,377: 85		
Resterande del av köpesumman för Kungsängen 7		9,000: —		
Kostnader utöver anslagna medel för Malmavägen		12,116: 59		
Kostnader för utförda nödhjälpsarbeten å Södra landsvägen vid Gränsta . . .		11,976: 62		
Vägarbeten i kvarteret Ofelia och Nedre Hyttvägen		869: 20		
Vägarbeten i Eriks- och Backgatorna .		1,795: 35		
Brobyggnaden vid Sandgårdsgatan . . .		2,615: 90		
		52.751: 51		
Till täckande av förberörda utgifter böra följande reserverade anslag användas, nämligen:				
Överskott å anslag för inköp av Mälarborg	32: 40			
Reserverade anslaget till stadens trafikkommitté	7.947: 73			
Överskott å anslaget till lärarebostad vid Rosenlund . .	232: 65			
Reserverade anslaget till skogsodling vid Malma . . .	10.737: 93			
Överskott å anslag till annexbyggnaden vid Högre allm. Läroverket	226: 94			
Överskott å anslag till uppförande av nytt kallbadhus	3.406: 50			
Inkomster för sålda pråmar .	17.727: 71	40,311: 86	12,439: 65	32,997: 11
			Kronor	5,639,033: 65

N:o 26. *Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.*

KÖTTBESIKTNINGSBYRÅN:

DEBET:

Ingående Balans Konto:

Skuld till Drätselkammaren			807: 72

Utgifter under året:

Löner och arvoden		21,081: 05	
Övriga utgifter:			
Värme, belysning och vatten	780: 97		
Telefonavgifter	286: 20		
Tvätt	184: 20		
Underhåll av byggnader	412: 45		
Hyra	3,000: —		
Premier för olycksfallsförsäkring	59: 43		
Diverse utgifter	814: 39	5,537: 64	26,618: 69

Utgående Balans Konto:

Överskott under året reserveras för reparationer vid Köttbesiktningsbyrån		2,634: 24
	Kronor	30,060: 65

KREDIT:

Inkomster under året:

Influtna besiktningsavgifter		30,060: 65
	Kronor	30,060: 65

RESERVERADE KÖPESKILLINGSMEDEL:

DEBET:

Ingående Balans Konto:

Saldo från år 1926		49,001: 19

Utgifter under året:

Lagfartskostnader	391: —	
Köpeskilling för inköpta fastigheter	138,500: —	
Lösen av protokoll	59: 75	
Rättegångskostnader angående lösen av mark enligt Kungl. Maj:ts dom den 9 April 1927	566: 50	
Kostnader för anläggning av vägar vid Stensborg	5,463: 97	144,981: 22
	Kronor	193,982: 41

N:o 26.
Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.

KREDIT:

Inkomster under året:

Räntor å tomtlån	6,651: 63	
Köpeskilling för försålda fastigheter	93,238: 14	
Redovisning av inteckningsfordran för mark i Byggnadssnickaren P. A. Petterssons konkurs	736: 21	
Ersättning för gatumark av Eriksbergsgatan	100: —	
Mellanavgift vid markbyte	455: —	101,180: 98
Utgående Balans Konto:		
Saldo till år 1928		92,801: 43
	Kronor	193,982: 41

HAMNRÖRELSENS DRIFT KONTO.

DEBET:

Hamnen:

Nyanläggningar:		
3:dje årets amortering å kostnader för reparation av kajer m. m. enligt beslut den 29/1 1925	4,186: 42	
Inköp av motorbåt	2,600 —	6,786: 42
Underhåll och reparationer:		
Underhåll av:		
Kajer, dukdalber och båtbryggor	8,796: 31	
Stensättning å hamnplanen	957: 80	
Hamnskjulen	861: 31	
Inventarier	6: —	
Drift och underhåll av motorbåt	158: 81	
Underhåll av Mudderverket	789: 53	11,569: 76
Löner och arvoden		15,493: 56
Övriga utgifter:		
Hamnkontoret	1,512: 09	
Belysning	1,008: 19	
Renhållning	1,825: 20	
Årsavgift till Svenska Hamnförbundet	100: —	
Olycksfallsförsäkring för Svanström	48: —	
Premier för olycksfallsförsäkring	192: 15	
Brandförsäkringspremier	27: 75	
Diverse utgifter	407: 15	5,120: 53
Räntor å lån		38,296: 97
	Transport	77,267: 24

N:o 26. *Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.*

		Transport	77,267: 24	
Kapitalavbetalningar å lån			11,723: —	
			88,990: 24	
Hamnmaskiner:				
Löner och arvoden		7,911: 47		
Driftkostnader:				
Förbrukning av elektr. ström	858: 02			
Underhåll och reparationer .	1,337: 72			
Diverse utgifter	76: 96	2,272: 70	10,184: 17	
			99,174: 41	
Djuphamnen:				
Driftkostnader		4.688: 67		
Underhållskostnader		3.787: 50		
Räntor:				
Nettoöverskott å Djuphamnens drift överföres som gottgörelse för upplånta medel enligt Stadsfullmäktiges beslut		19,609: 52	28,085: 69	127,260: 10
Hamnens Underhålls- och Reparationsfond:				
Överskott å rörelsen				25,568: 76
			Kronor	152,828: 86

KREDIT:

Hamnen:

Hamnavgifter för varor av:		
Ångfartyg i regelbunden trafik	48,874: 58	
Andra fartyg	34,898: 18	83,772: 76
Hamnavgifter för fartyg:		
Ångfartyg	10,791: 34	
Segelfartyg	1,114: 37	
Pråmfartyg	2,357: 58	14,263: 29
Hyra för båtplatser		5,430: —
Hyra för upplagsplatser		1,778: 38
Hyra för varuskjul		700: —
Arrende för mark. upplåten för fotogen magasin . .		3000: —
Diverse inkomster		92: 80
	Transport	109,037: 23

N:o 26. *Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.*

		Transport	109,037: 23	
Hamnmaskiner:				
Kranhyror		15,521: 54		
Markhyra för kran III		150: —		
Diverse		34: 40	15,705: 94	
			124,743: 17	
Djuphamnen:				
Hamnavgifter för:				
Varor	8,610: 13			
Fartyg	6,021: 21	14,631: 34		
Kranhyror:				
Brokranen	1,697: —			
Portalkranen	10,784: 97	12,481: 97		
Hyra för upplag m. m.		972: 38	28,085: 69	152,828: 86
			Kronor	152,828: 86

HAMNBYGGNADENS AMORTERINGS KONTO.

DEBET:

Ingående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1927 års början för hamnbyggnaden	299.844: —
Kronor	299,844: —

KREDIT:

Kapital Konto:

1927 års kapitalavbetalning	11,723: —

Utgående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1927 års slut för hamnbyggnaden	288,121: —
Kronor	299,844: —

HAMNMASKINERS AMORTERINGS KONTO.

DEBET:

Ingående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1927 års början för hamnmaskiner	18,900: —
Kronor	18,900: —

N:o 26.
Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.

KREDIT:

Kapital Konto:

1927 års kapitalavbetalning	900: —

Utgående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1927 års slut för hamnmaskiner		18,000: —
	Kronor	18,900: —

HAMNENS UNDERHÅLLS- OCH REPARATIONSFOND:

DEBET:

Ingående Balans Konto:

Lån av Drätselkammaren		188,133: 79
	Kronor	188,133: 79

KREDIT:

Hamnrörelsens Drift Konto:

Överskott å rörelsen	25,568: 76

Utgående Balans Konto:

Lån av Drätselkammaren		162,565: 03
	Kronor	188,133: 79

N:o 26.
Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.

Sammandrag av inkomster och utgifter, vilka påverkat

	Enligt 1927 års budget	
	Uttaxeringssammandrag	
	Netto inkomst	Netto utgift
Brist i 1925 års stat	—	177,072: 72
Räntor och aktier:		
Obligationslån	—	336,439: 83
Amorteringslån	—	75,531: 59
Andra lån och skulder	—	47,077: 78
Lånekostnader: Provisioner	—	1,200: —
Utdelning å aktier	19,235: —	—
Kapitalavbetalningar å lån:		
Obligationslån	—	161,589: 72
Amorteringslån	—	20,499: 97
Fattigvård:		
Yttre fattigvården	—	410,538: 15
Ålderdomshemmet	—	65,690: 42
Barnavård	—	70,357: —
Folkskola	—	446,278: 08
Fortsättningsskola	—	10,200: —
Högre folkskola	—	10.321: 50
Allmänt läroverk	—	3,980: —
Andra undervisnings- och bildningsanstalter:		
Högre flickskola	—	3,495: —
Arbetareinstitutet	—	18,000: —
Tekniska skolan	—	25,300: —
Hälso- och sjukvård:		
Allmänna hälso- och sjukvården	—	48,329: 80
Bostadsinspektionen	—	3,659: 75
Polikliniken för könssjuka	—	1,510: —
Gator, vägar, planteringar o. d.:		
Gatuläggning	—	16,650: —
Vägar	—	25,000: —
Planteringar	—	48,411: 35
Gatubelysning	—	61,660: —
Gaturenhållning	—	21,412: —
Avloppsledningar	—	46,420: —
Renhållningsverk	—	47,514: 13
Svingård	10,500: —	—
Vattenledningsverk	59,980: —	—
Gasverk	34,237: 75	—
Elektricitetsverk	232,236: —	—
Transport	356,188: 75	2,204,138: 79

uttaxeringen, enlig budget och bokslut för år 1927.

N:o 26.
Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.

Enligt 1927 års bokslut		Bokslutets förhållande till budgeten	
Uttaxeringssammandrag		Överskott Ökad inkomst	Brist Minskad inkomst
Netto inkomst	Netto utgift	Minskad utgift	Ökad utgift
—	177,072: 72	—	—
—	321,390: 31	15,049: 52	—
—	72,358: 85	3,172: 74	—
—	71,281: 41	—	24,203: 63
—	1,246: 37	—	46: 37
19,235: —	—	—	—
—	161,589: 72	—	—
—	21,799: 08	—	1,299: 11
—	411,940: 46	—	1,402: 31
—	69,004: 97	—	3,314: 55
—	68,452: 90	1,904: 10	—
—	431,665: 32	14,612: 76	—
—	6,948: 02	3,251: 98	—
—	9,588: 05	733: 45	—
—	3,779: 99	200: 01	—
—	3,566: 78	—	71: 78
—	18,000: —	—	—
—	29,201: 41	—	3,901: 41
—	48,108: 73	221: 07	—
—	3,708: 62	—	48: 87
—	1,638: 92	—	128: 92
—	19,842: 04	—	3,192: 04
—	43,391: 26	—	18,391: 26
—	61,507: 65	—	13,096: 30
—	62,945: 27	—	1,285: 27
—	33,644: 77	—	12,232: 77
—	47,540: 96	—	1,120: 96
—	47,525: 98	—	11: 85
4,475: 57	—	—	6,024: 43
46.966: 56	—	—	13,013: 44
47,717: 96	—	13,480: 21	—
239.492: 79	—	7,256: 79	—
357,887: 88	2,248,740: 56	59,882: 63	102,785: 27

N:o 26.
Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.

	Enligt 1927 års budget	
	Uttaxeringssammandrag	
	Netto inkomst	Netto utgift
Transport	356,188: 75	2,204,138: 79
Andra kommunens affärsföretag:		
Kallbadhus	—	—
Varmbadhus	4,000: —	—
Klapphus	—	150: —
Båttrafik	2,950: —	—
Brandväsendet	—	104,167: 73
Fastighetsförvaltning:		
Egendomar inom stadsplan	213,563: 25	—
Jordar och andra fastigheter	27,945: 03	—
Skogar	3,770: —	—
Magistrat och Rådhusrätt	—	65,380: 20
Kronouppbörds- och exekutionsväsen	—	45,450: 50
Polisväsen och fångvård	—	191,304: 90
Auktionsväsen	100: —	—
Allmänna pensionsförsäkringen	—	32,650: —
Övriga förvaltningskostnader:		
Stadsfullmäktige och Drätselkammaren	—	150,618: 20
Byggnadsnämnden	—	26,945: 50
Automobiler	3,380: —	—
Anslag och bidrag till div. ändamål	—	156,549: —
Övriga oförutsedda utgifter:		
Årets förslagsanslag	—	41,565: 14
Allmänna bidrag av staten	42,475: 89	—
Diverse inkomster	5,200: —	—
Skatter	2,359,347: 04	—
Brist i 1927 års stat	—	—
Kronor	3,018,919: 96	3,018,919: 96

N:o 26. *Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.*

Enligt 1927 års bokslut		Bokslutets förhållande till budgeten	
Uttaxeringssammandrag		Överskott Ökad inkomst	Brist Minskad inkomst
Netto inkomst	Netto utgift	Minskad utgift	Ökad utgift
357,887: 88	2,248,740: 56	59,882: 63	102,785: 27
—	470: 55	—	470: 55
6,634: 03	—	2,634: 03	—
—	145: 73	4: 27	—
1,771: 75	—	—	1,178: 25
—	103,132: 28	1,035: 45	—
131,147: 06	—	—	82.416: 19
9,031: 87	—	—	18,913: 16
2,168: 92	—	—	1,601: 08
—	66,370: 22	—	990: 02
—	48,739: 62	—	3,289: 12
—	196,006: 43	—	4,701: 53
—	—	—	100: —
—	32,090: 79	559: 21	—
—	148,508: 28	2,109: 92	—
—	25,882: 71	1,062: 79	—
6,330: 11	—	2,950: 11	—
—	145,828: 35	10,720: 65	—
—	32,997: 11	8,568: 03	—
42,475: 89	—	—	—
4,522: —	—	—	678: —
2,367,978: 35	—	8,631: 31	—
118,964: 77	—	118,964: 77	—
3,048,912: 63	3,048,912: 63	217,123: 17	217,123: 17

N:o 26.
Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.

KAPITAL KONTO:

DEBET:

Värdeminskningar under året:

Avskrivningar å inventarier	170,045: 88	
Nedskrivning å aktier	59,099: —	
Nedskrivning å bostadslån och fastigheter	21,662: 50	
Kapitalavbetalning å andelar i stadens fonderade skulder pr 31/12 1927	119,329: 38	370,136: 76

Utgående Balans Konto:

Kapitalbehållning vid årets slut		8,453,692: 09
	Kronor	8,823,828: 85

KREDIT:

Ingående Balans Konto:

Kapitalbehållning vid årets början		6,558,915: 06

Värdeökningar under året:

Kapitalavbetalningar å fonderade skulder	302,718: 18	
Inköpta fastigheter	138,500: —	
Djuphamnsbyggnaden	1,498,400: 71	
Inköpta inventarier	26,127: 25	
Inköp av inventarier och amortering å lån under året för nämnder och styrelser	299.167: 65	2,264,913: 79
	Kronor	8,823,828: 85

UTGÅENDE BALANS KONTO:

Tillgångar:

Fastigheter:

Offentliga byggnader		2,707,000: —
Gårdar och tomter i stadens:		
Västra kvarter	962,800: —	
Södra d:o	892,500: —	
Norra d:o	907,000: —	2,762,300: —
Jordar och andra fastigheter i stadens:		
Västra kvarter	314.500: —	
Södra d:o	656,800: —	
Norra d:o	336,200: —	
Öar i Mälaren	137,300: —	1.444,800: —
	Transport	6,914,100: —

N:o 26.
Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.

		Transport	6,914,100: —	
Fastigheter, som disponeras av särskilda av Stadsfullmäktige tillsatta styrelser och nämnder, nämligen:				
Köttbesiktningsbyrån		50,000: —		
Polis- och brandstation i Norra kv.	160,000: —			
Ångsprutehus och redskapsskjul	7,500: —	167,500: —		
Lantegendomar och renhållningsverk		645,000: —		
Tekniska skolan		550,000: —		
Varmbadhus		300,000: —		
Kallbadhus		80,000: —		
Barnhem		46,000: —		
Hamnbyggnader		2,265,000: —		
Fattigvårdens Ålderdomshem		893,321: 01		
Vatten- Gas- och El.-verk		2,352,401: 62		
Folkskolor		2,125,000: —	9,474,222: 63	16,388,322: 63
Inventarier:				
Inventarier enligt förteckning			457,653: 56	
Hamnen			32,684: 70	
Köttbesiktningsbyrån			2,300: —	
Folkskolorna			105,599: 66	
Fattigvården			67,102: 60	
Barnavårdsnämnden			3,445: 25	
Lärlings- och Yrkesskolorna			43,187: 35	
Vatten- Gas- och Elektricitetsverket			60,793: 39	
Vedgården			10,873: 55	783,640: 06
Materialier:				
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverket				111,645: 72
Aktier, värdepapper och fordringar tillhörande kapitaltillgångarna:				
Aktier i:				
Byggnads-A.-B. Mimer		340,000: —		
S. V. B:s Nya Järnvägs A.-B.		99,700: —		
Sala—Gysinge—Gefle Järnvägs-A.-B.		1: —		
Västerås Teater A.-B.		1: —		
A.-B. Arbetarebostäder		300,000: —	739,702: —	
Järnvägsmedelsfonden			1,612,787: 58	
Utlånade medel mot säkerhet av inteckningar ur bostadslånefonden för understödjande av byggnadsverksamheten		791,085: 45		
Utlånade medel ur stadskassan mot inteckningar		260,273: 07	1,051,358: 52	
		Transport	3,403,848: 10	17,283,608: 41

N:o 26.
Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.

Transport		3,403,848: 10	17,283,608: 41
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverkets fonderade medel		691,394: 08	
Fattigvårdens fonder		168,290: 31	
Folkskolans fonder		35,608: 37	4,299,140: 86
Förråd och andra naturapersedlar:			
Makadam vid Förrådet	32,745: 85		
D:o vid Djuphamnen	43,189: 14	75,934: 99	
Grus		1,368: 84	
Skol av sten		5,601: 13	
Stenkol vid Stenby		2,679: 50	
D:o vid Nordanbytorpet		384: 12	
Förråd vid:			
Lantegendomarna		59,594: 73	
Renhållningsverket		1,400: —	
Diverse byggnadsmaterial		14,549: 78	
Skogsprodukter		2,959: 44	
Lärlings- och Yrkesskolorna, virke och bränsle		1,086: 50	
Vedgården, vedlager		17.692: 30	183,251: 33
I Bank innestående:			
Innestående medel å kapitalräkning i A.-B. Svenska Handelsbanken för Västerås stads Donationsjordsfond		4,402: 93	
Fattigvården: Giroräkning	15,245: 44		
D:o Postgiro	328: 60	15,574: 04	
Västerås Lärlings- och Yrkesskolor		9,474: 70	29,451: 67
Fordringar:			
För andelar i stadens obligationslån vid 1927 års slut:			
Vatten-, Gas- och El.-verk	3,129,260: 62		
Folkskolestyrelsen	670,402: 50		
Fattigvårdsstyrelsen	680,617: 47		
Kyrkorådet	47,160: —		
Hamnstyrelsen	506,121: —	5,033,561: 59	
Restantier å stadsutskylder		676,044: 26	
Restantier å prograssivskattutjämningsandel 1921--1926		219: 83	
Restantier å pensionsavgifter, grundavgifter till Allm. Pensionsförsäkringen		7,154: 04	
Diverse fordringar:			
Västerås Fattigvård	36,386: 84		
Västerås Kyrkokassa	56,015: 97		
Västerås Trädgårdskoloniförening	3,020: —		
Transport	95,422: 81	5,716,979: 72	21,795,452: 27

N:o 26.
Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.

Transport	95,422: 81	5,716,979: 72	21,795,452: 27
Västerås Hotell A.-B.	9,148: 75		
Västerås Teater A.-B.	15,756: 25		
Västerås Drätselkammares Vedgård . .	32,000: —		
Hamnen	6,355: 98		
Vatten- Gas- och El.-verk	400,093: 08		
Västerås Barnavårdsnämnd	1,471: 63		
Hamnens Underhålls- och Reparationsfond	162,565: 03		
Utestående fordringar enligt konto . . .	43,309: 53		
Renhållningsverkets fordringar	7,085: 16		
Diverse personer	842: 53	774,050: 75	
Fordringar m. m. enligt särskilda redogörelser:			
Vatten- Gas- och El.-verk	419,699: 06		
Fattigvården	78,201: 56		
Barnavårdsnämnden	11,710: 76		
Vedgården	4,718: 25		
Västerås Lärlings- och Yrkesskolor . . .	33,000: —	547,329: 63	
Förskotterade medel att gäldas genom uttaxering, lån eller på annat sätt:			
Nybyggnaden i Kv. Arvid	6,840: 75		
Skultunavägen vid Karlslund	88,867: 04		
Ekonomibyggnaden vid Karlslund . . .	262,257: 70		
Malma Grustag	55,141: 79		
Nordanby gårds uthusbyggnad	55,197: 20		
Arbeten vid flygfältet	24: 60		
Ordnande av tomten omkring Tekniska skolan	2,227: 25		
Ledningar och reglering av bäcken vid Malmabergsgatan	7,803: 40		
Resterande del av Vedgårdens förlust . .	106,567: 27		
Kulvert i bäcken vid Östra kyrkogården	8,234; 49		
Nytt gymnastikhus vid högre allm. läroverket . . . . ,	3,000: —		
Konto pro diverse	69,010: 53		
Kostnader för reparation av kajer m. m.	8,372: 86		
Vägunderhåll av inkorp. vägar	214,000: 06		
Reserverade köpeskillingsmedel . . .	92,801: 43		
Kostnader för ombyggande av fastigheter	33,000: —		
För ombyggnad av bryggorna vid Elba .	13,200: —		
Kostnader för reparation vid Stensborg .	4,698: 06	1,031,244: 43	8,069,604: 53
		Transport	29,865,056: 80

N:o 26.
Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.

		Transport	29,865,056: 80
Förskotterade medel att gäldas genom lån:			
Diverse utgifter enligt Stadsfullmäktiges beslut . . .		1,310,180: 50	
Vatten-. Gas- och Elektricitetsverket		99,916: 72	
Djuphamnsbyggnaden		481.398: 72	1,891,495: 94
Kontant:			
Drätselkammaren		3,386: 55	
Renhållningsverket		14,507: 69	
Fattigvården		59: 80	
Vatten- Gas- och Elektricitetsverket		818: 79	
Vedgården		1,496: —	20,268: 83
Brist i stater:			
1926 års brist att gäldas år 1928		196,306: 04	
1927 års brist att gäldas år 1929		118,964: 77	315,270: 81
		Kronor	32,092,092: 38

Skulder:

Fonderade skulder:

Utelöpande obligationer:

1892 års 4 % obl. lån		89,000: —	
1896 års 3,6 % obl. lån	144,00: —		
1896 års 3,6 % obl. lån	16,000: —	160,000: —	
1902 års 4 % obl. lån	1,016,000: —		
1902 års 4 % obl. lån	108,000: —	1,124,000: —	
1907 års 4,5 % obl. lån		1,412,000: —	
1910 års 4,5 % obl. lån		2,317,000: —	
1916 års 5 % obl. lån		951,000: —	
1919 års 6 % obl. lån		2,808,000: —	
1922 års 5 % obl. lån		1,909,000: —	
1924 års 5 % obl. lån		952,000: —	11,722,000: —

Amorteringslån, upptagna från pensionsförsäkringsfonden:

1916 års 4 3/4 % lån	219,161: 62	
1917 års 4 3/4 % lån	222,659: 48	
1918 års 4 3/4 % lån	316,398: 27	
1918 års 5 1/4 % lån	319,638: 92	
1920 års 6 % lån	198,610: 22	1,276,468: 51
	Transport	12,998,468: 51

N:o 26. *Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.*

Transport		12,998,468: 51
Amorteringslån, upptagna från statens bostadslånefond:		
1920 års 4 % lån	158,760: —	
1921 års 4 % lån	74,240: —	
1925 års 5 % lån	29,077: 50	
1927 års 5 % lån	37,233: —	
1928 års 5 % lån	53,350: —	352,660: 50
Amorteringslån, upptagna år 1926 från:		
Svenska Arb. Allm. Sjuk- och Begravningskassa	196,989: 78	
Sveriges Allm. Sjukkassa och begravningsfond	196,989: 78	
Städernas Allm. Brandstodsbolag	314,852: 06	708,831: 62
Tillfällig upplåning:		
Diverse fonder	208,500: —	
D:o	539,112: 96	
Sundinska fonden för pauvres honteux	45,000: —	
Sundinska Beklädnadsfonden	5,000: —	
f. Stadskamrer B. Carlssons donationsfond	30,023: 69	
Västerås stads Sparbank	253,062: 50	
Västerås Sportklubb	24,934: 30	
A.-B. Jordbrukarbanken	340,448: 66	
Västmanlands läns Sparbank	48,739: 12	
Västerås stads Sparbank	30,000: —	
Västerås m. fl. städers Hypoteksförening	53,413: 15	
Västmanlands läns Knekt legomedelskassa	26,588: 45	
Västerås Domkapitel	7,500: —	1,612,322: 83

Reserverade anslag:

Av lånemedel till:			
Gatuanläggningar		56,407: 45	
Av uttaxerade medel till:			
Vägar	130,000: —		
Vägskyltar	2,431: 11	132,431: 11	
Anslag till inköp av automobilspruta för Brandväsendet enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26/8 1926		4,500: —	
Transport		193,338: 56	15,672,283: 46

N:o 26.
Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.

Transport		193,338: 56	15,672,283: 46
Överskott å anslag till ombyggnad av brygga vid Östra holmen enligt Stadsfullmäktiges beslut den 29/12 1927	4,500: —		
Härifrån avgår kostnader under år 1927	1,263: 75	3,236: 25	196.574: 81

Reserverade medel att av Drätselkammaren tillhandahålles för bestämda ändamål:

För järnvägsövergång till nya hamn . .		38,317: 06	
Brandskadeersättning för fastigheter vid Hovdestalund		17,294: 61	
Hyror för 1928, som influtit den 31/12 1927		9,002: 55	
Köttbesiktningsbyråns överskottsmedel 1927		2,634: 24	
Automobilskattemedel		9,840: 26	
Oredovisad progressivskatt		558: 45	77,647: 17

Fonderade medel:

Västerås stads Donationsjordsfond . . .		4,902: 93	
Lundby Magasinsfond		1,000: —	
Folkskolans fonder		38,788: 64	
Hamnmaskiners fonderade medel		10,530: 45	
Järnvägsmedelsfonden		1,612,787: 58	
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverkets fonderade medel		691,394: 08	
Fonderad nöjesskatt för idrottens främjande		10,740: 76	
Fattigvårdens fonder		168,924: 48	
Lärlings- och Yrkesskolornas fonder . .		31,127: 18	2,570,196: 10

Diverse:

Diverse personer		17: 54	
Folkskolan:			
Fonderade lån	670,402: 50		
Andra amorteringslån . .	59,939: 01	730,341; 51	
Fattigvården:			
Fonderade lån	680,617: 47		
Andra Amorteringslån . . .	37,709: 84	718,327: 31	
Barnavårdsnämnden:			
Förskotterade medel		1,479: 63	
Transport		1,450,165: 99	18,516,701: 54

N:o 26. *Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.*

Transport	1,450,165: 99		18,516,701: 54	
Vatten-, Gas- och El.-verk:				
Fonderade lån 3.159,818: 98				
Andra lån 476.933: 68		3,636,752: 66		
Vedgårdens lån av Drätselkammaren . .	34,780: 10		5,121,698: 75	23,638,400: 29

Kapital Konto:

Kapitalbehållning vid årets slut		8,453,692: 09
	Kronor	32,092,092: 38

Västerås den 31 Mars 1928.

På Drätselkammarens vägnar:

AXEL SUNDSTRÖM.

Oscar Andersson.

FONDER OCH DONERADE MEDEL SOM STÅ UNDER DRÄTSELKAMMARENS FÖRVALTNING.

	Behållning 1/1 1927	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1927
Sundinska donationsfonden för pauvres honteux m. m.	45,757: 75	2,284; 99	2,272: 50	45,770; 24
Sundinska beklädnadsfonden . .	5,000: —	250: —	250: —	5,000: —
Curry Treffenbergs fond . . .	2,000: —	93: 11	93: 11	2,000: —
Gustav Vahlbecks gåva	3,069: 65	142: 90	138: —	3,074: 55
Västerås Gilles donationsfond .	1,000: —	46: 56	46: 56	1,000: —
Magistratens Ämbets- o. Tjänstemäns reservfond	63,319: 42	2,811: 06	1,735: —	64,395: 48
Engvallska donationsfonden . .	32,126: 89	1,390: 54	1,350: 33	32,167: 10
Altinska fonden	3.974: 20	185: 01	159: —	4,000: 21
Sundinska donationsfonden för Barnhemmet	10,200: —	400: —	400: —	10.200: —
Ol. Norelii testamentsfond . . .	31.561: 65	1,272: 72	1,272: 72	31,561: 65
A. Engströms donationsfond . .	10,000: —	413: 11	413: 11	10,000: —
Zimmermanska donationsfonden.	70,924: 65	3,309: 56	4: 32	74,229: 89
Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål	175,126: 27	12,741: 26	12,593: 20	175,274: 33
Sundinska donationsfonden för Skarpskytteföreningen i Västerås	500: —	23: 28	23: 28	500: —
Bilschierska testamentsfonden .	657: 35	30: 91	—:—	688: 26
Natalia Anderssons stipendiefond	1,000: —	46: 56	46: 56	1,000: —
Vahlbeckska välgörenhetsfonden.	180,011: 89	8,717: 72	6,478: —	182,251: 61
Transport	636,229: 72	34,159: 29	27,275: 69	643.113: 32

N:o 26.
Drätselkammarens räkenskaper för år 1927.

	Behållning 1/1 1927	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1927
Transport	626,229: 72	34,159: 29	27,275: 69	643,113: 32
Bergmanska donationsfonden för Arbetareföreningen	11,000: —	505: 56	505: 56	11,000: —
Bergmanska donationsfonden för Natthärberget	3,000: —	139: 67	139: 67	3,000: —
Torngrenska fonden	351,389: 78	15,096: 13	1,466: 67	365,019: 24
Ålderdomshemmets Kapitalmedel	25,900: —	3,022: 78	2,584: 99	26,337: 79
Carolina Hygrells donationsfond	30,189: 23	1,321: 74	—	31,510: 97
Mark Modins minne	500: —	23: 28	23: 28	500: —
Doktor P. O. Linds fond	10,000: —	500: —	500: —	10,000: —
Katarina Molls fond	2,331: 15	109: 61	—	2,440: 76
Mobergska guldbröllopsfonden	33,915: 65	1,579: 45	1,409: 25	34,085: 85
Johanna Fryklunds donationsfond	10,306: 85	479: 84	465: —	10,321: 69
Orströms donationsfond	6,966: 55	323: 47	342: 75	6,947: 27
P. G. Berglunds testamentsfond	15,000: —	698; 34	698: 34	15,000: —
Systrarna Sundvalls pensionsfond	27,836: 87	1,295: 95	1,033: 75	28,099: 07
Abraham Hülphers testamentsfond	2,991: 96	140: 70	—	3,132: 66
Vretmanska donationsfonden	1,109: 76	51: 68	51: 68	1,109: 76
Anna Norbergs stipendiefond	1,578: 15	78: 60	67: 50	1,589: 25
Ekelundska sjukvårdsfonden	20,000: —	931: 11	931: 11	20,000: —
Fru Lotten Ekelunds donationsfond	50,000: —	2,327: 78	2,327: 78	50,000: —
G. R. Lagerqvists donationsfond	29,450: 47	1,371: 09	1,371: —	29,450: 56
Västerås Planteringssällskaps donationsfond	2,388: 76	82: 79	—	2,471: 55
Major Meurlings fond	4,716: 75	219: 59	219: 59	4,716: 75
G. Sällings donationsfond	3,000: —	139: 67	139: 67	3,000: —
Karin Möllers donationsfond	4,914: 17	228: 78	228: 78	4,914: 17
Fröken Emelie Bergströms donationsfond	18,003: 17	1,086: 65	1,080: —	18,009: 82
Stadskamrer Bernh. Carlssons donationsfond	47,572: 44	2,539: 29	2,496: 99	47,614: 74
Fru Theresia Möllers donationsfond	4,625: —	215: 31	215: 31	4,625: —
Hanna och P. W. Werkelins donationsfond	12,000: —	600: —	600: —	12,000: —
Fröken Augusta Berglunds vängåva	22,871: 62	3,942: 65	1,142: 75	25,671: 52
Kronor	1,389,788: 05	73,210: 80	47,317: 11	1,415,681: 74

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 19 Mars 1928.

OSCAR ANDERSSON.

Wilh. Nybergs Boktr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar

1928 Den 31 Maj IX.

N:o 27.

Lönenämndens utlåtande ang. grunder för tilläggspension åt folkskolans lärarepersonal.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Reglerna för bestämmande av kommunal tilläggspension och därå utgående kommunalt dyrtidstillägg till folkskolans befattningshavare hava under den tid, den nu gällande lönestaten varit tillämplig, växlat, beroende därpå, att några detaljerade bestämmelser i ämnet icke i samband med antagandet av lönestaten fastställts och ej heller pensionsreglemente av Stadsfullmäktige funnits antaget. Härtill har jämväl bidragit att statens bestämmelser för avlöning och pensionering av sådana befattningshavare tid efter annan ändrats.

Den enda vägledning i fråga om beräkning av den kommunala tilläggspensionen, som varit given, är föreskriften i gällande bestämmelser om dyrtidstillägg för stadens befattningshavare, att vid beräkning av dyrtidslägg å tilläggspension behörig hänsyn skall tagas till den pension, som vederbörande åtnjuter av staten eller särskild pensionsinrättning jämte å sådan pension utgående dyrtidstillägg.

Ur denna bestämmelse torde kunna utläsas, att pensionering av befattningshavare med avlöning såväl av stat som kommun bör ske på sådant sätt, att den sammanlagda pensionen icke skall uppgå till högre belopp än den pension en befattningshavare, uteslutande avlönad av staden och jämställd i avseende å löneförmånen med den förre, skulle av staden uppbära. I vilket avseende den omständigheten, att folkskolans befattningshavare själva hava att bidraga till sin statliga pensionering, kan föranleda en avvikelse härifrån, är en fråga, vartill Lönenämnden framdeles vill återkomma.

Det kunde tyckas, som om några svårigheter icke behövde vara förenade med tillämpningen av denna grundprincip. Häremot kan erinras, att i den mån avlöningen uppdelats i olika löneförmåner, och dessa i sin tur fördelats efter mer eller mindre detaljerade bestämmelser mellan stat och kommun, svårigheterna ökas och risk för regelns

N:o 27.
Ang. grunder för tilläggspension åt folkskolans lärarepersonal.

åsidosättande härigenom uppstått. Nu anförda omständigheter har nu aktualiserat behovet av nya bestämmelser för beräkningen av tilläggspensionen och eventuellt dyrtidstillägg å denna.

Frågan har närmast uppkommit genom Stadsfullmäktiges beslut den 25 augusti 1927 att fastställa nya grunder för kommunal tilläggspension till folkskolans personal och tillämpningen av detta beslut samt av en till Lönenämnden enligt beslut av Stadsfullmäktige den 29 november 1927 remitterad framställning av Folkskolestyrelsen med förslag, att den beräkningsgrund för sådana tillägg, som hittills följts, tillsvidare måtte vinna tillämpning.

Här torde böra erinras om beslut, Stadsfullmäktige förut fattat angående beviljandet av tilläggspension till folkskolans befattningshavare och grunden härför. I sitt förslag till pensionering av Slöjdläraren J. F. Brandt anför Lönenämnden "för sådan tilläggspensions beräkning har hittills tillämpats regeln uti det förslag till pensionering av stadens befattningshavare, som från fall till fall tillämpats, att densamma skall motsvara skillnaden emellan den pension, som av en befattningshavare i stadens tjänst med samma totala avlöning som av vid folkskolan anställd skulle åtnjuta, och det belopp som i pension till denne senare utgår från statens pensionsanstalt."

Vidkommande dyrtidstillägget skulle å denna tilläggspension utgå dyrtidstilläggsfyllnad, motsvarande skillnaden mellan det dyrtidstillägg, som en befattningshavare, avlönad uteslutande av staden och med lika stora löneinkomster, skulle åtnjuta å sin pension och det dyrtidstillägg, som utginge ur statens pensionsanstalt. Med andra ord innebär denna allmänna regel, att pensionsunderlaget vid beräkning av tilläggspensionen skulle utgöra sammanlagda beloppet av lärarens eller lärarinnans löneförmåner och pensionsbeloppet, som sedan skulle fördelas mellan stat och kommun, 65 % härav, samt att dyrtidstillägget skulle utgå på hela pensionsbeloppet och fördelas mellan staten och staden efter vissa invecklade bestämmelser.

Ur principiell synpunkt, d. v. s. med fasthållande av att pensioneringen för en befattningshavare vid folkskolan icke bör medföra större fördelar än en pensionering av en stadens annan befattningshavare i samma löneställning, kan, emot ovan angivna regel, sådan den tillämpats, göras den anmärkning, att dyrtidstillägget å tilläggspensionen för lärarepersonalen utgår på vissa delar av pensionen, som redan i dyrtidshänseende äro kompenserade. Lönenämnden avser här ersättning för bostad och bränsle, vilken ersättning bestämts i överensstämmelse med priserna i öppna marknaden. Jämväl av den anledningen att den sam-

N:o 27.

Ang. grunder för tilläggspension åt folkskolans lärarepersonal.

manlagda totalavlöningen — man kan bortse från samtliga lönegrader utom den högsta i tjänsten, då en pensionering av tjänsteinnehavaren, som icke intjänat alla ålderstillägg, är utesluten, eller i varje fall ytterst sällsynt — icke enligt reglerna för beräkning av dyrtidstillägg för lärarepersonalen uppdelats i grundlön och dyrtidstillägg, och allenast pensionen beräknats å den förra (häri inbegripet intjänade ålderstillägg), har lärarepersonalen i förhållande till stadens övriga befattningshavare i pensionshänseende intagit en gynnad ställning. Ett exempel, belysande förhållandet i pensionshänseende mellan en lärare och en annan stadens befattningshavare med lika sammanlagda löneinkomster, torde här böra givas, då det var för rättelse av detta missförhållande, som Stadsfullmäktiges beslut den 27 augusti 1927 tillkom. Alltså för att giva ett exempel i anslutning till det yttrande, som i ärendet avgivits av stadskamreraren och den tablå över löneförmånerna, som finnes bilagd handlingarne, åtnjuter en lärarinna i högsta lönegraden i löneförmåner årligen minimilön 2,500 kr., ersättning för övertidsläsning 182 kr., ersättning för bostad 725 kr., ersättning för bränsle 198 kr. och ortstillägg 100 kr. eller tillhopa 3,705 kr samt i dyrtidstillägg härå efter index 171, 938 kr 76 öre, eller alltså tillhopa 4,643 kronor 76 öre. En befattningshavare i stadens tjänst med samma totala avlöning inkl. dyrtidstillägg skulle såsom underlag för pensioneringen efter ett indelxtal av 171, hava en grundlön av 100/171 av 4,643 kronor 76 öre eller 2,715 kronor, medan underlaget för pensioneringen av folkskollärarinnan enligt hittills tillämpade regler varit 3,705 kronor. Efter 65 % erhåller lärarinnan i pension 2,408 kronor 25 öre och den förre däremot endast 1,764 kronor 75 öre.

En jämförelse utsträckt till övriga befattningshavare vid folkskolan skulle giva samma proportioner. Redan härav synes, att grundprincipen, som skymtat uti de under år 1921 antagna bestämmelserna, i vad avser tiden före beslutet av år 1927, icke blivit följd.

För att härefter övergå till det i augusti 1927 av Stadsfullmäktige fattade beslutet och dess tillämpning har genom detsamma visserligen tillrättalagts likställighet i avseende å underlag för pensionering mellan lärarekåren och stadens övriga befattningshavare, men icke det missförhållande, som hittills bestått däruti, att den pension, som utgår på en redan i dyrtidshänseende kompenserad löneförmån — förmånen av fri bostad och värme — är förenad med dyrtidstillägg. En rättelse i detta missförhållande bör enligt Lönenämndens mening ske efter den linie, att staden helt bortser från den del av avlöningen, som staten betalar och det dyrtidstillägg, som därå utgår, och för sin del lämnar pension å kommunandelen av avlöningen med undantag för andelen i minimilö-

N:o 27.
Ang. grunder för tilläggspension åt folkskolans lärarepersonal.

nen, utgörande en $^1/_{10}$-del och ingående i underlaget för den statliga pensionen, efter samma regler, som hittills tillämpats vid pensionering av stadens övriga befattningshavare. Den omständigheten att anlitandet av denna utväg vid godtagandet av ett av Lönenämnden i särskild skrivelse framlagt förslag till ändring i reglerna för beräkning av dyrtidstillägg å pensioner vid pensionering av stadens övriga befattningshavare medgiver ett samtidigt fasthållande av den i dyrtidstilläggsbestämmelserna skymtade grundprincipen ger belägg för riktigheten av denna lösning.

Underlaget för den kommunala pensioneringen skulle enligt Lönenämndens förslag alltså utgöras av ersättning för bostad och bränsle, ersättning för övertidsläsning inklusive dyrtidstillägg och ortstillägg, d. v. s. för folkskollärare 1,679 kronor, för folkskollärarinna 1,205 kronor och småskollärarinna 814 kronor. Lönenämndens förslag är, att härå skall utgå kommunal tilläggspension med 65 %, d. v. s. till folkskollärare 1,091 kronor 35 öre, för folkskollärarinna 783 kronor 25 öre och för småskollärarinna 529 kronor 10 öre, avrundat till närmast högre krontal eller alltså resp. 1,092, 784 och 530 kronor samt att härå icke skall utgå dyrtidstillägg.

Nedanstående 4 tabeller åskådliggöra förhållandet mellan totala pensionen inkl. dyrtidstillägg och totalavlöningen vid avskedstagandet, varav tabell I för personalen vid folkskolan enligt Nämndens härovan angivna förslag, tabell II enligt ett av ordföranden i Nämnden reservationsvis framställt yrkande, vilket i så måtto skiljer sig från Nämndens förslag, att såsom underlag för den kommunala pensionen uteslutits ersättning för övertidsläsning, tabell III för en annan stadens befattningshavare i med lärarepersonalen likartad löneställning enligt nu gällande bestämmelser för dyrtidstillägg å pension och tabell IV slutligen enligt det förslag till ändrade bestämmelser för sådana dyrtidstillägg, som Lönenämnden samtidigt i särskild skrivelse underställer Stadsfullmäktige för avgörande.

Vid studium av tabellerna förutskickas den upplysningen, att staten utbetalar dels i pension 75 % å hela minimiavlöningen i högsta lönegraden alltså även å den del därav, som staden skall betala, dels ock i pensionsförhöjning 294 kronor till folkskollärare, 237 kronor till folkskollärarinna och 202 kronor och 50 öre till småskollärarinna, ävensom dyrtidstillägg, att det förutsättes en pensionering av annan befattningshavare enligt den praxis som utvecklats eller med 65 % å slutlönen samt att dyrtidstillägg uträknats enligt nuvarande index 171 med öretalen utjämnade till närmaste krontal.

N:o 27.

Ang. grunder för tilläggspension åt folkskolans lärarepersonal.

Tabell I.

	Slutlön inkl. dyrtidstillägg	Statspension statligt dyrtidstillägg därå o. pensionsförhöjn.	Kommunal tilläggspension enl. LN förslag	Summa pension	Pension i % av slutlön
Folkskollärare......	5,805: —	3,000: —	1,092: —	4,092: —	70
Folkskollärarinna..	4,643: —	2,484: —	784: —	3,268: —	70
Småskollärarinna ..	3,083: —	1,764: —	530: —	2,294: —	74
Tabell II.					
Folkskollärare......	5,805: —	3,000: —	950: —	3,950: —	68
Folkskollärarinna..	4,643: —	2,484: —	665: —	3,149: —	67,8
Småskollärarinna ..	3,083: —	1,764: —	452: —	2,216: —	71
Tabell III.		Pension	Dyrtidstillägg		
Befattningshavare i 30 löneklassen	5,843: —	2,404: —	1,061: —	3,465: —	59
Befattningshavare i 24 löneklassen	4,602: —	1,838: —	870: —	2,708: —	58
Befattningshavare i 14 löneklassen	3,052: —	1,160: —	549:	1,709: —	56
Tabell IV.					
Befattningshavare i 30 löneklassen	5,843: —	2,404: —	1,393: —	3,797: —	65
Befattningshavare i 24 löneklassen	4,602: —	1,838: —	1,152: —	2,990: —	65
Befattningshavare i 14 löneklassen	3,052: —	1,160: —	824: —	1,984: —	65

Under det alltså en befattningshavare vid folkskolan vid pensioneringen skulle tillförsäkras ett pensionsbelopp, som i de olika befattningarne varierar mellan 70 och 74 % av totalavlöningen vid avgången ur tjänsten, erhåller en annan stadens befattningshavare i så gott som likartad löneställning enligt nuvarande bestämmelser vid pensioneringen allenast mellan 56 till 59 % av slutavlöningen och, därest Lönenämndens förslag till ändrade bestämmelser om dyrtidstillägg å pensioner skulle

N:o 27.

Ang. grunder för tilläggspension åt folkskolans lärarepersonal.

antagas, 65 % därav.

Den förmån, som alltså genom den högre procentsatsen för lärarepersonalen skulle allt fortfarande bestå, blir enligt detta senare förslag icke så markerad som förut varit fallet och kan den avvikelse, som den framgent innebär från grundregeln i dyrtidstilläggsbestämmelserna anses kompenserad med den uppoffring, som för lärarepersonalen är förenad med erläggandet av avgift för statspensionerings upprätthållande.

Lönenämnden har ansett principen att dyrtidstillägg icke skall utgå å redan i dyrtidshänseende kompenserade löneförmåner som staden har att betala, samt att lärarepersonalen i pensionshänseende icke skall ställas bättre än stadens övriga befattningshavare i vidare mån, än som ovan angivits, icke kunna sättas å sido och i enligt härmed framlagt sitt förslag.

I jämförelse med Folkskolestyrelsens förslag innebär Lönenämndens förslag en obetydlig förbättring — på de tilläggspensioner, som förut utgått till folkskolans personal, d. v. s. 800 kronor för folkskollärare, 535 kronor för folkskollärarinna och 390 kronor för småskollärarinna, har utgått ett dyrtidstillägg med 35 %.

Som av det nu anförda framgår skulle ett antagande av Lönenämndens förslag icke innebära en orättvisa i jämförelse med redan enligt den äldre principen pensionerade befattningshavare å folkskolans stat.

För bedömande, huruvida hel pension eller avkortad pension skall utgå, skulle antalet tjänsteår i stadens tjänst bliva avgörande enligt den hittills tillämpade bestämmelsen i det förslag till pensionering av stadens befattningshavare, som avgivits av en särskild kommitté, eller att avkortad pension utgår med så stor del av den hela pensionen, som motsvarar förhållandet mellan befattningshavarens sammanlagda tjänstetid i stadens tjänst i hela år räknat och det antal tjänsteår, som erfordras för erhållandet av hel pension under förutsättning, att tjänstetiden icke med mer än tio år understiger den för full pension stadgade.

Lönenämnden får sålunda under åberopande av ovanstående i anledning av remissen av Folkskolestyrelsens framställning föreslå

att Stadsfullmäktige ville besluta uttala sig för sådana ändrade grunder för utbetalande av kommunal tilläggspension till befattningshavare vid folkskolan, att full pension skall utgå med 65 % å ett underlag bestående av ersättning för bostad och bränsle, ersättning för övertidsläsning jämte dyrtidstillägg samt ortstillägg, att

avkortad pension skall utgå enligt ovan närmare angivna grunder, samt att vare sig pensionen är hel eller avkortad, därå icke skall utgå något kommunalt dyrtidstillägg.

N:o 27. *Ang. grunder för tilläggspension åt folkskolans lärarepersonal.*

Ordföranden i Lönenämnden, Herr Sundström, har reservationsvis yrkat, att ersättningen för övertidsläsning såsom varande ett arvode, icke skall ingå i underlaget för pensionering, och har rörande konsekvenserna härav hänvisat till tabell II intagen här ovan.

Västerås den 11 maj 1928.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige Västerås.

Genom stadsfullmäktiges beslut den 25 sistlidne augusti ha, enligt vad protokollet i ärendet ger vid handen, nya grunder fastställts för bestämmande av kommunal tilläggspension till folkskolans lärare. Hittills har nämnda tilläggspension utgjort: för folkskollärare kr. 800: —, för folkskollärarinna kr. 535: — och för småskollärarinna kr. 390: —. Dessa fasta belopp, på vilka dyrtidstillägg utgått, ha tillsammans med den från staten erhållna pensionen utgjort i runt tal 65 % av resp. lärares slutlön.

Den förändring häri, som vidtagits genom det förutnämnda stadsfullmäktigebeslutet, innebär, att "tilläggspensionen skall utgöra skillnaden emellan den pension, som en stadens befattningshavare med samma avlöning som vederbörande befattningshavare i folkskolan skulle åtnjuta och den pension, som till denne senare utginge ur statens pensionsanstalt, och dyrtidstillägget skillnaden emellan det dyrtidstillägg, som skulle utgå å sådan pension och det dyrtidstillägg, som av statsmedel åtnjutes å den av statens pensionsanstalt utgående pensionen."

För en lärare kommer alltså icke hans verkliga slutlön att läggas till grund för beräkningen av pensionen utan ett fingerat lönebelopp, som erhålles genom att omräkna lön och dyrtidstillägg enligt principerna för stadens egen lönereglering.

Den skrivelse från lönenämnden, som föranledde stadsfullmäktiges beslut i ovanberörda ärende, torde knappast ha givit tillräckligt tydlig upplysning om att här verkligen var fråga om förändrade grunder för

N:o 27.
Ang. grunder för tilläggspension åt folkskolans lärarepersonal.

beräkningen av lärarnas tilläggspension. Åtminstone ha de medlemmar av folkskolestyrelsen, vilka tillika äro stadsfullmäktigeledamöter, ej uppfattat saken så. Redan den omständigheten att en missuppfattning av förslagets innebörd kan ha förelegat, synas motivera att frågan ånyo upptages till stadsfullmäktiges prövning. Men härtill kommer det egendomliga resultat, vartill beslutet i sin tillämpning leder.

Den från statens pensionsanstalt utgående totala pensionen utgör:

för folkskollärare,	pension . .	kr. 2,469: —	summa kr. 2,925:—
„ „	dyrtidstillägg	„ 456: —	
„ folkskollärarinna,	pension . .	„ 2,112: —	„ „ 2,484: —
„ „	dyrtidstillägg	„ 372: —	
„ småskollärarinna,	pension . .	„ 1,440: —	„ „ 1,764: —
„ „	dyrtidstillägg	„ 324: —	

I ovanstående pensionsbelopp för folkskollärare är familjepensionsavgiften kr. 75: — frånräknad.

Pensionens storlek enligt stadsfullmäktiges beslut blir:

för folkskollärare,	pension . .	kr. 2,324: 63	summa kr. 3,334: 23
„ „	dyrtidstillägg	„ 1,009: 60	
„ folkskollärarinna,	pension . .	„ 1.854: 96	„ „ 2,708: 24
„ „	dyrtidstillägg	„ 853: 28	
„ småskollärarinna,	pension . .	„ 1,166: 32	„ „ 1,702: 83
„ „	dyrtidstillägg	„ 536: 51	

Dyrtidstilläggen äro beräknade enligt 3:e kvartalets indextal.

Som framgår av ovanstående tablå understiger den egentliga pensionen för alla kategorier av lärare den lagliga, av statsmedel utgående. Räknas dyrtidstilläggen med uppstår för folkskollärare och folkskollärarinna ett överskott av resp. kr. 429: 23 och 224: 24. För småskollärarinna åter blir det ett underskott av kr. 61: 17.

Tilläggspensionen incl. dyrtidstillägg blir alltså för folkskollärare kr. 429: 23, för folkskollärarinna kr. 224: 24, medan småskollärarinna icke ens når upp till laglig pension.

Då som förut är nämnt tilläggspensionen hittills utgjort:

för folkskollärare	kr. 800	med dyrtidstillägg därå,	
„ folkskollärarinna	„ 535	„ „ „	och
„ småskollärarinna	„ 390	„ „ „	

innebär den nya ordningen en avsevärd försämring över hela linjen.

Då här ifrågavarande beslut ej heller torde kunna tillämpas på de pensionärer, vilka tidigare fått sig tilläggspension beviljad, bliva följakt-

ligen dessa bättre ställda än de senare tillkomna. En dylik anordning ter sig dock ur rättvisans synpunkt rätt så betänklig. N:o 27.

Ang. grunder för tilläggspension åt folkskolans lärarepersonal.

Av vad sålunda anförts synas ett frångående av stadsfullmäktiges beslut i det föreliggande ärendet vara att rekommendera. Den praxis, som hittills följts vid bestämmandet av tilläggspension till lärare, torde lämpligast böra bibehållas, åtminstone till dess pensionsfrågan i dess helhet hinner bli löst. Gent emot den strävan till uniformitet, för vilken ifrågavarande stadsfullmäktiges beslut är ett uttryck, kan även den invändningen göras, att lärarne äro skyldiga att bidraga till sin egen pensionering.

Med hänvisning till vad härovan yttrats får folkskolestyrelsen hemställa,

att stadsfullmäktige med frånträdande av sitt den 25 sistlidne augusti fattade beslut beträffande tilläggspension till lärare behagade besluta, att den beräkningsgrund för nämnda tillägg, som hittills följts, tillsvidare måtte vinna tillämpning.

Västerås den 16 november 1927.

För folkskolestyrelsen.

FRED. FÅHRÆUS.

Emil Granér.

Till Lönenämnden i Västerås.

På förslag av Lönenämnden hava Stadsfullmäktige den 25 augusti 1927 fastställt vissa regler för bestämmande av tilläggspension och dyrtidstillägg för folkskollärarinnorna Signe Hammarskiöld och Unda Bohman samt tillika beslutat att någon ändring i nämnda regler icke för framtiden ifrågasättes.

Då emellertid ifrågavarande bestämmelser betydligt avvika från förut beviljade pensionstillägg och dyrtidstillägg till folkskolans pensionärer, vill jag härmed närmare redogöra för, hur uträkningen av pensionsförmånerna ställer sig för den avgående folkskollärarinnan Fröken Hammarskiöld.

Till Fröken Hammarskiöld, som från och med 1 Juli 1927 åtnjuter pension, har för Juni månad, under ordinarie tjänst, utbetalts följande belopp:

N:o 27.
Ang. grunder för tilläggspension åt folkskolans lärarepersonal.

Lön	304: 11		
Dyrtidstillägg	78: 23	382: 34×12=	4,588: 08 pr år.

Fördelningen av avlöning pr år utgör efter Statens lönebestämmelser:
Lön 3,649: 32. Dyrtidstillägg 938: 76= 4,588: 08.
Stadens lönebestämmelser:
Lön 2,853: 79. Dyrtidstillägg 1,734: 29= 4,588: 08.

Då Fröken Hammarskiöld enligt nämnda beslut skall åtnjuta i pension 65 % av sistnämnda lön kr. 2,853: 79 eller kr. 1,854: 96 understiger denna summa det pensionsbelopp, incl. pensionsförhöjningen kr. 237: —, som staten till henne direkt utbetalar med kr. 257: 04 pr år.

Dyrtidstillägget på pensionsbeloppet kr. 1,854: 96 utgör pr år efter för 3:dje kvartalet 1927 fastställda indextal 169
46 % å kr. 1,854: 96 eller kr. 853: 28
och överstiger denna summa det belopp, som staten direkt till henne utbetalar med kr. 481: 28.

Sammanlagda pensionsförmånerna utgöra alltså pr år enligt Stadens bestämmelser:

Pension	1,854: 96			
Dyrtidstillägg	853: 28			2,708: 24
Statens pensionsbestämmelser:				
Pension	1,875: —			
Pensionsförh.	237: —	2,112: —		
Dyrtidstillägg		372: —	2,484: —	
Skillnaden i tilläggspension och dyrtidstillägg pr år, som stadskassan skall betala utgör då kronor			224: 24	2,708: 24

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 6 oktober 1927.

OSCAR ANDERSSON.

Tablå över löner för lärarekåren vid Västerås folkskolor 1927.

N:o 27.
Ang. grunder för tilläggspension åt folkskolans lärarepersonal.

Befattningshavare	Minimilön	Ersättning för övertidsläsning	Ersättning för bostad	Ersättning för bränsle	Ortstillägg	Summa
Folkskollärare:						
Ordinarie i 1:a lönegrad.	2100	153	1000	261	200	3714
„ 2:a „	2400	174	1000	261	200	4035
„ 3:e „	2700	196	1000	261	200	4357
„ 4:e „	3000	218	1000	261	200	4679
Icke ordinarie..............	1700	124	450	144	200	2618
Folkskollärarinna:						
Ordinarie i 1:a lönegrad.	1900	138	725	198	100	3061
„ 2:a „	2100	153	725	198	100	3276
„ 3:e „	2300	167	725	198	100	3490
„ 4:e „	2500	182	725	198	100	3705
Icke ordinarie..............	1500	109	450	144	100	2303
Småskollärarinnna:						
Ordinarie i 1:a lönegrad.	1200	87	450	144	100	1981
„ 2:a „	1350	98	450	144	100	2142
„ 3:e „	1500	109	450	144	100	2303
„ 4:e „	1650	120	450	144	100	2464
Icke ordinarie..............	1000	73	450	144	100	1767
Högre folkskolan:						
Manl. lärare:						
Ordinarie i 1:a lönegrad.	3100	87	1250	315	200	4952
„ 2:a „	3500	98	1250	315	200	5363
„ 3:e „	3900	108	1250	315	200	5773
„ 4:e „	4300	120	1250	315	200	6185
Kvinnl. lärare:						
Ordinarie i 1:a lönegrad.	2650	74	1000	261	100	4085
„ 2:a „	2950	82	1000	261	100	4393
„ 3:e „	3250	91	1000	261	100	4702
„ 4:e „	3550	99	1000	261	100	5010

Anm.: Förutom här angivna lönebelopp utgår till samtliga lärarekategorier statens dyrtidstillägg samt kommunalt dyrtidstillägg å kommunens andel i avlöningen samt å ersättningen för övertidsläsning. Det kommunala dyrtidstillägget beräknas efter samma grunder som statens dyrtidstillägg. Till lärare i övningsämnen utgår avlöningen sålunda: Slöjdlärares lön = folkskollärarinnas. Slöjdlärarinnas 100 kr. utöver småskollärarinnas lön samt skolkökslärarinnas 300 kr. utöver småskollärarinnas lön jämte fria middagar i skolköket. På nämnda 100 resp. 300 kr. utgår dyrtidstillägg.

N:o 28.

Lönenämndens utlåtande ang. ändrade bestämmelser om dyrtidstillägg å pensioner.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Bestämmelserna i nu gällande under år 1921 av Stadsfullmäktige antagna lönestat för stadens befattningshavare för dyrtidstillägg å pensioner innehålla att sådant tillägg skall utgå med 2/3 av det dyrtidstilllägg, som skulle utgå till befattningshavare med samma avlöning som den fastställda pensionen.

Som motivering för reduceringen av dyrtidstillägg å pension i förhållande till det dyrtidstillägg, som åtnjutes å avlöning, har i betänkandet till 1921 års lönestat anförts, av levnadsbehovet skulle vara lägre för en pensionär än för en befattningshavare och att den förre i allmänhet icke skulle hava försörjningsplikt emot familjemedlemmar i den utsträckning, som vore fallet med den senare.

Lönenämnden har i särskild framställning till Stadsfullmäktige avgivit förslag till ändrade bestämmelser för kommunal pensionering av befattningshavare vid folkskolan av innehåll, att sådan befattningshavare skulle såsom pension av staden åtnjuta 65 % av stadens andel i avlöningen med undantag för kommunandelen i minimilönen och har i sitt yttrande till detta förslag i tabellform påvisat förhållandet mellan pension och totallön vid avskedstagandet, därav i tabell III huru det förslag, Lönenämnden härmed framlägger till ändrade bestämmelser för dyrtidstillägg å annan befattningshavares pension, kommer att verka.

Båda dessa förslag äro beroende av varandra så till vida, att ett antagande av det ena — om likställighet i avseende å pensioneringen mellan de olika grupperna av befattningshavare skall kunna åvägabringas — förutsätter ett antagande av det andra. Förutom av denna samhörighet emellan förslagen kan det ur billighetssynpunkt starkt ifrågasättas, huruvida den uppfattning, som i motiveringen för nu gällande bestämmelser kommit till synes, är riktig. Det torde nog icke kunna förnekas, att den reducering i medel för uppehället, som vid en pensionering inträder — enligt praxis utgår pension med 65 proc. av slutlönen vid avskedstagandet — redan i och för sig medför en så pass kraftig nedsättning av levnadsbehovet, att något ytterligare härutinnan — som dyrtidstilläggets utmätande på sätt hittills skett innebär — icke synes vara med rättvisa och billighet förenligt.

Av tabell III i förut omnämnda förslag framgår, att en pensionär i procent å totallönen vid avskedstagandet åtnjuter i pension med dyrtidstillägget avvägt efter nuvarande bestämmelser och index 171 i 30:de löneklassen 59 proc., i 24:de löneklassen 58 proc. och i 14:de löneklassen 56 proc., vilken procentsats stiger med större totallön, så att den t. ex. i 44:de löneklassen med en totallön av 9,995 kronor är uppe i 60 proc.

N:o 28.
Ang. ändrade bestämmelser om dyrtidstillägg å pensioner.

Vid avgörandet av frågan, efter vilka riktlinjer en ändring bör ske i nu gällande bestämmelser med fasthållande av ovan angivna princip och om rättvisa skall skipas med en pensionär under skäligt hänsynstagande till det lägre levnadsbehovet en sådan måste vidkännas och den mindre försörjningsplikt han i allmänhet kan hava, har Lönenämnden funnit det vara riktigast, att pensionen sättes i relation till slutlönen på sådant sätt, att 1,300 kronor av densamma motsvarar 2,000 kronor av slutlönen - 65 proc. — och att å de första 1,300 kronor dyrtidstillägget utgår med full kompensation efter indextalet, å nästa 1,300 kronor med 60/100 och å ytterligare del av pensionen med 40/100 av full kompensation. Resultatet härav blir, att pension jämte dyrtidstillägg skulle utgöra 65 proc. av totallön inklusive dyrtidstillägg vid avskedstagandet.

En undersökning har givit vid handen, att en sådan ändring i bestämmelserna skulle för staden med dess nuvarande pensionärer medföra en årlig merkostnad av i runt tal 4,000 kronor.

Då Lönenämnden av förut angivna skäl finner ändringen böra komma till stånd, hemställer Lönenämnden att Stadsfullmäktige ville besluta

att punkt 5:o) i gällande bestämmelser om dyrtidstillägg för stadens befattningshavare skall erhålla följande ändrade lydelse: "Dyrtidstillägg å pension utgår:

å del av pension, som icke överstiger 1,300 kronor om året efter ett procenttal, som motsvarar den levnadskostnadsökning, vilken angives av indextalet,

å del av pension, som överstiger 1,300 kronor, men icke 2,600 kronor om året efter ett procenttal, som motsvarar 60/100 av nämnda levnadskostnadsökning, samt

N:o 28.
Ang. ändrade bestämmelser om dyrtidstillägg å pensioner.

för del av pension, som överstiger 3,600 kronor om året efter ett procenttal, som motsvarar 40/100 av levnadskostnadsökningen."

Tillika föreslår Lönenämnden, att denna ändrade bestämmelse skall träda i kraft den 1 nästkommande juli samt att merutgiften för pensionering för befattningshavare för innevarande år skall bestridas av det i årets stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 11 maj 1928.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 29.

Lönenämndens utlåtande ang. beviljande av pension åt en del lärarinnor vid folkskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 26 nästlidne april hava Stadsfullmäktige för beredning till Lönenämnden överlämnat en framställning från Folkskolestyrelsen angående beviljade av kommunal tilläggspension åt avgående folkskollärarinnorna Beda Svanholm och Elin Persson.

Sedermera har Folkskolestyrelsen direkt till Lönenämnden för yttrande överlämnat en till Stadsfullmäktige ställd framställning om beviljande av dylik pension åt småskollärarinnan Olga Berg.

Med meddelande att av förenämnda befattningshavare Svanholm och Berg skulle vara berättigade till hel pension, och Person avkortad pension enligt de regler, som hittills tillämpats för pensionering av stadens befattningshavare, får Lönenämnden i anledning av remisserna och jämväl såsom yttrande i fråga om kommunal tilläggspension åt redan ur tjänsten avgångna folkskollärarinnorna Unda Bohman och Signe Hammarskiöld, vilken fråga ännu icke slutgiltigt avgjorts, hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta, att samtliga här omförmälda befattningshavare och före detta befattningshavare skola vara berättigade att från avskeds-

tagandet uppbära pension enligt det förslag till ändrade bestämmelser för kommunal tilläggspension åt befattningshavare vid folkskolan, som Lönenämnden samtidigt i särskild skrivelse underställt Stadsfullmäktiges avgörande.

N:o 29. *Ang. beviljande av pension åt en del lärarinnor vid folkskolan.*

Västerås den 12 maj 1928.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan folkskollärarinnan Elin Persson beviljats begärt avsked från sin tjänst vid Västerås folkskolor på grund av uppnådd pensionsålder, får folkskolestyrelsen härmed hemställa, att kommunal tilläggspension måtte beviljas henne att utgå fr. o. m. instundande 1 juli, enligt de grunder stadsfullmäktige kan komma att bestämma.

Västerås den 14 april 1928.

För Västerås folkskolestyrelse:

FREDR. FÅHRÆUS.

Emil Granér.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan folkskollärarinnan Beda Svanholm beviljats begärt avsked från sin tjänst vid Västerås folkskolor på grund av uppnådd pensionsålder, får folkskolestyrelsen härmed hemställa, att kommunal tilläggspension måtte beviljas henne att utgå fr. o. m. instundande 1 maj, enligt de grunder stadsfullmäktige kan komma att bestämma.

Västerås den 13 april 1928.

För Västerås folkskolestyrelse:

FREDR. FÅHRÆUS.

Emil Granér.

N:o 29.
Ang. beviljande av pension åt en del lärarinnor vid folkskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Småskollärarinnan Olga Bergh, vilken tjänstgjort vid Västerås folkskolor sedan den 1 juli 1894, har hos folkskolestyrelsen anhållit om avsked från den 4 mars 1928, då hon inträder i pensionsåldern. Folkskolestyrelsen, som beviljat sagda anhållan, får härmed hos stadsfullmäktige hemställa om kommunal tilläggspension till fröken Bergh att utgå fr. o. m. 1 instundande april.

Västerås den 15 mars 1928.

För Västerås folkskolestyrelse:

FREDR. FÅHRÆUS.

Emil Granér.

N:o 30.

Lönenämndens utlåtande ang. pensionsunderstöd åt f. Simläraren E. Johansson.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 26 nästlidne månad hava Stadsfullmäktige för yttrande till Lönenämnden överlämnat en framställning från Folkskolestyrelsen angående beviljande av pensionsunderstöd åt förre simläraren vid folkskolan Erik Johansson. Med återställande av handlingarne i ärendet får Lönenämnden nu anföra följande.

Av den utredning, som föregick och låg till grund för Lönenämndens beslut att avslå en direkt hos Lönenämnden av Herr Johansson gjord framställning om erhållande av pension, framgick, att han sedan år 1899 varit anställd som simlärare i kallbadhuset mot åtnjutande av avlöning, som under åren 1906—1911 delvis utgått av ett i stadens budget under utgiftstiteln "Kallbadhuset" årligen anvisat anslag å 300 kronor, att han därefter blivit anställd som lärare i simning dels för folkskolans lärjungar, dels ock för lärjungarne vid högre allmänna läroverket emot ett arvode, som utgått av kommunala medel, för förstnämnda undervisning från den 1 november 1911 och för sistnämnda från och med höstterminen 1918, att arvodena senast utgått med resp. 1,708 och

430 kronor årligen att den med undervisningen förenade tjänstgöringen varit förlagd under den kallare årstiden till varmbadhuset och under den varmare till kallbadhuset med en sammanlagd tid under året av nio månader, därav belöpande å undervisningen vid varmbadhuset 5 1/2 månader och en arbetstid för denna sistnämnda av genomsnittligen 14 timmar i veckan.

N:o 30.
Ang. pensionsunderstöd åt f. simläraren E. Johansson.

Enligt denna utredning kompletterad med herr Johanssons egen uppgift i skrivelsen till Folkskolestyrelsen angående omfattningen av tjänstgöringen i kallbadhuset före år 1911 och med kännedom om, att denna tjänstgöring, som till sin karaktär varit en vakttjänstgöring mera än en undervisning, efter år 1911 icke undergått någon förändring i avseende å omfattningen, skulle grundvalen för en pensionering i detta fall utgöras av en tjänstgöring under 9 månader årligen med en daglig arbetstid under 3 à 3 1/2 månader av i medeltal 5 timmar och under 5 1/2 månader av i medeltal något över 2 timmar.

Enligt allmänt gängse regler förutsättes för en pensionering dels en tjänstgöring varav vederbörandes tid under året helt tagits i anspråk, dels ock en längre anställningstid. Johanssons egentliga anställning i stadens tjänst, vilken, såsom framgått av det föregående, varit att anse som ett uppdrag varför arvode utgått, började först i och med simundervisningen i folkskolan under år 1911. Vare sig i avseende å den dagliga tjänstgöringstiden eller å anställningens varaktighet under året eller från begynnelsen, kan enligt dessa grunder Johansson anses fylla villkoren för erhållande av kommunal pension eller ersättning för denna.

Lönenämnden kan därför med den utgångspunkt Nämnden måste intaga vid behandling av frågor som falla inom området för dess förberedande handläggning eller att bedöma desamma ur huvudsakligen principiell synpunkt i denna fråga, sådan densamma föreligger, ändra mening. Härvid har Lönenämnden icke ingått på ett bedömande av den samhällsnytta, som kan hava varit förenad med herr Johanssons verksamhet. Frågan huruvida denna kan motivera ett tillfälligt understöd har Lönenämnden icke ansett sig böra taga under övervägande, och torde densamma i övrigt icke vara av beskaffenhet, att det tillhör Lönenämnden att däröver avgiva yttrande.

Västerås den 11 maj 1928.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 30.
Ang. pensionsunderstöd åt f. Simläraren E. Johansson.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

F. d. simläraren Erik Johansson hade i skrivelse till folkskolestyrelsen meddelat, att hans anhållan hos lönenämnden om pension blivit avslagen samt hemställt att folkskolestyrelsen måtte åtaga sig hans sak och hos stadsfullmäktige göra framställning om understöd i form av pensionsersättning.

Av lönenämndens protokoll framgick, att herr Johansson från år 1899 varit anställd som simlärare i kallbadhuset samt från 1911 jämväl lärare i simning vid folkskolan och h. allm. läroverket. Den 4 mars 1927 erhöll han på egen begäran avsked från sin tjänst på grund av sjukdom. Det arvode han uppbar vid avskedstagandet utgjorde kr. 2,138, varav folkskolans stat påförts kr. 1,708 och läroverkets kr. 430: —.

Anledningen till att herr Johanssons framställning lämnats obeaktad av lönenämnden motiveras med att den befattning han innehaft icke varit uppförd på ord. stat och i avseende å anställningstid icke varit sådan, att den enligt hittills tillämpade regler för pensionering kunnat berättiga innehavaren att erhålla pension.

Häremot ville dock styrelsen erinra om att arvodesavlönade befattningshavare med t. o. m. vida mindre omfattande tjänstgöring, än den Johansson haft, erhållit pension. Av lönenämndens egen utredning, kompletterad med vissa av Johansson själv lämnade uppgifter i sin skrivelse till folkskolestyrelsen, framgår, att hans arbete dels som simlärare, dels som tillsyningsman vid kallbadhuset tagit en mycket väsentlig del av hans tid i anspråk. Då styrelsen dessutom har sig bekant, att Johansson med undantag för de senare åren uppburit en mycket obetydlig ersättning för sitt arbete, ja, delvis utfört detsamma utan någon ersättning alls, fann den i detta fall lönenämndens avvisande hållning väl hård. Styrelsen beslöt därför ingå till stadsfullmäktige med anhållan om pensionsunderstöd till Johansson enligt de grunder stadsfullmäktige be hagade bestämma.

Västerås den 14 april 1928.

För Västerås folkskolestyrelse:

FREDR. FÅHRÆUS.

Emil Granér.

Till Folkskolestyrelsen i Västerås.

N:o 30. *Ang. pensionsunderstöd åt f. Simläraren E. Johansson.*

Under hänvisande till bilagda protokollsutdrag från Västerås stads lönenämnd, därvid min ansökan om kommunal pension blivit avslagen, anhåller undertecknad vördsamt att Folkskolestyrelsen upptager samma min ansökan, samt ingår till Stadsfullmäktige med begäran för mig om understöd i form av pensionsersättning efter de grunder och den storlek som fullmäktige behagade bestämma.

Som stöd för min ansökan må erinras, att jag varit anställd i stadens tjänst som simlärare sedan den 1 juni 1899, att jag för cirka ett år sedan på grund av sjukdom måste helt hastigt avgå från min befattning, och mistade därmed min inkomst som simlärare kr. 2,138: —.

Då i lönenämndens protokoll min tjänstetid före den 1 nov. 1911 ej är angiven, och det kan vara av betydelse vid bedömandet av min ansökan, må anföras att densamma före sagda tid i kallbadhuset utgjorde i regel 33 timmar i veckan under mån. juni—aug. varje år. Dessutom utövade jag på annan tid åren 1902— och intill 1911 då den obligatoriska simundervisningen tog sin början, frivillig simundervisning i stadens folkskolor, och för detta åtnjöt jag ingen som helst ersättning.

I förhoppning om bifall till min ansökan tecknas vördsamt.

Västerås den 16 febr. 1928.

ERIK JOHANSSON.

f. simlärare.

Rätt avskrivet betygar:

Emil Granér.

N:o 31.

Lönenämndens skrivelse ang. understöd åt tvätterskan vid varmbadhuset Maria Berg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Maria Berg, anställd såsom tvätterska vid stadens varmbadhus, anhållit att från avgången ur befattningen få åtnjuta pension, har Badhusstyrelsen överlämnat detta ärende till Lönenämnden för dess vidare befordrande till Stadsfullmäktige jämte eget yttrande och därvid

N:o 31. *Ang. understöd åt tvätterskan vid varmbadhuset Maria Berg.*

under erinran, att Stadsfullmäktige förrut beviljat en vid badhuset anställd baderska ett årligt understöd å 300 kronor, föreslagit att jämväl Berg måtte beredas understöd med liknande belopp.

Lönenämnden får i anledning härav, och på grund av det likartade i anställningsförhållandena vid jämförelse emellan nu föreliggande fall och precedensfallet, hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta tilldela tvätterskan Berg ett årligt understöd från och med tidpunkten för anställningens upphörande å 300 kronor att utgå av tillgängliga medel å varmbadhusets stat, och därvid tillika bestämma, att å detta årliga understöd icke skall utgå något dyrtidstillägg.

Västerås den 12 maj 1928.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Utdrag av protokoll, hållet vid Badhusstyrelsens i Västerås sammanträde den 30 mars 1928.

§ 5.

Från tvätterskan Maria Berg hade inkommit en skrivelse med begäran om pension, då hon, på grund av ålder och sjukdom, vore oförmögen att vidare utföra något arbete vid badhuset.

Styrelsen beslöt att skrivelsen skulle remitteras till Lönenämnden med förordande av ett årligt understöd av c:a 300 kronor i likhet med vad förut beviljats förre baderskan Lovisa Schön.

Som ovan.

B FALK.

Till Styrelsen för Västerås Stads Varmbudhus, Västerås.

Undertecknad, född den 29 Sept. 1855, sedan den 10 Oktober 1910 anställd såsom Tvätterska vid Västerås Stads Varmbadhus, får härmed på grund av sjukdom och på så sätt oförmögen att vidare utföra något arbete vid Varmbadhuset, vördsamt anhålla om någon pension härefter skulle kunna beredas mig.

Västerås den 30 December 1927.

Maria Berg,

Tvätterska vid Västerås Stads Varmbadhus.

N:o 32.

Kungl. Maj:ts beslut ang. tillstånd för staden att upplägga ett nytt amorteringslån.

Till länsstyrelsen i Västmanlands län.

Å särskilda sammanträden under åren 1926 och 1927 hava Stadsfullmäktige i Västerås beslutat följande utgifter att gäldas med lånemedel, nämligen för:

1)	uppförande av ny ekonomibyggnad vid ålderdomshemmet i Karlslund	kr.	310,000: —
2)	utdragande av vatten-, avlopps- och gasledningar till byggnadsområdet Nedre Rosenhill	„	14,000: —
3)	nedläggande av jordkabel mellan statens kraftverk och stadens elektricitetsverk	„	22,000: —
4)	nedläggande av en jordkabel mellan kopplingsstationen och nya lasarettet	„	26,000: —
5)	anordnande av en underjordisk kopplingsstation å Remontmarknadsplatsen	„	7,000: —
6)	nedläggande av ny jordkabel till djuphamnen vid Karlsberg	„	31,600: —
7)	anordnande av transformator och lågspänningsledningar till maskinerierna vid djuphamnen	„	17,600: —
8)	fullbordande av hamnbyggnaden österut	„	183,553: 20
9)	anläggande av nytt gasverk å Kungsängen . . .	„	536,000: —
10)	uppförande av byggnad för gymnastikundervisningen vid högre allmänna läroverket	„	185,000: —
	eller tillhopa kronor		1,332,753: 20

I en till Kungl. Maj:t ställd, av länsstyrelsen i Västmanlands län med utlåtande den 22 februari 1928 jämte magistratens i Västerås yttrande överlämnad skrift har drätselkammaren i nämnda stad, under åberopande av stadsfullmäktiges å sammanträde den 29 november 1927 fattade beslut, anhållit *ej mindre* om rätt för staden att mot obligationer eller vanliga skuldförbindelser upptaga ett på 20 års amortering ställt lån å 1,500,000 kronor, *än även* om medgivande att till täckande av ovannämnda utgifter omedelbart avyttra obligationer eller utfärda skuldförbindelser till ett sammanlagt belopp av 1,332,753 kronor 20 öre.

N:o 32. *Ang. tillstånd för staden att upplägga ett nytt amorteringslån.*

Efter anmodan har svenska stadsförbundets finansråd den 28 mars 1928 avgivit yttrande i ärendet.

Av företedd utredning har inhämtats, att av den under 2 antecknade utgiften 5,000 kronor skulle täckas medelst bidrag från fastighetsägare.

Då lånemedel icke böra anlitas till gäldande av de under 3, 5 och 6 upptagna uppgifterna samt ovan angivna 5,000 kronor av utgiften 2, bifaller Kungl. Maj:t allenast så till vida den gjorda ansökningen, att staden Västerås må *antingen* upplägga ett obligationslån å en miljon femhundratusen kronor, att genom årliga avbetalningar gäldas under loppet av högst tjugu år från det någon del av de till lånet hörande obligationer blivit avyttrad, samt till täckande av de under 1, 4 och 7—10 angivna utgifter ävensom återstående 9,000 kronor av utgiften under 2 omedelbart försälja obligationer till ett belopp av en miljon tvåhundrasextiosjutusenetthundrafemtiotre kronor 20 öre, *eller ock* för bestridande av samma utgifter mot vanliga skuldförbindelser upptaga ett lån å sistnämnda belopp, att på enahanda sätt återbetalas inom loppet av högst 20 år från upptagandet; dock att obligationer skola hava avyttrats eller skuldförbindelser utfärdats senast den 20 april 1929, vid äventyr att medgivande till upplåningen skall anses ha förfallit;

och föreskriver Kungl. Maj:t tillika, att, därest staden begagnar sig av tillståndet att upptaga ovannämnda obligationslån, å återstående lånebeloppet 232,846 kronor 80 öre obligationer icke må avyttras med mindre därom i behörig ordning fattat beslut blivit efter underställning av Kungl. Maj:t godkänt.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela länsstyrelsen till kännedom och för vederbörandes underrättande.

Stockholm den 20 april 1928.

ERNST LYBERG.

Bengt Arfvidsson.

N:o 33.

Drätselkammarens skrivelse ang. överföring av en del av elektricitetsverkets distribution från likström till växelström.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna en framställning av Vatten- och Gasverksstyrelsen angående plan för överföring av en del

stadsområden, vad angår distributionen av elektricitet, från likström till växelström, samt såsom en början härtill angående anvisande av ett anslag å 30,000 kronor till omedelbar sådan överföring av vissa av dessa stadsområden, och får Drätselkammaren såsom eget yttrande över framställningen på de skäl styrelsen anfört tillstyrka bifall till framställningen och alltså även att det begärda anslaget måtte utgå av elektricitetsverkets vinstmedel under år 1929.

N:o 33. *Ang. överföring av en del av elektricitetsverkets distribution från likström till växelström.*

Västerås den 24 maj 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av den alltjämt fortgående ökningen uti konsumtion av elektrisk energi från stadens elektricitetsverk har Vatten- och Gasverksstyrelsen låtit verkställa en del utredningar i syfte att på ett för staden mest ekonomiskt sätt möta de ökade kraven och får styrelsen med ledning av dessa utredningar anföra följande:

Såsom torde vara bekant sker distributionen medelst tvenne olika system, dels likströmsdistribution, då högspänd växelström genom maskiner omformas i elektricitetsverket till likström, som utsändes i ett kabelnät till huvudsakligen stadens inre delar, dels växelströmsdistribution, då högspänd växelström ledes direkt från statens kraftverk i en ringlinje runt staden och på olika punkter nedtransformeras till lämplig distributionsspänning och fördelas inom vissa områdesgrupper, belägna i stadens pereferi. Utvecklingen och erfarenheten inom elektrotekniska området hava givit vid handen, att växelströmsdistribution är fördelaktigare, enär densamma ställer sig billigare både med avseende på anläggnings- och driftkostnader än likströmsdistributionen och bör följaktligen den senare om så kan undvikas icke utökas utöver sin nuvarande kapacitet. I den mån belastningen ökas inom likströmsnätet, böra således de till detta nät kopplade ytterområden, vilka matas genom luftledningar, bit för bit överföras till växelströmsnätet. Sedan flera år tillbaka har ledningsnätens utbyggnad fortgått efter denna linje. År 1918 överfördes således Regementet, Tuberkulossjukhuset, Aroslund och Gustavsviksområdet till växelström. Under förra året uppfördes transformatorstationer vid Ragvalds backe, Ålderdomshemmet och

N:o 88.
Ang. överföring av en del av elektricitetsverkets distribution från likström till växelström.

Folkets Park och överkopplades Hammarbyområdet och Ålderdomshemmet till växelström under det att Folkets Park innevarande sommar kommer att kopplas till växelströmsnätet.

Likströmsmaskineriet i elektricitetsverket har en kapacitet av 1220 kilowatt. Med den nuvarande omfattningen av tillhörande nät har belastningen tidvis uppgått till 1120 kilowatt, varför tiden är inne att ersätta likströmmen med växelström.

I efterföljande kostnader äro förutom de i förslagen uppräknade ytterområdena även upptaget det område inom stadsplanen, som begränsas av Knutsgatan, Kopparbergsvägen och Norra Ringvägen, beroende på att detta område, i motsats till vad eljest är fallet inom staden, där distributionen sker genom jordkablar, huvudsakligen matas genom luftledningar, vilket förhållande underlättar ett utbyte till växelström.

Föreslagna områden samt kostnaderna för överföring till växelström.

1)	Annedal, Oskaria, Hyttan och områdena utefter Gästgivarevägen och Stohagsvägen	9,500: —
2)	Almelundsområdet (kvarteren Jenny, Jeanette, Katarina och Johanna)	7,700: —
3)	Lustigkulla, Norrmalm och Blåsbo	30,300: —
4)	Valsborg, Lindsborg, Gustavsborg, Rosenhill, Kristiansborg, Hoffsta, Karlsdal, Katrinelund, Tegelvreten, Nygård m. fl. samt nyssnämnda område, begränsat av Knutsgatan, Kopparbergsvägen och N. Ringvägen	52,000: —
5)	Ängsgärdet, Viktoriaföreningen och Sandgärdet	41,500: —
6)	Sommarro och Hemdal	13,500: —
	Kronor	154,500: —

Enär i dessa kostnader är inbegripet ej blott nytillkommande ledningar utan även ombyggnad av de gamla ävensom omändring av befintliga inomhusinstallationer, böra kostnaderna ej bestridas genom lånemedel utan i det stället genom vinstmedel från verket.

Arbetet bör utföras under de närmaste 5 åren. Möjligt är dock, att detsamma för att tillräckligt fort lätta på likströmsdistributionen måste bedrivas fortare. Men även om detta skulle visa sig nödvändigt, böra dock kostnaderna för att ej onödigt hårt belasta verkets budget fördelas på cirka 5 år med början år 1929.

Överförande av samtliga här uppräknade områden till växelström beräknas minska likströmsdistributionen med cirka 400 kilowatt, med

vilket kraftbelopp man sålunda har att möta den ständigt pågående ökningen av likström inom centrala staden.

N:o 33.
Ang. överföring av en del av elektricitetsverkets distribution från likström till växelström.

Redan under innevarande år är det nödvändigt att arbetena påbörjas inom de med nummer 1, 2 och 6 betecknade områdena, för vilka kostnaderna enligt ovan äro beräknade till 30,700 kronor.

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville bemyndiga styrelsen att överföra distributionen av elektrisk energi från likström till växelström,

dels inom Annedal och Oskaria m. fl. områden,

dels inom Almelundsområdet och

dels inom Sommarro och Hemdal samt medgiva,

att kostnaderna, förslagsvis 30,000 kr., härför få bestridas av vinstmedel från elektricitetsverket år 1929

Västerås den 21 maj 1928.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Wilh. Nybergs Boktr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar.

Den 28 Juni 1928.

N:o 34.

Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1927.

BERÄTTELSE

över Västerås Stads Fattigvård år 1927.

Jämlikt reglementet för Västerås stads fattigvård, får fattigvårdsstyrelsen härmed avgiva berättelse över sin verksamhet under år 1927.

Styrelsen har under året haft 12 ordinarie sammanträden, varvid sammanlagt behandlats 1,246 protokollförda ärenden. Fattigvårdens förvaltningsutskott har haft 21 sammanträden, varvid 326 protokollförda ärenden handlagts.

Den yttre fattigvården.

Understödstilldelningen har skett efter enahanda bestämmelser och former som tidigare.

Ehuru arbetslöshetens verkningar icke direkt kunna sägas hava betungat fattigvården i den utsträckning, som under tidigare år, så har den dock, särskilt under vintermånaderna, varit av rätt stor omfattning.

Under året har omreglering av fattigvårdsdistrikten i staden ägt rum, varvid antalet distrikt minskats från 12 till 11. Tillämpning av den nya indelningen träder i kraft med berättelseårets utgång.

Den slutna fattigvården.

Ålderdomshemmets behov av livsförnödenheter liksom även utspisningen har tillgodosetts på sätt som tidigare skett. Nya ekonomibyggnader har under året blivit färdig och tagits i bruk. Den kommer av allt att dömma att fylla ett länge känt behov av bättre och tidsenligare anordningar för såväl matlagning som tvätt.

I övrigt har hemmets angelägenheter handhafts som under tidigare år.

N:o 34. *Fattigvårdsstyrelsens årsberätlelse för 1927.*

Rörande fattigvårdens förvaltning och förhållanden i övrigt hänvisas till efterföljande tabeller.

Västerås i april 1928.

För Fattigvårdsstyrelsen:
ALB. LUNDKVIST.

Axel Norén.

Fattigvårdsstyrelsen.

Fattigvårdsstyrelsen har under år 1927 utgjorts av:

Måleriföreståndare Alb. Lundkvist, ordförande.

Guldsmeden E. Tengström, v. ordförande och distriktschef.

Ledamöter och distriktschefer: Köpmannen Emil Kumlin, Kapten P. R. Tersmeden, Förmannen J. V. Råberg, Sjukbesökaren E. Keijser, Folkskollärarinnan Unda Bohman, Pastor G. H. Kolmodin, Fru Ida Grönberg, Verkstadsarbetaren Oskar Blomkvist, Lindaren Fredrik Vetter, Svarvaren Georg Jansson samt Komminister Ernst Enochsson.

Fattigvårdsstyrelsens befattningshavare:

Vid Fattigvårdsbyrån:

Axel Norén, syssloman, sekreterare och ombudsman sedan 1 jan. 1920.

Fröken Elin Isaksson, kontorsbiträde sedan 1 mars 1922.

Carl E. Scott, tillsyningsman sedan 1 jan. 1922.

Lisa Larsson, kontorsbiträde, ordinarie sedan 1 jan. 1926.

Vid Ålderdomshemmet:

Gustav Severin Pihl, föreståndare sedan 1 januari 1924 (vik. sedan 1 april 1923.)

Johan Viktor Eriksson, vaktmästare sedan 24 oktober 1921.

Henrik Forslund, maskinist sedan 1 mars 1920.

Olga Lundberg, husmoder sedan 4 jan. 1917.

Anna Forslund, sjuksköterska sedan 1 mars 1910.

Elin Ramkvist, sjuksköterska sedan 1 jan. 1922.

Ester Vilhelmina Eriksson, sjuksköterska sedan 1 okt. 1926.

Ruben Sand, vårdare sedan 1 juli 1923.

12 köks-, tvätt- och sjukbiträden. **N:o 34.** *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1927.*

Predikant: Komminister E. Nyberg.

Läkare: Doktor Carl Idar, läkare vid Ålderdomshemmet och för norra stadsdelens understödstagare.

Doktor L. Bladini, läkare för södra stadsdelen samt S:t Ilian och Lundby.

Tabell över inlagor i fattigvårdsmål:

a) *Till främmande kommuner avlåtna anmaningar och svar å anmaningsskrivelser:*

	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927
Anmaningsskrivelser	65	106	129	112	150	172	131	106
Svar å anmaningsskrivelser .	80	76	104	96	98	136	111	108
Summa	145	182	233	208	248	308	242	214

b) *Till Konungens Befallningshavande i länet:*

	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927
Ansökningar hos K. B. . .	50	19	46	86	95	81	118	124	82	53
Påminnelser	39	108	138	154	253	264	263	304	302	146
Förklaringar	56	129	167	174	198	211	209	261	256	83
Summa	145	256	351	414	546	556	590	689	640	282

Dessutom har från fattigvårdsbyrån under året utgått 1,838 skrivelser i olika fattigvårdsärenden.

N:o 34.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse år 1927.

Uppgift å antalet understödstagare

samt deras fördelning rörande ålder och kön m. m. enligt utdrag av statistisk redogörelse till Statistiska Centralbyrån:

Tablå över antalet understödstagare av olika slag, fördelade efter kön, ålder och civilstånd.

	Födelseår	Varakt. understödda				Tillfälligt understödda		Summa
		Kvarvarande från föreg. år		Nytillkomna under året				
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
Barn, direkt understödda	1917–1921	—	—	—	—	2	4	6
	1920–1911	1	1	1	—	5	7	15
Summa		1	1	1	—	7	11	21
därav i äktenskap		1	—	1	—	5	6	13
„ utom äktenskap		—	1	—	—	2	5	8
Ogifta, äldre personer	1911—1898	28	43	4	17	40	58	190
	1897—1878	26	46	2	13	15	18	120
	1877—1868	12	21	5	1	5	3	47
	1867—1861	10	12	—	1	1	—	21
	1860—1853	12	17	3	—	2	1	35
	Före 1853	5	19	2	3	1	2	32
Summa		93	158	16	35	64	82	448
därav utan tillh. barn		91	121	15	24	64	60	375
„ med „ „		2	37	1	11	—	22	73
tillhörande barn		34	31	8	7	14	18	112
Äkta makar, som gemensamt åtnjuta understöd	1911—1898	4	10	2	7	6	11	40
	1897—1878	35	43	17	13	52	50	210
	1877—1868	22	23	3	5	10	12	75
	1867—1861	16	15	5	3	8	5	52
	1860—1853	25	19	4	2	5	1	56
	Före 1853	17	9	—	1	—	2	29
Summa		119	119	31	31	81	81	462
Därav utan tillh. barn		61	61	11	11	10	10	164
„ med „ „		58	58	20	20	71	71	298
Tillhörande barn		66	85	34	20	98	96	399
Äkta makar, av vilka endera eller båda var för sig åtnjuta understöd	1911—1898	—	3	—	1	1	6	11
	1897—1878	5	11	—	3	15	15	49
	1877—1868	2	8	—	1	3	5	19
	1867—1861	4	11	1	1	1	3	21
	1860—1853	10	10	—	1	1	2	24
	Före 1853	6	2	1	1	2	—	12
Summa		27	45	2	8	23	31	136
Därav utan tillh. barn		26	35	2	6	23	29	121
„ med „ „		1	10	—	2	—	2	15
Tillhörande barn		20	13	3	1	1	3	41

	Födelseår	Varakt. understödda				Tillfälligt understödda		Summa
		Kvarvarande från föreg. år		Nytillkomna under året				
		m.	kv.	m.	kv.	m	kv.	
Änklingar, änkor och frånskilda .	1911—1898	—	3	—	3	1	4	11
	1897—1878	2	75	1	4	6	17	105
	1877—1868	2	49	1	7	4	8	71
	1867—1861	8	55	3	6	8	3	83
	1860—1853	15	84	2	5	5	4	115
	Före 1853	34	76	3	3	5	3	124
Summa		61	342	10	28	29	39	509
Därav utan tillh. barn		60	255	10	22	24	26	397
„ med „ „		1	87	—	6	5	13	112
Tillhörande barn		105	77	6	8	16	19	231
Summa direkta understödstagare .		301	665	60	102	204	244	1576
„ tillhörande barn		225	206	51	36	129	136	783
Samtliga understödstagare		526	871	111	138	333	380	2359
Därav tillhörande annat fatttigvårdssamhälle		42	91	33	31	37	29	263

Direkta understödstagare, varaktigt understödda:

	M.	Kv.
Under året avlidna	27	37
Under året på annat sätt avgångna	25	56
Till nästa år kvarvarande	309	674
Summa	361	767

N:o 84.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse år 1927.

Tablå över understödets beskaffenhet:

	Intagna på					Utackorderade	Understödda i hemmet	På annat sätt understödda	Summa
	Fattigvårdsanstalt	Arbetshem	Anstalt för sinnessjuka	Anstalt för kroniskt sjuka	Annan sjukvårdsanstalt				
Varaktigt understödda:									
Barn, direkt understödda:									
i äktenskap	2	—	—	—	—	—	—	—	2
utom äktenskap . .	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Vuxna män:									
Ogifta	42	—	19	3	10	1	36	6	117
Gifta	19	—	3	—	8	—	160	4	194
Änklingar eller frånskilda	34	—	1	—	3	—	39	—	77
Vuxna kvinnor:									
Ogifta	55	—	23	—	9	2	111	7	207
Gifta	34	—	5	—	6	—	172	2	219
Änkor eller frånskilda	46	—	4	—	7	1	332	7	397
Summa direkt underunderstödda	232	—	55	3	43	4	851	26	1214
Tillhörande barn . .	6	—	—	—	—	—	498	7	511
Tillfälligt understödda:									
Barn, direkt understödda	—	—	1	—	15	—	1	1	18
Vuxna personer	61	1	—	—	97	—	233	52	444
Tillhörande barn . . .	—	—	—	—	—	—	260	12	272
Summa tillfälligt understödda	61	1	1	—	112	—	494	65	734
Samtliga understödstagare	299	1	56	3	155	4	1843	98	2459

N:o 84. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse år 1927.*

Tablå över orsaker till understödsbehovet:

Kön och civilstånd	Födelseår	Sjukdom	Otillräcklig arbetsförmåga	Arbetslöshet	Dryckenskap	Lättja och liknöjdhet	Talrik familj	Andra orsaker	S:a understödstagare
Nytillkomna, varaktigt understödda:									
Barn, direkt understödda:									
i äktenskap		—	—	—	—	—	—	—	—
utom äktenskap . .		1	—	—	—	—	—	—	1
Vuxna män	1911—1878	10	4	11	—	—	—	1	26
	1877—1861	13	3	1	—	—	—	1	18
	Före 1861	12	3	—	—	—	—	—	15
Vuxna kvinnor	1911—1878	33	22	1	—	—	5	—	61
	1877—1861	13	11	1	—	—	—	—	25
	Före 1861	12	4	—	—	—	—	—	16
Summa		94	47	14	—	—	5	2	162
Tillfälligt understödda:									
Barn, direkt understödda		17	—	—	—	—	—	1	18
Vuxna män	1911—1878	67	4	57	2	3	—	3	136
	1877—1861	20	6	13	—	—	—	1	40
	Före 1861	16	4	1	—	—	—	—	21
Vuxna kvinnor	1911—1878	86	46	22	—	—	21	4	179
	1877—1861	14	18	3	—	—	2	2	39
	Före 1861	13	2	—	—	—	—	—	15
Summa		233	80	96	2	3	23	11	448

N:o 34.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1927.

TABLÅ ÖVER UNDERSTÖDETS VÄRDE:

	Kontant Kr.	Vård å samhällets anstalt Kr.	Annat understöd Kr.	Summa Kr.	Antal understödsmånader
Varaktigt understödda:					
a) Direkt understödda barn;					
Intagna på fattigvårdsanstalt......	—	1,992	—	1.992	24
I sina hem understödda	240	—	—	240	12
Summa	240	1,992	—	2,232	36
b) Äldre personer utan tillhörande barn:					
Intagna på fattigvårdsanstalt......	—	111,660	—	111,660	1,621
Intagna på sjukvårdsanstalt	—	—	28,354	28,354	674
Utackorderade........................	—	—	950	950	48
I sina hem understödda	145,264	—	24,759	170,023	5,340
På annat sätt understödda.........	695	—	490	1,185	47
Understödda på mera än ett av ovan angivna sätt..................	13,639	12,105	6,518	32,262	706
Summa	159,598	123,765	61,071	344,434	8,436
c) Äldre personer med tillhörande barn:					
Intagna på fattigvårdsanstalt......	—	1,139	—	1,139	21
I sina hem understödda	88,905	—	29,894	118,799	2,769
På annat sätt understödda.........	415	—	53	468	14
Understödda på mera än ett av ovan angivna sätt..................	14,518	517	9,072	24,107	430
Summa	103,838	1,656	39,019	144,513	3,234
Tillfälligt understödda:					
Intagna på fattigvårdsanstalt......	—	9,448	—	9,448	—
Intagna på arbetshem	—	—	130	130	—
Intagna på sjukvårdsanstalt	—	—	4,921	4,921	—
I sina hem understödda	8,139	—	9,204	17,343	—
På annat sätt understödda.........	115	—	1,311	1,426	—
Understödda på mera än ett av ovan angivna sätt..................	449	166	1,299	1,914	—
Summa	8,703	9,614	16,865	35,182	—
Både varaktigt och tillfälligt understödda:					
Summa för samtliga understödstagare	272,379	137,027	116,955	526,361	11,706

Tablå över personer, som under redogörelseåret erhållit kommunalt pensionstillskott och sjukvårdsbidrag. *N:o 84. Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1927.*

Tablå över antalet understödstagare av olika slag, fördelade efter kön, ålder och civilstånd.

	Födelseår	Varaktigt understödda: Kvarv. från föreg. år		Varaktigt understödda: Nytillkomna under året		Tillfälligt understödda		Summa
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
Barn, direkt understödda	1920—1911	—	—	—	—	—	1	1
Summa	—	—	—	—	—	—	1	1
Därav i äktenskap . . .	—	—	—	—	—	—	1	1
Ogifta, äldre personer .	1911—1898	3	3	—	3	4	10	23
	1897—1878	—	—	1	—	3	3	7
	1877—1868	—	—	—	—	—	—	—
Summa	—	3	3	1	3	8	13	31
Äkta makar, som gemensamt åtnjuta understöd	1867—1861	1	—	1	—	—	—	2
	1860—1853	—	2	—	1	—	—	3
	före 1853	1	—	—	—	—	—	1
Summa	—	2	2	1	1	—	—	6
Äkta makar, av vilka endera eller båda var för sig åtnjuta understöd	1911—1898	—	—	—	—	—	1	1
	1897—1878	4	1	1	1	7	3	17
	1877—1868	1	—	—	—	—	—	1
	före 1853	—	—	1	—	—	—	1
Summa	—	5	1	2	1	7	4	20
	1897—1878	—	—	—	—	—	2	2
	före 1853	2	—	—	—	—	—	2
Summa	—	2	—	—	—	—	2	4
Samtliga understödstag.	—	12	6	4	5	15	20	62
Därav pers., som erhållit:								
Kommunalt pensionstillsk.	—	4	2	2	1	—	—	9
„ sjukvårdsbidrag	—	8	4	2	4	15	20	53

Direkta understödstagare, varaktigt understödda:

	m	kv.
Under året avlidna	1	—
Under året på annat sätt avgångna	1	—
Till nästa år kvarvarande	14	11
Summa	16	11

N:o 34.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1927.

Tablå över understödets beskaffenhet:

	Intagna på Fattigvårdsanstalt	Intagna på annan sjukv.-anstalt	Understödda i hemmet	På annat sätt understödda	Summa
Varaktigt understödda:					
Vuxna män:					
Ogifta	—	—	—	4	4
Gifta	—	4	9	2	15
Änklingar eller frånskilda	—	—	2	—	2
Vuxna kvinnor:					
Ogifta	1	4	4	3	12
Gifta	1	—	6	—	7
Änkor eller frånskilda	—	—	—	—	—
Summa varaktigt understödda	2	8	21	9	40
Tillfälligt understödda:					
Barn, direkt understödda	—	1	—	—	1
Vuxna personer	1	31	4	1	37
Summa tillfälligt understödda	1	32	4	1	38
Samtliga understödstagare	3	40	25	10	78

Tablå över orsaker till understödsbehovet:

	Födelseår	Sjukdom	Otillräcklig arbetsförmåga	Andra orsaker	Summa understödstagare
Nytillkomna, varaktigt understödda:					
Vuxna män	1911—1878	1	—	1	2
	Före 1861	—	2	—	2
Vuxna kvinnor	1911—1878	3	1	—	4
	1877—1861	—	1	—	1
Summa		4	4	1	9
Tillfälligt understödda:					
Barn, direkt understödda		1	—	—	1
Vuxna män	1911—1878	14	—	—	14
	1877—1861	1	—	—	1
Vuxna kvinnor	1911—1878	18	1	—	19
Summa		34	1	—	35

N:o 84. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1927.*

Tablå över understödets värde:

	Kontant Kr.	Vård å fattigv.-anstalt Kr.	Annat understöd Kr.	Summa Kr.	Antal understödstagare
Varaktigt understödda:					
b. Äldre personer utan tillh. barn:					
I sina hem understödda	2,160	—	—	2,160	82
På annat sätt understödda . . .	1,384	—	818	2,202	59
Understödda på mera än ett av ovan angivna sätt	975	—	1,622	2,597	54
Summa	4,519	—	2,440	6,959	195
Tillfälligt understödda:					
Intagna på sjukvårdsanstalt . . .	10	—	5,166	5,176	
På annat sätt understödda . . .	48	—	295	343	
Understödda på mera än ett av ovan angivna sätt	245	205	962	1,412	
Summa	303	205	6,423	6,931	
Summa för samtliga understödstagare	4,822	205	8,863	13,890	

Understödstagarnas procenttal av Västerås stads folkmängd den 31 dec. 1927 utgör för hela fattigvården 8,01 %, för yttre fattigvården 6,66 % och för fattigvårdsanstalten 1,35 %.

Under året har i 18 fall försörjningspliktig ålagts arbete enligt § 71 fattigvårdslagen, vilket åläggande i 3 fall lett till inställande i arbetet.

Vård har under året lämnats:

	Antal personer							
	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927
Å lasarett och därmed likställda vårdanstalter	119	127	231	221	198	207	172	145
Å sanatorium	46	34	29	34	33	46	37	31
Å sinnesslöanstalter	12	14	17	18	19	23	8	11
Å Hospital	21	23	29	33	41	39	41	52
Å Epileptikerhem	1	1	1	1	1	1	3	3
Å Eugeniahemmet	1	5	4	4	1	1	—	—
Å andra vårdanstalter	1	6	4	5	12	15	10	18
Summa	201	210	315	316	305	332	271	260

N:o 34.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse år 1927.

Ordinarie understöd i kontanter och in natura under åren 1925, 1926 och 1927, fördelat distriktsvis.

Distrikt n:r	År 1925			År 1926			År 1927		
	Understödskostnader distriktsvis under året	Understödskostnader pr hushåll	Understödskostnader pr person.	Understödskostnad distriktsvis under året	Understödskostnader pr hushåll	Understödskostnader pr person	Understödskostnad distriktsvis under året	Understödskostnader pr hushåll	Understödskostnader pr person
N:o 1 . . .	16,589: 67	436: 57	338: 56	20,274: 75	431: 38	368: 63	21,819: 71	445: 30	320: 85
„ 2 . . .	14,752: 15	526: 86	335: 28	15,586: 95	577: 29	410: 18	14,808: —	592: 32	374: 56
„ 3 . . .	27,048: 36	510: 97	273: 21	29,551: 77	527: 71	317: 76	31,192: 26	511: 35	276: 99
„ 4 . . .	30,181: 75	529: 50	377: 27	34,689: 75	542: 03	412: 97	38,351: 05	511: 35	327: 79
„ 5 . .	6,136: 25	332: 43	287: 10	6,454: —	403: 37	339: 63	6,596: —	388: —	286: 78
„ 6 . . .	16,555: 50	403: 79	318: 38	18,334: 50	447: 18	382: 07	18,439: —	419: 07	368: 78
„ 7 . . .	15,132: 02	472: 88	336: 27	16,575: 50	517: 99	376: 72	17,776: —	507: 89	355: 52
„ 8 . . .	17,737: 93	480: 76	342: 08	19,731: 71	636: 51	411: 08	21,201: 95	557: 95	365: 55
„ 9 . . .	10,713: 50	486: 98	334 80	10,779: 30	468: 67	371: 70	11,510: 60	523: 21	411: 09
„ 10 . . .	3,934: 75	393: 48	357: 70	5,060:	421: 67	389: 23	5,270: 75	405: 44	292: 82
„ 11 . . .	3.564: —	509: 14	297: —	3,585: —	512: 14	298: 75	5,038: 51	503: 85	239: 93
„ 12 . . .	9,830: —	655: 33	338: 96	10,144: —	724: 57	405: 76	12.632: 25	701: 79	323: 90
Genomsnittskostnad	114,352: 16	480: 72	328: 05	15,897: 26	514: 20	375: 53	17,053: 01	505: 63	328: 71

Sammandrag av utgifterna för den yttre fattigvården under åren 1915-1927.

År	Bruttoutgifter Kronor	Inkomster Kronor	Nettoutgifter Kronor	Utgifterna fördelade pr	
				Invånare	Bev. Kr.
År 1915 . .	104,901: 02	1,566: 37	103,334: 65	4: 70	0: 79
„ 1916 . .	111,985: 28	3,208: 34	108,766: 94	4: 68	0: 71
„ 1917 . .	152,733: 40	9,332: 61	143,400: 79	5: 88	0: 73
„ 1918 . .	237,125: 09	3,317: 56	233,807: 53	9: 20	0: 62
„ 1919 . .	322,480: 29	7,716: 32	315,764: 68	11: 05	0: 75
„ 1920 . .	372,198: 11	8,610: 23	363,587: 88	11: 90	0: 64
„ 1921 . .	411,528: 47	2,249: 99	409,278: 58	13: 35	0: 90
„ 1922 . .	430,977: 09	4,417: 27	425,559: 82	14: 06	1: 45
„ 1923 . .	520,382: 68	32,652: 24	487,730: 44	16: 24	2: 14
„ 1924 . .	487,185: 15	47,893: 19	439,291: 96	14: 68	1: 97
„ 1925 . .	496,233: 03	51,839: 11	444,393: 92	15: 08	1: 81
„ 1926 . .	467,713: 36	47,466: 69	420,246: 67	14: 47	1: 68
„ 1927 . .	468,828: 98	56,888: 52	411,940: 47	14: 15	1: 46

Under året har dessutom utbetalts 4,879: 50 kr. i arbetslöshetsunderstöd enl. 2 § fattigvårdslagen.

Ålderdomshemmet Karlslund.

De intagna pensionärernas antal under år 1927:

Kvarvarande sedan år 1926	177	
Under året intagna	216	293
Under året avgångna genom döden	76	
Under året avgångna genom utskrivning . . .	134	210
Vid årets slut kvarvarande		183

därav 82 män, 91 kvinnor och 10 barn.

Av under året intagna personer tillhöra 32 män, 29 kvinnor och 3 barn annat fattigvårdssamhälle.

De å hemmet intagna pensionärerna voro till ålder och civilstånd:

	Män			Kvinnor			Summa
	Ogifta	Gifta	Änkl.	Ogifta	Gifta	Änkor	
Barn under 16 år	13	—	—	18	—	—	31
Pensionärer mellan 16—20 år	5	—	—	10	—	—	15
„ „ 20—30 „	12	—	1	26	3	—	42
„ „ 30—40 „	14	2	—	19	10	—	45
„ „ 40—50 „	6	2	2	14	9	—	33
„ „ 50—60 „	17	3	—	9	9	1	39
„ „ 60—70 „	14	12	9	7	10	12	64
„ „ 70—80 „	16	10	15	8	10	18	77
„ „ 80—90 „	5	4	12	7	1	12	41
„ över 90 år	—	—	1	1	—	4	6
Summa	102	33	40	119	52	47	393

Dessa 393 pensionärer hava åtnjutit vård under sammanlagt 63931 underhållsdagar varå 27,333 belöpa sig å 107 män och 146 kvinnor, som vårdats å hemmets sjukavdelningar.

Under året har utspisats 70,989 dagportioner, därav av läkaren ordinerade 22,696 dietportioner och för tjänstepersonal 7,433 portioner.

Den äldste av under året vårdade män var änkl. Erik Pettersson, född den 31 okt. 1837 och bland kvinnor änkan Johanna Sofia Ölander, född den 29 aug. 1835.

Med avseende å hälsotillstånd och arbetsförmåga:

	Män	Kvinnor	Summa
Icke arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	11	17	28
Blinda eller litet seende	1	1	2
Lama eller ofärdiga	4	4	8
Ständigt sängliggande	65	82	147
Lungsjuka	18	25	43
Ålderstigna och sjukliga	23	29	52
Minderåriga barn	13	18	31
Mindre arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	11	20	31
Arbetsföra	29	22	51
Summa	175	218	393

N:o 34.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1927.

Pensionärernas sysselsättning har bestått dels i arbeten för hemmets behov såsom vävnad, sömnad, stickning, tvätt och skurning, vedsågning, skomakeri, plåtslageri, snickeri, sadelmakeri, div. trädgårdsarbeten m. m., dels i arbeten för andra personer, såsom fjäderspritning, vedsågning, mangling, renhållning, säcklagning, trädgårdsarbeten m. m.

Tablå över leveranspris å de för fattigvårdens behov inköpta större artiklarna åren 1918—1927.

Varor	1918 Kr.	1919 Kr.	1920 Kr.	1921 Kr.	1922 Kr.	1923 Kr.	1924 Kr.	1925 Kr.	1926 Kr.	1927 Kr.
Rågmjöl	27: 05	51: 37	39: —	37: 25	24: 75	19: 75	20: —	26: 37	19: 63	22: —
Rågsikt	—	69: 50	69: —	52: 25	34: 25	29: 75	28: 87	34: 50	29: 50	36: —
Vetemjöl	46: —	70: 05	79: —	61: 75	39: 50	41: —	37: 50	44: —	41: 50	41: —
Korngryn	63: 25	69: 25	44: —	47: 75	29: 50	25: 75	29: 35	30: 25	23: —	23: 25
Ärter	—	66: 15	42: 50	32: —	27: —	36: 75	32: 50	30: 12	25: 75	34: 75
Fläsk	305: —	368: 50	440: —	320: —	225: —	195: —	139: —	182: 50	176: 73	136: 62
Sill	58: —	81: —	80: —	47: 67	35: 50	32: 75	36: 75	43: —	31: 88	28: 50
Havregryn . . .	70: 25	86: 29	84: —	60: 75	40: 75	38: 88	35: 62	37: 63	32: —	31: 75
Risgryn	—	94: 60	150: —	77: —	52: —	51: —	56: —	55: 75	52: —	49: 50
Kaffe	390: —	368: 35	268: —	170: —	188: 75	337: 50	330: —	298: 25	269: 50	240: —
Socker	88: 15	118: 08	165: —	160: —	132: —	98: 38	82: 50	65: 63	55: —	59: 63
Bruna Bönor . .	—	196: —	88: —	56: 33	65: 50	46: 50	47: 75	42: 75	35: 25	32: 50
Margarin	—	385: —	335: 50	302: —	176: 25	154: —	131: —	131: 25	128: 63	119: —
Farrin	78: 50	118: 50	160: —	137: —	131: —	88: —	79: 75	58: 50	48: 50	51: 75

Sammandrag av Ålderdomshemmets ekonomi under åren 1915—1927.

År	Understödstagare			Bruttokostnad för år	Inkomster	Nettokostnad för år	Underhållskostnad	
	Antal	Antal underhålldagar	Medeltal pr dag	Kr.	Kr.	Kr.	För understödstagare pr år Kr.	För understödstagare pr dag Kr.
1915 . .	161	31,389	86	26,762: 84	1,352: 10	25,410: 74	295: 47	0: 80
1916 . .	141	30,719	84	30,658: 13	1,324: 90	29,232: 23	349: 09	0: 95
1917 . .	136	32,694	90	34,359: 73	1,276: 19	32,083: 54	367: 59	1: —
1918 . .	156	35,110	96	67,992: 64	1,235: 47	66,757: 17	695: 18	1: 90
1919 . .	188	32,418	89	83,665: 77	6,383: 28	77,282: 49	868: 33	2: 38
1920 . .	199	31,064	84	124,518: 71	11,331: 19	113,187: 19	1,347: 47	3: 61
1921 . .	181	32,900	91	99,487: 23	21,072: 25	78,414: 98	861: 70	2: 37
1922 . .	283	43,611	121	138,538: 12	35,862: 10	102,671: 02	1,144: 91	3: 15
1923 . .	325	48,057	132	116,186: 03	49,707: 53	66,478: 51	880: 19	2: 42
1924 . .	366	53,244	145	133,855: 90	102,239: 43	31,616: 47	923: 14	2: 51
1925 . .	384	59,957	164	137,817: 26	97,325: 55	40,491: 71	880: 59	2: 42
1926 . .	371	58,035	159	125,389: 15	102,709: 27	22,679: 88	788: 61	2: 16
1927 . .	393	63,931	162	180,076: 68	111,071: 71	69,004: 97	1,111: 58	3: 04

I dessa kostnader ha medräknats amorteringar och räntor å byggnadslån, vilket icke tidigare varit fallet.

N:o 34.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1927.

Tabell, utvisande sammanlagda kostnaden av såväl inre som yttre fattigvården åren 1915—1927.

År	Bruttokostnad			Nettokostnad		
	Inre fattigvården Kronor	Yttre fattigvården Kronor	Summa Kronor	Inre fattigvården Kronor	Yttre fattigvården Kronor	Summa Kronor
1915	26,762: 84	104,901: 02	131,663: 86	25,410: 74	102,977: —	128,388: 10
1916	30,658: 13	111,985: 28	142,643: 11	29,323: 23	106,863: 50	136,186: 73
1917	34,359: 73	152,733: 40	187,093: 13	33,082: 54	143,400: 71	186,484: 25
1918	67,992: 64	237,125: 09	305,117: 73	66,757: 17	233,817: 17	300,574: 70
1919	83,665: 77	322,480: 29	406,146: 06	77,282: 49	314,763: 97	392,046: 46
1920	124,518: 97	372,198: 11	496,717: 08	113,187: 78	363,587: 88	476,775: 66
1921	99,487: 23	411,528 47	511,015: 70	78,414: 98	409,278: 58	487,693: 56
1922	138,533: 12	430,977: 09	569,510: 21	102,671: 02	326,559: 82	529,230: 84
1923	116,186: 03	520,382: 68	636,568: 71	66,478: 51	487,730: 44	554,208: 95
1924	133,855: 90	528,358: 25	662,214: 15	31,616: 47	480,465: 06	512,081: 55
1925	183,139: 51	496,233: 03	679,372: 54	85,813: 96	444,393: 92	530,207: 88
1926	170,747: 67	467,713: 36	638,461: 03	68,038: 40	420,246: 67	488,285: 07
1927	180,076: 68	468,828: 98	648,905: 66	69,004: 97	411,940: 46	480,945: 43

Tabell, som utvisar hur kostnadssumman fördelas på invånare och bevillningskrona.

	På varje kyrkoskriven invånare		På varje bevillningskrona	
	Antal invånare	Netto kronor	Antal bevillningskronor	Netto kronor
År 1915 enl. 1914 års taxering .	21,941	5: 85	129,804	1: 01
„ 1916 „ 1915 „ „ .	23.237	5: 86	145,280	1: 07
„ 1917 „ 1916 „ „ .	24,403	7: 66	197,761	1: 08
„ 1918 „ 1917 „ „ .	25,408	11: 83	379,490	1: 26
„ 1919 „ 1918 „ „ .	28,571	13: 71	419,136	1: 07
„ 1920 „ 1919 „ „ .	30,633	15: 56	565,794	0: 84
„ 1921 „ 1920 „ „ .	30,662	16: 66	454,494	1: 13
„ 1922 „ 1921 „ „	30,377	18: 75	294,147	1: 94
„ 1923 „ 1922 „ „ .	30,021	21: 20	222,748	2: 48
„ 1924 „ 1923 „ „ .	29,920	17: 11	222,740	2: 29
„ 1925 „ 1924 „ „ .	29,215	18: 15	245,128	2: 16
„ 1926 „ 1925 „ „ .	29,058	16: 80	277,758	1: 76
„ 1927 „ 1926 „ „ .	29,119	16: 52	281,858	1: 78

N:o 34.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1927.

Kommunens anslag till fattigvården.

År	Mantalsskrivna invånare	Kommunens anslag Kronor	Fördelad på varje Mantalsskriven inv. Kronor	Fördelad på varje Bevillningskrona Kronor
1915	32,029	125,100: 20	5: 43	0: 96
1916	24,307	138,685: 73	5: 74	0: 96
1917	25,779	157,760: 49	6: 12	0: 79
1918	28,864	245,810: 17	8: 51	0: 65
1919	28,949	422,380: 59	14: 59	1: 01
1920	29,346	568,675: 65	19: 38	1: 01
1921	30,647	527,684: 63	17: 22	1: 15
1922	30,156	556,931: 54	18: 47	1: 89
1923	29,630	544,314: 50	18: 37	2: 44
1924	29,688	504,068: 79	16: 98	2: 26
1925	29,472	545,920: 06	18: 51	2: 22
1926	29,058	488,285: 07	16: 81	1: 76
1927	29,051	476,228: 57	16: 39	1: 69

DEBET:

Tillgångar vid årets början:

Fastigheter	892,996: 01	
Inventarier	54,663: 48	
Förskotterade fondmedel	92: 73	
Utlånade fondmedel	167,114: 43	
Fordringar av främmande kommuner	24,222: 18	
Fordringar av landstinget	60,112: 08	
Fordringar av Barnavårdsnämnden	5,310: —	
Innestående hos A.-B. Jordbrukarbanken	10,114: 57	
Reserverade medel för ekonomibyggnad	4,219: 15	
Kontant i kassan	216: 50	
		1,219,061: 13

Inkomster under året:

Uttaxerade medel från Drätselkammaren	480,945: 43	
Ersättning av landstinget	35,551: 75	
Diverse inkomster och återbetalningar	21,336: 77	
Ålderdomshemmet, inkomst av betalande patienter, landstinget, staten och främmande kommuner och diverse inkomster	111,071: 71	
Drätselkammarens anslag till understöd enl. 2 § fattigvårdslagen enligt Stadsfullmäktiges beslut	4,879: 50	653,785: 16
Transport		1,872,846: 29

N:o 34. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1927.*

Transport		1,872,846: 29
Värdeökningar under året:		
Värdeökningar, som motsvaras av kapitalavbetalningar å andelar i stadens obligationslån	8,907: 30	
Värdeökningar, som motsvaras av inköpta möbler och korkmattor för fattigvårdsbyrån	5,010: 72	
Värdeökningar, som motsvaras av inköpta möbler för Ålderdomshemmet	5,303: 60	19,221: 62
Skulder vid årets slut:		
Fondmedel	168,924: 48	
Obligationslån	680,617: 47	
Förskotterade medel av främmande kommuner	298: —	
Av Drätselkammaren förskotterade medel	36,386: 84	886,226: 79
Summa Kronor		2,778,294: 70

KREDIT:

Skulder vid årets början:		
Fondmedel	167,782: 37	
Obligationslån	689,524: 77	
Förskotterade medel av främmande kommuner	131: 50	
Av Drätselkammaren förskotterade medel	32,963: 77	890,402: 41
Utgifter under året:		
Löner och arvoden	15,513: 65	
Understödskostnader	318,400: 34	
Anstaltsvård	52,444: 76	
Diverse omkostnader	77,231: 01	
Inköp av möbler och korkmattor för fattigvårdsbyrån	5,010: 72	
Diverse reparationer m. m. i S:t Ilian och Lundby fattigstuga	228: 50	
Understöd enligt 2 § fattigvårdslagen . .	4,879: 50	473,708: 48
Transport		1,364,110: 89

N:o 34.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1927.

	Transport	1,364,110: 89
Ålderdomshemmet:		
Räntor och amorteringar	45,433; 70	
Löner, arvoden och dyrtidstillägg	26,410: 66	
Pensioner	3,263: 82	
Hushållet	46,089: 18	
Renhållning	7,489: 12	
Underhåll och anskaffning av inventarier	5,711: 72	
Bränsle, lyse och vatten	12,727: 86	
Förbrukningsartiklar	1,961: 93	
Beklädnad	3,904: 67	
Diverse omkostnader	9,552: 64	
Sjukvård	6,756: 36	
Underhåll av fastigheter	4,764: 45	
Underhåll av trädgård och planteringar	1,933: 72	
Hönsen och stallet	4,076: 85	180,076: 68
Värdeminskning under året:		
Avskrivning av inventarier på fattigvårdsbyrån 5 %		570: 30
Tillgångar vid årets slut:		
Fastigheter	893,321: 01	
Iventarier	64,407: 50	
Förskotterade fondmedel	112: 50	
Obligationer	123,000: —	
Utlånade fondmedel	45,177: 81	
Fordringar av främmande kommuner	26,492: 79	
Fordringar av landstinget	47,489: 62	
Innestående hos A.-Bol. Jordbrukarbanken	15,245: 44	
Reserverade medel för ekonomibyggnad	4,219: 15	
Innestående å postgirokonto	328: 60	
Inventarier å Ålderdomshemmet	2,695: 10	
Kontant i kassan	59: 80	1,222,549: 32
Barnavårdsnämndens tillgångar av i bank innestående medel, insatta å fattigvårdens konto i Jordbrukarbanken		10,987: 51
	Summa kronor	2,778,294: 70

N:o 34.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1927.

Under fattigvårdens förvaltning stående fonder:

	Behållning vid årets början Kronor	Under året Inkomster Kronor	Under året Utgifter Kronor	Behållning d. 31/12 1927 Kronor
Malmströmska fonden	10,012: 50	500: —	503: —	10,009: 50
Beate Louise Vougts fond . .	10,000: —	500: —	540: —	10,000: -
Anders Nordlövs fond	358: 29	15: 09	—	373: 38
P. Bilchiers fond	663: 18	28: 03	—	691: 21
Hedda Hoffmans fond	673: 34	31: 93	21: 29	683: 98
Sofia E. Sjöbergs fond	4,832: 48	100: —	168: —	4,850: 59
Alexander Mossbergs fond . . .	427: 80	19: 51	5: —	442: 31
Ulrika Godenii fond	1,879: 62	90: 16	85: —	1,884: 78
Johanna Hallströms fond	2,573: 96	127: 96	125: —	2,576: 92
Anna Helena Almströms fond .	4,027: 89	201: 12	220: —	4,009: 01
Regina Möllers fond	5,050: —	250: —	200: —	5,100: —
Ulrika K. Anderssons fond . . .	616: —	21: 53	21: 53	616: —
C. G. Vretmans fond	3,238: 03	150: —	100: —	3,288: 03
Johan Gustav Berglunds fond .	118,185: 11	6,035: 25	5,071: 23	119,149: 13
Anna Sjöbergs fond	212: 70	9: 12	—	221: 82

Wilh. Nybergs Boktr., V:ås

N:o 35.

Nykterhetsnämndens årberättelse för 1927.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nykterhetsnämnden i Västerås får härmed avgiva berättelse för år 1927 och i sådant avseende anföra.

Nykterhetsnämnden har under större delen av år 1927 bestått av Direktören Axel Sundström, ordförande, Kriminalöverkonstapeln Emil Carlsson, vice ordförande, 2:dre Stadsläkaren C. Idar, Fru Ida Fröström-Johansson, Fattigvårdssysslomannen A. Norén, Marmorarbetaren Gustaf Karlsson, t. f. Borgmästaren V. Åsberg, Förmannen J. Andersson samt suppleanterna Distriktsläkaren L. Bladini, Överkonstapeln C. V. Karlsson, Lindaren Gunnar Jacobsson och Sjukvårdaren J. O. Wass.

Den 25 augusti 1927 beslutade Stadsfullmäktige efter en anhållan av Kriminalöverkonstapeln Emil Carlsson om befrielse från uppdraget att vara ledamot i stadens Nykterhetsnämnd dels befria Herr Emil Carlsson från uppdraget att vara ledamot i Nykterhetsnämnden, och dels utse Överkonstapeln C. V. Karlsson till ny ledamot i Nämnden intill utgången av år 1929, Poliskonstapeln Josef Marthon till suppleant i Nämnden intill utgången av år 1927 och Fattigvårdssysslomannen A. Norén till vice ordförande i Nämnden.

Kriminalöverkonstapeln Emil Carlsson har under året varit förordnad till tillsyningsman över övervakningen av alkoholister ävensom övervakare av det allmänna nykterhetstillståndet i staden.

Nämnden har under året avhållit 11 sammanträden. En särskild delegation bestående av Nämndens vice ordförande och två ledamöter har under tiden mellan de ordinarie sammanträdena utrett behövliga ärenden.

Nämndens tillsyningsman har varit tillgänglig för allmänheten varje dag å kriminalpolisens lokaler vid polisstationen.

Nämndens vice ordförande har representerat Nämnden vid Systembolagets i staden sammanträden.

Under året har Nämnden avgivit 8 yttranden angående rätt att till avhämtning försälja pilsnerdricka klass II, 9 yttranden angående ut-

N:o 85.
Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1927.

skänkning av pilsnerdricka, 1 yttrande angående detaljhandel med skattefri sprit samt 1 yttrande angående oktroj för Systembolaget i Västerås.

I statsbidrag för år 1926 har Nämnden under året uppburit 300 kronor. Motboksindragningen har i likhet med föregående år ombesörjts av Systembolaget. Genom särskild tillsyningsman har Systembolaget övervakat utskänkningsställena i staden, samt då anledning förelegat vägrat personer rätt att utskänkningsvis erhålla rusdrycker.

Statistik över personer behandlade enligt alkoholistlagen.

a) Från 1926 till 1927 kvarstående, under övervakning varande personer	9
b) Nytillkomna och under övervakning varande	24
Summa	33

a) De från 1926 kvarstående grupperas på följande sätt:

återförda till ett nyktert levnadssätt	5
internerade	2
avflyttade	1
kvarstående	1
Summa	9

b) Nytillkomna och under övervakning varande:

återförda till ett nyktert levnadssätt	8
internerade	1
kvarstående	15
Summa	24

De under Nämndens övervakning stående 33 personerna grupperas sålunda på följande sätt:

återförda till ett nyktert levnadssätt	13
internerade	3
avflyttad	1
kvarstående	16
Summa	33

Resultatet av Nämndens övervakande verksamhet får anses såsom mycket gott. Att detsamma blivit sådant, bör i första hand tillskrivas den synnerligen noggranna övervakning, som av Nämnden utövats genom dess tillsyningsman. En rätt bedriven övervakning torde få anses

vara det förnämsta medlet för att återföra alkoholister till ett nyktert levnadssätt.

N:o 35. *Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1927.*

Detta framgår tydligast av följande övervakningsrapport:

Antal personer:	Antal besök:	Summa:
1	83	83
1	78	78
1	73	73
1	70	70
1	66	66
1	65	65
1	51	51
1	47	47
1	44	44
1	40	40
1	36	36
2	33	66
1	32	32
3	25	75
1	24	24
1	22	22
1	21	21
2	19	38
1	17	17
2	14	28
1	12	12
3	7	21
3	6	18
1	3	3
Summa 33		1,030

Tillsyningsmannen har härutöver i ärenden rörande allmänna nykterhetstillståndet m. m. verkställt 73 utredningar.

Beträffande det allmänna nykterhetstillståndet i staden kan nämnas, att fylleriförseelserna under året visat en icke obetydlig ökning, som i stor sannolikhet är att hänföra till en illegitim tillförsel av spritdrycker. Under året har av polisen i staden sålunda anhållits 251 personer för fylleriförseelser av vilka av Rådhusrätten i Västerås bötfällts 211 personer. Siffrorna föregående år voro resp. 193 och 177. Av de 251 anhållna hava endast 25 st. innehaft motbok med systembolaget. Då antalet motboksinnehavare inom kontrollområdet är 12,816, stöder den

N:o 35. *Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1927.*

omständigheten att av dessa endast 25 personer varit anhållna för fylleri Nykterhetsnämndens antagande, att den illegitima tillförseln är den för nykterhetstillståndet skadligaste.

En undersökning av de angivna fallen av fylleri, 251 st., har givit vid handen att vid 150 förseelser huvudsakliga berusningsmedel varit spritdrycker, och att dessa i endast 7 fall erhållits genom hos bolaget inköpta spritdrycker ~~och i 42 fall erhållits genom hos bolaget inköpta spritdrycker~~ och i 42 fall genom utskänkning. I de återstående 101 fallen hava olika anskaffningskällor uppgivits, men döljer sig bland dessa fall säkerligen ett stort antal, där illegitim tillförsel spelat största rollen. *) Fylleriförseelserna förekomma tätare från april till och med september månader, vilket, då därunder den egentliga seglationstiden inträffar, möjligen lämnar stöd för ett antagande, att största delen av den illegitima tillförseln äger rum sjövägen.

Enligt systembolagets i staden uppgifter har i likhet med föregående åren den allmänna ekonomiska förbättringen ytterligare stabiliserats inom bolagets kontrollområde, ett förhållande som även visat sig i bolagets försäljning i det en mindre ökning — 7/100 liter pr. motbok och månad — uppstått.

Av ovanstående framgår att befogade anmärkningar mot den kontrollerade rusdrycksförsäljningen icke kunnat framställas, men att däremot den illegitima tillförseln av rusdrycker är till stor skada för det allmänna nykterhetstillståndet.

Västerås i april 1928.

För Nykterhetsnämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

*) Beträffande slutligen de av de 251 fylleriförseelserna återstående 101 fallen fördela de sig på följande sätt. I 38 fall har berusningen skett av pilsnerdricka kl. II och spritdrycker, i 19 fall enbart av pilsnerdricka och i 3 fall av denaturerad sprit. För 41 förseelser saknas uppgift.

N:o 36.

Förberedande utlåtanden i anledning av besvär över Stadsfullmäktiges beslut ang. särskild beklädnadsersättning åt poliskommissarien och överkonstaplarne.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom remiss den 23 februari innevarande år hava Stadsfullmäktige för utlåtande till Lönenämnden överlämnat av överkonstaplarne vid ordningspolisen och kriminalöverkonstapeln vid stadens poliskår anförda besvär över Stadsfullmäktiges beslut den 29 december 1927 att avslå Polisnämndens framställning om höjning av beklädnadsanslaget för beredande av särskild ersättning för uniform åt bland andra klagandena, och får Lönenämnden i anledning härav anföra följande.

Såsom i besvären omnämnts har frågan om beredande av beklädnadsersättning i de befattningar, klagandena inneha, förut varit föremål för Stadsfullmäktiges avgörande, eller närmare bestämt den 29 april 1926 — ej 20 april 1927, som i besvären angivits som dato härför —. I det yttrande, som av Lönenämnden då avgavs, och som låg till grund för Stadsfullmäktiges beslut att avslå den gjorda framställningen, har Lönenämnden utförligare klargjort, att genom löneregleringen av år 1921, i vad den anginge ifrågavarande befattningar, avsetts, att innehavarne av befattningarne fortfarande skulle vara skyldiga bestrida kostnaden för uniform och att lönen avvägts med hänsyn till denna skyldighet. Då härutinnan icke någon förändring därefter inträffat — lagen om polisväsendet i riket är av den 6 juni 1925 och var alltså i kraft, då Stadsfullmäktiges förenämnda beslut fattades — anser Lönenämnden skäl icke föreligga att frångå den ståndpunkt, Nämnden förut i frågan intagit.

Under åberopande av sitt förenämnda yttrande, intaget under N:o 21 i Stadsfullmäktiges tryckta handlingar för år 1926, hemställer alltså Lönenämnden, att Stadsfullmäktige ville besluta avstyrka bifall till besvären.

Västerås den 11 maj 1928.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 36.
Ang. särskild beklädnadsersättning åt poliskommissarien och överkonstaplarne.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet, som enligt Stadsfullmäktiges beslut den 23 februari innevarande år har att avgiva yttrande över besvär, anförda av överkonstaplarne vid ordningspolisen och kriminalöverkonstapeln vid stadens poliskår över Stadsfullmäktiges beslut den 29 december 1927 att avslå en framställning av Polisnämnden om höjning av beklädnadsanslaget för beredande av särskild ersättning för uniform åt bland andra klagandena och som satts i tillfälle taga del av det yttrande i ärendet som av Lönenämnden avgivits, får för sin del på de skäl Lönenämnden anfört och det tillägg härtill, att Beredningsutskottet funnit en ändring i nuvarande bestämmelser på denna punkt åtminstone genom medverkan av Stadsfullmäktige, såsom ägnad att föregripa den pågående allmänna omarbetningen av gällande lönestat, vara mindre lämplig, i likhet med vad Lönenämnden föreslagit, hemställa, att Stadsfullmäktige ville avstyrka bifall till besvären.

Västerås den 23 maj 1928.

För Beredningsutskottet:

E. A. WESTHOLM.

Ragnar Tenow.

Till Konungens Befallningshavande i Västmanlands län.

Enligt 8 § lagen den 6 juni 1926 om polisväsendet i riket är polisdistrikt pliktigt att "skäligen avlöna de – , —, —, eller andra polismän, vilka jämlikt 2, 4, 5, eller 6 §§ skola finnas anställda i distriktet" samt "tillika draga försorg om föreskriven *uniformering* och beväpning av distriktets polispersonal".

Enligt den av stadsfullmäktige i juni 1921 antagna lönestat för stadens befattningshavare har överkonstapel vid stadens poliskår beträffande avlöningsförmån upptagits i 22 gruppen, men har därvid borttagits tidigare utgående bidrag för uniformering. Övriga befattningshavare vid stadens poliskår, med undantag av poliskommissarie och detektivöverkonstapel, åtnjuta enligt samma lönestat uniformspersedlar, resp. slitningsersättning utom lönen.

Denna bestämmelse att vi själva skola bestrida kostnaderna för uniformering står icke i överenskommelse med förutnämnda stadgande

N:o 36.
Ang. särskild beklädnadsersättning åt poliskommissarien och överkonstaplarne.

i lagen om polisväsendet i riket och verkar dessutom orättvist, då kontanta avlöningsförmånen icke kompenserar våra kostnader för anskaffande av nödig uniformsutrustning.

Vid flera tillfällen efter de nya polisförordningarnas tillkomst har förslag till rättelse härutinnan underställts Stadsfullmäktiges prövning, men ej vunnit beaktande. Så hemställde senast vid behandling av innevarande års statsförslag polisnämnden i staden (se bilagda Stadsfullmäktiges tryckta handlingar sid. 423 och 427), att poliskommissarien och överkonstaplarna vid ordningspolisen skulle tillerkännas beklädnadsbidrag med 225 kronor för var och en, ävensom att överkonstapeln vid kriminalpolisen i likhet med kriminalpoliskonstaplarna beredas slitningsersättning med 112 kronor 50 öre.

Drätselkammaren har (se bilagda Stadsfullmäktiges tryckta handlingar sid. 457) hemställt, att framställningen om beklädnadsförmån åt ovan omförmälda polispersonal icke skulle föranleda någon ändring i nu gällande lönestats bestämmelser och därför med ändring av polisnämndens statsförslag, i innevarande års stat, beräknat beklädnads- och slitningsersättningsanslagen enligt de av Stadsfullmäktige i förevarande avseende fastställda och hittills tillämpade grunderna. Såsom skäl för avstyrkandet har Drätselkammaren åberopat Stadsfullmäktiges beslut den 20 april 1927 om avslag å liknande framställning.

Enligt bilagda transumt av Stadsfullmäktiges protokoll den 29 december 1927 hava Stadsfullmäktige avslagit polisnämndens framställning om höjning av beklädnadsanslaget.

Undertecknade, som enligt Konungens Befallningshavandes beslut den 31 december 1925 meddelats förordnanden att från och med den 1 januari 1926 vara ordinarie befattningshavare vid stadens poliskår i överkonstapelns tjänstegrad med åtnjutande av den avlöning, som då var eller framdeles varder i vederbörlig ordning bestämd, få härmed vördsamt anföra besvär över Stadsfullmäktiges i Västerås berörda beslut.

Genom resolution den 1 oktober 1927 har visserligen Konungens Befallningshavande avgjort av härvarande polispersonal anförda besvär över Stadsfullmäktiges beslut den 29 april 1927 om avslag av polispersonalens placering i högre lönegrupp än nuvarande, och därvid i avbidan på ny lönereglering tillerkänt polispersonalen visst personligt lönetillägg, men har icke i samband med dessa besvärs avgörande frågan om den oss enligt de nya polislagarna tillkommande rätt till erhållande av uniform på stadens bekostnad upptagits till avgörande. Då vi anse, att löneförmånerna för oss enligt gällande lönestat, även efter beviljandet av det nyssberörda lönetillägget, icke äro avvägda på sådant sätt,

N:o 86.
Ang. särskild beklädnadsersättning åt poliskommissarien och överkonstaplarne.

att vi därigenom kompenserats för de med hållande av uniform förenade utgifter samt lagen om polisväsendet i riket dessutom uttryckligen föreskriver skyldighet för polisdistriktet att förutom skälig avlöning draga försorg om polispersonalens uniformering, kunna enligt vårt förmenande bestämmelserna i den för Västerås stad gällande lönestaten, som tillkommit före sagda lags utfärdande, icke längre, i vad desamma strida mot polislagens stadgande, vara tillämpliga. På sätt framgår av Konungens Befallningshavandes resolution den 1 oktober 1927 och den utredning angående avlöningsförmåner till befattningshavare å andra orter, som i samband med de då anförda besvären skett, måste de oss nu tillkommande löneförmåner icke anses mer än skäliga, och synes det oss därför vara överensstämmande med såväl rättvisa som billighet som och med nu gällande lagbestämmelser, om vi utöver nu tillkommande kontanta avlöningsförmåner tillerkännas bidrag till uniformsutrustning i enlighet med vad polisnämnden föreslagit.

Vi få därför vördsamt hemställa:

att Konungens Befallningshavande ville antingen med upphävande av Stadsfullmäktiges nu ifrågavarande beslut förklara oss berättigade att för 1928 av Västerås stad åtnjuta bidrag till vår uniformering i enlighet med vad polisnämnden föreslagit eller och med stöd av stadgandet i 14 § 1 stycket lag den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket förklara Stadsfullmäktiges nu ifrågavarande beslut icke vara av beskaffenhet att oförändrat kunna fastställas.

Västerås den 24 januari 1928.

Mauritz Andersson. *Erik Winroth.* *Wictor Karlsson.*
Överkonstaplar vid ordningspolisen.

Emil Carlsson.
Kriminalöverkonstapel.

Bilagor:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Transumt av Stadsfullmäktiges protokoll den 29 december 1927, justerat och offentligen uppläst den 7 januari 1928, samt Stadsfullmäktiges tryckta handlingar N:o 63 1928.

N:o 37.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av en omnibustrafikstation.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Trafiken emellan staden och landsbygden å de koncessionerade omnibuslinjerna har numera tagit sådan omfattning, att det allmänna kan hava intresse av, att densamma anknytes till en centralstation med sådana utrymmen intill densamma, att en större parkering där blir möjlig. Staden, med dess större resurser ifråga om mark, har större möjlighet att på ett tillfredsställande sätt ordna denna angelägenhet än den enskilde, varförutom ett enskilt initiativ härutinnan icke innebär tillräcklig garanti, för att fordringarna på en dylik stations skötsel med hänsyn till allmänhetens betjänande blir fullt betryggande.

I avseende å plats för en dylik station har Drätselkammaren icke funnit någon lämpligare, än den staden tillhöriga tomten invid Munkgatan, varå förutvarande varmbadhuset varit uppfört. Vad som särskilt talar för användningen av denna tomt för ändamålet, äro de stora parkeringsutrymmen i den del av Munkgatan, som icke är använd som trafikled. I uppfattningen angående platsens ändamålsenlighet har Stadsfullmäktiges trafikkommittés utskott för ordnandet av den lokala trafiken instämt.

Det förslag som Drätselkammaren låtit uppgöra innebär, att staden å tomten skulle uppföra en byggnad, inrymmande väntsal, mottagningsrum för effekter samt bekvämlighetsinrättningar, och skulle byggnaden förläggas med gavel emot Munkgatan, varigenom bäst skulle tillvaratagas möjligheten att i en framtid, då förflyttningen av gasverket blivit genomförd, upptaga en genomfart till Nedre Trädgårdsgatan.

Anordningen skulle i färdigt skick utarrenderas till en person med förutsättningar att kunna sköta densamma till allmänhetens belåtenhet, och beräknar Drätselkammaren, att härför skulle kunna erläggas en årlig avgift, som tämligen snart skulle amortera anläggningskostnaden. Denna anser Drätselkammaren icke böra överstiga 20,000 kronor.

Under åberopande av det anförda föreslår Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville besluta

anvisa ett anslag å högst 20,000 kronor för uppförande å tomten för gamla varmbadhuset av en centralstation för

N:o 37.
Ang. ordnande av en omnibustrafikstation.

omnibuslinjerna att sedan av Drätselkammaren utarrenderas på de villkor, Drätselkammaren kan finna för staden antagliga, samt att anslaget skall förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen amorteras genom den årliga arrendesumman.

Västerås den 24 maj 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 38.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppförande av ett varuskjul vid hamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bilagda skrivelse har Hamnstyrelsen anhållit, att Stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 3,000 kronor i och för uppförande av ett varuskjul av trä med läge å kajen invid stadens hamnmagasin den s. k. östra kajen, och får Drätselkammaren såsom yttrande över framställningen hemställa, att Stadsfullmäktige, med hänsyn till det föreliggande behovet av skjulet, ville besluta

att för ändamålet av hamnens inkomster ställa det begärda anslaget till Hamnstyrelsens förfogande.

Västerås den 24 maj 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 38.
Ang. uppförande av ett varuskjul vid hamnen.

Hos Hamnstyrelsen har Aktiebolaget Västeråsspedition hemställt, att genom styrelsens försorg måtte uppföras ett skjul å östra kajen för uthyrning till Aktiebolaget Västeråsspedition.

Efter utredning i ärendet har styrelsen funnit, att bolagets framställning är berättigad, och att behov föreligger av ytterligare ett skjul på östra kajen. Då styrelsen icke kan förorda, att bolaget får tillstånd att själv uppföra skjulet, får styrelsen föreslå, att ett varuskjul av trä uppföres omedelbart väster om Aktiebolaget John A. Fors elevator invid järnvägsspåret på dess norra sida. Kostnaderna äro av byggnadschefen beräknade till 3,000 kronor. Aktiebolaget Västeråsspedition har förbundit sig att i hyra för skjulet årligen erlägga 200 kronor men har därjämte skyldighet, att efter anmodan av hamnkaptenen, upplåta skjulet till förvaring av gods för annan trafikant, som därför erlägger avgift till Aktiebolaget Västeråsspedition. I händelse av tvist mellan Aktiebolaget Västeråsspedition och annan trafikant om denna avgift, skall densamma bestämmas av Hamnstyrelsen.

Hamnstyrelsen får sålunda hemställa,

att Stadsfullmäktige ville anvisa ett belopp av 3,000 kronor i och för uppförande av ett varuskjul av trä å östra kajen.

Västerås den 12 maj 1928.

För hamnstyrelsen:

PAUL ANDERSON.

Eric Plantin.

N:o 39.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av en ny lastautomobil.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadens arbetsledning har för Drätselkammaren anmält, att ett utbyte av stadens lastautomobil mot en ny bil nu borde ske. Ringarna å den gamla bilen äro i utslitet skick. I stället för inköp av nya ringar

N:o 39. Ang. inköp av en ny lastautomobil.

och bilens användning ännu en tid, varigenom möjligheten av en avyttring av densamma skulle kunna äventyras, vore det fördelaktigare att försälja bilen och inköpa en ny.

Drätselkammaren har infordrat anbud från olika firmor å leverans av en ny bil, och av dessa anbud preliminärt antagit ett av Tidaholms Bruks Aktiebolag avgivet. Enligt detta skulle bolaget övertaga den gamla bilen till ett pris av 2,500 kronor och lämna en ny mot en mellanavgift av 14,450 kronor. Det anslag som erfordras för likvid av inköpet skulle förskotteras av tillgängliga medel, för att sedermera amorteras med anlitande av de anslag, som för olika ändamål anvisas, och för vilka bilen tages i anspråk, allt på sätt varje årsbudget närmare utvisar.

Drätselkammaren föreslår alltså, att Stadsfullmäktige för inköp av en ny lastautomobil i samband med utbyte av den gamla automobilen, ville anvisa ett anslag å 14,500 kronor att gäldas på sätt nyss angivits

Västerås den 24 maj 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 40.

Drätselkammarens och Beredningsutskottets utlåtanden ang. ordnande av den högre flickundervisningen i staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti det till Beredningsutskottet och Drätselkammaren genom särskilda beslut av Stadfullmäktige remitterade ärendet angående åtgärder från Stadsfullmäktiges sida för ordnande av den högre undervisningen för kvinnlig ungdom här i staden i anledning av den av statsmakterna beslutade läroverksreformen, får Drätselkammaren, sedan Beredningsutskottet avgivit och till Drätselkammaren överlämnat sitt utlåtande i frågan, härmed anföra följande.

Beträffande den del av frågan, som vid ärendets hittillsvarande beredning framstått som den viktigaste punkten och som för staden utan

N:o 40.
Ang. ordnande av den högre flickundervisningen i staden.

tvivel är av större betydelse än de andra spörsmål, vilka vid frågans behandling komma under övervägande, nämligen inrättandet här i staden av ett högre allmänt läroverk för flickor, vill Drätselkammaren helt ansluta sig till den mening, som framförts av såväl den särskilda beredningsdelegation som Beredningsutskottet. De uppoffringar staden måste ikläda sig för denna läroanstalts förseende med tillräckliga och ändamålsenliga lokaler inklusive inredning äro visst icke obetydliga, men kunna anses bliva uppvägda av vad anstaltens förefintlighet i staden icke minst med hänsyn till det stora skolområdet, kommer att medföra av ökad bosättning, permanent eller tillfällig, samt ökad livaktighet i samhället. Stadsfullmäktige torde också så mycket mindre böra tveka inför de väntade utgifterna i berörda hänseende, som det är tämligen uppenbart, att, om det ifrågasatta flickläroverket icke skulle komma till stånd, anordnande av samundervisning vid gossläroverket, antingen i hela läroverket eller åtminstone gymnasiet torde bliva en ofrånkomlig och bestående sak, och att detta i sin tur för med sig nybyggnader vid gossläroverket som en given följd. Skyldigheten att bereda rektorn vid det nya flickläroverket bostadsförmån är under sådana förhållanden icke ägnad att rubba den uppfattning, vartill Drätselkammaren, med hänsyn till det nu anförda, kommit.

Drätselkammaren vill sålunda i likhet med Beredningsutskottet livligt tillstyrka, att Stadsfullmäktige tillförbinda staden de förpliktelser, vilka äro en förutsättning för inrättandet av ett högre allmänt flickläroverk i Västerås.

Vad angår frågan om framförande av vissa önskemål rörande ordnande av undervisningen inom eller i anslutning till det nya flickläroverket är Drätselkammaren av den uppfattningen, att Stadsfullmäktige böra avhålla sig från någon opinionsyttring i vidare mån än den kan anses motsvara en mening, som är allmänt omfattad. Drätselkammaren anser sålunda, att uttalandet bör inskränka sig till att helt allmänt avse att inom eller vid sidan om det nya flickläroverket av staten måtte anordnas sådan undervisning, som tillgodoser samma bildningsbehov som den nuvarande flickskolan är avsedd att fylla. Önskemålet bör därigenom icke förlora i styrka. Det uppbäres av en allmänt omfattad mening. Prövningen, hur önskemålet i detalj bör tillgodoses, må hälst sedan ankomma på de statliga myndigheterna. Att i ett uttalande från Stadsfullmäktige giva uttryck åt de olika meningar, som härutinnan förefinnas

N:o 40. *Ang. ordnande av den högre flickundervisningen i staden.*

eller åt den åsikt, som företrädes av en måhända icke alltför stark och kanske mera tillfällig majoritet, synes Drätselkammaren mindre påkallat.

I den fråga, vari meningarne under den föregående beredningen egentligen gått i sär, nämligen om flickors tillträde till gossläroverkets gymnasium i avbidan på det nya flickläroverkets tillkomst, delar Drätselkammaren den särskilda beredningsdelegationens uppfattning.

Ehuru icke kostnadsfrågan varit avgörande för Drätselkammarens ståndpunkt att sålunda vilja avstyrka ifrågavarande så kallade provisorium, synes det dock icke ur vägen, att här framhålles, att, om också de direkt påkallade kostnaderna, både engångs- och årliga, äro obetydliga, vida allvarligare kostnader i båda hänseendena äro långt ifrån osannolika och det inom en mycket nära liggande framtid. Tillströmningen av flickor behöver icke bliva så stor, förrän en uppdelning i parallellklasser kan bliva nödvändig. Och läroverkets lokaltillgång är så knapp, vilket ock bestyrkes av läroverkskollegiets uttalande, att en dylik uppdelning föranleder uppkomsten av en både svårlöst och kostsam lokalanskaffningsfråga. Att den nu antydda eventualiteten är inom nära räckhåll, bestyrkes av den vid kollegiets yttrande fogade översikten över lärjungeantalet, som bland annat visar, att elevantalet för nästa hösttermin i I latinringen, dit sannolikt de flesta flickorna komma att söka sig, är icke mindre än 28. Då det högst tillåtna antalet i en gymnasieavdelning är 30, finnes sålunda, under förutsättning att beräkningen håller streck, här icke plats för mer än 2 flickor, så vida icke en del av läroverkets förutvarande elever skola undanträngas eller uppdelning på parallellavdelningar omedelbart ske.

Huruvida staden skall vidkännas de ökade årskostnader för statsverket, som bliva en följd av en dylik av flickors tillträde till gymnasiet föranledd klassuppdelning, är en omstridd fråga även bland dem, vilka syssla med hithörande författningars tillämpning. Försiktigheten torde emellertid bjuda, att Stadsfullmäktige bereda sig på den eventualiteten såsom den mest sannolika, att även denna kostnad, därest den uppkommer, kommer att drabba staden i sista hand.

Vad som emellertid varit avgörande för Drätselkammaren i förevarande fråga är, som nämnt icke kostnadssynpunkten, utan farhågan, att provisoriet är ägnat att till en oviss och långt ifrån närliggande

framtid uppskjuta den enligt en allmänt omfattad mening för staden så betydelsefulla huvudfrågans lösning — inrättandet av ett statens högre flickläroverk i Västerås. All erfarenhet, icke minst från det kommunala området, bekräftar, att det här icke är fråga om blott en mer eller mindre onödig farhåga. Fastmer torde det vara riktigast att utgå ifrån såsom det mest troliga, att provisoriets införande i själva verket betyder ett mycket långt uppskov med frågan om det statliga flickläroverkets inrättande.

N:o 40. *Ang. ordnande av den högre flickundervisningen i staden.*

Under sådana förhållanden måste enligt Drätselkammarens förmenande de mindre synpunkterna få vika. Även om vad Beredningsutskottet anfört om det rättvisa och billiga uti, att medborgare i Västerås beredas samma fördelar i fråga om sina döttrars uppfostran, som i åtskilliga andra städer skulle stå dem till buds, icke bör lämnas obeaktat, kan likväl detta skäl icke få gälla mer än till en viss grad och framförallt ej givas avgörande betydelse. Här är dock fråga om ett mycket ringa fåtal medborgare och, om provisoriet ej mellankommer, en förhållandevis kort tidsfrist. Här liksom i en mångfald andra fall, då ofta nog välgrundade krav på samhället framföras från enskilda medborgare och grupper av sådana, måste enligt Drätselkammarens sätt att se dock särintressena giva vika, i den mån och så länge som de icke överensstämma med vad som är bäst för det hela. Och envar som är förtrogen med allmänna angelägenheter vet, att de fall icke äro få, då framställningar avvisats på denna grund.

Då Drätselkammaren sålunda avstyrker Beredningsutskottets förslag om flickors tillträde till gymnasiet vid Västerås högre allmänna läroverk, får Drätselkammaren samtidigt meddela, att tvänne av dess ledamöter, Herrar Westholm och Keijser reserverat sig mot Drätselkammarens beslut och för sin del förordat, vad Beredningsutskottet härutinnan föreslagit.

På grund av det anförda får Drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att i och för inrättandet av ett högre allmänt läroverk för flickor i Västerås från och med den tid som Kungl. Maj:t och Riksdagen bestämma tillförbinda staden enahanda förpliktelser, som i riks-

N:o 40.
Ang. ordnande av den högre flickundervisningen i staden.

dagens skrivelse den 2 juni 1927 N:o 262 under punkt I b 1 uppställts såsom villkor för upprättande av sådana läroverk i städerna Stockholm, Göteborg, Malmö och Hälsingborg;

att därvid såsom önskemål uttala, att, då inom staden och länet förefinnes ett allmänt känt behov av bildningsmöjligheter, som svara mot dem, vilka den nuvarande flickskolan allt hitintills erbjudit, inom ramen av eller vid sidan av det nya flickläroverket av staten särskilt anordnas sådan undervisning, som lämpligen är ägnad att tillgodose detta behov;

att beträffande tidpunkten för det beslutade flickläroverkets i Västerås upprättande uttala sig för, att detta så vitt ske kan bör äga rum med ingången av läsåret 1930—1931, men

att vad i särskild motion och av Beredningsutskottet föreslagits i fråga om åtgärder från stadens sida för flickors tillträde till högre allmänna läroverkets i Västerås gymnasium icke skall till någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Västerås den 14 juni 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Theofil Öberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt beslut av Stadsfullmäktige den 27 oktober 1927 har Beredningsutskottet att jämte Drätselkammaren avgiva yttrande till Stadsfullmäktige dels i anledning av skrivelse från härvarande Länsstyrelse med anmodan till Stadsfullmäktige att före den 1 juli 1928 avgiva yttrande

N:o 40.
Ang. ordnande av den högre flickundervisningen i staden.

rörande möjlighet för kvinnliga studerande att vinna inträde vid härvarande gymnasium samt om inrättande härstädes av ett högre flickläroverk, dels ock över en av herr Hiersemann avgiven motion med hemställan, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att tillfälle skulle från och med höstterminen 1928 beredas kvinnliga lärjungar att vinna inträde i sådant läroverk i staden, där studentexamen kunde avläggas, vilken motion ansluter sig till en likaledes av herr Hiersemann den 14 juni 1926 avgiven och till Beredningsutskottet och Drätselkammaren den 28 juni 1926 remitterad motion angående utredning av möjligheterna för kvinnliga lärjungar att vinna inträde vid högre allmänna läroverkets gymnasium.

Motionerna och den fråga som beröres i Länsstyrelsens ovan nämnda skrivelse, som i sin tur föranletts av ett kungl. cirkulär den 18 juni 1927 angående omorganisation av det högre skolväsendet m. m. äga med varandra det sammanhang, att Beredningsutskottet behandlat dem samtidigt och ej såsom skilda frågor.

Behandligen har skett i anslutning dels till ett av en särskild beredning, tillsatt gemensamt av Drätselkammaren och Beredningsutskottet, avgivet betänkande, dels ock ett av lärarekollegiet vid härvarande högre allmänna läroverk avgivet yttrande över herr Hiersemanns motion.

För egen del får Beredningsutskottet i ärendet anföra följande.

Vad till en början angår frågan om det framtida permanenta ordnandet av den högre undervisningen för flickor härstädes, instämmer Beredningsutskottet i huvudsak uti det förslag härom, som i beredningens betänkande framförts, och som utmynnar i, att Stadsfullmäktige ville uttala sig för ett inrättande härstädes av ett högre flickläroverk och härför åtaga sig vissa förpliktelser. Likaså finner Beredningsutskottet det önskemål, som i beredningens förslag angivits med att de bildningsmöjligheter, som hittills den speciellt för flickor danade flickskolan erbjudit icke för framtiden böra berövas den kvinnliga ungdom, som ej har realskoleexamen eller studentexamen till mål, vara fullt berättigat. Allenast i fråga om medlen för förverkligandet av detta senare önskemål hyser Beredningsutskottet en från beredningen något avvikande mening. I avseende å möjligheterna att genom statsmakternas försorg få till stånd en skolform, som tillgodoser detta önskemål, synes det nämligen vara av betydelse att lämna valfrihet mellan flera alternativ. Försåvitt bland dessa alternativ återfinnes en skolform, som av lokala anledningar förordats av andra städer, förstärkes opinionen och ljusna utsikterna för denna möjlighet.

N:o 40. *Ang. ordnande av den högre flickundervisningen i staden.*

I förevarande hänseende har beredningen nu föreslagit, att från stadens sida det önskemål skulle uttalas, att en särskild flickskolelinje, förslagsvis 7-årig, enkellinjig och grundad på 4-årig bottenskola, skulle av staten inrättas och inneslutas inom eller ställas vid sidan av organisationen av ett flickläroverk med enkellinjig, 4-årig realskola grundad på 6-årig bottenskola. Att binda sig för en 7-årig flickskolelinje även förslagsvis finner Beredningsutskottet av nyss angivna skäl vara mindre lämpligt. Även om rent pedagogiska skäl tala emot en alltför stark begränsning av undervisningstiden i en sådan flickskola, tala andra och måhända lika starka skäl för exempelvis en 5-årig utbildningstid, grundad på en 6-årig bottenskola. Att fälla ett omdöme till förmån för ena eller andra formen, är att ge sig i kast med en fråga, som är av sådan speciell natur, att en kommunal myndighet näppeligen kan bemästra densamma. Försiktigheten synes därför bjuda, att staden lämnar denna fråga åtminstone tillsvidare öppen. Men förutom detta alternativ med en särskild flickskolelinje, torde ett annat alternativ, vilket även framförts från andra håll, kunna lösa den uppgift, som för närvarande undervisningen vid nuvarande flickskolan tagit sikte på. Detta skulle vara, att realskolan inrättas med parallellinjer, att den ena av dessa linjer göres 5-årig med folkskolans fjärde klass såsom underbyggnad, och att härtill anknytes en speciallinje med 2-årig kurs (normalskolelinjen) byggd på antingen högsta eller näst högsta klassen i realskolan.

Beredningsutskottet anser alltså, att Stadsfullmäktige böra uttala sig för även ett dylikt alternativ.

Beredningen har avstyrkt det motionsvis framställda förslaget om flickors tillträde till härvarande gymnasium såsom ett provisorium under den tid, som åtgår innan ett högre flickläroverk blivit härstädes inrättat. Såsom motivering för sin avvisande hållning, har beredningen huvudsakligen anfört, dels att samundervisning icke skulle vara lämplig — psykologiska och hygieniska skäl skulle tala häremot — dels ock vad läroverkskollegiet anfört angående de redan nu trånga utrymmen inom läroverket och risken för behovet av utvidgat utrymme, därest flickor bereddes tillträde till gymnasiet.

På grund av de erfarenheter som vunnits vid ett tjugutal andra högre allmänna läroverk för gossar angående samundervisningen, och som alltmera enstämmigt bära det vittnesbörd, att några olägenheter av en dylik undervisning icke försports, synas de psykologiska och hygieniska skälen emot en samundervisning kunna avskrivas. Vad åter

angår utrymmet är det ju fråga om ett kortvarigt provisorium varunder det knappast kan förväntas någon större tillströmning av flickor. Skulle mot förmodan motsatsen inträffa finnes ju alltid den utvägen att verkställa gallring bland direkt till gymnasiet inträdessökande. De farhågor varpå beredningen byggt sin hemställan om avslag å motionen synes vara väl överdrivna.

N:o 40.
Ang. ordnande av den högre flickundervisningen i staden.

Det förhållandet att den högsta lokala skolmyndigheten för gossläroverket i sitt yttrande ej velat avvisa motionen, bör tillmätas stor vikt vid frågans avgörande. Härförutom synes det vara med billighet förenligt, att såsom en konsekvens av åtgärder att få ett högre flickläroverk till stånd redan nu taga steget ut att under provisorietiden öppna möjlighet för flickor att här i staden fortsätta sina studier fram ill studentexamen. Det synes ur samhällelig synpunkt, och då det gäller en stad av Västerås storlek och ett helt län, vara föga tilltalande, att de flickor, som vilja fullfölja sina studier på grund av mera anpassning för den lärda vägen, skola vara nödsakade att med stora ekonomiska uppoffringar för sina anhöriga uppsöka läroanstalter i andra län. Västerås stad borde icke vara sämre ställd i avseende å möjligheterna för kvinnor att fortsätta sina studier än andra städer, där frågan ordnats.

De relativt små kostnader som för staden för närvarande skulle vara förenade härmed — att dessa under provisoriets senare skede skulle väsentligt ökas, anser Beredningsutskottet icke behöva befaras av förut angivna skäl, kan staden väga mot medvetandet om att hava undanröjt de olägenheter i ekonomiskt hänseende, som förut för samhällsmedlemmarna varit förenade med tvånget att fullfölja studierna å annan ort.

Då alltså å ena sidan varken kostnadsfrågan eller de hygieniska eller psykologiska vådorna av en samundervisning synas böra tillmätas större betydelse, och å andra sidan för ett bifall till motionen kunna åberopas nyss angivna billighetsskäl, har Beredningsutskottet utan uttalad meningsskiljaktighet inom utskottet anslutit sig till motionen.

Ett bifall till denna förutsätter vissa åtaganden av staden gent emot statsverket av innehåll, att staden dels skall bestrida kostnaden ej mindre för skäligt arvode till en på det pedagogiska området erfaren kvinnlig sakkunnig, som skall gå rektor tillhanda med råd och anvisningar i fråga om de kvinnliga lärjungarna, än även för den undervisning av dessa i övningsämnen, som kan bliva påkallad, dels ock ställa

N:o 40.
Ang. ordnande av den högre flickundervisningen i staden.

sig till efterrättelse de övriga villkor för sådan samundervisning, som kunna varda bestämda av Kungl. Maj:t (jmfr. sid. 48 kungl. cirkuläret den 18 juni 1927).

Med överlämnande av handlingarna i ärendet hemställer Beredningsutskottet med det anförda som stöd, att Stadsfullmäktige, i anledning av den möjlighet, som genom statsmakternas beslut beretts att få ett högre flickläroverk förlagt till staden, och att intill dess så skett att få kvinnliga lärjungar intagna uti gymnasiet vid härvarande högre allmänna läroverk, ville besluta,

att i och för inrättandet av ett högre allmänt läroverk för flickor från och med den tid som Kungl. Maj:t och riksdagen bestämma åtaga sig enahanda förpliktelser, som i skrivelse den 2 juni 1927 n:r 262 under punkt I b 1 uppställts för upprättande av högre flickläroverk i städerna Stockholm, Göteborg, Malmö och Hälsingborg,

att därvid såsom önskemål uttala, att då inom staden och länet ett behov förefinnes av bildningsmöjligheter svarande mot dem, som flickskolan hittills erbjudit antingen en särskild flickskolelinje av statsverket inrättas och inneslutes inom eller ställes vid sidan av organisationen av ett flickläroverk med enkellinjig 4-årig realskola, grundad på 6-årig bottenskola, eller ock att realskolan uppdelas i två parallellinjer, varav den ena serien göres 5-årig, grundad på folkskolans fjärde klass, och att på statsverkets bekostnad härtill anknytes en speciallinje med 2-årig lärokurs (normalskolelinjen) byggd på högsta eller näst högsta klassen i realskolan,

att hos Kungl. Maj:t anhålla om medgivande att gymnasiet vid härvarande högre allmänna läroverk måtte från och med höstterminen 1928 och intill dess högre flickläroverk blivit i staden inrättat

vara tillgängligt även för kvinnliga lärjungar;

att såsom förutsättning härför tillförbinda staden att ej mindre bestrida kostnaderna för skäligt arvode till en på det pedagogiska området erfaren kvinnlig sakkunnig, vilken på rektors förslag av skolöverstyrelsen förordnas att gå rektor tillhanda med råd och upplysningar ifråga om de kvinnliga lärjungarna, samt för den särskilda undervisning i övningsämnen, som påkallas för de kvinnliga lärjungarna, än även de övriga villkor, som Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma såsom villkor härför;

samt att beträffande frågan om tidpunkten för flickläroverkets upprättande uttala, att detta så vitt ske kan bör äga rum med ingången av läsåret 1930—1931.

N:o 40. *Ang. ordnande av den högre flickundervisningen i staden.*

Västerås den 29 maj 1928.

För Beredningsutskottet:

E. A. WESTHOLM.

Ragnar Tenow.

Förslag till betänkande angående högre kvinnliga undervisningen i Västerås.

På grund av en den 14 juni 1926 av Herr P. Hiersemann väckt motion med hemställan om utredning av frågan angående möjligheten av kvinnliga lärjungars tillträde till högre allmänna läroverkets gymnasium härstädes, vilken motion den 28 juni 1926 remitterades till Beredningsutskottet och Drätselkammaren, tillsattes av dessa båda myndigheter den 7 oktober 1926 en gemensam kommitté för beredning av ärendet. Under denna kommittés utredningar blev frågan om den stora skolomorganisationen aktuell och kom på försommaren under statsmakternas behandling, varför kommittén i följd av den allmänna osäkerhet inom skolväsendet, som frågan om dess omorganisation framkallade, an-

N:o 40.
Ang. ordnande av den högre flickundervisningen i staden.

såg det lämpligast att, ehuru möjlighet hade funnits att avgiva yttrande i det förelagda ärendet, för en tid avstå därifrån, vilket även i skrivelse till Stadsfullmäktige den 27 juni 1927 meddelades.

På stadsfullmäktiges sammanträde den 27 oktober 1927 överlämnades från Magistraten genom skrivelse den 15 oktober 1927 en avskrift av en skrivelse från Konungens Befallningshavande i länet (jämlikt Kungl. Cirkuläret den 18 juni 1927) med anmodan till Stadsfullmäktige att före den 1 juli 1928 avgiva *yttrande rörande möjlighet för kvinnliga studerande att vinna inträde vid härvarande gymnasium samt om inrättande härstädes av ett högre flickläroverk.*

Vid Stadsfullmäktiges ovannämnda sammanträde avgav även Herr P. Hiersemann en ny motion med hemställan, att Stadsfullmäktige måtte besluta, *att tillfälle skulle fr. o. m. höstterminen 1928 beredas kvinnliga lärjungar att vinna inträde i sådant läroverk i staden, där de kunde avlägga studentexamen.*

Denna motion, liksom de från Magistraten komna handlingarna, remitterades till Drätselkammaren och Beredningsutskottet, vilka i sin tur uppdrogo åt den förut tillsatta skolkommittén att bereda ärendena.

Då syftet med herr Hiersemanns motion delvis sammanfaller med det i Kungl. Cirkuläret angivna, torde någon bestämd åtskillnad vid utredningen och behandlingen av föreliggande frågor ej behöva göras.

Den ovannämnda från Konungens Befallningshavande till Magistraten ställda skrivelsen lyder:

"Till Magistraten i Västerås.

Med överlämnande av 10 exemplar av Kungl. Maj:ts cirkulär till statskontoret, skolöverstyrelsen, riksräkenskapsverket, samtliga länsstyrelser och eforusämbeten, styrelsen för statens pensionsanstalt samt direktionen över Stockholms stads undervisningsverk angående omorganisation av det högre skolväsendet m. m. anmodar Konungens Befallningshavande Eder ej mindre att lämna Stadsfullmäktige i staden meddelande dels därom, att riksdagen beslutit, att, så länge icke högre flickläroverk i staden inrättats, kvinnliga lärjungar må, efter framställning av kommunen, kunna av Kungl. Maj:ts lämnas tillträde till gymnasium vid nuvarande läroverk i staden under förutsättning att, därest ej vid läroverket finnes anställd ordinarie kvinnlig ämneslärare, kommunen bestrider kostnaderna för skäligt arvode till en på det pedagogiska området erfaren kvinnlig sakkunnig, vilken på rektors förslag av skolöverstyrelsen förordnas att gå rektor tillhanda med råd och upplysningar

N:o 40.
Ang. ordnande av den högre flickundervisningen i staden.

i fråga om de kvinnliga lärjungarna, att särskild undervisning i övningsämnen, i den mån sådant påkallas, på kommunens bekostnad anordnas för de kvinnliga lärjungarna samt under de villkor i övrigt, som Kungl. Maj:t bestämmer, dels och därom, att Kungl. Maj:t förklarat sig vilja på framställning av kommunen framdeles meddela beslut, huruvida gymnasiet i staden må tillsvidare bliva tillgängligt även för kvinnliga lärjungar, än även att från stadsfullmäktige i staden inhämta yttrande, huruvida och i så fall från vilken tid kommunen åtager sig enahanda förpliktelser, som i riksdagens skrivelse n:o 262 under punkt I b 1 uppställts för upprättande i städerna Stockholm, Göteborg, Malmö och Hälsingborg av högre flickläroverk, skolande detta yttrande vara Konungens Befallningshavande tillhanda före den 1 juli 1928.

Västerås slott i landskontoret den 14 oktober 1927.

WALTER MURRAY.

Alb. Norberg".

Enligt Kungl. Cirkuläret den 18 juni 1927 skall "i envar av städerna Stockholm, Göteborg, Malmö och Hälsingborg från och med den tid, Kungl, Maj:t bestämmer, upprättas ett högre allmänt läroverk för flickor, omfattande fyrklassig realskola och, vad beträffar Stockholm, fyraårigt och treårigt samt beträffande övriga tre städer treårigt gymnasium, under villkor att vederbörande kommun åtager sig att tillhandahålla erforderliga undervisningslokaler jämte inredning och möbelutrustning ävensom bostad eller hyresersättning åt rektor."

I följd av statsmakternas beslut synas i huvusak följande möjligheter för gestaltningen av den högre undervisningen för flickor i Västerås erbjuda sig.

Alternativ A. Det nuvarande högre elementarläroverket för flickor bibehålles såsom statsunderstödd enskild läroanstalt.

Enligt statsmakternas beslut (Kungl. Cirkuläret den 18 juni 1927 IV : I) skall såsom villkor för åtnjutande av statsunderstöd gälla, att skolan skall med avseende på det kunskapsmått, som fordras för inträde i skolans första klass, vara efter utgången av läsåret 1930—1931 grundad minst på genomgången fjärde klass i någon av den sexklassiga folkskolans huvudformer; med rätt för Kungl. Maj:t att under av riks-

N:o 40. *Ang. ordnande av den högre flickundervisningen i staden.*

dagen angiven förutsättning medgiva utsträckning av avvecklingstiden, dock högst till utgången av läsåret 1934—1935.

Från denna flickskola kan möjlighet till anknytning till högre allmänna läroverkets gymnasium beredas.

Alternativ B. Elementarläroverket för flickor omändras till kommunal flickskola.

Kungl. Maj:ts av riksdagen begärda och nu framställda proposition om denna skoltyps inrättande har ännu ej slutgiltigt behandlats; om dess avgörande svävar man således ännu i ovisshet.

Enligt nämnda proposition skall emellertid vid kommunal flickskola upprättas 7-årig och 6-årig lärokurs, vilka skola göras antingen var för sig fristående eller med varandra förenade. I förra fallet skall den 7-åriga lärokursens lägsta klass anknyta till folkskolans fjärde klass och den 6-åriga kursens lägsta klass till den 6-åriga folkskolans högsta. I senare fallet, d. v. s. då lärokurserna äro förenade, skola lärjungar från folkskolans fjärde klass vinna inträde i den den 7-åriga lärokursens första klass, samt lärjungar från folkskolans högsta klass vinna inträde i andra klassen av samma lärokurs, vilken klass således kommer att tillika utgöra den 6-åriga lärokursens lägsta klass. Lärjungarna skola åtnjuta gemensam undervisning utom i tyska i klass två, där de från folkskolans sjätte klass komna skola inhämta en kurs, motsvarande den kurs i ämnet, som läses i de två första klasserna av den 7-åriga lärokursen.

På det högsta stadiet skall en begränsning av läsämnenas antal och fria ämnesval i viss utsträckning inträda samt skolan differentieras på en teoretisk och en praktisk linje, kommunen dock obetaget att bestämma sig för blott den ena av dessa, om den skulle så önska. Målet för den teoretiska linjen skulle vara bibringandet av kunskaper, motsvarande dem, som nu medföra s. k. normalskolekompetens. Den praktiska linjen skulle erbjuda "en tillfredsställande förbildning för inträde exempelvis i skolköks-, lanthushållnings-, trädgårdslärarinne-, kindergartens-, slöjdlärarinne- samt sjuksköterskekurser, varjämte för de kommunala ålderdomshem och andra hjälpanstalter, som nu bleve allt talrikare, behövdes kvinnliga ledare, vilka helst före den rent fackliga utbildningen, där sådan förekomme, hade behov av en god allmän och medborgerlig bildning ungefär sådan som den, till vilken den praktiska utbildningslinjen skulle leda." — För de flickor, som önska övergå till

Ang. ordnande av den högre flickundervisningen i staden.

gymnasiet, skola lämpliga *individuella* övergångsanordningar kunna läggas till rätta.

Alternativ C. Ett statens högre flickläroverk upprättas.

Enligt organisationsplanen skall detta bestå av en 4-årig realskola, byggd på folkskolans sjätte klass samt ett 3-årigt latingymnasium och ett 3-årigt realgymnasium, varvid en dylik läroverkstyp sålunda blir identisk med typen för ett sådant högre allmänt läroverk för gossar, som blott har en 4-årig realskola och ett 3-årigt gymnasium,

Alternativ D. Ett statens högre flickläroverk och en s. k. flickskolelinje

upprättas jämnsides med varandra, varvid flickläroverket organiseras såsom det i alternativ C nämnda dock utan parallellklasser och flickskolelinjen (t. ex. 7-klassig utan parallellklasser med anknytning till folkskolans fjärde klass) organiseras i huvudsaklig överensstämmelse med den blivande kommunala flickskolan.

Med avseende på dessa huvudalternativ torde följande jämförelser och reflexioner kunna göras.

Alternativ A. Den nuvarande flickskolan, under årtionden organiskt framvuxen och beprövad, erbjuder den kvinnliga ungdomen en för dennas psykiska och fysiska utveckling lämpad studiegång, som ger, oemotsagt, en god allmänbildning såsom grundval för olika samhälleliga arbetsuppgifter och tillgodoser i många hänseenden kraven på utbildning för hemmets särskilda behov. Vid jämförelse med realskolan visar det sig, att fickskolan möjliggör såväl större lugn i arbetet som större fördjupning av vissa kursmoment samt tager hänsyn till flickornas behov av att vinna kvinnliga färdigheter, varvid möjlighet gives att i deras övergångsålder minska det teoretiska arbetet till förmån för det praktiska.

Om också flickskolans teoretiska bildningsmål i vissa hänseenden sammanfaller med realskolans, erkännes dock allmänt, att dess elever, med den två år längre studietiden i de högre klasserna visa större mognad och kunskapsmått, särskilt i språk och allmänt humanistiska ämnen, vilket även av myndigheterna beaktats, i det att flickskolornas avgångsbetyg med s. k. normalskolekompetens i flera fall officiellt tillerkänts ett högre värde än betyg från realskoleexamen.

N:o 40.

Ang. ordnande av den högre flickundervisningen i staden.

De anmärkningar, som mot denna flickskoletyp kunna göras, rikta sig främst mot dess jämförelsevis höga terminsavgifter och mot frånvaron av linje, ledande till studentexamen.

Som av ovan anförda Kungl. Cirkulär den 18 juni 1927 framgår, lämnas under vissa villkor möjlighet för flickor att vinna inträde i gossläroverkets gymnasium härstädes. Det synes dock vara en ekonomisk nödfallsutväg att begagna denna möjlighet. Mot samundervisning av gossar och flickor på gymnasiet ha från många håll bl. a. psykologiska och hygienska skäl framställts, och statsmakterna ha ju uttryckligen förklarat denna anordning av undervisningen här vara blott provisorisk. Om också högre allmänna läroverkets kollegium ej absolut vill motsätta sig provisoriet, anser det dock, särskilt av utrymmesskäl, detta vara allt annat än önskvärt. Se bifogade utlåtande!

Alternativ B. Den kommunala flickskolan, vars typiska huvuddrag enligt Kungl. propositionen i korthet ovan angivits, vill söka att bibehålla det allmänna bildningsmål och ge den speciellt kvinnliga utbildning, som den nuvarande flickskolan av ålder företrätt. Den har i stort sett den sistnämndas förtjänster i fråga om organisationen och det inre arbetet.

Alternativen C och D. Genom upprättandet av ett högre allmänt läroverk för flickor skapas för samhället obestridliga fördelar, bestående bl. a. däri, att möjlighet beredes den kvinnliga ungdomen från staden och dessutom ett synnerligen stort läroverksområde att dels avlägga realskolexamen, dels driva gymnasialstudier för studentexamen.

Men det torde även av vad som förut blivit antytt, klart framgå, att upprättande av *enbart* ett högre allmänt flickläroverk av ovan fastslagen typ ej vore en fullt lycklig lösning av ifrågavarande bildningsspörsmål. Bl. a. tala starka pedagogiska skäl för att de utbildningsmöjligheter, som den speciellt för flickor danade flickskolan hittills erbjudit, ej måtte berövas den kvinnliga ungdom, som ej har realskolexamen eller studentexamen som mål. I högsta grad önskvärt och lämpligt synes det fördenskull vara, att även en s. k. flickskolelinje med normalskolekompetens finge anslutas till läroverket, så mycket mera som eljest ingen enda dylik för flickor särskilt anpassad skola skulle finnas i hela Västmanlands län.

Beträffande de *ekonomiska spörsmål,* som äro förknippade med dessa skolorganisatoriska ärenden, synes det av flera skäl vara omöjligt att

nu kunna avgiva definitiva svar på frågan, vilka *kostnader* kommunen komme att åsamkas. Dock torde följande kunna sägas angående:

N:o 40. *Ang. ordnande av den högre flickundervisningen i staden.*

Alternativ A. Stadens nuvarande årsanslag lämnas, d. v. s. dels 7,447 kr., motsvarande ränta å skolbyggnaden och tomten ("hyran"), dels 1,650 kr., utgörande efterskänkt årsränta å stadens lån till skolan av 30,000 kr., dels ett *kontant* årsbelopp på omkring 1,900 kr. såsom bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionsavgifter.

Kostnaderna för anordningen med flickors inträde i allmänna läroverkets gymnasium torde för närvarande under alla förhållanden komma att utgöra dels ersättning av omkring 150 kr. åt kvinnlig sakkunnig, som skall gå rektor tillhanda, dels arvode åt en biträdande lärare för flickornas undervisning i gymnastik, vilket arvode möjligen skulle uppgå till omkring 360 kr., dels en engångskostnad för toalettanordning, enligt kostnadsförslag uppgående till 3,300 kr. Dessutom torde andra ekonomiska konsekvenser kunna följa, vilka dock åtminstone för närvarande svårligen låta sig beräkna.

Alternativ B. Enligt de exempel på utgifts- och inkomststat för kommunal flickskola med fristående 7- och 6-åriga lärokurser samt med teoretisk och praktisk linje synes framgå, att för en skola med 250 lärjungar kommunens kontanta anslag skulle utgöra 22,625 kr. Härvid är dock att märka, dels att ränta ("hyra") och amortering å lån för skolbyggnad m. m. ej inräknats i denna summa, *dels* att, om undervisningen i skolan för samtliga lärjungar skulle vara avgiftsfri, kommunens anslag ytterligare ökades med 7,800 kr., dels att de i exemplet angivna "övriga utgifter" tyckas vara väl lågt beräknade, varför hela årsanslaget från kommunen torde kunna beräknas till mellan 30,000 och 40,000 kronor.

Alternativ C. Som kommunen enligt av statsmakterna uppställda villkor är skyldig att för ett Statens högre flickläroverk tillhandahålla erforderliga undervisningslokaler och då det nu förutsättes, att man nödgas taga den nuvarande flickskolans lokaler i anspråk för ett dylikt läroverk, torde frågan om utökning av lokalutrymmet bli aktuell. Redan nu är flickskolan med dess 15 klassavdelningar och blott 11 klassrum i synnerligen stort behov av ökat utrymme.

Ett blivande flickläroverk, bestående av 4+4+3+3 = 14 klassavdelningar, skulle alltså behöva ytterligare 3 klassrum; därjämte skulle krävas följande institutions- eller lärosalar: en fysik-, en kemisk- och en biologisk lärosal med laborationsrum till dessa samt en geografisk lärosal, ett biblioteksrum och ev. en sångsal.

N:o 40.
Ang. ordnande av den högre flickundervisningen i staden.

Skulle enligt inhämtade uppgifter kostnaderna pr klassrum uppgå till omkring 14,000 kr. och per lärosal till omkring 20,000 kr., torde kostnaderna för en tillbyggnad för fyllande av dessa lokalbehov uppgå till omkring 200,000 kr. Därtill komma kostnader för inredning och utrustning, möjligen belöpande sig till omkring 10,000 kronor, sålunda summa kr. 210,000: —.

Alternativ D. Ett flickläroverk enligt detta alternativ skulle bestå av 4+3+3 = 10 klassavdelningar och flickskolelinjen av 7 klassavdelningar, tillsammans 17 avdelningar. Således skulle detta alternativ blott kräva 3 klassrum mera än om endast ett högre allmänt flickläroverk upprättades, således 42,000 kr. mer än alternativ C.

I anslutning till vad ovan anförts, få kommitterade hemställa, att Drätselkammaren och Beredningsutskottet ville föreslå Stadsfullmäktige att med uttalande av sin tillfredsställelse över att statsmakterna funnit förhållandena motivera upprättandet av ett högre allmänt läroverk för flickor i Västerås, besluta

att i och för inrättande av ett dylikt läroverk från och med den tid, som Kungl. Maj:t och riksdagen bestämma, åtaga sig enahanda förpliktelser, som i skrivelse den 2 juni 1927 n:o 262 under punkt I b 1 uppställts för upprättande av högre flickläroverk i städerna Stockholm, Göteborg, Malmö och Hälsingborg,

att därvid såsom önskemål uttala, att, då inom orten ett behov förefinnes av utbildningsmöjligheter, svarande mot dem, som flickskolan hittills erbjudit en särskild flickskolelinje, förslagsvis 7-årig, enkellinjig och grundad på 4-årig bottenskola av statsverket inrättas och inneslutes inom eller ställes vid sidan av organisationen av ett flickläroverk med enkellinjig, 4-årig realskola, grundad på 6-årig bottenskola,

att åtgärder för flickors intagande i högre allmänna läroverkets i Västerås gymnasium ej vidtagas, och

att beträffande frågan om tidpunkten för flickläroverkets upprättande uttala, att detta, så vitt ske kan bör äga rum med ingången av läsåret 1930—1931.

N:o 40.
Ang. ordnande av den högre flickundervisningen i staden.

Västerås den 15 maj 1928.

Å Kommitterades vägnar:

HJALMAR THYRESSON.

Till Stadsfullmäktiges kommitté för utredande av frågan om flickors tillträde till gymnasiet i Västerås.

Härmed får undertecknad överlämna utdrag ur protokoll vid sammanträde av kollegiet vid h. a. läroverket i Västerås, innehållande av Eder begärt yttrande rörande flickors tillträde till gymnasiet vid läroverket även som föreskriven tablå över lärjungeantalet vid läroverket. Till kollegiets yttrande har jag intet att tillägga.

Västerås den 9 April 1928.

S. Landtmanson,
Rektor.

Utdrag ur protokoll vid kollegiets vid Högre allm. läroverket i Västerås sammanträde den 28 mars 1928.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

§ 9.

Meddelade rektor en skrivelse av följande betydelse:

"*Herr Rektor S. Landtmanson, Västerås.*

I Kungl. Cirkuläret den 18 juni 1927 meddelas, att riksdagen beslutit, att, så länge icke högre flickläroverk i Västerås inrättats, kvinnliga lärjungar må, efter framställning av vederbörande kommun, kunna av Kungl. Maj:t lämnas tillträde till gymnasiet vid härvarande högre allmänna läroverk under vissa förutsättningar och de villkor, Kungl. Maj:t bestämmer (se Kungl. kungörelsen den 5 juli 1923, Sv. Författningssaml. 1923 n:r 321).

N:o 40. *Ang. ordnande av den högre flickundervisningen i staden.*

Med anledning härav anhåller den av Västerås Stadsfullmäktige tillsatta kommitté, som har att bl. a. behandla frågan om flickors tillträde till gymnasium, att läroverkets kollegium och Ni, Herr Rektor, ville avgiva vederbörligt yttrande i förevarande fråga.

Västerås den 22 mars 1928.

Hjalmar Thyresson,
Kommitténs sammankallande ledamot."

Med anledning av denna skrivelse uppstod en längre diskussion. Därvid framlade rektor följande förslag till yttrande:

"Kollegiet finner det vara ett berättigat krav, att i en stad av Västerås storlek tillfälle må beredas jämväl för flickor att bedriva gymnasiestudier och avlägga studentexamen. På ett tillfredsställande sätt förverkligas emellertid enligt kollegiets mening detta krav först då det av riksdagen beslutade högre flickläroverket kommer till stånd. Önskvärt är därför, att detta läroverk så snart som möjligt inrättas.

Mot flickors intagande i högre allmänna läroverkets gymnasieringar kan man enligt kollegiets uppfattning ha flera skäl att ställa sig synnerligen betänksam. Kollegiet finner det icke nödigt att här upprepa de principiella skäl, som anförts mot en sådan anordning, och som icke torde kunna utan vidare avvisas. Däremot vill kollegiet framhålla ett rent lokalt skäl till betänksamhet. De klassrum i högre allmänna läroverkets i Västerås byggnader, vilka måste användas för gymnasieringarna, äro delvis så små, att de icke på långt när rymma det antal lärjungar, som läroverksstadgan fastslår såsom maximum i en gymnasieavdelning, och som alltså *måste* tas emot. Hittills har läroverket kunnat hysa sinna lärjungar tack vare den omständigheten, att gymnasieringarna till en del varit ganska små. Skola flickor intagas, ökas risken för att avdelningarna bli så stora, att utrymmet icke räcker till. Stora svårigheter kunna härigenom uppstå, och en omfattande byggnadsfråga kan bliva aktuell. Tilläggas må, att man ännu alldeles icke kan beräkna, vilken inverkan läroverkets omorganisation kommer att ha på lärjungeantalet. Möjligt är, att antalet lärjungar i gymnasiet kommer att avsevärt ökas.

Trots den betänksamhet, varåt ovan givits ett uttryck, anser sig emellertid kollegiet icke böra motsätta sig flickors intagande i gymnasiet, *intill dess det högre flickläroverket inrättats.* Man torde väl kunna antaga, att *till en början* icke så många flickor anmäla sig, att utrymmessvårigheter genast uppstå.

N:o 40.
Ang. ordnande av den högre flickundervisningen i staden.

Med styrka vill dock kollegiet framhålla nödvändigheten av att detta provisorium göres så kortvarigt som möjligt. Härför synas även ekonomiska skäl tala. Skola flickor intagas i gymnasium, medför detta enligt riksdagens beslut, att från och med början av läsåret 1929—1930 ett 3-årigt latingymnasium börjar inrättas vid sidan av det 4-åriga. Detta innebär, att ett behov av nya klassrum småningom gör sig gällande, vilket behov måste fyllas genom ombyggnad eller nybyggnad. Inrättas det högre flickläroverket först sedan nämnda lokalbehov vid gossläroverket blivit tillgodosett, får staden ikläda sig ökade utgifter för lokalanskaffning. Detta kunde undvikas, om det högre flickläroverket kommer till stånd, innan ännu det 3-åriga latingymnasiet vid högre allm. läroverket blivit färdigorganiserat.

Med hänvisning till det ovan anförda anser sig kollegiet icke böra motsätta sig flickors intagande i gymnasiet under provisoriet, tills det högre flickläroverket kommer till stånd.“

Kollegiet beslöt med 14 röster mot 9 att yttra sig i enlighet med rektors förslag. 9 röster avgåvos för ett av lektor Hjertén framställt förslag, att kollegiet skulle för närvårande bestämt avstyrka flickors intagande i gymnasiet.

Reservation mot kollegiets beslut anmäldes av herrar Rohnström, Hjertén, Stadler, Nylund, Wetterling, Johansson, Ch. Bengtsson, Lundvik och Lindblad.

Västerås som ovan.

Samuel Landtmanson.

Vidimeras ex officio

Samuel Landtmanson,

Rektor.

N:o 40.
Ang. ordnande av den högre flickundervisningen i staden.

Översikt över lärjungeantalet vid högre allmänna läroverket i Västerås under läsåren 1923—1928 samt beräkning av antalet under läsåret 1928—1929.

Klass	1923—1924	1924—1925	1925—1926	1926—1927	1927—1928	1928—1929 (ovisst!)	Anm.
Klass 1	64	73	70	70	70	6-åriga 35 4-åriga 5	
„ 2	64	66	70	66	70	70	
„ 3	59	66	63	65	69	70	
„ 4	70	63	68	65	60	65	
„ 5	44	63	56	61	48	60	
„ 6	11	12	10	15	16	25?	Tillfällig minskning på grund av omorganisationen.
Ring R I	39	26	28	25	21	10?	
„ L I	28	28	30	19	28	28?	
„ R II	28	34	23	30	24	24	
„ L II	25	20	24	26	16	28	
„ R III	26	26	31	20	27	21	
„ L III	10	17	19	17	29	17	
„ R IV	13	22	25	25	18	23	
„ L IV	13	11	14	20	15	25	

Västerås den 10 april 1928.

S. Landtmanson,
Rektor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anslutning till min motion av den 14 juni 1926 och med anledning av den föreliggande framställningen från Konungens Befallningshavande i länet angående vissa åtaganden i fråga om inrättandet av högre flickläroverk m. m. i Västerås får jag härmed hemställa

att Stadsfullmäktige ville besluta att fr. o. m. höstterminen 1928 skall beredas tillfälle för kvinnliga lärjungar att vinna inträde till sådant läroverk i staden, där de kunna avlägga studentexamen.

Västerås den 27 oktober 1927.

P. Hiersemann.

N:o 40

Ang. ordnande av den högre flickundervisningen i staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Kungl. Maj:ts kungörelse N:o 321 år 1923 angående rätt för kvinnliga lärjungar att vinna inträde å gymnasiet vid allmänt läroverk varit i kraft under nära tre års tid, har vid en hel del läroverk i landet upptagits kvinnliga lärjungar, medförande avsevärda besparingar samt andra fördelar under deras utbildning.

Västerås stads invånare sakna ännu denna förmån.

Att ett verkligt behov föreligger för vår stads vidkommande framgår därav, att under senaste åren en hel del föräldrar sänt sina döttrar till andra städer, såsom Uppsala, Nyköping m. fl., där tillstånd utverkats för kvinnliga lärjungars inträde i läroverken.

Enär en dylik anordning är förenad med betydande kostnader hava hittills endast de ekonomiskt bättre lottade kunna ge sina döttrar den högre utbildningen, som mer och mer kräves för kvinnornas fortkomst i livet, och då fordringarna för erhållandet av anställning äro i ständig stegring, borde tiden vare inne att skaffa vår stads invånare möjligheten att utan allt för stora ekonomiska uppoffringar och andra olägenheter, som medfölja döttrarnas inackordering å annan plats, kunna åtnjuta en förmån, som torde kunna åstadkommas utan allt för stora kostnader för det allmänna.

Med stöd av det ovan sagda anhåller undertecknad:

att Stadsfullmäktige ville uppdraga åt Beredningsutskottet och Drätselkammaren att utreda frågan angående möjligheten för kvinnliga lärjungars inträde i Västerås Allmänna Läroverks Gymnasium i den mån nu befintliga utrymmen medgiva.

Västerås den 14 juni 1926.

P. Hiersemann.

N:o 41.

Drätselkammarens skrivelse ang. reparation av nya annexbyggnaden vid Högre Allm. Läroverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av skrivelse till Drätselkammaren från rektor vid härvarande högre allmänna läroverk däri begärts, att åtgärder måtte av staden vidtagas för avhjälpande av en del bristfälligheter uti den nya annexbyggnaden vid läroverket som utan att någon reparation övergått denna varit i bruk alltsedan år 1915, har Drätselkammaren låtit byggnadschefen undersöka omfattningen av dessa bristfälligheter.

I avgivet yttrande har byggnadschefen anfört, att undersökningen givit vid handen, att väggarna och fönstren böra repareras, en del otätheter vid ritsalarnas fönster avhjälpas, compoboardbeläggningen utbytas mot annat material, det inre ommålas och värmeledningen genomses och rensas, samt att kostnaden för detta reparationsarbete vore beräknat till 8,000 kronor.

Med överlämnande av rektors framställning och byggnadschefens utredning hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å förslagsvis 8,000 kronor för utförande av erforderliga reparationer i nya annexbyggnaden vid läroverket att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 14 juni 1928.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

I oktober 1915 invigdes den s. k. Nya annexbyggnaden vid högre allmänna läroverket i Västerås. Denna byggnad har sedermera, så vitt jag vet, icke genomgått någon annan reparation, än att vissa smärre bristfälligheter på läroverkets bekostnad blivit avhjälpta. Om det emellertid gäller alla nya hus, att de efter några år måste ses om, så gäller detta givetvis i alldeles särskild grad skolbyggnader, vilka sannolikt slitas värre än de flesta andra hus. F. n. befinner sig ovannämnda

byggnad, efter 13 års användning, i ett synnerligen skröpligt skick och tarvar en genomgående inre reparation, vars bekostande vida överstiger läroverkets krafter.

N:o 41. *Ang. reparation av nya annexbyggnaden vid Högre Allm. Läroverket.*

Hela huset har satt sig, varav följden blivit, att sprickor uppstått på väggarna, att golven sjunkit, och att fönstren delvis icke gå igen. I ritsalen är detta särskilt förhållandet. Beklädnaden på pelarna vid ritsalens fönster, vilken befunnits vara delvis gjord av papp (!) har på vissa ställen fallit av. Rappningen är trasig överallt i huset.

En allmän ommålning är av nöden. Värmeledningen som förefaller att vara från början illa beräknad, och som under de gångna åren vållat många bekymmer, behöver grundligt ses om, i synnerhet som värmeelementen nu delvis rostat ihop, så att de ej fungera, och den därmed förenade ventilationsanordningen är sönder.

Dessa brister och andra sådana, vilka en byggnadssakkunnig person lätt torde upptäcka, förvärras givetvis år för år, och ett iståndsättande av byggnaden, vilket givetvis måste företagas, blir kostsammare, ju längre förfallet fått fortgå, innan reparationen företages.

Med hänsyn till det ovan anförda, får jag vördsamt hemställa, att Drätselkammaren ville vidtaga de åtgärder som krävas för iståndsättande av den Nya annexbyggnaden vid högre allmänna läroverket i Västerås.

Västerås den 2 maj 1928.

Vördsamt
Samuel Landtmanson,
Rektor.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Med anledning av förestående remiss har jag denna dag besiktigat byggnaden i fråga och därvid funnit att några som hälst sättningar i grunden ej förefinnas. Det hela inskränker sig till hoptorkning i closettväggar och puts samt vissa otätheter vid ritsalens fönster. Den omtalade pappen är s. k. "compoboard", den har varit våt och bör ersättas med annat materiel. Målningen är i dåligt skick, värmeledningen bör genomses och rensas. Hela reparationsarbetet torde draga en kostnad av 8,000 kronor.

Västerås den 13 Juni 1928.

Gösta Smitt.

N:o 42.

Drätselkammarens utlåtande ang. åtgärder för tillbyggnad av Hammarby folkskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom remiss den 31 nästlidne maj hava Stadsfullmäktige för yttrande till Drätselkammaren överlämnat en framställning från Folkskolestyrelsen angående godkännande av förslag till tillbyggnad av folkskolan vid Hammarby i huvudsaklig överensstämmelse med ett i framställningen omförmält alternativ betecknat N:o 1, samt angående anvisande åt styrelsen av ett anslag för anskaffning av nödiga ritningar och entreprenadhandlingar, och får Drätselkammaren såsom yttrande i ärendet föreslå, att Stadsfullmäktige, utan att nu taga ställning till ena eller andra alternativet för denna tillbyggnad, ville, för vidare utredning i frågan huruledes det föreliggande behovet av utvidgade lokaler för folkskolan skall lösas, besluta ställa det av Folkskolestyrelsen begärda anslaget å 4,000 kronor till förfogande och härvid bestämma, att detta anslag skall förskotteras av tillgängliga medel för att framdeles påföras blivande byggnadsanslag.

Västerås den 14 juni 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid Folkskolestyrelsens sammanträde den 4 sistlidne november uppdrog folkskolestyrelsen åt särskilda kommitterade att uppgöra och till styrelsen inkomma med förslag till komplettering av skollokalerna vid folkskolan i Hammarby, vilka nu utgöras av 4 läsesalar samt en i källaren belägen sal för träslöjd och en för syslöjd på vinden. Den sistnämnda salen är emellertid föga tjänlig för sitt ändamål och dessutom i händelse av eldfara mycket riskabel att använda på grund av att endast en trappuppgång finnes.

N:o 42.
Ang. åtgärder för tillbyggnad av Hammarby folkskola.

I skolan undervisas för närvarande 6 klasser. Av dessa måste sålunda 4 duplicera. Då folskolan är 7 årig nödgas man fördela lärjungarna i sjätte klassen på övriga skolor i staden.

De lokaler, som erfordras för en fullständig sjuklassig skola i Hammarby äro 7 läsesalar, 2 slöjdsalar samt en gymnastiksal. Om salen för syslöjd utdömes, vilket enligt styrelsens mening bör ske av ovan angivna skäl, erfordras förutom nu tillgängliga lokaler: 3 läsesalar, en sal för syslöjd samt en gymnastiksal med tillhörande avklädningsrum.

Att dupliceringen i allmänhet erbjuder olägenheter torde ej kunna bestridas. I den mån barnen i avsevärd utsträckning ha lång skolväg ökas dessa olägenheter till den grad, att förhållandena bli hart när olidliga. Av de 176 lärjungar, som för närvarande tillhöra skolan i Hammarby, äro 50 från Johannisberg, Hammarby gård och Karlberg eller från mer eller mindre avlägsna torp tillhörande nämnda gårdar. Dessa barn kunna ej gå hem under det nödtvungna uppehållet, som dupliceringen påkallar, och då skolan saknar möjlighet att härbergera dem, nödgas de vistas utomhus i väntan på att få ta sin lärosal i bruk. Under den mörkaste årstiden ha slutligen de senare duplicerande att söka sig hem timtal efter mörkrets inbrott. De här påpekade olägenheterna äro av beskaffenhet, att folkskolestyrelsen ej står till svars med att längre uppskjuta frågan om tillbyggnad av skolan i Hammarby.

Då bristen på skollokaler även i den egentliga staden är mycket stor, löses visserligen ej hela folkskolans byggnadsfråga genom det här framförda förslaget. Från och med instundande läsår komma stadens folkskolor att omfatta 117 undervisningsavdelningar i läs- och skrivämnen, medan lärosalarnas antal endast är 84. Detta innebär, att ej mindre än 66 klasser nödgas duplicera.

Frågan om en större nybyggnad har också varit föremål för ingående överläggningar mellan särskilda delegerade från drätselkammaren och folkskolestyrelsen. På grund av en avsevärd nativitetsminskning, som kunnat konstateras ända sedan 1922, ha emellertid nämnda delegerade ansett, att det större byggnadsprojektet bör få anstå.

Oberoende av detta bör dock enligt folkskolestyrelsens mening byggnadsfrågan för Hammarby lösas, ty inget tvivel kan råda om att även för framtiden behov därstädes skall förefinnas av en folkskola av nuvarande typ.

De förutnämnda kommitterade ha uppdragit åt arkitekt Segerstedt att uppgöra skisser för skolhusets tillbyggnad. Tvenne alternativa förslag ha utarbetats.

N:o 42. *Ang. åtgärder för tillbyggnad av Hammarby folkskola.*

Alt. 1, utgörande dels en förlängning av det nuvarande skolhuset åt väster, upptagande 4 salar i tvenne våningar, dels en gymnastiksal, placerad i rät vinkel mot den nämnda tillbyggnaden.

Alt. 2, omfattande samma lokaler, samtliga, sålunda även gymnastiksalen, förlagda i skolhusets förlängning.

Alt. 2 har av flera skäl ansetts mindre lämpligt, bland annat på grund av att gymnastiksalen enligt detta ej kan förläggas skild från lärosalarna. Däremot har styrelsen enhälligt beslutat förorda alt. 1.

Beträffande formen för den framställning till stadsfullmäktige, som ärendet kräver, har folkskolestyrelsen ansett det lämpligast, att hemställan först göres om förslagets godkännande i princip jämte anhållan om ett anslag av 4,000 kr. för anskaffande av fullständiga ritningar och entreprenadhandlingar, varefter slutlig framställning till stadsfullmäktige göres på grundval av föreliggande anbud.

Av kostnadsberäkningar, som folkskolestyrelsen låtit verkställa, framgår, att förslagets realiserande kräver en summa av omkring 100,000 kr. Häri ingå inredning av gymnastiksal samt skolbänkar och övriga inventarier för de nya lokalerna.

Med anledning av vad sålunda anförts får folkskolestyrelsen hemställa,

att stadsfullmäktige behagade i princip godkänna förslaget om tillbyggnad av folkskolan i Hammarby i huvudsaklig överensstämmelse med förutnämnda alt. I, samt att uppdraga åt folkskolestyrelsen att anskaffa nödiga ritningar och entreprenadhandlingar och för detta ändamål ställa till styrelsens förfogande en summa av 4,000 kr.

Västerås den 11 maj 1928.

För Västerås folkskolestyrelse:

E. EDV. KARLSSON.

Em. Granér.

N:o 43.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till byggnadschefens bilhållning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogad skrivelse har Byggnadschefen Smitt anhållit om ersättning för tjänsten under år 1927 företagna resor med en honom tillhörig personautomobil med 2,500 kronor, och har såsom skäl härför åberopat dels att han under år 1926 åtnjutit dylik ersättning, dels och en utredning angående de kostnader, som för samma tjänsteresor enligt gällande taxor skulle hava varit förenade med användning av en förhyrd automobil.

I detta ärende vill Drätselkammaren erinra om, att utbetalning av ersättning till byggnadschefen Smitt under åren 1925 och 1926 föranledde anmärkning från stadsrevisionen att i anledning av dessa anmärkningar Stadsfullmäktige genom beslut den 28 oktober 1926 vid behandlingen av revisorernas berättelse över 1925 års förvaltning till Drätselkammaren remitterade frågan om bestridande av kostnaderna för byggnadschefens bilåkning i tjänsten för att upptagas till behandling i samband med beredningen av stadens budget för år 1927, samt att Stadsfullmäktige den 28 december 1926 beslöto låta bero vid Drätselkammarens förklaring, att ersättningen för 1926 utgått på grund av en uppgörelse, som icke kunde ryggas, och att för år 1927 icke vore ifrågasatt någon uppgörelse av liknande innebörd. Vid detta senare tillfälle förelåg en av Brandstyrelsen på uppdrag av Stadsfullmäktige verkställd utredning angående de kostnader, som vore förenade med bilkörning med en väglängd av 400 mil.

Av föregående behandling av denna fråga framgår, att det mera varit formen för ersättningens beviljande och oklarheten i ersättningens beräkning, än frågan om ersättning skulle över huvud taget utgå, som varit föremål för olika meningar, vilket torde kunna utläsas av revisorernas uttalande att om utgiften vore ofrånkomlig, anslag till densamma borde beviljas av Stadsfullmäktige i samband med budgetens uppgörande.

Drätselkammaren är av den uppfattningen, att byggnadschefen bör åtnjuta ersättning för resor i tjänsten med honom tillhörig automobil med skäligt belopp.

De detaljerade anteckningar, som byggnadschefen fört över i tjänsten företagna resor under det år varom nu är fråga, och de kostnader som angivits såsom förenade med anlitandet av förhyrd bil för dessa,

N:o 43.
Ang. anslag till byggnadschefens bilhållning.

har bibragt Drätselkammaren den uppfattningen, att det ur ekonomisk synpunkt är för staden fördelaktigare att bevilja en engångsersättning än att bestrida resorna efter gällande taxa för förhyrd bil, samt att denna ersättning avvägd till 2,000 kronor icke är för hög. Inberäknat amortering, och med tiden för bilens förslitning beräknad till 5 år, skulle en dylik ersättning stå i god överensstämmelse med den utredning angående kostnaderna för en jämförlig bilåkning i detta ärende förut föreligger.

Gentemot invändningen som gjorts att resor i tjänsten kunna företagas på annat sätt än med anlitande av automobil kan erinras, att beskaffenheten av de olika uppdragen i byggnadschefens tjänst, icke minst med hänsyn till de olika platserna, oftast vitt skilda från varandra, där dessa uppdrag skola fullgöras, ge utslag till förmån för automobilen som fortskaffningsmedel.

Under åberopande av vad nu anförts och med bifogande av byggnadschefens kostnadsutredning hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville besluta

bevilja byggnadschefen Smitt ersättning för under 1927 företagna tjänsteresor med egen bil med ett belopp av 2,000 kronor att utgå av det i innevarande års stat uppförda anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 14 juni 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Wilh. Nybergs Boktr., V:ås

N:o 44.

Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1927.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed för att biläggas Stadsfullmäktiges handlingar överlämna av Vatten- och Gasverksstyrelsen avgiven berättelse för räkenskapsåret 1927.

Västerås den 14 juni 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och Gasverksstyrelsen får härmed avgiva berättelse för räkenskapsåret 1927.

De i budgeten beräknade och de i verkligheten erhållna värdena framgå av efterföljande sammanställning:

	Inkomster		Utgifter:		Behållning:	
	Enl. budg.	Verkl.	Enl. budg.	Verkl.	Enl. budg.	Verkl.
Vattenverket	187,000: —	180,590: 95	127,020: —	133,624: 39	59,980: —	46,966: 56
Gasverket	351,000: —	358,416: 71	316,762: 25	310,698: 75	34,237: 75	47,717: 96
Elektr.verket	633,000: —	644,151: 11	400,764: —	404,658: 32	232,236: —	239,492: 79
	1,171,000: —	1,183,158: 77	844,546: 25	848,981: 46	326,453: 75	334,177: 31
			Avloppsledning avgår		46,420: —	47,540: 96
			Återstår kronor:		280,033: 75	286,636: 35

Behållningen från verken blev sålunda cirka 6,600 kr. större än som beräknats.

N:o 44.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1927.

Diverse utgifter beräknade till kr. 23,200, uppgingo till 27,990. Ökningen huvudsakligen beroende på större utgifter för sjuk- och olycksfallsersättning.

Räntorna å stadens obligationslån hava sedan flera år tillbaka räknats efter en räntefot av 4,5 %. Enär under senare åren upptagna lån kräva en högre räntefot, har i 1927 års räkenskaper räknats med 5,1 %, vilket gjort att utlägg för räntor blivit större än vad som upptogs vid budgetens beräknande.

Då inkomsterna vid vattenverket ej uppgingo till de beräknade, utgifterna däremot överstego de i budgeten insatta värderna, blev verkets avkastning 13,000 kr. mindre än enligt budgeten.

Vinsten från gasverket blev cirka 13,500 kr. större än den beräknade beroende dels på ökad omsättning och dels på minskade driftkostnader, sistnämnda fallet huvudsakligen en följd av att staden till stor del vann vid ett skiljedomsförfarande rörande gaskol. Då även vid elektricitetsverket behållningen blev cirka 7,200 kr. större än enligt budgeten, gjorde detta att å verken i sin helhet ovannämnda vinstöverskott uppstod.

Såsom av styrelseberättelsen framgår utfördes under året en del större jordkabelanläggningar ävensom elektrisk kopplingsstation söder om Pilgatan. Å härtill beviljade anslag, 86,600 kr., uppstod en behållning av kr. 351: 25.

Västerås den 5 juni 1928.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Styrelseberättelse för år 1927.

Merkantila uppgifter.

GEMENSAMMA FÖRVALTNINGEN.

	Enl. budget	Enl. bokslut
Löner	76,530: 25	74,877: 48
Diverse utgifter, såsom läkarearvode, sjukhjälp, försäkringar, kontorsutensilier, telefon, renhållning, värme m. m.	23,200: —	27,990: 40

N:o 44.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1927.

VATTENVERKET.

Inkomster:

	Enl. budget	Enl. bokslut
Vatten och mätarehyror	185,000: —	178,218: 80
Skötsel och underhåll av brandposter	1,200: —	1,200: —
Installationsarbeten och bostadshyror	800: —	1,172: 15
Kronor	187,000: —	180,590: 95

Utgifter:

Driftkostnader	24,600: —	27,233: 62
Underhållskostnader	17,500: —	19,806: 74
Avlöningar och pensioner	24,194: —	23,558: 86
Diverse utgifter	11,260: —	11,841: 12
Ränta och amortering	47,966: —	49,929: 05
Avskrivning av fordringar	500: —	—
Inköp av vattenmätare	1,000: —	1,255: —
	127,020: —	133,624: 39
Inkomster utöver utgifter	59,980: —	46,966: 56
Kronor	187,000: —	180,590: 95

AVLOPPSLEDNINGARNA.

Inkomster:

Avgifter för vattenklosetter	50,000: —	51,382: 59
Kronor	50,000:	51,382: 59

Utgifter:

Driftkostnader	14,900: —	15,059: 11
Underhållskostnader	8,500: —	9,524: 07
Avlöningar och pensioner	12,075: —	12,921: 57
Diverse utgifter	2,100: —	2,520: —
Ränta och amortering	53,930: —	53,983: 06
Dräneringsledning i Pilgatan	4,915: —	4,915: 74
	96,420: —	98,923: 55
Utgifter utöver inkomster	46,420: —	47,540: 96
Kronor	50,000: —	51,382: 59

N:o 44.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1927.

GASVERKET:

Inkomster:

	Enl. budget	Enl. bokslut
Allmänna belysningen	30,800: —	32,316: 27
Gas, mätarehyror, koks och tjära	319,700: —	325,452: 44
Installationsarbeten	500: —	648: —
Kronor	351,000: —	358,416: 71

Utgifter:

Driftkostnader	160,300: —	138,405: 26
Underhållskostnader	23,000: —	28,883: 62
Avlöningar och pensioner	64,775: 25	65,488: 63
Diverse utgifter	18,170: —	20,941: 68
Ränta och amortering	45,517: —	48,792: 89
Avskrivning av fordringar	1,000: —	103: 52
Inköp av gasmätare	4,000: —	8,083: 15
	316,762: 25	310,698: 75
Inkomster utöver utgifter	34,237: 75	47,717: 96
Kronor	351,000: —	358,416: 71

ELEKTRICITETSVERKET.

Inkomster:

Allmänna belysningen	30,400: —	30,540: —
Elektrisk ström och mätarehyror	602,000: —	612,911: 11
Installationsarbeten	600: —	700: —
Kronor	633,000: —	644,151: 11

Utgifter:

Driftkostnader	123,500: —	121,380: 54
Underhållskostnader	59,000: —	65,787: 65
Avlöningar och pensioner	65,738: —	63,551: 15
Turbinhusdriften	4,500: —	3,816: 19
Diverse utgifter	45,120: —	50,628: 72
Ränta och amortering	95,406: —	97,027: 59
Avskrivning av fordringar	2,500: —	641: 77
Inköp av elektr. mätare	5,000: —	1,824: 71
	400,764: —	404,658: 32
Inkomster utöver utgifter	232,236: —	239,492: 79
Kronor	633,000: —	644,151: 11

Sammanställning av verkens anläggnings- och bokförda värden år 1927 samt amortering under åren 1912—1927.

N:o 44
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1927.

	Byggnader, maskiner och ledningsnät	Mätare	Summa
	Kronor	Kronor	Kronor
Vattenverket:			
Anläggnings- resp. anskaffningsvärde t. o. m. år 1927	750,435: 25	54,238: 32	804,673: 57
Bokfört värde 31/12 1927	453,533: 40	4,140: 04	457,673: 44
Amortering under åren 1912—1927	296,901: 85	50,098: 28	347,000: 13
Gasverket:			
Anläggnings- resp. anskaffningsvärde t. o. m. år 1927	591,947: 65	201,389: 46	793,337: 11
Bokfört värde 31/12 1927	369,178: 99	38,502: 25	407,681: 24
Amortering under åren 1912—1927	222,768: 66	162,887: 21	385,655: 87
Elektr.-verket och Turbinhuset:			
Anläggnings- resp. anskaffningsvärde t. o. m. år 1927	1,307.150: 55	332,370: 14	1,639,520: 69
Bokfört värde 31/12 1927	689,471: 13	1: —	689,472: 13
Amortering under åren 1912—1927	617,679: 42	332,369: 14	950,048: 56
Avloppsledningarna:			
Anläggningsvärde t. o. m. 1927	945,171: 81	—	945,171: 81
Bokfört värde 31/12 1927	814,777: 10	—	814,777: 10
Amortering under åren 1912—1927	130,394: 71	—	130,394: 71

	Byggnader	Inventarier	Summa
Kontors- och Förrådsbyggnader samt Inventarier:	Kronor	Kronor	Kronor
Anläggnings- resp. anskaffningsvärde t. o. m. år 1927	31,893: 91	87,566: 68	119,460: 59
Bokfört värde 31/12 1927	25,441: —	18,150: 10	43,591: 10
Amortering under åren 1912—1927	6,452: 91	69,416: 58	75,869: 49

N:o 44.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1927.

Nyanläggningar och nyanskaffningar.

	Verklig kostnad Kronor	Anslaget beviljat den	Anslagna belopp Kronor	Överskott + brist — Kronor
Lånemedel:				
Jordkabel mellan kraftverket och elektricitetsverket				
Kopplingsstation söder om Pilgatan och öster om järnvägen ...				
Jordkabel mellan kopplingsstationen och nya lasarettet ...	53,756: 47	28/6 1926	55,000: —	+ 1,243: 53
Jordkabel från elektr.-verket till Djuphamnen	32,492: 28	28/12 1926	31,600: —	— 892· 28
Överskott på ovan redovisade anslag	351: 25			
Kronor	86,600: —		86,600: —	+ 351: 25

Tekniska uppgifter.

VATTENVERKET.

Fördelning av det förbrukade vattnet.

	År			Jämförelse mellan åren			
	1925	1926	1927	1925 o. 1926		1926 o. 1927	
				Ökning i			
				m³	%	m³	%
För hushållsbehov	1,026,041	1,056,826	993,110	30,785	3,0	—63,716	—6,0
För industriella behov	239,246	264,040	277,390	24,794	10,4	13,350	5,1
För allmänna behov, såsom vattenkastare, urinoarer, dricks- och spolposter, vattning av gräsmattor. gatuspolning, brandsläckning, även som läckage m. m. .	56,000	56.000	56 000	—	—	—	—
Summa	1,321 287	1,376,866	1,326,500	55,579	4,2	—50,366	—3,7

N:o 44. *Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1927.*

Utdrag ur driftrapporten.

Vid pumpning observerad differens i brunnarnas vattenstång:
N:o 1 (äldsta brunnen) 0,26; användes ej under året;
N:o 2 och 3: 1,35 m.

Aggregat N:o 1 och 2 (Kolvpumpar) användes ej under året.

Aggregat N:o 3 (centrifugalpump) arbetade 6,294 tim. 15 min. och uppfordrade 1,294,330 m^3, gör 57,1 lit. pr sek.

Aggregat N:o 4 (centrifugalpump) arbetade 135 tim. 30 min. och uppfordrade 32,240 m^3. gör 72,0 lit. per sek.

Elektrisk strömförbrukning 360,128 kwh., motsvarande 271,5 kwh. pr 1,000 m^3 uppfordrat vatten.

Vattnets temperatur lägst 4^0 högst 11^0 C.

Största vattenförbrukningen pr dygn motsvarande 5,834 m^3 ($^{16}/_{7}$).
Medelvattenförbrukningen pr dygn motsvarande 3,634 m^3
Minsta vattenförbrukningen pr dygn motsvararande 1,087 m^3 ($^{25}/_{4}$)

Vattenmätare.

Antal uppsatta mätare den 31 dec. 1926	934 st.
Antal uppsatta mätare under året	18 st.
Antal uppsatta mätare den 31 dec. 1927	952 st.

Vattenledningar.

		Meter	S:a meter
Stadens:			
Gjutjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1926	55,403	
	Under året lagda ledningar . . .	503	
	Sammanlagda längden den 31 dec. 1927		55,906
Smidesjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1927		2,469
Enskildas:			
Gjutjärnsledningar			3,035
Smidesjärnsledningar			6,628
Vattenledningsnätets sammanlagda längd d. 31 dec. 1927			68,038

N:o 44.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1927.

År 1927 lagda vattenledningar.

Ledningssträckor	Meter 7"	6"	5"	4"	Summa meter
Blåsbovägen från tomten Bror n:r 9 till nr 11			50		50
Fredsgatan från tomten Norrmalm nr 47 till Brage 11		60			60
Vahlbergsgatan från tomten Agne nr 4 till nr 3			30		30
Bryggerigatan från tomten Gertrud nr 1 till nr 4 och 5	47				47
Lidmansvägen från Västermalmsgatan till Mälarborg		16			16
Hammarbygatan från Repslagaregatan till Jakobsberg 61 b				40	40
Vargbogatan från Sigtunagatan till Solhemsgat.	90	80			170
Hyttvägen från Oskaria till Manneborg		30		60	90
Summa meter	137	186	80	100	503

Antalet brandposter ökades från 328 st. till 330 st.
Vattenserviser: Inom planlagda området utfördes 1 st.
Utom planlagda området utfördes 15 st.

Av utom kommunen belägna gårdar utlämnas vatten till Hamre gård ägare A. Andersson.

Avloppsledningarna.

	Meter
Stadens:	
Sammanlagda längden den 31 dec. 1926	45,667
Under året lagda ledningar	413
Sammanlagda längden den 31 dec. 1927	46,080
Enskildas:	
Sammanlagda längden den 31 dec. 1927	8.209
Avloppsledningarnas sammanlagda längd den 31 dec. 1927	54,289

År 1927 lagda avloppsledningar.

Ledningssträckor	Meter 12"	9"	Summa
Blåsbovägen från tomten Bror nr 9 till nr 11		50	50
Fredsgatan från tomten Norrmalm nr 4 tillBrage 11		60	60
Vahlbergsgatan från tomten Agne nr 4 till nr 3		30	30
Bryggerigat. från tomt. Gertrud nr 1 till nr 4 o 5	47		47
Lidmansvägen från Västermalmsgat. till Mälarborg		16	16
Hammarbygat. fr. Repslagaregat. t. Jakobsberg 61 b		40	40
Vargbogatan från Sigtunagatan till Solhemsgatan	90	80	170
Summa meter	137	276	413

N:o 44.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1927.

Avloppsserviser:	Inom planlagda området utfördes	1 st.
	Utom planlagda området utfördes	15 st.
Vattenklosetter:	Antal uppsatta den 31 dec. 1926	2,004 st.
	Antal uppsatta under året . . .	160 st.
	Antal uppsatta den 31 dec. 1927	2,164 st.

GASVERKET.

	År		Jämförelse mellan åren 1926 och 1927	
	1926	1927		%
Förgasade kol . . . . ton	4,647,1	4,213,0	—434,1	—9,3
Tillverkad gas . . . . m³	1,239,860	1,244,560	4,700	0.4
Gasutbyte pr 1000 kg. kol . . . „	266,8	295,4	28,6	10.7
Koks från ugnarna . . . . . . hl.	78,711	72,943	—5,768	—7,3
Koks till undereldning . . . . . „	23,790	22,621	—1,169	—4,9
Koks till ångpannorna . . . . . „	1,048	609	—439	—41,9
Koks till försäljning . . . . . . „	53,873	49,713	—4,160	—7,7
Erhållen koks pr 1000 kg. kol . „	16,9	17,3	0,4	2,4
Till undereldning använd koks i % av förgasade kol . . . . . %	23,0	22,5	—0,5	—2,2
Erhållen tjära . . . . lit.	158,240	164.700	6,460	4,1
Erhållen tjära pr 1000 kg. kol . „	34,1	39,1	5,0	14,7
Antal retortladdningar . . . . . . st.	30,845	28,067	—2,778	—9,0
Kol pr laddning . . . . kg.	150,7	150,1	- 0,6	—0,4
Gasförbrukning pr år o. invånare m³	42,2	42,8	0,6	1,4

Fördelning av den förbrukade gasen.

	1926		1927		Jämförelse mellan åren 1926—1927	
	m³	%	m³	%		
	av årsförbrukningen				m³	%
Offentlig belysning	99,007	8,0	101,274	8,1	2,267	2,3
Enskild värme och lysgas . .	956.638	77,2	990,747	79,6	34,109	3.6
Gasverkets eget behov	3,759	0,3	3,462	0,3	—297	—7,9
Felmätningar och förluster . .	180,306	14,5	149,327	12,0	– 30,979	—11,6
Summa	1,239,710	100,0	1,244,810	100,0	5,100	0,4

Största Gasförbrukningen pr dygn motsvarade 4,605 m³ (8/9).
Medelgasförbrukningen pr dygn motsvarade 3,410 m³.
Minsta gasförbrukningen pr dygn motsvarade 2,350 m³ (26/12).

N:o 44.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1927.

Gasledningar.

		Meter
Gjutjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1926 . . .	39,953
	Under året lagda ledningar	396
	Sammanlagda längden den 31 dec. 1927 . . .	40,349
Smidesjärnsledningar: sammanlagda längden den 31 dec. 1927 . .		6,370
Gasledningsnätets sammanlagda längd den 31 dec. 1927		46,719

År 1927 lagda gasledningar.

Ledningssträckor	Meter 6"	4"	3"	Summa meter
Blåsbovägen från tomten Bror nr 9 till nr 11		50		50
Fredsgatan från tomten Norrmalm nr 4 till Brage nr 11			60	60
Vahlbergsgatan från tomten Agne nr 4 till nr 3 . . .			30	30
Lidmansvägen från Västermalmsgatan till Mälarborg .	16			16
Hammarbygat. från Repslagaregat. till Jakobsberg 61 b			40	40
Vargbogatan från Sigtunagatan till Solhemsgatan . . .		170		170
Hyttvägen från Oskaria till Manneborg		30		30
Summa meter	16	250	130	396

Antalet gatulyktor motsvarade 263 st.

Antal gasmätare den 31 dec. 1926 4,631 st.
Ökning under året . . . . 119 st.
Antal gasmätare den 31 dec. 1927 4,750 st. därav 2,725 automater.

Gasserviser: Inom planlagda området utfördes 5 st.
Utom planlagda området utfördes 16 st.

Varmvattenberedarnas antal ökades från 597 till 618 st.

ELEKTRICITETSVERKET.

	År 1926 kWh.	År 1927 kWh.	Jämförelse mellan åren 1926 och 1927 Ökning	%
Alstrad likström:				
Diselmotorerna exkl. förluster . .	—	—	—	—
Turbinhusgeneratorerna exkl. förluster	20,385	12,501	—7,884	—38,8
Motorgeneratorerna exkl. förluster	1,845,439	2,061,168	215,729	11,7
Totalt exkl. förluster	1,865,824	2,073,669	207,845	11,1
Växelström:				
Från dieselmotorerna	—	—	—	—
Från Älvkarleby: direkt distribuerad	1,104,829	1,207,855	103,026	9,3
Från Älvkarleby: till omformning	2,310,667	2,470,966	160,299	6,9
Från Älvkarleby: Totalt	3,415,496	3,678,821	263,325	7,7
Batteriurladdning	6,612	8,792	2,180	33,0
Batteriförluster	1,653	2,644	991	59,8
Förluster i likströmsnätet	163,781	163,110	—671	—0,4
Förluster i växelströmsnätet	94,420	125,007	30,587	32,4
Förluster vid omformning	446,196	395,004	—51,192	—11,5
Förluster vid utjämning	15,622	18,448	2,826	18,1
Magnetiseringsström	36,757	45,722	8,965	2,4

Förluster i likströmsnätet och mätarne utgjorde 8,8 % av totalt utgående energi.

Förluster i växelströmsnätet och mätarne utgjorde 10,4 % av totalt utgående energi.

Levererad ström.

	År 1926 kWh.	År 1927 kWh.	Jämförelse mellan åren 1926 och 1927. Ökning	%
Till offentlig belysning:				
80 % likström och 20 % växelström	116,651	142,351	25,700	22
Till enskild belysning:				
Likström	1,067,192	1,188,086	120,894	11,3
Växelström	162,547	177,392	14,845	9,1
Till kraft:				
Likström	445,281	503,856	58,575	13,2
Växelström	767,424	791,246	23,822	3,1
Egen förbrukning:				
Belysning	10,165	10,342	177	17,5
Kraft och värme	30,694	29,873	—821	—2,2
	2,599,954	2,843,146	243,192	9,4

Transformatorförluster, vilka betalas: 22,258 kWh.
Transformatorförluster, i egen transformator: 63,482 kWh.

N:o 44.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1927.

Total anslutning år 1927.

	Div. app.		Motorer		
	st.	kW.	st.	Hk.	kW.
Likström:					
Anslutning den 31 dec. 1926 .	2,668	1,672,$_{22}$	937	1,862,$_{01}$	1,613,$_{92}$
Ökning under året	553	433,$_{48}$	170	114,$_{80}$	84,$_{50}$
Anslutning den 31 dec. 1927 .	3,221	2,105,$_{70}$	1,107	1 976,$_{81}$	1,698,$_{42}$
Växelström:					
Anslutning den 31 dec. 1926 .	135	107,$_{20}$	126	1,185,$_{05}$	1,048,$_{82}$
Ökning under året	8	3,$_{60}$	51	458,$_{50}$	371,$_{00}$
Anslutning den 31 dec. 1927 .	143	110,$_{80}$	177	1,643,$_{55}$	1,419,$_{82}$
Total anslutn. den 31 dec. 1927	3,364	2,216,$_{50}$	1,284	3,620,$_{36}$	3,118,$_{24}$

	Glödlampor		Båglampor		Summa
	st.	kW.	st.	kW	kW.
Likström:					
Anslutning den 31 dec. 1926 .	64,211	1,818,$_{25}$	14	35,$_{9}$	5,140,$_{29}$
Ökning under året	2,716	81,$_{48}$	—	—	599,$_{46}$
Anslutning den 31 dec. 1927 .	66,927	1,899,$_{73}$	14	35,$_{9}$	5,739,$_{75}$
Växelström:					
Anslutning den 31 dec. 1926 .	7,235	203,$_{65}$	6	6,$_{7}$	1,366,$_{37}$
Ökning under året	65	1,$_{95}$	—	—	76,$_{55}$
Anslutning den 31 dec. 1927 .	7,300	205,$_{60}$	6	6,$_{7}$	1,742,$_{92}$
Total anslutn. den 31 dec. 1927	74,227	2,105,$_{33}$	20	42,$_{6}$	7,482,$_{67}$

Transformatorer upp till 500 kva 6,300 volt.
71 st. om tillsammans 3,243,$_{4}$ kva.

	Likström	Växelström
Antal uppsatta mätare den 31 dec. 1926 . . .	7,878	883
Ökning under året	74	94
Antal mätare den 31 dec. 1927	7,952	977
	Summa:	8,929

Antal abonnenter den 31 dec.	år 1926	år 1927
å taxa 6 (ackordslampor)	748	581
å „ 7 (nattström)	13	23
å „ 8 (hushållstaxa)	1,150	1,199
å „ 8 a (nya hushållstaxan)	186	385
Antal lampor för offentlig gatubelysning	350	357
Motsvarande i kilowatt	54,$_{6}$	55,$_{65}$

N:o 44.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1927.

NYANLÄGGNINGAR OCH UTVIDGNINGAR.

För Djuphamnens elektrifiering nedlades en högspänningsjordkabel från elektricitetsverket till Ragvalds backe om 3×50 m/m² med fortsättning till Djuphamnen med arean 3×25 m/m². Vid Djuphamnen uppfördes ett större transformatorhus i tegel, inrymmande tvänne transformatorer á 500 kva och 70 kva, avsedda för de tre kranarne å hamnen. Från transformatorhuset fram till respektive kranar nedlades lågspänningsjordkablar, 2 st. à 3×150 m/m², 1 st. à 3×50 m/m², 1 st. à 3×25 m/m² samt för hamnens belysning 1 st. à 3×16 m/m² och slutligen för Karlsbergs gård 1 st. à 3×16 m/m².

Vid Ragvalds backe uppfördes ett transformatorhus i tegel, inrymmande en transformator om 100 kva och avsedd för Västra Förstaden. Transformatorn matas från djuphamnskabeln. Samtidigt ombyggdes ledningsnätet och inomhusinstallationerna i Hammarbyområdet till växelström. Härvid blev det nödvändigt att utbyta de äldre och ofta bristfälliga säkerhetsapparaterna mot moderna, solida sådana och blev installationernas standard och brandsäkerhet därigenom väsentligt högre.

För att möta den ökade belastningen av en ny teaterbyggnad och diverse illuminationsbelysning i Folkets park, uppfördes i dess närhet ett transformatorhus i tegel. Transformatorn, vars storlek är 50 kva, är ansluten till jordkabeln för Centrallasarettet och är avsedd att framdeles mata Sommarro, Hemdal, Myggbo m. fl. områden.

Vid Ålderdomshemmet inreddes i källarevåningen till den nya ekonomibyggnaden ett transformatorrum och installerades en transformator om 50 kva, till vilken Ålderdomshemmets byggnader anslötos. Transformatorn, som är avsedd att framdeles mata Lustigkulla, Akademivreten, Norrmalm och Blåsbo, är ansluten till en högspänningsjordkabel à 3×16 m/m² utgående från Kv. Felix.

För att erhålla bättre spänning å Jakobsbergsgatans övre del förstärktes ledningarna därstädes och anslötos till växelströmsnätet å Jakobsberg. Samma är förhållandet med Jeanette 1 och Hammarbygatan 3.

I avsikt att bättre trygga driften, särskilt för det inre högspänningsjordkabelnätet, avskildes detta från de yttre luftledningslinjerna för högspänning medelst tvänne s. k. sektioneringstransformatorer à 200 kva, inmonterade i transformatorhusen vid Loviseberg och Jakobsberg. Härvid anordnades signalledningar för jordfelssignalering från nämnda yttre luftlinjer till elektricitetsverket.

N:o 44. *Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1927.*

För Frölängningsanstalten uppsattes en transformator à 5 kva, och för sommarvillorna vid Notudden ävenledes en transformator à 5 kva, samt för Aseas bostäder vid f. d. Elektrolytverken en dylik à 3 kva.

Vid Loviseberg anslöts en förut ur drift ställd transformator à 10 kva för Bryggeriet Vesta därstädes.

Elektriska gatubelysningen.

På diverse platser uppsattes 7 nya elektriska lampor.

Elektricitetsverkets entreprenörer

hava anmält 290 installationsarbeten, vilka avsynats och godkänts. Av utsatta elektriska mätare hava 3,279 st. ombytts och justerats samt motsvarande antal äldre installationer avsynats, på vilka anmärkningar gjorts i 109 fall.

Den nya hushållstaxan, taxa 8 a,

har vunnit stor spridning och hade vid årsskiftet 385 abonnenter anslutit sig till densamma, av vilka 120 abonnenter i större utsträckning begagna elektrisk energi till matlagning. Även den gamla hushållstaxans abonnentantal har ökat och utgjorde vid årsskiftet 1199 st.

Elektriska servisledningar.

Med jordkabel utfördes	. . . .	6 serviser
„ luftledning „	. . . .	18 „
	S:ma	24 serviser

Västerås den 5 juni 1928.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Wilh. Nybergs Boktr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar.

1928. Den 30 Augusti. XIII.

N:o 45.

Kungl. Maj:ts beslut ang. medgivande för staden att teckna borgensförbindelse i samband med förvärv åt staden av avgörande inflytande över S. V. B. järnvägs förvaltning.

AVSKRIFT.

Till länsstyrelsen i Västmanlands län.

I en till Kungl. Maj :t ställd, av länsstyrelsen i Västmanlands län med utlåtande den 19 juni 1928 jämte magistratens i Västerås yttrande överlämnad skrift har drätselkammaren i nämnda stad under åberopande av stadsfullmäktiges å sammanträde den 8 maj 1928 fattade beslut, anhållit om tillstånd för staden att teckna borgen såsom för egen skuld för ett på fyrtio års amortering ställt 4 ½ procents obligationslån å högst niomiljonerfyrahundrafemtiotusen kronor, vilket lån vore avsett att uppläggas av ett planerat aktiebolag med staden såsom huvuddelägare och användas för inköp av den övervägande delen av aktierna i Stockholm-Västerås-Bergslagens nya järnvägsaktiebolag.

Svenska stadsförbundets finansråd har, efter anmodan, den 18 juli 1928 yttrat sig i ärendet, varjämte väg- och vattenbyggnadsstyrelsen den 31 juli 1928 avgivit infordrat utlåtande.

Kungl. Maj :t förklarar, att från Kungl. Maj :ts sida hinder icke möter för staden Västerås att teckna ifrågavarande borgensförbindelse.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela länsstyrelsen till kännedom och för vederbörandes underrättande.

Stockholm den 4 augusti 1928.

SIGURD RIBBING.

Birger Looström.

Angående tillstånd för staden Västerås att teckna borgen för lån.

Bestyrkes; Västerås slott i landskansliet den 8 augusti 1928.

På tjänstens vägnar:

C. G. Ihrfors.

N:o 46.

Kungl. Maj:ts beslut ang. rätt för kvinnliga lärjungar att vinna inträde å gymnasiet vid högre allm. läroverket i Västerås.

AVSKRIFT.

Översändes till Magistraten i Västerås för att tillställas stadsfullmäktige i staden.

Västerås slott i landskontoret den 16 augusti 1928.

På tjänstens vägnar:
Axel Rudberg.

Avskrift av ämbetsskrivelse till skolöverstyrelsen.

I underdånig ansökning, som av länsstyrelsen i Västerås med underdånig skrivelse av den 6 juli 1928 jämte yttranden av vederbörande läroverkskollegium, rektor och magistrat överlämnats till Kungl. Maj:t, hava stadsfullmäktige i Västerås anhållit, att gymnasiet vid högre allmänna läroverket i nämnda stad måtte få från och med höstterminen 1928 och intill dess högre flickläroverk blivit inrättat i staden vara tillgängligt även för kvinnliga lärjungar.

I ärendet har skolöverstyrelsen den 16 juli 1928 avgivit utlåtande.

Kungl. Maj:t medgiver, att från och med höstterminen 1928 tills vidare och intill dess högre allmänt flickläroverk upprättats i Västerås jämväl kvinnliga lärjungar må mottagas å gymnasiet vid högre allmänna läroverket därstädes, under de förutsättningar, som angivas i kungörlsen den 5 juli 1923 (n:r 321) angående rätt för kvinnliga lärjungar att vinna inträde å gynmasiet vid allmänt läroverk.

Detta får jag, på nådigste befallning, meddela skolöverstyrelsen för rektors underrättande.

Stockholm den 10 augusti 1928.

FELIX HAMRIN.

Gustaf Breitholtz.

Bestyrkes; Västerås slott i landskontoret den 16 augusti 1928.

På tjänstens vägnar:
Axel Rudberg.

Ang. rätt för kvinnliga lärjungar att vinna inträde å gymnasiet vid högre allmänna läroverket i Västerås.

Överlämnas till stadsfullmäktige i Västerås för kännedom.

Västerås rådhus den 17 augusti 1928.

På magistratens vägnar:

VICTOR ÅSBERG.

Ivan Belinki.

N:o 46. *Ang. rätt för kvinnliga lärjungar att vinna inträde å gymnasiet vid högre allm. läroverket i Västerås.*

N:o 47.

Drätselkammarens skrivelse ang. omläggning av Skolgatan mellan Västra Kyrkogatan och Vasagatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stensättningen i Skolgatan har sedan länge tillbaka befunnit sig i synnerligen dåligt skick. Då trafiken å denna gata under senare tiden tager allt större omfattning, har det synts Drätselkammaren nödvändigt att åtgärder för trafikledens försättande i fullgott skick vidtages. Kostnaderna härför hava beräknats av byggnadskontoret till 23,500 kronor, och omfattande detta omläggning av hela Skolgatan från Västra Kyrkogatan till Vasagatan. Då arbetena måste utföras under sommaren, har Drätselkammaren låtit igångsätta desamma och har för bestridande av kostnaderna härför tagits i anspråk reserverade gatumedelsanslag.

Drätselkammaren hemställer nu, att Stadsfullmäktige ville godkänna de av Drätselkammaren i detta hänseende vidtagna åtgärderna.

Västerås den 5 juli 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Skolgatan från Västra Kyrkogatan till Vasagatan, 250×10 m.

Gatan mellan västra och östra Kyrkogatorna sättes med smågatsten. Kant- och sidstenen användes utan omhuggning, trottoarerna grusfylles.

Gatudelen mellan Östra Kyrkogatan och Vasagatan förses med ny kantsten. Körbanan sättes med smågatsten, trottoarerna grusfylles.

N:o 47.

Ang. omläggning av Skolgatan mellan Västra Kyrkogatan och Vasagatan.

Kostnadsförslag.

1,800 m² Uppbrytning och bortforsling av sten	à	0,80	1,440: —
420 m² Schaktning av körbana och bortforsling	à	5,50	2,310: —
500 m. Kantstensränna	à	1,10	550: —
750 m³ Grus och sand	à	6,00	4,500: —
140 m. Ny kantsten incl. läggning	à	10,00	1,400: —
360 m. Läggning av kant- och sidsten	à	2,00	720: —
1.500 m² ny smågatsten incl. sättning	à	8,00	12,000: —
16 m. nya rundhörn incl. läggning	à	15,00	240: —
stuprännor, påsand och oförutsett			340: —
		Kronor	23,500: —

Västerås i Juni 1928.

N:o 48.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av en mindre lastautomobil för byggnadskontorets arbeten.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan till byggnadskontoret från lantegendomsförvaltningen överförts bestyren med skötseln och eftersynen av stadens vägar har det upprepade gånger visat sig vara av behov för byggnadskontoret att innehava ett mindre motorfordon, som med personal och redskap kunde utsändas för mindre väglagningsarbeten. Byggnadskontorets tunga lastautomobil är ju i allmänhet tagen i bruk för andra arbeten, och är densammas drift ju icke heller lämpad för arbeten av angivna mindre art. Drätsekammaren har därför infordrat offert å ett dylikt lätt motorfordon av Fordmodell 1927, om ½ ton. Priset uppgår till 2,200 kronor inklusive en del reservdelar.

Enär Drätselkammaren gått i författning om inköp av detta fordon, får Drätselkammaren hemställa,

att Stadsfullmäktige ville godkänna Drätselkammarens åtgärd och av 1928 års anslag för diverse och oförutsedda behov anvisa 2,200 kronor för inköp för byggnadskontorets räkning av en lättare lastautomobil.

Västerås den 5 juli 1928.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 49.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggande av vatten- och avloppsledningar inom Kvarnbrovreten,

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 juni 1928 har Vatten- och Gasverksstyrelsen redogjort för att ägaren av Kvarnbrovreten, Sågverksägaren R. Rudén, efter tomtindelning av angivna område, redan försålt en del byggnadstomter därav och på grund härav hos styrelsen anhållit att få stadens allmänna ledningar dit utdragna.

Styrelsen har vidare anmält, att ägaren av tomtområdet förbundit sig att ställa i styrelsens skrivelse närmare angivna garantier gentemot staden, att utdragandet av de allmänna ledningar — även om alla tomter nu ej bliva omedelbart bebyggda — blir för staden ekonomiskt bärande., ävensom att stadens kostnad för dessa ledningars utdragande — 1,700: — kronor — kan bestridas av styrelsens allmänna anslag för år 1928 för ledningsanslutningar, men att styrelsen med hänsyn till en förväntad 5-årig amorteringstid av anslutningsavgiften velat inhämta Stadsfullmäktiges bifall.

Drätselkammaren, som anser, att de av Vatten- och Gasverksstyrelsen anförda skälen för anläggningens utförande äro — under förutsättning av uppfyllande av de villkor, som styrelsen uppställt för ledningarnas utdragande — ekonomiskt sett bärande, har med hänsyn till att arbetena måste utföras innevarande sommar anmodat styrelsen att verkställa förarbeten för dessas verkställande, och får Drätselkammaren därför, med anhållan att Stadsfullmäktige ville godkänna denna av Drätselkammaren vidtagna åtgärd, hemställa,

att Stadsfullmäktige ville under förutsättning att samtliga tomtägare inom Kvarnbrovreten ikläda sig de förbindelser gent emot staden, som äro förenade med ledningsanläggningen, varutinnan i förevarande fall kräves en anslutningsavgift av 1 krona och 8 öre per kvm. tomtyta, bemyndiga Vatten- och Gasverksstyrelsen att under innevarande sommar anlägga vatten- och avloppsledningar inom området Norra Kvarnbrovreten mot en kost-

N:o 49.
Ang. anläggande av vatten- och avloppsledningar inom Kvarnbrovreten.

nad av 16,000 kronor, varav stadens andel belöper sig till 1,700 kronor, för vilken kostnad dock av ovan angivna skäl särskilt anslag icke erfordras.

Västerås den 2 augusti 1928.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till styrelsen har ägaren av Norra Kvarnbrovreten, sågverksägaren R. Rudén, gjort framställning om allmänna ledningars framdragning till detta område, vilket är beläget på norra sidan om Skerikesvägen och väster om Svartån.

Området, som har en yta av 13,274 kvm., har genom stadsingenjörskontoret indelats i 13 tomter, varav 6 stycken redan äro sålda och flertalet av dessa under bebyggelse.

Kostnaderna för vatten- och avloppsledningar — gasledningar finnas ej i närheten och kunna därför ej ifrågakomma — äro beräknade till 16,000 kr., men räntar och amorterar anläggningen endast 1,700 kr., varför enskilda bidraget bliver 14,300 eller 1 kr. och 8 öre per kvm. tomtyta och sålunda 30 öre utöver den ordinarie avgiften, som är 78 öre.

Då avlopp för området ej kan sammankopplas med stadens övriga avloppssystem, utan måste utmynna i Svartån, måste vattenklosetter förbjudas inom området.

Även för icke sålda tomter skulle tomtinnehavaren ikläda sig de förbindelser gent emot staden, som äro förenade med erhållandet av ledningsanslutning, därvid jämlikt häröver upprättade beräkningar cirka 1 öre per kvm. tomtyta och år för utebliven förtjänst för staden samt därjämte den ordinarie ränteavgiften efter 5 % å ett kapital motsvarande anslutningsavgiften, och har herr Rudén förklarat sig härtill beredd.

Då på stadens andel endast kommer 1,700 kr. och denna summa kan utgå ur verkens allmänna anslag till ledningar under innevarande år, erfordras ej att Stadsfullmäktige beviljar särskilt anslag för detta ändamål, men har styrelsen dock velat inhämta Stadsfullmäktiges medgivande till anläggningen, enär staden i alla händelser måste tillhandahålla ett rätt så

stort rörelsekapital, i det säkerligen flertalet av bebyggarne önska en amorteringstid av minst 5 år på bidragen.

N:o 49. *Ang. anläggande av vatten- och avloppsledningar inom Kvarnbrovreten.*

I den mån herr Rudén säljer tomter skulle nyssberörda förbindelser till staden övertagas av köparne.

Under förutsättning att samtliga tomtägare inom ifrågavarande område äro villiga ikläda sig de förbindelser gent emot staden, som äro förenade med en ledningsanläggning — i detta fall en anslutningsavgift av 1 kr. och 8 öre per kvm. tomtyta —, får styrelsen hemställa:

att Stadsfullmäktige ville bemyndiga styrelsen att under innevarande sommar anlägga vatten- och avloppsledningar inom området Norra Kvarnbrovreten mot en kostnad av 16,000 kr., varav på stadens andel skulle komma 1,700 kronor.

Västerås den 15 juni 1928.

På Vatten- & Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 50.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar inom östligaste delen av Stensborgsområdet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren har jämlikt Stadsfullmäktiges bemyndigande den 29 december 1927 i ock för en första exploatering av Stensborgs egendom låtit tomtindela egendomens östra område, beläget utefter Nedre Hyttvägen och Stohagsvägen. Det nya kvarteret i vilket lägenheten Manneborg ingår omfattar åtta byggnadstomter, av vilka redan tre stycken äro försålda. En förutsättning för att få en ökad bebyggelse å Stensborsområdet

N:o 50.
Ang. anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar inom östligaste delen av Stensborgsområdet

är givetvis, att stadens allmänna ledningar utdragas till området, och då i första hand till det nyss tomtindelade kvarteret.

Drätselkammaren har därför hos Vatten- och Gasverksstyrelsen begärt utredning om kostnaderna för detta och angränsande kvarters förseende med ledningar.

Av denna utredning, som här bilägges, framgår, att enskilda bidrag för tomtmark kunna beräknas till 12,270 kr., och att på staden belöpande andel då bliver 6,230 kronor, förutsatt att gasledningar utdragas, vilket Drätselkammaren i likhet med Vatten- och Gasverksstyrelsen förordar.

Det framgår vidare av angivna utredning, att anläggningen visserligen icke är ekonomiskt bärande förrän omkring 70 % av de byggnadstomter, som kunna anslutas till de föreslagna ledningarna, äro anslutna. Drätselkammaren anser likväl, då det måste anses vara ett livsvillkor för det nya byggnadsområdets utveckling, att ledningar komma till stånd därinom, att staden bör besluta sig för att redan nu låta anläggningen utföras.

Enär arbetena måste verkställas innevarande sommar, har Drätselkammaren anmodat Vatten- och Gasverksstyrelsen att påbörja desamma.

Drätselkammaren får därför anhålla, att Stadsfullmäktige ville godkänna den av Drätselkammaren vidtagna åtgärden, samt att Stadsfullmäktige sålunda ville besluta, att stadens allmänna ledningar skola utdragas till den östligaste intill Nedre Hyttvägen och Stohagsvägen belägna delen av Stensborgsområdet för en kostnad av 18,500 kronor att gäldas till den del kostnaden skall stanna å stadskassan med 6,230 kronor av lånemedel och till återstående del av inflytande anslutningsavgifter, ävensom att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att begära Kungl. Maj:ts fastställelse å Stadsfullmäktiges beslut i vad beslutet avser anslagets täckande genom lån samt att därjämte bemyndiga Drätselkammaren att tillsvidare bestrida ifrågavarande utgift genom tillfälligt lån, som Drätselkammaren, därest den underställningsfria lånerät-

ten därigenom skulle överskridas, må begära Kungl. Maj:ts tillstånd att för ändamålet upptaga.

Västerås den 9 augusti 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 50. *Ang. anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar inom östligaste delen av Stensborgsområdet*

Till Drätselkammaren i Västerås.

Vatten- och Gasverksstyrelsen får härmed meddela, att utsträckning av stadens allmänna ledningar för vatten, avlopp och gas i gatorna vid kvarteret väster om Hyttvägen inom Stensborgs område drager en kostnad av 18,500 kr., varav 3,600 kr. för gasledningen. Enskilt bidrag kan beräknas från 14 tomter å tillsammans 12,270 kvm., gör........ Kr. 12,270:—
Stadens andel bliver då .... „ 6,230:—
Uteslutes gasledningen bliver ....
enskilda bidraget .... „ 9,570:—
och stadens andel .... „ 5,330:—

När alla tomterna äro bebyggda, räntar och amorterar anläggningen,
i förstnämnda fallet .... Kr. 11,000:—
i sistnämnda .... „ 7,950:—

Då stadens andel motsvarar 6,230:— resp. 5,330 kr., bliver anläggningen sålunda ekonomiskt bärande, vilket i övrigt redan inträffar, så snart omkring 70 % av tomtområdet är bebyggt.

Enär medtagande av gasledning endast ökar hela anläggningskostnaden med 3,600 kr. och anläggningen med avseende på ekonomien i detta fall bliver bärkraftigare, vill styrelsen förorda att även gasledning nedläggas, vilket även medför den fördelen, att Västra Förstaden sedermera kan erhålla cirkulationsledning.

Västerås den 9 augusti 1928.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 51.

Drätselkammarens skrivelse ang. dränering av en del av östra hamnplanen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan längre tid tillbaka har behovet av dränering av östra hamnområdet gjort sig gällande. Ej endast vid islossningen utan även vid starkare regnflöden uppstå avsevärda vattensamlingar, som i saknad av avlopp ofta för en längre tid äro hindrande för trafiken å hamnplanen.

Drätselkammaren har därför uppdragit till stadens byggnadschef att beräkna kostnaderna för dränering av östra hamnplanen.

Den inkomna beräkningen utvisar, att kostnaderna skulle uppgå till 5,436 kronor.

Drätselkammaren anser emellertid detta belopp alltför högt för att nu nedlägga på dräneringsanordningar för östra hamnområdet, och att arbetena i den omfattning byggnadschefen tänkt sig ej heller för närvarande äro behövliga, utan har Drätselkammaren den åsikten att för en kostnad av 2,500 kronor en nöjaktig förbättring av nu rådande förhållanden skulle inträda. För detta belopp kan enligt byggnadschefens uppgift dräneringsledning anläggas i gatan norr om kvarteret Simon samt ned till Mälaren i gatan från kvarteret Sune emellan kvarteren Simon och Stefan, och kan i mån av bättre penningetillgång och ökad livaktighet i hamnrörelsen för staden, dräneringssystemet därefter vidare utvecklas.

På grund av det anförda hemställer Drätselkammaren,

att Stadsfullmäktige ville besluta att för anläggande av dräneringsledning å östra hamnplanen anvisa ett belopp av 2,500 kronor att bestridas av medel, som inflyta vid uthyrning av upplagsplatser å hamnplanen.

Västerås den 9 augusti 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 52.

Drätselkammarens skrivelse ang. slutligt gäldande av en del anläggningskostnader för elektricitetsverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I här bilagda skrivelse till Stadsfullmäktige från Vatten- och Gasverksstyrelsen har styrelsen hos Stadsfullmäktige hemställt att vissa av Stadsfullmäktige tidigare beviljade anslag, vilka Stadsfullmäktige beslutat skola täckas av lånemedel, måtte, till följd av innehållet i Kungl. Maj:ts skrivelse den 20 april 1918 angående medgivande för staden att upplägga ett amorteringslån, i stället gäldas av tekniska verkens amorteringsfond.

Drätselkammaren får för sin del tillstyrka bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsens framställning.

Västerås den 9 augusti 1928.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter underdånig framställning från Drätselkammaren i Västerås den 3 februari innevarande år om tillstånd för staden att upplägga ett amorteringslån å 1,500,000 kr. och därav avyttra obligationer eller utfärda skuldförbindelser till ett sammanlagt belopp av 1,332,753 kronor 20 öre har Kungl. Maj:t den 20 april 1928 medgivit staden rätt att upplägga det ifrågavarande amorteringslånet, men att endast försälja obligationer eller utgiva skuldförbindelser till ett belopp av 1,267,153 kronor 20 öre.

Kungl. Maj:t har sålunda förklarat, att lånemedel icke bör anlitas till gäldande av följande utgifter, vilka voro upptagna i den förteckning å utgifter som av staden underställdes, nämligen:

1) nedläggande av jordkabel mellan statens kraftverk och stadens elektricitetsverk	Kr.	22,000:—
2) anordnande av en underjordisk kopplingsstation å remontmarknadsplatsen	„	7,000:—
3) nedläggande av ny jordkabel till djuphamnen vid Karlsberg	„	31,600:—
Summa Kronor		60,600:—

N:o 52.

Ang. slutligt gäldande av en del anläggningskostnader för elektricitetsverket

Då Stadsfullmäktige förut beslutat, att dessa kostnader skola gäldas av lånemedel, erfordras sålunda nytt beslut av Stadsfullmäktige i här berörda hänseende, och föreslår Vatten- och Gasverksstyrelsen, att dessa kostnader gäldas av tekniska verkens amorteringsfond.

I den underställda förteckningen är vidare upptaget för gäldande av lånemedel kostnaderna för utdragande av vatten-, avlopps- och gasledningar till byggnadsområdet Nedre Rosenhill med 14,000 kronor.

Kungl. Maj:t har i ovanberörda skrivelse erinrat om att av angivna belopp 14,000 kronor, 5,000 kronor skola täckas medelst bidrag från fastighetsägare, och att sålunda lånemedel icke erfordras för detta belopp. Denna anmärkning är fullt riktig. Av de skäl som ovan anförts erfordras emellertid icke något anslag av kommunala medel.

På grund av det anförda får Vatten- och Gasverksstyrelsen sålunda hemställa, att följande utgifter måtte gäldas av tekniska verkens amorteringsfond, nämligen:

1)	nedläggande av jordkabel mellan statens kraftverk och stadens elektricitetsverk	Kr.	22,000: —
2)	anordnande av en underjordisk kopplingsstation å Remontmarknadsplatsen	„	7,000: —
3)	nedläggande av ny jordkabel till djuphamnen vid Karlsberg	„	31,600: —
	Summa Kronor		60,600: —

Västerås den 6 augusti 1928.

För Vatten- och Gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

Eric Plantin.

N:o 53.

Lönenämndens förnyade yttrande ang. beviljande av pensionsunderstöd åt f. simläraren Erik Johansson (jmfr Stfm. handl. 1928 N:o 30).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt beslut av Stadsfullmäktige den 31 maj innevarande år har Lönenämnden att avgiva förnyat yttrande över Folkskolestyrelsens framställning angående beviljande av pensionsunderstöd åt förre Simläraren vid folkskolan Erik Johansson, och får Lönenämnden härmed, med vidhållande av sin åsikt att den av Herr Johansson innehavda anställningen ur principiell synpunkt icke kan utgöra skäl för beviljande av pension eller pensionsunderstöd, förklara, att Nämnden för sin del icke har något att erinra emot ett beslut av Stadsfullmäktige att bevilja honom ett engångsunderstöd i form av gratifikation, samt att detta understöd lämpligen om Stadsfullmäktige vilja lösa frågan efter denna linje, bör uppgå till ett belopp av 2,500 kr. samt förskotteras av tillgängliga medel å Folkskolans budget för att täckas genom uttaxering i samma budget under år 1929.

Västerås den 20 augusti 1928.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 54.

Lönenämndens skrivelse ang. pensionsbestämmelser för poliskåren.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Stadsfullmäktige, som samtidigt föreligger, har härvarande Länsstyrelse under erinran om skyldigheten för polisdistrikt enligt 8 § i lagen den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket att med skälig pen-

N:o 54.
Ang. pensionsbestämmelser för poliskåren.

sion förse innehavare av polisbefattning, som är av stadigvarande beskaffenhet och som helt sysselsätter denne, och vid det förhållande, att föreskrifter icke finnas antagna rörande pensionering av dylik befattningshavare vid stadens poliskår, anhållit, att Stadsfullmäktige ville taga under omprövning frågan om meddelandet av bestämmelser i nu angivna hänseende.

Lönenämnden anser skrivelsen böra föranleda ett meddelande till Länsstyrelsen av innehåll, att frågan om upprättande av ett pensionsreglemente för stadens samtliga befattningshavare är under närmare utredning inom Lönenämnden, att med hänsyn härtill lämpligheten av att som en särskild detalj härur nu utbryta upprättande av ett pensionsreglemente enbart för polispersonalen kan starkt ifrågasättas, samt att staden i avbidan på fastställelse av ett allmänt pensionsreglemente och, därest därförinnan befattningshavare vid poliskåren, som enligt vedertagna regler kan anses berättigad till pension, skulle avgå ur tjänsten, givetvis omedelbart kommer att iakttaga skyldigheten att förse denne med skälig pension; och hemställer alltså, att sådant meddelande av Stadsfullmäktige lämnas Länsstyrelsen.

Västerås den 20 augusti 1928.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt 8 § i lagen den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket är polisdistrikt pliktigt att med skälig pension förse innehavare av befattning, som är av stadigvarande beskaffenhet och av vilken befattningshavaren kan antagas bliva helt sysselsatt. I samband härmed må erinras om stadgandena i 3 § mom. 3 och 4 Kungl. förordningen den 6 juni 1925 med vissa bestämmelser angående befattningshavares vid polisväsendet rätt till lön och pension m. m., enligt vilka lagrum ordinarie befattningshavare vid avgång från sin befattning efter uppnådd pensionsålder dels skall vara berättigad att genast åtnjuta pension och dels är pliktig att själv bidraga till sin pensionering med visst belopp.

Enligt vad Västerås stads polischef meddelat finnes inga av stadsfullmäktige antagna föreskrifter rörande pensionering av stadigvarande befattningshavare vid stadens poliskår.

Med stöd av 14 § andra stycket i ovan åberopade lag om polisväsendet i riket, får Konungens befallningshavande fördenskull hemställa att stadsfullmäktige ville taga under omprövning frågan om meddelandet av bestämmelser i nu angivna hänseende.

N:o 54. *Ang. pensionsbestämmelser för poliskåren.*

Västerås slott i landskansliet den 10 juli 1928.

WALTER MURRAY.

C. G. Ihrfors.

N:o 55.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av gatubelysning i uppfartsvägen till Centrallasarettet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och Gasverksstyrelsen har, under hänvisning till behovet av dels elektrisk belysning i uppfartsvägen till centrallasarettet, dels förstärkning av belysningen i Stockholmslandsvägen i dess sträckning från Folkets Park och fram till förenämnda väg, uppgjort förslag härtill, vars genomförande skulle draga en kostnad av 8,000 kronor.

Då kostnaden för ordnandet av denna belysningsfråga förefallit avsevärd, har stadens tekniska verk på föranstaltande av Drätselkammaren ändrat sitt ursprungliga förslag på sådant sätt, att lamporna i stället för i körbanan skulle placeras i trafikledens ena sida, varigenom kostnaden nedbringats till 6,700 kronor.

Detta senare förslag innebär omändring av befintliga lampor i Stockholmslandsvägen och dessas utökande med 3 nya lampor, varav en i korsningen med uppfartsvägen till lasarettet, samt, denna inberäknad, uppsättandet i denna senare väg av 5 lampor, varav 3 s. k. A-brinnare. Lamporna skulle förenas med jordkabel och uppsättas å fackverksstolpar.

För sin del anser Drätselkammaren något större behov av förstärkning av belysningen uti landsvägen till Stockholm icke för närvarande föreligga, samt att åtgärderna därför tillsvidare kunna inskränkas till anordnande av ny belysning uti uppfartsvägen till lasarettet, bestående uti 3 A-brinnare uppsatta å fackverksstolpar utmed ena sidan av vägen och med

N:o 55. *Ang. anordnande av gatubelysning i uppfartsvägen till Centrallasarettet.*

jordledning anknuten till nuvarande ledningen i Stockholmslandsvägen. Kostnaden för en sådan belysning skulle enligt företagen undersökning icke bliva högre än omkring 3,300 kronor.

Drätselkammaren hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville för anordnande av belysning uti uppfartsvägen till centrallasarettet, på sätt Drätselkammaren nyss angivit, anvisa ett anslag å förslagsvis 3,300 kronor att utgå av uttaxerade medel i 1929 års stat.

Västerås den 21 augusti 1928.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 56.

Drätselkammarens skrivelse ang. omläggning av en del av Malmabergsgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Malmabergsgatan i sträckningen mellan Pilgatan och Odengatan befinner sig i sådant skick att behovet av dess omläggning gör sig starkt gällande.

Enligt ett av byggnadschefen Smitt uppgjort förslag skulle en omläggning av gatudelen, utfört på sådant sätt, att trottoarerna upprivas och grusas samt körbanan sättes med smågatsten i mitten och fältsten utefter sidorna mot kantsten av betong, draga en kostnad för längdmeter av omkring 80 kronor. Då gatudelen är något över 300 meter lång skulle hela kostnaden för dess omsättning alltså uppgå till i runt tal 25,000 kronor.

Drätselkammaren hemställer att Stadsfullmäktige ville för arbetet ifråga anvisa ett anslag å 25,000 kronor att utgå av ordinarie bilskattemedel.

Västerås den 21 augusti 1928.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 57.

Beredningsutskottets skrivelse ang. deltagande i en av Svenska Stadsförbundet anordnad konferens i fråga om arbetslöshetsförsäkring.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Svenska Stadsförbundet har inbjudit till förbundet anslutna städer till en konferens i Stockholm den 21 nästlidne september för behandling av föreliggande förslag till arbetslöshetsförsäkring m. fl. därmed sammanhängande frågor.

I sin inbjudan har förbundet meddelat, att ingen omröstning vid konferensen skulle förekomma, och har därför icke funnit anledning föreligga att bestämma antalet ombud från varje stad i annat avseende än att med hänsyn till lokalutrymmet, antalet ansetts icke böra överstiga tre.

Beredningsutskottet, som utan avvaktan på remiss, haft ärendet under behandling, anser dess vikt påkalla att staden sänder ombud till konferensen, och att dessas antal bestämmes till två.

Med beaktande av att de kommunala organ som mest haft beröring med arbetslösheten och därigenom samlat mesta erfarenheten på området böra bliva företrädda vid konferensen — Beredningsutskottet avser Fattigvården och Arbetslöshetskommittén — hemställer Beredningsutskottet, att Stadsfullmäktige till ombud för staden ville besluta utse Herrar Fattigvårdssysslomannen A. Norén och Expeditören Karl Andersson, samt till personliga suppleanter för dem i den ordning de här nämnas Herrar Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist och Fabrikören Johan Svensson.

Västerås den 22 augusti 1928.

För Beredningsutskottet:
CARL HEDBERG.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Angående konferens i fråga om arbetslöshetsförsäkring.

I anledning av en motion från Ystads stadsfullmäktige beslöt Svenska Stadsförbundets sjätte ordinarie kongress i Gävle förliden höst uppdraga åt förbundets styrelse att med uppmärksamhet följa pågående utredningar rörande statens framtida arbetslöshetspolitik samt i sinom tid vidtaga av desamma påkallade åtgärder för framförande av kommunernas

N:o 57.

Ang. deltagande i en av Svenska Stadsförbundet anordnad konferens i fråga om arbetslöshetsförsäkring.

synpunkter i fråga om åtgärder för lindrande av arbetslöshetens följder. Från styrelsens sida ställdes vid detta tillfälle i utsikt, att styrelsen före avgivande av sitt yttrande över de väntade utredningarna skulle i den omfattning förhållandena det medgåve — eventuellt genom anordnande av en särskild konferens — söka inhämta städernas uppfattning i föreliggande spörsmål.

En av de åsyftade utredningarna har numera slutförts i det de s. k. 1926 års arbetslöshetssakkunniga den 25 april i år avgivit betänkande och förslag angående arbetslöshetsförsäkring, arbetsförmedling och reservarbeten. Betänkandet har refererats i Svenska stadsförbundets tidskrift 1928, häfte 4, sid. 252. Under maj månad har sedermera socialstyrelsen publicerat den av styrelsen och arbetslöshetsutredningen utarbetade redogörelsen för arbetslöshetsräkningen och de lokala arbetslöshetsundersökningarna i Sverige år 1927. Ett referat av denna redogörelse har också lämnats i nyss angivna tidskriftshäfte, sid. 223.

Stadsförbundets styrelse har numera beretts tillfälle att avgiva yttrande över 1926 års arbetslöshetssakkunnigas förslag. Med hänsyn till ärendets betydelse för kommunerna har styrelsen funnit det önskvärt att före yttrandets avgivande bereda representanter för de till förbundet anslutna städerna tillfälle att dryfta hithörande spörsmål. Styrelsen har därför beslutat anordna en konferens i frågan om arbetslöshetsförsäkringen att hållas i Stockholm.

fredagen den 21 september kl. 11 f. m.

med eventuell fortsättning följande dag.

Vid konferensen kommer frågan om arbetslöshetsförsäkringen att belysas från olika synpunkter i minst två inledningsföredrag. Som inledare hava hittills förvärvats byråchefen *Otto Järte* och riksdagsmannen *Oskar Hagman.* Det är avsikten att protokollet från förhandlingarna med stenografiskt återgivna referat av föredrag och diskussionsinlägg skola åtfölja styrelsens blivande yttrande i ärendet. Till konferensen torde också komma att inbjudas representanter för vissa statliga institutioner.

Då ingen omröstning vid tillfället förutsättes, har styrelsen icke ansett det påkallat att av denna anledning fixera antalet ombud från en och samma stad. Med hänsyn till lokalutrymmet torde antalet dock icke gärna böra överstiga tre. Som vanligt vid förbundets kongresser förutsättas städerna själva bära kostnaderna för ombudens deltagande.

Med hänvisning till ovanstående har styrelsen härmed äran inbjuda Eder stad att genom utsedda ombud deltaga i konferensen. Anmälan om

utsedda ombud motses tacksamt före den *15 instundande september* under adress Kommunala centralbyrån, Gustav Adolfstorg 14, Stockholm. Meddelande om lokal för mötet och dagordning för detsamma skola i förväg tillställas ombuden och torde även kunna publiceras i det mot slutet av denna månad utkommande häftet av förbundets tidskrift.

N:o 57. *Ang. deltagande i en av Svenska Stadsförbundet anordnad konferens i fråga om arbetslöshetsförsäkring.*

Stockholm den 9 augusti 1928.

Enligt styrelsens uppdrag:
HENNING KARLSSON.
Direktör.

Wilh. Nybergs Boktr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar.

1928. Den 27 September. XIV.

N:o 58.

Drätselkammarens skrivelse ang. bostadslåneförmedling.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I cirkulärskrivelse, som tillställts Drätselkammaren, har statens byggnadsbyrå lämnat meddelande angående de villkor, som äro förenade med utbekommande av lån av det anslag som av Riksdagen för år 1929 anvisats ur Statens bostadslånefond.

Dessa villkor, som äro sammanfattade i Kungl. kungörelsen den 1 juli 1928 (Svensk Författningssamling N:o 192) äro i huvudsak liknande dem, som tidigare varit gällande för denna låneverksamhet, och hänvisar Drätselkammaren i avseende å desamma till den redogörelse, som lämnats i Drätselkammarens skrivelse i samma ärende den 13 oktober 1927 (Stadsfullmäktiges handlingar 1927 N:o 53).

Med hänsyn till den bestående kännbara bostadsbristen och behovet att få denna avhjälpt samt den stimulans för åtgärder i detta syfte som onekligen bostadslånen enligt erfarenheten utgöra förordar Drätselkammaren att staden fortsätter med sin bostadslåneförmedlande verksamhet.

Drätselkammaren har ansett lånebeloppet böra bestämmas till 150,000 kronor samt att lån i första hand böra komma mindre byggnadsföretag till godo.

Under hänvisning till det nu sagda hemställer alltså Drätselkammaren att Stadsfullmäktige ville besluta

dels upptaga ett lån å högst 150,000 kronor ur statens bostadslånefond att utlämnas till enskilda byggnadsföretagare i den ordning, Kungl. kungörelsen den 1 juli 1928 stadgar,

dels ock bemyndiga Drätselkammaren *att* begära Kungl. Maj:ts fastställelse å Stadsfullmäktiges beslut om ifrågavarande låns upptagande,

N:o 58.
Ang. bostadslåneförmedling.

att å stadens vägnar utfärda erforderliga låne- och andra förbindelser för lånets utbekommande,

samt att handlägga på de kommunala myndigheterna ankommande frågor, som omförmälas i förenämnda kungörelse.

Västerås den 13 september 1928.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Cirkulärskrivelse från Statens Byggnadsbyrå angående 1929 års lån ur statens bostadslånefond.

Sedan Riksdagen med anledning av Kungl. Maj:ts proposition (n:r 84/1928) medgivit, att för beredande av lån ur statens bostadslånefond finge av angivna medel för år 1929 disponeras sammanlagt högst 2,000,000 kronor, har Kungl. Maj:t i kungörelse den 1 juli 1928 (Sv. förf. saml. n:r 192) meddelat bestämmelser beträffande lån av sagda medel. Nämnda bestämmelser komma jämväl att tillämpas beträffande disponibla besparingar å de av riksdagen för tidigare år anvisade medlen för ifrågavarande ändamål, vilka besparingar för närvarande uppgå till ett belopp av omkring 2,000,000 kronor.

De meddelade bestämmelserna överensstämma i huvudsak med dem, som enligt kungörelsen den 18 juni 1927 gällt för dylika lån.

Ansökan om lån av förenämnda medel skall, ställd till Konungen ingivas eller insändas till Statens Byggnadsbyrå *senast den 1 november 1928.*

Lån må ej lämnas för byggnadsföretag, som påbörjats *tidigare än den 1 januari 1929.* Lånetilldelnignen torde, i likhet med vad som tidigare tilllämpats komma att begränsas till 35 procent av byggnadskostnaden för varje särskilt byggnadsföretag.

Beträffande villkoren för låns erhållande, ränta m. m. hänvisas till förenämnda kungörelse (Sv. förf. saml. n:r 192/1928).

Stockholm i september 1928.

Statens Byggnadsbyrå.

N:o 59.

Drätselkammarens skrivelse ang. garanti för av Västerås Hantverksförening anordnad utställning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 30 nästlidne augusti hava Stadsfullmäktige för yttrande till Drätselkammaren överlämnat en såsom egen motion av Herr C. W. Karlsson med instämmande av Herrar Falk, Lundkvist, Danielsson, Bäckman och Hedberg upptagen framställning av Västerås Hantverksförening därom, att staden ville ställa ett garantianslag å ett belopp av 10,000 kronor till förfogande för täckande av eventuell förlust på en av föreningen till firandet av dess 50-åriga tillvaro under år 1929 anordnad hantverks- och industriutställning härstädes.

Enligt framställningen skulle anslaget tagas i anspråk först sedan föreningen fått vidkännas en förlust av 10,000 kronor.

Med meddelande att Drätselkammaren efter framställning av utställningsbestyrelsen om befrielse från nöjesskatt för utställningen beslutat att nöjesskatt skall utgå för nöjestillställningar inom utställningens nöjesfält och att denna skall fonderas i avbidan på utställningsräkenskapernas avslutande för att i första hand tagas i anspråk för täckande av eventuella underskott på utställningen och att alltså den begärda garantien först kommer att tagas i anspråk efter nöjesskatten och föreningens eget tillskott, hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville besluta tillförbinda staden att för täckande av eventuella underskott å utställningen i den ordning nyss angivits, bidraga med högst 10,000 kr. att utgå av uttaxerade medel.

Västerås den 13 september 1928.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Västerås Stadsfullmäktige.

Västerås Hantverksförening kommer att under nästkommande år, med anledning av att 50 år då förflutit, sedan föreningen bildades, anordna en Hantverks- och Industriutställning i Västerås.

Västmanlands Läns Hemslöjdsförening och Västerås Konstförening torde komma att anordna utställningar i anslutning till den av Hantverksföreningen anordnade.

N:o 59. *Ang. garanti för av Västerås Hantverksförening anordnad utställning.*

Inför de stora kostnader, som utställningens planläggande och genomförande otvivelaktigt medföra samt det alltid ovissa ekonomiska resultatet av en utställning, får Västerås Hantverksförening härmed vördsamt anhålla, att Västerås Stad måtte utfästa en garantisumma av kronor tiotusen (10,000: —) till Västeråsutställningen 1929.

Ifrågavarande garantisumma är avsedd att, i händelse av förlust på utställningen, tagas i anspråk först sedan Västerås Hantverksförening fått vidkännas en förlust av tiotusen (10,000: —) kronor.

Västerås den 24 augusti 1928.

För Västerås Hantverksförening:
CARL W. KARLSSON.
Ordförande.

Emil Tengström,
Sekr.

Förestående motion upptages såsom egen.

Carl W. Karlsson.

I förestående motion instämma

Erik Falk. *Alb. Lundkvist.* *A. Danielsson.*
Carl Bäckman. *Carl Hedberg.*

N:o 60.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till inventarier i den restaurerade huvudbyggnaden vid fattigvårdens ålderdomshem.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I härvid fogad skrivelse till Stadsfullmäktige har Fattigvårdsstyrelsen anhållit om ett anslag å 13,000 kronor för anskaffning av inventarier i gamla huvudbyggnaden vid ålderdomshemmet Karlslund, och får Drätselkammaren, till vilken framställningen direkt överlämnats för beredning, med förklaring, att Drätselkammaren anser, att med beslut om sättet för anslagets slutliga gäldande bör anstå i anledning av möjligheten av besparingar på redan beviljade byggnadsanslag och att med dessa täcka anslaget för sin del, hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta anvisa det be-

gärda anslaget att förskotteras av tillgängliga medel på Fattigvårdens stat för att slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren framdeles kunna komma att besluta.

N:o 60. *Ang. anslag till inventarier i den restaurerade huvudbyggnaden vid fattigvårdens ålderdomshem.*

Västerås den 13 september 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Då under reparation varande gamla huvudbyggnaden vid Ålderdomshemmet blir färdig att tagas i bruk för sitt ändamål inom närmaste tiden och inköp av inventarier i samband härmed är erforderligt, får fattigvårdsstyrelsen hemställa om ett anslag på 13,000: — kr., vilken summa enligt verkställd kostnadsberäkning fördelar sig sålunda:

Möbler till understödstagarnes rum:

15 st. soffor	à 54: —	810: —	
20 st. sängar	à 32: —	640: —	
15 st. byråer	à 74: —	1,110: —	
15 st. bord	à 19: —	285: —	
35 st. stolar	à 20: —	700: —	
15 st. nattduksbord	à 20: —	300: —	
30 st. tavlor		150: —	3,995: —
50 st. gardinstänger	à 5: —	250: —	
garn till 50 lufter gardiner		200: —	
50 st. filtar	à 7: —	350: —	
35 st. madrasser	à 40: —	1,400: —	
25 st. sängöverkast	à 7: —	175: —	
60 meter tyg till överklädnad av soffor o. stolar		270: —	
35 st. kuddar (tyg och dun)		225: —	
200 st. lakan		1,000: —	
140 st. örngott		175: —	
2 st. klockor		150: —	4,195: —
		Transport	8,190: —

N:o 60.
Ang. anslag till inventarier i den restaurerade huvudbyggnaden vid fattigvårdens ålderdomshem.

		Transport	8,190: —
Dagrummen (övre hallen).			
Dagrumsmöbel:			
2 st. hörnbänkar à 127: —	254: —		
10 st. stolar à 20: —	200: —		
1 st. bord	80: —		
2 st. bord (små) à 47: —	94: —		
Tidningshylla	47: —	675: —	
7 bänkar till korridoren och hallen à 40: —		280: —	
3 korgmöbler, 1 soffa, 1 bord, 2 fåtöljer, 2 taburetter à 160: —		480: —	1,435: —
Möblering av kyrksalen			500: —
Armatur till hela fastigheten			1,850: —
Möblering av samlingsrum och ett personalrum			1,025: —
		Summa Kronor	13,000: —

Västerås den 13 sept. 1928.

För Fattigvårdsstyrelsen:
ALB. LUNDKVIST.

Axel Norén.

N:o 61.

Stadens revisorers berättelse ang. revision av stadens räkenskaper för år 1927.

Till Magistraten i Västerås.

R E S.

Överlämnas med redogörelse över stadens räkenskaper för år 1927 till stadsfullmäktige och med tillkännagivande att magistraten anmodat drätselkammaren, folkskolestyrelsen och fattigvårdsstyrelsen att direkt till stadsfullmäktige inkomma med förklaring över de anmärkningar, som häri förekomma.

Västerås rådhus den 25 juli 1928.

På Magistratens vägnar:
GUNNAR HEDENSTRÖM.

H. Cronholm.

Den 17 april 1928 överlämnade Ni till oss, av Stadsfullmäktige i Västerås utsedda revisorer, drätselkammarens med hamnens, vedgårdens, fondernas och folkskolans räkenskaper samt Västerås stads vatten-, gas- och elektricitetsverks, fattigvårdens, barnavårdsnämndens, renhållningsverkets och lantegendomarnas räkenskaper för år 1927.

N:o 61. *Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1927.*

Efter fullgjord revision få vi återställa revisionshandlingarna och därvid avgiva förjande

Revisionsberättelse.

Siffergranskningen har utförts av herrar V. Ohlson, M. A. Hedberg och R. Landstätt.

I revisionsarbetet hava samtliga revisorer deltagit utom direktören C. Tour, som varit förhindrad. I hans ställe har kamrern R. Landstätt varit inkallad.

Sedan vi granskat räkenskaperna och tagit del av förvaltningens protokoll, få vi för vederbörande i stadens förvaltning tillstyrka ansvarsfrihet för den tid, revisionen omfattar.

Dock vilja vi fästa vederbörandes uppmärksamhet på några förhållanden.

Vid revisionen har framgått, att inom vissa av stadens förvaltningsgrenar anslag överskridits, i en del fall avsevärt. Då stadsfullmäktige tidigare under innevarande år uttalat sitt ogillande av detta förhållande, anse vi oss nu endast vilja framhålla nödvändigheten av att alla vederbörande styrelsen och nämnder, då ökade anslag under löpande år erfordras, ingå till stadsfullmäktige med anhållan därom.

Enligt beslut av stadsfullmäktige den 24/2 1927 § 26 skulle stadens fondmedel placeras i statsobligationer eller i av Kungl. Maj:t medgivna kommunala lån, så snart detta lämpligen kunde ske. Detta har ännu ej blivit verkställt.

Vid beslut av stadsfullmäktige den 27 oktober 1927 § 178 bemyndigades drätselkammaren och vatten- och gasverksstyrelsen att i samråd vidtaga åtgärder om sådan reglering av ränteförhållandena till tekniska verkens amorteringsfond, att avsättningarna till fonden bliva tillräckliga. Då nämnda institutioner under året tillsatt kommitté för utredning av här berörda fråga därvid även undersökes den iakttagna skiljaktigheten i räkenskaperna, vilken kan inverka på frågan, hava revisorerna för året intet att erinra.

Vi hava beträffande staden tillhöriga fastigheter iakttagit, att några av dessa voro ganska väl vårdade och underhållna, men att de flesta före-

N:o 61. *Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1927.*

tedde anmärkningsvärda brister i underhållet, särskilt det yttre. Detta senare var i synnerhet fallet med sådana fastigheter, som väl av staden inköpts i regleringssyfte, samt en hel del hus å stadens lantegendomar. Det är visserligen naturligt, att vederbörande med avseende på fastigheter, som äro avsedda att rivas, ej anse det klokt att nedlägga några större kostnader på dessa fastigheters underhåll, än mindre dessas förbättrande. Blir det emellertid så, att flera år gå, utan att fastigheten rives, så kommer den med tiden att se mer än bedrövlig ut. Exempel härpå saknas ej. Oklokt skulle det givetvis vara att utföra dyrbara reparationer å en fastighet och att sedan kanske efter en kort tid riva densamma. En väl genomtänkt plan angående fastigheternas underhåll bör utarbetas och följas. Med avseende på hus å stadens lantegendomar, så äro ju dessa i allmänhet avsedda att alltfort begagnas, varför deras underhåll ej får eftersättas såsom nu skett i en del fall.

I detta sammanhang vilja vi påpeka och beklaga, att Eriksbergs gamla bostadshus, som blivit utdömt, ännu står kvar och alltjämt användes till bostäder. Någon hyra erlägges ej av de där boende.

En del av stadens befattningshavare åtnjuta vissa förmåner i jämförelse med andra. Så får t. ex. en del inköpa förnödenheter och produkter till pris, som äro avsevärt lägre än de i öppna marknaden gällande, och i några få fall betalas anmärkningsvärt låg hyra i stadens fastigheter. Av flera skäl anse vi dessa förhållanden böra ändras.

Vid granskning av folkskolestyrelsens och fattigvårdsstyrelsens protokoll har framgått, att i nämnda styrelser anmärkts, det en del av den ved, som levererats från stadens vedgård för folkskolans och fattigvårdens behov, varit av sämre beskaffenhet, men att den det oaktat betingat ett högre pris än vad man kunnat erhålla ved av god beskaffenhet för på annat håll. Detta förhållande synes revisorerna anmärkningsvärt.

Under året har redogörelse och slutredovisning för fröken Augusta Berglunds dödsbo inlämnats till drätselkammaren av utredningsmännen. Då vi tidigare påtalat behandlingen av detta ärende och detsamma nu ordnats, avstå vi från vidare uttalanden.

Kassan och banktillgodohavanden hava granskats flera gånger under årets lopp av sifferrevisorerna.

Drätselkammarens redogörelse över stadens inkomster och utgifter under året samt över stadens ekonomiska ställning vid årets slut bifogas.

Herrar G. Robsahm, Karl Johansson och G. Leontein hava ej deltagit i beslut rörande respektive brandstyrelsens, vatten-, gas- och elektricitets-

N:o 61.
Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1927.

verkets samt barnavårdsnämndens förvaltningar, enär de äro ledamöter av respektive styrelser och nämnd.

Över styrelsens för Strömsholms våg räkenskaper och förvaltning bifogas en särskild revisionsberättelse.

Västerås den 23 juli 1928.

GEORG ROBSAHM.

Karl Johansson. *Georg Leontein.* *M. A. Hedberg.*

Bror Lindberg. *Rich. Landstätt.* *E. Willebrand.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom resolution den 25 juli innevarande år har Magistraten till Drätselkammaren, för avgivande av förklaring direkt till Stadsfullmäktige, överlämnat berättelse över revisionen av stadens räkenskaper för år 1927, och får Drätselkammaren i anledning härav, för såvitt berättelse angår Drätselkammarens egen förvaltning samt densamma påkallar en förklaring, anföra följande.

Orsaken till att Stadsfullmäktiges beslut den 24 februari 1927 angående sättet för placeringen av stadens fondmedel ännu icke verkställts är, att Drätselkammaren fortfarande avvaktar ett lämpligt tillfälle till en förmånlig placering. Så fort sådant yppar sig skall beslutet verkställas.

Revisorernas önskemål att en plan måtte upprättas för underhållet av stadens fastigheter synes vara svårt att få realiserat med hänsyn till att underhållet ofta är beroende av tillfälliga faktorer, som ej kunna förutses och som ofta skulle förrycka en dylik plan. Den begränsning i avseende å underhållet som hittills kännetecknat fastighetsförvaltningen har haft sin orsak uti medelsknappheten. I den mån en lättnad häruti inträder kan möjligheten av upprättandet av en dylik plan närmare undersökas. Härtill kan läggas, att i den mån revisorernas önskemål är föranlett därav, att vid något tillfälle onödiga utgifter nedlagts på en fastighet, det avsedda syftet kan nås genom en skärpt uppsikt över att blott ändamålsenliga åtgärder i avseende å fastighetsförvaltningen vidtages, i avseende varå Drätselkammaren icke ämnar underlåta något.

I anledning av vad revisorerna anfört angående anmärkningsvärd låg hyra för en del lägenheter i stadens fastigheter vill Drätselkammaren meddela, att en undersökning av förhållandena föranlett en höjning av hyrorna

N:o 61. *Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1927.*

för de lägenheter, som revisorerna torde avse och att alltså rättelse vunnits i enlighet med revisorernas önskemål.

Västerås den 7 september 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av från Magistraten remitterad anmärkning av stadens revisorer i berättelse över revision av stadens räkenskaper för år 1927 i den del densamma berör fattigvårdsstyrelsen, får styrelsen vördsamt anföra.

Såsom framgår av revisionsberättelsen, har av fattigvårdsstyrelsen i dess protokoll anmärkts på beskaffenheten av den ved, som levererats av stadens vedgård till understödstagarne i staden.

Fattigvårdsstyrelsen har vid tvänne särskilda tillfällen varit föranlåten att på grund av inkomna klagomål över den av Drätselkammarens vedgård levererade vedens beskaffenhet hos vedgården anmärka på densamma. Rättelse härutinnan har därigenom i stort sett vunnits.

Västerås den 24 augusti 1928.

För Fattigvårdsstyrelsen:

ALB. LUNDKVIST.

Axel Norén.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Utdrag ur protokoll vid folkskolestyrelsens i Västerås sammanträde den 17 augusti 1928.

§ 98.

Magistraten i Västerås hade till folkskolestyrelsen remitterat revisorernas berättelse för år 1927. Med anledning av revisorernas erinran att folkskolestyrelsen sett sig föranlåten att anmärka på beskaffenheten av den ved, som levererats till skolan från stadens vedgård, beslöt styrelsen att

nämnda erinran ej skulle för närvarande föranleda till någon åtgärd från styrelsens sida, då rättelse ifråga om det anmärkta förhållandet vunnits. N:o 61. *Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1927.*

Västerås som ovan

EM. GRANÉR.

Rätt ur protokollet, betygar

Em. Granér.

N:o 62.

Stadens revisorers berättelse ang. revision av Strömsholms vågs räkenskaper för år 1927.

Till Magistraten i Västerås.

R E S.

Överlämnas med hamnstyrelsens berättelse till stadsfullmäktige för den åtgärd, som kan på stadsfullmäktige ankomma.

Västerås rådhus den 25 juli 1928.

På Magistratens vägnar:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

H. Cronholm.

Undertecknade, som av Stadsfullmäktige i Västerås blivit utsedda att granska hamnstyrelsens för Strömsholms våg räkenskaper och förvaltning under år 1927, få efter fullbordad revision återställa revisionshandlingarna och därvid avgiva följande

Revisionsberättelse.

Sedan vi granskat räkenskaperna och de därtill hörande verifikationerna samt läst vid styrelsens sammanträden förda protokoll, är det oss angenämt få vitsorda det goda arbete, som styrelsen genom nuvarande kassa-

N:o 63. *Ang. revision av Strömsholms vågs räkenskaper för år 1927.*

förvaltaren utfört under innevarande år och vilket bringat ordning och reda i hamnens affärer.

Angående hamnens inkomster och utgifter samt tillgångar och skulder jämte beskaffenheten av tillgångarna hänvisa vi till den av styrelsen avgivna förvaltningsberättelsen, vilken granskats av oss och befunnits överensstämma med räkenskapsböckerna.

På grund av den granskning, vi verkställt, tillstyrka vi ansvarsfrihet för styrelsens för Strömsholms våg räkenskaper och förvaltning under år 1927.

Västerås den 23 juli 1928.

GEORG ROBSAHM.

Karl Johansson. *Georg Leontein.* *M. A. Hedberg.*

Bror Lindberg. *Rich. Landstätt.* *E. Willebrand.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås och Köping.

Styrelsen för Strömsholms Våg- och Lastageplats får härmed avgiva följande berättelse över hamnens förvaltning under år 1927.

VINST- OCH FÖRLUSTRÄKNING.

Inkomster.

Behållning från föregående år	4,009 : 81
Hyror och arrenden	1,850 : —
Räntor	1,383 : 98
Hamnavgifter	111 : 76
Kronor	7,355 : 55

Utgifter.

Beslutad utdelning till Västerås stad	500 : —
Beslutad utdelning till Köpings stad	500 : —
Förvaltningskostnader	1,085 : 10
Underhåll av fastigheter	713 : 20
Skatter	238 : 44
Pension till förre vågmästaren	500 : —
Diverse omkostnader	568 : 13
Behållning	3,250 : 68
Kronor	7,355 : 55

Hamnens ställning, jämlikt bokslutet den 31 december 1927, framgår av följande *balansräkning.*

N:o 62.
Ang. revision av Strömsholms vågs räkenskaper för år 1927.

Tillgångar.

Kassa konto	1,138 : 85
Sparkasseräkn. Sv. Handelsbanken	1,717 : 04
Deposition Sv. Handelsbanken	20,000 : —
Kapitalräkning Sv. Handelsbanken	6,909 : 45
Sparkasseräkning Uplands Ensk. Bank	111 : 77
Obligationers Konto	8,000 : —
Inventarie Konto	350 : —
Fastighetskonto	32,500 : —
Rådman A. Stärner	100 : —
Snevringe Härads Vägstyrelse	400 : —
Hyrors och Arrendens Konto	720 : —
Kronor	71,947 : 11

Skulder.

Västerås och Köpings Exprop.-fond	2,196 : 43
Västerås och Köpings Särskilda fond	65,000 : —
Vägmäst. O. Möller	500 : —
Västerås stad	500 : —
Köpings stad	500 : —
Vinst- och Förlustkonto	3,250 : 68
Kronor	71,947 : 11

Efter de erinringar rörande Hamnstyrelsens räkenskaper, som förekommit vid dessas granskning av Västerås stads revisorer, har styrelsen verkställt en genomgående granskning av berörda räkenskaper för de senare åren samt därefter för 1927 omlagt desamma för erhållande av bättre överskådlighet.

Sålunda har Hamnstyrelsen genomgått hamnens fastighetsvärde och inventarier samt upprättat en ny tomtförteckning och kontrollerat samtliga tomthyreskontrakt.

Av de siffror, som anföras ur räkenskaperna, framgår, att hamninkomsterna vid Strömsholm äro minimala, men att rörelsen, tack vare den goda fondbildningen och ränteavkastningen, lämnar överskott, så att därav kunnat årligen till städerna utdelas 500 kr., vilket beslutats även för 1927.

N:o 68.
Ang. revision av Strömsholms vågs räkenskaper för år 1927.

Styrelsen vill påpeka, att på grund av svårigheterna att åvägabringa en uppgörelse och få ut de efterblivna räkenskaperna av förutvarande hamnfogde O. Möller, vilken tredskades med att bibehålla tjänsten även sedan han skolat frånträda densamma, har den vågmästaren tillerkända pensionen, varom stadsfullmäktige i städerna beslutat, icke kunnat utbetalas förrän från och med år 1926, vilket styrelsen för godkännande härmed funnit sig böra meddela.

Under förvissning, att de sålunda vidtagna åtgärderna samt att för övrigt de till revisorerna lämnade förklaringarna rörande föregående års försenade räkenskaper skola vara nöjaktiga, anhåller Hamnstyrelsen vördsamt att ansvarsfrihet för angivna år, vilka av kända skäl vållat styrelsen många svårigheter, måtte av Stadsfullmäktige beviljas.

Köping och Västerås den 25 maj 1928.

På Hamnstyrelsens vägnar:
ALFRED STÄRNER.

Wilh. Nybergs Boktr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar.
1928. Den 25 Oktober. XV.

N:o 64.

Lönenämndens utlåtande ang. rätt för kronouppbördskassören att bibehålla avlöning under sjukdom.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom remiss den 30 nästlidne augusti hava Stadsfullmäktige för yttrande till Lönenämnden överlämnat en skrivelse från Magistraten med hemställan att innehavaren av kronouppbördskassörstjänsten i staden måtte tillerkännas samma rätt att bibehålla full avlöning under sjukdom, som enligt Stadsfullmäktiges beslut den 29 december 1924 tillkommer övriga befattningshavare enligt gällande lönestat. Såsom anledning till denna framställning har hänvisats därtill, att kronouppbördskassören Axel Eklundh enligt ett framställningen bifogat läkareintyg på grund av sjukdom vore oförmögen att uppehålla sin tjänst under återstoden av innevarande år. Tillika har den upplysningen lämnats, att nuvarande vikarien i tjänsten beräknat erhålla ett arvode av 350 kronor för månad.

Med återställande av remisshandlingarne får Lönenämnden i ärendet anföra följande.

Innehavaren av kronouppbördskassörstjänsten har enligt eget fritt val icke övergått på den under år 1921 antagna och för övriga befattningshavare gällande lönestaten, enligt vilken befattningshavare, som på grund av sjukdom är oförmögen att sköta sin tjänst, äger frånsett ledighet för semester åtnjuta avlöning utan avdrag under högst 3 månader per kalenderår. Enligt bestämmelserna uti för kronouppbördskassören gällande äldre lönestat äro avlöningsförmånerna uppdelade i lön 70 % och tjänstgöringspengar 30 %. Rörande denna fördelning är stadgat, att den skall gälla i fråga om tjänstledighet under högst ett år.

Vad angår nu ifrågavarande tjänst skulle tillämpningen av denna bestämmelse innebära att innehavaren under ledighet, av avlöningen, utgörande cirka 3,800 kronor pr år, skulle till stadskassan avstå 30 %, motsvarande för månad omkring 95 kronor.

Lönenämnden har för sin del vid övervägande av olika utvägar, som kunna stå öppna för tjänstens innehavare i avseende å möjligheten att av-

N:o 64.
Ang. rätt för kronouppbördskassören att bibehålla avlöning under sjukdom.

löna vikarien, funnit en tillämpning av föreskrifterna i nu gällande lönestat om avlöning under sjukdom av principiella skäl vara utesluten. Som det emellertid får anses obilligt, att tjänstens innehavare allt för hårt skulle belastas med utgift för vikariens avlöning, åtminstone under närmaste tiden, vill Lönenämnden förorda, att staden med nedan angiven tidsbegränsning härtill lämnar ett bidrag, som jämte den del av avlöningen, som med tillämpning av den för kronouppbördskassören gällande lönestaten, skall avstås till stadskassan, härutinnan skulle innebära en lättnad.

Då Lönenämnden valt denna utväg, är det under uttryckligt betonande av att bidraget icke bör utgå för längre tid än under högst 4 månader eller alltså från och med september månad och till innevarande års slut, och att, därest sjukdomen därefter skulle fortfara, vikariens avlöning bör bestridas i sådan ordning, att stadskassan icke härmed betungas. Lönenämnden avser en uppdelning efter den överenskommelse, som mellan tjänsteinnehavaren och vikarien kan träffas av de sportler till avsevärda belopp, som äro med tjänsten förenade.

Lönenämnden anser bidragets storlek lämpligen böra avvägas till 200 kronor pr månad.

Lönenämnden hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å intill 800 kronor att för tiden den 1 september och högst till utgången av innevarande år utgå med 200 kronor i månaden av anslaget för diverse och oförutsedda behov såsom bidrag till avlöning av vikarie för kronouppbördskassören under av denne åtnjuten ledighet på grund av sjukdom.

Västerås den 26 september 1928.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Magistraten får härmed hemställa, att innehavaren av kronouppbördskassörstjänsten i staden måtte tillerkännas samma förmån om rätt att bibehålla full avlöning under sjukdom, som enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 dec. 1924 tillkommer övriga befattningshavare enligt lönestaten. Anledningen till denna framställning är att kronouppbördskassören Axel Eklundh, som insjuknat i slutet av sistlidne juni, enligt läkarebetyg icke på lång tid

framåt kommer att kunna uppehålla kronouppbördstjänsten. Nuvarande vikarien, vilken förklarat sig villig fortfarande uppehålla tjänsten, beräknar erhålla ett arvode efter 350: — kronor för månad.

N:o 64. *Ang. rätt för kronouppbördskassören att bibehålla avlöning under sjukdom.*

Västerås Rådhus den 21 augusti 1928.

På magistratens vägnar:

VICTOR ÅSBERG.

N:o 65.

Magistratens skrivelse med överlämnande av avtal rörande omnibustrafiken inom staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Bilagda av magistraten godkända avtal mellan stadens trafikkommitté och omnibusägarna Karl Karlsson och Robert Andersson rörande koncession för regelbunden omnibustrafik inom staden får magistraten härmed överlämna.

Västerås Rådhus den 5 oktober 1928.

På Magistratens vägnar:

VICTOR ÅSBERG.

Helge Cronholm.

AVTAL.

Emellan Stadsfullmäktiges i Västerås trafikkommitté, å ena, och undertecknade Carl Oscar Karlsson och Anders Robert Andersson, här nedan kallade koncessionärerna, å andra sidan, är på grund av Stadsfullmäktiges beslut den 26 april 1928 följande avtal träffat rörande koncession å omnibustrafik i Västerås.

Avtalet gäller under förutsättning av Magistratens bekräftelse vid meddelandet från Magistratens sida av den här ifrågavarande koncessionen.

1:0) Kommittén medgiver på grund av Stadsfullmäktiges bemyndigande för Stadsfullmäktiges del koncessionärerna tillstånd att inom Västerås stad driva omnibustrafik.

N:o 65. *Ang. avtal rörande omnibustrafiken inom staden.*

2:o) Detta tillstånd avser en tid av fem år räknat från och med den 1 september 1928 och alltså till och med den 31 augusti 1933.

3:o) Trafiken avser två linjer, nämligen:

Linje I: Köpingsvägen vid Tomtebovägen genom Stora gatan och Pilgatan till Folkets Park samt Lasarettsvägen fram till Centrallasarettet och åter samma väg.

Linje II: Korsningen av Urgatan och Malmabergsgatan—Malmabergsgatan—Tegnérgatan—Kopparbergsvägen—Södra Esplanaden—Hamngatan, Fiskartorget—Köpmangatan—Stora torget—Västra Kyrkogatan—Skultunavägen till Ullspinneriet och åter samma väg. Vissa turer utsträckas enligt närmare föreskrift, som meddelas av Magistraten, till Kyrkogården vid Hovdestalund.

4:o) Trafiken upprätthålles å Linje I med minst 2 omnibusar, rymmande minst 22 passagerare vardera, samt å Linje II ävenledes med minst 2 omnibusar, rymmande minst 18 passagerare vardera. Dessutom skola koncessionärerna för trafikens regelbundna upprätthållande och mötande av tillfälliga trafikbehov till sitt förfogande ständigt hava tillräckligt antal reservvagnar, skolande, vad Magistraten härutinnan tilläventyrs kan finna nödigt föreskriva, lända till efterrättelse.

5:o) Trafiken skall å båda linjerna tillsvidare upprätthållas från senast kl. 7,30 fm. till kl. 11 em. under månaderna oktober—april samt till kl. 11,30 em. under sommarmånaderna maj—september.

Å Linje I anordnas minst 15 minuters trafik; å Linje II minst 20 minuters trafik.

6:o) Passagerareavgiften må icke överstiga 20 öre pr enkel tur å varje linje.

Biljetthäften om 20 biljetter skola säljas till ett pris av högst 3:— kronor.

Övergång från en linje till en annan medgives mot en särskild tilläggsavgift av högst 10 öre.

7:o) Vid de olika linjerna skola finnas hållplatser, som bestämmas av Magistraten. Vid samtliga hållplatser skola koncessionärerna på sin bekostnad uppsätta med tidtabell försedda anslagstavlor enligt de närmare föreskrifter, som meddelas av Magistraten, och enligt modell, som av Magistraten godkännes.

8:o) Trafikpersonalen skall under tjänstgöring vara iklädd av Magistraten godkänd uniform.

9:o) Det rullande materialet skall vara av gott fabrikat och lämplig typ och godkännas av Magistraten, och skall detsamma ständigt hållas i driftdugligt och förstklassigt skick. Ansvars- och skadeståndsförsäkring skall av koncessionärerna tagas och under koncessionstiden bibehållas till det belopp och i den omfattning, som av Magistraten bestämmes.

N:o 65.
Ang. avtal rörande omnibustrafiken inom staden.

10:o) I ordningshänseende skall trafiken stå under Magistratens överinseende, och skola koncessionärerna, vilka till Magistraten skola göra anmälan om, vilkendera av dem, som närmast skall utöva ifrågavarande rörelse, förty vara skyldiga att ställa sig till efterrättelse, vad Magistraten på grund av bestämmelserna i detta avtal eller eljes på grund av sin tjänstebefogenhet kan finna skäligt i förevarande avseende föreskriva.

I övrigt skall Västerås stad genom Drätselkammaren eller av Drätselkammaren utsett ombud äga rätt att över omnibusföretaget utöva trafikteknisk och ekonomisk kontroll; och skall därför, i händelse sådant från Drätselkammarens sida påfordras, till Drätselkammaren eller dess ombud av koncessionärerna avlämnas månatlig rapport över antalet befordrade passagerare å de olika linjerna, varjämte tillfälle skall lämnas Drätselkammaren eller dess ombud att granska omnibusföretagets räkenskaper.

11:o) Koncessionärerna skola vara skyldiga underkasta sig de förändringar och utvidgningar med avseende å linjesträckningar och turer, som påkallas av trafikbehovet och anbefallas av Stadsfullmäktige eller Magistraten.

Skulle koncessionärerna själva önska förändringar eller utvidgningar av linjesträckningarna eller eljes av trafiken, äga de därom göra ansökan hos Magistraten, som då fråga är om mindre betydande eller tillfälliga förändringar i ärendet meddelar beslut. Eljes avgöres dylik fråga genom samstämmiga beslut av Stadsfullmäktige och Magistraten.

12:o) Koncessionsrätten är personlig och får ej utan Stadsfullmäktiges och Magistratens medgivande på annan överlåtas.

Skulle fråga uppstå om koncessionens överlåtande å aktiebolag eller annan dylik sammanslutning, skall staden äga rätt, därest den så önskar, att teckna det andelsbelopp i företaget, Stadsfullmäktige kunna vilja bestämma.

13:o) Skulle Magistraten finna, att koncessionsvillkoren icke av koncessionärerna efterlevas, äger Magistraten återkalla det på grund av detta avtal givna tillståndet.

14:o) Därest efter koncessionstidens utgång ny koncession icke medgives koncessionärerna, frånsäger sig staden skyldighet att lämna koncessionärerna gottgörelse eller annat vederlag.

N:o 65.
Ang. avtal rörande omnibustrafiken inom staden.

15:o) Koncessionärerna äro skyldiga ersätta staden de kostnader, som under koncessionstiden kunna förorsakas staden av särskilda för omnibustrafiken vidtagna anordningar.

Förestående i tre exemplar upprättade avtal, varav trafikkommittén tagit ett, Magistraten ett och koncessionärerna ett, godkännes ömsesidigt.

Västerås den 19 September 1928.

För Västerås Stads Trafikkommitté:

WALTER MURRAY. *Karl Karlsson.*

Theofil Öberg. *A. Rob. Andersson.*

Godkännes:

För Magistraten:

VICTOR ÅSBERG.

H. Cronholm.

N:o 66.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till den nya idrottsplatsens färdigställande.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed till Stadsfullmäktige överlämna en till Drätselkammaren av härvarande idrottsorganisationer ingiven framställning angående anvisandet av ett anslag för färdigställandet av den nya idrottsplatsen vid Kristiansborg och därvid anföra följande.

Av de nöjesskattemedel, som till stadskassan influtit och vilka enligt beslut av Stadsfullmäktige fonderats för att användas för främjande av idrotten inom staden, hava förut av Drätselkammaren vid skilda tillfällen och med Stadsfullmäktiges medgivande anvisats anslag för pågående arbeten å idrottsplatsen.

I betraktande av dessa av staden gjorda insatser och idrottsorganisationernas egna insatser genom tillskott i penningar och eget arbete uti det hittills å idrottsplatsen utförda arbetet samt det goda samarbete, som i fort-

sättningen synes besjäla idrottsorganisationerna i avseende å idrottsplatsfrågans slutliga lösning, synes ej anledning föreligga för staden att undandraga sig den medverkan i form av fortsatt anslag, som härför nu begärts.

N:o 66. *Ang. anslag till den nya idrottsplatsens färdigställande.*

Med den anmärkning, att den framställningen bifogade kostnadsberäkningen grundats på av föreningarne själva lämnade uppgifter angående vid arbetet utgående arbetslöner och att det synts Drätselkammaren vara lämpligt att det begärda anslaget slutligen gäldas med sådana nöjesskattemedel, som skola fonderas för idrottsändamål, hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige för idrottsplatsens slutliga ordnande ville anvisa det begärda anslaget 27,500 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt nyss angivits.

Västerås den 11 oktober 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Västerås den 29 september 1928.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Då nu arbetet med iordningsställandet av huvudplanen å Idrottsplatsområdet vid Kristiansborg fortskridit så långt, att det omfattande, mycket tidsödande och krävande schaktningsarbetet i det närmaste slutförts, och arbetet med dränering och efterplaneringsarbeten på denna del av det stora idrottsplatsbygget pågå för fullt, är det med glädje undertecknade i bygget intresserade idrottsorganisationer härmed kan giva Drätselkammaren del av detta resultat.

De tvistigheter, mellan idrottsorganisationerna i staden, som förr utgjort ett hinder för idrottsplatsbyggets färdigställande, får väl i och med att Västerås Idrottsklubb och Idrottsföreningen Kamraterna under året fullgjort de ålagda skyldigheterna för uppnående av likställighet med Västerås Sportklubb, anses bragda ur världen, och fullt samförstånd föreningarna emellan i arbetet för idrottsplatsens slutliga iordningsställande sålunda vara ernådd, vilket även efter de tråkiga stridigheter som förevarit i denna fråga, måste innebära att bygget har alla utsikter att få ett lyckligt slutförande vad i denna sak gäller.

N:o 66.
Aug. anslag till den nya idrottsplatsens färdigställande.

Det ligger nu närmast i idrottsorganisationernas intresse, att få arbetet å bygget forcerat och få detsamma slutfört inom kortast möjliga tid. Då det emellertid ännu återstår en hel del krävande och kostsamma arbeten, som i värde överstiger undertecknade idrottsföreningars möjligheter, då vi genom den summa vi tillsammans i arbete och kontanter redan nedlagt i företaget, drygt 30,000: — kronor, äro urståndsatta att göra ytterligare uppoffringar, och de medel Drätselkammaren i början av augusti månad i år godhetsfullt ställde till förfogande nu äro förbrukade, hemställa vi vördsamt om att Drätselkammaren av de medel den finner för gott utanordnar ett anslag på den summa stadens Byggnadschefskontor, efter värdering av de återstående arbetena för idrottsplatsens fullständiga färdigställande, beräknat, Tjugusjutusenfemhundra (27,500: —) kronor.

Vi bifoga till ledning en specificerad uppgift av Byggnadschefskontorets värdering av de kvarvarande arbetena. I beräkningen ingår som synes ej kostnader för läktarbyggnad och inhägnad av området, för vilka ändamål Centralföreningens lånemedel, 25,000: — kronor ännu stå orörda.

Med hänsyn till den i kostnadshänseende förmånliga arbetskraft, som fortfarande disponeras och forcering av arbetet är av behovet påkallat, då på samma gång möjlighet till arbete beredes för ytterligare ett antal arbetslösa, våga vi hoppas på Drätselkammarens benägna tillstyrkan av vår begäran om anslaget, samtidigt som ett beviljande av vår framställning skulle möjliggöra Idrottsplatsbyggets fullbordan under nästkommande år.

Högaktningsfullt

Västerås Sportklubb:
Rob. Keijser.
Ordf.
E. Stafberg.
Sekr.

Västerås Idrottsklubb:
Carl-Anton Andersson.
Ordf.
Martin Hedström.
Sekr.

Idrottsföreningen Kamraterna:
Erik Blomberg.
Ordf.
V. Abeen.
v. Sekr.

N:o 66. *Ang. anslag till den nya idrottsplatsens färdigställande.*

KOSTNADSBERÄKNING

för en del kvarvarande arbeten vid nya idrottsplatsen i Västerås.

Dränering,			
grävning för täckdiken	1100 m.	à 3:—	3,300:—
sprängning i berg	300 m.	à 7:—	2,100:—
dräneringsrör 1400 m²		à $0_{,365}$	510:—
Schaktning,			
jordschaktning, 1000 m³		à 2:50	2,500:—
planering av botten, 10,400 m²..		à 0:15	1,560:—
Fyllning,			
matjord, c:a 40 cm. dj., 3,850 m³		à 2:—	7,700:—
fyllning i löparbanan, tegelskrot och stybb, 1,500 m³ ..		à 4:—	6,000:—
Plantering av gräsvall			1,500:—
Div. omkostnader, c:a 10 %			2,330:—
		Summa kronor	27,500:—

Västerås den 12 september 1928.

Västerås stads Byggnadskontor:
Gösta Smitt.

Dock anmärkes att enhetspriserna gälla för arbete, utfört hädanefter enligt samma grunder som hittills och sålunda icke i öppna marknaden, där priserna för arbeten av detta slag äro avsevärt mycket högre.

N:o 67.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till gatubrunnar inom Västra Förstaden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren har i anledning av upprepade klagomål över att anordningar för avledandet av dagvattnet från gatorna inom Västra Förstaden saknades närmare undersökt, huruvida fog för dessa klagomål förefunnes. Härvid har utrönts, att igenläggning av vissa diken inom området,

N:o 67.
Ang. anslag till gatubrunnar inom Västra Förstaden.

vilken åtgärd vidtagits i samband med ordnandet av ledningarna inom detsamma, försvårat vattenavrinningen och gjort behovet av gatubrunnar påtagligt. Enligt önskemål, som framförts, skulle anordnandet av sex dylika brunnar, förlagda på sätt bifogade karta närmare angiver, avhjälpa olägenheterna. Kostnaden härför inklusive stensättning av gatorna närmast intill brunnarne är beräknad till 3,000 kronor.

Drätselkammaren hemställer, att Stadsfullmäktige ville besluta för anordnandet av sex gatubrunnar inom området Västra Förstaden anvisa ett anslag å 3,000 kronor att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 11 oktober 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 68.

Drätselkammarens yttrande ang. försäljning till staden av kronolägenheten Tunbytorp.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 27 nästlidne september hava Stadsfullmäktige till Drätselkammaren för utlåtande överlämnat handlingar rörande försäljning av lägenheten Tunbytorp N:o 1 under kronoegendomen ½ mantal Tunby N:o 2 i Västerås stad, och får Drätselkammaren nu, med återställande av remisshandlingarne, i ärendet anföra följande.

Av handlingarne inhämtas, att med hänsyn till fastighetens läge omedelbart intill staden tillhörig mark av Nordanby egendoms område, det ansetts lämpligt att erbjuda staden att inköpa fastigheten, att fastighetens ägovälde vore 16,8 hektar samt att fastigheten saluvärderats till 19,210 kronor.

Vid det förhållande att Drätselkammaren på grund av det allt för höga pris, som åsatts fastigheten, icke kan tillråda Stadsfullmäktige att

reflektera å det gjorda erbjudandet och för övrigt något behov för staden att inköpa fastigheten icke för närvarande synes föreligga, hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville besluta förklara att erbjudandet icke föranleder någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

N:o 68. *Ang. försäljning till staden av kronolägenheten Tunbytorp.*

Västerås den 11 oktober 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Wilh. Nybergs Boktr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar.

1928. Den 25 Oktober. XVI.

N:o 69.

Drätselkammarens och Beredningsutskottets förberedande yttrande ang. förslag till stadsbyggnadslag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom remiss den 29 Mars innev. år hava Stadsfullmäktige till Drätselkammaren och Beredningsutskottet för avgivande av förberedande yttrande överlämnat ett av tillkallade sakkunnige avgivet betänkande med förslag till stadsbyggnadslag. Jämlikt det beslut, varigenom Stadsfullmäktiges yttrande infordrats, skulle yttrandet vara avgivet före den 15 innevarande månad. Sedermera har på framställning av Stadsfullmäktige tidpunkten härför framflyttats till den 1 nästkommande november. Denna Stadsfullmäktiges framställning var föranledd därav, att Svenska Stadsförbundet ännu icke avgivit sitt yttrande i ärendet och kommunerna därigenom saknade den vägledning, som detta yttrande kunde utgöra.

Sedan en av Svenska Stadsförbundet tillsatt kommitté, sammansatt av personer med stor sakkunskap å området, uti avgivet betänkande ägnat förslaget ingående kritisk granskning, har Svenska Stadsförbundets styrelse numera såsom sitt yttrande åberopat detta betänkande.

Källorna för Drätselkammarens och Beredningsutskottets beredning av ärendet har varit dels de sakkunnigas betänkande med lagförslaget, dels den sammanfattning av detta senare, som gjorts såväl av ordföranden bland de sakkunnige i Svenska Stadsförbundets tidskrift (häfte 2, 1928), som av denne och två övriga sakkunnige i ett särskilt särtryck, som till de kommunala myndigheterna överlämnats, dels ock slutligen förenämnda yttrande av Svenska Stadsförbundets kommitté.

Det skulle här föra för långt att referera innehållet i dessa omfångsrika handlingar. Drätselkammaren och Beredningsutskottet hänvisa därför den intresserade att taga del av urkunderna, som för detta ändamål här bifogats och däri, vad angår sammanfattning av lagförslaget, givits en sakkunnig redogörelse.

N:o 69.
Ang. förslag till stadsbyggnadslag.

Lagförslaget innefattar en den mest djupgående omarbetning av nu gällande lagstiftning på stadsbildningens område. Det inför nya rättsinstitut efter utländska, främst tyska, förebilder, såsom generalplan och regionplan, omstöper hittillsvarande rättsinstitut — stadsplanen — knyter, ehuru både stadsplan och generalplan samtidigt skola finnas fastställda för ett samhälle, olika rättsverkningar vid dem bägge, skärper rättsförhållandet mellan kommun och enskild markägare, vad angår avstående av mark för gator och allmänna platser samt i avseende å skyldigheten för den senare, att ersätta samhället kostnaderna för planernas genomförande m. m.

Man kan med skäl fråga sig om nu gällande lagstiftning avsatt sådana avskräckande spår under den korta tid den varit i tillämpning — från och med år 1918 — att behovet av så genomgripande lagförändringar som de föreslagna föreligger. Snarare synes den riktiga vägen hava varit att ännu någon tid pröva vad nu är gällande, och att, därest denna prövning gåve utslag för behovet av ändringar, låta dessa taga formen av ändrade detaljer i gällande lag. Såväl den kommitté, den s. k. stadsplanekommittén, som före de sakkunnige givit sig i kast med stadsbyggnadsproblemet, som den kritik, som ägnats nu föreliggande lagförslag av Svenska Stadsförbundet, har i det stora hela anvisat sådan riktlinje för den fortsatta lagstiftningen på området. För så vitt vissa nyheter i förslaget ansetts böra upptagas till övervägande har förordats, att desamma icke skulle ges förslagets kategoriska form, i vad angår bland annat generalplanen. Än vidare har förordats, att rättsförhållandet mellan samhället och den enskilde markägaren skulle regleras i anknytning uteslutande till stadsplanen enligt nuvarande stadsplanebegrepp och med bibehållande i huvudsak av nu gällande bestämmelser samt att städernas stadsplaneveto icke skulle i föreslagen omfattning kringskäras.

Den kritik mot förslaget, som alltså Svenska Stadsförbundets yttrande innebär, synes böra stödjas av kommunerna och så torde bäst böra ske genom anslutning till detsamma utan några av olika lokala förhållanden möjligen betingade särsynpunkter.

I detta sammanhang bör särskilt betonas, att tilläventyrs blivande lagstiftning i ämnet erhåller en sådan formulering, att den kan förstås även av en större allmänhet. Men den belastning av detaljer, som kännetecknar lagförslaget kan detta knappast betecknas vara på sådant sätt avfattat. De många hänvisningarna från paragraf till pragraf, som däri förekomma, är bland annat ett kriterium härpå.

Med dessa allmänna uttalanden om förslaget hemställer Beredningsutskottet och Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville besluta uttala

sig för, att förslaget omarbetas efter de riktlinjer, som angivits i det av Svenska Stadsförbundet avgivna yttrandet över detsamma.

N:o 69. *Ang. förslag till stadsbyggnadslag.*

Västerås den 22 oktober 1928.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.
Ragnar Tenow.

För Beredningsutskottet:
E. A. WESTHOLM.
Ragnar Tenow.

Wilh. Nybergs Boktr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar.
1928. Den 29 November. XVII.

N:o 70.

Drätselkammarens skrivelse ang. förberedande åtgärd i anledning av i staden rådande bostadsknapphet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Bostadsbristens och bostadsknapphetens problem, är en fråga som under de senaste åren vid tiden för höstflyttningarne varit föremål för meningsbyte inom Stadsfullmäktige samt föranlett en del positiva åtgärder, vilka vidtagits på föranstaltande av drätselkammaren.

Då förevarande angelägenhet vid stadsfullmäktiges sammanträde under sistförflutna september månad ganska ingående diskuterades, gjordes en del uttalanden, som föranlett drätselkammaren att upptaga spörsmålet till ett mera allmänt övervägande. Det har därvid blivit klart, att frågans övervägande sociala karaktär gör, att densamma, så snart det icke blott är fråga om rent tillfälliga praktiska åtgärder, knappast hör hemma inom drätselkammarens arbetsfält. Och frågan synes nu hava kommit i det läget, att den bör upptagas till en allsidig och ingående behandling.

Det har därför synts drätselkammaren lämpligt, att ifrågavarande angelägenhet, vad dess förberedande behandling beträffar, anförtros åt en särskild av Stadsfullmäktige tillsatt ej alltför mångtalig kommitté, sammansatt av för saken intresserade, kunniga och erfarna personer.

Kommitténs första uppgift bör vara att göra sig fullt förtrogen med den sak de hava att behandla. Genom verkställande av undersökningar på sätt kommittén kan finna lämpligt bör en så vitt möjligt tydlig bild av de rådande missförhållandena framställas; således bostadsbristens omfattning och orsaker klarläggas.

Kommitténs ledamöter böra vidare, om de så finna lämpligt, hava frihet att genom besök på andra orter skaffa sig vidgade insikter i frågan samt tillgodogöra sig de erfarenheter, som vunnits i andra städer.

Den utredning, kommittén på sådant sätt och även annorledes verkställer, bör sedan läggas till grund för ett utlåtande till stadsfullmäktige med förslag, huruvida och i så fall vilka åtgöranden från stadens sida kunna vara att tillråda.

N:o 70.
Ang. förberedande åtgärd i anledning av i staden rådande bostadsknapphet.

De erfarenheter, som vunnits vid den årligen återkommande tillfälliga bostadsförmedlingsverksamhet, som anordnats av drätselkammaren, torde kunna tjäna kommittén till god ledning och hjälp.

Kommittén bör så snart ske kan gripa sig an med sin uppgift, vilken torde kräva ett både intensivt och målmedvetet arbete, för att redan i god tid före nästa höstflyttning vägledande anvisningar från kommitténs sida må kunna föreligga.

Till kommitténs förfogande bör, i den mån kommittén det önskar, ställas all den sakkunskap i skilda hänseenden, som är förefintlig inom stadens tjänstemannakår, ävensom erforderlig sekreterarehjälp.

På grund av det anförda får Drätselkammaren hemställa,

att Stadsfullmäktige ville besluta att tillsätta en kommitté av förslagsvis fem ledamöter för utredning och, därest utredningen därtill giver anledning, framläggande av förslag till åtgärder från stadens sida med anledning av i samhället rådande bostadsknapphet.

Västerås den 1 november 1928.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 71.

Drätselkammarens och Beredningsutskottets utlåtanden ang. åtgärder i och för en påbjuden hyresräkning i Västerås.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I härvid fogad skrivelse har Magistraten härstädes i anledning därav, att enligt beslut av Kungl. Maj:t hyresräkning i samband med mantalsskrivning för år 1929 skall företagas i bland andra städer även Västerås, hemställt om anvisande av anslag för beredande av ersättning åt den kommitté, som enligt förslag av Magistraten i samma skrivelse skulle till-

sättas för granskning och komplettering av de uppgifter för hyresräkningen som avlämnats.

N:o 71. *Ang. åtgärder i och för en påbjuden hyresräkning i Västerås.*

I ärendet erinrar drätselkammaren därom, att hyresräkning verkställdes i staden under år 1926 och att den kommitté, som då tillsattes för granskning av avlämnade uppgifter, enligt beslut av stadsfullmäktige tillerkändes en ersättning av 1 krona 40 öre i timmen. Även om behovet av så tätt på varandra följande bostadsräkningar kan starkt ifrågasättas, synes ingen annan utväg för staden föreligga än att enligt de direktiv, som utfärdats av högre myndighet, tillsätta en kommitté för att verkställa granskningen av uppgifterna. Med hänsyn till det härmed förenade arbetet torde staden icke heller kunna undandraga sig att lämna ersättning till granskningsmännen i likhet med vad vid föregående bostadsräkning var fallet och med enahanda belopp.

Drätselkammaren hemställer alltså, att Stadsfullmäktige under förutsättning av val av granskningskommitté ville besluta att ledamöterna i denna skola åtnjuta ersättning med 1 krona 40 öre i timmen samt härför anvisa ett anslag å förslagsvis 800 kronor att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 15 november 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet har utan att avvakta remiss i ärendet till behandling upptagit en framställning till stadsfullmäktige av magistraten angående utseende av en kommitté med uppgift att granska uppgifterna för den hyresräkning, som enligt beslut av Kungl. Maj:t skall verkställas i samband med mantalsskrivningen för år 1929.

Med erinran att för granskningen av uppgifterna för 1926 års hyresräkning fanns tillsatt en kommitté och att ifrågavarande uppdrag lämpligen synes kunna uppdragas till samma personer, som bildade denna kommitté, dock för möjliggörande av ett snabbare granskningsarbete utökad med ytterligare en person, föreslår beredningsutskottet, att Stadsfullmäktige ville till granskningsmän utse Herrar Brandchefen Aron Danielsson,

N:o 71. *Ang.åtgärder i och för en påbjuden hyresräkning i Västerås.*

Byggmästaren E. A. Eriksson, Förste Hälsovårdspolisen E. Berggren, Vedgårdsföreståndaren E. A. Eriksson, Ölutköraren O. M. Hammarström och Förste Postiljonen E. A. Östlund.

Västerås den 20 november 1928.

För Beredningsutskottet:

E. A. WESTHOLM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse den 28 september 1928 (Svensk författningssamling n:r 363) skall i sammanhang med mantalsskrivningen för år 1929 hyresräkning verkställas medelst avlämnande av vissa uppgifter enligt fastställda formulär (bostadsuppgiftsblankett). Bland andra orter, där hyresräkning skall äga rum, har även upptagits Västerås stad.

Enligt Kungl. kungörelsen har mantalsskrivningsförrättaren att tillse att dylika uppgifter avlämnas för samtliga fastigheter (uppgifter för jordbruksfastighet skall icke avlämnas). Kungl. kungörelsen föreskriver vidare att det åligger vederbörande kommun att ombesörja granskning och komplettering av uppgifterna samt att till Kungl. Socialstyrelsen översända de sålunda granskade och kompletterade uppgifterna, allt enligt anvisning, som Socialstyrelsen äger meddela.

Ifrågakomna granskning och komplettering, som det sålunda åligger kommunen att verkställa, torde lämpligast böra ske genom ett antal med stadens befolknings- och bostadsförhållanden förtrogna personer, vilka böra organiseras som en särskild av stadsfullmäktige utsedd kommitté. I denna kommitté bör plats beredas såväl för byggnadstekniskt och hygieniskt sakkunniga personer, som även för representanter för arbetare och andra löntagare. Med hänsyn till den förestående dyrortsgrupperingen, vid vilken det genom hyresräkningen införskaffade materialet kommer att utnyttjas, är det av särskild vikt att kommittén erhåller en allsidig och auktoritativ sammansättning.

De personer, som bliva utsedda för granskningsarbetet, böra beredas sådan ersättning, som med hänsyn till arbetets art och omfattning samt särskilda förhållanden kan befinnas lämplig och skälig.

N:o 71.

Ang. åtgärder i och för en påbjuden hyresräkning i Västerås.

Med anledning av vad magistraten sålunda anfört hemställer magistraten

att stadsfullmäktige skyndsamt ville utse ett lämpligt och erforderligt antal personer med uppdrag att granska och komplettera inkomna uppgifter rörande hyresräkningen samt

att bevilja erforderligt anslag av tillgängliga medel för att bereda ersättning åt kommitténs ledamöter.

Västerås rådhus den 1 november 1928.

På Magistratens vägnar:
VICTOR ÅSBERG.

H. Cronholm.

N:o 72.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av en refuge m. m. i hörnet av Stora gatan och Köpmangatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I avsikt att skapa större trafiksäkerhet i korsningen mellan Köpman- och Stora gatorna har sedan en tid på försök i gatukrysset varit utlagd en refuge av trä, varifrån trafiken dirigerats av ordningspolisen.

Med stöd av den erfarenhet angående denna anordning, som vunnits, har Magistraten nu i här bilagd skrivelse beslutat, att anordningen skall göras permanent och i ansltutning till detta beslut anmodat Drätselkammaren utföra refugen på i skrivelsen närmare angivet sätt.

Oavsett att tolkningen av det lagrum, varpå Magistraten stött sitt beslut, så vitt angår skyldighet för staden att utföra anläggningen, icke torde vara riktig, har Drätselkammaren ansett denna i trafiksäkerhetens intresse vara befogad och därför funnit sig kunna tillstyrka, att anslag härför anvisas.

Enligt Magistratens förslag skulle refugen utföras i sten med en längd av 7 meter och förses med två stolpar såsom trafikskiljare och försedda med

N:o 72.
Ang. ordnande av en refuge m. m. i hörnet av Stora gatan och Köpmangatan.

lampor. I en skrivelsen bifogad kostnadsberäkning av byggnadschefen G. Smitt vari emellertid en del av Magistraten ej ifrågasatta arbeten medtagits, har kostnaden för anordingen angivits till 5,025 kronor.

Drätselkammaren anser, att refugen icke bör givas större dimensioner än försöksmodellen (— i stället för 7 meter alltså 4 meter lång —) att med denna minskning allenast en stolpe på densamma behöves samt att det i övrigt är möjligt att utföra anordningen enklare än som avsetts i byggnadschefens kostnadsberäkning.

Vid nu angivna förhållanden kan kostnaden för densamma betydligt reduceras och denna icke behöva överstiga 2,000 kr.

Drätselkammaren hemställer alltså att Stadsfullmäktige för utförande av refugen på sätt ovan angivits, ville anvisa ett anslag å 2,000 kr., att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 15 november 1928.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Sedan numera nödig erfarenhet vunnits beträffande erforderliga anordningar i korsningen av Stora gatan och Köpmangatan för trafikens behöriga ordnande, har magistraten med stöd av 10 § andra stycket vägtrafikstadgan beslutat, att i nämnda korsning följande anstalter skola vidtagas:

1:o) en refuge av sten lägges på den plats, där den nuvarande trärefugen finnes utlagd. Refugens längd bör vara 7 meter, dess bredd bör vara 80 cm. och dess höjd över gatuplanet 12 cm.;

2:o) å refugen anbringas tvänne 3 meter höga stolpar, varav den ena skall uppsättas 1,5 meter från refugens östra ända för att trafikkonstapeln sålunda skall vara oförhindrad att utföra nödiga trafiktecken samt den andra uppsättas cirka 20 cm. från refugens västra ända;

3:o) nämnda stolpar, som äro avsedda att tjänstgöra som trafikskiljare, skola förses med triangeltecken, vars ramar indelas i ett yttre och ett inre fält. Yttre fältet skall till färgen vara vitt och det inre fältet grönt. Härjämte skall i trianglarnas öppning insättas en kraftig lampa med vitt ljus i avsikt att nattetid varna trafikanter.

N:o 72.

Ang. anordnande av en refuge m. m. i hörnet av Stora gatan och Köpmangatan.

Byggnadschefen har på magistratens begäran uppgjort bilagda kostnadsberäkning, varvid dock en hel del andra arbeten, än som avsetts, blivit inberäknade.

Då de av magistraten sålunda beslutade anordningarna äro av största vikt för ett effektivt undanrödjande av de mycket stora faromomenten, som föreligga i avseende å trafiken i ifrågakomna gatukorsning, får magistraten under erinran om myndigheterna åvilande ansvar för trafiksäkerheten anmoda drätselkammaren att *skyndsamt* låta utföra ovannämnda arbete.

Västerås rådhus den 10 november 1928.

På Magistratens vägnar:

VICTOR ÅSBERG.

H. Cronholm.

Kostnadsberäkning

över Polismyndighetens förslag till förbättring av trafiken i korsningen av Stora- och Köpmangatorna.

Enligt skissen måste en del kantsten utbytas mot rundhörnsdelar. Härigenom kommer körbanans plan att förskjutas så att hela gatukrysset, måste omsättas. Vid omsättningen vore lämpligt att utbyta den glatta körbanstenen mot smågatsten av *Vätösten*, varigenom faran för slirning betydligt minskas.

Refugen kan lämpligast läggas av dubbla rader kantsten av 0,40 m. bredd mot hela rundhuggna ändstycken.

Till följd av att grävningar måste företagas i olika riktningar kommer gatan att sjunka en god tid framåt vadan kostnad för upprepade omsättningar är upptagen i förslaget.

Kostnadsförslag.

Uppbrytning av gata, 325 m² à 0:60	195:—
Upphuggning av kantstensrännor, 35 m à 1:50	52:50
„ „ „ 8 m à 3:—	24:—
Läggning av kantsten, 20 m à 1:—	20:—
Nya rundhörn, 15 m à 12:—	180:—
Ny sten i refugen, 16 m à 18:—	288:—
Grus och sand, 30 m³ à 6:—	180:—
Transp.	939:50

N:o 72.

Ang. anordnande av en refuge m. m. i hörnet av Stora gatan och Köpmangatan.

Transp.	939 : 50
Sättning av gatan, 325 m² à 2 : 20	715 : —
Flyttning av en rännstensbrunn	180 : —
Reparationer efter sjunkning i ledningsgravar	300 : —
Diverse oförutsett	65 : 50
Kronor	2,200 : —
Vid eventuellt utbyte av sten tillkommer 325 m² smågatsten à 5 : 50	1,787 : 50
Bortföring av gamla stenen	97 : 50
Kronor	4,085 : —
Belysningsanordningar enligt uppgjort förslag från Gasverket	850 : —
Två varningssignaler	90 : —
Summa kronor	5,025 : —
Årliga driftskostnaden uppgår enligt gasverkets uppgift till Kr.	260 : —

Västerås i september 1928.

GÖSTA SMITT.

Betr. belysning på refug i Stora gatan.

Härmed få vi lämna kostnadsförslag å anordnande av två elektr. lyktstolpar på refugen i korsningen Stora gatan, Köpmangatan enligt anvisning, som lämnats av Eder jämte en skiss. Till lyktstolpar föreslås våra normala el. lyktstolpar av samma slag, som nu finnas på Fiskartorget—Slottsgatan m. fl. platser. Till armatur väljas Skandias typ SEW 401. (öppen klockform). Lampstorleken föreslås till 150 w. Lyktstolparnes höjd kan om så befinnes lämpligt göras något lägre än den normala längden (= 6 m.) Ledningen utföres med jordkabel och anslutes till närmast befintliga kontaktur.

Pris komplett utan röda varningstrianglar kronor 850 : —.

Årlig kostnad kronor 260 : —.

Vi teckna

Högaktningsfullt

Västerås Stads Vatten-, Gas- & Elektr.-verk.

GERH. GESTON.

N:o 73.

Konungens Befallningshavandes utslag ang. fråga om särskilt beklädnadsbidrag åt överkonstaplarna vid staden poliskår.

Konungens befallningshavandes i Västmanlands län utslag på de besvär överkonstaplarna Mauritz Andersson, Erik Winroth och Victor Karlsson samt kriminalöverkonstapeln Emil Carlsson, alla i Västerås, anfört över stadsfullmäktiges i Västerås beslut den 29 december 1927 att avslå av polisnämnden därstädes gjord framställning om särskilt beklädnadsbidrag m. m. åt klagandena;

Givet Västerås slott i landskansliet den 8 november 1928.

Uti sitt under år 1927 till stadsfullmäktige i Västerås avgivna utgiftsförslag för år 1928 har polisnämnden i Västerås hemställt om förhöjning av beklädnadsanslaget med 900 kronor, motsvarande anslag till uniformsbeklädnad åt poliskommissarien och överkonstaplarna vid ordningspolisen med för envar 225 kronor samt till slitningsersättning åt kriminalöverkonstapeln med 112 kronor 50 öre.

Vid sammanträde den 29 december 1927 hava stadsfullmäktige beslutat avslå ifrågavarande framställning.

Över detta beslut hava besvär anförts av överkonstaplarna vid ordningspolisen Mauritz Andersson, Erik Winroth och Victor Karlsson samt av kriminalöverkonstapeln Emil Carlsson under yrkande, att Konungens befallningshavande ville antingen med upphävande av nämnda beslut förklara klagandena berättigade att för år 1928 av Västerås stad åtnjuta bidrag till uniformeringen i enlighet med polisnämndens förslag, eller ock med stöd av 14 § 1 mom. i lagen den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket förklara beslutet icke vara av beskaffenhet att oförändrat kunna fastställas.

Lönenämnden har uti sitt till stadsfullmäktige avgivna yttrande av den 11 maj 1928 anfört följande. Frågan om beredande av beklädnadsersättning i de befattningar, klagandena innehade, hade förut varit föremål för stadsfullmäktiges avgörande, nämligen den 29 april 1926. I det yttrande, som av lönenämnden då avgivits och som legat till grund för stadsfullmäktiges berörda beslut att avslå den då gjorda framställningen, hade löne-

N:o 78. *Ang. fråga om särskilt beklädnadsbidrag åt överkonstaplarna vid stadens poliskår.*

nämnden utförligare klargjort, att genom löneregleringen av år 1921, i vad den anginge ifrågavarande befattningar, avsetts, att innehavarne av befattningarna fortfarande skulle vara skyldiga bestrida kostnaden för uniform och att lönen avvägts med hänsyn till denna skyldighet. Då härutinnan icke någon förändring därefter inträffat, hade lönenämnden ansett skäl icke föreligga att frångå denna ståndpunkt, varför lönenämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville avstyrka bifall till besvären.

Beredningsutskottet har uti sitt till stadsfullmäktige avgivna yttrande av den 23 maj 1928 på, bland annat, de skäl, som lönenämnden anfört, likaledes hemställt, att stadsfullmäktige ville avstyrka besvären.

Vid sammanträde den 28 juni 1928 hava stadsfullmäktige, under åberopande av vad lönenämnden och beredningsutskottet anfört, avstyrkt bifall till besvären.

Uti skrivelse den 24 oktober 1928 har jämväl polisnämnden beslutat avstyrka bifall till besvären.

Magistraten och polischefen hava uti infordrade särskilda yttranden hemställt om bifall till de anförda besvären.

Det antecknades, att Konungens befallningshavande genom resolution den 1 oktober 1927 i ärende rörande ifrågasatta förhöjda avlöningsförmåner för polispersonalen i Västerås stad förordnat, att det till bland annat envar av nu ifrågavarande befattningshavare skulle från och med den 1 juli 1927, och intill dess ny lönereglering för polispersonalen blivit i vederbörlig ordning beslutad och fastställd, utgå ett personligt lönetillägg av 200 kronor för år, räknat utan dyrtidstillägg därå.

Detta med vad mera handlingarna innehålla har Konungens befallningshavande tagit i omprövning; och enär vid en år 1921 skedd lönereglering lönen för ifrågavarande befattningshavare bestämts med hänsyn till skyldigheten för dem att själva bekosta vederbörlig uniformering;

samt Konungens befallningshavande genom resolution den 1 oktober 1927 vid bedömande av den till samma befattningshavare enligt nämnda lönereglering utgående lönen icke funnit skäl att göra annan ändring i lönebestämmelserna än att tillerkänna dessa befattningshavare tills vidare och intill dess ny lönereglering blivit gällande ett personligt lönetillägg av 200 kronor om året;

alltså och då bestämmelsen i 8 § av lagen den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket, att det åligger polisdistrikt att draga försorg om föreskriven uniformering av distriktets polispersonal, vid sådant förhållande måste anses gentemot klagandena vara av Västerås stad uppfylld.

prövar Konungens befallningshavande lagligt ogilla besvären.

Den med detta utslag missnöjde äger att däröver hos Kungl. Maj:t i dess socialdepartement anföra underdåniga besvär sist innan klockan tolv å trettionde dagen efter av utslaget erhållen del, den dagen, då sådant sker, oräknad.

N:o 73. *Ang. fråga om särskilt beklädnadsbidrag åt överkonstaplarna vid stadens poliskår.*

Ort och tid som ovan.

WALTER MURRAY.

C. G. Ihrfors.

N:o 74.

Vederbörande revisorers berättelse ang. revision av tekniska skolans räkenskaper för åren 1924 och 1925.

Revisionsberättelse för Västerås Stads Anstalter för Yrkesundervisning räkenskapsåren 1924 och 1925.

Genom skrivelse av den 22 sistlidne september anmodade drätseldirektör T. Öberg undertecknad, Tour, att "i egenskap av den först nämnde av revisorerna för denna anstalts räkenskaper taga itu med revisionen". Den andre revisorn, direktör Axell, har avflyttat från staden och jag har då tillkallat förste suppleanten ingenjör H. Håkanson.

Vi bedja då först få anföra, att ingendera av oss förut erhållit kallelse till revisionen eller meddelande i någon som helst form, att sagda räkenskaper skulle vara tillgängliga för revision.

Vår undersökning har givit vid handen, att den senast utförda revisionen avser 1923 års räkenskaper och att från och med år 1926 anstaltens räkenskaper föras vid stadens drätselkontor. Då de där föras icke separat, utan som en del av stadens övriga räkenskaper och tillsammans med dem, så synes oss revisionen av räkenskaperna från och med år 1926 böra täckas av stadens revisorers arbete för dessa år.

N:o 74. *Ang. revision av tekniska skolans räkenskaper för åren 1924 och 1925.*

Vi ha därför nu granskat de mellanliggande årens räkenskaper, alltså åren 1924 och 1925, och avgiva följande berättelse därom.

För fullgörande av vårt uppdrag ha vi genomgått styrelsens protokoll och granskat räkenskaperna och därvid funnit, att alla utgifter styrkts med kvitterade verifikationer och att bokförda anslag från staten, landstinget och staden överensstämma med av oss därifrån infordrade uppgifter därom. De bokförda banktillgodohavandena vid resp. årens slut har redovisats oss genom motböcker med resp. banker.

Elevavgifterna redovisas i 1924 års räkenskaper med en anteckning i en kolumn i undervisningsdagboken för resp. kurser om de avgifter, som vissa elever erlagt och i 1925 års räkenskaper genom kopior av de kvitton, som lämnats elever å betalda elevavgifter. Båda sätten kunna dock ur redovisningssynpunkt ej anses tillfyllesgörande, då de icke utesluta möjligheten, att flere avgifter erlagts än som så redovisats, ehuru vi ingalunda ha anledning förmoda, att något dylikt här föreligger. Vi skulle därför vilja föreslå, att för framtiden det för år 1924 tillämpade redovisningssättet för god översikts skull bleve tillämpat, men att det kompletterades därhän, att man i styrelsens protokoll för var termin återfunne en distinkt förteckning över dels de elever, som styrelsen beslutat skola få gå gratis och dels det belopp, som styrelsen beslutat skall av en var av de övriga eleverna erläggas. Att sedan var elev bör få ett daterat kvitto å det belopp, som han erlagt, synes oss självklart.

Räkenskaperna äro sammanförda i följande

Utgående Balans konto för år 1924 och 1925.

Tillgångar:

Slöjdmagasinets konto	33,000 : —	33,000 : —
Div. undervisningsmateriel	36,617 : 23	34,759 : 63
Inventarier	19,000 : —	18,050 : —
Lager av koks	390 : —	40 : —
Lager av slöjdvirke etc.	1,100 : —	1,700 : —
Innestående i Länssparbanken	5,442 : 96	5,303 : 04
D:o i Svenska Handelsbanken	1,101 : 57	1,118 : 82
D:o i Mälarbanken	2,000 : —	2,625 : —
Summa kronor	98,651 : 76	96,596 : 49

N:o 74.
Ang. revision av tekniska skolans räkenskaper för åren 1924 och 1925.

Skulder:

Sundinska premiefonden	5,272 : 56	5,303 : 04
Wilhelm-premiefonden	1,101 : 57	1,118 : 82
Karlsbrödrafonden	2,000 : —	2,633 : 71
Förskotterat anslag	—	7,997 : 86
Slöjdfondens konto	21,652 : 48	21,652 : 48
Kapital konto	68,625 : 15	57,890 : 58
Summa kronor	98,651 : 76	96,596 : 49

Inkomster och utgifter ha sammanförts i följande

Vinst- och Förlust konto.

Inkomster:

Erhållna anslag	54,107 : 86	50,802 : 59
Uppburna elevavgifter	10,200 : —	6,450 : —
Såld förbrukningsmaterial	41 : —	—
Räntor å kassamedel	48 : —	7 : 73
Omkostnader utöver inkomster	5,271 : 84	10,734 : 57
Summa kronor	69,668 : 70	67,994 : 89

Omkostnader:

Lärarelöner	47,180 : 33	46,944 : —
Skrivbiträde	3,571 : 50	3,462 : 50
Uppvärmning och belysning	5,072 : 46	4,329 : 41
Vaktmästare, renhållning etc.	4,075 : 65	4,171 : 22
Telefon	364 : 55	315 : 80
Trycksaker och annonser	1,793 : 39	1,890 : 83
Inredningens konto	1,348 : 51	809 : 58
Diverse omkostnader	1,325 : 45	707 : 35
Slöjdens konto	36 : 86	149 : 95
Förbrukningsmateriels konto	—	602 : 53
Avskrivning å undervisningsmateriel	3,900 : —	3,661 : 72
D:o å inventarier	1,000 : —	950 : —
Summa kronor	69,668 : 70	67,994 : 89

N:o 74.
Ang. revision av tekniska skolans räkenskaper för åren 1924 och 1925.

Då den som tillgång uppförda posten: Slöjdmagasinets konto å kr. 33,000: — och därtill hörande posten bland skulderna: Slöjdfondens konto kr. 21,652: 48 uppgivits oss sakna varje som hälst värdeunderlag och icke heller i en framtid något kan väntas därav inflyta, synes oss posterna borde avföras ur räkenskaperna till Kapital kontots debet.

Då i övrigt vår revision icke givit oss anldening till anmärkning mot räkenskaperna, tillstyrka vi att vederbörande beviljas ansvarsfrihet för den tid, som vår revision omfattar.

Västerås den 23 november 1928.

Carl Tour. *H. Håkanson.*

Wilh. Nybergs Boktr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar.

1928. Den 29 November. XVIII.

N:o 75.

Vatten- och Gasverksstyrelsens skrivelse ang. förstärkning av gas- och vattenledningarne i Pilgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom Vatten- och Gasverksstyrelsen meddelade i samband med förslaget till nytt gasverk, komme en del ledningskopplingar och förstärkningar vid gasledningsnätet att erfordras för att på ett tillfredsställande sätt kunna frammata gas. Bland de ledningsarbeten av detta slag, som i första rummet böra ifrågakomma, är en sammanbindning mellan gashuvudledningen från gasverket, vilken korsar järnvägen cirka 80 m. söder om Pilgatan, och ledningarne i korsningen mellan sistnämnda gata och Malmabergsgatan. En sammankoppling mellan dessa ledningar har förut ej kunnat ske, enär gashuvudledningen arbetat med ett högre tryck än övriga ledningar. I och med nya gasverkets sättande i drift försvinner denna tryckskillnad och bör i samband härmed berörda koppling ske för att därigenom förbättra gastrycket i stadsdelarna öster ut. Härigenom avlastas ledningen i Pilgatan väster om Malmabergsgatan, vilket är önskvärt, enär denna ledning är hårt belastad och delvis av dimension, som ej motsvarar behovet.

Samma förhållande, som råder vid gasrörnätet, gäller även vattenledningsnätet. Vattentrycket öster ut är ej tillfredsställande, varför erfordras nya ledningar ej blott i den för gasledningen angivna sträckningen, utan även i Tegnér- m. fl. gator, med i sistnämnda fall utgångspunkt från Malmabergsgatan. För sistberörda sträckning är styrelsen för dagen ej i tillfälle framlägga förslag, då nämligen någon fastställd stadsplan för området närmast omkring Folkets Park ännu ej finnes uppgjord.

Mellan vattenhuvudledningen från Hesslö, vilken korsar järnvägen vid samma punkt som gasledningen, och ledningsrören i korsningen av Pil- och Malmabergsgatan finnes redan en 6” vattenledning, men är denna ej tillräcklig för erforderlig frammatning av vatten. I samband med grävning för gas bör sålunda ett grovt vattenrör nedläggas, i detta fall av 9” dimension.

Såsom av en annan skrivelse till Stadsfullmäktige framgår, har det vid företagen undersökning visat sig, att Tekniska verken å diverse av lånemedel anvisade anslag hava ett överskott av kr. 4,937 : 35, och föreslår styrelsen

N:o 75. *Ang. förstärkning av gas- och vattenledningarne i Pilgatan.*

att kostnaderna för ifrågavarande ledningsarbeten, beräknade till 10,500 kr., få bestridas genom dessa medel samt övriga delen, kr. 5,562 : 65, ur tekniska verkens amorteringsfond.

Då i och med nya gasverkets igångsättande berörda gasledningar böra sammankopplas samt med hänsyn till att frost när som helst kan vara att vänta, har styrelsen redan igångsatt omnämnda arbeten, och hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville godkänna denna åtgärd och för ändamålet anvisa anslag dels av besparade lånemedel med kronor 4,937 : 35 och dels ur tekniska verkens amorteringsfond med kr. 5,562 : 65, eller tillsammans kr. 10,500 : —.

Västerås den 23 november 1928.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 76.

Vatten- och Gasverksstyrelsens skrivelse ang. disponerande av ej förbrukade anslag till nyanläggningar för de tekniska verken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid en av ledamoten i Vatten- och Gasverksstyrelsen, Herr Karl Johansson, företagen undersökning, avseende beviljade anslag och i anslutning härtill utförda anläggningar för verkens drift, vilken undersökning omfattar ett tjugotal år, har antecknats uppgifter om en del anläggningar, för vilka Stadsfullmäktige beviljat anslag och för vilka lån erhållits, men som av olika anledningar icke kommit till utförande.

Sålunda beviljades den 20/2 1906 till ledningar i Engelbrektsgatan ett belopp av .... 6,598 : 75
och den 21/12 1915 till ledningar i Gåsmyregatan och Domkyrkoesplanaden ett belopp av .... 8,600 : —
Därjämte överskott å anslag dels till ledningar i Kyrkogatan m. m., beviljat den 19/6 1914 .... 8,667 : 80
dels till ledningar i Östermalmsgatan, beviljat den 29/2 1912 4,569 : 81

Tillsammans Kronor 28,436 : 36

Å andra sidan har antecknats tvänne poster, vilka ej inräknats i upptagna lån, nämligen:

N:o 76. *Ang. disponerande av ej förbrukade anslag till nyanläggningar för de tekniska verken.*

för uppförande av nya retortugnar vid gamla gasverket, enligt beslut av Stadsfullmäktige den 19/6 1913, till vilka ugnar beviljat anslag visat sig otillräckligt och fyllnadsanslag av förbiseende ej begärts	11,499 : 01
samt till ledningar för Oskaria, för vilka anslag beviljats den 27/3 1918, men ej intagits i något lån	12,000 : —
Tillsammans Kronor	23,499 : 01

Styrelsen hemställer härmed att av ovannämnda odisponerade kronor 28,436 : 36 få använda för täckning av kostnaderna för sistnämnda arbeten kronor 23,499 : 01 samt återstoden kronor 4,937 : 35 i enlighet med samtidigt härmed avlåten skrivelse till Stadsfullmäktige rörande ledningar i Pilgatan.

Västerås den 26 november 1928.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 77.

Vatten- och Gasverksstyrelsens skrivelse ang. tilläggsanslag till det nya gasverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I det för nya gasverket uppgjorda kostnadsförslaget ingick bland andra apparater ett kokssorteringsverk för en kostnad av 20,000 : — kronor. Detta sorteringsverk var då tänkt anordnat i direkt anslutning till en planerad transportbana för koks. Under byggnadsarbetets fortskridande har det emellertid visat sig nödvändigt för erhållande av en ändamålsenligare och mera arbetsbesparande anordning av transportbanan förändra sorteringsverkets placering i förhållande till denna bana. Förändringen, som även vidtagits för erhållande av vissa fördelar för koksens hantering och distribution, medför emellertid en fördyring av sorteringsverket med kr. 20,000 : —.

N:o 77.
Ang. tilläggsanslag till det nya gasverket.

Styrelsen har på grund av tidigare vidtagna dispositioner redan måst taga ställning till denna fråga på sätt här omnämnts, men vill innan verket färdigställts anmäla förhållandet till Stadsfullmäktige och samtidigt anhålla

att Stadsfullmäktige ville för uppförande av sorteringsverket vid nya gasverket bevilja ett tilläggsanslag av 20,000 kronor, att utgå av medel från verkens amorteringsfond.

Västerås den 26 november 1928.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Wilh. Nybergs Boktr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar.

1928. Den 28 December. XIX.

N:o 78.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås Stad år 1929.

Utgifter:

Brist från sist avslutade räkenskapsår		118,964: 77
	Summa kronor	118,964: 77

1 A. Räntor och lånekostnader.

1. Lån upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

	Resterande lånebelopp:	Ränta	
a) Obligationslån:			
1. Upptaget år 1892 à 4 %	72,000: —	2,540: —	
2. „ „ 1896 à 3,6 %	140,000: —	4,590: —	
3. „ „ 1902 à 4 %	1,068,000: —	42,720: —	
4. „ „ 1907 à 4,5 %	1,367,000: —	61,515: —	
5. „ „ 1910 à 4,5 %	2,258,000: —	100,215: —	
6. „ „ 1916 à 5 %	935,000: —	46,750: —	
7. „ „ 1919 à 6 %	2,777,000: —	166,620: —	
8. „ „ 1922 à 5 %	1,888,000: —	93,850: —	
9. „ „ 1924 à 5 %	935,000: —	46,750: —	565,550: —
b) Andra amorteringslån:			
Upptagna från pensionsförsäkringsfonden:			
1. År 1916 à 4¾	215,497: 61	10,236: 14	
2. „ 1916 à 4¾ %	219,161: 62	10,410: 18	
Trpt.	434,659: 23	20,646: 32	565,550: —

N:o 78.
Budget-förslag 1929.
Utgifter.

	Resterande lånebelopp	Ränta	
Trpt.	434,659 : 23	20,646 : 32	565,550 : —
3. År 1918 à 4¾ %	311,723 : 33	14,806 : 86	
4. „ 1918 à 5¼ %	315,319 : 73	16,554 : 29	
5. „ 1920 à 6 %	196,569 : 91	11,794 : 19	63,801 : 66
Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):			
6. År 1920 à 4 %	155,390 : 40	6,215 : 62	
7. „ 1921 à 4 %	72,755 : 20	2,910 : 21	
8, „ 1925 à 5 %	28,581 : 38	1,429 : 07	
9. „ 1927 à 5 %	89,224 : 25	4,461 : 21	
9a. „ 1928 à 5 %	65,800 : —	3,290 : —	18,306 : 11
Upptagna lån från:			
Svenska Arbetarnes Allm. Sjuk- och Begravningskassa:			
10. År 1926 à 5 %	193,829 : 04	9,691 : 46	
Sveriges Allmänna Sjukkassa och Begravningsfond:			
11. År 1926 à 5 %	193,829 : 04	9,691 : 46	
Städernas Allmänna Brandstodsbolag:			
12. År 1926 à 5 % ——	309,800 : 21	15,490 : 02	
Kopparbergs läns Sparbank:			
13. År 1928 à 5 %	500,000 : —	24,622 : —	
Svenska Livförsäkringsbolaget:			
14. År 1928 à 5 %	142,000 : —	6,992 : 65	
Bollnäs Sparbank:			
15. År 1928 à 5 %	25,000 : —	1,231 : 10	
Gävle Stads Sparbank:			
16. År 1928 à 5 %	100,000 : —	4,924 : 40	
Arbetsgivarnes ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag:			
17. År 1928 à 5 %	500,000 : —	24,621 : 97	97,265 : 06
c) Andra lån och skulder:			
Upplånta medel:			
1. Från fonder	750,000 : —	33,750 : —	
2. Från Sundinska fonden för Pauvres honteux och Sundinska fonden à 5 %	50,000 : —	2,500 : —	
3. Från Järnvägsmedelsfonden à 4,5 %	612,787 : 58	27,575 : 44	
Trpt.		63,825 : 44	744,922 : 83

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Utgifter.*

	Resterande lånebelopp	Ränta	
	Trpt.	63,825 : 44	744,922 : 83
5. Ränteskillnad för i 1896 års obligationslån ingående fonder	16,000 : —	64 : —	
7. Avgäld till Tuhundra m. fl. häraders tingslag (t. o. m. år 1938) i anledning av inkorporering av S:t Ilian och Lundby		500 : —	
9. Ränta å tillfälliga lån		50,000 : —	114,389 : 44
d) Lånekostnader: provisioner			1,200 : —
		Summa kronor	860,512 : 27

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

Lån upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

a) Obligationslån:	Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amortering:	
1. Upptaget år 1892 à 4 %	400,000 : —	72,000 : —	17,000 : —	
2. „ „ 1896 à 3,6 %	1,000,000 : —	140,000 : —	25,000 : —	
3. „ „ 1902 à 4 %	2,000,000 : —	1,068,000 : —	58,000 : —	
4. „ „ 1907 à 4,5 %	2,000,000 : —	1,367,000 : —	47,000 : —	
5. „ „ 1910 à 4,5 %	3,000,000 : —	2,258,000 : —	62,000 : —	
6. „ „ 1916 à 5 %	1,095,000 : —	935,000 : —	17,000 : —	
7. „ „ 1919 à 6 %	3,000,000 : —	2,777,000 : —	33,000 : —	
8. „ „ 1922 à 5 %	2,000,000 : —	1,888,000 : —	22,000 : —	
9. „ „ 1924 à 5 %	1,000,000 : —	935,000 : —	18,000 : —	299,000 : —
b) Amorteringslån:				
Upptaget från pensionsförsäringsfonden:				
1. År 1916 à 4¾ %	250,000 : —	215,497 : 61	3,838 : 05	
2. „ 1917 à 4¾ %	250,000 : —	219,161 : 62	3,664 : 01	
3. „ 1918 à 4¾ % ..	350,000 : —	311,723 : 33	4,897 : —	
4. „ 1918 à 5¼ % ...	350,000 : —	315,319 : 73	4,545 : 94	
5. „ 1920 à 6 %	210,000 : —	196,569 : 91	2,162 : 73	19,107 : 73
Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån).				
6. 1920 års lån à 4 %	162,000 : —	155,390 : 40	3,504 : 38	
7. 1921 „ „ à 4 %	74,240 : —	72,755 : 20	1,544 : 19	
8. 1925 „ „ à 5 %	30,000 : —	28,581 : 38	471 : 63	
9. 1926 „ „ à 5 %	91,250 : —	89,224 : 25	1,338 : 36	
9a. 1928 „ „ à 5 %	65,800 : —	65,800 : —	987 : —	7,845 : 56
			Trpt.	325,953 : 29

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Utgifter.

	Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	årets amortering:	
			Trpt.	325,953 : 29
Upptagna lån från:				
Svenska Arbetarnes Allm. Sjuk- och Begravningskassa:				
10. År 1926 à 5 %	200,000 : —	193,829 : 04	3,318 : 76	
Sveriges Allmänna Sjukkassa och Begravningsfond:				
11. År 1926 à 5 %	200,000 : —	193,829 : 04	3,318 : 76	
Städernas Allmänna Brandstodsbolag:				
12. År 1926 à 5 %	319,663 : 33	309,800 : 21	5,304 : 43	
Kopparbergs läns Sparbank:				
13. År 1928 à 5 % —..	500,000 : —	500,000 : —	15,121 : 30	
Svenska Livförsäkringsbolaget:				
14. År 1928 à 5 %	142,000 : —	142,000 : —	4,294 : 45	
Bollnäs Sparbank:				
15. År 1928 à 5 %	25,000 : —	25,000 : —	756 : 07	
Gävle Stads Sparbank:				
16. År 1928 à 5 %	100,000 : —	100,000 : —	3,024 : 26	
Arbetsgivarnes Ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag:				
17. År 1928 à 5 %	500,000 : —	500,000 : —	15,121 : 30	50,259 : 33
			Summa kronor	376,212 : 62

2. Fattigvård.

Enligt Fattigvårdsstyrelsens förslag			635,522 : 57
Enligt Drätselkammarens förslag:			
Tillkommer:			
Ränta å förskotterade medel för restaurering av huvudbyggnaden vid Ålderdomshemmet Karlslunds enligt amorteringsplan		2,950 : —	
Avgår:			
Å anslaget löner och arvoden:			
Ålderstillägg och dyrtidstillägg till kontorsbiträdet å fattigvårdsbyrån	162 : 75		
Anslaget till bilinköp	2,625 : —	2,787 : 75	162 : 25
		Summa kronor	635,684 : 82

3. Barnavård.

Enligt Barnavårdsnämndens förslag		81,207 : —
	Summa kronor	81,207 : —

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Utgifter.

4. A Folkskola.

Enligt Folkskolestyrelsens förslag			827,964 : 22
Enligt Drätselkammarens förslag:			
Tillkommer:			
Anslag till kostnaderna för under år 1928 verkställd installering av centralvärmeledning i Skepparbacks- och Mariabergsskolan enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26/4 1928	11,000 : —		
Gratifikation till f. Simläraren Erik Johansson, enligt Stadsfullmäktiges beslut den 30/8 1928	2,500 : —	13,500 : —	
Avgår:			
Å anslag till telefoner:			
Kostnad för bostadstelefoner åt tillsyningslärarne i slöjd	140 : —		
Anslagen till utökning av tandklinikens verksamhet	11,300 : —	11,440 : —	2,060 : —
		Summa kronor	830,024 : 22

4 B. Fortsättningsskola.

Enligt Folkskolestyrelsens förslag		18,200 : —
	Summa kronor	18,200 : —

4 C. Högre folkskola.

Enligt Folkskolestyrelsens förslag		26,608 : 50
	Summa kronor	26,608 : 50

4 D. Allmänt läroverk.

a) Underhåll av fastighet		200 : —
b) Löner och arvoden:		
1. Hyresbidrag åt rektor (29/3 1906, 26/11 1908, 28/1 1909, 25/5 1920)	2,000 : —	
2. Arvode till simundervisning (20/6 1918)	430 : —	
3. Anslag till terminsavgifter (28/2 1918)	900 : —	
4. Kostnader i anledning av kvinnliga elevers intagande i Gymnasiet, förslagsvis	300 : —	3,630 : —
c) Övriga utgifter:		
Ersättning till Varmbadhuset för skolbad		450 : —
	Summa kronor	4,280 : —

N:o 78. *Budgetförslag 1929 Utgifter.*

4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

a) Högre flickskolan:			
1. Bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionering utöver den enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28/8 1908 efterskänkta ränta å läroverkets lån från stadskassan, 5½ % å kr. 30,000: — eller kr. 1,650: —, förslagsvis 31/3 1919, 29/9 1921, 27/11 1924	1,850: —	
2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)	345: —	
3. Fyllnadspension åt Fröken Hildur Hwasser (28/12 1920) förslagsvis	920: —	
4. Ersättning för skolbad till Varmbadhuset	450: —	3,565: —
b) Arbetareinstitutet:		
1. Anslag till Arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet (31/5 1928)	3,000: —	
2. Anslag till Arbetareinstitutets bibliotek	17,500: —	20,500: —
c) Tekniska skolan:		
1. Anslag till lärlings- och yrkesskolorna för år 1929	25,150: —	
2. Bostad åt rektor vid elektrotekniska fackskolan	2,000: —	27,150: —
Summa kronor		51,215: —

5. Hälso- och sjukvård.

5 A. Allmänna hälso- och sjukvården.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag 58,104: 45

5 B. Bostadsinspektionen.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag 3,965: 50

5 C. Köttbesiktningsbyrån.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag 25,267: 45

5 D. Polikliniken för könssjuka.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag .... 1,510: —

Summa kronor 88,847: 40

6. Gator, vägar, planteringar o. d.

6 A. Gatuläggning.

1. Kostnader för mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator	9,000: —
Avgäld för nubbstensbrott	150: —
Trpt.	9,150: —

Trpt.		9,150 : —	
2. Särskilda gatuarbeten:			
Karlsgatan mellan Stora gatan och Munkgatan	11,500 : —		
Vasagatan mellan Stora gatan och Trädgårdsgatan	22,500 : —		
Munkgatan mellan Fiskartorget och Vasagatan	20,000 : —		
Munkgatan mellan Vasagatan och Sturegatan	18,500 : —		
Munkgatan mellan Kopparbergsvägen och Karlsgatan	16,500 : —	89,000 : —	98,150 : —

6 B. Vägar.

1. Grusning av vägar	30,000 : —

6 C. Planteringar.

Enligt Planteringsnämndens förslag	58,956 : 15

6 D. Gatubelysning.

a) Gasbelysning		23,900 : —	
b) Elektrisk belysning	31,140 : —		
Avgår för belysning vid hamnen	840 : —	30,300 : —	
c) Anskaffning av gas- och elektr. lampor	1,645 : —		
Å Centrallasarettets utfartsväg, enligt Stadsfullmäktiges beslut den 30/8 1928	3,300 : —	4,945 : —	59,145 : —

6 E. Gaturenhållning.

1. Bortrensning av ogräs och renhållning (vinterunderhåll och vattning) å gator och allmänna platser	25,000 : —	
2. S. k. kapitelhjonen för sopning å allmänna platser:		
13 kvinnor à 336 : — kr.	4,368 : —	29,368 : —
Summa kronor		275,619 : 15

7. Avloppsledningar.

Enligt Gasverksstyrelsens förslag	39,715 : —
Summa kronor	39,715 : —

8 A. Hamn.

Enligt Hamnstyrelsens förslag	118,050 : —
Summa kronor	118,050 : —

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Utgifter.*

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	100,676 : 93		
Enligt Drätselkammarens förslag:			
Tillkommer:			
Andra och sista årets kostnad för anskaffning av en lastautomobil (29/12 1927)		3,600 : —	104,276 : 93

10 B. Svingård.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	26,000 : —
Summa kronor	130,276 : 93

11. Vattenledningsverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	133,756 : —
Summa kronor	133,756 : —

12. Gasverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	322,781 : —
Summa kronor	322,781 : —

13. Elektricitetsverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	470,057 : —
Summa kronor	470,057 : —

17. Andra kommunens affärsföretag.

17 A. Kallbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag	3,500 : —

17 B. Varmbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag	59,500 : —

17 C. Klapphus.

a) Underhåll och reparationer:		
Underhåll av fastigheten	100 : —	
b) Löner och arvoden:		
Arvode för tillsyningsmannen	50 : —	150 : —
Trpt.		63,150 : —

Trpt. 63,150: —

17 D. Båttrafik.

Enligt bilaga Litt. 17 D. .... 14,900: —

17 E. Vedgård.

Enligt bilaga Litt 17 E. .... 34,000: —

Summa kronor 112,050: —

18. Brandväsen.

Enligt Brandstyrelsens förslag 121,195: 80

Summa kronor 121,195: 80

20. Fastighetsförvaltning.

20 A. Egendomar inom stadsplan.

a) Rådhuset:			
1. Underhåll av fastighet		500: —	
2. Anskaffning och underhåll av inventarier		200: —	
3. Övriga utgifter:			
Brandförsäkringspremier		100: —	
Avgift för 3 st. vattenklosetter		75: —	875: —
b) Polis- och brandstationen:			
1. Underhåll av fastigheten		1,000: —	
Övriga utgifter:			
2. Brandstodspremier och vattenavgift		450: —	
3. Skatter		300: —	
4. Gaturenhållning		150: —	
5. Sotning		100: —	
6. Avgift för 5 st. vattenklosetter à 25: — kronor		125: —	
7. Arrende till klockaren för tomtutvidgning		300: —	
8. Tillbyggnaden vid brandstation, enligt Stadsfullmäktiges beslut den 31/5 1928, att amorteras på 5 år (26,000: — kronor)		5,200: —	7,625: —
c) Stadshotellet:			
Räntor och amorteringar:			
Andel i obligationslån:			
1 års ränta	16,808: 08		
1 års amortering ..	21,473: 33		
	38,281: 41		

Trpt. 8,500: —

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Utgifter.

		Trpt.	8,500: —
	2. Underhåll av fastigheten och inventarier	5,000: —	
	3. Kostnad för uppvärmning (häri ingår avlöning och bostad för eldaren)	12,000: —	
	4. Skatter	4,600: —	
	5. Brandstodspremier	650: —	
	6. Renhållning	1,200: —	
	7. Sotning	350: —	
	8. Vattenavgift och avigft för 16 st. vattenklosetter à 25: —	1,400: —	25,200: —
d)	Sundinska huset:		
	1. Underhåll av fastigheten	1,000: —	
	2. Skatter	180: —	
	3. Brandstodspremier	140: —	
	4. Renhållning	250: —	
	5. Sotning	40: —	
	6. Vattenavgift	100: —	
	7. Hyra (avgift till Sundinska fonden för fastighetens övertagande av staden (30/9 1920)	8,000: —	9,710: —
e)	Tullhuset:		
	1. Underhåll av fastigheten	200: —	
	2. Vattenavgift och sotning	30: —	
	3. Brandstodspremier och utskylder	90: —	320: —
f)	Paviljongen i Stadsparken:		
	1. Underhåll av fastigheten	400: —	
	2. Skatter	300: —	
	3. Brandstodspremier	240: —	
	4. Sotning	50: —	990: —
g)	Gårds- och tomtfastigheter:		
	1. Underhåll av fastigheter	30,000: —	
	2. Skatter	15,000: —	
	3. Brandförsäkringspremier	4,500: —	
	4. Renhållning	10,000: —	
	5. Sotning	2,000: —	
	6. Vattenavgifter m. m.	5,400: —	
	7. Amortering å kostnaden 33,000: — kr. för omändring av stadens gårdar (andra året 31/3 1927)	6,600: —	73,500: —
		Trpt.	118,220: —

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Utgifter.

Trpt.		118,220 : —	
h) Hamnmagasinen:			
1. Underhåll av fastigheterna	1,200 : —		
2. Skatter	1,350 : —		
3. Brandstodspremier	400 : —	2,950 : —	
i) Hamnplanen och materialgården:			
1. Underhåll av förrådsbyggnader och grusning av magasinsgatorna m. m.	2,000 : —		
2. Justering av spår m. m.	2,500 : —	4,500 : —	
j) Hamnpaviljongen:			
1. Underhåll av fastigheter	200 : —		
2. Skatter	150 : —		
3. Brandförsäkringspremier	95 : —		
4. Vatten och sotning	25 : —	470 : —	
k) Kabinettet:			
1. Underhåll av fastigheten	100 : —		
2. Löner och arvoden	1,400 : —		
4. Brandförsäkringspremier	45 : —		
5. Vatten- och klosettavgift	300 : —		
6. Bränsle, lyse och diverse	300 : —	2,145 : —	
1. Epidemisjukhuset:			
2. Underhåll av fastigheten	2,500 : —		
2. Brandförsäkringspremier	160 : —	2,660 : —	
m) Omnibustrafikstaten:			
1. Amortering	2,800 : —		
2. Brandförsäkringspremier m. m.	200 : —	3,000 : —	133,945 : —

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	124,547 : —

20 C. Jordar och andra fastigheter utom stadsplanen.

a) Egendomen Carlsberg:			
1. Underhåll av fastigheten	100 : —		
2. Skatter	1,100 : —	1,200 : —	
b) Hästholmarna:			
1. Underhåll av fastigheter och bryggor	1,500 : —		
2. Underhåll av inventarier	50 : —		
Trpt.	1,550 : —	1,200 : —	258,492 : —

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Utgifter.

Trpt.		1,550 : —	1,200 : —	258,492 : —
2. Skatter		800 : —		
4. Brandförsäkringspremier		356 : 80		
5. Diverse utgifter		1,200 : —		
Ordningsman, arvode, förslagsvis ..		1,100 : —		
6. Ombyggnad av bryggorna vid Elba, enligt Stadsfullmäktiges beslut d. 25/2 1926 kronor 16,597 : 98, att fördelas på 5 år: (4:de året) ..		3,300 : —		
7. Tilläggsanslag för ombyggnad av norra bryggan vid Östra holmen		3,772 : 38		
8. Inklädning av en paviljong å Östra holmen		850 : —	12,929 : 18	
c) Diverse jordägor:				
1. Skatter		4,100 : —		
2. Arrende och avgälder:				
Gästgivarevreten i gamla och nya Stohagsjorden efter medelmarkegång	45 : —			
S. k. Falkenbergska tomten ..	200 : —	245 : —		
3. Upplåten mark till staden av lasarettets område efter medelmarkegång enligt Kungl. brevet den 28/11 1873	45 : —			
Upplåten mark av straffängelsets område efter medelmarkegång enligt Kungl. brevet den 21/11 1873......	25 : —			
Avsöndrad mark från straffängelsets område enligt K. brevet den 21/11 1873......	100 : —			
Vasaparken, utgörande lösen för 53,4 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegång à 14,825	791 : 66			
Upplåtande till staden enligt K. brevet den 29/9 av:				
1:o) Stadskomministerns förut anslagna lönejordar i Kopparbergsvreten, Ängsgärdet och Herrgärdet, utgörande lösen för 20,91 hl.				
Trpt.	961 : 66	4,345 : —	14,129 : 18	258,492 : —

Trpt.	961 : 66	4,345 : —	14,129 : 18	258,492 : —
spannmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegång à 14,825	309 : 99			
2:o) Domkyrkosysslomannens förut anslagna lönejord å Trådarön, utgörande lösen för 97,2 lit. spannmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegång à 14,825	14 : 41	1,286 : 06		
4. Mark av Lustigkulla och Skenvretarna (Koloniträdgårdar)		203 : 87		
5. Arrende för Biskopsängarna (Koloniträdgårdar)		450 : —		
6. Arrende för domkyrkosysslomannens lönejord i Norra kv. 119		20 : —		
7. Arrende för tomten n:r 68 i Norra kv. (till domprosten)		40 : —	6,344 : 93	
d) Övriga utgifter:				
1. Omkostnader för stallet och bindplatser å kreaturstorget		1,500 : —		
2. Avstjälpningsplatserna: Underhåll och tillsyn		4,500 : —	6,000 : —	26,474 : 11

20 D. Skogar.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	6,550 : —
Summa kronor	291,516 : 11

21. Magistrat och Rådhusrätt.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier				1,000 : —
b) 1. Löner och arvoden:				
Borgmästaren	6,000 : —			
Civilrådmannen, 44:IV	6,900 : —			
Brottmålsrådmannen, 44:IV .	6,900 : —			
3:dje Rådmannen, 42:III	5,946 : —			
Stadsnotarien, 40:IV	5,547 : —			
Stadsvaktmästaren, 17:IV ..	2,109 : —	33,402 : —		
b) 2. Dyrtidstillägg:				
Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare, beräknat efter indextal 175		15,826 : 95	49,228 : 95	
Trpt.			49,228 : 95	1,000 : —

N:o 78.
Budgetförslag 1929. Utgifter.

	Trpt.	49,228 : 95	1,000 : —
Anslag för beredande av semester åt borgmästaren, rådmännen och stadsnotarien, högst		2,200 : —	
Reservationsanslag för tillfälliga biträden år 1929, förslagsvis		500 : —	
Bidrag till vikariatsarvode under Borgmästarens tjänstledighet, reservationsvis		2,000 : —	53,928 : 95
c) Renhållning			1,500 : —
d) Belysning			200 : —
e) Uppvärmning			1,000 : —
f) Övriga utgifter:			
1. Tryck- och annonskostnader			2,000 : —
2 Skrivmaterial och bokbinderiarbeten			1,500 : —
3. Olycksfallsförsäkringspremier			15 : —
4. Läkarearvode för Stadsvaktmästaren			20 : —
5. Telefonavgifter för ledningar till:			
Borgmästarens ämbetsrum och bostad		230 : —	
Civilrådmannen		110 : —	
Brottmålsrådmannen		110 : —	
Stadsnotarien		180 : —	
3:dje rådmannen		110 : —	
Rådhusets tambur		290 : —	
Stadsvaktmästaren		70 : —	
Samtalsavgifter		125 : —	1,225 : —
g) Oförutsedda utgifter			200 : —
		Summa kronor	62,588 : 95

22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier		300 : —
b) 1. Löner och arvoden:		
Kronokassören	2,600 : —	
Stadsfogden	3,500 : —	
1:sta biträdet, 14:IV	1,785 : —	
2:dra skrivbiträdet, 12:I	1,290 : —	
6 st. exekutionsbetjänter (Richtnér, Carlsson, Steen, Larsson, Sundkvist, Nordmark), 16:IV à 2,001 : —	12,006 : —	
Bidrag till registrering av mantalslängden	150 : —	
Arvode till ett biträde å Kronouppbördskontoret för debitering och uppbörd av		
Trpt.	21,331 : —	300 : —

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Utgifter.*

Trpt.	21,331:—			300:—
grundavgifter till pensionsförsäkringsfonden	1,800:—			
Bidrag till extra biträden för samma ändamål	300:—	23,431:—		
b) 2. Dyrtidstillägg:				
Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare, beräknat efter indextal 175		14,141:25	37,572:25	
b) 3. Arvode åt vikarie under semester åt kronouppbördskassören, reservationsvis			210:—	
5. Ersättning för tjänstelokal åt stadsfogden			750:—	
6. Arvode åt vikarie under semester åt stadsfogden			210:—	
7. Arvode till mantalsskrivningsombud			700:—	
8. Understöd åt f. fjärdingsman Törn för år 1929			300:—	39,742:25
c) Kronouppbördskontoret:				
1. Hyra för tjänstelokal i Rådhusets annex			750:—	
2. Renhållning: Rådhusets annex			800:—	
3. Belysning: Rådhusets annex			150:—	
4. Uppvärmning: Rådhusets annex			400:—	2,100:—
d) Exekutionsbetjänternas tjänsterum:				
1. Hyra			1,200:—	
2. Renhållning			530:—	
3. Belysning			100:—	
4. Uppvärmning			200:—	2,030:—
e) Övriga utgifter:				
1. Tryck- och annonskostnader			1,300:—	
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten			600:—	
3. Olycksfallsförsäkringspremie			40:—	
4. Läkarearvode för Exekutionsbetjänter och skrivbiträden			50:—	
5. Anslag till exekutionsbetjänterna för hållande av velocipeder			180:—	2,170:—
6. Telefonavgifter för ledningar till:				
Stadsfogden			180:—	
Kronokassören			230:—	
Exekutionsbetjänterna			280:—	
Samtalsavgifter			25:—	715:—
f) Oförutsedda utgifter				100:—
			Summa kronor	47,157:25

N:o 78.
Budget-förslag 1929. Utgifter.

23. Polisväsen och fångvård.

Enligt Polisnämndens förslag		218,562 : 30
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Tillkommer:		
På förslag av Magistraten överföres från Magistratens stat lön och dyrtidstillägg åt Stadsfiskalen		6,207 : 15
	Summa kronor	224,769 : 45

26. Allmän pensionsförsäkring.

a)	Pensionsnämnden för Västerås stad:		
	1. Dagtraktamenten för nämndens vice ordförande och ledamöter 4 kr. för dag, förslagsvis	350 : —	
	2. Arvode åt ordförande	600 : —	
	2. Bidrag åt ordföranden för skrivhjälp	2,100 : —	
	3. För läkarebetyg och läkareundersökningar, förslagsvis	300 : —	
	4. Annonser och kungörelser, förslagsvis	100 : —	
	5. Papper, blanketter och div. utgifter, förslagsvis	250 : —	3,700 : —
b)	Pensionsnämnden för S:t Ilian:		
	Arvode åt ledamöterna, 4 kr. pr sammanträde		50 : —
c)	Pensionsnämnden för Lundby:		
	Arvode åt ledamöterna, 4 kr. pr sammanträde		50 : —
d)	Inbetalning till pensionsförsäringsfonden av grundavgifter som icke kunnat indrivas		8,000 : —
e)	Bidrag till pensionstillägg och understöd		25,000 : —
		Summa kronor	36,800 : —

27. Övriga förvaltningskostnader.

27 A. Stadsfullmäktige och Drätselkammaren.

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier		1,000 : —
b)	1. Löner och arvoden:		
	Drätseldirektören, 56:IV	11,040 : —	
	Byggnadschefen, 51:IV	9,315 : —	
	Stadsombudsmannen, 44:IV	6,900 : —	
	Drätselnotarien, 36:IV	4,707 : —	
	Stadskamreraren, 42:IV	6,219 : —	
	Stadsbokhållaren, 22:I	2,190 : —	
	Stadskassörskan, 19:III	2,190 : —	
	Trpt.	42,561 : —	1,000 : —

N:o 78.
Budgetförslag 1929
Utgifter.

Trpt.		42,561 : —		1,000 : —
1 kvinnligt kontorsbiträde av I klass å drätselseldirektörskontoret, 14 :IV	1,785 : —			
Personligt lönetillägg	300 : —	2,085 :		
1 kvinnligt kontorsbiträde av 1 klass å stadskamrerarekontoret, 14 :I		1,470 : —		
1 manligt kontorsbiträde av II klass å stadskamrerarekontoret, 13 :IV		1,677 : —		
Stadsinspektoren, 29 :IV		3,531 : —		
4 arbetsförmän (Pettersson, Råberg, Westholm, Johansson), 18 :IV à 2,217 : — ..		8,868 : —		
1 förrådsman (Barklund), 18 :IV		2,217 : —		
Rådhusvaktmästaren, 17 :IV ..		2,109 : —		
2 körkarlar (Eriksson, Persson) 15 :IV à kr. 1,893 : —		3,786 : —		
1 körkarl (Andersson), 15 :III		1,782 : —	70,086 : —	
Extra skrivbiträden å ombudsmannaexpeditionen och stadskamrerarekontoret, förslagsvis			5,000 : —	
Arvode för en byggmästare (29/12 1920)			6,800 : —	
Biträde åt rådhusvaktmästaren, arvode ..			1,200 : —	
Anslag till stadsrevisionen			2,300 : —	
Läkarearvode för rådhusvaktmästaren, förmän, körkarlar och skrivbiträden			100 : —	
b) 2. Dyrtidstillägg:				
Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare, beräknat efter indextal 175			40,441 : 05	125,927 : 05
b) 3. Pensioner:				
Pensionsersättning till:				
f. Revisorn H. Tersmeden			1,200 : —	
f. Skrivbiträdet Amelie Presto-Ström			400 : —	1,600 : —
d) Renhållning: Rådhuset och annexet			2,000 : —	
e) Belysning: Rådhuset och annexet			300 : —	
f) Uppvärmning: Rådhuset och annexet			1,200 : —	3,500 : —
			Trpt.	132,027 : 05

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Utgifter.

		Trpt.	132,027 : 05	
g) Övriga utgifter:				
1. Tryck- och annonskostnader		8,500 : —		
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		2,000 : —		
3. Olycksfallsförsäkringspremie		120 : —		
4. Premie för inbrotts- och garantiförsäkring		203 : 75		
5. Telefonavgifter för ledningar till:				
Stadsfullmäktiges ordförande	70 : —			
Drätselkammarens ordförande	70 : —			
Drätseldirektörens exp. och bostad	180 : —			
Stadsombudsmannens exp. och bostad	180 : —			
Drätselnotariens exp. och bostad	250 : —			
Byggnadschefens exp. och bostad	180 : —			
Stadskamrerarekontoret ...	230 : —			
Stadskamrerarens bostad ...	70 : —			
Stadsinspektorens exp.	110 : —			
Byggmäst. Alb. Anderssons bostad	70 : —			
Arbetsförman Råberg	70 : —			
Arbetsförman Westholm	70 : —			
Arbetsförman Johansson	70 : —			
Arbetsförman Pettersson	70 : —			
Rådhusvaktmästaren	70 : —			
Förrådet	180 : —			
Samtalsavgifter	250 : —	2,190 : —		
6. Hyra för tjänstelokaler i Rådhusets annex		1,200 : —		
7. Diverse och oförutsedda utgifter		1,000 : —	15,213 : 75	
h) Stallet:				
1. Utfodring och skötsel av 5 hästar		3,500 : —		
2. Hästskoning och hästförsäkring m. m.		300 : —		
3. Underhåll av körredskap		500 : —	4,300 : —	151,540 : 80

27 B. Byggnadsnämnd.

Enligt Byggnadsnämndens förslag		30,825 : 50

27 C. Automobiler.

a) Underhåll och reparationer	500 : —	
b) Löner och arvoden:		
1 bilförare, förslagsvis	3,120 : —	
Trpt.	3,620 : —	182,366 : 30

N:o 78. *Budgetförslag 1929 Utgifter.*

	Trpt.	3,620: —	182,366: 30
c) Driftskostnader:			
Bensin, smörjoljor m. m.		2,500: —	
d) Diverse utgifter:			
Diverse, såsom skatter m. m.		600: —	
e) Amortering av inköpt lastbil, enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28/6 1928		5,280: —	12,000: —
		Summa kronor	194,366: 30

28. Anslag och bidrag till diverse ändamål.

a) Sociala ändamål:			
1. Arbetsstugan (29/12 1910)	5,000: —		
med avdrag av anslag från Sundinska fonden	2,500: —	2,500: —	
2. Barnkrubban (28/12 1918)		2,500: —	
3. Barnhemmet (28/12 1918)		500: —	
4. Natthärberget		300: —	
5. Anslag till Västmanlands läns arbetsförmedling (30/9 1927 och 29/12 1920)		3,200: —	
6. Anslag till Västerås sjukkassors fortsättningskassa (23/12 1909, förslagsvis		3,000: —	
7. Anslag till Västerås sjukkassor och fortsättningskassa (23/12 1918), förslagsvis		17,000: —	
8. Anslag till barnhemmet "Sparvboet" (21/12 1911 och 28/12 1918)		600: —	
9. Anslag till barnhemmet "Sparvboet", hyra för butiken (23/2 och 21/12 1917)		800: —	
10. Anslag till Frälsningsarméns Slumverksamhet 26/10 1916 och 28/12 1918)		500: —	
11. Anslag till frilufts- och folkkonserter till Drätselkammarens förfogande att på lämpligt sätt utdelas (30/12 1919)		1,500: —	
15. Anslag till Arosgårdens verksamhet (28/10 1920)		3,000: —	
16. Anslag till Nykterhetsnämnden		1,550: —	
17. Anslag till Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet (28/12 1920)		1,500: —	
18. Anslag till skollovskolonier		8,000: —	
19. Anslag till Västerås gymnastikförening		1,000: —	
20. Västmanlands läns Sjuksköterskeförening		500: —	47,950: —
b) Taxeringsnämnderna:			
1. Traktamentsersättning à 1: 40 pr sammanträdestimma, högst 7 kr. pr dag		1,600: —	
2. Biträde åt ordförandena		700: —	
	Trpt.	2,300: —	47,950: —

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Utgifter.*

	Trpt.	2,300 : —	47,950 : —
3.	Lyse och städning i byrålokal	50 : —	
4.	Annonsering m. m.	50 : —	
5.	Skrivmaterial och diverse	100 : —	2,500 : —
c)	Diverse utgifter:		
2.	Premie för olycksfallsförsäkring av stadens arbetare	2,000 : —	
2.	Läkare och sjukvård samt sjukavlöning åt samma arbetare (19/12 1912)	3,000 : —	
4.	Årsavgift till Svenska stadsförbundet à 7 : 50 för varje 100-tal innevånare (26/3 1908)	1,746 : —	
6.	Prenumerationsavgift för Svenska stadsförbundets tidskrift, 60 ex. à 12 : — (26/10 1911)	720 : —	
7.	Representationsanslag (19/12 1912)	1,000 : —	
8.	Omkostnader för resor och mindre utredningar (21/12 1917)	1,500 : —	
11.	Anslag till utsättning av smörbord	300 : —	
13.	Anslag till slutligt gäldande av och avskrivning å aktieteckning i Byggnads A.-B. Mimer	20,000 : —	
16.	Anslag till arbetslöshetsverksamhet	3,000 : —	
18.	Avskrivning å tidigare års förlust å Vedgårdsrörelsen	30,000 : —	
19.	Slutligt gäldande av kostnad för ordnande av böcker vid Malmabergsgatan, enligt Stadsfullmäktiges beslut den 24/2 1927	7,803 : 40	
20.	Gäldande av del av ogulden kostnad för ombyggnad av Skultunavägen kr. 88,867 : 04 från åren 1922 och 1923	25,000 : —	96,069 : 40
		Summa kronor	146,519 : 40

29. Övriga oförutsedda utgifter.

Årets förslagsanslag	83,295 : 31
Summa kronor	83,295 : 31

Inkomster.

1 A. Räntor och aktier.

Lån upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

Räntor å:

		Resterande lånebelopp:	Ränta:	
a) Obligationslån:				
1. Vatten- och Gasverksstyrelsen:				
1892 års lån à 4 %	....	8,570: —	300: 90	
1896 „ „ à 3,6 %	....	36,500: —	1,201: 54	
1902 „ „ à 4 %	....	38,210: —	1,528: 40	
1907 „ „ à 4½ %	....	472,020: —	21,240: 90	
1910 „ „ à 4½ %	....	834,620: —	37,042: 65	
1916 „ „ à 5 %	....	367,873: —	18,393: 65	
1919 „ „ à 6 %	....	622,165: 56	37,329: 93	
1922 „ „ à 5 %	....	425,744: —	21,163: 18	
1924 „ „ à 5 %	....	172,975: —	8,648: 75	
1926 „ „ à 5. %	....	82,280: 61	4,114: 03	150,963: 93
2. Folkskolestyrelsen:				
1892 års lån à 4 %	....	18,000: —	635: —	
1902 „ „ à 4 %	....	114,810: —	4,467: 70	
1907 „ „ à 4½ %	....	27,200: —	1,224: —	
1910 „ „ à 4½ %	....	250,250: —	11,102: 63	
1916 „ „ à 5 %	....	20,210: —	1,010: 50	
1919 „ „ à 6 %	....	138,850: —	8,331: —	
1922 „ „ à 5 %	....	61,360: —	3,050: 13	
1924 „ „ à 5 %	....	18,700: —	935: —	30,755: 96
3. Fattigvårdsstyrelsen:				
1892 års lån à 4 %	....	3,600: —	127: —	
1902 „ „ à 4 %	....	13,510: 20	525: 73	
1919 „ „ à 6 %	....	231,333: 34	13,880: —	
1922 „ „ à 5 %	....	364,384: —	18,113: 05	
1924 „ „ à 5 %	....	58,531: —	2,926: 55	35,572: 33
4. Kyrkorådet:				
1896 års lån à 3,6 %	....	4,680: —	159: 48	
1910 „ „ à 4,5 %	....	41,000: —	1,845: —	2,004: 48
			Trpt.	219,296: 70

N:o 78.
Budget-förslag 1929.
Inkomster.

		Resterande lånebelopp:	Ränta:	
			Trpt.	219,296 : 70
5.	Hamnen:			
	För äldre hamnbyggnaden à 5 %	4,905 : —	245 : 25	
	För Nya hamnbyggnaden à 4 %	114,500 : —	5,152 : 50	
	För hamnbyggnadens fortsättning à 5 %	96,485 : —	4,824 : 25	
	För svängkran n:r 6, f. d. n:r 1 à 5 %	6,875 : —	343 : 75	
	För malmkrossningskran n:r 2 à 5 %	15,625 : —	781 : 25	
	För östra hamnbyggnadens vidare fortsättning, 6 % å kronor	138,850 : —	8,331 : —	19,678 : —
6.	Djuphamnen:			
	Vad som kan beräknas inflyta i behållna hamnavgifter och kranhyror			50,000 : —
b)	Andra amroteringslån:			
1.	Upptaget från pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:			
	Räntor å av staden utlämnade lån		40,369 : 76	
2.	Fattigvårdsstyrelsen:			
	1928 års lån à 5 %	310,000 : —	15,265 : 62	
3.	Hamnen:			
	1928 års lån à 5 %	183,400 : —	9,031 : 34	
5.	Vatten- och Gasverksstyrelsen:			
	1928 års lån à 5 %	588,600 : —	28,984 : 98	93,651 : 70
c)	Andra lån och skulder:			
2.	Ränta å beräknad brist i hamnkassan, c:a kr. 140,000 : — à 5 %		7,000 : —	
3.	Ränta å kronor 1,000 : —, lån ur Lundby sockens magasinsfond à 4½ %		45 : —	
4.	Ränta å till fattigvården förskotterade medel för restaurering av huvudbyggnaden vid Ålderdomshemmet Karlslund, enligt amorteringsplan		5,000 : —	12,045 : —
d)	Aktier:			
1.	Utdelning å aktier i Stockholm—Västerås—Bergslagens järnväg kr. 99,700 : — à 5 %		4,985 : —	
3.	Utdelning å A.-B. Arbetarebostäders aktier, kronor 300,000 : — à 4,75 %			4,985 : —
			Summa kronor	399,656 : 40

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

		Resterande lånebelopp:	Årets amortering:
a)	Obligationslån:		
1.	Vatten- och Gasverksstyrelsen:		
	Upptaget år 1892 à 4 %	8,570 : —	2,095 : —
	„ „ 1896 à 3,6 %	36,500 : —	4,220 : —
		Trpt.	6,315 : —

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Inkomster.

	Trpt.	6,315 : —		
Upptaget år 1902 à 4 %	38,210 : —	2,420 : —		
„ „ 1907 à 4½ %	472,020 : —	16,110 : —		
„ „ 1910 à 4½ %	834,620 : —	22,900 : —		
„ „ 1916 à 5 %	367,873 : —	6,695 : —		
„ „ 1919 à 5 %	622,165 : 56	7,393 : 40		
„ „ 1922 à 5 %	425,744 : —	4,961 : —		
„ „ 1924 à 5 %	172,975 : —	3,330 : —		
„ „ 1926 à 5 %	82,280 : 61	1,408 : 72	71,533 : 12	
2. Folkskolestyrelsen:				
Upptaget år 1892 à 4 %	18,000 : —	4,250 : —		
„ „ 1902 à 4 %	114,810 : —	6,235 : —		
„ „ 1907 à 4½ %	27,200 : —	1,100 : —		
„ „ 1910 à 4½ %	250,250 : —	7,050 : —		
„ „ 1916 à 5 %	20,210 : —	370 : —		
„ „ 1919 à 6 %	138,850 : —	1,650 : —		
„ „ 1922 à 5 %	61,360 : —	715 : —		
„ „ 1924 à 5 %	18,700 : —	360 : —	21,730 : —	
3. Fattigvårdsstyrelsen:				
Upptaget år 1892 à 4 %	3,600 : —	850 : —		
„ „ 1902 à 4 %	13,510 : 20	733 : 70		
„ „ 1919 à 6 %	231,333 : 34	2,750 : —		
„ „ 1922 à 5 %	364,384 : —	4,246 : —		
„ „ 1924 à 5 %	58,531 : —	1,126 : 80	9,706 : 50	
4. Kyrkorådet:				
Upptaget år 1896 à 3,6 %	4,680 : —	500 : —		
„ „ 1910 à 4½ %	41,000 : —	1,000 : —	1,500 : —	
5. Hamnen:				
För äldre hamnbyggnaden ...	4,905 : —	3,000 : —		
För nya hamnbyggnaden:				
1907 års lån à 4½ %	114,500 : —	5,725 : —		
1916 „ „ à 5 %	96,485 : —	1,755 : —		
1919 „ „ à 6 %	138,850 : —	1,650 : —		
För svängkran n:r 6, f. d. n:r 1, kapitalåterstod	6,875 : —	275 : —		
För malmlossningskran, kapitalåterstod	15,625 : —	625 : —	13,030 : —	
b. Andra amorteringslån:				
1. Kapitalavbetalningar å lån från pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:				
Årets amortering		18,016 : 44		
		Trpt.	18,016 : 44	117,499 : 62

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Inkomster.

		Trpt.	18,016 : 44	117,499 : 62
2. Fattigvårdsstyrelsen:				
1928 års lån à 5 %	310,000 : —	9,375 : 21		
3. Hamnen:				
1928 års lån à 5 %	183,400 : —	5,546 : 49		
5. Vatten- och gasverksstyrelsen:				
1928 års lån à 5 %	58,860 : —	17,800 : 80	50,738 : 94	168,238 : 56
			Summa kornor	168,238 : 56

2. Fattigvård.

Enligt Fattigvårdsstyrelsens förslag				125,165 : —
Enligt Drätselkammarens förslag:				
Tillkommer:				
Yttre fattigvården:				
å Inkomst av statsmedel		500 : —		
å Inkomst av pensioner		1,000 : —	1,500 : —	
Ålderdomshemmet:				
å Ersättning från främmande kommun		6,000 : —		
å Inkomst av betalande		5,000 : —		
å Ersättning av landstinget enligt 41 § fattigvårdslagen		1,000 : —		
å Ersättning av landstinget för t. b. c. avdelning		1,000 : —		
å Ersättning av staten för t. b. c. avdelning		1,400 : —		
å Inkomst av pensioner		9,000 : —	23,400 : —	24,900 : —
			Summa kronor	150,065 : —

3. Barnavård.

Enligt Barnavårdsnämndens förslag	11,800 : —
Summa kronor	11,800 : —

4 A. Folkskola.

Enligt Folkskolestyrelsens förslag	351,529 : 48
Enligt Drätselkammarens förslag:	
Tillkommer:	
Statsbidrag till 3 slöjdgrupper	440 : 64
Summa kronor	351,970 : 12

4 B. Fortsättningsskola.

Enligt Folkskolestyrelsens förslag	9,200 : —
Summa kronor	9,200 : —

4 C. Högre folkskola.

Enligt Folkskolestyrelsens förslag		16,287 : —
	Summa kronor	16,287 : —

5. Hälso- och sjukvård.

5 A. Allmänna hälso- och sjukvården.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag	2,600 : —		
Enligt Drätselkammarens förslag:			
Tillkommer:			
Bidrag från Köttbesiktningsbyrån för hälsovårdstillsyningsmännens avlöning	1,800 : —		4,400 : —

C. Köttbesiktningsbyrån.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag:		
Besiktningsavgifter		25,267 : 45
	Summa kronor	29,667 : 45

6. Gator, vägar, planteringar o. d.

6 A. Gatuläggning.

Försäljningsmedel		500 : —	
Årligt bidrag till omläggning av del av Stora gatan (A.-B. Yngve Swenson)		300 : —	
Till gäldande av särskilda gatuarbeten:			
Reserverade gatumedelsanslag	14,000 : —		
Automobilskattemedel	75,000 : —	89,000 : —	89,800 : —

6 C. Planteringar.

Enligt Planteringsnämndens förslag	8,600 : —

6 E. Gaturenhållning.

1. Avgift från skolkassan för renhållning av gatorna vid Skepparbacks-, Mariabergs- och Herrgårdsskolorna	1,000 : —	
2. Avgift från Hamnstyrelsen för hamnområdet	1,800 : —	2,800 : —
Summa kronor		101,200 : —

8. Hamn.

8 A. Den egentliga hamnen.

Enligt Hamnstyrelsens förslag		118,050 : —
	Summa kronor	118,050 : —

N:o 78.
Budgetförslag 1929. Inkomster.

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	54,000 : —

10 B. Svingård.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	35,000 : —
Summa kronor	89,000 : —

11. Vattenledningsverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	192,000 : —
Summa kronor	192,000 : —

12. Gasverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	366,300 : —
Summa kronor	366,300 : —

13. Elektricitetsverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	641,840 : —
Summa kronor	641,840 : —

17. Andra kommunens affärsföretag.

17 A. Kallbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag		3,500 : —

17 B. Varmbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag		69,000 : —

17 D. Båttrafik.

1. Persontrafik	15,000 : —	
2. Godstrafik	200 : —	15,200 : —

17 E. Vedgård.

Inkomster av vedförsäljning	34,000 : —
Summa kronor	121,700 : —

18. Brandväsen.

Enligt Brandstyrelsens förslag	20,340 : —
Summa kronor	20,340 : —

20. Fastighetsförvaltning.

20 A. Egendomar inom stadsplanen.

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Inkomster.*

c) Stadshotellet:			
1. Hyror:			
Västerås Hotell A.-B., förslagsvis	23,750: —		
Västerås Systembolag	18,500: —		
Sällskapet	2,250: —		
Upplands Enskilda Bank	5,000: —		
Barberare Gösta Ståhl	1,400: —	50,900: —	
2. Avgifter för festvåningens användande		2,000: —	
Hyresgästernas andel i kostnaden för vattenavgifter		400: —	
Hyresgästernas andel i kostnaden för uppvärmning		11,000: —	64,300: —
d) Sundinska huset:			
Hyresinkomster			10,350: —
e) Tullhuset:			
Hyra för bostadslägenhet			500: —
f) Paviljongen i Stadsparken:			
Hyresinkomster			1,250: —
g) Gårds- och tomtfastigheter:			
Hyror och arrende för staden tillhöriga gårdar och tomter			170,662: 50
h) Hamnmagasinen:			
A.-B. J. Aug. Jönsson & C:o, magasin n:r 1		6,600: —	
A.-B. John A. Fors, magasin n:r 2		6,000: —	
A.-B. John A. Fors, magasin 3		2,200: —	
A.-B. Hakon Swenson, magasin n:r 3		1,800: —	
A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3		2,200: —	
A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3		1,500: —	
Norlings Agenturaffär, magasin n:r 3		674: —	20,974: —
i) Hamnplanen:			
Platshyror av:			
Hygrell & C:o		1,087: 50	
Tegel- & Murbruks A.-B.		2,128: —	
Kafferosteriet Pyramiden		650: —	
Järnhandl. Axel Sundström		812: 50	
Tekniska Byggnadsbyrån		367: 50	
Ingenjör Paul Anderson		200: —	
Grosshandl. G. Nordenhaag		495: —	
Grosshandl. G. Nordenhaag		1,930: —	
Trpt.		7,670: 50	268,036: 50

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Inkomster.

	Trpt.	7,670 : 50	268,036 : 50
Vatten- och Gasverksstyrelsen		1,050 : —	
Myggbo Sågbolag		562 : 50	
Järnhandl, Eric Sundström		562 : 50	
Järnhandl. Bröderna Larsson		735 : —	
Västerås Automobil A.-B.		900 : —	
Allm. Svenska Elektr. A.-B.		207 : —	
Allm. Svenska Elektr. A.-B.		525 : —	
Allm. Svenska Elektr. A.-B., för magasinstomt		7,556 : —	
A.-B. J. Aug. Jönsson & C:o		180 : —	
Stadens Vedgård		2,000 : —	
J. Aug. Andersson & C:o		1,063 : —	
Arvid Enström		478 : —	
Arrende för 6 tomter å Sjöhatten		1,599 : 80	
Krooks Petroleum- & Olje A.-B.		150 : —	
A.-B. Västerås Spedition		25 : —	25,264 : 30
j) Hamnpaviljongen:			
Hyresinkomster:			
Spedition		1,500 : —	
Fackf.-kafé		750 : —	
Hamnkontor		500 : —	2,750 : —
k) Kabinettet:			
Inkomster			1,700 : —
l) Epidemisjukhuset:			
Hyra			36,000 : —
m) Omnibustrafikstation:			
Hyra, förslagsvis			3,000 : —	336,750 : 80

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag ..... 124,547 : —

20 C. Jordar och andra fastigheter.

a) Egendomen Carlsberg	1,000 : —		
Del av Carlsberg (Stadens lantbruk)	200 : —		
Del av Carlsberg (Skogsvårdsstyrelsen)	200 : —		
Arrende för ett markområde (Knut Albin Andersson)	5 : —	1,405 : —	
b) Hästholmarna:			
1. Hyra för serveringspaviljong och villabyggnader å Elba	4,500 : —		
2. Hyra för serveringspaviljong å Östra holmen	2,000 : —	6 :500 : —	
Trpt.		7,905 : —	461,297 : 80

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Inkomster.*

Trpt.			7,905 : —	461,297 : 80
c) Diverse jordägor:				
1. Östra utmarken:				
1. Arrenden:				
För följande lägenheter:				
Lilla Stenby, delar av utmarken, del av Enbacken, Nordanby, Nordanbys utmarksjord (Nordanby gård)		3,500 : —		
Gustavsslätt (K. E. Eklund), utgår 14/3 1936		275 : —		
Andersborg (G. Andersson)		500 : —		
Sundinska utmarken (koloniträdgårdar) ..		430 : —		
Kristiansborg (stadens lantbruk)		3,000 : —		
Hovdestalund (F. Johansson)		500 : —		
Ett område av Myggbo (Folkets Park)	50 : —			
Ett område (Folkets Park) ..	70 : —	120 : —		
Malma gård (stadens lantbruk)		3,500 : —		
Arrende för jaktmark å Malma och Östra utmarken		25 : —	11,850 : —	
2. Västra utmarken:				
Arrende:				
Stensborg, växthus och en del jord		2,000 : —		
Stensborg, övrig mark och hus		1,700 : —		
Byggnadsplatser å det s. k. Käringberget t. o. m. år 1927 G. Andersson?	35 : —			
Doktor Holm................	50 : —			
Förman Hedkvist	20 : —			
Rich. Blohm	30 : —			
Fru Eriksson, Ekeby	10 : —	145 : —		
Mindre områden å s. k. Ragvaldsbacke:				
J. A. Thilén	5 : —			
Matilda Eriksson	5 : —			
J. G. Lundkvist	15 : —			
Rob. Pettersson	5 : —	30 : —		
Ett till hyttan på 50 års tid för rätt till framdragande av järnvägsspår upplåtet område (Masugnsbolaget) t. o. m. år 1949		25 : —		
Område av Gästgivarevreten i Gamla Stohagsjorden:				
Västerås Skeppsvarv		570 : —		
Trpt.		4,470 : —	19,755 : —	461,297 : 80

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Inkomster.

Trpt.	4,470 : —	19,755 : —	461,297 : 80
Ett område intill Solgården: (Axel Eklundh)	10 : —		
Ett område intill Mälardalen: (H. Mörk)	25 : —	4,505 : —	
d) Viksäng:			
Arrende för 9 villatomter, utarrenderade t. o. m. 1944	310 : —		
Kapten Slettengrens sterbhus	75 : —	385 : —	
e) Diverse arrenden:			
F. d. Stadskassörsjorden i Iggebygärdet (Kristiansborgs gård)	35 : —		
D:o jämte Domkyrkosysslomannens f. d. lönejord å Trådarnö (J. A. Hellman), utgår 14/3 1931	60 : —		
Mark av Gideonsberg (Sv. Metallverken)	100 : —		
Mark för järnvägsspår till Tillberga (Sv. Metallverken)	45 : —		
Koloniträdgårdar vid Lustigkulla	283 : 87		
Koloniträdgårdar vid Biskopsängen	450 : —		
Mark av Kungsängen (Lantbruket)	200 : —		
Kablar och ledningar i stadens gator (Asea)	272 : 60		
Kraftledningskabel i stadens mark (Sv. Metallverken)	72 : 40		
Mark av Siggesborg för Skultuna järnvägen (Arrendator K. Karlsson)	50 : —		
Diverse mindre områden	900 : —	2,468 : 87	
f) Arrende för fiskvatten:			
Västerås-fjärden från Johannisberg till Hyttan samt vid Kattskär och Amundsgrund (Sundkvist)	50 : —		
Vid Hästholmarna jämte fiskarstugan med jord å Elba	150 : —		
Diverse mindre fiskarrenden	35 : —	235 : —	
g) Hyresmedel:			
Platshyror:			
Pumphus å Kungsängen (Sv. Metallverken)	50 : —		
Hyra för skjul av Motorbåtsklubben	50 : —		
Två magasinsplatser å Skallberget (Söderlund och Nitroglycerin A.-B.)	20 : —		
Slaktarvagnar å tomten n:r 6, Norra kv.	350 : —		
Upplag å Munk- och Kungsängen, förslagsvis	500 : —		
Myggbo Sågbolag (1,080 kvm. à 60 öre)	648 : —		
Trpt.	1,618 : —	27,348 : 87	461,297 : 80

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Inkomster.*

Trpt.	1,618 : —	27,348 : 87	461,297 : 80	
Markhyra för serveringspaviljong å Djäkneberget	300 : —			
Markhyra för vattenkiosken i Vasaparken	300 : —			
Fotografiatelier å Kungsängen	50 : —			
Tidningskiosk vid Stora gatan och Hållgatan (Pressbyrån)	200 : —			
Andel i plats och hyresmedel från Strömsholms våg	500 : —			
Karuseller och skjutbanor m. m.	5,000 : —			
Stallar och bindplatser å Kreaturtorget	700 : —			
Hyra för vattenkraften i Svartån	3,000 : —			
Hyra för Köttbesiktningsbyrån	3,000 : —			
Hyra för gasverkstomten å Kungsängen	2,800 : —			
Försäljningskiosk vid flickskolans gymnastikhus (Karlsson)	300 : —			
Försäljningskiosk vid kreaturstorget (Hedman)	200 : —			
A.-B. Yngve Swenson, Bensinupplag i Kopparbergsvägen vid kvart. Hubert	125 : —	18,093 : —	45,441 : 87	

20 D. Skogar.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	5,100 : —
Summa kronor	511,839 : 67

23. Polisväsen och fångvård.

a) Statsbidrag för reservpolis, 1/3 av 3 poliskonstapelslöner i lägsta lönegraden	3,470 : —
Statsbidrag för avlönande av 2 kriminalkonstaplar, förslagsvis	9,155 : —
b) Bidrag av Systembolaget för tillsyningsmannens avlöning, förslagsvis	3,000 : —
Summa kronor	15,625 : —

24. Auktionsväsen.

Auktionsprovision, förslagsvis	100 : —
Summa kronor	100 : —

27. Övriga förvaltningskostnader.

27 B. Byggnadsnämnd.

Enligt Byggnadsnämndens förslag	4,300 : —
Trpt.	4,300 : —

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Inkomster.

	Trpt.	4,300 : —

27 C. Automobiler.

Inkomster av körningar		12,000 : —
	Summa kronor	16,300 : —

30. Allmänna bidrag av staten.

a)	Ersättning för brännvinsförsäljningsmedel enligt K. F. den 18 juni 1913	32,214 : —
b)	Källarfrihetsmedel	349 : 89
	Summa kronor	32,563 : 89

31. Diverse inkomster

a)	Bötesmedel	200 : —
b)	Behållning av influtna registreringsavgifter för handelsfirmor	50 : —
c)	Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.	4,000 : —
d)	Hyror för maskiner, försäljning av stadgar rörande Västerås stad m. m.	50 : —
	Överskott å förrådsrörelsen	1,000 : —
	Statsbidrag till nykterhetsnämnden	100 : —
e)	Vågavgifter från Köttbesiktningsbyrån	2,200 : —
f)	Gottgörelse av statsverket i anledning av Västmanlands regementes indragning för året 1/7 1928—1/7 1929	10,000 : —
	Summa kronor	17,600 : —

32. Skatter och liknande avgifter.

a)	Hundskatt à 25 : — kr. pr hund			8,500 : —
b)	Bevillningsavgifter från offentliga föreställningar, artistskatt			2,000 : —
c)	Skogsaccis			100 : —
d)	Utdebitering av kr. 9 : — för varje fulla 100 : — kr. av kr. 29,472,104 : — utgörande under år 1928 inom kommunen beräknad inkomst, för vilken bevillning skall erläggas	2,652,489 : 36		
	Varifrån avgår beräknad avkortning och restitution	265,248 : 94	2,387,240 : 42	
e)	1) Progressivskatt, kommunandel		81,000 : —	
f)	Tomtören å tomter å stadens grund för all framtid		86 : 74	2,468,327 : 16
g)	Nöjesskatt			42,000 : —
	Summa kronor			2,520,927 : 16

Sammandrag av Utgifts- och Inkomststaten

för år 1929.

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Sammandrag av utgifts- och inkomststaten.*

	Utgifter:	Inkomster:	Överskott:	Brist:
Brist från sist avslutade räkenskapsår	118,964 : 77			118,964 : 77
1 a. Räntor m. m.	860,512 : 22	399,656 : 40		460,855 : 87
1 b. Kapitalavbetalningar å lån	376,212 : 62	168,238 : 56		207,974 : 06
2. Fattigvård	635,684 : 82	150,065 : —		485,619 : 82
3. Barnavård	81,207 : —	11,800 : —		69,407 : —
4 a. Folkskola	830,024 : 22	351,970 : 12		478,054 : 10
4 b. Högre Folkskola	26,608 : 50	16,287 : —		10,321 : 50
4 c. Fortsättningsskola	18,200 : —	9,200 : —		9,000 : —
4 d. Allmänt läroverk	4,280 : —			4,280 : —
4 e. Andra undervisnings- och bildningsanstalter	51,215 : —			51,215 : —
5. Hälso- och sjukvård	88,847 : 40	29,667 : 45		59,179 : 95
6. Gator, vägar, planteringar o. dyl.	275,619 : 15	101,200 : —		174,419 : 15
7. Avloppsledningar	39,715 : —			39,715 : —
8. Hamn	118,050 : —	118,050 : —		
10. Renhållningsverk och svingård	130,276 : 93	89,000 : —		41,276 : 93
11. Vattenledningsverk	133,756 : —	192,000 : —	58,244 : —	
12. Gasverk	322,781 : —	366,300 : —	43,519 : —	
13. Elektricitetsverk	470,057 : —	641,840 : —	171,783 : —	
17. Andra kommunens affärsföretag	112,050 : —	121,700 : —	9,650 : —	
18. Brandväsen	121,195 : 80	20,340 : —		100,855 : 80
20. Fastighetsförvaltning	291,516 : 11	511,839 : 67	220,323 : 56	
21. Magistrat och Rådhusrätt	62,588 : 95			62,588 : 95
22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen	47,157 : 25			47,157 : 25
23. Polisväsen och fångvård	224,769 : 45	15,625 : —		209,144 : 45
24. Auktionsväsen		100 : —	100 : —	
26. Allm. pensionsförsäkring	36,800 : —			36,800 : —
27. Övriga förvaltningskostnader	194,366 : 30	16,300 : —		178,066 : 30
28. Anslag och bidrag till diverse ändamål	146,519 : 40			146,519 : 40
29. Oförutsedda utgifter	83,295 : 31			83,295 : 31
30. Allmänna bidrag av staten		32,563 : 89	32,563 : 89	
31. Diverse inkomster		17,600 : —	17,600 : —	
32. Skatter och liknande avgifter		2,520,927 : 16	2,520,927 : 16	
Summa kronor	5,902,270 : 25	5,902,270 : 25	3,074,705 : 61	3,074,705 : 61

N:o 78
Budget-förslag 1929.
Fattigvården.

Bil. 2.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Fattigvårdsstyrelsen får härmed överlämna förslag till inkomst- och utgiftsstat för fattigvården för år 1929.

Västerås den 30 oktober 1928.

För Fattigvårdsstyrelsen:
ALB. LUNDKVIST.
Ordförande.

Axel Norén.

I anledning av efterföljande anslagsäskanden beslöt fattigvårdsstyrelsen anföra följande:

UTGIFTER:

YTTRE FATTIGVÅRDEN.

a) *Understödskostnader:*

De anslagskrav, som tidigare upptagits under denna rubrik, ha överskridits år 1927 med 18,400: — kr. och innevarande år synes även överskridande av anslaget vara oundvikligt. Det oaktat har fattigvårdsstyrelsen stannat vid samma anslagsäskande, som för innevarande år under förhoppning, att det skall bliva styrelsen möjligt att i görligaste mån hålla utgifterna inom denna gräns.

b) *Anstaltsvård:*

Härunder upptagna anslagskrav för hospitalsvård och andra sjukvårdskostnader ha måst höjas; beträffande hospitalskostnader beroende därpå att antalet medellösa sinnessjuka, som äro för sin vård beroende av fattigvårdens hjälp, avsevärt ökat under de senare åren samt ifråga om ökning av anslaget för sjukvårdskostnader, som innefattar bl. a. radium-, lupus- och poliklinikvård m. m., beroende därpå att dessa vårdformer, på grund av bl. a. kräftsjukdomarnas talrika förekomst, komma till avsevärt ökad användning med därav föranledda ökade kostnader. Kostnadsökningarna ifråga motsvaras i det närmaste av ökad ersättning från landstinget.

Övriga här upptagna anslagsposter hava minskats.

c) *Kommunalt bidrag utan karaktär av fattigvård.*

Sammanlagda anslagsäskandet under denna rubrik utgör 14,500 kr. mot 10,500 kr. för innevarande år. Den sålunda begärda ökningen har sin orsak däri, att särskilt kostnader för yrkesutbildning ökat, i det att fattigvårdsstyrelsen i större utsträckning än tidigare medverkar till yrkesutbildning för sådana vanföra och lytta personer, som icke eljest kunnat försörja sig utan kommit att falla fattigvården till last. Såväl yrkesutbildningen som kurortsvården synes styrelsen vara av den största betydelse till förebyggande av framtida arbetsoförmåga och fattigvårdsbehov.

Anslaget för kommunala pensionstillskott nödvändiggöres för ett konsekvent tillämpande av beviljandet av sådant bidrag i utav stadsfullmäktige angiven omfattning.

d) *Andra fattigvårdskostnader:*

Härunder upptagna anslagssumman för återbetalning till främmande kommuner har visat sig otillräcklig under flera föregående år. En höjning till föreslaget belopp är därför oundgänglig. Fattigvårdsstyrelsen saknar möjlighet att i nämnvärd grad åstadkomma minskning av dessa kostnader, enär de förorsakas av understöd, som i första hand beviljas och utgivas av andra kommuners fattigvårdsstyrelser till personer, som i fattigvårdshänseende här äga hemortsrätt.

Övriga här angivna poster äro upptagna till samma belopp, som beviljats för innevarande år.

e) *Diverse utgifter:*

Härunder äskade anslag hava upptagits till samma belopp som för innevarande år.

g) *Löner och arvoden:*

Fattigvårdssysslomannen skall i enlighet med bestämmelserna i Västerås stads lönestat fr. o. m. år 1929 erhålla ett 3:dje ålderstillägg.

Kontorsbiträdet av I kl. står i tur att uppflyttas i högre lönegrad, varför lönen upptagits i enlighet härmed.

Kontorsbiträdestjänsten av II kl. har hittills varit upptagen på extra stat. Fattigvårdsstyrelsen har i skrivelse till lönenämnden den 27 okt. innevarande år under åberopande av vad som anförts vid avgivandet av budgetförslag för år 1926 hemställt, att tjänsten måtte upptagas på ordinarie stat samt att vi dålderstilläggsberäkningen, innehavaren av tjänsten måtte få tillgodoräkna sig tre tjänsteår som extra befattningshavare. Ålderstillägg har i staten upptagits i enlighet härmed.

Fattigvårdsstyrelsen har hemställt om anslag till ett extra biträde i avbidan på slutgiltig lösning av frågan om fattigvårdens och barnavårdsnämn-

N:o 78. Budgetförslag 1929. Fattigvården

dens administrativa samorganisation, då även personalfrågan torde komma till avgörande. Förslag rörande organisationen torde komma att avgivas under år 1929.

Ålderdomshemmet.

j) *Hushållet:*

Det härför begärda anslaget har något höjts på grund av den ökade beläggning, som möjliggöres genom gamla huvudbyggnadens iordningsställande.

k) *Bränsle, lyse och vatten:*

Kostnaderna under denna rubrik har bibehållits vid sin nuvarande storlek i förhoppning att Gas- och Elektricitetsverkets styrelse kommer att bifalla en av fattigvårdsstyrelsen för längre tid sedan gjord framställning om sänkning av vatten-, elektricitet- och gaspriset, enär fattigvårdsstyrelsen ansett, att priserna härå för stadens egna inrättningar böra stå i närmare proportion till verkets självkostnadspris.

l) *Renhållning:*

Härunder upptaget anslagskrav har kunnat något minskas.

m) *Beklädnad:*

Kostnaden härför har upptagits till samma belopp som för innevarande år.

n) *Sjukvård:*

Anslaget härför motsvarar innevarande års belopp.

o) *Underhåll och anskaffning av inventarier:*

Begärt anslag är något mindre än för innevarande år.

p) *Förbrukningsartiklar:*

Anslaget härför har begärts förhöjt med 100: — kr., enär tidigare anslag för skrivmaterial och tryckning visat sig allt för otillräckligt.

q) *Begravningskostnader:*

Dessa kostnader hava beräknats till samma belopp som tidigare.

r) *Diverse omkostnader:*

Härunder upptaget belopp för flitpengar har något förhöjts, enär med en konsekvent tillämpning av fastställd princip för tilldelning av flitpengar förutvarande anslaget visat sig för lågt.

s) *Underhåll av fastigheter:*

Här intaget anslagskrav för brandförsäkringspremier har måst höjas, beroende på ökat brandförsäkringsvärde i ålderdomshemmets fastigheter.

t) *Räntor och amorteringar:*

Räntor och amorteringar hava upptagits i enlighet med fastställd amorteringsplan. Dessa kostnader hava stigit med omkring 9,100: — kronor.

u) *Underhåll av trädgård och planteringar:*

Härför avsett belopp har upptagits till samma storlek som för innevarande år.

v) *Löner och arvoden:*

Vårdaren, som tidigare varit inplacerad i 7:de lönegruppen samt utöver kontant avlöning åtnjutit fritt vivre, har hemställt att hans löneförmåner från och med år 1929 måtte utgå i kontant avlöning. I anledning härav har styrelsen i skrivelse till lönenämnden föreslagit tjänstens inplacering i 16:de lönegruppen samt att ett år 1925 intjänt andra ålderstillägg måtte utgå till nuvarande innehavaren av tjänsten. I staten har anslagskrav intagits i enlighet härmed.

Genom den nu genomförda utvidgningen av ålderdomshemmet har uppstått behov av ytterligare två biträden, för vilka anslag upptagits i likhet med övriga biträden.

Lönerna i övrigt äro upptagna med samma belopp som för innevarande år, men har under behandlingen av statförslaget inkommit framställningar om löneförbättringar från befattningshavarne vid ålderdomshemmet, vilka framställningar sedermera med yttrande komma att överlämnas till Lönenämnden.

Anslaget för semesterpengar har höjts i förhållande till föreslagen personalökning.

y) *Pensioner:*

Pensionerna ha beräknats i enlighet med stadsfullmäktiges beslut innevarande år.

z) *Stall och hönshus:*

Anslaget för stallet innefattar även kostnad för selar och har varit otillräckligt, varför höjning begärts.

Anslaget för hönsen avser hönsens utfordring m. m.

å) *Tvättinrättningen:*

Anslag härför hava upptagits för att i staten kunna angiva bruttoutgifterna och inkomsterna.

N:o 78.
Budget-förslag 1929.
Fattigvården

Engångsanslag.

Indragning av värmeledning i föreståndare- och vaktmästarebostäderna har fattigvårdsstyrelsen ansett böra ske i anslutning till värmeledningsnätet från värmecentralen. Under sådant förhållande erhålles värme för en obetydlig kostnad. Nuvarande kostnaden utgör omkring 400: — kronor pr år.

Behovet av bil vid ålderdomshemmet har uppkommit genom den omfattning arbetet i tvättavdelningen tagit. Det har nämligen visat sig möta svårigheter, att med häst i erforderlig utsträckning och med tillräcklig snabbhet effektuera transport av tvättkläder till och från kunder.

Förslaget avser kombinerad last- och personbil, enär fattigvården har behov även av personbil.

INKOMSTER:

Yttre fattigvårdens inkomster ha beräknats något över 11,000: — kronor och

Ålderdomshemmets inkomster 12,000: — kronor högre än för innevarande år.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads fattigvård för år 1929.

UTGIFTER:

A. Yttre fattigvården.

a)	Understödskostnader:		
	1. Ordinarie understöd	200,000: —	
	2. Tillfälliga understöd	55,000: —	
	3. Understöd in natura	45,000: —	300,000: —
b)	Anstaltsvård:		
	1. Hospitalsvård	20,000: —	
	2. Lasarettsvård	4,500: —	
	3. Sanatorievård	5,000: —	
	4. Andra sjukvårdskostnader	12,000: —	41,500: —
		Trpt.	341,500: —

N:o 78. ***Budgetförslag 1929. Fattigvården***

		Trpt.	341,500 : —	
c) Kommunalt bidrag utan karaktär av fattigvård:				
1. Sjukvård å kuranstalter		6,500 : —		
2. Yrkesutbildning		5,000 : —		
3. Kommunalt pensionstillskott		3,000 : —	14,500 : —	
d) Andra fattigvårdskostnader:				
1. Återbetalning till främmande kommuner för fattigvård och sjukvård m. m.		30,000 : —		
2. Medikamenter		5,000 : —		
3. Begravningskostnader		1,000 : —	36,000 : —	
e) Diverse utgifter:				
1. Hyra för fattigvårdsbyrån		2,500 : —		
2. Trycksaker och skrivmaterial		700 : —		
3. Städning, bränsle och lyse		1,500 : —		
4. Telefoner till:				
Fattigvårdsbyrån	250 : —			
Fattigv.-sysslom. bostad	110 : —			
Fattiv.-st. ordf. bostad	70 : —			
Fattigv.-tills.-m. bostad	70 : —			
Diakonissan	70 : —			
Samtalsavgifter (försl.-vis)	75 : —	645 : —	5,345 : —	
f) Förebyggande fattigvård:				
1. Anslag till diakonissornas verksamhet			10,000 : —	
g) Löner och arvoden:				
1. Sysslomannen, lön (39:IV)		5,211 : —		
2. Tillsyningsmannen, lön (20:II)		2,151 : —		
3. Kontorsbiträde, lön (14:III)		1,680 : —		
arvode som kassörska		500 : —		
4. Kontorsbiträde, lön (12:II)		1,383 : —		
5. Anslag till revisionen		800 : —		
6. extra skrivbiträde		1,200 : —		
		12,925 : —		
h) Dyrtidstillägg:				
Dyrtidstillägg för sysslomannen, tillsyningsmannen och biträden (index 175) förslagsvis		6,628 : 50	19,553 : 50	
i) Oförutsedda utgifter			500 : —	427,398 : 50

B. **Ålderdomshemmet:**

j) Hushållet:			
Mathållning för pensionärer och tjänstepersonal, beräknat å 65,000 underhållsdagar à 70 öre pr dag och person ..		45,500 : —	
	Trpt.	45,500 : —	427,398 : 50

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Fattigvården

			Trpt.	45,500 : —	427,398 : 50
k)	Bränsle, lyse och vatten m. m.:				
	1. 4,500 hl. ångkol à 1 : 90		8,550 : —		
	2. 30 kbm. ved à 13 : —		390 : —		
	3. Gas		2,400 : —		
	4. Vattenavgifter		1,700 : —		
	5. V. C.-avgifter		900 : —		
	6. Belysning		2,700 : —	16,640 : —	
l)	Renhållning:				
	1. Såpa, tvål och tvättpulver m. m.		700 : —		
	2. Torvmull och sophämtning		180 : —	880 : —	
m)	Beklänad:				
	Gång- och underkläder samt skodon			3,000 : —	
n)	Sjukvård:				
	1. Sjukvårdsartiklar och medicin		5,800 : —		
	2. Sjuktransporter		125 : —	5,925 : —	
o)	Underhåll och anskaffning av inventarier:				
	1. Linne och sängkläder		2,000 : —		
	2. Underhåll och anskaffning av möbler och husgeråd		1,000 : —		
	3. Anskaffning av glas, porslin och köksattiralj		500 : —	3,500 : —	
p)	Förbrukningsartiklar:				
	1. Skrivmaterial och tryckning		200 : —		
	2. Sänghalm		200 : —		
	3. Snus		1,000 : —	1,400 : —	
q)	Begravningskostnader			1,500 : —	
r)	Diverse omkostnader:				
	1. Flitpengar		1,800 : —		
	2. Telefon till:				
	Föreståndarens exp.	236 : —			
	Sjukhuset	230 : —			
	Samtalsavgifter	25 : —	491 : —	2,291 : —	
s)	Underhåll av fastigheter:				
	1. Reparation av hemmets byggnader		2,000 : —		
	2. Brandförsäkringspremier		800 : —	2,800 : —	
t)	Räntor och amorteringar:				
	1892 års lån:				
	(kvarv. skuld 3,600 : —)				
	Ränta 4 %	127 : —			
	Amortering	850 : —	977 : —		
	Trpt.		977 : —	83,436 : —	427,398 : 50

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Fattigvården*

Trpt.		977 : —	83,436 : —	427,398 : 50
1902 års lån:				
(kvarv. skuld 13,510 : 20)				
Ränta 4 %	525 : 73			
Amortering	733 : 70	1,259 : 43		
1919 års lån:				
(kvarv. skuld 231,333 : 34)				
Ränta 6 %	13,880 : —			
Amortering	2,750 : —	16,630 : —		
1922 års lån:				
(kvarv. skuld 364,384 : —)				
Ränta 5 %	18,113 : 05			
Amortering	4,246 : —	22,359 : 05		
1924 års lån:				
(kvarv. skuld 58,531 : —)				
Ränta 5 %	2,926 : 55			
Amortering	1,126 : 80	4,053 : 35		
1928 års lån:				
(kvarv. skuld 310,000 : —)				
Ränta 5 %	15,265 : 62			
Amortering	9,375 : 21	24,640 : 83	69,919 : 66	
1:sta årets amortering å kostnad för reparation av gamla huvudbyggnaden (Stadsfullmäktiges beslut den 29/3 1928) 10 år			10,000 : —	
u) Underhåll av trädgård och planteringar			500 : —	
v) Löner och arvoden:				
1. Föreståndarens lön (29:II) 3,177 : —, med avdrag för naturaförmåner 1,136 : —		2,041 : —		
2. (Vaktmästarens lön (17:III) 1,986 : —, med avdrag för naturaförmåner 644 : —		1,342 : —		
3. (Maskinistens lön (17:III) 1,986 : —, med avdrag för naturaförmåner, förslagsvis 535 : —		1,451 : —		
4. Husmodern, lön (4:IV)		744 : —		
5. En sköterska, lön (4:IV)		744 : —		
6. En sköterska, lön (4:III)		696 : —		
7. Två sköterskor, lön (4:I) à 600 : —		1,200 : —		
8. En vårdare, lön (16:III) 1,762 : —, med avdrag för naturaförmåner 400 : —		1,362 : —		
9. Fem sjukvårdsbiträden, lön à 360 : —		1,800 : —		
10. Tre avdelningsbiträden, lön à 360 : —		1,080 : —		
11. En kokerska, lön		450 : —		
Trpt.		12,910 : —	163,855 : 66	427,398 : 50

N:o 78. Budgetförslag 1929. Fattigvården

Trpt.		12,910: —	163,855: 66	427,398: 50
12. Två köksbiträden, lön 360: —		720: —		
13. En tvätterska, lön		450: —		
14. Två tvättbiträden, lön à 360: —		720: —		
15. En eldare lön (14:9)	1,470: —			
Avgår fritt vivre	900: —	570: —		
16. Semestervikarier		120: —		
17. Predikanten, arvode		500: —		
18 Organisten		100: —		
19 Semesterpengar för personalen		820: —		
		16,910: —		
x) Dyrtidstillägg:				
Dyrtidstillägg för förestående personal (index förslagsvis 175)		13,885: 65	30,795: 65	
y) Pensioner:				
1. Pension till f. d. syssloman C. A. Larsson	1,710: 15			
Dyrtidstillägg (index 175)	1,282: 61	2,992: 76		
2. Pensionsersättning åt f. d. vaktmästare Lundbergs änka	500: —			
Dyrtidstillägg (index 175)	375: —	875: —	3,867: 76	
z) Stall och hönshus:				
1. Diverse utgifter för stallet		300: —		
2. Div. utgifter för hönsen		400: —	700: —	
å) Tvättinrättningen:				
1. Vatten		900: —		
2. Tvättmedel		1,980: —		
3. Diverse omkostnader		100: —	2,980: —	
ä) Oförutsedda utgifter			1,000: —	203,199: 07
Engångsanslag:				
1. Indragning av värmeledning i föreståndare- och vaktmästarebostaden			2,300: —	
2. Inköp av komb. bil för Ålderdomshemmet			2,625: —	4,925: —
			Summa Kronor	635,522: 57

INKOMSTER:

A. Yttre fattigvården:

1. Ersättning från Landstinget enligt 40—42 §§ i lagen om fattigvården för:		
a) Hospitalsvård		14,500: —
b) Lasarettsvård		3,400: —
	Trpt.	17,900: —

N:o 78. Budgetförslag 1929. Fattigvården

Trpt.	17,900 : —		
c) Sanatorievård	4,000 : —		
d) Andra sjukvårdskostnader	4,300 : —		
e) Vårdkostnader till andra kommuner	9,000 : —	35,200 : —	
2. Inkomst av statsmedel		2,500 : —	
3. Återbetalning av enskilda för utgiven fattigvård		5,000 : —	
4. Inkomst av pensioner		6,000 : —	
5. Diverse inkomster:			
a) Diverse inkomster	2,000 : —		
b) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av kostnaden för hyra, städning, bränsle och telefon	1,065 : —		
c) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av lönerna för kassörskan och biträdet jämte diverse andra utgifter	1,400 : —	4,465 : —	53,165 : —

B. Ålderdomshemmet.

6. Vårdavgifter:			
a) Ersättning från främmande kommuner	16,000 : —		
b) Inkomst av betalande	9,000 : —		
c) Ersättning av Landstinget enligt 41 § fattigvårdslagen	3,000 : —		
d) Ersättning av Landstinget för t. b. c. avdl.	4,000 : —		
e) Ersättning av staten för t. b. c. avd.	6,600 : —		
f) Ersättning av statsmedel för vissa personer	2,000 : —		
g) Inkomst av pensioner	16,000 : —	56,600 : —	
7. Diverse inkomster:			
a) Inkomst av arbete	2,000 : —		
b) Inkomst av trädgården	2,000 : —		
c) Inkomst av försålda bohag	900 : —		
d) Inkomst av hönsgården	1,500 : —		
e) Inkomst av tvättinrättningen	9,000 : —	15,400 : —	72,000 : —
			125,165 : —
Att uttaxera			510,357 : 57
		Summa Kronor	635,522 : 57

N:o 78.
Budgetförslag 1929. Barnavårdsnämnden.

Bil. 3.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Barnavårdsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för Nämnden för år 1929 och i anledning därav anföra.

Förbrukningen av årets anslag giver vid handen, att behov föreligger av höjning av en del anslagsposter. I anledning härav hemställer Nämnden om höjning av anslagen för vanföre- och sinnesslövården, återbetalning till främmande kommuner, hushållet vid barnhemmet Sommarro och beklädnad för där intagna samt barnavårdsmannaarvoden. Under innevarande år ha de å barnhemmet intagna barnens antal ökats, varför hushålls- och beklädnadskostnaderna icke kunnat hållas inom ramen av det beviljade anslaget. Med hänsyn till att ungefär samma barnantal torde få beräknas under år 1929 har därför den angivna höjningen vidtagits. En förutsedd mindre ökning av antalet barn, för vilka barnavårdsmän skola förordnas betingar höjning av anslaget för arvoden.

Å andra sidan synes en del anslagsposter såsom de för skyddsuppfostran i enskilda hem, medikamenter, begravningskostnader och underhåll av inventarier kunna sänkas.

Å inkomstsidan märkes, att en med gällande förordningar mer överensstämmande fördelning av inkomsterna verkställts samt att dessa inkomster kunna beräknas stiga med 2,000 kronor.

Den fastighet, Sommarro 8, inom vilken barnhemmet är inrymt, förvaltas för närvarande av Drätselkammaren. Då det vore fördelaktigt för Nämnden att själv få övertaga denna förvaltning, hemställer Nämnden, att berörda förvaltning överföres till Nämndens stat. Någon åtgärd härför är dock icke företagen i föreliggande budgetförslag.

I Drätselkammarens motivering till 1927 års budget har Drätselkammaren, med hänsyn till de stora kostnader, som vore förenade med barnavårdsmannaskapets utövande, fäst uppmärksamheten på frågan huruvida icke, såsom i en del andra städer, barnavårsdmannaskapet borde överlämnas till en fast anställd tjänsteman. I anledning härav får Barnavårdsnämnden meddela, att Nämnden har under utredning frågan om lämpligheten att helt eller i någon form överlämna barnavårdsmannaskapets utövande till tjänstemannainstitution, varför Nämnden, därest förhållandena så skulle föranleda, förbehåller sig att under loppet av nästkommande år

få till Stadsfullmäktige inkomma med förslag i frågan samtidigt som Nämnden finner behörigt påpeka, att en sådan omläggning torde komma att beröra vissa administrativa frågor angående samarbetet mellan Fattigvårdsstyrelsen och Barnavårdsnämnden.

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Barnavårdsnämnden.*

Barnavårdsnämnden får slutligen hemställa

att Stadsfullmäktige ville fastställa följande förslag till utgift- och inkomststat för Barnavårdsnämnden för år 1929.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås Barnavårdsnämnd för år 1929.

UTGIFTER:

a)	Utackorderade barn:		
	1. Barns omhändertagande för samhällsvård	31,000: —	
	2. För skyddsuppfostran i enskilt hem	2,500: —	
	3. För barn, intagna i skyddshem	7,000: —	40,500: —
b)	Anstalt och sjukvård:		
	1. Lasarettsvård	1,000: —	
	2) Sanatorievård	500: —	
	3. Vanföre- och sinnesslövård	3,000: —	
	4. Medikamenter	200: —	
	5. Begravningskostnader	100: —	4,800: —
c)	Återbetalning till främmande kommuner		7,500: —
d)	Arvoden:		
	1. Del i löner, utgående på fattigvårdens stat	1,400: —	
	2. Diverse arvoden och inspektionskostnader (förslagsvis)	2,000: —	
	3. Barnavårdsmannaarvoden	10,000: —	13,400: —
e)	Diverse utgifter:		
	1. Hyra för lokal, städning, bränsle, lyse och telefon	1,065: —	
	2. Tryck och annonsering	500: —	
	3. Telefon till bostadsinspektrisens bostad	70: —	1,635: —
		Trpt.	67,835: —

N:o 78.
Budgetförslag 1929. Barnavårdsnämnden.

		Trpt.		67,835:—
f) Branhemmet Sommarro:				
1. Hushållet			5,000:—	
2. Löner:				
Föreståndarinnan (4:IV)	744:—			
Två biträden à 30 kr. i månaden	720:—			
3. Dyrtidstillägg till föreståndarinnan och biträden	1,098:—		2,562:—	
4. Beklädnad			1,200:—	
5. Bränsle, lyse och vatten			1,200:—	
6. Hyra för fastigheten			2,500:—	
7. Underhåll av inventarier			400:—	
8. Telefon			110:—	
9. Förbrukningsartiklar och diverse utgifter			400:—	13,372:—
		Summa kronor		81,207:—

INKOMSTER:

a) Återbetalning av landstinget för utgivna vårdkostnader för skyddsuppfostran enligt § 63 i barnavårdslagen	7,000:—	
b) Ersättning av enskilda för utgivet uppfostringsbidrag	3,000:—	
c) Statsbidrag enligt § 67 i barnavårdslagen	1,800:—	11,800:—
Brist att genom uttaxering fyllas		69,407:—
Summa kronor		81,207:—

Västerås den 8 oktober 1928.

För Barnavårdsnämnden:

FREDR. FÅHRÆUS.

Eric Plantin.

Bil. 4 A 1.

N:o 78. Budgetförslag 1929. Folkskolan.

Utdrag ut protokoll vid Folkskolestyrelsens i Västerås sammanträde den 9 okt. 1928.

§ 113.

Upptogs till behandling förslag till 1929 års utgifts- och inkomststat för Västerås folkskolor, vilket förslag uppgjorts i överensstämmelse med bifogade bilaga för att i vederbörlig ordning ingivas till Stadsfullmäktige, och ville styrelsen som motivering för viktigare förändringar rörande anslagskraven anföra följande:

1. Efter prövning av inkomna ansökningar om uppflyttning i högre lönegrad fr. o. m. 1/1 1929, fann styrelsen följande befattningshavare därtill berättigade:

folkskolläraren	H. Pihlsjö	i 4:e	lönegraden
„	E. Granér	i 4:e	„
„	I. Karlsson	i 4:e	„
„	A. Segerström	i 4:e	„
„	R. Engmark	i 3:e	„
„	S. Sandahl	i 2:a	„
folkskollärarinnan	Eva Emanuelsson	i 3:e	„
småskollärarinnan	Ingrid Bergström	i 4:e	„
slöjdläraren	K. A. Karlsson	i 3:e	„
slöjdlärarinnan	Nanna Morberg	i 3:e	„

2. Beträffande användningen av det begärda anslaget till underhåll och reparationer får styrelsen hänvisa till bifogade av reparationsnänmnden uppgjorda förslag. Största posten å detta avser reparation av golven i Djäknebergsskolan. Golven i fråga, som på sina ställen äro i det närmaste utnötta och på grund därav mycket ojämna, skulle enligt förslaget beläggas med korkmattor på underlag av s. k. certusmassa. Detta behandlingssätt har förut med gott resultat prövats i Hammarbyskolan. I tamburerna äro emellertid cementplattor av hållbarhetsskäl att föredraga.

Då gymnastikbyggnaden vid Djäknebergsskolan uppfördes, förlades klosettavdelningen i källaren till nämnda byggnad. Till följd av att erfor-

N:o 78.
Budget-förslag 1929.
Folkskolan.

derliga ledningar i de närmast liggande gatorna då saknades, kunde emellertid ej vattenklosetter inmonteras, varför man som ett provisorium nödgas anordna torvmullsklosetter. Då dessa åstadkomma en besvärande stank hemställes om att få dem utbytta mot vattenklosetter.

Styrelsen erinrar tacksamt om drätselkammarens initiativ i samband med förra årets budgetbehandling angående införande av centraluppvärmning i Skepparbacks- och Mariabergsskolorna. Med åberopande av de skäl, som anfördes för den nämnda åtgärden, hemställer styrelsen om att medel beviljas till anordnande av centraluppvärmning även vid Jakobsbergs skola.

3. Av anslaget till anskaffning och underhåll av inventarier har årligen kunnat inköpas ett mindre antal nya skolbänkar att ersätta förslitna och oanvändbara sådana. Nu föreligger emellertid behov av att anskaffa nya bänkar till ej mindre än 5 lärosalar på en gång, vilken omständighet motiverar höjningen av anslaget till inventarier.

4. Som framgår av bifogade trenne skrivelser ha folk- och småskolans lärare och lärarinnor, med vilka de manliga slöjdlärarne ävenledes förenat sig, samt slöjd och skolkökslärarinnorna hemställt om förbättrade löneförmåner fr. o. m. nästa år. Folk- och småskolans lärare samt lärarne i manlig slöjd ha därvid anhållit dels att få ersättningen för bostad höjd med vissa angivna belopp, dels att ortstillägget höjes med 100 kr. i varje lönegrad. Slöjdlärarinnorna ha dessutom hemställt om ökning av grundlönen och skolkökslärarinnorna om likställighet i lönehänseende med folkskollärarinna.

Folkskolestyrelsen, som behjärtade behovet av förbättrade lönevillkor, beslöt att överlämna skrivelserna till Stadsfullmäktige med hemställan om att vid den allmänna lönerevisionen, som förberedes, folkskolans befattningshavare ekonomiskt må erhålla en ställning, som bättre, än vad nu är fallet, överensstämmer med den, som gäller för andra med Västerås jämförliga städer.

5. På grund av att det antal barn, som befinner sig i den ålder, att de nästa läsår skola inskrivas i skolans första klass, så vitt man nu kan bedöma, det, blir avsevärt lägre än förut, har styrelsen sett sig föranlåten att indraga tvenne småskollärarinnetjänster med utgången av innevarade läsår. Skulle förhålladena medgiva det, förbehåller sig styrelsen rätt att vidtaga ytterligare någon reducering.

6. I bifogade till folkskolestyrelsen ställda skrivelse ha skolornas tillsyningslärare anhållit, att folkskolestyrelsen hos stadsfullmäktige måtte föreslå en höjning av arvodena till 600 kr. för de tillsyningslärare, som nu er-

hålla 350 kr. och för de övriga i proportion därtill, samt att förmånen av fri telefon beviljas de tillsyningslärare, som hittills saknat sådan. N:o 78. *Budgetförslag 1929. Folkskolan.*

Med anledning härav ville styrelsen erinra om att ovannämnda arvoden ursprungligen utgingo med 500 kr. till fem tillsyningslärare, 400 kr. till en och 100 kr. till två. Dessa arvoden fastställdes så tidigt som 1917, men reducerades sedermera i likhet med vad fallet var för övriga arvoden, vilka dock fastställts med hänsyn till ett högre dyrhetsläge. Följden härav har blivit, att tillsyningslärarnas arvoden äro för låga i förhållande till det arbete, som påvilar uppdraget. Styrelsen anser sig dock ej böra förorda högre belopp, än vad som ursprungligen fastställdes, men biträder därjämte den nämnda anhållan om fri bostadstelefon enligt de grunder, som gälla för övriga befattningshavare med denna förmån.

7. Enär skolläkaren hänvisat så många barn till sjukgymnastiken, att en ny grupp erfordras, därest alla skola kunna mottagas, har styrelsen sett sig nödsakad att begära höjning av anslaget till sjukgymnastik.

8. Anslaget till undervisning i slöjd hänför sig till det faktiska antalet undervisningsgrupper, vilka ökats med två för gossar och en för flickor.

9. Anledningen till att utgifterna till trycknings- och annonskostnader för nästkommande år beräknats högre än för innevarande beror därpå, att berättelse rörande stadens folk- och fortsättningsskolor skall utgivas nästa år.

10. Beträffande tandkliniken får styrelsen hänvisa till särskild skrivelse i ärendet.

11. Budgeten för fortsättningsskolan har uppgjorts med hänsyn till de erfarenheter, som under innevarande år vunnits beträffande såväl inkomster som utgifter för denna skola.

12. Beslöt styrelsen tillstyrka av styrelsen för högre folkskolan uppgjort statsförslag för nämnda skola, vilket förslag med tillhörnade motivering skulle som särskild bilaga närslutas.

Västerås som ovan

EM. GRANÉR.

Rätt ur protokollet, betygar

Em. Granér.

N:o 78.
Budget-förslag 1929.
Folkskolan.

Bil. 4 A 2.

Till Västerås stads folkskolestyrelse.

Utav de arvoden, som utgå å folkskolans stat härstädes, äro tillsyningslärarnas anmärkningsvärt låga, utan gensägelse de allra lägsta i förhållande till arbetets art och omfattning.

Då tillsyningslärarbefattningarna inrättades, hade penningvärdet visserligen sjunkit under förkrigsnivån men torde dock ha varit något högre än för närvarande. Arvodena sattes då till 500 kronor för vissa befattningar och proportionsvis lägre för andra. Under de närmast följande åren ägde en betydlig sänkning av penningvärdet rum utan att arvodena ökades. Ej heller det förhållandet, att tillsyningslärarnas arbete i stor utsträckning utökades genom stadsfullmäktiges beslut om fri skolmateriell åt barnen och genom det sjunde skolårets införande, ansågs motivera någon höjning av arvodena.

När så penningvärdet omsider började stiga och en i många fall berättigad sänkning av löner och arvoden företogs, reducerades även dessa arvoden med 30 %, trots att, som förut nämnts, ingen höjning gjorts, ehuru arbetets omfattning avsevärt ökat.

Att en sådan behandling av arvodesfrågan ej kan synas oss överensstämma med rättvisa och billighet, torde vara förklarligt.

En jämförelse med liknande befattningshavares på andra orter arvoden bestyrker också, att de i Västerås utgående arvodena måste anses synnerligen blygsamt tilltagna. Några exempel må anföras.

Jönköping: arvode 1,000 kronor samt undervisningstiden minskad med 6 timmar i veckan.

Hälsingborg: arvode 950 kronor jämte dyrtidstillägg därå samt fri bostadstelefon.

Borås: arvode 800 kronor samt 8 à 10 undervisningstimmar mindre per vecka.

Göteborg: arvode 1,200 kronor.

Örebro: arvode 1,000 kronor.

Nämnda siffror äro ej samtliga införskaffade innevarande år, men någon sänkning av desammah har, så vitt bekant, ej ägt rum.

I Jönköping, Hälsingborg och Borås benämnas befattningshavare överlärare, men instruktionen för dessa torde ej i någon större utsträckning avvika från instruktionen för tillsyningslärare härstädes, Och i de fall, då instruktionen möjligen är mera omfattande, kompenseras detta otvivelaktigt fullt ut av arbetet med den fria förbrukningsmateriellen härstädes.

Folkskolestyrelsen har ju vid ett par tillfällen hos stadsfullmäktige gjort framställning om höjning av arvodena, ehuru med negativt resultat.

Med anledning till att hålla arvodena så låga har givetvis varit vårt samhälles ansträngda ekonomi. För detta sakförhållande ha tillsyningslärarna lojalt böjt sig och i det längsta avhållit sig från att göra förnyad framställning, men då nu en förbättring häruti sedan någon tid tillbaka synes ha inträtt, anse de sig ej ytterligare böra avstå från begäran om förnyad behandling av arvodesfrågan.

I betraktande av att vår stads ekonomi måhända ej ännu kan sägas vara riktigt god, vilja tillsyningslärarne för närvarande inskränka sig till att vördsamt hemställa,

att Folkskolestyrelsen för sin del ville besluta och hos Stadsfullmäktige föreslå en höjning av arvodena till 600 kronor för de tillsyningslärare, som nu erhålla 350 kronor, och för de övriga i proportion därtill, samt att telefon erhålles av de tillsyningslärare, som hittills saknat sådan.

Västerås den 4 oktober 1928.

Enligt uppdrag:

M. Carlvik. *G. Ljungberg.*

Bil. 4 A 3.

Till STADSFULLMÄKTIGE I VÄSTERÅS.

En rationellt ordnad skoltandvård innebär, att barnen få sina tänder omsedda under hela skoltiden. Så vitt möjligt böra därför tänderna undersökas och eventuella skador avhjälpas redan under det första skolåret, varefter denna åtgärd årligen upprepas. Tyvärr räcker den nuvarande arbetskraften på skoltandkliniken ej till för att fullfölja detta program. För att undvika att somliga barn skulle få nödgas lämna skolan utan att ha fått sina tänder åtminstone en gång ordentligt omsedda och reparerade, har skoltandläkaren måst koncentrera sitt arbete på skolans båda högsta klasser. Vid den ålder — 13 à 14 år — som barnen då nått, ha emellertid deras tandskador hunnit få en oroväckande omfattning, vilket framgår av att medeltalet skadade tänder i en del behandlade skolklasser uppgått till 11 per barn.

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Folkskolan.*

Det säger sig självt, att en sådan ordning ej verkar tillfredsställande. Även om en årligt återkommande tillsyn kräver ökad arbetskraft och därmed större kostnader, vinnes dock, att tandvården blir verkligt effektiv, vilket däremot icke kan sägas vara fallet, då skadorna hunnit få en sådan omfattning som ovan angivits, innan hjälp kunnat erhållas.

Av den utredning skoltandläkaren verkställt, har det framgått, att barnen i skolans första klass i medeltal ha 2 permanenta tänder skadade. För de följande 4 åren beräknas tillkomma nya tandskador med i medeltal en skada per barn och år. För sjätte och sjunde klasserna åter utgör nämnda medeltal resp. 1,25 och 2,25. Under förutsättning att barnen i skolans samtliga klasser behandlas, kommer med nuvarande barnantal antalet tandskador, som behöva helas, att uppgå till mellan 4 och 5,000 per år. Då en tandläkare med 36 timmars tjänstgöring i veckan ej hinner mer än något över 2,000 fyllningar årligen, förutom behandling av de akuta fallen, framgår härav, att ytterligare en tandläkare erfordras med full tjänstgöring. Denne nya befattningshavare torde åtminstone tillsvidare ej böra beredas fast anställning utan förordnas antingen på viss tid eller tillsvidare mot ett arvode, som enligt folkskolestyrelsens mening ej bör sättas lägre än 7,500 kr. per år.

Nyanskaffning av utensilier ha beräknats draga en kostnad av 2,500 kr., varjämte anslaget till förbrukningsmateriell kräver en höjning med 900 kr. Då klinikbiträdets arbete genom den föreslagna utvidgningen kommer att väsentligt ökas föreslås, att hennes arvode höjes med 400 kr. från 1,400 till 1,800 kr.

Ökningen av anslaget till tandkliniken skulle alltså för nästkommande år bli följande:

Arvode till en extra skoltandläkare	7,500: —
Utensilier (engångskostnad)	2,500: —
Förbrukningsmateriell	900: —
Förhöjning av arvodet till klinikbiträdet	400: —
Summa kronor	11,300: —

Då den föreslagna utvidgningen kräver ökat lokalutrymme, hemställer folkskolestyrelsen, under förutsättning att förslaget bifalles, att för kliniken få disponera ett intill densamma beläget rum, som nu ingår i en för privat bruk uthyrd lägenhet. Intill dess denna angelägenhet kan hinna bli ordnad, torde man dock hjälpligt kunna reda sig med de nuvarande lokalerna.

Folkskolestyrelsen, som hyser förhoppning om att få den nya ordningen tillämpad redan från nästkommande vårtermins början, anhåller att få detta ärende prövat av stadsfullmäktige före den allmänna budgetbehandlingen.

N:o 78. *Budgetförslag 1929 Folkskolan.*

Detta är så mycket mera betydelsefullt, som det vid slutet av året torde vara lättare än eljest att få tjänsten besatt, enär ett större antal tandläkare utexamineras i slutet av november.

Med åberopande av vad sålunda anförts, får folkskolestyrelsen hemställa,

att Stadsfullmäktige behagade bifalla folkskolestyrelsens förslag till förbättrad skoltandvård att tillämpas fr. o. m. nästa år samt

att för ändamålet bevilja erforderliga medel.

Västerås den 18 oktober 1928.

För Västerås folkskolestyrelse:

FREDR. FÅHRÆUS.

Em. Granér.

Bil. 4 A 4.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås folkskolor år 1929.

4 A. Folkskolan.

UTGIFTER:

a)	1. Underhåll och reparationer av fastigheter	29,000: —		
	Anslutningsavgift samt inledning av vatten och gas m. m. vid Hammarby folkskola, kr. 4,770: —, att fördelas på 5 år, 5:te året	954: —	29,954: —	
	2. Anskaffning och underhåll av inventarier		6,000: —	35,954: —
b)	Löner och arvoden:			
	Folkskoleinspektören, 44:IV	6,900: —		
	Folkskollärare:			
	12 ord. lärare (Dahlberg, Näslund, Vasberg, Rudkvist, N. Granér, Krantz, Leontein, Ekroth, Lindberg, Sjöholm, Fahlén, Pihlsjö) lön i 4:de lönegraden à kr. 4,679: —	56,148: —		
	Trpt.	63,048: —		35,954: —

N:o 78. Budgetförslag 1929. Folkskolan.

Trpt.	63,048: —	35,954: —
4 ord. lärare (Wallander, Söderholm, Karlsson, Segerström) lön i 4:de lönegraden (bostad och bränsle in natura) à kr. 3,418: —	13,672: —	
9 ord. lärare (Vallström, Carlvik, Hedberg, Stenvall, Magnusson, Sigroth, S. Granér, Jäderlund, Engmark), lön i 3:dje lönegraden à kr. 4,357: —......	39,213: —	
11 ord. lärare (Lindgren, Skoglund, Elowsson, Nordlund, Greijer, B. Gustafsson, H. Gustafsson, Eriksson, Silén, Runsten, Sandahl), lön i 2:dra lönegraden à kr. 4,035: —	44,385: —	
Folkskollärarinnor:		
11 ord. lärarinnor: (Fröman, Fernqvist, Svanbom, Kolmodin, Köhlberg, Hellman, Maunsbach, Bolin, F. Bostrand, E. Bostrand, Andersson) lön i 4:de lönegraden à kr. 3,705: —	40,755: —	
9 ord. lärarinnor: (Ahlstedt, Sjöberg, Sigroth, Karlsson, Pettersson, A. V. Eriksson, Engström, E. Eriksson, Emanuelsson) lön i 3:dje lönegraden à kronor 3,490: —	31,410: —	
1 ord. lärarinna (Verner) lön i 3:dje lönegraden (bostad och bränsle in natura)	2,567: —	
8 ord. lärarinnor (Råström, Frend, Kraft, Vickman, L. Sjöfäldt, A. Granér, Schelin, Lindström) lön i 2:dra lönegraden à kr. 3,276: —	26,208: —	
3 ord. lärarinnor (Nordkvist, Volfbrandt, Falk) lön i 1:sta lönegraden à kr. 3,064: —	9,183: —	
5 e. o. lärarinnor, lön à kr. 2,303: —....	11,515: —	
Småskollärarinnor:		
25 ord. lärarinnor: (Lennmalm, E. Eriksson, Norling, Ahlström, E. Karlsson, A. Pettersson, A. S. Eriksson, Granath, E. Svensson, Vahlberg, Rudkvist, Sjöholm, Almberg, Ellen Svensson, Lagrelius, T. Söderholm, Boije-Carlvik, Lundeberg, S. Söderholm, M. Carlsson, Sjö-		
Trpt.	281,956: —	35,954: —

N:o 78.
Budgetförslag 1929 Folkskolan.

Trpt.	281,956 : —		35,954 : —
lund, S. Eriksson, H. Leandersson, Ringdahl, Bergström) lön i 4:de lönegraden à kr. 2,464 : —	61,600 : —		
4 ord. lärarinnor: (Nilsson, Larsson, Billby, E. Pettersson) lön i 4:de lönegraden (bostad och bränsle in natura) à kr. 1,870 : —	7,480 : —		
8 ord. lärarinnor (Svedin, Källbäck, H. Eriksson, G. Jäderlund, G. Persson, Norman, v. Essen, A. Söderholm) lön i 3:dje lönegraden à kr. 2,303 : —	18,424 : —		
3 ord. lärarinnor: (L. Pettersson, M. Verner, Thunell) lön i 2:dra lönegraden à kr. 2,142 : —	6,426 : —		
1 ord. lärarinna (Morberg) lön i 1:sta lölönegraden à kr.	1,981 : —		
1 e. o. lärarinna, lön kr.	1,767 : —		
2 e. o. lärarinnor, lön för vårterminen à kr. 976 : —	1,958 : —		
b) 2. Lärare i slöjd och huslig ekonomi:			
2 lärare i slöjd: (Ljung, Hammarsten) lön i 4:de lönegraden à kr. 3,705 : —	7,410 : —		
1 lärare i slöjd (Karlsson) lön i 3:dje lönegraden	3,490 : —		
1 lärare i slöjd (Ljungberg) lön i 1:sta lönegraden	3,061 : —		
3 lärarinnor i slöjd (Lindkvist, Vahlström, Hahr) lön i 4:de lönegraden à kr. 2,564 : —	7,692 : —		
1 lärarinna i slöjd (Morberg) lön i 3:dje lönegraden	2,403 : —		
2 lärarinnor i slöjd (Palmén, Footmeijer) lön i 2:dra lönegraden à kr. 2,242 : —	4,484 : —		
3 lärarinnor i slöjd (Gudmundsson, Eriksson, Svedin) lön i 1:sta lönegraden à kr. 2,081 : —	6,243 : —		
1 e. o. lärarinna i slöjd	1,867 : —		
2 lärarinnor i huslig ekonomi: (Thunell, Granér) lön i 4:de lönegraden à kr. 2,764 : —	5,528 : —		
1 lärarinna i huslig ekonomi (Karlsson) lön i andra lönegraden	2,442 : —	426,212 : —	
Dyrtidstillägg, förslagsvis		108,000 : —	
Trpt.		534,212 : —	35,954 : —

N:o 78.

Budgetförslag 1929.
Folkskolan.

	Trpt.	534,212:—	35,954:—
b) 3. Diverse undervisningsarvoden:			
För undervisning i slöjd för gossar	10,200:—		
För undervisning i slöjd för flickor	2,250:—		
Vikariearvode (förslagsvis)	6,000:—		
Privatläsning	600:—	19,050:—	
b) 4. Vaktmästare och städerskor:			
Löner och ålderstillägg till vaktmästarna Ekman, Andersson, Sahlkvist, Ekström, 17:IV à kr. 1,286:—	5,144:—		
Ersättning för ett rum till vaktmäst. Ekström vid Herrgärdsskolan	300:—		
(Bostad och bränsle in natura)			
Vaktmästaren vid Jakobsbergsskolan (Hilda Johansson), arvode	695:—		
(Bostad och bränsle in natura)			
Vaktmästaren vid Hammarby skola (Vedlund) arvode	965:—		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (M. Johansson) arvode	630:—		
(Bostad å ett rum, bränsle och lyse in natura)			
Städerskan vid Herrgärdsskolan (Elida Johansson), arvode	570:—		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (Suanna Jonsson) arvode	570:—		
Städerskan vid Djäknebergsskolan (M. Sjöberg), arvode	700:—		
Städerskan vid Djäknebergsskolan (O. Pettersson), arvode	700:—		
Städerskan vid Skepparbacksskolan (Thorell), arvode	1,085:—		
Städerskan vid Mariabergsskolan (A. Eriksson) arvode	525:—		
Städerskan vid Korsängsskolan (M. Andersson), arvode	570:—		
Städerskan vid Korsängsskolan (Mat. Andersson), arvode	570:—		
Städerskan vid Korsängsskolan (A. Eklund), arvode	570:—		
Städerskan vid Norra slöjdskolan (L. Andersson), arvode	220:—		
(Bostad å 1 rum, bränsle o. lyse in natura)			
Städerskan i Hwasserska gården (Söderkvist), arvode	280:—		
Bostad å 1 rum o. kök, bränsle o. lyse in natura			
Trpt.	14,094:—	553,262:—	35,954:—

N:o 78.
Budgetförslag 1929 Folkskolan.

Trpt.	14,094:—	553,262:—	35,954:—
Städerskan i Rosenlunds skola (Ramström) arvode	450:—		
Städerskan i Lundby kyrkskola (H. Lövstav) arvode	450:—		
Läkarearvode för vaktmästare och städerskor	160:—	15,154:—	
Dyrtidstillägg till vaktmäst. Ekman, Andersson, Sahlkvist och Ekström		6,192:—	
b) 5. Diverse arvoden:			
till skolläkaren	1,400:—		
„ sjukgymnastik	1,250:—		
„ simläraren	1,708:—		
„ simlärarinnan	1,386:—		
„ 3 tillsyningslärare à 500:—, 1 à 400:— samt 2 st. à 100:— kr.	2,100:—		
„ 1 tillsyningslärare i slöjd för gossar	500:—		
„ 1 tillsyningslärare i slöjd för flickor	500:—		
„ skrivbiträde å folkskoleexpeditionen ..	850:—		
„ bibliotekarie för lärjungebiblioteket ..	250:—	9,944:—	584,552:—
g) Pensioner:			
till f. folkskolläraren G. Alm	800:—		
„ f. småskollär:a J. Kjellin	600:—		
„ f. småskollär:a H. Törngren	390:—		
„ f. slöjdlär:a E. Hellström	910:—		
„ f. slöjdlär. J. F. Brandt	535:—		
„ f. folkskollär:a S. Hammarskiöld, Bohman, Persson, Svanholm, f. slöjdlär:a Emma Vahlbäck och f. småskollär:a O. Bergh	4,480:—		
„ f. vaktmäst. K. G. Lönnborgs änka....	200:—		
„ f. städerskan L. Pettersson	200:—		
„ f. städerskan C. Svedin	300:—	8,415:—	
Dyrtidstillägg till pensionärer		2,100:—	10,515:—
h) Premie för olycksfallsförsäkring			500:—
i) Skolträdgårdarna:			
1. Trädgården vid Västgötegatan:			
Omkostnader	550:—		
Arvode till trädgårdsläraren	1,000:—	1,550:—	
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Djäknebergs-, Skepparbacks- och Mariabergsskolorna (inkl. arvode till vårdaren 50:— kr.)		650:—	
Trpt.		2,200:—	631,521:—

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Folkskolan.

Trpt.		2,200 : —	631,521 : —
2. Herrgärdsskolan:			
Omkostnader	750 : —		
Arvode till trädgårdsläraren	1,000 : —	1,750 : —	
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Herrgärdsskolan och Norra slöjdskolan (inkl. arvode till vårdaren, 50 kr.)		550 : —	
3. Korsängsskolan:			
Omkostnader	750 : —		
Arvode till trädgårdsläraren	1,000 : —	1,750 : —	
Anslag till vård av skolgårdarna och parken vid Korsängsskolan (inkl. arvode till vårdaren, 50 kr.)		850 : —	
4. Hammarby m. fl. skolor:			
Hammarby skola:			
Omkostnader	400 : —		
Arvode till trädgårdsläraren	250 : —	650 : —	
Omkostnader vid Jakobsbergs skola		200 : —	
Omkostnader vid Lundby skola		200 : —	
Omkostnader vid Rosenlunds skola		200 : —	8,350 : —
j) Fri undervisningsmaterial till skolbarnen:			
1. Material till läs- och skrivämnen		20,000 : —	
2. Slöjdmateriel för gossar		2,000 : —	
3. Slöjdmateriel för flickor		4,000 : —	
4. Förbrukningsmateriel för skolköken		3,000 : —	29,000 : —
k) Undervisningsmaterial till skolornas förråd:			3,000 : —
m) Tandklinik:			
1. Lokalhyra		500 : —	
2. tandläkare, arvode (29/11 1923)		6,000 : —	
3. tandläkare, dyrtidstillägg, förslagsvis		3,000 : —	
4. tandläkareassistent, arvode		7,500 : —	
5. arvode till biträde		1,800 : —	
6. förbrukningsartiklar		2,000 : —	
7. eldning och renhållning		450 : —	
8. Utensilier		2,500 : —	23,750 : —
n) Trycknings- och annonskostnader			2,000 : —
o) Lärare- och lärjungebiblioteken:			
Lärarepersonalens bibliotek		400 : —	
Lärjungebiblioteket		500 : —	
Anslag till Västmanlands läns pedagogiska bibliotek		50 : —	950 : —
p) Skolresor:			
Bidrag till skolresor för lärjungarna			500 : —
r) Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn (förslagsvis)		4,000 : —	
Lokalhyra		600 : —	
Eldning och städning		400 : —	5,000 : —
Trpt.			704,071 : —

N:o 78.
Budgetförslag 1929 Folkskolan.

			Trpt.	704,071 : —
s)	Vatten, värme och belysning:			
	1. Vattenavgift		2,500 : —	
	2. Uppvärmning		26,000 : —	
	3. Belysning		5,000 : —	33,500 : —
t)	Skolbad:			
	Avlöning till baderskor		700 : —	
	Handdukstvätt och tvål		800 : —	
	Ersättning till varmbadhuset för simundervisningsbad		3,150 : —	4,650 : —
u)	Renhållning:			
	1. Skurning och rengöring		7,500 : —	
	2. Renhålling av gårdar		1,400 : —	
	3. Renhållning av gatorna utanför Skepparbacks-, Mariabergs- och Djäknebergsskolorna samt lärarebostäderna		1,000 : —	
	4. Sotning		500 : —	10,400 : —
v)	Diverse utgifter:			
	1. Brandstodsavgifter		1,400 : —	
	2. Telefoner till:			
	Djäknebergsskolan	162 : —		
	Skepparbacksskolan	110 : —		
	Herrgärdsskolan	110 : —		
	Folkskoleinspektörens expedition	168 : —		
	Folkskoleinspektörens bostad	70 : —		
	Korsängsskolan	238 : —		
	Lundby skola	137 : 32		
	Hammarby skola	114 : —		
	Jakobsbergs skola	110 : —		
	Tandkliniken	110 : —		
	Slöjdlärare Brandts bostad	70 : —		
	6 tillsyningslärare à 70 kr.	420 : —		
	Samtalsavgifter (förslagsvis)	120 : 68	1,940 : —	
	3. Postavgifter, förslagsvis		240 : —	
	4. Smärre reparationer av materiel och inventarier		2,500 : —	
	5. Barnbespisning, förslagsvis		9,000 : —	
	6. Hyra för lokaler i Hwasserska gården		2,000 : —	
	7. Oförutsedda utgifter		750 : —	17,830 : —

Utgifter för ränta och amortering:

		Resterande lånebelopp:	Ränta:	
y)	1. Obligationslån			
	1892 års lån	18,000 : —	635 : —	
	1902 „ „	114,810 : —	4,467 : 70	
	1907 „ „	27,200 : —	1,224 : —	
		Trpt.	6,326 : 70	770,451 : —

	Trpt.	6,326 : 70		770,451 : —
1910 års lån	250,250 : —	11,102 : 63		
1916 „ „	20,210 : —	1,010 : 50		
1919 „ „	138,850 : —	8,331 : —		
1922 „ „	61,360 : —	3,050 : 13		
1924 „ „	18,700 : —	935 : —	30,755 : 96	
2. Amorteringslån:				
Prästerskapets änke- och pupillkassa à 4,5 %	14,059 : 36	625 : 18		
Västmanlands läns sparbank à 5 %	31,883 : 07	1,594 : 15		
Västmanlands läns sparbank à 5 %	11,881 : 01	594 : 05	2,813 : 38	33,569 : 34
z) Lån. Kapitalavbetalningar:				
1. Obligationslån:				
1892 års lån à 4 %	18,000 : —	4,250 : —		
1902 „ „ à 4 %	114,810 : —	6,235 : —		
1907 „ „ à 4,5 %	27,200 : —	1,100 : —		
1910 „ „ à 4,5 %	250,250 : —	7,050 : —		
1916 „ „ à 5 %	20,210 : —	370 : —		
1919 „ „ à 6 %	138,850 : —	1,650 : —		
1922 „ „ à 5 %	61,360 : —	715 : —		
1924 „ „ à 5 %	18,700 : —	360 : —	21,730 : —	
2. Amorteringslån:				
Prästerskapets änke- och pupillkassa	14,059 : 36	673 : 88		
Västmanlands läns sparbank	31,883 : 07	1,158 : 05		
Västmanlands läns sparbank	11,881 : 01	381 : 95	2,213 : 88	23,943 : 88
			Summa kronor	827,964 : 22

INKOMSTER:

4 A. Folkskolan:

a) Statsbidrag:		
1. till folkskolan:		
För 17 ord. lärare à kr. 2,810 : —	47,770 : —	
„ 9 ord. lärare à kr. 2,510 : —	22,590 : —	
„ 11 ord. lärare à kr. 2,210 : —	24,310 : —	
„ 11 ord. lärarinnor à 2,310 : —	25,410 : —	
„ 10 ord. lärarinnor à 2,110 : —	21,100 : —	
„ 8 ord. lärarinnor à 1,910 : —	15,280 : —	
„ 3 ord. lärarinnor à 1,710 : —	5,130 : —	
„ 5 e. o. lärarinnor à 1,350 : —	6,750 : —	168,340 : —
	Trpt.	168,340 : —

N:o 78.
Budgetförslag 1929 Folkskolan.

	Trpt.		168,340 : —
2. Till småskolan:			
För 29 ord. lärarinnor à 1,530 : —		44,370 : —	
„ 6 ord. lärarinnor à 1,380 : —		8,280 : —	
„ 5 ord. lärarinnor à 1,230 : —		6,150 : —	
„ 1 ord. lärarinna à		1,080 : —	
„ 1 e. o. lärarinna à		900 : —	
„ 2 e. o. lärarinnor för vårterminen à 534 : 78		1,069 : 56	61,849 : 56
3. Till slöjdundervisningen:			
För gossar:			
52 grupper à kr. 146 : 88		7,637 : 76	
För flickor:			
82 grupper à kr. 146 : 88		12,044 : 16	19,681 : 92
4. Till undervisning i huslig ekonomi:			
18 kurser à kr. 229 : 50			4,131 : —
Dyrtidstillägg:			
5. Till lärare i läs- och skrivämnen		80,500 : —	
6. Till lärare i slöjd och huslig ekonomi		8,440 : —	88,940 : —
7. Till lärjungebiblioteket			150 : —
b) Barnbespisningen, anslag från Vahlbäckska fonden			2,000 : —
c) Arrendemedel:			
För jord å Iggebygärdet och äng å Trådarön, Staubska fonden			37 : —
d) Hyresmedel:			
För bostäder till lärare			5,600 : —
För uthyrning av skollokaler			800 : —
			351,529 : 48
e) Anslag från staden till folkskoleväsendet			476,434 : 74
	Summa kronor		827,964 : 22

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Folkskolan.

Bil. 4 B.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås fortsättningsskolor år 1929.

UTGIFTER:

Lärarearvoden	14,000 : —	
Föreståndarearvode	600 : —	14,600 : —
Fri undervisningsmateriel till skolans lärjungar		2,000 : —
Tryck- och annonskostnader		200 : —
Städning och renhållning		400 : —
Materiel till förråden samt diverse utgifter		1,000 : —
Summa kronor		18,200 : —

INKOMSTER:

Statsbidrag till lärarearvoden	9,200 : —
Anslag från staden till fortsättningsskolan	9,000 : —
Summa kronor	18,200 : —

Bil. 4 C 1.

N:o 78. *Budget-förslag 1929. Högre folkskolan.*

Utdrag ur protokoll vid styrelsens för högre folkskolan i Västerås sammanträde den 9 okt. 1928.

§ 3.

Upptogs till behandling förslag till 1929 års utgifts- och inkomststat för Västerås högre folkskola, vilket förslag sedermera skulle genom folkskolestyrelsen överlämnas till Stadsfullmäktige.

Någon förändring av innevarande års budget har ej ansetts påkallad. Styrelsen ville dock hemställa om att vid den lönerevision, som förberedes, befattningshavarna inom högre folkskolan måtte beredas förbättrade löneförmåner efter de grunder, som kunna komma att tillämpas för folkskolans lärare.

Styrelsen fann sig även föranlåten att efterlysa de utlovade åtgärder, varigenom läkarefrågan för högre folkskolan skulle komma att ordnas.

Västerås som ovan

EM. GRANÉR.

Rätt ur protokollet, betygar
Em. Granér.

Bil. 4 C 2.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Högre folkskolan år 1929.

4 B. Högre folkskolan:

UTGIFTER:

a)	Undervisningsmateriel		700: —
b)	Löner och arvoden:		
	Arvode till skolans rektor	900: —	
	1 ord. lärare (Fröier) lön i 4:de lönegraden	6,185: —	
	1 ord. lärare (Karlfors) lön i 3:dje lönegraden	5,773: —	
	Trpt.	12,858: —	700: —

N:o 78.
Budget-förslag 1929. Högre folkskolan.

	Trpt.	12,858 : —	700 : —
	1 ord. lärarinna (Gerland) lön i 2:dra lönegraden	4,393 : —	
	Arvode till timlärare och sjukvikarie	2,100 : —	
	Arvode till slöjdlärare	400 : —	
	Dyrtidstillägg	5,000 : —	24,751 : —
c)	Trycknings- och annonskostnader		250 : —
d)	Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärarna		607 : 50
c)	Biblioteket		300 : —
		Summa kronor	26,608 : 50

INKOMSTER:

a)	Statsbidrag till avlöningar	11,822 : —
	Statsbidrag till dyrtidstillägg	4,315 : —
	Statsbidrag till bibliotek	150 : —
		16,287 : —
b)	Stadens anslag till Högre folkskolan	10,321 : 50
	Summa kronor	26,608 : 50

Bil. 4 E 1. N:o 78. *Budgetförslag 1929. Undervisningsändamål.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade inkomst- och utgiftsstat får styrelsen för Västerås Arbetareinstitut härmed vördsamt anhålla, att Stadsfullmäktige måtte för år 1929 bevilja institutet ett anslag av 18,800 kronor för uppehållande av institutets biblioteksverksamhet.

Den flitiga användningen av bibliotekets bokförråd, som styrelsen med tillfredsställelse kunnat konstatera sedan flera år, fortsätter alltjämt. För första gången på åtskilliga år kan emellertid ej någon höjning av boklånens antal antecknas, tvärtom har en sänkning inträtt. År 1926 var boklånens antal 91,622, förlidet år 91,202, alltså en sänkning av 420. Visserligen är sänkningen obetydlig, men den måste dock beklagas, då med all säkerhet en avsevärd ytterligare höjning skulle kunna framarbetas. Orsakerna till sänkningen kunna givetvis vara flera, men otvivelaktigt har knappheten av medel för nyinköp och underhåll av bokförrådet starkt bidragit till sänkningen. En annan faktor av lika vital betydelse för bibliotekets utveckling och användning är dess lokalutrymme. För såväl själva expedieringen som för böckernas förvaring och deras överskådliga och praktiska uppställning är nuvarande utrymmen synnerligen knappa. Det enda egentliga studierummet måste nu även användas som bokmagasin. Detta är givetvis beklagligt, ty ett åtminstone i någon mån avskilt studierum är en nödvändighet vid varje bibliotek. — Skall biblioteket kunna vidare utveckla sin verksamhet måste anslagen till inköp av ny litteratur och bibliotekets underhåll i övrigt höjas, men därjämte måste bibliotekets lokalfråga med det snaraste upptagas till allvarlig prövning. För året begär styrelsen en höjning av anslaget för nyinköp av litteratur med 1,000 kr. och för inbindning och reparationer med 300 kronor.

— Den nuvarande bibliotekarien har med största intresse och omsorg skött sin tjänst sedan 1922. Arbetet vid biblioteket har under denna tid avsevärt ökats. Under de senaste två åren har bibliotekarien även demonstrerat biblioteket för alla de från folkskolan avgående klasserna. Det har också visat sig, att bibliotekets boksamling alltmera anlitas av stadens skolungdom och annan ungdom. Dessa lånesökande måste dock oupphörligt hjälpas till rätta av bibliotekets personal, främst av bibliotekarien. På grund härav har

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Undervisningsändamål.*

styrelsen på bibliotekariens ansökan ansett en höjning av bibliotekariens arvode med 500 kr. vara väl motiverad.

Med hänvisning till vad här sålunda anförts får styrelsen framföra en vördsam och enträgen vädjan, att Stadsfullmäktige måtte bevilja det nu begärda anslaget, så att biblioteket må i görligaste mån kunna fylla sin uppgift i vårt samhälle.

Västerås den 5 november 1928.

På Västerås Arbetareinstituts styrelses vägnar:

FREDR. FÅHRÆUS.

Georg Leontein.

Bil. 4 E. 2.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde med Västerås Arbetareinstituts styrelse den 5 november 1928.

§ 1.

Upprättades följande inkomst- och utgiftsstat för biblioteket för år 1929.

Inkomster:

Beräknat anslag från Västerås stad	18,800 : —
Statsbidrag	400 : —
Kronor	19,200 : —

Utgifter:

Avlöningar	8,380 : —
Inköp av litteratur	4,000 : —
Inbindning och reparation av böcker	2,500 : —
Hyra	2,400 : —
Bränsle och lyse	800 : —
Rengöring, eldning och extra vakthållning	600 : —
Extra hjälp i biblioteket, trycksaker och diverse	520 : —
Kronor	19,200 : —

— —

Västerås som ovan.

GEORG LEONTEIN.

Rätt ur protokollet, betygar:

Georg Leontein.

Bil. 4 E 3.

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Undervisningsändamål.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads anstalter för yrkesundervisning får härmed överlämna sitt förslag till stat för läsåret 1929—1930. Några mindre ändringar från föregående års förslag ha blivit gjorda, betingade av de gångna årens erfarenheter. Sålunda har kontot för värme och ljus m. m. ökats från 7,500 till 8,450 kronor, diverse utgifter minskats med 200 kronor, medan likaså inkomster av elevavgifter sjunkit från 6,200 till 4,500 kronor. Kommunens anslag beräknas därför till 27,500 kronor, vilket med c:a 1,000 kronor understiger det under året 1927—1928 utbetalda bidraget. kronor 28,453:67.

Västerås den 15 november 1928.

FREDR. FÅHRÆUS.

Ordf. i Styrelsen för Västerås stads anstalter för yrkesundervisning.

Erik Lundahl.

Bil. 4 E 4.

Västerås stads anstalter för yrkesundervisning.

Inkomst- och utgiftsförslag för anslagsåret 1929.

INKOMSTER:

1.	Beräknade statsunderstöd:		
	A. i förevarande ansökning:		
	a) till avlöning åt rektor och övriga lärare	21,500:—	
	b) till inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	750:—	
	c) till underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	750:—	23,000:—
	B. till bibliotek, därest särskilt understöd i härför föreskriven ordning sökes		350:—
2.	Av landsting anvisade eller påräknade understöd		4,000:—
3.	Av hushållningssällskap anvisade eller påräknade understöd		—
4.	Av föreningar eller enskilda anvisade eller påräknade understöd		500:—
5.	Avkastning av donationer och fonder		300:—
6.	Lärjungeavgifter		4,500:—
7.	Säljbar produktion		1,200:—
8.	Att av kommunen tillskjutas		27,500:—
		Summa	61,350:—

N:o 78.
Budgetförslag 1929. Undervisningsändamål.

UTGIFTER:

1.	Rektorsarvode	2,500: —	
2.	Övriga lärararvoden	41,000: —	43,500: —
3.	Inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	1,500: —	
4.	Underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	1,500: —	3,000: —
5.	Bibliotekskostnader		700: —
6.	Förbrukning av råvaror för den säljbara produktionen	1,200: —	
7.	Avlöning till lärjungarna för produktivt arbete	— — —	1,200: —
8.	Stipendier och premier		300: —
9.	Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning		8,450: —
10.	Administrationskostnader (utom rektorsarvode)		2,000: —
11.	Övriga utgifter		2,200: —
		Summa	61,350: —

Bil. 5 a.

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Hälsovårdsnämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1929 och därvid anföra.

I sitt förslag till budget för innevarande år överförde Hälsovårdsnämnden lön för en tillsyningsman från köttbesiktningsbyråns till allmänna hälsovårdens stat, under åberopande av att lönen icke kunde bestridas av byråns inkomster, då denne tillsyningsman efter indragande av en tillsyningsmannabefattning vore uteslutande sysselsatt med allmänna hälsovårdsuppgifter. Magistraten i staden tillstyrkte detta Hälsovårdsnämndens förslag med framhållande, att efter de av Hälsovårdsnämnden lämnade uppgifterna, det icke kunde anses överensstämmande med gällande författningar att avlöningsbeloppet för en tillsyningsman bibehölls å köttbesiktningsbyråns stat. Stadsfullmäktige beslöto efter förslag av Drätselkammaren likväl att avslå Nämndens förslag.

Hälsovårdsnämnden upprepar i nu föreliggande budgetförslag för år 1929 fjolårets hemställan och får, förutom vad redan förut i denna fråga blivit anfört, framhålla, att Nämnden nu står i begrepp att till Kungl. Medicinalstyrelsen ingiva förslag till taxa för köttbesiktning i staden för åren 1929—1930 och att, alldenstund vid förslaget skola lämnas uppgifter över för dessa år beräknade utgifter och inkomster, befogade anmärkningar givetvis kunna riktas däremot, att, i strid mot gällande författningar och mot vad i övrigt med god ordning är överensstämmande, byråns utgifter för köttbesiktningen i staden utan rimliga skäl belastas med kostnaderna för avlönande av en hälsovårdstillsyningsman, som uteslutande står till den allmänna hälsovårdens förfogande.

Stadssjuksköterskan Sandén, som räknar tjänsteår fr. o. m. år 1926, är sålunda berättigad till uppflyttning i 4:II.

Ersättning för hållande av velociped är upptagen å allmänna hälsovårdens stat för den från köttbesiktningsbyråns stat överförde tillsyningsmannen.

Under hänvisning till de skäl, som i förslaget till innevarande års budget anfördes, upprepar Nämnden sitt, av Stadsfullmäktige då ej godkända förslag om telefoner till tillsyningsmännens bostäder.

N:o 78.
Budget-förslag 1929 Hälsovårdsnämnden.

Särskiljandet av allmänna hälsovårdens och bostadsinspektionens expeditionslokaler nödvänddiggör telefon till bostadsinspektionsbyrån.

Som det torde vara för Stadsfullmäktige känt finns i staden för närvarande endast en ambulansautomobil. Flerfaldiga gånger har det, vid de tillfällen ambulansbilen av en eller annan anledning icke varit brukbar, visat sig stora olägenheter härav, speciellt vid inträffade olycksfall. Möjligheter till en provisorisk förbättring av dessa förhållanden torde emellertid föreligga. Preliminära förhandlingar med Automobilcentralen i Västerås synas kunna leda till sådant resultat, att mot en årlig ersättning till Automobilcentralen, en sjuktransportbil av system Gewa skulle stå till allmänhetens förfogande för sjuktransporter enligt blivande närmare bestämmelser. På förhandlingarnas nuvarande ståndpunkt kan något bestämt belopp ej angivas av Nämnden, utan anhåller Nämnden, att Stadsfullmäktige ville i princip godkänna Nämndens förslag samt för ändamålet förslagsvis anvisa 500 kronor.

Kostnaderna för olycksfallsförsäkringspremier måste på grund av vissa lagändringar beräknas något höjda.

Å köttbesiktningsbyråns stat märkes att arvoden till extra personal äro upptagna med 1,800 kronor, att genomgripande reparationer av byrålokalerna nödvändiggöra höjning av underhållsanslaget samt att posten diverse kostnader höjts med 200 kronor.

Hälsovårdsnämnden hemställer alltså,

att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för Nämnden för år 1929.

Västerås den 24 oktober 1928.

För Hälsovårdsnämnden:

VICTOR ÅSBERG.

Eric Plantin.

Bil. 5 b.

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Hälsovårdsnämnden.*

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Hälsovårdsnämnd för år 1929.

UTGIFTER:

5. Hälso- och sjukvård.

A. Allmänna hälso- och sjukvården:

b) 1. Löner och arvoden:

1:ste stadsläkaren, 32:IV		4,035:—	
2:dre stadsläkaren, 28:IV	3,363:—		
Extra arvode (25/3 1923)	1,600:—	4,963:—	
Distriktsläkaren, 21:III		2,388:—	
Arvode till sundhetsinspektören (Statsanslag)		1,100:—	
1:ste tillsyningsmannen, 24:IV		2,829:—	
Två tillsyningsmän, 18:IV à kr. 2,217:—		4,434:—	
En stadssjuksköterska, 6:IV		921:—	
En stadssjuksköterska, 6:I		750:—	
En stadssjuksköterska för mindre bemedlade, 4:III		696:—	
En stadssjuksköterska för mindre bemedlade, 4:II		648:—	
(Avgifter till stadens pensionskassa avdrages för varje sköterska med 48:— kr. för år).			
Kost à epidemisjukhuset		1,340:—	
Kostpenningar under semester, 60 dagar à 2:— kronor		120:—	
Bidrag till avlönande av tre distriktsbarnmorskor	850:—		
Ersättning för bostad	350:—		
Ersättning för bränsle	150:—		
	1,350:—	4,050:—	
Dyrtidstillägg till ovanstående personal efter index 175		13,465:45	
Ersättning till 3 tillsyningsmän och 2 stadssjuksköterskor för mindre bemedlade för hållande av velociped		150:—	41,889:45
		Trpt.	41,889:45

N:o 78.
Budgetförslag 1929. Hälsovårdsnämnden.

		Trpt.	41,889 : 45	
b) 2. Pensioner:				
Till f. stadsbarnmorskan L. Närström	400 : —			
Till f. sjuksköterskan K. Thunell	500 : —			
Till f. hälsovårdstillsyningsmannen C. A. Holtz	1,450 : —	2,350 : —		
Dyrtidstillägg till ovanstående		1,175 : —	3,525 : —	
c) Diverse utgifter:				
1. Barnmorskorna:				
Tre telefoner à 70 kr.	210 : —			
Förbrukningsartiklar	100 : —	310 : —		
2. Kostnader för skyddskoppympning		100 : —		
3. Telefoner till:				
1:ste stadsläkarens bostad ..	70 : —			
2:dre stadsläkarens bostad ..	70 : —			
Distriktsläkarens bostad	70 : —			
Stadssjuksköterskornas bostad	240 : —			
Hälsovårdsnämndens byrå ..	110 : —			
1:ste tillsyningsmannens bostad	70 : —			
Två tillsyningsmäns bostäder	140 : —			
Samtalsavgifter, förslagsvis	10 : —	780 : —		
2. Desinfektionskostnader		400 : —		
5. Tryck- och annonskostnader		200 : —		
6. Diverse: häri inräknat inköp av matvaruprov, analysavgifter m. m.		1,200 : —		
7. Anslag till Västerås stads förening mot tuberkulos för uppehållande av dispensärverksamheten (28/12 1920)		4,000 : —		
Lokalhyra till d:o		600 : —		
9. Ambulansautomobilen:				
Drift- och underhållskostnader	700 : —			
Skötsel och underhåll å brandstationen	3,000 : —			
Anslag för hållande av reservsjuktransportautomobil	500 : —	4,200 : —		
10. Premier för olycksfallsförsäkringar		100 : —		
11. Hälsovårdsnämndens byrå:				
Hyra för år 1929	300 : —			
Städning, eldning och belysning för år 1920	500 : —	800 : —	12,690 : —	58,104 : 45
			Trpt.	58,104 : 45

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Hälsovårdsnämnden.

			Trpt.	58,104 : 45
B. Bostadsinspektionen:				
b) Löner och arvoden:				
Bostadsinspektrisen, 19:III	2,190 : —			
Dyrtidstillägg	1,585 : 50	3,775 : 50		
Ersättning för hållande av velociped		30 : —	3,805 : 50	
c) övriga utgifter:				
Tryck, annonser och diverse		50 : —		
Telefon till byrån		110 : —	160 : —	3,965 : 50
C. Köttbesiktningsbyrån:				
b) Löner och arvoden:				
Föreståndaren, 29:IV	3,531 : —			
Extra arvode	2,000 : —	5,531 : —		
En andra besiktningsman, arvode (28/12 1918)		1,300 : —		
Vaktmästaren, 11:III	1,374 : —			
Extra arvode	600 : —			
	1,974 : —			
Avgår för 1 rum och kök med värme	519 : —	1,455 : —		
Bokförare och kassör, arvode (25/5 1920)....		2,800 : —		
Två mikroskopister och ett biträde		2,700 : —		
Dyrtidstillägg till ordinarie personal		3,219 : 45		
Arvode till extra personal		1,800 : —	18,805 : 45	
c) Diverse utgifter:				
1. Värme, belysning och vatten		700 : —		
2. Telefoner till:				
Byråns expedition		212 : —		
3. Tvätt		150 : —		
4. Underhåll av byggnader		1,500 : —		
5. Hyra		3,000 : —		
6. Premie för olycksfallsförsäkring		100 : —		
7. Diverse		800 : —	6,462 : —	25,267 : 45
D. Polikliniken för könssjuka:				
Värme, lyse och städning			600 : —	
Lokalhyra			600 : —	
Telefon			110 : —	
Diverse			200 : —	1,510 : —
			Summa kronor	88,847 : 40

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Hälsovårdsnämnden.

INKOMSTER:

5. Hälso- och sjukvård.

A. Allmänna hälso- och sjukvården.

1.	Statsanslag åt sundhetsinspektören	1,100: —	
2.	Betalda utryckningar med ambulansautomobilen	400: —	
3.	Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	800: —	
4.	Protokollslösen	300: —	2,600: —
C.	Köttbesiktningsbyrån:		
	Besiktningsavgifter		25,267: 45
	Brist att genom uttaxering fyllas		60,979: 95
		Summa kronor	88,847: 40

Bil. 6 A 1.

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Gatuläggning.*

Förslag till stensättning av Karlsgatan från Stora gatan till Munkgatan.

Körbanan sättes med smågatsten inom cementkantsten. Trottoarerna grusfyllas. Inkörsportarna sättas med smågatsten.

Kostnad.

800 m² Upphuggning av makadamgatan à 2 : —	1,600 : —
250 m² Uppbrytning av gamla grunder à 6 : —	1,500 : —
390 m³ Grus och fyllning à 6 : 50	2,530 : —
150 m. Cementkantsten inkl. läggning à 6 : 80	1,020 : —
550 m² Ny smågatsten inkl. sättning à 8 : —	4,400 : —
Diverse och oförutsett	450 : —
Kronor	11,500 : —

Västerås den 8 november 1928.

GÖSTA SMITT.

Bil 6 A 2.

Förslag till omsättning av Vasagatan mellan Stora gatan och Trädgårdsgatan.

Gamla kantstenen omhugges och användes, å nedre delens västra sida inlägges ny kantsten. Trottoarerna sättes med fältsten och Klinkerplattor.

Kostnad.

2,050 m² Uppbrytning och bortföring à 0 : 90	1,845 : —
410 m. Kantstensränna à 1 : 50	615 : —
300 m. Omhuggning av kantsten à 4 : —	1,200 : —
Läggning av kantsten, 300 m. à 1 : —	300 : —
Trpt.	3,960 : —

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Gatuläggning.

	Trpt.	3,960 : —
110 m. Ny kantsten inkl. läggning à 10 : —		1,100 : —
615 m³ Grus och fyllning à 6 : 50		3,997 : 50
1,200 m² Smågatsten inkl. läggning à 8 : —		9,600 : —
160 m² Plattor à 7 : —		1,120 : —
900 m² Sättning av trottoarer à 2 : —		1,800 : —
Diverse och oförutsett		922 : 50
	Kronor	22,500 : —

Västerås den 30 oktober 1928.

GÖSTA SMITT.

Bil. 6 A 3.

Förslag till omläggning och stensättning av Munkgatan.

Mellan Fiskartorget och Vasagatan.

För denna gatudel föreslås att trädraden efter södra sidan borttages och en trottoar av fyra meters bredd utlägges efter samma sida. En körbana av tio meter sättes med smågatsten inom granitkantsten. Planteringen efter norra sidan avkortas mot Vasagatan så att gatukrysset bliver tillräckligt, vidare utfylles den så att den kommer i jämnhöjd med kantstenen, som begränsar körbanans norra sida. Trottoaren vid gatans södra sida sättes med smågatsten.

Nuvarande norra körbanan bibehålles och repareras.

Kostnad.

475 m² Uppbrytning och bortföring av gata à 0 : 80		380 : —
350 m³ Schaktning och bortföring av fyllning à 4 : —		1,400 : —
532 m³ Grus och fyllning à 6 : 50		3,458 : —
200 m. Kantsten inkl. läggning à 10 : —		2,000 : —
1,350 m² Ny smågatsten incl. sättning à 8 : —		10,800 : —
En rännstensbrunn		350 : —
Stuprännor, borttagning av träd m. m.		1,612 : —
	Kronor	20,000 : —

Från Vasagatan till Sturegatan.

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Gatuläggning.*

Planteringen borttages, gatan utlägges med tio meters körbana inom granitkantsten. Trottoarer om fyra meters bredd å båda sidor grusfyllas.

Kostnad.

630 m² Uppbrytning och bortföring av gata à 2: —	1,260: —
504 m³ Schaktning och bortföring av fyllning à 4: —	2,016: —
588 m³ Grus och fyllning à 6: 50	3,822: —
105 m. Läggning av gammal kantsten à 2: —	210: —
105 m. Ny kantsten inkl. läggning à 10: —	1,050: —
1,050 m² Ny, smågatsten incl. sättning à 8: —	8,400: —
Borttagning av träd, stuprännor, påsand m. m.	1,742: —
Kronor	18,500: —

Från Sturegatan till Kopparbergsvägen.

Samma gatulängd och bredd och samma arbete som föregående	18,500: —
Kronor	18,500: —

Från Kopparbergsvägen till Karlsgatan.

Planteringen borttages, gatan utlägges med tio meters körbana inom granitkantsten. Trottoarer om fyra meters bredd å båda sidor grusfyllas, framför Garaget sättes norra trottoaren med smågatsten.

Kostnad.

400 m² Uppbrytning och bortföring av gammal körbana à 2: 40	2,400: —
540 m³ Grus och fyllning à 6: 50	3,510: —
130 m. Läggning av gammal kantsten à 2: —	260: —
75 m. Ny kantsten inkl. läggning à 10: —	750: —
1,000 m² Ny, smågatsten à 8: —	8,000: —
Borttagning av träd, stuprännor, påsand m. m.	1,580: —
Kronor	16,500: —

Västerås den 12 november 1928.

GÖSTA SMITT.

N:o 78.
Budgetförslag 1929. Gatuläggning.

Bil. 6 A 4.

Förslag till omsättning av gator å Hamnområdet.

Fältstenen i körbanan uppbrytes till fem meters bredd, varefter den uppbrytna delen sättes med smågatsten. Denna del av gatan höjes något över kvarliggande fältsten så att avrinning åt sidorna möjliggöres. Fältstenen i gatan repareras.

Kostnad.

Körbanan från järnvägen ned till Aros tilläggsplats väster om Hamnpaviljongen 220×5 m. 1,100 m².

Uppbrytning och bortforsling av 1,200 m² à 0 : 90	1,080 : —
Grus och fyllning, 330 m³ à 6 : 50	2,145 : —
Smågatsten inkl. sättning, 1,100 m² à 7 : 50	8,250 : —
Reparation av fältstenen å sidorna	1,300 : —
Avlopp och oförutsett	1,225 : —
Kronor	14,000 : —

Från ovanskrivna huvudgata till spåret vid Hamnmagasinena, 200× 5 m. = 1,000 m².

Samma gatubredd och samma beräkningsgrund som föregående	12,700 : —
Kronor	12,700 : —

Gatan öster, om Hamnpaviljongen ned till kran N:o 1, 130×5 m. = 650 m². Enligt samma beräkning	8,500 : —
Kronor	8,500 : —

Förbindelse mellan gatorna öster och väster om Hamnpaviljongen strax norr om Aros magasin. Enligt samma beräkning som ovanstående	2,550 : —
Kronor	2,550: -

På grund av framställd önskan har uppställningen givits ovanstående form och då avsetts att vägen rakt ned mot färjans tilläggsplats nu först ordnades, för min del anser jag den östligaste vägen ned mot hamnmagasinen vara den mest trafikerade och kan då meddela att denna kostar 15,500 kr. på enahanda sätt uträknat.

Västerås den 26 november 1928.

GÖSTA SMITT.

Bil. 6 C. a.

N:o 78.
Budget-förslag 1929.
Planterings-nämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Planteringsnämnden får härmed överlämna förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1929 och i anledning därav anföra.

I avsikt att göra sin budget överensstämmande med utgifts- och inkomststater för övriga förvaltande Nämnder och Styrelser har Nämnden i budgetens början infört en ny rubrik ”Anskaffning och underhåll av inventarier”. Till denna rubrik har överförts under c. 13 upptagen utgiftspost ”reparation av redskap” samt under c. 21 angiven utgift för ”målning av soffor”. Härjämte äskas under denna rubrik ett nytt särskilt anslag för inköp av redskap uppgående till 500 kronor.

Under rubriken ”Löner och arvoden” märkes att stadsträdgårdsmästaren, som räknar tjänsteår fr. o. m. år 1920, är berättigad till uppflyttning i 30:IV. Pensionsersättning till Änkefru Forsberg skall på grund av hennes timade frånfälle utgå.

På förslag av Nämnden, som fann nödvändigt att omhändertaga och vårda en del öppna och oanvända platser inom staden, medgåvo Stadsfullmäktige vid fastställande av budget för Nämnden för innevarande år, att anslaget för planteringar utmed Hamngatan etc. höjdes med 1,000 kronor. För fullföljande av detta under år 1928 påbörjade arbete, varav särskilt må märkas uppsnyggande och tillsyn av en del områden, belägna utefter stadens infartsvägar, anhåller Nämnden att även för år 1929 detta anslag beviljas.

Då växtbeståndet i Botaniska trädgården behöver revideras samt en del omläggningar därstädes är önskvärd, hemställer Nämnden, att anslaget för trädgårdens underhåll höjes med 200 kronor.

I anledning av att priset på gräsfrö mer än fördubblats och att samma prissättning kan väntas under år 1929 synes det nödvändigt att anslaget för inköp av gräsfrö och lökväxter höjes med 500 kronor.

Enär mellan stadens förvaltningar och åkeriägarefackföreningen i staden nytt avtal om körslor träffats, varigenom timlönen för dessa höjts från kronor 1,50 till kronor 1,80, nödgas Nämnden begära en höjning av 500 kronor även för detta anslag.

Anslaget för parkvakt torde upptagas även för år 1929.

N:o 78
Budget-förslag 1929.
Planterings-nämnden.

Som extra anslag för år 1929 hemställes om ett sådant à 300 kr. för inköp av nya gräsklippningsmaskiner samt om ett à 900 kr. för anordnande av nya gungställningar i Vasaparken och Rudbecksparken. De gamla gungställningarna därstädes äro nämligen icke vidare användbara utan behöva ersättas med nya. Det är avsett att anbringa ställningarna i U-balkar av järn, som nedgjutes i betong. Anläggningskostnaden blir härigenom något högre, men hållbarheten desto större.

Planteringsnämnden hemställer alltså

att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för Nämnden för år 1929.

Västerås den 16 oktober 1928.

För Planteringsnämnden:

AND. PERS.

Eric Plantin.

Bil. 6 C b.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Planteringar år 1929.

6 c. Planteringar.

UTGIFTER:

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier:		
	1. Anskaffning av redskap	500:—	
	2. Underhåll av redskap	1,000:—	
	3. Målning av soffor	500:—	2,000:—
b)	Löner och arvoden:		
	Stadsträdgårdsmästaren, 30:IV	3,699:—	
	Trädgårdsmästaren 18:III	2,088:—	
	Elever, förslagsvis	5,000:—	
	Trädgårdskonsulenten, arvode för år 1929	1,050:—	
	Dyrtidstillägg till ordinarie befattningshavare	3,804:15	15,641:15
		Trpt.	17,641:15

N:o 78. Budgetförslag 1929. Blanteringsnämnden.

	Trpt.	17,641 : 15
c) Skötsel och underhåll:		
1. Vasaparken, inklusive parken vid Aseas kontor ..	4,500 : —	
2. Stadsparken	1,500 : —	
3. Kyrkogårdarna samt planteringarna kring domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)....	4,100 : —	
Planteringar utmed Hamngatan, Esplanader, Högre Allm. Läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan, Skarpskytte- och Stadshusplanteringen m. m.	7,000 : —	
4. Rudbecksparken	750 : —	
5. Djäkneberget	3,000 : —	
6. Stallhagen, Mariaberget och Käringberget	1,500 : —	
7. Elba och östra holmen	1,500 : —	
8. Botaniska trädgården vid Högre allm. läroverket	1,000 : —	
9. Slottsparken	1,000 : —	
10. Gräsfrö och lökväxter till alla planteringar	2,000 : —	
11. Körslor till alla planteringar	3,000 : —	
12. Växthus och drivbänkar, bränsle m. m.	3,000 : —	
14. Grus till alla planteringar	2,000 : —	
15. Tillsyn av fåglar i Svartån	600 : —	
16. Brandstods- och telefonavgifter	250 : —	
17. Olycksfallsförsäkringar, läkarevård, medicin och sjukhjälp	500 : —	
18. Årsavgift i hembygdsföreningen och Västmanlands läns trädgårdsförening	65 : —	
19. Oförutsedda utgifter	750 : —	
20. Ersättning till timavlönade arbetare under semester	700 : —	
Avlöning till parkvakt	1,400 : —	40,115 : —
d) Extra utgifter:		
1. Inköp av gräsklippningsmaskiner	300: —	
2. Uppsättande av nya gungställningar i Vasaparken och Rudbecksparken	900 : —	1,200 : —
	Summa kronor	58,956 : 15

INKOMSTER:

Ersättning från kyrkokassan för skötsel av kyrkogårdarna och planteringarna vid Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	4,100 : —	
Anslag för vård av Slottsparken	1,000 : —	
Försäljningsmedel och dekorationer	3,000 : —	
Ersättning från Asea för underhåll av planteringen framför kontorsbyggnaden	500 : —	8,600 : —
Brist att genom uttaxering fyllas		50,356 : 15
	Summa kronor	58,956 : 15

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Hamnen.

Bil. 8 a.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för hamnen för år 1929 och därvid anföra.

Under rubriken ”Nyanläggningar” märkes att första årets amortering av kostnaderna för fyrbelysningen å Stora Sandskär är upptagen med 900 kronor.

Anslaget för underhåll och reparationer av kajer, dukdalber och båtbryggor, som innevarande år höjdes till 10,000 kronor, torde kunna sänkas till förutvarande belopp, 6,000 kronor. Av detta anslag avser Hamnstyrelsen att använda 2,000 kronor till reparation av båtbryggorna utmed östra stranden av Svartån, vilka bryggor, speciellt de vid inloppet, befinna sig i mycket dåligt skick.

Såväl i förslaget till budget för år 1927, som ock för innevarande år har Hamnstyrelsen anmält att östra kajen i gamla hamnen befinner sig i synnerligen dåligt skick och därför begärt anslag för reparationers påbörjande. Det har emellertid visat sig att enbart träreparationer av kajen icke äro tillfyllest för att sätta densamma i sådant stånd, att densamma effektivt kan utnyttjas. För att ett sådant utnyttjande skall kunna ske bör kajen byggas så solid, att densamma blir bärande för en portalkran och så att uppmuddring utanför densamma till från början avsett djup kan ske utan därmed sammanhängande risker av ras. För uppnående av dessa önskemål avses pålningen böra förstärkas och en kajkropp av betong gjutas. Samtliga dessa spörsmål utredas för närvarande av en särskilt tillsatt kommitté inom hamnstyrelsen och kan styrelsen först längre fram till Stadsfullmäktige inkomma med utredning och förslag i frågan, men anser styrelsen dock, att frågan redan nu kommit i det läget att anslag bör anvisas för ändamålet, varför styrelsen hemställer om ett anslag av 21,000 kronor för ombyggnadens påbörjande.

En något mer omfattande grusning å hamnen än som eljest är bruklig, torde bliva nödvändig under år 1929, varför Styrelsen hemställer att anslaget härför höjes med 300 kronor.

Biträdet å hamnkontoret har därstädes varit anställd omkring 10 år och kan numera tagas i anspråk för mera ansvarsfyllda uppgifter, varför Styrelsen hemställer att hans arvode höjes med 300 kronor.

Kostnaderna för städning och eldning synas icke förslå utan hemställer Styrelsen att detta anslag höjes till 400 kronor.

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Hamnen.*

Enär Styrelsen för hamnens del ingått i föreningen Inre Vattenvägar är härför årsavgift upptagen till ett belopp av 150 kronor.

Premien för olycksfallsförsäkringen är något höjd.

Den ökade driften i hamnen föranleder styrelsen att upptaga ett med 1,000 kronor förhöjt anslag för avlönande av kranskötare.

Den alltmer ökade trafiken inom hamnen har givit styrelsen anledning att beräkna inkomsterna av hamnen till högre belopp än innevarande år.

Hamnstyrelsen hemställer alltså

att Stadsfullmäktige ville fastställa bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för styrelsen för år 1929.

Västerås den 23 oktober 1928.

För Hamnstyrelsen:
PAUL ANDERSON.

Eric Plantin.

Bil. 8 b.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads hamn år 1929.

UTGIFTER:

A. Den egentliga hamnen.

A. Nyanläggningar:			
4:de, 1929 års avbetalning å reparationsanslaget å kr. 20,932:12 (16/12 1924—29/1 1925)..		4,186:42	
1:sta, 1928 års amortering av fyrbelysningen å Stora Sandskär (Stadsfullmäktiges beslut den 23/2 1928		900:—	5,086:42
a) 1. Underhåll och reparationer:			
1 a. Kajer, dukdalber och båtbryggor	6,000:—		
1 b. Särskilt anslag för ombyggnad av östra kajen	21,000:—	27,000:—	
Trpt.		27,000:—	5,086:42

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Hamnen.

	Trpt.		27,000 : —	5,086 : 42
2.	Grusning å hamnen		800 : —	
3.	Hamnskjulen		200 : —	
4.	Underhåll av inventarier och nyanskaffningar		100 : —	
	Drift och underhåll av motorbåten		200 : —	28,300 : —
b)	Löner och arvoden:			
	Hamnkaptenen, 33 :III (25/8 1927)		4,002 : —	
	Dyrtidstillägg		2,400 : 60	
	Biträde å hamnkontoret		2,100 : —	
	Hamnens andel i stadens allmänna omkostnader (byggnadschef, polis, bokföring m. m.)		4,000 : —	
	Ersättning till befäl å fartyg i regelbunden trafik för av dem upprättad uppbörd och redovisning av hamnavgifter för varor, 7 % å uppbörden, kronor 45,000 : —		3,150 : —	15,652 : 60
c)	Övriga utgifter:			
1.	Hamnkontoret:			
	Hyra av lokal	500 : —		
	Skrivmaterial och tryck	300 : —		
	Telefonavgifter för ledningar till:			
	Hamnkontoret 110 : —			
	Hamnkaptenens bostad 70 : —			
	Kranmaskinistförmannens bostad 70 : —			
	Samtalsavgifter, förslagsvis 75 : —	325 : —		
	Städning och eldning	400 : —	1,525 : —	
2.	Belysning å hamnen		1,200 : —	
3.	Renhållning å hamnen		1,800 : —	
4.	Årsavgift till Svenska Hamnförbundet		100 : —	
	och Föreningen Inre Vattenvägar		150 : —	
5.	Olycksfallsersättning för F. Svanström		48 : —	
6.	Premie för olycksfallsförsäkring		275 : —	
7.	Diverse och oförutsedda utgifter		154 : 55	5,252 : 55
			Trpt.	54,291 : 57

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Hamnen.*

Trpt. 54,291 : 57

d) 1. Räntor:

Hamnbyggnaden:

(Enligt av Stadsfullmäktige den 22 dec. 1920 godkänd plan).

Andel i obligationslån:	Resterande lånebelopp	Ränta	
1896 års lån à 5 %	4,905 : —	245 : 25	
1907 „ „ à 4,5 %	114,500 : —	5,152 : 50	
1916 „ „ à 5 %	96,485 : —	4,824 : 25	
1919 „ „ à 6 %	138,850 : —	8,331 : —	
1928 „ „ à 5 %	183,400 : —	9,031 : 34	
Ränta å beräknat balanserat underskott i hamnkassan kronor 140,000 : — à 5 %		7,000 : —	34,584 : 34

d) 2. Kapitalavbetalningar å lån:

Andel i obligationslån:	Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amortering:		
1896 års lån à 5 %	91,905 : 01	4,905 : —	3,000 : —		
1907 års lån à 4.5 % (beslut år 1907)	229,000 : —	114,500 : —	5,725 : —		
1916 års lån à 5 % (beslut år 1914)	113,000 : —	96,485 : —	1,755 : —		
1919 års lån à 6 % (beslut år 1917)	150,000 : —	138,850 : —	1,650 : —		
1928 års lån à 5 % (beslut år 1927)	183,400 : —	183,400 : —	5,546 : 49	17,676 : 49	106,552 : 40

B. Hamnmaskiner:

b) Löner och arvoden:

En maskinistförman, 18 : III	2,088 : —			
Dyrtidstillägg	1,539 : 60	3,627 : 60		
Kranskötare, förslagsvis		5,000 : —	8,627 : 60	

c. Driftskostnader:

Strömförbrukning för kranar	1,200 : —		
d. Underhåll och reparationer	1,500 : —		
e. Diverse utgifter, förslagsvis	170 : —	2,870 : —	11,497 : 60

Summa kronor 118,050 : —

INKOMSTER:

A. Den egentliga hamnen:

f. Hamnavgifter för varor:

1. Ångfartyg i regelbunden trafik	45,000 : —	
2. Andra fartyg	35,000 : —	80,000 : —

Trpt. 80,000 : —

N:o 78.
Budgetförslag 1929
Hamnen.

	Trpt.	80,000: —		
g) Hamnavgifter för fartyg:				
1. Ångfartyg	9,000: —			
2. Segelfartyg	1,000: —			
3. Pråmar	2,500: —	12,500: —		
i. Uthyrning av båtplatser	5,500: —			
k. Uthyrning av upplagsplatser i hamnen	800: —			
l. Uthyrning av varuskjul	1,100: —			
m. Uthyrning av mark för fotogenmagasin	3,000: —	10,400: —	102,900: —	
B. Hamnmaskiner:				
f. Kranhyror för kran:				
1. N:r I	4,500: —			
2. „ II	4,000: —			
3. „ IV	1,000: —			
4. „ V	300: —			
5. „ VI	5,000: —			
7. „ VIII	200: —	15,000: —		
g. Markhyra för kran n:r III		150: —	15,150: —	
		Summa kronor	118,050: —	

Bil. 7, 11—13 a.

N:o 78.
Budgetförslag 1929. Vatten- och Gasverksstyrelsen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid överlämnandet av inkomst- och utgiftsstaten för 1929 års drift vid stadens vatten- och avloppslednings- samt gas- och elektricitetsverk får Vatten- och Gasverksstyrelsen till en början meddela, att dyrtidstilläggen liksom för innevarande år äro beräknade efter ett indextal av 175.

Såsom framgår av statförslaget, är detsamma mera specificerat, än vad under de senare åren varit fallet, ett önskemål, som uttalades från Drätselkammaren vid behandling av staten för innevarande år.

I utredningen för det nya gasverket räknade styrelsen med ett gaspris av 18 öre pr kbm. Då gasverket beräknas sättas i drift i början av december månad innevarande år, har styrelsen i statförslaget för nästa år räknat uteslutande med det nya verket och har i anslutning härtill utgått ifrån det nyssnämnda priset 18 öre.

Priset innebär en sänkning av nuvarande pris med 25 %. Med stöd av erfarenhetstal har den enskilda förbrukningen, som under innevarande år torde uppgå till cirka 1,050,000 kbm. beräknats för nästa till 1,200,000 kbm., eller en ökning av cirka 15 %.

Inom styrelsen har även diskuterats ett pris av 16 öre. Beräkningen utvisar nämligen, att under förutsättning att verket får uppbära en inkomst motsvarande 1,200,000 kbm. efter 18 öre täckes tillverkningskostnaden för den gas, som därutöver kan produceras intill verkets produktionsgräns, av inkomsterna för biprodukter, Med andra ord: kan den ytterligare sänkningen av priset stimuleras till motsvarande ökning i konsumtionen, så lämnar verket oförminskat överskott på driften.

Styrelsen har emellertid enats om att nu föreslå ett pris av 18 öre.

Priset å gas till gatubelysning är satt 2 öre lägre än för gas till enskilda. Genom det sänkta gaspriset minskas kostnaderna för gatubelysningen med gas år 1929 från 31,100 till 23,900, eller 7,200 kronor.

Rörande taxor å elektrisk ström föreslår styrelsen den ändringen att grundavgifterna för taxorna 1 och 3 sänkas, för taxa 1 från 90 till 80 och för taxa 3 från 100 till 90 kr., vilket medför minskning i verkets inkomster med inemot 3,000 kr. Enär dessa taxor f. n. icke stå i skälig proportion till övriga taxor för elektrisk energi, har styrelsen ansett en reduktion erforderlig.

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Vatten- och Gasverksstyrelsen.*

Elektricitetsverkets utgifter äro beräknade cirka 33,000 kr. högre än för innevarande år, till huvudsaklig del beroende på ökat behov av ström. Därjämte bidraga större utskylder samt ökat behov av elektriska mätare till ökning på utgiftssidan.

I efterföljande visas en jämförelse mellan inkomster och utgifter enligt innevarande års stat och den för 1929 av styrelsen föreslagna.

		Inkomster:	*Utgifter:*	*Behållning:* *1928*	*1929*
Vattenverket	1928	189,000 : —	135,020 : —	51,980 : —	
	1929	192,000 : —	133,756 : —		58,244 : —
Gasverket	1928	363,900 : —	308,732 : —	55,168 : —	
	1929	366,300 : —	322,781 : —		43,519 : —
Elektr.-verket	1928	610,000 : —	406,685 : —	203,315 : —	
	1929	641,840 : —	440,057 : —		201,783 : —
			Summa behållning:	310,463 : —	303,546 : —
Avloppsledningar	1928	55,000 : —	96,553 : —rest	41,553 : —	
	1929	60,000 : —	99,715 : —		39,715 : —
			Överskott	268,910 : —	263,831 : —

Emellertid skola jämlikt beslut av Stadsfullmäktige kostnaderna för omläggning till växelström inom en del områden, vilka kostnader äro beräknade till 30,000 : — kr., utgå av vinstmedel från elektricitetsverket, vilket gör att överskottet minskas till kr. 233,831 : —.

Med avseende på erforderliga medel till mindre ledningsutsträckningar och nya serviser har styrelsen varje år erhållit ett visst förslagsanslag, för innevarande år 10,000 kr., att utgå ur tekn. verkens amorteringsfond. Emellertid inflyta varje år en del medel för anslutningar till nya ledningar. När ledningsutsträckning sker till ett visst område, användas från ifrågavarande område inflytande bidrag till täckande av kostnaderna för områdets ledningar, men därjämte inflyta ledningsbidrag från olika områden, där ledningar redan förut finnas och för vilka kostnaderna, frånsett serviserna, äro finansierade, Anslutningsbidragen i dessa fall äro sålunda till väsentlig del tillgängliga för andra ledningsarbeten. Att på förhand uppgiva storleken av dylika bidrag låter sig ej göra, men torde desamma för nästkommande år komma att motsvara några tusen kronor. Då lämnade förslagsanslag till ledningar och serviser ej visat sig tillräckliga, hava kostnaderna täckts genom dylika ledningsbidrag, vilket styrelsen härmed velat meddela Stadsfull-

mäktige. Även för nästkommande år hemställer styrelsen om ett förslagsanslag för sagda ändamål av 10,000 kr. att utgå ur verkens amorteringsfond samt att därjämte i mån av behov få härför använda inflytande avgifter för ledningsanslutningar, som ej skola täcka kostnaden för särskilda ledningsanläggningar.

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Vatten- och Gasverksstyrelsen.*

Dels från Magistraten och dels från enskilda hava under året inkommit flera framställningar om ökad gatubelysning och bifogar styrelsen en särskild förteckning över de lyktor, styrelsen anser böra komma till utförande.

Under åberopande av det här anförda hemställer styrelsen, att Stadsfullmäktige ville besluta:

1. att gaspriset sänkes från 24 till 18 öre pr kbm. att tillämpas efter 4:de kvartalets avläsning för innevarande år;
2. att grundpriset för elektr. verkets taxa 1 sänkes från 90 till 80 kr. pr kw. och år att tillämpas efter 4:de kvartalets avläsning för innevarande år;
3. att grundpriset för elektr. verkets taxa 3 sänkes från 100 till 90 kr. pr kw. och år, att ävenledes tillämpas efter avläsning för innevarande års 4:de kvartal;
4. att av uttaxerade medel anvisa ett anslag av kronor 3,295: — för utökning av gatubelysningen på olika platser inom staden enligt närslutna förteckning;
5. att ur tekniska verkens amorteringsfond bevilja ett förslagsanslag av 10,000: — kr. till täckande av kostnaderna för diverse mindre ledningsutsträckningar och serviser samt därjämte medgiva styrelsen rätt att i mån av behov för detta ändamål få använda inflytande anslutningsavgifter, vilka icke avse nya ledningsanläggningar;
6. att i övrigt godkänna styrelsens förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1929.

Västerås den 9 november 1928.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 78.
Budget-förslag 1929.
Vatten- och Gasverks-styrelsen.

Bil. 7, 11—13 b.

Förslag

till

Inkomst- och Utgiftsstat för Vatten- & Avloppslednings- samt Gas- och Elektricitetsverken för år 1929.

Utgifter för verkens gemensamma förvaltning.

Löner:		
Föreståndaren, 49:IV		8,625:—
Assistenten vid vatten-, avloppslednings- och gasverken, 36:IV		4,707:—
Assistenten vid elektricitetsverket, 36:IV		4,707:—
Kamreraren, 36:IV		4,707:—
Bokhållaren, 19:IV		2,325:—
Kassörskan, 19:IV		2,325:—
Förrådsförmannen, 19:IV		2,325:—
Manligt kontorsbiträde, 1:a klass, 15:IV, 2 st. à 1,893:—		3,786:—
Kvinnligt kontorsbiträde, 1:a klass, 14:IV		1,470:—
Manligt kontorsbiträde, 2:dra klass, 13:IV		1,677:—
Avläsareförmannen, 17:IV		2,109:—
Avläsare, 16:IV, 3 st. à 2,001:—		6,003:—
Dyrtidstillägg för ovanstående personal		27,814:—
Ritbiträde, förslagsvis		1,920:—
Revisionskostnader		2,000:—
Springpojkar		1,000:—
Extra kontorshjälp		1,000:—
Pensionärer:		
Anna Gedda (30/3—1905)	1,000:—	
A. H. Eriksson (30/10—1919)	1,170:—	
Sofia Risberg (25/11—1920)	500:—	
J. G. Johansson (25/1—1923)	600:—	
Hilma Boholm (22/2—1923)	591:—	
Augusta Lönnquist (28/3—1923)	600:—	
C. J. Pettersson (26/3—1925)	630:—	
C. G. Gustafsson (22/6—1925)	1,170:—	
K. Hultberg (25/8—1927)	820:—	
Hilda Pettersson (1/5—1928)	400:—	7,481:—
Dyrtidstillägg för pensionärerna		4,888:—
	Kronor	90,869:—

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Vatten- och Gasverksstyrelsen.*

Därav påföres:

Vattenverket		12,800: —
Avloppsledningarne		8,200: —
Gasverket		20,000: —
Elektricitetsverket		44,500: —
Installationsarbeten		5,369: —
	Kronor	90,869: —

Diverse utgifter:		
Läkarearvode	1,300: —	
Avlöning vid sjukdom och olycksfall	6,700: —	
Medicin	600: —	8,600: —
Olycksfallsförsäkringsavgift		2,800: —
Räkenskapsböcker, skriv- och ritmatrial, samt trycksaker	4,400: —	
Postporto och annonser	800: —	5,200: —
Telefonavgifter för ledningar till:		
Föreståndarens exp. och bostad	270: —	
Kamrerarens exp.	110: —	
Assistenternas exp. och bostäder	270: —	
Förrådet	110: —	
Förmännens exp.	186: —	
Elektricitetsverket	160: —	
Vattenverket	210: —	
Vattenborgen	110: —	
Gasverket, Kungsängen men ankn.	134: —	
Montörförmannens bostad med ankn.	160: —	
Rörnätsförmannens bostad	70: —	
	1,790: —	
Samtalsavgifter	510: —	2,300: —
Kontor och förråd:		
Renhållning och städning	2,500: —	
Uppvärmning	1,250: —	
Belysning	250: —	4,000: —
Kontors- och förrådsbyggnader:		
Brandförsäkring	120: —	
Underhållskostnader	1,780: —	1,900: —
Anskaffande och underhåll av inventarier och verktyg		2,400: —
Resor och diverse		1,000: —
Första årets amortering av lastbil, amorteras jämlikt Stadsfullmäktiges beslut av den 29/3—28 under 4 år		1,200: —
	Kronor	29,400: —

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Vatten- och Gasverksstyrelsen.*

Därav påföres:

Vattenverket	4,100: —
Avloppsledningarna	2,600: —
Gasverket	6,500: —
Elektricitetsverket	14,400: —
Installationer	1,800: —
Kronor	29,400: —

Vattenverket.

INKOMSTER:

Avgifter för vatten samt hyror för mätare	190,000: —
Skötsel och underhåll av brandposter	1,200: —
Installationsarbeten	800: —
Kronor	192,000: —

UTGIFTER:

Driftskostnader:			
Kraftström		18,700: —	
Smörjoljor, packning, trassel		100: —	
Tillsyn och spolning av ledningsnät och brandposter samt rengöring av bassänger		4,300: —	
Tillsyn av installationer		300: —	
Uppsättning och nedtagning av mätare		1,200: —	
Renhållning, uppvärmning och belysning vid Vattenverket och reservoarerna		800: —	
Ersättningspersonal vid semester m. m.		500: —	25,900: —
Underhållskostnader:			
Byggnader och bassänger		1,600: —	
Maskiner med tillhörande ledningar jämte elektrisk utrustning		1,400: —	
Ledningsnät och brandposter		10,800: —	
Mätare		4,300: —	
Verktyg och inventarier		500: —	
Cyklar		200: —	
Telefonledning till Hesslö		300: —	19,100: —
Avlöningar och pensioner:			
Förvaltningen enligt ovan		12,800: —	
Maskinmästaren, 20:IV	2,433: —		
Maskinisten, 16:IV	2,001: —		
Rörnätsförmannen, 18:IV	2,217: —		
Vårdaren av vattenborgen	1,785: —		
Dyrtidstillägg	6,132: —		
Trpt.	14,568: —	12,800: —	45,000: —

N:o 78.
Budgetförslag 1929. Vatten- och Gasverksstyrelsen.

Trpt.		14,568 : —	12,800 : —	45,000 : —
Avgår:				
Värdet av naturaförmåner för maskinmästaren och maskinisten	1,646 : —			
Avloppsledningarnas och gasverkets andel i lön till rörnätsförmannen, vardera 1,275 : —	2,550 : —	4,196 : —	10,372 : —	23,172 : —

Diverse utgifter:		
Förvaltningen enligt ovan	4,100 : —	
Brandförsäkringar	200 : —	
Utskylder	6,450 : —	
Avgift till staten för vattenverket i Hesslö	1,600 : —	
Avgift till Hamre gård	150 : —	
Bränsle till maskinpersonalen i Hesslö	400 : —	
Analyser och skjutsar m. m.	400 : —	
Avskrivning av fordringar	500 : —	13,800 : —
Räntor och amortering:		
Enligt särskild plan (30/11—1911, 21/12—1916)		
Räntor	25,472 : —	
Amortering	24,812 : —	50,284 : —
Inköp av vattenmätare, förslagsvis		1,500 : —
		133,756 : —
Inkomster utöver utgifter		58,244 : —
	Kronor	192,000 : —

Avloppsledningarna.

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Kraftström till driften i pumpstation samt smörjoljor	3,100 : —	
Spolning av ledningar, rensning av brunnar	9,500 : —	
Muddring framför utloppen i Svartån och Mälaren	3,900 : —	
Bortfraktning av avfall från pumpstationen	500 : —	17,000 : —
Underhållskostnader:		
Byggnader	300 : —	
Maskiner	300 : —	
Ledningsnät och brunnar	8,600 : —	9,200 : —
Avlöningar:		
Förvaltningen enligt ovan	8,200 : —	
Andel i avlöning till rörnätsförman	1,275 : —	
Tillsyn av driften i pumpstationen	3,900 : —	13,375 : —
	Trpt.	39,575 : —

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Vatten- och Gasverksstyrelsen.*

	Trpt.	39,575: —
Diverse utgifter:		
Förvaltningen enligt ovan		2,600: —
Räntor och amortering:		
Enligt planen för obligationslånen:		
Räntor	40,894: —	
Amortering	16,646: —	57,540: —
		99,715: —
Avgår inkomster för cirka 2,400 vattenklosetter à 25: —		60,000: —
Utgifter utöver inkomster	Kronor	39,715: —

Gasverket.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen		23,900: —
Enskild gasförbrukning samt hyror för mätare		235,000: —
Koks och tjära		106,700: —
Installationer		700: —
	Kronor	366,300: —

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Gaskol	106,700: —	
Kraftström	2,500: —	
Smörjoljor, packning, trassel	300: —	
Reningsmassa	1,000: —	
Vatten	500: —	
Apparatdrift och ombyte av reningsmassa	3,200: —	
Tillsyn av ledningsnät, pumpning av sifoner	2,400: —	
Tillsyn av installationer	1,400: —	
Uppsättning och nedtagning av mätare	1,900: —	
Tillbehör och tillsyn av gatubelysningen	4,100: —	
Renhållning, städning, uppvärmning, belysning	1,100: —	125,100: —
Underhållskostnader:		
Byggnader och transportanläggningar	900: —	
Ugnar, apparater och gasklockor med tillhörande ledningar jämte elektr. utrustning	1,600: —	
Ledningsnät	8,300: —	
Mätare	4,800: —	
Gatubelysning	2,500: —	
Verktyg och inventarier	1,500: —	
Cyklar	300: —	
	19,900: —	
Avsättning för ommurning av ugnarna	2,500: —	22,400: —
	Trpt.	147,500: —

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Vatten- och Gasverksstyrelsen.*

	Trpt.	147,500 : —
Avlöningar och pensioner:		
Förvaltningen enligt ovan	20,000 : —	
Gasmästaren	2,631 : —	
Justerareförmannen	2,217 : —	
Dyrtidstillägg	3,382 : —	
Eldning av ugnar och pannor m. m.	26,445 : —	
Andel i avlöning till rörnätsförman	1,275 : —	
	55,950 : —	
Avgår värdet av gasmästarens naturaförmåner	823 : —	55,127 : —
Diverse utgifter:		
Förvaltningen enligt ovan	6,500 : —	
Brandförsäkringar	1,600 : —	
Utskylder	7,500 : —	
Bränsle till kontor och gasmästarebostad	200 : —	
Analyser, skjutsar, föreningsavgifter	900 : —	
Avskrivning av fordringar	1,000 : —	
Hyra till Drätselkammaren för gasverkstomten	2,800 : —	20,500 : —
Räntor och amortering:		
Enligt särskild plan.		
Räntor	47,390 : —	
Amortering	38,750 : —	86,140 : —
Tionde årets amortering av gasmätare, inköpta åren 1916 —18 (15 år)		5,514 : —
Inköp av gasmätare, förslagsvis		8,000 : —
		322,781 : —
Inkomster utöver utgifter		43,519 : —
	Kronor	366,300 : —

Elektricitetsverket.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen		31,140 : —
Enskild belysnings- och kraftström samt hyror för mätare		610,000 : —
Installationsarbeten		700 : —
	Kronor	641,840 : —

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Elektrisk energi		133,000 : —
Smörjoljor, packning, trassel		200 : —
Transformatorolja, vatten och svavelsyra		500 : —
	Trpt.	183,700 : —

N:o 78.
Budgetförslag 1929. Vatten- och Gasverksstyrelsen.

Trpt.		133,700 : —	
Tillsyn av ledningsnät och transformatorstationer		3,000 : —	
Tillsyn och installationer		900 : —	
Uppsättning och nedtagning av mätare		6,800 : —	
Tillbehör och tillsyn av gatubelysning		8,900 : —	
Renhållning, uppvärmning och belysning		1,200 : —	154,500 : —
Underhållskostnader:			
Byggnader, inkl. transformatorhusen		2,500 : —	
Maskiner, transformatorer och instrumentering		4,800 : —	
Jord- och luftledningsnäten med kabelkistor och tryckpunkter jämte serviser		33,200 : —	
Mätare		10,300 : —	
Gatubelysning		3,000 : —	
Verktyg och inventarier		1,000 : —	
Motorcykel och cyklar		700 : —	55,500 : —
Avlöningar och pensioner:			
Förvaltningen enligt ovan		44,500 : —	
Maskinmästaren, 26:IV	3,027 : —		
Maskinisterna, 17:IV, 3 st. à 2,109 : —	6,327 : —		
Montörförmannen, 19:IV	2,325 : —		
Justerareförmannen, 18:III	2,088 : —	13,767 : —	
Dyrtidstillägg		9,795 : —	
Extra maskinist, förslagsvis		3,500 : —	
		71,562 : —	
Avgår värdet av maskinmästarens naturaförmåner		823 : —	70,739 : —
Turbinstationen:			
Arrende för vattenfallet i Svartån (21/11—1911)		3,000 : —	
Tillsyn av maskiner samt reglering av dammluckorna		500 : —	
Övriga kostnader för drift och underhåll		1,000 : —	4,500 : —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan		14,400 : —	
Brandförsäkringar		575 : —	
Utskylder		35,100 : —	
Bränsle åt maskinmästaren		200 : —	
Skjutsar och föreningsavgifter		1,100 : —	
Avskrivningar av fordringar		1,500 : —	
Första årets amortering av motorcykel, 4-årig amortering		525 : —	53,400 : —
Räntor och amortering:			
Enligt särskild plan (30/11—1911):			
Räntor: Elektricitetsverket	37,474 : —		
„ Turbinhuset	1,562 : —	39,036 : —	
Trpt.		39,036 : —	338,639 : —

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Vatten- och Gasverksstyrelsen.*

	Trpt.	39,036 : —	338,639 : —
Amortering: Elektricitetsverket	50,618 : —		
„ Turbinhuset	1,764 : —	52,382 : —	91,418 : —
Inköp av mätare år 1929, förslagsvis			10,000 : —
			440,057 : —
Inkomster utöver utgifter			201,783 : —
		Kronor	641,840 : —

Från vinsten	201,783 : —
Avgår kostnader för omläggning till växelström inom Annedal, Oskaria, Almelund, Sommarro och Hemdal m. fl. områden, jämlikt beslut av Stadsfullmäktige den 31/5 1928	30,000 : —
Återstår Kronor	171,783 : —

Bil. 7, 11—13 c.

Förslag till utökning av gatubelysningen.

	Elektr. = e Gas = g	Antal nya lyktor	Anläggn.-kostnad	Årlig kostnad
Av Magistraten begärda lyktor.				
1 a. Köpingsvägen, mellan Vestmannagatan och Sveavägen; lyktavstånd 80—100 m. 6 st. lampor förstärkas från 150 till 300 watt	e			300 : —
1 b. Köpingsvägen, mellan Sveavägen och Djuphamnsvägen; avstånd cirka 300 m. finnes endast 1 lampa, som förstärkes från 150 till 300 watt., varjämte 3 nya 300-watts lampor uppsättas	e	3	750 : —	540 : —
2. Korsningen Vasagatan—Munkgatan. Armlykta för stående ljus utbytes mot stolplykta, hängande invert	g		250 : —	40 : —
3. Kopparbergsvägen mellan Stora gatan och Munkgatan. Stående gas	g	1	160 : —	70 : —
4. Karlsgatan, mellan Kopparbergsvägen och Norra Ringvägen. Aftonbrinnare 150 watt	e	2	190 : —	120 : —
	Trpt.		1,350 : —	1,070 : —

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Vatten- och Gasverksstyrelsen.

		Trpt.		1,350 : —	1,070 : —
5.	Geijersgatan, utanför fastigheten Frejaföreningen 16. Nattbrinnare 150 watt	e	1	85 : —	100 : —
	Av enskilda begärda lyktor:				
6.	Lindsborgsgatan, mellan Gurksaltaregatan och Kristiansborgsallén. Nattbrinnare 150 watt	e	1	80 : —	100 : —
7.	Gustavsborgsgatan, vid bäcken. Nattbrinnare 150 watt	e	1	80 : —	100 : —
8.	Kronvägen, framför Schenströmsgatan. Nattbrinnare 150 watt	e	1	50 : —	100 : —
9.	Kvarnbrovreten. Nattbrinnare 150 watt	e	2	350 : —	200 : —
10.	Annedal. Hörnet av Ragwalds- och Särlagatan. Nattbrinnare 150 watt	e	1	50 : —	100 : —
11.	Wahlbäcksgatan. Aftonbrinnare 150 watt	e	1	80 : —	60 : —
12.	Vägen mellan Pilgatan och Nya Gasverket. 2 natt- och 2 aftonbrinnare 150 watt	e	4	850 : —	320 : —
13.	Blåsbovägen, mellan Kullavägen och Kapellvägen, 2 nattbrinnare 150 watt	e	2	160 : —	200 : —
14.	Enköpingsgatan, på Hemdalsområdet	e	1	80 : —	100 : —
15.	Uggelbogatan, Övre Rosenhill	e	1	80 : —	100 : —
		Kronor		3,295 : —	2,550 : —

Västerås den 10 november 1928.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Bil. 10 och 20 a.

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Lantegendomsnämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantegendomsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för renhållningsverket, svingården, lantbruket och skogarna för år 1929 och i anledning därav anföra.

Jämfört med innevarande års stat företer det föreliggande budgetförslaget mycket små avvikelser.

Renhållningsverket.

Kostnaderna för inköp av torvmull äro beräknade 4,000 kr. lägre än innevarande år, enär efter inköpet av lastbilen latrinen användes direkt vid jordbruket. En orsak till sänkningen är dessutom den alltmer minskade efterfrågan på pudrett.

Posten ”Utfodring av hästar” är något sänkt, enär stallets besättning minskats med 2 hästar. Minskad pudrettillverkning förorsakar att kostnaderna för drivkraft för blandningsmaskinen kunna sänkas.. En ny post ”driftkostnad för automobilen” är upptagen.

Som inkomst för renhållningsverket tillkommer transport av svinmat till Malma.

Svingården.

Inkomsterna och utgifterna för svingården äro beräknade till samma belopp som innevarande år.

Lantbruket.

Posten ”underhåll av hus” är höjd med 1,000 kr., enär de gamla kristidsledningarna av zink vid Nordanby och Malma måste utbytas mot nya. För inköp av artificiell gödning beräknas 1,500 kr., vilket belopp är intaget under rubriken kompost och pudrett etc. För täckdikning vid Malma begäres förslagsvis 2,500 kronor.

Skogarna.

Tillsyningsmannen å staden tillhöriga skogar, länsjägmästaren E. Nyblom, har framlagt förslag avseende upprättande av nya skogshushållnings-

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Lantegendomsnämnden.*

planer för Ö. Utmarken och Malma. Förslaget tillstyrkes av nämnden Kostnaderna härför uppgå till förslagsvis 1,100 kronor. Kostnaderna för skogsdikning äro något ökade. På grund av minskad utsyning är rotvärdet å diverse virke något lägre än innevarande år.

Lantegendomsnämnden hemställer alltså

att Stadsfullmäktige ville fastställa bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för Nämnden för år 1929.

Västerås den 1 november 1928.

För lantegendomsnämnden:
MARTIN JONSSON.

Eric Plantin.

Bil. 10 och 20 b.

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Lantegendomsnämnd för år 1929.

Renhållningsverket.

UTGIFTER:

a) Anskaffning och underhåll av inventarier:				
1. Inköp och underhåll av kärl			800:—	
2. Inköp och underhåll av inventarier			2,000:—	
3. Beklädnadspersedlar			1,200:—	4,000:—
b) Löner och arvoden:				
1 och 2. Förvaltaren, lön 41:IV	5,883:—			
Dyrtidstillägg	2,964:90			
Bokhållaren, lön	4,335:—			
Revisionskostnader	400:—			
	13,582:90			
Av ovanstående påföres renhållningsverket hälften		6,791:45		
Kontorsbiträde av 2:de klass, lön 12:IV	1,569:—			
Personligt lönetillägg	175:—	1,744:—		
Trpt.		8,535:45		4,000:—

N:o 78. *Budgetförslag 1929 Lantegendomsnämnden.*

	Trpt.	8,535 : 45		4,000 : —
En förman, lön 18:IV	2,217 : —			
Tretton renhållningsarbetare: (Mallmén, E. Andersson, Lundin, Eriksson, Forslund, Vestlin, Kihlgren, A. Andersson, Sunesson, Persson, Johansson, Karlsson och Dahl), lön 16:IV à 2,001 : —	26,013 : —	28,230 : —		
Dyrtidstillägg till ovanstående		22,411 : 50		
Pension till f. d. förman K. J. Jansson	1,450 : —			
Dyrtidstillägg	725 : —			
Pension till f. d. renhållningsarb. G. Karlsson	1,300 : 65			
Dyrtidstillägg	650 : 33	4,125 : 98		
		63,302 : 93		
Avgår bostadsförmåner, värderade till (2 st. à 550 : —, 4 st. à 337 : 50 och 5 st. à 375 : — kr.		4,325 : —	58,977 : 93	
3. Hyra för bostäder till 5 st. arbetare à 375 : — kr. pr styck			1,875 : —	
4. Extra kontorsbiträde			1,000 : —	
5. Extra arbetare			13,000 : —	
6. Kostnader för arbetarnes semester			2,500 : —	77,352 : 93
c) Inköp av torvmull				5,000 : —
d) Stallet:				
1. Utfodring			4,300 : —	
2. Hästskoning			575 : —	
3. Underhåll av seldon, täcken och pressenning			600 : —	
4. Försäkring av hästar			200 : —	5,675 : —
e) Övriga utgifter:				
1. Hyra för kontor			1,000 : —	
2. Olycksfallsförsäkring			400 : —	
3. Kontorsböcker och skrivmaterial			400 : —	
4. Vattenavgifter			150 : —	
5. Sotning			65 : —	
7. Brandstodsavgifter			400 : —	
8. Belysning och värme i fabriken och å kontoret samt städning			800 : —	
9. Underhåll av hus			1,000 : —	
		Trpt.	4,215 : —	92,027 : 93

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Lantegendomsnämnden.

		Trpt.	4,215 : —	92,027 : 93
10.	Telefonavgifter för ledningar till:			
	Kristiansborgs gårdskontor	250 : —		
	Renhållningsverkets kontor	190 : —		
	Renhållningsfabriken	114 : —		
	Förman Janssons bostad (extra kl.)	80 : —		
	Samtalsavgifter, förslagsvis	50 : —	684 : —	
11.	Lärare, veterinär, medicin och sjukvårdsavgifter		350 : —	
12.	Drivkraft för blandningsmaskin		700 : —	
13.	Diverse utgifter samt skatter		700 : —	
14.	Driftkostnad för automobilen		2,000 : —	8,649 : —
			Summa kronor	100,676 : 93

INKOMSTER:

Försäljning av stallströ och sopor	3,000 : —
Försäljning av torvmullspudrett	6,000 : —
Försäljning av torvmull	500 : —
Hämtningsavgifter	43,000 : —
Transport av svinmat till Malma	1,500 : —
Summa kronor	54,000 : —

SVINGÅRDEN.

UTGIFTER:

a)	Kraftfoder, förslagsvis	14,000 : —
b)	Inköp av grisar, förslagsvis	3,000 : —
c)	Avlöningar	3,000 : —
d)	Transport av svinmat och annan körning	3,000 : —
e)	Ved, lyse, reparationer och diverse	3,000 : —
	Summa kronor	26,000 : —

INKOMSTER:

Försäljning av fläsk	35,000 : —
Summa kronor	35,000 : —

LANTBRUKET.

UTGIFTER:

a)	Anskaffning av inventarier		2,000 : —
b)	Driftkostnad:		
	1. Arrende för Nordanby	1,500 : —	
	2. Arrende för Kungsängen	200 : —	
	3. Arrende för del av Ö. Utmarken	2,000 : —	
	Trpt.	3,700 : —	2,000 : —

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Lantegendomsnämnden.*

Trpt.	3,700 : —		2,000 : —
4. Arrende för Malma	3,500 : —		
5. Arrende för Kristiansborg	3,037 : —		
6. Arrende för del av Carlsberg	200 : —	10,437 : —	
7. Avlöningar till arbetare, bokhållare och förvaltare	54,300 : —		
Avgår naturaförmåner till bokhållare och förvaltare	2,200 : —	52,100 : —	62,537 : —
c) Produkter av egen skörd samt inköpt:			
1. Till utsäde: Nordanby	3,950 : —		
Malma	3,350 : —		
Kristiansborg	1,850 : —	9,150 : —	
2. Till stallet: Nordanby	3,950 : —		
Malma	5,000 : —		
Kristiansborg	3,160 : —	12,110 : —	
3. Till ladugården		11,850 : —	33,110 : —
d) Underhåll och reparationer:			
1. Underhåll av seldon		900 : —	
2. Underhåll av fordon och redskap		3,000 : —	
3. Underhåll av hus		3,000 : —	6,900 : —
e) Övriga utgifter:			
1. Hästskoning		600 : —	
2. Häst- och brandförsäkring		1,000 : —	
3. Driftkostnad för motorplog		1,200 : —	
4. Komposter, pudrett och konstgödning		5,500 : —	
5. Läkare, veterinär och medicin		500 : —	
6. Krono-, kommunal- och prästutskylder		3,100 : —	
7. Avverkningskostnad för ved		750 : ..	
8. Elektrisk ström		1,200 : —	
9. Hägnadskostnader		500 : —	
10. Telefonavgifter för ledningar till Nordanby och Malma	198 : —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	27 : —	225 : —	
11. Diverse utgifter (skördegarn, pressträd m. m.)		2,500 : —	
12. Olycksfallsförsäkringar		425 : —	17,500 : —
f) Grundförbättringar:			
1. Dikning, stensprängning och kalkning			2,500 : ..
		Summa kronor	124,547 : —

INKOMSTER:

1. Diverse jordbruksprodukter:		
Nordanby	40,667 : —	
Malma	34,320 : —	
Kristiansborg	20,460 : —	95,447 : —
Trpt.		95,447 : —

N:o 78. *Budgetförslag 1929 Lantegendomsnämnden.*

	Trpt.	95,447 : —
2. Från ladugården		16,000 : —
3. Körningar		10,000 : —
4. Trädgården vid Malma		800 : —
5. Hyror		1,500 : —
6. Hyra för potatislotter		800 : —
	Summa kronor	124,547 : —

SKOGARNA.

UTGIFTER:

a) Löner och arvoden:			
Skogvaktaren, lön 18:IV	2,217 : —		
Dyrtidstillägg	1,598 : —	3,815 : —	
Avgår för bostad och vedbrand		600 : —	
		3,215 : —	
Jägmästare för tillsyn av stadens skogar		350 : —	3,565 : —
b) Övriga utgifter:			
1 Skogvaktare för hållande av cykel		30 : —	
2. Telefonavgift med extra klocka		80 : —	
3. Hägnadskostnader		125 : —	
4. Utskylder		425 : —	
5. Rensning av skogsdiken och nydikning		1,100 : —	
6. Diverse utgifter		125 : —	
7. Skogsindelning av Ö. Utmarken och Malma		1,100 : —	2,985 : —
		Summa kronor	6,550 : —

INKOMSTER:

Rotvärde å diverse virke		5,100 : —
	Summa kronor	5,100 : —

S a m m a n d r a g :

	Utgifter:	Inkomster:	Överskott:	Brist:
Renhållningsverket	100,676 : 93	54,000 : —		46,676 : 93
Svingården	26,000 : —	35,000 : —	9,000 : —	—
Lantbruket	124,547 : —	124,547 : —	—	—
Skogarna	6,550 : —	5,100 : —	—	1,450 : —
Summa kronor	257,773 : 93	218,647 : —	9,000 : —	48,126 : 93
Brist att genom uttaxering fyllas				39,126 : 93
			Summa kronor	257,773 : 93

Bil. 17 A och B.

N:o 78.
Budget-förslag 1929.
Badhus-styrelsen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1929.

Beträffande de ändringar i jämförelse med föregående års stat, som företagits i det nu uppgjorda förslaget, får styrelsen anföra följande:

Avlöningar: Badaren, som anställdes den 1 november 1919, har uppflyttats i IV lönegraden inom 13:de lönegruppen.

Bränsle: Efter vad som visat sig under innevarande år har detta anslag till kommande år ansetts kunna upptagas till ett från 12,000 till 11,000 kronor nedsatt belopp.

Underhåll av linne: Som det i år inköpta badlinnet ännu icke tagits i anspråk anser styrelsen att med komplettering av linneförrådet kan anstå över ett år, varför i nästkommande års stat endast upptagits ett belopp av 100 kronor till underhåll av befintligt förråd.

Underhåll av fastigheten. Då denna byggnad, vars inre har ständiga påfrestningar av fukt, som skadar målning och murverk och då styrelsen till nästkommande sommar har förväntningar, att ett större antal främlingar komma att besöka staden och badhuset, har styrelsen funnit skäligt att för nästkommande år begära ett fördubblat anslag till ifrågavarande ändamål, eller från 1,500 kr. till 3,000 kronor. Detta så mycket mera, som det även i år visat sig omöjligt att hålla utgifterna inom beviljat anslag, då en hel del icke beräknade målningsarbeten ha måst utföras.

Underhåll av pannor och ledningar: Även detta anslag har visat sig otillräckligt, en följd av att en del ledningar efter nu över 18-årigt begagnande börja gå sönder och måste ersättas med nya. Styrelsen har därför ansett nödvändigt att till förevarande anslag begära en förhöjning av 300 kronor eller från 1,200 till 1,500 kronor.

Förbrukningsartiklar: Då badfrekvensen för närvarande är i ständigt stigande, så att, enligt vad det vill synas, inkomsterna för innevarande år torde komma att något överstiga det beräknade beloppet 68,000 kronor, är en given följd att kostnaderna för förbrukningsartiklar gå uppåt. Med

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Badhusstyrelsen.*

anledning därav och då kravet på vissa förbrukningsartiklar även i övrigt stigit har styrelsen ansett nödvändigt att höja denna anslagspost med 500 kronor.

På inkomstsidan har för varmbadhuset beräknats en med 1,000 kronor höjd inkomst.

Västerås den 24 oktober 1928.

På Styrelsens vägnar:

THEOFIL ÖBERG.

B. Falk.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads badhus år 1929.

17 A. Kallbadhuset.

UTGIFTER:

a) Avlöningar:			
En biljettförsäljerska	420:—		
En biträdande simlärarinna	420:—		
En biträdande simlärare	420:—		
Arvode till kontrollanten	200:—	1,460:—	
b) Övriga utgifter:			
Annonser och trycksaker	150:—		
Isväckning och diverse arbeten	1,500:—		
Utskylder	130:—		
Brandförsäkringspremier	126:—		
Oförutsedda utgifter	134:—	2,040:—	3,500:—
		Summa kronor	3,500:—

INKOMSTER:

Badavgifter	3,400:—	
Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	100:—	3,500:—
	Summa kronor	3,500:—

17 B. Varmbadhuset.

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Badhusstyrelsen.*

UTGIFTER:

Andel i obligationslån:				
Ränta	8,432 : 99			
Amortering	5,197 : 67	13,630 : 66		
a) Avlöningar och pensioner:				
Badmästaren, 16:IV		2,001 : —		
Avgår värdet av bostad, 2 rum och kök med bränsle		823 : —	1,178 : —	
Maskinisten, 16:IV			2,001 : —	
Eldaren, 14:IV		1,785 : —		
Avgår värdet av bostad, 1 rum och kök med bränsle		519 : —	1,266 : —	
Biljettförsäljerska, 9:IV			1,245 : —	
Badaren, 13:IV			1,677 : —	
En baderska, lön		750 : —		
Avgår värdet av ~~bostad, 1 rum~~ och kök med bränsle		519 : —	231 : —	
3 baderskor, lön à 750 : — kr.			2,250 : —	
1 vakt i simhall, lön			1,020 : —	
1 vakt i folkbadet, lön			930 : —	
2 tvätterskor, lön à 1,020 : — kr.			2,040 : —	
Provisioner, förslagsvis			4,000 : —	
Ersättning för vikarie under semester, vid sjukdomsfåll samt extra hjälp			1,500 : —	
Dyrtidstillägg, förslagsvis			11,700 : —	
Arvode till kontrollanten			600 : —	
Understöd åt f. baderskan Lovisa Schön			300 : —	31,938 : —
b) Övriga utgifter:				
1. Bränsle			11,000 : —	
2. Elektrisk belysning och kraftström			2,200 : —	
3. Anskaffning och underhåll av inventarier			900 : —	
4. Anskaffning och underhåll av linne			100 : —	
5. Underhåll av fastigheten			3,000 : —	
6. Underhåll av pannor och ledningar			1,500 : —	
7. Tvätt, extra hjälp, tvättmedel			500 : —	
8. Renhållning och städning			150 : —	
9. Skriv- och trycksaker			500 : —	
10. Telefon till badhuset		230 : —		
Samtalsavgifter		20 : —	250 : —	
11. Läkarearvode			100 : —	
12. Brandförsäkringspremier			250 : —	
13. Olycksfallsförsäkringspremier			170 : —	
		Trpt.	20,620 : —	31,938 : —

N:o 78.
Budgetförslag 1929. Badhusstyrelsen.

	Trpt.	20,620 : —	31,938 : —
14. Förbrukningsartiklar		4,500 : —	
15. Utskylder		2,000 : —	
16. Oförutsedda utgifter		442 : —	27,562 : —
	Summa kronor		59,500 : —

INKOMSTER:

Badavgifter:			
1. Karbad		19,500 : —	
2. 1:sta klass badstu		10,000 : —	
3. Simhall med värmestuga (vinter)		10,000 : —	
4. Simhall med värmestuga (sommar)		9,000 : —	
5. Medicinska bad		3,700 : —	
6. Billighetsbadstu		10,500 : —	
7. Skolbad		2,250 : —	
8. Ersättning för simundervisningsbad		4,050 : —	69,000 : —
	Summa kronor		69,000 : —

Bil. 17 D.

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Ångbåtstrafiken.*

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Ångbåtstrafik år 1929.

UTGIFTER:

Underhåll och reparationer		1,200 : —	
Löner och arvoden:			
Befälhavare	4,200 : —		
Maskinist	3,300 : —		
Besättningsmän	1,500 : —		
Polettförsäljare	500 : —		
Extra betjäning sön- och helgdagar	500 : —	10,000 : —	
Anskaffning och underhåll av inventarier		300 : —	
Driftkostnader:			
Smörjoljor, fotogen och trassel m. m.	200 : —		
Bränsle	2,500 : —	2,700 : —	
Övriga utgifter:			
Diverse		700 : —	14,900 : —
		Summa kronor	14,900 : —

INKOMSTER:

Persontrafik	15.000 : —	
Godstrafik, frakt för dricka	200 : —	15,200 : —
	Summa kronor	15,200: —

Västerås den 5 november 1928.

CARL BÄCKMAN.

N:o 78.
Budget-förslag 1929.
Vedgården.

Bil. 17 E.

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Drätselkammares Vedgård för år 1929.

17 E. Vedgården.

UTGIFTER:

a) Nyanskaffning och underhåll:				
1. Underhåll av maskiner och material		350:—		
b) Löner och arvoden:				
1. Löner för kontorspersonal och förman vid vedgården	10,500:—			
2. Avlöning till arbetare	6,000:—	16,500:—		
c) Hyror:				
1. För en del av f. d. Livsmedelsnämndens vedgård	2,000:—			
2. För kontor	200:—			
3. För upplagsplatser vid en del järnvägsstationer, förslagsvis	100:—	2,300:—		
d) Räntor:				
1. Ränta å rörelsekapital		2,000:—		
e) Övriga utgifter och förbrukningsartiklar:				
1. Lyse, värme och städning	700:—			
2. Skrivmaterial, tryck och annonskostnader	950:—			
3 Försäkringspremier	600:—			
4. Läkarearvode och medicin	50:—			
5. Elektrisk kraftförbrukning, smörjoljor m. m.	800:—			
6. Utkörning av ved	9,750:—	12,850:—	34,000:—	
		Summa kronor	34,000:—	

INKOMSTER:

Inkomster av vedförsäljning		34,000:—
	Summa kronor	34,000:—

Västerås den 23 okt. 1928.

Västerås Drätselkammares Vedgård:
A. G. ERIKSSON.

Bil. 18 a. **N:o 78.** *Budgetförslag 1929. Brandverket.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen överlämnar härmed för godkännande sitt förslag till utgifts- och inkomststat för brandväsendet under år 1929.

Förslaget, vilket utvisar allenast mindre förändringar i jämförelse med den för innevarande år fastställda budgeten, föranleder icke annat yttrande, än att de olika utgiftsposterna beräknas med ledning av anslagsförbrukningen samt att anskaffning av rökapparat och rökskyddsmasker motiveras med, att erfarenheten under senaste tiden klargjort behovet av dylikt skydd för brandmanskapet.

Västerås den 6 november 1928.

För Brandstyrelsen:
JOHAN SVENSSON.

Ragnar Tenow.

Bil. 18 b.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Brandväsen år 1929.

18. Brandväsendet.

UTGIFTER:

a)	Pensioner:		
	f. Brandchefen C. G. Sjökvist	2,000 : —	
	f. Tornväktaren E. G. Eriksson (30/3 1922)	150 : —	
	Dyrtidstillägg till Eriksson, (förslagsvis)	112 : 50	2,262 : 50
b)	Löner och arvoden:		
	Brandchefen, 36:IV	4,707 : —	
	Vice brandschefen, 31:IV	3,867 : —	
	Trpt.	8,574 : —	2,262 : 50

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Brandverket.*

	Trpt.	8,574: —	2,262: 50
	1:ste brandmästaren, 22:IV	2,631: —	
	2:dre brandmästaren, 20:IV	2,433: —	
	1:ste brandförman, 18:IV	2,217: —	
	2:dre brandförman, 17:IV	2,109: —	
	Maskinist, 17:IV	2,109: —	
	15 brandmän (Ferngren, Lindberg, Pettersson, Rask, Junggren, Karlsson, E. Johansson, Isaksson, E. E. E. Andersson, Reimitz, Nystrand, Lundberg, E. Hj. Andersson, Lundin, Schenning) 16:IV à 2,001: —	30,015: —	
	1 brandman (K. S. Johansson) 16:III	1,884: —	
	1 brandman (Hjort) 16:II	1,767: —	
	Arvode till verkstadsförman	200: —	53,939: —
	Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare efter index 175		38,371: 80
c)	Hyra för bostäder åt brandmanskapet		6,562: 50
d)	Kol, ved, lyse samt kraftström till verkstäderna		2,500: —
f)	Diverse utgifter:		
	1. Olycksfallsförsäkring för personalen	500: —	
	2. Anslag för reserv vid sjukdomsfall	200: —	
	3. Trycksaker och skrivmaterial	300: —	
	4. Skurning, tvätt och städning	150: —	
	5. Underhåll av brandtelegrafen och ringledningar till reservkåren	300: —	
	6. Underhåll av brandredskapen	1,000: —	
	7. Underhåll av inventarierna i brandstationen och verkstäderna	400: —	
	8. Telefon och telefonsamtal	700: —	
	9. Brandstodsavgifter för inventarier	250: —	
	10. Läkarearvode och sjukvård	300: —	
	11. Bensin och smörjoljor till automobiler och motorsprutor	500: —	
	12. Löner till skorstensfejaremästare	50: —	
	13. Oförutsedda utgifter	400: —	
	14. Beklädnad à 180 kr. för 20 man, förslagsvis	3,600: —	
	15. Anslag till semestervikarier	700: —	
	16. Anslag för gradbeteckningar, knappar, beklädnad åt vikarie, förstörda kläder m. m.	300: —	9,650: —
g)	Borgarbrandkåren:		
	1 chef	300: —	
	3 förmän à 200 kr.	600: —	
	1:ste maskinist	300: —	
	5 maskinister à 150 kr.	750: —	
	6 eldare à 100 kr.	600: —	
	24 man à 75 kr.	1,800: —	
	Övningar och eldsvådor	800: —	
	Telefon till chefen	70: —	
	Kol och underhåll av sprutor	100: —	5,320: —
		Trpt.	118,605: 80

N:o 78. *Budgetförslag 1929 Brandverket.*

		Trpt.	118,605 : 80
i) Nyanskaffningar:			
1 st. Drägers rökapparat		620 : —	
6 „ rökskyddsmaskar		270 : —	890 : —
k) Fastigheter:			
8 % å 2/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen, 100,000 : —	8,000 : —		
l) Brandsynekostnader		100 : —	
Arvode till skorstensfejaremästarne för eldbesiktning (Stadsfullmäktiges beslut den 27/1 1927)		400 : —	500 : —
m) Ersättning till vattenverket för skötsel av brandposterna			1,200 : —
		Summa kronor	121,195 : 80

INKOMSTER:

m) Verkstäderna:		
1. Smidesverkstaden 2. Snickareverkstaden 3. Skräddareverkstaden 4. Skomakareverkstaden	6,000 : —	
n) Ersättning för skötsel och underhåll av ambulansautomobilen	3,000 : —	
o) Ersättning för eldning åt polisen	100 : —	
p) Ersättning för tillsyn och skötsel av enskilda brandskåp	150 : —	
Hyresmedel för befäl och manskap vid brandkåren	11,090 : —	20,340 : —
Brist att genom uttaxering fyllas		100,855 : 80
	Summa kronor	121,195 : 80

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Gårdar och tomter.

Bil. 20 A.

Förslagsvis beräknade inkomster för stadens gårdar och tomter år 1929.

Taxeringsvärde		Bokf. värde kronor	Inkomster kronor
18,000 : —	Gården n:r 65 b. Västra kv. (Mina 5)	30,000 : —	1,805 : —
36,000 : —	„ „ 85 „ „ (Malvina 2) .	36,000 : —	3,675 : —
23,000 : —	„ „ 86 „ „ (Malvina 1) .	20,000 : —	2,095 : —
36,000 : —	„ „ 93 „ „ (Laura 7) ..	25,000 : —	3,050 : —
15,000 : —	„ „ 94 „ „ (Laura 8) ..	8,000 : —	1,000 : —
12,500 : —	„ „ 98 „ „ (Klara 8) ...	15,500 : —	950 : —
5,000 : —	„ „ 99 „ „ (Klara 7) ...	4,500 : —	300 : —
36,000 : —	„ „ 109 „ „ (Irma 2 o. 3)	42,000 : —	3,750 : —
40,000 : —	„ „ 112 „ „ (Kraka 1) ..	42,000 : —	2650 : —
26,000 : —	„ „ 116 „ „ (Klio 3)	17,000 : —	1,975 : —
12,200 : —	„ „ 119 „ „ (Klio 5)	4,500 : —	775 : —
62,000 : —	„ „ 133 „ „	60,000 : —	4,975 : —
153,000 : —	„ „ 147 „ „ (Lovisa 2) ..	180,000 : —	14,475 : —
10,000 : —	„ Granneborg (del av stadsäg. 81)	21,000 : —	1,255 : —
16,000 : —	„ Adolfsberg (del av stadsäg. 81)	15,000 : —	1,600 : —
4,000 : —	„ Nedre Backa (stadsäg. 74)	3,400 : —	400 : —
7,600 : —	„ Backa n:r 1 (stadsäg. 79)	13,000 : —	500 : —
18,800 : —	„ Loviselund (stadsäg. 72—73)	6,000 : —	1,300 : —
	„ Kristineberg (stadsäg. 72—73)	7,000 : —	850 : —
12,000 : —	„ n:r 35 Västermalm (Kata 9)	7,000 : —	500 : —
25,000 : —	„ Fridsborg (stadsäg. 560)	20,000 : —	1,995 : —
21,000 : —	„ Lustigkulla 4 o. 5 (stadsäg. 69, 71)..	30,000 : —	1,775 : —
6,000 : —	„ Stenbo (skänkt) (stadsäg. 159, 202, 220)..........		250 : —
6,000 : —	„ Rosenberg n:r 2 (stadsäg. 222)	7,000 : —	600 : —
105,000 : —	„ n:r 1 Norra kv. (Johan 1)	44,750 : —	11,860 : —
60,000 : —	„ „ 2 „ „ (Johan 2)	50,000 : —	4,950 : —
65,000 : —	„ „ 3—4 „ „ (Jarl 3)	55,000 : —	5,835 : —
17,000 : —	„ „ 5 „ „ (Johan 3)	12,000 : —	705 : —
17,000 : —	„ „ 6 „ „ (Jakob 2)	7,475 : —	1,550 : —
9,000 : —	„ „ 7a „ „ (Jakob 1)	11,000 : —	860 : —
52,000 : —	„ „ 21 „ „ (Jesper 5)	30,000 : —	4,712 : 50
200,000 : —	„ „ 38 „ „ (Idolf 6)	235,000 : —	16,320 : —
130,000 : —	„ „ 39 „ „ (Idolf 5)	200,000 : —	10,000 : —
12,000 : —	„ Kristinedal (stadsäg. 22)	12,000 : —	830: —
120,000 : —	„ n:r 5 kv. Gude	120,000 : —	10,100 : —
28,000 : —	„ Katrinelund 14-15-16 (stadsäg. 1724,		
—	1725, 1726)	14,000 : —	2,500 : —
20,000 : —	„ Arvid n:r 3	27,000 : —	1,125 : —
1,436,100 : —	Transport	1,432,125 : —	123,847 : 50

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Gårdar och tomter.

Taxeringsvärde		Bokf. värde kronor	Inkomster kronor
1,436,100 : —	Transport	1,432,125 : —	123,847 : 50
20,000 : —	„ n:r 72b—73 Södra kv. Konrad 1) ..	37,000 : —	600 : —
	„ „ 73b Södra kv.	5,400 : —	500 : —
19,000 : —	„ „ 74 „ „ (Konrad 2)	32,000 : —	1,450 : —
9,000 : —	„ „ 75 „ „ (Konrad 3)	1,800 : —	—
1,000 : —	„ „ 76 „ „ (Lorents 1)	—	300 : —
45,000 : —	„ „ 78 „ „ (Lorents 8)	35,000 : —	4,550 : —
31000 : —	„ „ 83 „ „ (Lorents 3)	21,000 : —	3,150 : —
100,000 : —	„ „ 110 „ „ (Nestor 2)	130,000 : —	9,800 : —
55,000 : —	„ „ 111 „ „ (Nestor 5)	33,750 : —	3,250 : —
60,000 : —	„ „ 112a „ „ (Nestor 4)	65,000 : —	4,395 : —
175,000 : —	„ Kungsängen 1	45,000 : —	4,245 : —
	„ Kungsängen 7	125,000 : —	3,885 : —
65,700 : —	„ Myggbo 1, 10 a, 10 b och 12	68,000 : —	4,250 : —
16,500 : —	„ Vargbolund, litt. D. (stadsäg. 2101—2103)	22,500 : —	460 : —
—	„ Sommarro n:r 8	46,025 : 30	2,500 : —
—	Mark för bensinstation (Krooks Petroleums- & Olje A.-B.)	—	2,500 : —
—	Tomt å Västra kv. 84 b (Hedv. Lindroths sterbhus)	—	10 : —
—	Mark inlagd till tomten n:r 5 Klara (Fru L. Ström)	—	10 : —
—	Del av tomterna n:ris 98—99 i Västra kv. (J. Aug. Larsson)	—	25 : —
—	Ett område av Mariaberget (Borgm. Karlsson)	—	10 : —
	Mark av lägenheten Nyro (Fru Wedholm) ..	—	25 : —
—	Ett område intill Nylund 3 (Ing. H. Bager)	—	10 : —
—	Mark av Smedjegatan utanför tomten Inge		
—	n:r 3 (Alb. Broschè)	—	300 : —
—	Ett område av Skolgatan (L. G. Anderssons sterbhus)	—	25 : —
—	190 kvm. mark inom kv. Guttorm (G. Johanssons & K. Enström)	—	200 : —
—	Mark av Flodinska jorden (Fru E. Malmberg)	—	10 : —
—	Ett område av Snickaregatan (Västm. Allehandas A. B.)	—	250 : —
—	Mark för bensinpump i Munkgatan (K. E. Eriksson)	—	10 : —
—	Mark för bensinpump i Sturegatan (Svensk Engelska Mineralolje A.-B.)	—	10 : —
	Hyra för skylttavlor:		
2,033,300 : —	Transport	2,099,600 : 30	170,577 : 50

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Gårdar och tomter.*

Taxeringsvärde		Bokf. värde kronor	Inkomster kronor
2,033,300 : —	Transport	2,099,600 : 30	170,577 : 50
—	Selma K. Karlström	—	15 : —
	Odéon-Biografen	—	40 : —
—	Skandiabiografen	—	10 : —
—	Singer & C:o	—	10 : —
—	Svenska Frälsningsarmén	—	10 : —
2,033,300 : —	Kronor	2,099,600 : 30	170,662 : 50

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 9 november 1928.

OSCAR ANDERSSON.

Bil. 21 och 22. N:o 78. *Budgetförslag 1929. Magistratens förslag.*

Till Drätselkammaren i Västerås.

Magistraten får härmed överlämna till Magistraten inkomna förslag till stater för år 1929 från stadens särskilda nämnder och styrelser med undantag av Vatten- och Gasverksstyrelsen, vilken styrelse torde komma att direkt till Drätselkammaren ingiva sitt statförslag. Magistraten får härmed anhålla, att Drätselkammaren ville med ledning av de nu ingivna statförslagen och eljes föreliggande omständigheter ävensom med beaktande av vad Magistraten härefteråt särskilt framhållit och äskat uppgöra förslag till nästkommande års inkomst- och utgiftsstat för staden och motser Magistraten detta förslag för att till Stadsfullmäktige överlämnas i och för fastställande.

Beträffande de särskilda staterna får Magistraten anhålla att Drätselkammaren vid statförslagets uppgörande ville iakttaga följande:

A. *Angående Magistraten och Rådhusrätten:*

Anslaget till *anskaffning och underhåll av inventarier* bör bibehållas vid samma belopp 1,000 kronor, som i årets stat, då nyanskaffning under nästkommande år torde erfordras av två skrivmaskiner, en å borgmästare- och en å brottmålsrådmansexpeditionerna.

Löner och arvoden för borgmästare, civil- och brottmålsrådmannen, tredje rådmannen, stadsnotarien och stadsvaktmästaren böra upptagas till de belopp gällande lönestat bestämmer med dyrtidstillägg i likhet med övriga befattningshavare inom staden.

Beträffande frågan om behörigt ordnande av befattningarna inom rådhusrätten och magistraten under den permanenta ledighet, som en av befattningshavarna hittills åtnjutit, vill magistraten erinra om att det nuvarande provisoriska ordnandet fortfarit i snart två år eller alltsedan den 1 januari 1927 samt att frågan synes bliva aktuell jämväl för nästkommande år. Vid sådant förhållande anser Magistraten, som icke finner anledning närmare ingå på förevarande förhållanden, vilka torde vara kända för Stadsfullmäktige, det vara en naturlig skyldighet för staden att genom anslående av tillräckliga medel påtaga sig avlöning av den extra befattningshavare, som genom ifrågavarande tjänsts uppehållande icke bör drabba be-

N:o 78. *Budgetförslag 1929 Magistratens förslag.*

fattningshavare vid rådhusrätten och magistraten. Magistraten hemställer därför, att i nästkommande års stat måtte för nästkommande år, så länge berörda ledighet består, till avlöning av nämnda extra befattningshavare som hittills uppehållit tredje rådmanstjänsten och avses för nästkommande år uppehålla densamma anslå ett belopp, som med hänsyn till den extra befattningshavarens hittills femåriga tjänstgöring hos rådhusrätten och magistraten skäligen icke bör sättas under 6,000 kronor för år räknat.

I likhet med polischefen anser Magistraten att stadsfiskalens avlöning bör överföras från rubriken rådhusrätten och magistraten till rubriken Polisväsendet och fångvård. Polisnämnden anser att även om vissa skäl tala för den föreslagna ändringen — därmed bör anstå tillsvidare på grund av bebådad omläggning även av åklagareväsendet i samband med den förestående rättegångsreformen. Frågan kan ju synas sakna reel betydelse, men kan i varje fall den av polisnämnden anförda motiveringen för att icke bifalla den föreslagna ändringen icke godtagas. När en ny rättegångsreform kommer att genomföras och huru densamma kommer att gestalta sig är ännu alltför ovisst. Riksdagen har ju såsom bekant icke ännu godkänt principerna för densamma, än mindre kunnat taga i övervägande huru och på vad sätt densamma skall kunna genomföras. Frågan blir med säkerhet ännu under många år framåt olöst.

Då en utgift bör i staten inrangeras under den rubrik, där densamma rätteligen hör hemma, och stadsfiskalen enligt gällande instruktion är chef för Kriminalavdelningen inom polisen samt hans åklagareverksamhet intimt sammanhänger med detta chefskap, hemställer Magistraten, att stadsfiskalens avlöning redovisas icke under rubriken ”Rådhusrätten och Magistraten” utan under rubriken ”polisväsendet och fångvård”.

Angående avlöningen till stadsfiskalen erinrar Magistraten att förslaget till innevarande års stat om löneökning för stadsfiskalen icke ännu ett år efter det framställningen ingivits är av Stadsfullmäktige avgjord. Enligt inhämtad upplysning från kronouppbördskontoret utgjorde beloppet av de utav stadsfiskalen år 1927 lyftade bötesandelar 2,556 kronor 23 öre, under det att samma bötesandelar för innevarande års tio första månader uppgått till endast 1,393 kronor 24 öre (se Bilaga). Att stadsfiskalens löneförmåner här i staden äro lägre än å andra jämförbara städer är känt. Exempelvis kan nämnas, att Stadsfiskalen i Halmstad har kontant löneförmån från staden med 750 kronor i månaden och ändock är det Magistraten bekant att fråga föreligger därstädes om lönereglering för denna befattningshavare. Skall därjämte den princip som gjort sig gällande uti

ett av Kungl. Svea Hovrätt nyligen avkunnat utslag, att Stadsfiskalen skall personligen ansvara för de kostnader för utredning i grövre brottmål, vilka ej kunna verkställas genom tillgänglig personal, anses bärande, bliva de med stadsfiskalstjänsten förenade avlöningsförmånerna än mera otillfredsställande.

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Magistratens förslag.*

Magistraten får därför hemställa,

a t t, intill dess frågan om lönereglering för stadsfiskalen enbart eller i samband med allmän lönereglering för samtliga stadens befattningshavare blir avgjord, stadsfiskalen måtte tillerkännas ett årligt fyllnadsbelopp i hittills utgående löneförmåner med 1,200 kronor, utan beräknande av dyrtidstillägg å detta belopp, att gälla retroaktivt från den av Magistraten vid innevarande års statsbehandling föreslagna dag eller den 1 juli 1927.

Anslag till *semester åt stadsfiskalen* bör beviljas med tidigare begärt belopp 210 kronor och detta av förut anförda skäl jämväl därför att vikarie icke samtidigt kan sköta sin egen befattning jämsides med stadsfiskalstjänsten och tjänsteman icke rimligen bör betungas att själv bekosta semestervikarie än mindre kan undvara semesterledighet.

Anslaget för beredande av *semester till Magistratens och Rådhusrättens* ledamöter skall upptagas till samma belopp som enligt gällande lönestat eller med 2,200 kronor.

I innevarande års stat upptaget anslag 500 kronor för *omkostnader vid val* kan för nästkommande år utgå ut staten.

Kostnaderna för *belysning och uppvärmning* hava hittills uppgått till 333 kronor 37 öre och 971 kronor 35 öre samt för *telefonavgifter* till 1,258 kronor 60 öre. Respektive anslagsposter synas därför böra höjas till 500 kronor, 1,200 kronor och 1,300 kronor.

Övriga utgiftsposter böra bibehållas vid hittills utgående belopp, men kunna ej heller sänkas. Särskilt synes anslaget till oförutsedda utgifter 200 kronor väl lågt, då däri ingå utgifter för bilskjutsar i och för de ständigt återkommande besiktningarna av stadens allmänna vägar, men anser sig Magistraten dock icke böra påkalla ökning, men vill genom denna erinran frikalla sig för den händelse överskridande måste ske.

Enligt gällande vägtrafikstadga åligger det staden att bekosta *anslag* av olika slag för utvisande av platser *för parkering*, eller förbud för

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Magistratens förslag.*

parkering av motorfordon samt för utmärkande av i trafiksäkerhetens intresse föreskrivna anordningar. Även vid tillfälliga bestämmelser för trafikens ordnande gäller att anslag därom på ett eller annat sätt måste ske. Då dessa anslag måste anbringas samtidigt med bestämmelsernas meddelande samt det hittills visat sig taga avsevärd tid innan vederbörliga anslag kunna anbringas, därest som nu framställning måste göras till Drätselkammaren i varje fall, får Magistraten hemställa, att Stadsfullmäktige för

sagda ändamål måtte bevilja att ställas till Magistratens förfogande ett förslagsanslag av 1,000 kronor.

B. *Angående Kronouppbörds- och exekutionsväsenden.*

Efter hörande av kronouppbördskassören och stadsfogden har Magistraten icke anledning påfordra ändring i denna stat, utan böra dess särskilda belopp för nästkommande år upptagas till enahanda storlek som i årets stat, dock att med ledning av hittills under innevarande år verkställa utbetalning böra anslag för kostnaderna för renhållning av kronouppbördskontoret höjas från 700 kronor till 800 kronor samt kostnaderna för ”Tryck- och annonskostnader samt skrivmaterial och bokbinderiarbeten” till respektive 1,300 kronor och 600 kronor.

C. *Angående polisväsende och fångvård:*

Polischefen har i likhet med vad som skett ett flertal år hemställt om anslag till avlöning för 4 stycken överkonstaplar. Genom företagen omläggning av tillsyningsmannatjänsten finnes ett anslag för 3 överkonstaplar och begäres i år således icke anslag till avlöning för mer än 1 överkonstapel, tidigare har begärts anslag för 2 dylika. Polisnämnden har emellertid icke ansett sig kunna hos Stadsfullmäktige göra framställning i ärendet. De skäl som härför anförts äro icke bärande. En omläggning av arbetet så att visst utredningsarbete överflyttas till kriminalavdelningen kan ej ske. Kriminalavdelningen är minst lika betungad med utredningsarbeten av olika slag som ordningspolisen. Utvägen har för övrigt tidigare försökts, men måst övergivas, då svårighet mötte för kriminalavdelningen att medhinna den belastning i arbetet som därav bleve en följd. Härtill kommer att i första hand utredning rörande trafikolyckor och dylikt bör ombesörjas av ordningspolisen, som närmast har att svara för trafikens behöriga ordnande. Den utredning, som sker i dessa ärenden vid ordningspolisen, är i varje

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Magistratens förslag.

fall en första hands utredning. Så snart det visar sig, att dylik utredning rörande trafikolyckor, eldsolyckor eller dylikt att händelsen kan komma att medföra kriminellt ansvar överlämnas den av ordningspolisen skedda utredningsrapporten till åklagaren, som har att med kriminalpersonals hjälp verkställa den ytterligare utredning som kan behövas för avgörande huruvida åtal bör följa eller ej. Någon möjlighet att praktiskt ordna dessa utredningar på annat sätt förefinnes icke. Att åberopa en utredning av år 1922 av en person, som veterligen ej har någon erfarenhet rörande förhållandena här i staden, är så orimligt att det väl ej skäligen bort åberopas såsom stöd för avslag å framställningen. För en var som vill se saken rättvist måste det stå uppenbart att förhållandena särskilt genom den ökade motortrafiken väsentligt ändrats sedan sagda år, så att vad som då kunde ev. vid ett bedömande på avstånd av läget anses tillfredsställande, nu icke längre äger giltighet. Ända sedan 1922 har för övrigt här i staden funnits 4 överkonstapelstjänster, ehuru då 2, nu 1 icke haft avlöning i denna grad. I gällande instruktion för polispersonalen i staden, vilken Stadsfullmäktige haft tillfälle yttra sig över och som är fastställd i vederbörlig ordnin, förutsättes befintligheten av 4 överkonstaplar. Tjänstgöringen är fortlöpande så att inre överkonstapel finnes dygnet om samt yttre överkonstapel från kl. 9 fm. till kl. 11 em. Att utan personalens betungande ordna denna tjänstgöring med mindre än 4 överkonstaplar finnes ej. Att indraga befäl nattetid går ej. Den å kontoret tjänstgörande (inre) överkonstapeln har då jämväl skyldighet att vid behov (eldsvåda, oordning) tjänstgöra jämväl såsom yttre. Annat befäl finns ej nattetid tillgängligt, därest ej vid alldeles särskilda förhållanden biträde jämväl anses böra påkallas av ej i tjänst varande personal. Med överlämnande av en till polischefen ställd framställning från den t. f. överkonstapel frågan nu närmast rörer får Magistraten därför hemställa,

att i nästkommande års stat måtte upptagas avlöningsförmån för ytterligare en överkonstapel i lönegrupp 22, med å tjänsten belöpande ålders- och dyrtidstillägg.

Likaledes nödgas Magistraten göra framställning därom,

att beklädnadsförmån i likhet med övriga polismän tillerkännes poliskommissarien och vederbörande överkonstaplar samt att slitningsersättning tillerkännes kriminalöverkonstapeln.

N:o 78.
Budget-förslag 1929.
Magistratens förslag.

D. *Angående Hälsovårdsnämnden.*

Enligt instruktionen för stadens tjänsteläkare äro dessa skyldiga vid semester tjänstgöra för varandra. Något anslag till semesterarvode för dem finnes således ej för närvarande. Emellertid är beträffande 1:ste stadsläkaren å ena och de 2 distriktsläkarne, å andra sidan, tjänstgöringen så pass olikartad, att det icke kan vara lämpligt att semestervikariat ålägges åtminstone 1:ste stadsläkaren för stadsdistriktsläkarne, vilka senare åligga bland annat skötsel av könspoliklinik, fattigvårdens sjukhus o. d. Följden av det nuvarande förhållandet blir också att läkarna för sin semester äro beroende vad tiden för densamma angår av varandra. 1:ste stadsläkaren har också i flere år själv fått betala vikarie under semester. Detta kan ju ej anses lämpligt. Efter uppförandet av hälsovårdsnämndens stat har 1:ste stadsläkaren hos Magistraten hemställt om framställning till Stadsfullmäktige för erhållande av semesteranslag för åtminstone en av stadens tjänsteläkare. Genom beviljande av dylik skulle kunna undvikas att för framtiden någon av dem skulle själv behöva betala vikarie under semester. Magistraten har velat tillmötesgå denna begäran och får därför hemställa

att Stadsfullmäktige ville bevilja ett anslag beräknat efter 15 kronor för dag i 30 dagar eller 450 kronor att användas till arvode åt vikarie för stadens tjänsteläkare i de fall de på grund av särskilda förhållanden annan av tjänsteläkarne icke kan förordnas uppehålla den andres tjänst under semester.

E. *I övrigt.*

Slutligen har Magistraten ansett sig böra fästa Drätselkammarens uppmärksamhet på följande förhållanden. Uti de olika statsförslagen upptagas poster till varierande belopp för inköp av skrivmateriel och dylikt. Såvitt Magistraten har sig bekant upphandlas dylik materiel av varje särskild nämnd och styrelse. Magistraten anser att besparing i dessa utgifter skall kunna ske genom anordnande av en för alla stadens nämnder och myndigheter gemensam inköpsnämnd, exempelvis en delegation av drätselkammaren, vilken efter uppgift om resp. beräknat årsbehov från de olika förvaltningsgrenarna efter infordrande av anbud inköper det beräkneliga

årsbehovet av olika slag, dylik material samt tillhandahåller resp. styrelser och myndigheter vad som av dylikt material erfordras i mån av behov. N:o 78. Budgetförslag 1929. Magistratens förslag.

Magistraten saknar för närvarande i övrigt anledning yttra sig över de av de särskilda nämnderna och styrelserna upprättade statsförslagen, men ville förbehålla sig att, sedan Drätselkammaren inkommit med sitt förslag till stat, göra de påpekanden och erinringar, som kunna anses påkallad.e

Västerås Rådhus den 12 november 1928.

För Magistraten:

VICTOR ÅSBERG.

H. Cronholm.

N:o 78.
Budget-förslag 1929.
Polisen.

Bil. 23 a.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden får härmed avgiva sitt förslag till utgifts- och inkomststat för Nämnden för år 1929 och i anledning därav anföra.

Till Nämnden har från Polischefen i staden inkommit en skrivelse, vari angivas Polischefens önskemål beträffande 1929 års budget.

Beträffande frågan om stadsfiskalslönens redovisande under rubriken Polisväsende och fångvård i stället för under Magistrat och Rådhusrätt anser Nämnden att med denna fråga på grund av bebådad omläggning även av åklagareväsendet i samband med den förestående rättegångsreformen kan — även om vissa skäl, som dock sakna reeel betydelse, tala för den föreslagna ändringen — tillsvidare anstå..

Under hänvisning till att frågan om lönereglering för stadsfiskalen av Stadsfullmäktige remitterats till lönenämnden, samt att detta ärende således är beroende av särskild utredning och förslag av denna nämnd, har Polisnämnden ansett sig för närvarande icke böra upptaga detta ärende till behandling.

Polischefen anhåller i förberörda skrivelse om inrättande å polisverkets stat av en ny överkonstapelstjänst. I samband med sitt förslag om omorganisation av poliskåren hemställde Polischefen vid upprättnade av förslag till budget för år 1928 om inrättande av en, eventuellt två nya överkonstapelsbefattningar vid ordningspolisen. (Stadsfullmäktiges handlingar 1927, n:r 63, sid. 420 o. f.) Den åtgärd angående den vid Systembolaget i Västerås såsom tillsyningsman tjänstgörande överkonstapelns återgående till polisverket, som Polischefen i sitt betänkande till 1928 års budget förutsatte komma att bliva en nödvändighet, är, som av Polischefens skrivelse till innevarande års budget framgår, numera vidtagen, varför vid ordningspolisen nu disponeras över tre överkonstaplar. Härigenom bör dock i någon mån lättnad vunnits i överkonstaplarnas arbetsbörda. Polisnämnden medger givetvis att ett synnerligen omfattande utredningsarbete åvilar ordningspolisen, men tillåter sig i detta ärende ifrågasätta om icke sådana anordningar möjligen kunde vidtagas, att från ordningspolisens arbetsuppgifter överfördes en del till kriminalpolisen, som ju måste anses vara relativt välförsedd med personal. Under hänvisning såväl till det nu anförda, som ock vad Polisnämnden häröver anförde i sitt betänkande till innevarande års budget, nödgas Polisnämnden — som här-

utöver även vill erinra om att den Linnérska utredningen år 1922 ang. omorganisation av polisväsendet i riket för Västerås vidkommande upptager 3 överkonstaplar — avstyrka bifall till Polischefens förslag. N:o 78. *Budgetförslag 1929. Polisen.*

Ifråga om tilldelandet av beklädnadsförmån till polisbefälet anser Nämnden, att Stadsfullmäktige i staden så nyligen fastslagit sin ståndpunkt härtill samt att då inga ändrade förhållanden sedan dess inträtt, något återupprepande av Nämndens föregående år avgivna förslag icke bör göras.

Personliga lönetillägg till polispersonalen enligt Konungens Befallningshavandes i länet resolution den 1 oktober 1927 äro upptagna för 47 ordinarie poliskonstaplar.

Följande poliskonstaplar skola uppflyttas i högre lönegrad:
i IV, n:r 11 Gustafsson, 12 Brohmé, 25 Hising och 31 Dahlin;
i III, n:r 7 Grip, 36 Ullberg och 37 Eriksson, samt
i II, n:r 18 Lundgren.

Poliskonstapeln n:r 17 Rosdahl har erhållit Konungens Befallningshavandes i länet förordnande att tillsvidare vara ordinarie polisman.

Konstaplarna n:r 4 Persson och 27 Imberg kvarstå ännu såsom extra polismän.

Polisnämnden tillstyrker bifall till Polischefens begäran om ett anslag å 300 kr. för inköp av två velocipeder samt å 480 kr. för inköp av en skrivmaskin för kriminalpolisen och anser Nämnden i likhet med polischefen, att den gamla skrivmaskinen bör bibehållas och icke utbytas.

På grund av Stadsfullmäktiges under året fastställda beslut är anslag upptaget för telefoner till länskriminalkonstaplarnas bostäder.

Utöver vad Polisnämnden anfört över innehållet i Polischefens skrivelse får Nämnden, beträffande budgetförslagets innehåll endast omnämna, att pensionsersättning till överkonstapel Wretlöfs änka skall för år 1929 utgå endast för ett minderårigt barn, ävensom att nämnden ansett sig böra kunna föreslå sänkning med 200 kronor av anslaget för trycksaker m. m.

Polisnämnden hemställer alltså att

att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgift- och inkomststat för Nämnden för år 1929.

Västerås den 17 oktober 1928.

För Polisnämnden:
A. DANIELSSON.

Eric Plantin.

N:o 78.
Budget-förslag 1929.
Polisen.

Bil. 23 b.

Till Polisnämnden i Västerås.

I och för upprättande av det förslag till inkomst- och utgiftsstat för polisväsendet i staden, som det åligger polisnämnden att för år 1929 upprätta, får undertecknad, polischef, anföra följande:

I. Ang. löner och arvoden:

1) Angående stadsfiskalen:

Enligt gällande instruktion för polispersonalen i staden är stadsfiskalen närmast chef för kriminalpolisavdelningen och synes därför kunna ifrågasättas att hans lön, som nu i staten är upptagen under punkt 21, "Magistrat och Rådhusrätt" bör överföras till punkt 23, "Polisväsen och fångvård".

Stadsfiskalen åtnjuter i lönegrupp 31: IV, en avlöning med 3,867 kronor utan dyrtidstillägg. I enlighet med framställningar till Stadsfullmäktige från Magistraten senast den 29 maj innevarande år, vilka ännu ej äro avgjorda, får jag emellertid hemställa,

att Stadsfiskalen förutom sedvanligt dyrtidstillägg måtte, för att bliva jämnställd i löneavseende med övrigt polisbefäl, som enligt Konungens Befallningshavandes beslut år 1927 erhållit tillfällig löneökning tillerkännas för år 1929 ett lönetillägg med antingen 2,400 kronor om året, dock med skyldighet att till stadskassan genom kronouppbördskontoret inleverera honom tillkommande bötesandelar, eller ock, utan dylik skyldighet med 1,200 kronor för år, allt utan beräknande å dessa belopp av dyrtidstillägg.

2) angående ny överkonstapelstjänst:

Frågan härom har under de senaste åren förevarit till behandling. Jag anser mig skyldig ånyo väcka förslag att anslag beviljas för ytterligare en överkonstapel. Angående behovet av dylik tjänst vid ordnings-

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Polisen.*

polisen erinras om bestämmelserna i 54, 55 och 56 §§ gällande instruktion för polispersonalen i Västerås, som innehålla att i staden skall finnas vakthavande och inspekterande överkonstaplar med tjänstgöringsskyldighet såväl natt som dag. Uti med Västerås jämförliga städer har sedan många år anslag till avlöning av 4 överkonstaplar funnits. Jag vill ånyo upprepa de skäl för detta anslags beviljande som redan tidigare anförts och i huvudsak kunna sammanfattas sålunda:

Som följd av det ökade arbete som för ordningspolisen uppkommit genom motortrafikens hastiga tillväxt hava alltsedan år 1922 tvänne inspektionskonstaplar innehaft förordnande att uppehålla tjänst såsom överkonstaplar, dock utan att erhålla lön som sådana. I 1928 års stat begärdes anslag för två nya överkonstapelsbefattningar vid ordningspolisen, men som det begärda anslaget ej beviljades ordnades överkonstapelsfrågan tills vidare så, att överkonstapeln Viktor Karlsson, som under en följd av år tjänstgjort som tillsyningsman över rusdryckshandteringen i staden, i huvudsak befriades från denna befattning och beordrades att tjänstgöra som överkonstapel vid ordningspolisen. Förutvarande tillsyningsmannen fullgör å polisvaktkontoret eller å Systembolaget, då så påkallas de inre arbeten, som förut varit med tjänsten förenade. Den yttre tillsynen å kaféer och dylikt fullgöres av kriminalavdelningen. Genom denna åtgärd, som vidtagits i samråd med Systembolagets styrelse, kan en av de överkonstapelsbefattningar, som uppehållits på förordnande, anses fylld. Under innevarande år har som följd därav endast en inspektionskonstapel på förordnande uppehållit överkonstapelstjänst. Denna inspektionskonstapel har dock förut allt sedan 1922 förrättat med överkonstapelstjänst förenade åligganden. Vid en under sistnämnda år verkställd utredning framkom att flera med Västerås i ordningshänseende jämförbara städer redan då hade fyra ordinarie överkonstaplar vid ordningspolisen samt tre till fyra ordinarie inspektionskonstaplar. Sedan dess hava i en del av de jämförbara städerna, såsom Eskilstuna och Örebro, tillsatts ytterligare befattningshavare vid ordningspolisen, speciellt för handhavande av det allt mer och mer ökade expeditions- och utredningsarbetet. Här i staden ha någon utökning av befälskåren ej skett sedan år 1916, trots det att arbetsbördan för befälet är från år avsevärt ökat. Då ökningen av utredningsarbetet, som åvilar poliskommissarien och överkonstaplarna, går i en ständig kurva uppåt anser jag det ofrånkomligt att även här i staden inrätta fyra ordinarie överkonstapelsbefattningar vid ordningspolisen, varom framställning, som ovan nämnts, även gjorts under föregående år. Det torde ock böra framhållas, att det ej kan anses förenat med billighet och rättvisa att en man under en följd av år kommenderas att uppehålla tjänst,

N:o 78.
Budget-förslag 1929.
Polisen.

som kräver större ansvar, omtanke och skicklighet än som erfordras i den tjänsteställning för vilken avlöning utgår.

Jag får därför vördsamt hemställa att i polisens stat för år 1929 måtte upptagas lön, dyrtidstillägg och personligt lönetillägg för en ny överkonstapelsbefattning i lönegrupp 22, IV, beräknat till kr. 4,567 : 32.

3) angående beklädnadsförmån för poliskommissarie och överkonstaplar.

I enlighet med gällande polisförfattningar är staden skyldig förse polispersonalen med uniform. De av poliskommissarien och överkonstaplarne anförda besvär över dem förvägrad beklädnadsersättning hava visserligen av Stadsfullmäktige icke tillstyrkts, men hava besvären icke ännu av Konungens Befallningshavande avgjorts. Jag nödgas därför upprepa min tidigare gjorda framställning därom och hemställer

att i staten måtte beräknas beklädnad för 1 poliskommissarie och 4 överkonstaplar med 225 kronor för en var av dem.

4) angående övrig personal:

Tillsyn av trafik, stadens hamnar m. m. polisen åliggande arbeten, påkallar med den stora utsträckning staden har alltjämt ökat antal trafikkonstaplar, men då i dagarna en sammanhängande tjänstgöring med delvis ändrad distriktsindelning kommer att försöksvis prövas, anser jag mig icke för närvarande böra göra framställning om ökat antal ordningspoliser, utan böra avvakta den erfarenhet, som av den nya distriktsindelningen och tjänstgöringen kan vinnas.

5) angående tillfällig löneökning.

I enlighet med Konungens Befallningshavandes resolution den 1 oktober 1927 bör personligt lönetillägg upptagas för poliskommissarien med 1,000 kronor och för övriga befattningshavare med för dem var 200 kronor för år räknat.

6) angående nuvarande befattningshavares placering i lönegrupper och löneklasser

N:o 78. Budget-förslag 1929. Polisen.

åberopas efterföljande förteckning:

"Lönegrupper och löneklasser för befattningshavare vid polisväsendet för år 1929.

Poliskommissarien C. A. Linder		29	IV	1915
Personligt lönetillägg enligt beslut den 29 november 1927	1,000:—			
Kriminalöverkonstapel Emil Carlsson		24	IV	1898
Polisöverkonstapel Edvard Mauritz Andersson		22	IV	1904
„ Per Erik Winroth		22	IV	1903
„ Karl Viktor Karlsson		22	IV	1902
Inspektionskonstapel Karl Arvid Eriksson		18	IV	1899
„ Gustaf Albin Haake		18	IV	1904
„ Henning Hjalmar Carlsson		18	IV	1912
„ Erik Rikard Kling		18	IV	1912
Kriminalkonstapel Johan Emil Veimer		18	IV	1908
„ Gustaf Konrad Forslund		18	IV	1902
„ Ernst Georg Söder		18	IV	1914
„ Axel Bernhard Sporre		18	IV	1915
„ Johan Axel Ström		18	IV	1914
„ Fritz Magnus Svensson		18	IV	1917
Konstapel n:r 1 Karl Hjalmar Rosenberg		17	IV	1906
„ „ 3 Lars August Eriksson		17	IV	1913
„ „ 5 Karl Algot Fäldt		17	IV	1919
„ „ 6 Johan August Johnsson		17	IV	1919
„ „ 8 Olof Emanuel Johansson		17	IV	1916
„ „ 9 Ernst Julius Vass		17	IV	1917
„ „ 10 Emil Ludvig Kraft		17	IV	1904
„ „ 14 Johan Emil Persson		17	IV	1912
„ „ 16 Karl Herman Carlsson		17	IV	1917
„ „ 19 Carl Emil Morlin		17	IV	1915
„ „ 21 David Leander Carlsson		17	IV	1917
„ „ 23 Klas Anshelm Qviberg		17	IV	1919
„ „ 26 Karl Johan Andersson		17	IV	1918
„ „ 28 Karl Gustaf Enok Svalberg		17	IV	1918
„ „ 29 Alfred Teodor Bertilsson		17	IV	1919
„ „ 11 Karl Ivar Gustafsson		17	IV	1920
„ „ 12 Ernst Albert Brohmé		17	IV	1920

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Polisen.

Konstapel n:r	25	Johan Alrik Hising	17	IV	1920
„ „	31	Gustaf Emil Dahlin	17	IV	1920
„ „	13	Karl Magni Deander	17	III	1922
„ „	15	Karl Elis Feltendal	17	III	1921
„ „	20	Karl Björkman	17	III	1921
„ „	22	Josef Vilhelm Marthon	17	III	1921
„ „	32	Karl Mårten Mårtensson	17	III	1921
„ „	33	Emil Eldof L. Gustafsson	17	III	1922
„ „	34	Arvid Mauritz E. Johansson	17	III	1922
„ „	35	Knut Ernst Villy Pettersson	17	III	1922
„ „	7	Uno Erhard Grip	17	III	1923
„ „	36	Karl Erik Ullberg	17	III	1923
„ „	37	Karl Gustaf V. Eriksson	17	III	1923
„ „	30	Karl Fredrik Lundkvist	17	II	1924
„ „	18	Karl Josef Lundgren	17	II	1926
„ „	17	Erik Gunnar Rosdahl	17	I	1928
„ „	27	Artur David Helmer Imberg	17	I	1928
„ „	4	Gustaf Persson	17	I	1928

Konstapeln Lundgren förordnades t. v. av Konungens Befallningshavande den 31 december 1925.

Sammandrag.

En poliskommissarie, Linder	29	IV
Personligt lönetillägg 1,000:—.		
En kriminalöverkonstapel, Carlsson	24	IV
Tre överkonstaplar	22	IV
(Andersson, Vinroth, V. Karlsson).		
Fyra inspektionskonstaplar	18	IV
(C. A. Eriksson, Haake, H. Carlsson, Kling).		
Sex kriminalkonstaplar	18	IV
(Veimer, Forslund, Söder, Sporre, Ström, Svensson).		
Nitton poliskonstaplar	17	IV
(1 Rosenberg, 3 Eriksson, 5 Fäldt, 6 Johnsson, 8 Johansson, 9 Vass, 10 Kraft, 11 Gustafsson, 12 Brohmé, 14 Persson, 16 Carlsson, 19 Morlin, 21 Carlsson, 23 Qviberg, 25 Hising, 26 Andersson, 28 Svalberg, 29 Bertilsson och 31 Dahlin).		
Elva poliskonstaplar	17	III

N:o 78.
Budget-förslag 1929.
Polisen.

(7 Grip, 13 Deander, 15 Feltendahl, 20 Björkman, 22 Marthon, 32 Mårtensson, 33 Gustafsson, 34 Johansson, 35 Pettersson, 36 Ullberg och 37 Eriksson).		
Två poliskonstaplar	17	II
(30 Lundkvist och 18 Lundgren).		
En poliskonstapel	17	I
(17 Rosdahl).		
Två extra poliskonstaplar	17	I
(27 Imberg, 4 Persson).		

II. Beträffande övriga anslag:

De övriga ordinarie anslagen synas väl avvägda och föreslås bibehållna till samma belopp för år 1929 som i föregående års stat.

Posten "inköp av 2 velocipeder" bör bibehållas, då stadens yttre distrikt lämpligen böra patrulleras med velociped och en nyanskaffning av 2 velocipeder årligen måste anses behövlig.

Posten "anslag till inköp av skrivmaskiner" kan nedsättas till 480 kronor. Endast en skrivmaskin synes behöva under året anskaffas, nämligen för kriminalavdelningen. Något inköp av skrivmaskin skedde ej 1928, då anslaget för ändamålet ju måste tagas i anspråk för inköp av tidigare inköpt maskin, för vilket något anslag icke beviljats. Behovet kvarstår således, men synes det mig lämpligt att den äldre maskinen efter inköp av ny dock bibehålles och att utbyte således ej sker. Den kan alltid användas i reserv vid förefallande behov.

Posten "nyanskaffning av kortregister med skåp 700:— kronor" utgår, då anskaffning därav skett eller skall ske i dagarna.

Telefonavgifter ökas med 140 kronor, avseende telefonavgift för länskriminalkonstaplarnes bostadstelefoner enligt beslut under året av Stadsfullmäktige, men bör minskas med 25 kronor, avgift för anläggning av ledning för flyttbar telefon i polischefens bostad. Posten ökar med 115 kronor från 1,480 kronor till 1,595 kronor.

Med åberopande av det ovan sagda får jag hemställa, att Polisnämnden ville upprätta 1929 års stat för polisväsendet i staden. Något specifikt statsförslag har jag icke detta år ansett mig böra upprätta.

Västerås Rådhus den 9 oktober 1928.

VICTOR ÅSBERG.
Polischef.

N:o 78.
Budgetförslag 1929
Polisen.

Bil. 23 c.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Polisväsen och fångvård år 1929.

UTGIFTER:

(8 % av 1/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen å 50,000: — kr. = 4,000: — kr.)			
a. 1. Anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar		1,800: —	
a. 2. Nyanskaffning av utrustnings- och beväpningspersedlar:			
Inköp av 2 velocipeder	300: —		
Inköp av 1 skrivmaskin	480: —	780: —	2,580: —
b. Löner och arvoden:			
Poliskommissarien, 29:IV	3,531: —		
Personligt lönetillägg	1,000: —	4,531: —	
Kriminalöverkonstapeln, 24:IV		2,829: —	
3 överkonstaplar, 22:IV à kr. 2,631: — (Andersson, Winroth, Karlsson)		7,893: —	
4 inspektionskonstaplar, 18:IV à kr. 2,217: — Eriksson, Haake, Carlsson, Kling)		8,868: —	
6 kriminalkonstaplar, 18:IV à kr. 2,217: — (Veimer, Forslund, Söder, Sporre, Svensson, Ström)		13,302: —	
19 poliskonstaplar, 17:IV à kr. 2,109: — 1 Rosenberg, 3 Eriksson, 5 Fäldt, 6 Jonsson, 8 Johansson, 9 Wass, 10 Kraft, 11 Gustavsson, 12 Brohmé, 14 Persson, 16 Karlsson, 19 Morlin, 21 Carlsson, 23 Qviberg, 25 Hising, 26 Andersson, 28 Svalberg, 29 Bertilsson, 31 Dahlin)		40,071: —	
11 poliskonstaplar, 17:III à kr. 1,986: — (20 Björkman, 13 Deander, 15 Fältendahl, 22 Marthon, 33 Gustavsson, 35 Pettersson, 32 Mårtensson, 34 Johansson, 7 Grip, 36 Ullberg, 37 Eriksson)		21,846: —	
2 poliskonstaplar, 17:II à kr. 1,863: — (Lundkvist, 18 Lundgren)		3,726: —	
1 poliskonstapel, 17:I à kr. (17 Rosdahl)		1,740: —	
Trpt.		104,806: —	2,580: —

N:o 78. Budgetförslag 1929. Polisen.

Trpt.		104,806 : —	2,580 : —
2 extra poliskonstaplar (Stadsfullmäktiges beslut den 28 april 1921, mom. 30, 17 : I à kr. 1,740 : —) 4 Persson, 27 Imberg)		3,480 : —	
Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare efter indextal 175		77,916 : 30	
Personligt lönetillägg till 47 ordinarie befattningshavare enligt Konungens befallningshavandes i länet resolution den 1/10 1927 à kr. 200 : —		9,400 : —	
Beklädnad till 4 inspektionskonstaplar, 33 ordinarie och 2 extra konstaplar à kr. 225 : —		8,775 : —	
slitningsersättning åt 6 kriminalkonstaplar à 112 : 50		675 : —	205,052 : 30
c) Pensioner:			
f. Poliskonstapeln E. F. Kindblom		500 : —	
Överkonstapeln Vretlöfs änka och 1 minderårigt barn (26/6 1919) pensionsersättning		600 : —	
f. Poliskonstapeln Asplunds änka		500 : —	
Dyrtidstillägg till ovanstående		800 : —	2,400 : —
d) Renhållning:			
Städning av tjänstelokalerna à 102 kr. pr månad			1,500 : —
e) Belysning:			500 : —
f) Uppvärmning:			
Bränsle inklusive ersättning till brandkåren för eldning av ugnarna			1,500 : —
g) Övriga utgifter:			
1. Premie för olycksfallsförsäkring		600 : —	
2. Trycksaker, skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1,000 : —	
3. Läkarearvoden för poliskåren		800 : —	
4. Telefonavgifter för ledningar till:			
Polisstationen	220 : —		
Poliskommissariens tjänsterum	110 : —		
Poliskommissariens bostad	70 : —		
Kriminalpolisstationen, 2 ledningar	400 : —		
Stadsfiskalens tjänsterum	110 : —		
Stadsfiskalens bostad	70 : —		
Kriminalöverkonstapelns bostad	70 : —		
Kriminalkonstapel Forslunds bostad	70 : —		
2 länskriminalkonstaplars bostäder à 70 kr.	140 : —		
Flyttbar apparat i polischefens bostad	15 : —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	205 : —	1,480 : —	
6. Oförutsedda utgifter		750 : —	
7. Fångars vård och förplägning å straffängelset		400 : —	5,030 : —
		Summa kronor	218,562 : 30

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Polisen.

INKOMSTER:

a)	Statsbidrag till reservpolis, 1/3 av 3 poliskonstapelslöner i lägsta lönegraden	3,470 : —
b)	Bidrag av Systembolaget för tillsyningsmannens avlöning, förslagsvis	3,000 : —
c)	Statsbidrag för avlönande av två kriminalpolismän, förslagsvis	8,755 : —
	Personliga lönetillägg à 200 : —	400 : —
	Brist att genom uttaxering fyllas	202,937 : 30
	Summa kronor	218,562 : 30

Bil. 26.

N:o 78. ***Budget-förslag 1929 Pensions-nämnden.***

Utdrag av protokoll hållet vid Pensionsnämndens i Västerås stads pensionsdistrikts sammanträde den 16 oktober 1928.

— —

§ 12.

Företogs till behandling frågan om upprättande av utgiftsstat för pensionsnämnden i Västerås stads distrikt för år 1929.

I likhet med föregående år får Nämnden erinra, att uti stadsdistriktets stat upptages samtliga kostnader för det för de tre pensionsnämnderna i staden gemensamma kansliet.

Arvode till ordföranden beräknas lika med förra året till 600 kronor.

För år 1928 har anslag till skrivbiträde åt ordföranden utgått med 1,800 kronor. Detta har möjliggjort en avlöning till detta biträde efter 150 kronor i månaden. Emellertid synes en dylik avlöning väl låg i förhållande till med arbetet förenat ansvar.

Nämnden som de senaste åren hemställt, att arvodet till skrivbiträde åt ordföranden bort beräknas till 2,100 kronor om året, får upprepa denna sin framställning. Såsom skäl får Nämnden åberopa den utförliga motivering, som framlades av Nämnden särskilt näst förlidet år. De skäl som då anfördes kvarstå och vill Nämnden utöver vad då anfördes erinra att det utredningsarbete, som i huvudsak utföres av biträdet väsentligt ökats, särskilt genom det ökade antalet sjukvårdsansökningar.

Omfattningen av de ärenden som behandlats av Nämnden under de senaste åren framgår av följande uppställning:

T a b l å över inkomna ansökningar till nedanstående pensionsnämnder för åren 1925—15/10—1928.

	Västerås			*S:t Ilians*			*Lundby*		
	Pension	Sjukvård	S:ma	Pension	Sjukvård	S:ma	Pension	Sjukvård	S:ma
1925	260	59	319	16	1	17	12	1	13
1926	312	54	366	35	2	37	13	3	16
1927	274	70	344	26	0	26	15	1	16
1928 5/10	225	71	296	17	7	24	5	2	7

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Pensionsnämnden.*

Siffrorna för 1925, 1926 och 1927 avse hela dessa år. Att antalet pensionsärenden för år 1926 är relativt högt beror därpå att då efter särskild anmaning ett flertal ansökningar om enbart avgiftspension (på grund av erlagda avgifter) inkommo från personer (fyllda 67 år), vilka tidigare varit berättigade, men ej anmält om pension. Antalet av dessa ärenden har sedermera utjämnats, då allmänheten numera synes fått vetskap om att ansökning erfordras för erhållande av dylik pension.

På grund av det anförda får Pensionsnämnden hemställa om ett anslag till skrivbiträde åt ordföranden efter 175 kronor i månaden med 2,100 kronor.

Som antalet sammanträden inom stadsdistriktet torde uppgå till omkring 15 om året, är tidigare beviljat belopp i dagtraktamenten tillräckligt.

Förslagsanslaget för läkarebetyg och läkareundersökning har ansetts kunna sänkas från 400 kronor till 300 kronor samt anslaget för papper och blanketter och diverse utgifter från 300 kronor till 250 kronor.

Med anledning av det ovan sagda, hemställer Pensionsnämnden i Västerås stads distrikt, att Stadsfullmäktige behagade godkänna följande *förslag till utgiftsstat för år 1929.*

Kostnader för gemensamt kansli:		
Arvode till ordföranden	600: —	
Arvode till skrivbiträde	2,100: —	
För läkarebetyg och läkareutlåtanden i ömmande fall, förslagsvis	300: —	
Papper, blanketter och diverse utgifter, förslagsvis	250: —	3,250: —
Särskilda kostnader:		
Dagtraktamenten till vice ordföranden och nämndens övriga ledamöter efter 4 kr. för dag och med ett beräknat antal av 15 sammanträden, förslagsvis	350: —	
Annonser och kungörelser	100: —	450: —
	Kronor	3,700: —

Att justera dagens protokoll utsågos herr Östlund och fru Söderquist.

Som ovan

Justerat:
Erik Östlund.
Agnes Söderquist.

In fidem
Reinhold Pettersson,
v. ordf. i Västerås stads pensionsnämnd.

Rätt utdraget betygar:
VICTOR ÅSBERG.

Bil. 27 B.

N:o 78.
Budget-förslag 1929.
Byggnads-nämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden överlämnar härmed för fastställelse sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1929 och föranleder detsamma icke annat yttrande, än att lönerna äro upptagna efter gällande lönestat och dyrtidstillägget beräknat efter ettt indextal av 175, att arvodet till biträdena å ingenjörskontoret, som upptagits till samma belopp som i innevarande års budget, i händelse en allmän lönereglering för staden å fast stat anställda befattningshavare skulle medföra förbättrade lönevillkor för dessa, bör för biträdena i jämförlig proportion höjas, att utgifterna i övrigt beräknats efter anslagsförbrukningen samt att den ökade livaktigheten inom byggnadsverksamheten motiverat en höjning av inkomsterna med 800 kronor.

Västerås den 6 november 1928.

För Byggnadsnämnden:
CARL HENNING.

Ragnar Tenow.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Byggnadsnämnden år 1929.

27 B. Byggnadsnämnden.

UTGIFTER:

a) Anskaffning och underhåll av inventarier			100: —
b) Löner och arvoden:			
Stadsarkitekten, arvode	3,000: —		
Stadsarkitekten, reseersättning	750: —	3,750: —	
Bitr. Stadsingenjören, 32:IV	4,035: —		
Personligt lönetillägg	1,000: —	5,035: —	
Dyrtidstillägg för stadsarkitekten och biträdande stadsingenjören efter indextal 175		4,660: 50	13,445: 50
		Trpt.	13,545: 50

N:o 78.
Budgetförslag 1929 Byggnadsnämnden.

	Trpt.	13,545 : 50
Ingenjörsbiträden å byggnadschefskontoren		10,500 : —
c) Pension:		
f. Stadsingenjören F. Gewalt	3,000 : —	
Dyrtidstillägg efter index 175	1,680 : —	4,680 : —
d) övriga utgifter:		
1. Kostnader för besiktningar	250 : —	
2. Hantlangning	1,000 : —	
3. Telefon och postavgifter	150 : —	
4. Annonskostnader	50 : —	
5. Rit- och skrivmateriel	400 : —	
6. Lösen för resolutioner hos myndigheter samt andra diverse utgifter	250 : —	2,100 : —
	Summa kronor	30,825 : 50

INKOMSTER:

Avgifter för av byggnadschefen och stadsarkitekten åt enskilda utförda förrättningar samt lösen av protokoll		4,300 : —
Brist att genom uttaxering fyllas		26,525 : 50
	Summa kronor	30,825 : 50

N:o 78.
Budgetförslag 1929. Drätselkammarens förslag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan till Drätselkammaren överlämnats av olika kommunala institutioner avgivna förslag till utgifts- och inkomststat för nästkommande år, får Drätselkammaren härmed överlämna sitt med ledning av dessa och Drätselkammarens räkenskaper uppgjorda förslag till budget för staden för år 1929 och till detta förslag foga följande betänkande.

Beredningen av de två senaste årens stater har underlättats genom inträdande av någon förbättring i stadens ekonomiska läge. Drätselkammaren kan med tillfredsställelse påpeka ett fortfarande härav även vad angår 1929 års budget, vilket gjort det möjligt för Drätselkammaren att utan ändring av den nuvarande uttaxeringen kunna i möjligaste mån tillgodose de olika förvaltningsgrenarnas äskanden för år 1929, vilka äskanden även i år i övervägande grad äro präglade av den förståelse för en nödvändig begränsning av stadens utgifter, som de senaste åren varit vägledande för stadens olika myndigheter, ävensom att fortsätta den i 1927 års budget påbörjade avskrivningen av under kristiden uppkomna förluster å en del kommunala företag, samt täckande av en del balanserade utgifter.

Den beskattningsbara inkomsten för år 1928 visar någon ökning. Under det att den beskattningsbara inkomsten för år 1927 uppgick till kronor 28,185,846: —, är motsvarande siffra nu kronor 29,472,104: —.

Något ökade inkomster av progressiv kommunalskatt och nöjesskatt äro även att anteckna.

Inkomst av automobilskattemedel, som hittills förts innanför linjen har i år beräknats till 75,000 kr. och införts bland stadens inkomster, liksom ock de utgifter, vilka skola därmed bestridas, uppförts på budgetens utgiftssida.

Drätselkammaren har ansett sig böra förorda Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag till sänkning av gaspriset, oaktat detsamma medför en inkomstminskning.

Även förslaget till stat för elektricitetsverket har lämnats utan erinran, om också Drätselkammaren icke kunnat undgå bemärka att en betydande utgiftsstegring för större strömåtgång gör, att verket icke lämnar någon som helst inkomstökning.

Hamnstyrelsens betänkande giver vid handen, att avsevärda utgifter för gamla hamnen synas bliva oundvikliga.

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Drätselkammarens förslag.

UTGIFTERNA.

Räntor och lånekostnader.

En konsekvens av Stadsfullmäktiges åtgärd under innevarande år att åt staden förvärva aktiemajoriteten i S. V. B. järnväg och i samband därmed fattade beslut är, att ränta å järnvägsmedelsfonden endast upptages å det belopp därav — 612,787 kr. 58 öre — som ej åtgått som kontant likvid vid aktieköpet. Den kontanta insatsen är som bekant 1,000,000 kr. En följd av detta beslut bliver ävenledes, att några ränteinkomster av järnvägsmedelsfonden icke upptagas å budgetens inkomstsida. Räntan skall nämligen reserveras för att i händelse av behov jämte utdelningen å järnvägsaktierna användas till förräntning och amortering av det obligationslån, varmed aktieförvärvet till större delen likviderats. (Se Stadsfullmäktiges handlingar 1928 n:r 25, sid. 112).

Ränta å den Wallövska donationsfonden utgår enär räntetagaren avlidit.

Dyrtidstillägg.

Under hänvisning till vad Drätselkammaren anförde i sitt betänkande till innevarande års budget angående den förväntade löneregleringen för stadens befattningshavare, har Drätselkammaren icke gjort någon ändring uti dyrtidstilläggsberäkningen, som är baserad på ett medelindextal för år 1929 av 175. I detta sammanhang vill Drätselkammaren meddela, att Drätselkammaren för mötande av de utgifter, som löneregleringen eventuellt medför, därjämte beräknat omkring 50,000 kr. av det i budgetförslaget avsatta förslagsanslaget.

Fattigvården

Under ”löner och arvoden” hemställer fattigvårdsstyrelsen, att en kvinnlig kontorsbiträdestjänst av II klass, som hittills varit upptagen å extra stat överföres till ordinarie stat, ävensom att den nuvarande innehavaren av den extra befattningen måtte få tillgodoräkna sig tjänsteår i denna såsom ordinarie tjänst. Drätselkammaren föreslår, att Stadsfullmäktige ville remittera ärendet till lönenämnden; och upptager Drätselkammaren i avbidan på blivande beslut lön enligt innevarande års stat.

Till styrelsens begäran om ett anslag å 1,200 kr. för avlönande av tillfällig arbetskraft å fattigvårdsbyrån tillstyrker Drätselkammaren bifall.

Fattigvårdsstyrelsen har i sitt budgetförslag upptagit 1:sta årets amortering av kostnaderna — 100,000 kr. — för den av Stadsfullmäktige den 29

mars 1928 beslutade restaureringen av gamla huvudbyggnaden vid ålderdomshemmet med 10,000 kronor.

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Drätselkammarens förslag.*

Någon ränta har alltså ej beräknats å kapitalutlägget.

Drätselkammaren har därför låtit uppgöra en amorteringsplan å kostnaderna för ifrågavarande restaurering med en fast annuitet av 12,950 kr. per år under 10 år, vilken plan Drätselkammaren hemställer Stadsfullmäktige ville godkänna.

Första årets ränta uppgår till 5,000 kronor och amorteringen till 7,950 kronor.

Räntebeloppet införes som inkomst i stadens budget under rubriken ”Räntor”.

Stadsfullmäktige anvisade den 27 september 1928 13,000 kronor för bestridande av kostnaderna för anskaffande av inventarier till gamla huvudbyggnaden att utgå av tillgängliga medel och sedermera gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren kunde komma att besluta. Med erinran härom får Drätselkammaren meddela, att detta anslag möjligen kan inkluderas i kostnaderna för restaurering av huvudbyggnaden, varför Drätselkammaren, sedan de slutliga kostnaderna blivit fastställda, vill återkomma till detta ärende med definitivt förslag till kostnadernas gäldande.

Beträffande den vid ålderdomshemmet anställda personalen hemställer fattigvårdsstyrelsen om ändring av gällande lönestat för vårdaren i så måtto, att denne, som hittills varit placerad i VII. lönegruppen med fritt vivre, erhåller lön enligt lönegrupp XVI med avdrag endast för bostadsförmån jämte bränsle. Drätselkammaren, som föreslår, att Stadsfullmäktige måtte remittera detta ärende till lönenämnden, upptager i avbidan på blivande beslut emellertid lön för vårdaren på sätt fattigvårdsstyrelsen föreslagit, utan att därigenom vilja föregripa den prövning av frågan, som lönenämnden kommer att underkasta densamma.

Drätselkammaren tillstyrker bifall till styrelsens begäran om inrättande av ytterligare två avdelningsbiträdesbefattningar med årslön à 360 kr. vid ålderdomshemmet.

Enligt Stadsfullmäktiges beslut den 29 mars 1928 är lön för eldare upptagen i lönegrupp 14:I.

Under rubriken engångsanslag hemställer styrelsen om beviljande av dels 2,300 kr. för indragning av värmeledning i föreståndare- och vaktmästarebostaden, dels ock 2,625 kronor för anskaffande av en kombinerad last- och personautomobil för fattigvårdens behov.

Vad först angår frågan om värmeledning torde verkligt behov föreligga för anordnande av sådan. Även om Drätselkammaren ej är fullt över-

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Drätselkammarens förslag.*

tygad, om att tjänstebostädernas anslutning till värmecentralen är det ändamålsenligaste sättet att lösa denna fråga, förordar Drätselkammaren likväl bifall till förslaget, och torde det ankomma på styrelsen själv att på lämpligaste sätt verkställa åtgärden.

Beträffande däremot Styrelsens framställning om anslag för inköp av en kombinerad last- och personautomobil anser Drätselkammaren, att denna fråga icke för närvarande befinner sig i tillräckligt utrett skick och att alltför ringa erfarenhet vunnits om behovet av en sådan bil, varför Drätselkammaren icke kan tillstyrka bifall till densamma.

Mot drätselkammarens beslut att avstyrka bifall till denna framställning har herr Keijser, som yrkat bifall till fattigvårdsstyrelsens framställning, anfört sin reservation.

I övrigt tillstyrker Drätselkammaren bifall till fattigvårdsstyrelsens utgiftsförslag.

Barnavården

Barnavårdsnämndens förslag till utgiftsstat för år 1929 tillstyrkes oförändrat. Nämndens förslag om överförande till Nämndens förvaltning av barnhemmet Sommarro torde däremot för närvarande icke böra föranleda någon ändring i rådande förhållanden.

Folkskolan.

Den 26 april 1928 anvisade Stadsfullmäktige 10,500 kr. för anordnande av centralvärmeledning i Skepparbacks- och Mariabergsskolorna att utgå av tillgängliga medel och sedermera gäldas efter förslag av Drätselkammaren i samband med upprättandet av 1929 års budget.

Drätselkammaren hemställer nu att det belopp, vartill kostnaderna i verkligheten uppgått, 11,000 kr., uppföras å folkskolans stat för 1929 och sålunda gäldas av uttaxerade medel.

Drätselkammaren tillstyrker bifall till folkskolestyrelsens hemställan om beviljande av ett ej mindre än 29,000 kr. högt anslag till underhåll och reparationer av skolans fastigheter. De mest betydande utgifterna avse kostnader för reparationer av Djäknebergsskolans klassrum och tamburer, anordnande av W. C. i skolans gymnastiklokal samt installering av värmeledning i Jakobsbergsskolan, allt behov som vitsordas av Drätselkammaren.

Beträffande styrelsens framställning om förbättrade lönevillkor för folkskolans personal vid blivande allmän lönereglering, vill Drätselkammaren endast anföra, att det är Drätselkammaren bekant, att även denna fråga ligger under lönenämndens beredning.

Drätselkammaren förordar folkskolestyrelsens framställning om höjda tillsyningslärarearvoden samt med nedan angivet undantag om bostadstelefoner för tillsyningslärarne. Drätselkammaren föreslår sålunda att Stads-

fullmäktige måtte bevilja i arvode 500 kr. till en var av tre tillsyningslärare i läs- och skrivämnen, 400 kr. till en sådan tillsyningslärare, 100 kr. till vardera av två samt 500 kr. vardera till två tillsyningslärare i slöjd.

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Drätselkammarens förslag.*

Beträffande framställningen om bostadstelefoner torde ett bifall även härtill vara berättigat, men vill Drätselkammaren med tillstyrkan av förslaget i övrigt likväl föreslå, att denna förmån ej medgives inom skolhuset boende tillsyningslärare, därest telefon redan förut finnes där uppsatt och ej heller — såsom obehövlig för deras tjänst — tillsyningslärare i slöjd. Så vitt Drätselkammaren icke är oriktigt underrättad erfordras sålunda anslag à 70 kr. för endast 4 tillsyningslärare.

I folkskolans stat har Drätselkammaren tillagt det av Stadsfullmäktige den 30 augusti 1928 beviljade anslaget å 2,500 kr. avseende gratifikation åt f. simläraren E. Johansson, vilket belopp enligt Stadsfullmäktiges beslut skall uttaxeras i 1929 års stat.

Den 25 oktober innevarande år remitterade Stadsfullmäktige till Drätselkammaren för förberedande utlåtande en från folkskolestyrelsen till Stadsfullmäktige inkommen skrivelse med hemställan om anslag till förbättrad skoltandvård.

Drätselkammaren, som ansett lämpligt förbereda ärendet i samband med folkskolans budget får anföra följande:

Skoltandvård infördes i Västerås år 1908, då i årets stat anvisades ett arvode å 500 kr. till skoltandläkare.

Genom beslut av Stadsfullmäktige den 29 maj 1913 utvidgades skoltandvården genom upprättande av klinik fr. o. m. den 1 oktober samma år, vilken klinik, inbegripet arvode till skoltandläkare, betingade en årlig kostnad av 3,250 kronor.

Den nuvarande anordningen med fast anställd skoltandläkare har därefter tillkommit genom en framställning från skolstyrelsen i samband med budgeten för år 1920.

Av styrelsens förslag framgår emellertid, att en avsevärd utvidgning av verksamheten nu är styrelsens önskan. Bifall till förslaget medför en årlig kostnadsökning av minst 8,800 kr. och en engångsutgift å 2,500 kr., eller en sammanlagd ökning i 1929 års stat av 11,300 kr.; och torde Stadsfullmäktige dessutom genom ett sådant bifall också binda sig för vissa principer om allmän tandvård i stadens folkskolor med därav följande eventuella kostnadsökningar, som nu äro svåra att överblicka.

Drätselkammaren finner den föreslagna utvidgningen av nuvarande tandvård vara av så avsevärd omfattning och medföra så betydande ekonomiska konsekvenser, att Drätselkammaren icke anser sig åtminstone för närvarande kunna förorda densamma, allra helst som det icke synes uteslutet

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Drätselkammarens förslag.*

att vissa riktlinjer i berörda hänseende komma att anvisas av de statliga myndigheterna.

I anledning härav får Drätselkammaren föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta f. n. avslå skolstyrelsens framställning.

I övrigt tillstyrker Drätselkammaren bifall till skolstyrelsens förslag.

Fortsättningsskola och högre folkskola.

De avgivna förslagen till budget för fortsättningsskolan och högre folkskolan tillstyrkas utan erinran.

Allmänt läroverk.

Från rektor vid högre allmänna läroverket i Västerås har inkommit en skrivelse, vari rektor meddelar, att genom Kungl. brev den 22 juni 1928 visserligen föreskrives, att under läsåret 1928—1929 obemedlade lärjungar vid läroverken skola befrias från erläggande av 1/5 av terminsavgiften till ljus och vedkassan, men att den lindring, som härigenom beretts dessa är så obetydlig, att önskvärt är, att fortfarande genom anslag från kommunen möjlighet beredas för dessa lärjungar att erhålla full befrielse, varför rektor hemställer, att sedvanliga anslaget å 900 kr. härför måtte anvisas.

Drätselkammaren tillstyrker bifall härtill.

Sedan Kungl. Maj:t den 4 augusti 1928 medgivit kvinnliga lärjungar tillträde till gymnasiet i Västerås emot vissa ekonomiska förpliktelser från stadens sida, erfordras att medel anvisas för avlönande av kvinnlig rådgivare till rektor samt för bestridande av kostnaderna för ifrågavarande lärjungars särskilda gymnastikundervisning.

Av Drätselkammaren upptages i avvaktan på uppgörelse härom förslagsvis 300 kr.

Arbetareinstitutet.

Stadsfullmäktige hava den 31 maj 1928 anvisat 3,000 kr. för arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet under år 1929. Anslaget är här infört.

I särskild skrivelse och med en längre motivering har arbetareinstitutets styrelse hemställt om ett från 17,000 till 18,000 kronor förhöjt anslag till institutets biblioteksverksamhet.

Till budgetbehandlingen för innevarande år hade styrelsen begärt ett då från 15,000 kr. i budgeten för år 1927 till 18,300 kr. förhöjt anslag för sin biblioteksverksamhet. Stadsfullmäktige anvisade för år 1928 ett anslag å 17,000 kronor.

Styrelsen anför nu, att förhöjningen med 500 kr. av det för år 1929 begärda anslaget jämfört med det år 1928 begärda, är beroende på att styrelsen önskar höja bibliotekariens lön med 500 kr.

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Drätselkammarens förslag.*

Drätselkammaren, som finner skäligt att beaktande tages till vad styrelsen härutinnan anfört, föreslår att 17,500 kr. därav 500 kr. för förhöjning av bibliotekariens lön, anvisas för arbetareinstitutets biblioteksverksamhet under år 1929 att utgå av uttaxerade medel.

Västerås stads anstalter för yrkesundervisning

Den 31 maj 1928 hava Stadsfullmäktige anvisat 2,000 kr. i ersättning för bostad åt rektor vid elektrotekniska fackskolan i staden under år 1929. Anslaget är här upptaget.

Under erinran att Stadsfullmäktige den 29 nov. 1922 beslutat tillförbinda staden skyldighet att tillsvidare åtaga sig det ansvar för en del kostnader för verksamheten vid Västerås stads anstalter för yrkesundervisning, som utgör förutsättning för erhållande av statsbidrag, föreslår Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville fastställa det av styrelsen för dessa anstalter uppgjorda förslaget till stat för läsåret 1929—1930 med ett totalt utgiftsbelopp av 61,350 kr. och ett anslag av staden à 27,500 kr. och sålunda för skolverksamheten under senare hälften av läsåret 1/7 1928—30/6 1929 och förra hälften av läsåret 1/7 1929—30/6 1930 i 1929 års budget anvisat ett anslag av uttaxerade medel à 27,500 kr., motsvarande hälften av stadens tillskott i båda nämnda läsårs stater.

Hälso- och sjukvård.

Hälsovårdsnämnden upprepar i sitt statförslag sin vid den senaste budgetbehandlingen avslagna framställning om en hälsovårdstillsyningsmans överförande från köttbesiktningsbyråns stat till allmänna hälsovårdens.

På de av Nämnden numera anförda skäl anser sig Drätselkammaren icke längre böra motsätta sig Nämndens önskan utan förordar bifall härtill, under förutsättning likväl att ett belopp motsvarande det à köttbesiktningsbyråns stat för avlönande av extra biträden upptagna anslaget à 1,800 kr. intages såsom inkomst à allmänna hälsovårdens stat såsom bidrag till avlönande av hälsovårdstillsyningsmännen. En följd härav bliver, att föreståndaren för köttbesiktningsbyrån vid behov av extra personal äger rätt tillkalla endera av de två tillsyningsmännen, vilka därför böra förses med bsotadstelefoner, varför även det begärda anslaget härför tillstyrkes.

Drätselkammaren tillstyrker att av uttaxerade medel i 1929 års budget anvisas ett anslag à 4,000 kr. till Västerås stads förening mot tuberkulos.

Budgetförslaget innehåller en framställning om ett förslagsanslag à 500 kronor i och för träffande av överenskommelse med automobilcentralen att mot årlig ersättning såsom reserv för ambulansautomobilen hålla en sjuktransportbil av system Gewa till allmänhetens förfogande. Förslaget synes Drätselkammaren väl betänkt och av behovet påkallat, varför Drätselkam-

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Drätselkammarens förslag.*

maren tillstyrker bifall härtill under uttalande av önskvärdheten, att blivande överenskommelse meddelas Stadsfullmäktige.

Mot utgiftsförslaget i övrigt har Drätselkammaren intet att erinra, varför bifall tillstyrkes till detsamma.

Magistraten har i skrivelse till Drätselkammaren den 12 november innevarande år efter framställning från 1:ste stadsläkaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville bevilja ett anslag beräknat efter 15 kronor för dag i 30 dagar eller 450 kr. att användas till arvode åt vikarie för stadens tjänsteläkare i de fall, då på grund av särskilda förhållanden någon av tjänsteläkarne icke kan förordnas uppehålla den lediges tjänst under semester.

Då de av Magistraten anförda fall väl torde få anses utgöra sällsynta undantagsfall med hänsyn till att staden ej har mindre än tre tjänsteläkare, anser Drätselkammaren obehövligt, att årligt anslag för ändamålet anvisas, utan håller före att beviljandet av särskild vikariatsersättning i varje fall bör vara beroende på prövning av Stadsfullmäktige, varför Drätselkammaren avstyrker bifall till Magistratens förslag.

Gatuläggningen.

Kostnaderna för mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator äro beräknade till 9,000 kr. eller 2,000 kr. mer än för innevarande år.

Efter granskning av med kostnadsberäkningar försett förslag från byggnadschefen om utförande av diverse gatuarbeten har Drätselkammaren särskilt med hänsyn till den intensiva automobiltrafik, som blir en given följd av tillkomsten av den beslutade omnibusstationen vid Munkgatan och det därigenom allt mer framträdande behovet av iordningsställande av tillfartsgatorna till omnibusstationen ansett följande särskilda gatuarbeten böra komma till utförande.

Karlsgatan mellan Stora gatan och Munkgatan	11,500: —
Vasagatan mellan Stora gatan och Trädgårdsgatan	22,500: —
Munkgatan mellan Fiskartorget och Vasagatan	20,000: —
Munkgatan mellan Vasagatan och Sturegatan	18,500: —
Munkgatan mellan Kopparbergsvägen och Karlsgatan	16,500: —
Summa kronor	89,000: —

Samtliga arbeten avse gatornas ordnande med modern och för trafiken lämpad stensättning.

Drätselkammaren hemställer alltså, att Stadsfullmäktige för särskilda gatuarbeten ville anvisa 89,000 kr. att bestridas med 75,000 kr. av ordinarie automobilskattemedel och med 14,000 kronor av reserverade gatuläggningsmedel.

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Drätselkammarens förslag.*

Vad beträffar gatuarbetena i Karlsgatan hava dessa till följd av behovet av gatans snara iståndsättande åtminstone till någon del, i samband med färdigställandet av bensinstationen i hörnet vid Stora gatan, redan innevarande höst igångsatts, oaktat den mindre tjänliga väderleken härför, men har Drätselkammaren dessförinnan försäkrat sig om garantier från bensinstationens ägare, att någon kostnadsökning icke behöver ifrågakomma, därest det skulle visa sig att gatuläggningen ifråga behöver förbättras och omgöras under instundande vår.

Utöver de ovannämnda arbetena ämnar Drätselkammaren iståndsätta en del av Hamngatan söder om järnvägen. Kostnaderna härför kunna emellertid bestridas av för stensättningen å hamnplanen anvisade och ännu reserverade anslag, varför särskilt anslag av Stadsfullmäktige icke erfordras, men har Drätselkammaren ansett sig böra i detta sammanhang omnämna den planerade åtgärden.

Vägarne.

För grusning och annat underhåll av vägar är upptaget samma anslag som innevarande år eller 30,000 kronor.

Planteringarne.

Planteringsnämndens budgetförslag tillstyrkes i obeskuret skick, varvid Drätselkammaren hemställer, att Stadsfullmäktige ville särskilt besluta anvisa medel till följande av nämnden begärda nya anslag, nämligen 500 kr. för anskaffning av redskap, 300 kr. för inköp av nya gräsklippningsmaskiner samt 900 kr. för anordnande av nya gungställningar i Vasaparken och Rudbecksparken.

Gatubelysningen.

Stadsfullmäktige anvisade den 30 aug. 1928 3,300 kr. för anordnande av elektrisk gatubelysning i uppfartsvägen till centrallasarettet att uttaxeras under år 1929. Angivna belopp är här upptaget.

Med hänsyn till av Magistraten och av enskilda framförda önskemål har Vatten- och Gasverksstyrelsen inlämnat ett omfattande förslag till utökad gatubelysning.

Av föreslagen ökning förordar Drätselkammaren bifall till förändring av belysningen i korsningen av Vasagatan—Munkgatan samt uppsättande av följande lyktor: en gaslykta i Kopparbergsvägen mellan Stora gatan och Munkgatan, 2 elektriska aftonbrinnare i Karlsgatan mellan Kopparbergsvägen och Norra Ringvägen, en elektrisk nattbrinnare i Geijersgatan utanför fastigheten Frejaföreningen 16, en elektrisk nattbrinnare i Gustafsborgsgatan vid Persbobäcken, en elektrisk aftonbrinnare, ej nattbrinnare, i Kronvägen framför Schenströmsgatan och en elektrisk nattbrinnare i Blåsbovägen mellan Kullavägen och Kapellvägen.

N:o 78. *Budgetförslag 1929 Drätselkammarens förslag.*

Beträffande styrelsens begäran om förstärkning av en lampa i Köpingsvägen mellan Sveavägen och Djuphamnsvägen från 150 till 300 watt samt uppsättande därstädes av 3 nya lampor om 300 watt, föreslår Drätselkammaren endast, att 3 nya lampor om 150 watt uppsättas.

Kostnaderna för den av Drätselkammaren förordade utökade belysningen uppgå till 1,645 kr., som Drätselkammaren hemställer Stadsfullmäktige ville besluta anvisa av uttaxerade medel.

Av övriga föreslagna lampor torde det väl framdeles bliva nödvändigt att medgiva uppsättande av en del, men avstyrker Drätselkammaren för närvarande härutinnan bifall till Gasverksstyrelsens förslag.

Gaturenhållningen.

Kostnaderna för gaturenhållningen äro upptagna till samma belopp som för innevarande år.

Avloppsledningarne.

Drätselkammaren tillstyrker Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag till utgiftsstat för avloppsledningarne.

Hamnen.

I hamnstyrelsens förslag till utgiftsstat för hamnen märkes styrelsens uttalande angående behovet av omfattande reparationer av östra kajen och dess förseende med modern kranutrustning. Drätselkammaren delar styrelsens uppfattning härom — vartill Drätselkammaren sedermera, efter det styrelsen avgivit fullständigt förslag i frågan, torde få anledning återkomma — och inskränker sig för närvarande sålunda till att föreslå Stadsfullmäktige, att i princip uttala sig för bifall till den i styrelsens förslag angivna reparationen av östra kajen samt besluta att för dess påbörjande av hamnens inkomster för år 1929 avsätta 21,000 kronor.

I övriga delar tillstyrker Drätselkammaren jämväl Hamnstyrelsens utgiftsförslag.

Renhållningsverket.

Lantegendomsnämndens förslag till utgiftsstat för renhållningsverket tillstyrkes med det påpekandet, att den av nämnden förbisedda andra årets amortering av verkets lastbil (Stadsfullmäktiges beslut 29/12 1927), 3,600 kronor, tillkommer.

Svingården.

Den av lantegendomsnämnden föreslagna utgiftsstaten för svingården föranleder ingen anmärkning, utan tillstyrker Drätselkammaren bifall till densamma.

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Drätselkammarens förslag.

Vattenledningsverket.

De av Vatten- och Gasverksstyrelsen föreslagna utgifterna för vattenledningsverket giva icke anledning till någon erinran från Drätselkammarens sida, utan föreslår Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville godkänna styrelsens förslag härutinnan.

Gasverket.

Emot Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag till utgiftsstat för gasverket har Drätselkammaren ingen erinran att göra utan tillstyrker godkännande av förslaget.

Elektricitetsverket.

Styrelsen för tekniska verken meddelar, att utgifterna för elektricitetsverket äro beräknade cirka 33,000 kr. högre för år 1929 än för innevarande år och att stegringen till huvudsaklig del är beroende på ökat behov av ström.

Drätselkammaren finner emellertid i detta sammanhang anledning påpeka det anmärkningsvärda däri, att stadens egen vattenkraft i Svartån av verket utnyttjas i så ringa omfattning som sker. Det synes Drätselkammaren, att denna kraft med fördel skulle kunna användas för att minska kraftleveransen från statens kraftstation, särskilt under den del av dygnet, då elektricitetsverket har sin största belastning, varför Drätselkammaren hemställer, att Stadsfullmäktige ville anmoda Vatten- och Gasverksstyrelsen att taga denna fråga under beaktande.

Med dessa anmärkningar tillstyrker Drätselkammaren styrelsens försla gtill utgiftsstat för elektricitetsverket.

Drätselkammaren hemställer slutligen i fråga om de tekniska verken, att Stadsfullmäktige ville enligt styrelsens framställning besluta att till täckande av kostnader under år 1929 för anläggning av diverse mindre ledningsutsräckningar anslå förslagsvis 10,000 kronor att gäldas av de tekniska verkens amorteringsfond ävensom medgiva styrelsen för verken rätt att i mån av behov för detta ändamål använda inflytande anslutningsavgifter, som icke avse nya ledningsanläggningar.

Kall- och Varmbadhusen.

Drätselkammaren tillstyrker bifall till Badhusstyrelsens förslag till utgifter för stadens kall- och varmbadhus.

Ångbåtstrafiken.

Drätselkammaren hemställer om godkännande av det uppgjorda förslaget till utgiftsstat för båttrafiken.

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Drätselkammarens förslag.*

Vedgården. Då det uppgjorda förslaget till utgiftsstat för vedgården icke föranleder någon erinran från Drätselkammarens sida, hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville godkänna detsamma.

Brandväsendet. Drätselkammaren har ingen erinran att göra emot Brandstyrelsens förslag till utgiftsstat för brandväsendet, utan föreslår att Stadsfullmäktige ville med godkännande av detsamma särskilt anvisa 890 kr. för nyanskaffning av en Drägers rökapparat och 6 rökskyddsmasker.

Egendomarna inom stadsplanen. Under rubriken Polis- och brandstationen märkes, att arrende för mark av klockaregården, sedan ytterligare del av densamma tagits i anspråk för Drätselkammarens nyuppförda stall, enligt kyrkorådets beslut är höjt från 150 kr. till 300 kr.

På grund av Stadsfullmäktiges beslut den 31 maj 1928 angående tillbyggnad av garaget vid brandstationen, inredande av bostäder i dess övre våning samt uppförande av provisoriskt stall å klockaregårdens tomt samt gäldandet av kostnaderna härför, föreslår Drätselkammaren att Stadsfullmäktige nu ville besluta, att dessa kostnader, tillhopa 26,000 kronor, skola gäldas genom uttaxerade medel under fem år, och upptager Drätselkammaren här 1:sta årets amortering med 5,200 kronor.

Anslaget för underhåll av stadshotellsfastigheten för nästa år torde kunna sänkas med 3,000 kronor.

Kostnaderna för underhåll av förrådsbyggnader och grusning av magasinsgatorna å hamnplanen kunna beräknas 2,000 kronor lägre än för innevarande år.

Stadsfullmäktige anslogo den 25 juni 1928 högst 20,000 kronor för uppförande av en omnibustrafikstation vid Munkgatan att förskotteras av tillgängliga medel och återgäldas av inflytande hyresavgifter. För gäldandet av denna kostnad är här upptaget 2,800 kronor, vilket belopp jämte löpande årskostnad 200 kr. motsvaras av inkomst av hyresmedel från stationen å statens inkomstsida.

Frånsett nyssnämnda post uppgå utgifterna för egendomar inom stadsplanen till i runt tal samma belopp som innevarande år.

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Drätselkammarens förslag.

Lantegendomarna under eget bruk

Lantegendomsnämndens förslag till stat för lantegendomarne under eget bruk föranleder ingen erinran från Drätselkammarens sida, utan föreslår Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville godkänna detsamma.

Jordarne och andra fastigheter utom stadsplanen.

Stadsfullmäktige anslogo den 29 december 1927 9,000 kronor för ombyggnad och reparation av del av norra bryggan å Östra holmen att gäldas med 4,500 kronor av 1927 års och med samma belopp av 1928 års förslagsanslag.

Drätselkammaren avsåg då att sedermera fortsätta ombyggnaden och begära anslag härför. Då det emellertid under arbetets gång befanns fördelaktigast att verkställa ombyggnaden i ett sammanhang, beslöt Drätselkammaren låta densamma i dess helhet komma till utförande, och har Drätselkammaren nu att begära tilläggsanslag för kostnadernas gäldande. I anledning härav hemställer Drätselkammaren, med förmälan att hela kostnaden uppgått till kr. 12,772 : 38, att Stadsfullmäktige ville godkänna den vidtagna åtgärden samt för gäldande av de ökade kostnaderna av uttaxerade medel i 1929 års stat anvisa 3,772 kronor 38 öre.

Drätselkammaren har under året — under förutsättning att medel av Stadsfullmäktige härför anvisas — beslutat låta verkställa inklädnad med fönster av den för närvarande öppna serveringspaviljongen å Östra holmen. Kostnaderna äro beräknade till 850 kronor. Drätselkammaren hemställer, att Stadsfullmäktige ville besluta, att ifrågavarande arbete skall utföras ävensom att för ändamålet av uttaxerade medel i 1929 års stat anslå 850 kronor.

Kostnaderna för skötseln och renhållningen av tippningsplatserna utanför staden hava hittills bokförts som diverse utgifter för fastighetsförvaltningen. Då det torde vara mer med ordning överensstämmande, att särskilt anslag till dessa utgifter upptagas i staten har Drätselkammaren för ändamålet i fastighetsförvaltningens stat uppfört 4,500 kronor.

Skogar.

Mot lantegendomsnämndens förslag till utgiftsstat för skogarna har Drätselkammaren intet att erinra, utan föreslår, att Stadsfullmäktige med bifall härtill ville särskilt godkänna Nämndens begäran om ett anslag för 1929 å 1,100 kronor för bestridande av kostnaderna för upprättande av nya skogshushållningsplaner för Östra Utmarken och Malma.

N:o 78.
Budget-förslag 1929.
Drätsel-kammarens förslag.

Magistraten och Rådhus-rätten.

Magistraten har i skrivelse till Drätselkammaren den 12 november innevarande år framfört Magistratens önskemål beträffande 1929 års utgiftsstat för Magistraten och Rådhusrätten ävensom gjort en del framställningar i övrigt.

Magistraten påpekar till en början frågan om behörigt ordnade av befattningarna inom rådhusrätten och magistraten under den permanenta ledighet, som en av befattningshavarne hittills åtnjutit, samt erinrar om att det nuvarande provisoriska ordnandet fortfarit i snart två år, ävensom att frågan synes bliva aktuell jämväl för nästkommande år. Magistraten anser, att staden bör genom anslående av tillräckliga medel påtaga sig avlöningen av den extra befattningshavare, som genom ifrågavarande ledighet måste anställas, och hemställer därför, att i nästkommande års stat måtte, så länge berörda ledighet består, till avlöning av nämnda extra befattningshavare anslås 6,000 kronor för år räknat.

Drätselkammaren, som endast vill erinra, om att i årets stat för ifrågavarande ändamål anvisats 2,000 kronor, får föreslå, att Stadsfullmäktige ville, då här tydligen är fråga om en löneangelägenhet, besluta remittera detta ärende till lönenämnden samt att i avvaktan på beslut i frågan reservationsvis för angivna ändamål upptaga i 1929 års stat samma belopp som innevarande år eller 2,000 kronor. Skulle anslag i förevarande hänseende av Stadsfullmäktige slutligen beviljas, bör det enligt Drätselkammarens mening utbetalas månadsvis i efterskott.

Magistraten hemställer, att stadsfiskalens avlöning måtte redovisas icke under rubriken "Rådhusrätten och Magistraten" utan under rubriken "Polisväsendet och fångvård".

Polischefen har i skrivelse till polisnämnden framfört samma förslag, men har polisnämnden i sitt yttrande till dess budgetförslag avstyrkt bifall härtill.

Drätselkammaren finner emellertid de skäl Magistraten anfört för förslaget böra föranleda Drätselkammaren att hemställa, att Stadsfullmäktige ville bifalla detsamma.

Mot detta beslut hava Herrar Sundström och Bäckman anfört sin reservation, under yrkande att Stadsfullmäktige då, enligt deras åsikt några

bärande skäl icke förelåge för den begärda ändrade redovisningen av stadsfiskalens löneförmåner, måtte i enlighet med polisnämndens förslag avslå framställningarna härom.

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Drätselkammarens förslag.*

Beträffande stadsfiskalen har Magistraten vidare, under erinran att Magistratens förslag om löneökning för stadsfiskalen, avgivet i samband med förslag till innevarande års stat, icke ännu ett år efter det framställningen ingivits, blivit av Stadsfullmäktige avgjort, hemställt, att intill dess frågan om lönereglering för samtliga stadens befattningshavare blivit genomförd, stadsfiskalen måtte tillerkännas ett årligt fyllnadsbelopp å hittills utgående löneförmåner med 1,200 kronor utan beräknande av dyrtidstillägg å detta belopp, att gälla retroaktivt från den av Magistraten vid innevarande års statbehandling föreslagna dag eller den 1 juli 1927. Då Drätselkammaren har sig bekant, att förslag om ändrade lönebestämmelser för stadens befattningshavare inom kort är att förvänta från lönenämnden, hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville besluta att remittera Magistratens förslag till lönenämnden för att tagas under övervägande i samband med förberörda förslag. Löneförmånerna för stadsfiskalen böra därför uppföras oförändrade i 1929 års stat.

Med kännedom om att vid semester för stadsfiskalen dennes befattning uppehålles av kriminalöverkonstapeln och då praxis inom Västerås stadsförvaltning är, att befattningshavare inom samma tjänstegren åtminstone vid semester utan särskild ersättning uppehåller ledig befattningshavares åligganden, avstyrker Drätselkammaren i överensstämmelse med Drätselkammarens av Stadsfullmäktige godtagna uppfattning i denna fråga vid uppgörande av 1927 och 1928 års stater bifall till Magistratens begäran om anslag för avlönande av vikarie för stadsfiskalen under semester för denne.

Drätselkammaren anser sig ej heller kunna tillstyrka bifall till Magistratens hemställan om ett förslagsanslag å 1,000 kronor för anskaffande av vissa anslagstavlor, som det enligt gällande vägtrafikstadga kan åligga staden att bekosta, enär denna angelägenhet, som för övrigt torde kunna tillgodoses för vida mindre kostnad, bör kunna ordnas genom hänvändelse till Drätselkammaren, då behov föreligger av särskilda åtgärder.

Emot övriga av Magistraten framförda önskemål beträffande denna utgiftsstat, ävensom rörande utgitsstaten för kronouppbörds- och exekutionsväsendet har Drätselkammaren ingen erinran att göra, utan är denna beräknad med iakttagande av dessa önskemål, varför Drätselkammaren hemställer om godkännande av de uppgjorda förslagen, samt att Stadsfullmäk-

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Drätselkammarens förslag.*

tige ville särskilt besluta beträffande anslag till mantalsskrivningsombud att arvode för år 1929 skall utgå efter 1,40 kr. per sammanträdestimme och beräknas till samma belopp, som i innevarande års stat upptagits eller 700 kronor.

Polisväsendet och fångvården.

Polisnämnden har till dess behandling av 1929 års budget för polisväsendet emottagit en skrivelse från polischefen, vari denne anför sina önskemål beträffande budgeten för ifrågavarande förvaltning.

Drätselkammaren har redan förut yttrat sig i den fråga, som angår redovisandet av stadsfiskalens löneförmåner, varför detta ärende ej torde behöva här återupprepas.

Polischefen har hemställt om inrättande å polisverkets stat av en ny överkonstapelsbefattning. Polisnämnden har för sin del i sitt budgetbetänkande avstyrkt bifall härtill. Magistraten har därefter i sitt ovan angivna yttrande hemställt, att i 1929 års stat måtte upptagas avlöningsförmåner för ytterligare en överkonstapel i lönegrupp 28 med å tjänsten belöpande dyrtidstillägg.

Med instämmande i vad polisnämnden anfört vid avstyrkande av denna framställning, föreslår Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville avslå densamma.

Såväl polischefen som Magistraten hava gjort framställning, om att beklädnadsförmåner i likhet med övriga polismän tillerkännas poliskommissarien och överkonstaplarna samt att slitningsersättning tillerkännes kriminalöverkonstapeln.

Polisnämnden har nu avstyrkt bifall härtill.

Denna hemställan har redan förut varit föremål för behandling inom Stadsfullmäktige.

Framställningar om sådana förmåner, avgivna vid behandlingen av 1927 års, som ock av 1928 års budget hava av Stadsfullmäktige avslagits.

Över Stadsfullmäktiges beslut den 29 december 1927 att avslå polisnämndens då gjorda framställning om beviljandet av angivna förmåner hava besvär anförts hos Konungens befallningshavande i länet. I utslag den 8 november 1928, vilket utslag redan föredragits inför Stadsfullmäktige, har Konungens befallningshavande prövat lagligt ogilla besvären.

Såväl i anledning härav som ock till vad Drätselkammaren förut i ärendet anfört får Drätselkammaren i likhet med polisnämnden avstyrka bifall till framställningen.

Magistratens, polischefens och polisnämndens skrivelser angående budget för polisväsendet och fångvården för år 1929 föranleda i övrigt intet

annat yttrande från Drätselkammarens sida, än att Drätselkammaren tillstyrker, att Stadsfullmäktige måtte särskilt godkänna de gjorda framställningarna om anslag å 700 kronor för inköp av velocipeder samt å 480 kronor för anskaffande av en skrivmaskin för kriminalpolisens räkning samt med föreslagen ändring beträffande redovisning av stadsfiskalens avlöning godkänna polisnämndens förslag till utgiftsstat för polisväsendet och fångvården under år 1929.

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Drätselkammarens förslag.*

Magistraten har fäst Drätselkammarens uppmärksamhet på fördelarna i ekonomiskt hänseende för staden, att skrivmateriel och dylikt upphandlas gemensamt för stadens behov genom en särskild nämnd eller styrelse. Drätselkammaren hemställer i anledning härav, att Stadsfullmäktige ville uppdraga åt Drätselkammaren att utreda detta ärende och vidtaga de åtgärder, till vilka utredningen kan föranleda.

Allmänna pensionsförsäkringen.

Pensionsnämndens förslag till utgiftsstat för nämnden för år 1929 tillstyrkes av Drätselkammaren, som, då pensionsnämndens arbete numera synes tagit ökad omfattning, och ordförandens biträde nu i två år tjänstgjort för samma arvode, icke längre vill motsätta sig den av Nämnden begärda arvodesförhöjningen.

Stadsfullmäktige och Drätselkammaren.

Utgiftsstatens slutsumma för Stadsfullmäktige och Drätselkammaren är något lägre för år 1929 än för innevarande år. De mindre förändringarne synas icke erfordra särskilt yttrande.

Byggnadsnämnden.

Byggnadsnämndens förslag till utgiftsstat föranleder ingen erinran från Drätselkammarens sida, utan hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville godkänna densamma.

Automobiler

På grund av Stadsfullmäktiges beslut den 28 juni 1928 angående anvisande av 14,500 kronor för inköp av en ny lastautomobil att gäldas av tillgängliga medel och amorteras av inflytande inkomster, föreslår Drätselkammaren, att här å utgiftssidan upptages som amortering 5,280 kronor, utgörande den beräknade skillnaden mellan inkomster och utgifter å automobilens konto.

Anslag och bidrag till diverse ändamål. Sociala ändamål.

Drätselkammaren hemställer, att det av styrelsen för *Västerås arbetsstuga* begärda anslaget för år 1929 å 5,000 kronor anvisas, att utgå med 2,500 kronor ur Sundinska fondens räntemedel och med 2,500 kronor av uttaxerade medel.

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Drätselkammarens förslag.

I anledning därav, att i samband med ingivna anslagsäskanden hos Drätselkammaren anmälts, att nedannämnda institutioners anslagsbehov för år 1929 kunna täckas med bidrag till enahanda belopp, som för deras verksamhet anvisats i budgeten för innevarande år, hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville för år 1929 av uttaxerade medel bevilja anslag till *Västerås barnkrubba* med 2,500 kronor, till *Västerås barnhem* med 500 kronor, till *Västerås natthärbärge* med 300 kronor och till *Västmanlands läns arbetsförmedlingsanstalt* med 3,200 kronor, därav som extra anslag 300 kronor.

Drätselkammaren föreslår vidare i anledning av föreliggande framställning, att Stadsfullmäktige ville från år 1928 av uttaxerade medel bevilja dels *Västerås sjukkassors fortsättningssjukkassa* ett förslagsanslag å 3,000 kronor, att åtnjutas enligt bestämmelserna i Stadsfullmäktiges beslut den 23 december 1909, eller med 1 krona för varje inom staden året före det, varunder anslaget utbetalas, mantalsskriven föreningsmedlem, samt under det ytterligare villkor, att bidraget icke må utgöra en kassans tillgång under annan förutsättning, än att det tillgodokommer i Västerås mantalsskrivna sjukkassemedlemmar, dels ock *Västerås sjukkassor och fortsättningskassa* ett med hänsyn till årets förbrukning från 15,000 kronor till 17,000 kronor förhöjt anslag att åtnjutas på de villkor, som innefattas i Stadsfullmäktiges beslut den 28 november 1918 och 29 december 1924 med 25 öre per sjukdag för inom staden mantalsskrivna medlemmar.

Beträffande barnhemmet *Sparvboet* tillstyrker Drätselkammaren att Stadsfullmäktige ville med bifall till därom gjorda framställningar besluta att för främjande av dess verksamhet för år 1929 av uttaxerade medel anslå ett kontant belopp av 600 kronor samt bevilja föreningen *Hvita bandet* ett belopp, motsvarande hyran för dess förhyrda butik i staden tillhörig fastighet vid Stora torget, 800 kronor, under villkor att föreningen oavkortat överlämnade samma belopp till barnhemmet Sparvboet.

Frälsningsarméns slumstation i Västerås anhåller om ett anslag för år 1929 av 500 kronor eller samma belopp som för innevarande år, och får Drätselkammaren föreslå att Stadsfullmäktige ville anvisa det begärda anslaget, att utgå av uttaxerade medel.

Drätselkammaren föreslår, att samma belopp — eller 1,500 kr. — som anvisats i innevarande års stat såsom anslag till *friluft- och folkkonserter*, även för år 1929 ställes till Drätselkammarens förfogande att på lämpligt sätt utdelas.

Arosgårdens intressentförening anhåller, att Stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 3,000 kronor för år 1929 till understödjande av Arosgår-

N:o 78. Budgetförslag 1929. Drätselkammarens förslag.

dens verksamhet. Samma belopp har i flera år anvisats; och hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville med bifall till framställningen upptaga berörda belopp till uttaxering i den föreliggande budgeten.

Till *Nykterhetsnämndens* verksamhet torde Stadsfullmäktige anvisa det av nämnden begärda beloppet 1,550 kronor att utgå till den del statsbidrag icke kan erhållas av uttaxerade medel.

Drätselkammaren hemställer i anledning av därom gjord framställning, att *Arbetarnas bildningsförbund* till förbundets biblioteksverksamhet beviljas samma anslag, som förbundet åtnjutit innevarande år, eller 1,500 kronor att uttaxeras i 1929 års budget.

Styrelsen för *Västerås skollovskolonier* hemställer, med påpekande, att styrelsen, som hyst förhoppningar att få sin ekonomi tryggad genom medel inflytande från en s. k. Barnens dag, av flera skäl dock nödgas räkna med, att en sådan måste uppskjutas, om ett i anledning härav från 7,000 kronor till 8,000 kronor förhöjt anslag för föreningens verksamhet under år 1929.

Drätselkammaren tillstyrker på av föreningen anförda skäl, att Stadsfullmäktige ville av uttaxerade medel för år 1929 anvisa 8,000 kronor såsom bidrag till uppehållande av den verksamhet, som utövas av Västerås skollovskoloniförening.

Västerås Gymnastikförening, som för innevarande år åtnjuter ett anslag av staden å 1,000 kronor, har hemställt, att detta anslag måtte för år 1929 höjas till 1,500 kronor, Drätselkammaren får erinra om att föreningen vid fastställande av 1928 års budget anhöll om samma anslag, vilket i jämförelse med 1927 års anslag å 600 kronor skulle hava inneburit en förhöjning av 900 kronor. Stadsfullmäktige beslutade emellertid anvisa nämnda anslag å 1,000 kronor. Drätselkammaren, som icke vill underkänna gymnastikens betydelse för folkhälsan, anser dock att staden redan nu har betydande utgifter för understödjande av olika sociala institutioner inom staden och att gymnastikverksamheten bör kunna upprätthållas utan den begärda anslagsökningen. Drätselkammaren föreslår därför att Stadsfullmäktige ville för år 1929 av uttaxerade medel anvisa samma belopp som innevarande år eller 1,000 kronor för ifrågavarande ändamål.

Stadsfullmäktige anvisade den 26 januari 1928 ett anslag å 500 kronor till understödjande av *Västmanlands läns sjuksköterskeförenings* verksamhet att utgå av 1928 års förslagsanslag. Föreningen har nu hemställt om samma anslag för år 1929.

Med kännedom om, att föreningens verksamhet har sin största omfattning inom Västerås stad och att föreningen i görligaste mån sökt tillgodose det trots länslasarettets tillkomst alltmer växande behovet av s. k. privat-

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Drätselkammarens förslag.*

sköterskor inom staden, får Drätselkammaren tillstyrka bifall till framställningen och sålunda hemställa att Stadsfullmäktige ville av uttaxerade medel i 1929 års stat anvisa 500 kronor såsom bidrag till upprätthållande av Västmanlands läns sjuksköterskeförenings verksamhet.

Taxeringsnämnderna.

Utgifterna för taxeringsnämnderna kunna på grund av att antalet sammanträdesdagar synes vara statt i sjunkande beräknas till något lägre belopp än för innevarande år.

Drätselkammaren föreslår i detta sammanhang, att Stadsfullmäktige ville besluta att till av Stadsfullmäktige vald ledamot i taxeringsnämnd skall under år 1929 såsom hittills utgå ersättning med 1 krona 40 öre för sammanträdestimme, dock högst 7 kronor för sammanträdesdag.

Diverse utgifter.

Genom en kalkylering, som varit felaktig, har premien för olycksfallsförsäkring av stadens arbetare i innevarande års stat upptagits till endast 500 kronor. Enligt nu föreliggande upplysningar nödgas Drätselkammaren höja detta belopp till 2,000 kronor.

Anslaget till läkare och sjukvård samt sjukavlöning åt samma arbetare kan däremot sänkas från 5,000 kronor till 3,000 kronor.

Kostnaderna för utsättande av smörbord å Stora torget böra beräknas något högre än hittills skett.

Under hänvisning till vad Drätselkammaren anfört i sitt betänkande till 1928 års budget och med iakttagande av vad Stadsfullmäktige den 29 december 1927 i ärendet beslutat föreslår Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville besluta, att i 1929 års stat av uttaxerade medel anvisa ett anslag å 20,000 kronor till slutligt gäldande av den del av aktieteckningen i Byggnadsaktiebolaget Mimer i Västerås, som skall bestridas av uttaxerade medel, samt att värdet av stadens aktieinnehav i bolaget skall nedskrivas med samma belopp.

Drätselkammaren föreslår ävenledes, att den i budgeten för år 1927 påbörjade avskrivningen av vedgårdsverksamhetens kristidsförlust fortsättes och hemställer i detta hänseende att i 1929 års budget härför anvisas samma belopp som i 1927 och 1928 års stater eller 30,000 kronor.

Täckande av diverse balanserade utgifter.

Under hänvisning till vad Drätselkammaren i sitt budgetbetänkande först anförde angående möjligheterna att i blivande års stat i likhet med vad fallet var i innevarande års stat täcka en del balanserade utgifter får Drätselkammaren anföra följande:

I 1928 års stat hava Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren med ett anslag å 2,076 kronor 55 öre beslutat gälda kostnaden för utförande av en i anslutning till omgrävning av bäcken utmed Malmabergsgatan verkställd brobyggnad över bäcken vid Sandgärdsgatan. **N:o 78.** ***Budgetförslag 1929. Drätselkammarens förslag.***

Drätselkammaren meddelade i sammanhang härmed, att omgrävningen av bäcken utmed Malmabergsgatan jämte därmed sammanhängande gatuarbeten, som beslutats av fullmäktige den 24 febr. 1927, ej vore fullbordad. Kostnaderna för det nu utförda arbetet och som det återstår att täcka uppgå till 7,803 kronor 40 öre.

Under åren 1922 och 1923 hava arbetena för Skultunavägens omläggning fram till kyrkogården vid Hovdestalund fullbordats och äro kostnaderna härför till ett belopp av 88,867 kronor 4 öre ännu ej guldna. Av detta belopp kan enligt Drätselkammarens förslag i innevarande års stat gäldas 25,000 kronor.

Drätselkammaren föreslår därför, att Stadsfullmäktige ville besluta att av uttaxerade medel i 1929 års stat anvisa dels 7,803 kronor 40 öre för gäldande av kostnaderna för omgrävning av bäcken utmed Malmabergsgatan, dels ock 25,000 kronor för gäldande därmed till samma belopp av ännu oguldna kostnader för omläggning av Skultunavägen fram till kyrkogården vid Hovdestalund.

Förslagsanslaget.

Drätselkammaren har som ovan angivits vid beredningen av budgeten utgått från, att den nuvarande uttaxeringen för den borgerliga kommunen skulle bibehållas. Liksom förra året har det något förbättrade ekonomiska läget för staden berett Drätselkammaren möjlighet att i någon större utsträckning än som tidigare varit fallet tillgodose gjorda anslagsäskanden.

Drätselkammaren anser sig därför kunna uttala den förhoppningen, att då beskärningar av begärda anslag knappast i något fall förekommit, vederbörande förvaltningar böra kunna hålla utgifterna inom ramen för beviljade anslag.

En uttaxering för den borgerliga kommunens behov av 9 kronor per inkomsthundra samt en såsom förut till 10 % beräknad avkortning å det debiterade totala skattebeloppet medgiver avsättande av ett förslagsanslag i 1929 års budget å omkring 83,000 kronor, därav Drätselkammaren såsom redan förut angivits beräknat omkring 50,000 kronor för av eventuellt blivande lönereglering föranledda behov.

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Drätselkammarens förslag.

Inkomsterna.

Räntor. Drätselkammaren har redan i sitt yttrande om fattigvårdsstyrelsens utgiftsstat angivit, att ränta å kapitalutlägget 100,000 kronor för restaurering av gamla huvudbyggnaden vid Karlslund, skulle upptagas å inkomstsidan, vilket här skett.

Under hänvisning till vad Drätselkammaren anförde och föreslog i sitt betänkande till innevarande års budget angående redovisningen av inkomsterna från djuphamnen, vilket förslag av Stadsfullmäktige godkändes, äro dessa inkomster även i 1929 års stat upptagna under rubriken ”Räntor och aktier”.

Med hänsyn till innevarande års inkomster från djuphamnsrörelsen, torde beloppet kunna höjas från 40,000 kronor till 50,000 kronor.

Under hänvisning till vad Drätselkammaren redan förut anfört angående förräntningen av järnvägsmedelsfonden, får Drätselkammaren här endast påpeka, att ersättning för upphörd utdelning i Stockholm—Västerås—Bergslagens järnväg från järnvägsmedelsfonden bortfaller i 1929 års inkomststat.

I likhet med åtgärden för innevarande år beräknar Drätselkammaren icke någon utdelning å stadens aktier i A.-B. Arbetarebostäder.

Bolagets finansiella ställning synes visserligen giva möjlighet till utdelning å stadens stamaktier, men då å andra sidan stadens ekonomi för år 1929 kan medgiva ett tillmötesgående av bolagsledningens önskan om att staden måste avstå från aktieutdelning även för nästkommande år, anser Drätselkammaren, att i och för ytterligare konsolidering av bolagets ställning, utdelningen bör inställas.

De av olika nämnder och styrelser avgivna inkomstförslagen hava granskats, och tillstyrker Drätselkammaren, då ej särskilt angives, bifall till desamma i oförändrat skick.

Fattigvården Fattigvårdsstyrelsen har beräknat fattigvårdens inkomster till 125,165 kronor. Drätselkammaren anser dock, att den av fattigvårdsstyrelsen gjorda inkomstberäkningen är väl försiktig. Under åren 1926 och 1927 hava fattigvårdens verkliga inkomster högst betydligt överstigit det belopp, som styrelsen beräknat i sin stat.

Drätselkammaren anser, att utan risk för budgetens bärighet inkomsterna kunna beräknas betydligt högre och framgår av sifferstaten, att Drätselkammaren föreslagit en höjning med 24,900 kronor. Drätselkammaren hemställer om bifall till detta förslag.

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Drätselkammarens förslag.*

Styrelsen, som i sitt budgetförslag höjt anslaget för undervisning i slöjd på grund av att undervisningsgrupperna ökats med två för gossar och en för flickor, har icke å inkomstsidan upptagits statsbidrag för de nya grupperna. Drätselkammaren har därför ökat inkomsterna med 440 kronor 64 öre, motsvarande statsbidraget till dessa nya slöjdgrupper.

Folkskolorna.

Inkomsterna av vågavgifter hava överförts från köttbesiktningsbyråns stat till huvudstatens diverse inkomster. Denna inkomst har intet som helst samband med köttbesiktningen i staden, utan har hittills blivit uppförd å byråns stat uteslutande av den orsaken, att vågen är uppställd inom besiktningsbyråns lokal.

Hälsovården och Köttbesiktningsbyrån.

Drätselkammaren har redan förut lämnat skäl för Drätselkammarens förslag att ett belopp motsvarande det å köttbesiktningsbyråns utgiftsstat upptagna anslaget å 1,800 kronor för avlönande av extra biträden skall upptagas såsom inkomst å allmänna hälsovårdens stat som bidrag till avlönande av hälsovårdstillsyningsmännen.

Årligt bidrag från A.-B. Yngve Swenson till anläggning av del av Stora gatan är upptaget med 300 kronor.

Gator, vägar och planteringar.

I enlighet med sitt förut avgivna förslag angående utförande av gatuarbeten under år 1929 upptager Drätselkammaren här inkomst av automobilskattemedel med 75,000 kronor och reserverade medel för gatuläggningar med 14,000 kronor.

Under hänvisning till, att Vatten- och Gasverksstyrelsen i utredningen för det nya gasverket räknat med ett pris av 18 öre per kbm. gas och att styrelsen avser, att det nya gasverket skall under år 1929 leverera all behövlig gas, föreslår styrelsen, att Stadsfullmäktige ville besluta, att priset för levererad kbm. gas skall under år 1929 fastställas till 18 öre. Det angives vidare, att inom styrelsen ifrågasättes en ännu starkare sänkning av gaspriset. I anledning av detta förslag får Drätselkammaren endast vitsorda, att styrelsen i sitt betänkande med förslag till uppförande av nytt gasverk anfört, att, därest detsamma vunne Stadsfullmäktiges bifall, styrelsen ämnade inkomma med förslag till sänkning av gaspriset med 25 % eller från nuvarande 24 öre till 18 öre per kbm., ävensom att driftberäkningarna för för-

Gasverket.

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Drätselkammarens förslag.

slaget vore grundade på en dylik sänkning samt på med korta tidsmellanrum inträdande ytterligare sänkningar. (Stadsfullmäktiges handlingar 1927 sid. 47 o. f.) De beräknade inkomsterna av gasverksdriften visa, att styrelsen i och med denna sänkning av gaspriset förutsatt en ökad gaskonsumtion. Den dock rätt avsevärda sänkningen av gasverkets beräknade vinst för 1929 jämförd med den beräknade behållningen för innevarande år eller från kronor 55,000 till kronor 43,000 skulle möjligen kunna föranleda Drtäselkammaren att ställa sig tvekande inför genomförandet av en så hastig och kraftig sänkning av gaspriset, som den föreslagna, men då efter allt att döma en ökad gaskonsumtion synes i framtiden kunna utjämna den nu något kraftigt verkande prissänkningen, får Drätselkammaren tillstyrka bifall till gasverksstyrelsens förslag och sålunda hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta, att priset å från stadens gasverk till allmänheten levererad gas skall efter avläsning av gasförbrukningen för 4:de kvartalet innevarande år vara 18 öre per kbm.

Mot Drätselkammarens beslut att förorda den föreslagna sänkningen av gaspriset till 18 öre per kbm. hava Herrar Westholm och Paul Anderson anfört sin reservation under yrkande, att då det enligt deras åsikt vore oklokt att innan någon erfarenhet vunnits, över resultatet av det nya gasverkets drift, företaga så kraftig sänkning av gaspriset, som den föreslagna, Stadsfullmäktige ville för år 1929 fastställa ett gaspris av 20 öre per kbm.

Elektricitetsverket.

Elektricitetsverkets vinst för år 1929 är beräknad obetydligt lägre jämförd med innevarande års.

Styrelsen framlägger förslag om viss sänkning av grundavgifterna för elektriska taxorna 1 och 3.

Drätselkammaren förordar bifall härtill och hemställer, att Stadsfullmäktige ville fastställa följande förändrade lydelse av taxebestämmelserna, nämligen:

Taxa 1.

Tariff för kraft, växelström, normalspänning 6,000 volt.

(För större abonnenter med kontinuerlig drift).

Av förbrukningen under ett kalenderår hos samma konsument inom samma egendom betalas:

a) ett grundpris av kr. 80: — per maximal kilowatt och år,

b) ett förbrukningspris av

4 öre kw.-timmen för de första 50,000 kw.-tim.

3,3 öre kw.-timmen för de följande 50,000 kw.-tim.

3 öre kw.-timmen för all ström därutöver.

Minsta effekt, varom avtal kan träffas, är 20 kw. **N:o 78.**

Betalning utgår för följande minimibelopp: *Budgetförslag 1929.*

a) 80 % av den effekt, som av abonnenten för året rekvirerats; *Drätselkammarens förslag.*

b) en förbrukningsavgift, motsvarande 1,800 timmars användningstid per driftår av det effektbelopp, för vilket grundpris enligt förestående bestämmelser skall utgå.

För del av år beräknas grundpris efter kr. 1 : 75 per kilowatt och vecka, därvid påbörjad vecka som hel sådan.

Till grund för beräkningen av maximalbelastningen lägges medelvärdet av årets fyra högsta månadsavläsningar.

Enligt denna taxa uttagen ström får även användas för belysningsändamål i de fabrikslokaler, inom vilka kraften användes.

Vid tillfällen, då K. Vattenfallsstyrelsen på grund av lågvatten i Dalälven inskränker kraftleveransen, skall, om Vatten- och Gasverksstyrelsen med hänsyn till elektricitetsverkets driftförhållanden finner anledning så besluta, förbrukningspriset utgå efter 5 öre kilowattimmen.

Taxa 3.

Kombinerad tariff för kraft och värme. Likström och lågspänd växelström.

(För mindre och större abonnenter med kontinerlig drift).

Av förbrukningen under ett kalenderår hos samma konsument inom samma egendom betalas:

a) en grundavgift av kr. 90 : — per maximal ansluten kilowatt och år samt

b) en förbrukningsavgift av 5 öre kilowattimmen.

Minsta effekt, varom avtal kan träffas, är 0,5 kw. Kraftbeloppet må dock, om styrelsen därtill finner anledning, sättas lägre.

Till grund för beräkning av maximalbelastningen lägges medelvärdet av årets fyra högsta månadsavläsningar.

Drätselkammaren förordar, att de nya taxebestämmelserna skola i likhet med föreslagna nya gaspriset gälla efter avläsningen för 4:de kvartalet innevarande år.

Den föreslagna taxesänkningen föranleder icke någon ändring av styrelsens inkomstförslag.

Inkomsterna härav uppgå till i runt tal 15,000 kronor högre belopp än i innevarande års stat. **Fastighetsförvaltningen.**

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Drätselkammarens förslag.

Allmänna bidrag av staten.

Ersättningen från staten för upphörda brännvinsförsäljningsmedel sjunker även detta år med omkring 5,100 kronor.

Diverse inkomster.

Under diverse inkomster är upptaget stadens ersättning från statsverket i anledning av Västmanlands regementes indragning, som enligt preliminärt godkänt avtal från och med den 1 juli 1928 årligen utgår med 10,000 kronor, till dess flygkår enligt 1925 års försvarsorganisation bliver förlagd till staden. Inkomsterna äro beräknade för stadens budgetår 1/7 1928—30/6 1929.

Skatter.

Den kommunala progressivskattens kommunandel har beräknats till 81,000 kronor eller 4,000 kronor mer än i innevarande års budget.

Nöjesskatten har även ledes, frånsett vad som kan inflyta vid 1929 års utställning, beräknats till förhöjt belopp eller 42,000 kronor mot 36,000 kronor för innevarande år.

Drätselkammaren föreslår, att till bestridande av stadens utgifter för år 1929, i den mån de icke kunna täckas av andra beräknade inkomster i budgeten, för samma år bestämmes en uttaxering å den till utgörande av bevillning år 1928 taxerade, beskattningsbara inkomsten i staden av 9 %, motsvarande enligt äldre beräkning 9 kronor per bevillningskrona.

Slutligen hemställer Drätselkammaren att Stadsfullmäktige ville i allt övrigt, i överensstämmelse med Drätselkammarens förslag och i de delar ändringar i de av vederbörande nämnder och styrelser avgivna budgetförslagen icke av Drätselkammaren verkställts, godkänna den föreliggande utgifts- och inkomststaten i dess helhet.

Västerås den 30 november 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Drätselkammarens förslag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Maigstraten får härmed, jämlikt 60 § Kungl. förordningen om kommunalstyrelse i stad, överlämna bifogade av Drätselkammaren efter Magistratens anmodan upprättade förslag till utgifts- och inkomststat för år 1929.

Magistraten får i anledning av förslaget göra följande erinringar.

Ang. automobilskattemedel och anslag till gatuarbeten.

Drätselkammarens åtgärd att inom linien uppföra inkomst av automobilskattemedel med det belopp, 75,000: — kronor, som under nästkommande år beräknås komma att inflyta, synes Magistraten riktig och i överensstämmelse med rätta principer för en statberäkning. Beloppet har jämte 14,000 kronor reserverade gatumedel tagits i anspråk för omläggning av samtliga de gator, som beröras av den beslutade busstationen vid Munkgatan, och tages sålunda i sin helhet i anspråk för gatuarbeten.

Detta förslag synes Magistraten anmärkningsvärt i flere avseenden.

Enligt 6 § Kungl. Kungörelsen den 22 oktober 1927 med närmare bestämmelser angående fördelningen av automobilskattemedel skall stad tillkommande automobilskattemedel användas till förbättring och underhåll av stadens för automobiltrafiken viktiga vägar och gator, *i första rummet stadens infartsvägar*. Att då använda hela beräknade beloppet av automobilskatt för gatuarbeten inne i stadens centrum, vilka visserligen hava sin orsak uti en för automobil- och omnibustrafiken från landsorten avsedd anläggning, kan ifrågasättas, huruvida det är så lämpligt, helst som underhandlingar nu pågå med stadens naturaväghållningsskyldige om lättnad i den tunga, som genom den ökade automobiltrafiken för dem uppkommit uti underhållet av vissa av stadens infartsvägar, och vilka vägar för att komma i ett efter trafikbehovet mera lämpat skick behöva påkostas grundförbättring. Magistraten har sig bekant, att av årets automobilskattemedel finnes en besparing å c:a 57,000: — kronor. Skola nu ifrågavarande gatuarbeten utföras med bidrag av automobilskattemedel synes det — i och för den kontroll, som väl utövas av väg och vattenbyggnadsstyrelsen rörande användningen av dessa medel, att de besparade medlen i första hand användas för nu föreslagna ändamål och att ett motsvarande belopp av 1929 års automobilskattemedel reserveras för andra behövliga ändamål, som kunna under nästa år uppstå och för vilka automobilskattemedel böra komma till användning.

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Drätselkammarens förslag.*

Magistraten vill i detta sammanhang erinra därom att det kan ifrågasättas, huruvida samtliga i förslaget angivna gator redan nu böra sättas om, samt huruvida dessa arbeten icke kunna utföras på ett billigare sätt, och synes detta gälla i främsta rummet Munkgatan mellan Vasa- och Sturegatan, samt Munkgatan mellan Kopparbergsvägen och Karlsgatan. I avsaknad av de för arbetet upprättade förslag föreligger visserligen svårighet att bedöma denna fråga och synes det därför önskvärt att, innan ett så pass avsevärt anslag beviljas, Stadsfullmäktige få taga ställning till själva förslaget till detsammas utförande. Innan arbetet utföres synes därför plan och kostnadsförslag rörande arbetet böra föreläggas Stadsfullmäktige, vilka då kunna hava möjlighet att rörande detsammas utförande och för detsamma erforderliga anslag meddela de särskilda bestämmelser, som kunna anses påkallade.

Vidare får Magistraten i detta sammanhang erinra därom, att ett flertal gator i stadens centrum befinna sig i sådant skick att omläggning av desamma är av behovet påkallat. Så är exempelvis fallet med Källgatan mellan Stora gatan och Västgötegatan. Åtgärder synas också med hänsyn till busstrafiken från landet och anordnande av station för densamma vid Munkgatan och även med hänsyn till inom staden framgående omnibusslinie böra inom en snar framtid vidtagas för breddande av Kopparbergsvägen mellan Stora gatan och Smedjegatan.

Magistraten får således hemställa

a t t å inkomstsidan upptages utöver beräknade automobilskattemedel 75,000: — kronor, besparade dylika från år 1928 med kronor 57,000: — samt

a t t å utgiftssidan under rubriken ”gatuarbeten och andra vägarbeten” upptages ett belopp utan angivande av vilka arbeten därmed avses, av Kronor 132,000: —; rörande dispositionen av vilket anslag Stadsfullmäktige ville under nästkommande år efter till Stadsfullmäktige inkomna förslag fatta särskilda beslut.

Beträffande Hälsovårdsnämnden.

Magistratens framställning om anslag till arvode åt vikarie för stadens tjänsteläkare i de fall, då på grund av särskilda förhållanden någon av tjänsteläkarna icke kan förordnas uppehålla den lediga tjänsten under semester, har av Drätselkammaren avstyrkts, då de av Magistraten anförda

fall utgöra sällsynta undantagsfall, och anslag därför i varje särskilt fall bör anvisas av Stadsfullmäktige.

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Drätselkammarens förslag.*

Magistraten får i anledning härav anföra följande:

Enligt § 6 i instruktioner för stadens tjänsteläkare äga dessa rätt till 1 månads semester årligen eller 2 månader vart annat år. Vikarie under semester förordnas av Magistraten och därvid antingen en av de övriga tjänsteläkarna eller en annan läkare. I förra fallet utgår ingen särskild ersättning, men i senare fallet skall vikariatsarvode utgå från stadskassan.

För 1:ste stadsläkaren har Magistraten under flera år förordnat särskild vikarie, som 1:ste stadsläkaren själv avlönat. Först i år har han anhållit om ersättning för vikarien under 14 dagar, som jämväl av Stadsfullmäktige beviljats.

De två övriga tjänsteläkarne ha däremot sedan 1920 vikarierat för varandra och enligt instruktionen utan särskild ersättning från stadskassan.

Det kan ifrågasättas, huruvida bestämmelsen i 6 § instruktionen kan givas sådan tolkning att stadens tjänsteläkare äro skyldiga att vikariera för varandra vid semester. Häremot må anföras, att ordet "skyldighet" i sagda § hänför sig till orden "*utan särskild ersättning*". Tjänsteläkarnes åtagande att vikariera för varandra vilar sålunda på frivillig överenskommelse.

Därest denna tolkning av bestämmelsen icke skulle anses riktig, synas dock andra omständigheter tala för att ändring sker i bestämmelserna på sätt Magistraten föreslagit.

De två stadsdistriktsläkarna kunna utan särskild olägenhet för tjänsterna eller för egen del vikariera för varandra, beroende på att deras tjänstearbetsuppgifter i det stora hela äro tämligen likartade. Så är ej förhållandet mellan 1:ste stadsläkaretjänsten och någondera av de två andra. Det måste således för 1:ste stadsläkaren ställa sig ganska oförenligt eller åtminstone förenat med avsevärda svårigheter att utan vidare rycka in som vikarie i dessa tjänster och på arbetsområden, som han eljes under hela övriga året ej sysslar med. Så blir också förhållandet i viss grad för de två övriga tjnästeläkarne beträffande 1:ste stadsläkarens arbete.

Tjänsteläkarne hava därför själva ansett oförenligt för tjänsternas vederbörliga uppehållande att ordna semestervikariaten på annat sätt än som hittills praktiserats. Skulle för övrigt alla 3 tjänsteläkarne i tur och ordning vikariera för varandra under sommar- och semestermånaderna Juni, Juli och Augusti, så bleve det för var och en endast vart 3:dje år som en verklig rekreationsmånad erhölles.

Magistraten anser sig därför efter hörande av tjänsteläkarna, böra vidhålla sitt förslag och får således hemställa,

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Drätselkammarens förslag.*

att Stadsfullmäktige måtte bifalla Magistratens i ärendet gjorda framställning eller därest denna fråga icke i nu föreliggande skick kan omedelbart till avgörande företagas, att Stadsfullmäktige ville överlämna ärendet till lönenämnden för att efter ytterligare utredning inkomma med förslag till ett ordnande av tjänsteläkarnes semester på ett sätt som bättre än det nuvarande kan anses motsvara de principer, som i allmänhet gälla för tjänstemäns rätt till ordnad semester.

Ang. gatubelysningen.

Mot Drätselkammarens förslag rörande utökad gatubelysning har Magistraten icke vidare att erinra än att det ur trafiksäkerhetens synpunkt synes nödvändigt, att gatubelysningen å de gator, som utgöra huvudvägarna för trafiken bör förstärkas, särskilt gäller detta Stora gatan och Pilgatan. Den hängande belysningen bör om möjligt utbytas mot sidobelysning eller ock i vad angår Pilgatan förstärkas genom tätare placerade lyktor.

I korsningen mellan Stora gatan och Köpmangatan kan ifrågasättas huruvida hängbelysningen icke bör avskaffas. Trafikkonstapeln blir genom hängande belysning visserligen belyst, så att trafikanter se hans tecken för trafikens ordnande, men blir i stället svårighet för honom att se trafikanternas tecken. För detta ändamål är sidobelysningen av bättre verkan. I sagda gatukorsning erfordras därför minst 2 gatulyktor placerade å ömse sidor om korsningen så att kommande automobiler så att säga genombelysas. Till belysningens ordnande vid denna gatukorsning blir väl anledning återkomma i sammanhang med behandling av det av Stadsfullmäktige vid senaste sammanträdet till Drätselkammaren återremitterade ärende rörande viss därstädes föreslagen trafikanordning.

Magistraten har emellertid redan i detta sammanhang ansett sig böra framställa nu gjorda erinringar beträffande gatubelysningen vid denna gatukorsning samt rörande belysningen av trafikgatorna i allmänhet, dock utan att, i avsaknad av kostnadsförslag, framställa säskilda yrkanden.

Beträffande Ångbåtstrafiken.

Magistraten har de senare åren i sammanhang med fastställande av taxa för ångbåtstrafiken ansett sig böra hos Drätselkammaren hemställa om ej möjlighet funnes att nedsätta biljettpriserna, vilka fortfarande äro lika höga som under krisåren. Magistraten har härmed, utan att dock hos

N:o 78. *Budgetförslag 1929. Drätselkammarens förslag.*

Stadsfullmäktige göra något yrkande, ansett sig böra påpeka detta förhållande.

Ang. stadens vedgård.

Magistraten anser sig böra erinra om sin vid innevarande års statbehandling gjorda hemställan rörande avveckling av stadens vedgårdsrörelse. Vid granskning av utgifterna för vedgårdsrörelsen har uppmärksammats, att avlöning för kontorspersonal och förman står i uppenbar disproportion till utgående avlöningar till arbetare, beroende därpå att enligt vad Magistraten inhämtat föreståndaren vid antagandet från annan tjänst garanterades viss avlöning. Vedgårdsrörelsen kräver med hänsyn till upptagna räntepost ett ej så ringa rörelsekapital. Någon vinst å rörelsen är icke i staten beräknad. Den enda inkomst staden har av rörelsen är väl således hyran för vedgården och räntan å tillhandahållet rörelsekapital, men motiverar väl detta icke drivandet av en affärsrörelse, vilken såsom all sådan är förenad med risk. Alla skäl synas därför tala för att rörelsen avvecklas; och får Magistraten hemställa,

att Stadsfullmäktige ville uppdraga åt Drätselkammaren att inkomma med förslag och utredning därom.

Ang. stadsfiskalen.

Angående stadsfiskalens avlöning synes det Magistraten anmärkningsvärt, att Magistratens förnyade framställning om reglering av densamma genom ett provisoriskt lönetillägg ånyo skall hänskjutas till lönenämnden. Framställningen gäller ju förfluten tid och även om beslut angående definitiv lönereglering kan antagas kunna komma till avgörande under nästa år, bör väl en sådan framställning som den förevarande dock innan dess bliva föremål för avgörande i ena eller andra riktningen.

Magistraten får därför hemställa,

att, därest frågan ånyo remitteras till lönenämnden, densamma får i uppdrag att oberoende av blivande löneregleringsförslag, avgiva särskilt yttrande i förevarande till densamma hänskjutna framställningar.

Beträffande anslag till semester för stadsfiskalen nödgas Magistraten vidhålla sin framställning därom såsom skälig. Principen att befattningshavare i lägre grad skola tjänstgöra utan ersättning i högre grad, är ej riktig, allra minst i detta fall, då arbetet å de olika tjänsterna icke kan utföras

N:o 78.
Budget-förslag 1929.
Drätsel-kammarens förslag.

samtidigt, utan vikarie erfordras jämväl för de lägre tjänsteinnehavarna. Magistraten hemställer förty,

att Stadsfullmäktige måtte bifalla framställningen.

Ang. anslag till anslags-tavlor.

Drätselkammaren avstyrker Magistratens hemställan om ett förslags-anslag å 1,000: — kronor för anskaffande av vissa anslagstavlor, som det enligt gällande vägtrafikstadga åligger staden att bekosta (se § 11 sagda stadga), ”enär denna angelägenhet, som för övrigt torde kunna tillgodoses för vida mindre kostnad, bör kunna ordnas genom hänvändelse till Drätselkammaren, då behov föreligger av särskilda åtgärder”. Magistraten får då till en början erinra beträffande beloppets storlek, att Magistraten aldrig tänkt sig att detsamma skall användas i sin helhet utan endast i mån av behov. Detta framgår ju i övrigt av anslagets karaktär av förslagsanslag. Magistraten torde kunna få det vitsordet att här i staden icke slösats med anslag av olika slag för trafikens ordnande såsom i andra städer. Begärda beloppet må ju synas en utomstående högt, men förvånar det Magistraten att Drätselkammaren kan komma med denna invändning, då Drätselkammaren redan haft anledning förskaffa sig upplysning om pris å dylika anslagstavlor. Vad därefter andra delen av Drätselkammarens motivering för avslag beträffar, förtjänar erinras, att Magistraten hittills just följt den av Drätselkammaren anvisade vägen. Så beslöt Magistraten under sommaren parkeringsförbud å ett par mindre gator eller gatudelar och begärde hos stadens byggnadschef samt Drätselkammaren att anslag härom skulle uppsättas. Ännu denna dag hava dylika anslag icke blivit uppsatta. Drätselkammarens ordförande har visserligen enligt vad Magistraten i dagarna efter förfrågan hos Drätselkammaren härom inhämtat, erhållit Drätselkammarens bemyndigande att anskaffa desamma. Parkeringsförbudet har således icke ännu kunnat upprätthållas och i ett fall, där åtal för överträdelse skett har Rådhusrätten på grund av avsaknad av anslag icke kunnat fälla den som dock överträtt ett i vederbörlig ordning meddelat förbud. För närvarande erfordras 10 st. dylika anslagstavlor, vilka neligt av Drätselkammaren inhämtade upplysningar, kosta 56 kronor stycket. Rörande anskaffande av desamma föreligger begäran hos Drätselkammaren. Magistraten hade därjämte tänkt sig att hava ett mindre lager av anslagstavlor tillgängligt att användas då av en eller annan anledning, kanske provisoriskt för särskilt tillfälle och av tillfällig anledning förbud i ena eller andra riktningen kunde behöva meddelas.

Magistraten kan således ej åtnöja sig att för varje gång begära anslag hos Drätselkammaren — helst som genom det dröjsmål som därmed är före-

nat — den Magistraten tillkommande rätten att i staden ordna trafikfrågor blir helt och hållet illusorisk.

N:o 78. *Budgetförslag 1929 Drätselkammarens förslag.*

Magistraten nödgas därför vidhålla sin framställning och hemställer,

a t t Stadsfullmäktige ville för anskaffande av för trafikens ordnande erforderliga anslagstavlor till Magistratens förfogande ställa ett förslagsanslag av 1,000 kronor.

Ang. avlöning för ytterligare en polisöverkonstapel.

Magistratens framställning om anvisande av avlöningsförmån för ytterligare en överkonstapel vid ordningspolisen har jämväl i år avstyrkts. Utan att upprepa vad som i denna fråga anförts såsom skäl för anslagets beviljande vill Magistraten endast erinra därom att befattningen ifråga sedan år 1922 funnits inrättad och det således endast gäller att den person, som avses, skall bekomma med sin tjänstegrad förenade löneförmåner. Skillnaden i avlöning mellan överkonstapel och inspektionskonstapel framgår av nedanstående uppställning.

För överkonstapel (22:IV) utgör grundlön Kr. 2,631: — 3 ålderstillägg 441 kr. dyrtidstillägg enligt sista kvartalets index kr. 1,712: 52 =	4,784: 52
För inspektionskonstapel (18:IV) utgör grundlön Kronor 2,217: — 3 ålderstillägg 387 kronor, dyrtidstillägg enligt sista kvartalets index Kr. 1,533: 72	4,137: 52
För överkonstapel i lägsta lönegrad (22:I) utgör grundlön kr. 2,631: — dyrtidstillägg enligt sista kvartalets index Kr. 1,522: 08	4,153: 08

Då överkonstapel enligt Stadsfullmäktiges beslut har att själv hålla sig uniform, under det att inspektionskonstapel har fri uniform — värderad till 225: — kronor, blir utgiften för stadskassan skillnaden mellan överkonstapels och inspektionskonstapels i högsta graden avlöningar 647 kronor, minskat med 225 kronor uniformsbidrag eller 422 kronor, ett belopp som ur budgetssynpunkt väl icke kan anses vara avgörande.

Då en organisation med 4 tjänstgörande överkonstaplar redan sedan 1922 är genomförd vid ordningspolisen härstädes får Magistraten, med åberopande av vad nu och tidigare i ärendet anförts, hemställa,

a t t Stadsfullmäktige ville bevilja anslag till avlöning av ytterligare en polisöverkonstapel vid ordningspolisen.

N:o 78.
Budgetförslag 1929. Drätselkammarens förslag.

Ang. beklädnadsförmån för överkonstaplar och poliskommissarien m.m.

Enligt vad Magistraten har sig bekant hava överkonstaplarna överklagat Konungens Befallningshavandes utslag den 8 nästlidne november eller, därest besvärsskriften ännu ej skulle vara ingiven, ämna göra detta. Av under föregående punkt lämnade redogörelse för avlöning i inspektions- och överkonstapelsgraden framgår att en inspektionskonstapel i högsta lönegraden enligt fastställda lönereglerinqar av 1921 i det närmaste åtnjuter samma lön som överkonstapel i lägsta lönegraden, men är den senare ändock skyldig att hålla sig uniform. Bestämmelsen kompletteras visserligen genom särskild föreskrift att nybefordrad överkonstapel kan tillerkännas ålderstillägg motsvarande skillnaden i hans lön såsom inspektionskonstapel och överkonstapel, men är detta beroende på särskilt beslut av lönenämnden i varje fall. Löneregleringsbestämmelserna äro därjämte otydliga, då av desamma icke otvetydigt framgår, huruvida dylik kompensation skall inbegripa förlust av uniformsbidrag. I varje fall kan nybefordrad överkonstapel icke komma i åtnjutande av högre kontant lön än förut såsom inspektionskonstapel i högsta lönegrad. Befordran till överkonstapel vinnes säkerligen icke av annan än äldre inspektionskonstapel. Någon kompensation för avsaknad av uniformsbidrag finnes således icke enligt löneregleringen av 1921. Härtill kommer att enligt 1925 års polislag § 8 skillnad göres mellan polisdistriktets skyldighet att *skäligen avlöna* distriktets polismän (se paragrafens 1 punkt) och att *tillika draga försorg om föreskriven uniformering* (se paragrafens 2 punkt). Härav följer enligt Magistratens förmenande, att, oavsett Konungens Befallningshavandes beslut om tillfällig löneökning för stadens hela poliskår, med ett för dem alla, undantagandes poliskommissarien lika stort belopp, staden icke kan undandraga sig att förutom skälig avlöning tillika draga försorg om att samtliga befattningshavare i kåren erhålla föreskriven uniform. Att en del befattningshavare erhålla dylik på stadens bekostnad under det att ett fåtal ej erhålla sådant bidrag är icke överensstämmande med de förändrade föreskrifter, som år 1925 meddelats om polisväsendets i riket ordnande.

Magistraten får därför hemställa,

att Stadsfullmäktige ville bifalla Magistratens i förevarande fråga gjorda framställning.

N:o 78.
Budgetförslag 1929.
Drätselkammarens förslag.

Ang. Magistraten och rådhusrätten.

Beträffande Magistratens framställning om anslag till avlöning för en extra befattningshavare vill Magistraten erinra, att den ordinarie befattningshavare, för vilken vikarie fortfarande erfordras, de två föregående åren delvis varit tjänstledig på grund av allmänt uppdrag och att frågan således för nästkommande år ej ligger till på samma sätt som förut. Magistraten vidhåller därför sin begäran om beviljande av begärda anslaget 6,000 kronor. På samma gång Magistraten icke motsätter sig remiss av framställningen till lönenämnden, under framhållande av att lönenämndens utlåtande i frågan bör kunna föreligga till Stadsfullmäktiges behandling under början av nästkommande år, hemställer

att frågan löses provisoriskt på det sätt att det av Drätselkammaren tillstyrkta anslaget 2,000 kronor, får för avlönande av vikarien ifråga av Magistraten disponeras med ett belopp av 500 kronor under var och en av månaderna Januari—April.

Uti nu föreliggande statförslag har medel kunnat delvis beviljas till avskrivning av tidigare uppkomna förluster och utvisar statförslaget således visserligen att de ekonomiska förutsättningarna för stadens allmänna budgetpolitik ligga i ett bättre läge än vad tidigare varit fallet. Ännu återstår emellertid betydande belopp, som ej kunnat avskrivas. Förhoppning torde emellertid finnas att förhållandena till kommande år skola förbättras och dessa förluster således skola kunna helt och hållet avskrivas.

Vid sådant förhållande kan ej för nästkommande år någon sänkning ske i den uttaxering, som erfordras för bestridande av stadens utgifter för år 1929 utan får Magistraten i likhet med Drätselkammaren hemställa att uttaxering fastställes till 9 % å den för år 1928 taxerade beskattningsbara inkomsten, motsvarande enligt äldre beräkningar 9 kronor för bevillningskrona.

Västerås Rådhus den 13 december 1928.

På Magistratens vägnar:
VICTOR ÅSBERG.

H. Cronholm.

N:o 79.

Drätselkammarens skrivelse ang. tillbyggnad av hamnpaviljongen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Aktiebolaget Västeråsspedition har hos Drätselkammaren anhållit att åtgärder måtte vidtagas för beredande åt bolaget av större kontorsutrymmen i hamnpaviljongen och i avseende härå föreslagit, att paviljongen måtte förses med en tillbyggnad innehållande två rum.

Förutsättningen för ett bifall till denna framställning skulle vara att den kostnad, som med denna tillbyggnad skulle bliva förenad, bleve ersatt staden av hyresgästen i form av ökad hyra.

Sedan underhandlingar med hyresgästen härom föranlett ett enligt Drätselkammarens förmenande antagligt erbjudande, får Drätselkammaren, under hänvisning till att kostnaden för tillbyggnaden synes kunna begränsas till 10,000 kronor samt att ett häremot svarande anslag lämpligen bör bestridas av i stadens budget för åren 1930—1931 uttaxerade medel, med överlämnande av ritning till tillbyggnaden, hemställa, att Stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa nyss angivna belopp såsom ett förslagsanslag att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt nyss angivits.

Västerås den 6 december 1928.

För Drätselkammaren:

CARL BÄCKMAN.

Ragnar Tenow.

N:o 80.

Drätselkammarens utlåtande ang. förstärkning av gas- och vattenledningarna i Pilgatan (jfr. N:o 75).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I framställning, som till Drätselkammaren enligt beslut av Stadsfullmäktige den 29 nästlidne november remitterats för yttrande, har Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt om anvisande av anslag för utförande av vissa genom tillkomsten av nya gasverket erforderliga förstärkningar av gas- och vattenledningen i Pilgatan, och har styrelsen anmält att arbetena härmed på grund av risken för kyla redan igångsatts.

Förstärkningarna skulle bestå uti sammanbindning av huvudledningen för gas från en punkt i närheten av dess korsning med järnvägslinjen med ledningarne i korsningen av Pil- och Malmabergsgatorna samt nedläggning av ett grövre vattenledningsrör i ungefär samma sträckning såsom en förberedande åtgärd för en framtida förstärkning av vattenledningsnätet.

Såsom eget yttrande i ärendet får Drätselkammaren tillstyrka bifall till framställningen och alltså föreslå, att Stadsfullmäktige för nämnda arbeten måtte anvisa det begärda anslaget, 10,500 kronor, att utgå med 4,937 kronor 35 öre av besparade lånemedel och med 5,562 kronor 65 öre ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 6 december 1928.

För Drätselkammaren:
CARL BÄCKMAN.

Ragnar Tenow.

N:o 81.

Drätselkammarens utlåtande ang. disponerande av ej förbrukade anslag till nyanläggningar för de tekniska verken (jfr. N:o 76.)

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom remiss den 29 nästlidne november hava Stadsfullmäktige för yttrande till Drätselkammaren överlämnat ett förslag av Vatten- och Gasverksstyrelsen angående dispositionen av vissa ej förbrukade anslag till ny-

anläggningar för de tekniska verken, och får Drätselkammaren såsom eget yttrande i ärendet hemställa, att Stadsfullmäktige ville bifalla framställningen och alltså härav anvisa 23,499 kronor 1 öre, varav 11,499 kronor 1 öre för täckande av uppkommen brist uti av Stadsfullmäktige den 19 juni 1913 anvisat anslag till nya retortugnar vid gamla gasverket och 12,000 kronor för täckning av det anslag, som av Stadsfullmäktige den 27 mars 1918 anvisats för utdragning av ledningar till och inom byggnadskvarteret Oskaria.

N:o 81. *Ang. disponerande av ej förbrukade anslag till nyanläggningar för de tekniska verken.*

Västerås den 6 december 1928.

För Drätselkammaren:

CARL BÄCKMAN.

Ragnar Tenow.

N:o 82.

Drätselkammarens utlåtande ang. tilläggsanslag till det nya gasverket (jfr. N:o 77).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom remiss den 29 nästlidne november hava Stadsfullmäktige för yttrande till Drätselkammaren överlämnat en framställning från Vatten- och Gasverksstyrelsen angående anvisande av ett tilläggsanslag å 20,000 kronor för utförande av kokssorteringsverk vid det nya gasverket.

I ärendet får Drätselkammaren anföra följande.

Med hänsyn till det anmärkningsvärda uti, att kostnaderna för anordningarna för kokssorteringen vid det nya gasverket skulle uppgå till den dubbla mot den i planen för det nya gasverket ursprungligen beräknade har Drätselkammaren företagit en närmare undersökning och därvid inhämtat följande.

Under anläggningen av det nya gasverket visade det sig nödvändigt att ändra den ursprungliga planen för kokssorteringen. Härigenom möjliggjordes kokssorteringsverkets utförande i mera gedigen konstruktion samtidigt som det ändrade läget för detsamma innebar en möjlighet, som även utnyttjats att göra verket mera effektivt. Den merkostnad, som detta medförde, ansåg styrelsen kunna täckas genom minskade utgifter för andra anordningar vid gasverket i avseende varå särskilt vore att anföra, att inköp av ugnar dragit mindre kostnader än som vore beräknade i kostnadsförslaget för hela anläggningen. En senare skedd omräkning av detta kostnads-

N:o 82. *Ang. tilläggsanslag till det nya gasverket*

förslag gav emellertid vid handen, att totalkostnaden för anläggningen måste höjas med omkring 20,000 kronor. Som denna merkostnad till övervägande del vore beroende av de vidtagna ändringarne för kokssorteringen, har styrelsen ansett det lämpligt att lägga tilläggsanslaget på dessa ändringar och få detsamma täckt ur verkens amorteringsfond.

Med denna förklaring, som klargör orsaken till att styrelsen först nu gjort anmälan om förhållandet, har Drätselkammaren intet att erinra emot styrelsens hemställan, och föreslår alltså att Stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett tilläggsanslag å 20,000 kronor för uppförandet av kokssorteringsverket vid nya gasverket.

Västerås den 6 december 1928.

För Drätselkammaren:

CARL BÄCKMAN.

Ragnar Tenow.

N:o 83.

Styrelsens för stadens anstalter för yrkesundervisning skrivelse ang. pensionsrätt och tjänstereglering för tekniska skolans ordinarie lärare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Som Kungl. Maj:t genom kungörelse av den 18 juni 1926 medgivit, att även lärare vi statsunderstödd kommunal anstalt för yrkesundervisning må kunna pensioneras genom statens pensionsanstalt, har styrelsen för Västerås stads anstalter för yrkesundervisning ansett önskvärt, att denna möjlighet utnyttjas för de ordinarie lärarna vid skolan. Villkor för anslutning till pensionsanstalten är, att ifrågavarande befattningar äro reglerade, men eftersom styrelsen icke velat föregripa den pågående allmänna regleringen för stadens befattningshavare, har något förslag härom ännu icke framställts. En anslutning till pensionsanstalten före den 1 nästkommande januari skulle dock medföra vissa fördelar för staden beträffande retroaktiva avgifter, varför styrelsen härmed får vördsamt hemställa,

N:o 83. *Ang. pensionsrätt och tjänstereglering för tekniska skolans ordinarie lärare.*

att Stadsfullmäktige måtte omedelbart till statens pensionsanstalt insända preliminär anhållan om pensionsrätt för de lärarebefattningar vid Västerås stads anstalter för yrkesundervisning, f. n. till antalet sex, vilka hava karaktär av ordinarie och avlönas med årslön samt begära tillstånd att senare komplettera ansökningen; vidare

att Stadsfullmäktige måtte snarast möjligt vidtaga erforderlig reglering av ifrågavarande lärarebefattningar.

Västerås den 14 december 1928.

THEOFIL ÖBERG.

v. Ordf. i styrelsen för Västerås Stads anstalter för Yrkesundervisning.

Erik Lundahl.

P. M.

Rörande pensionering av lärare vid Västerås stads anstalter för yrkesundervisning.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen beslutat, att lärare vid bl. a. statsunderstödd kommunal anstalt för yrkesundervisning må under vissa förutsättningar kunna inordnas i statens pensionsanstalt för erhållande av rätt till tjänste- och familjepension. Bestämmelser härom återfinnas i Svensk författningssamling 878/1919 och 350/1926.

I enlighet med bestämmelsen i § 5 i Sv. författn.-samling 878/1919 skall emellertid befattning, där minimiårsavlöning icke fastställts i författning, regleras av den, hos vilken befattningshavaren är anställd (huvudmannen). Efter verkställd sådan reglering skall huvudmannen hos pensionsanstalten göra framställning om befattnings förenande med pensionsrätt.

Sådan framställning, som skall åtföljas av bland annat i vederbörlig ordning beslutad och godkänd tjänstereglering, beviljas under förutsättning,

a) att regleringen avser behörighetsvillkor, den ordning i vilken befattningens innehavare tillsättes och entledigas, tjänstgöringens art och omfattning samt minimiavlöning;

b) att regleringen godkänts av skolöverstyrelsen;

c) att sådan godkänd reglering genomförts beträffande alla de befatt-

N:o 83.

Ang. pensionsrätt och tjänstereglering för tekniska skolans ordinarie lärare.

ningar hos huvudmannen, som kunna förenas med pensionsrätt enligt ovannämnda reglemente och enligt skolöverstyrelsens beprövande lämpligen böra regleras; samt

d) att samtliga sålunda reglerade befattningar av huvudmannen anmälas för erhållande av pensionsrätt.

Enligt Sv. författningssamling 350/1926, § 41 avser regleringen endast befattningshavare med så omfattande tjänstgöring, att denna utgör befattningshavarens huvudsakliga sysselsättning under större delen av året. Undantagna äro sålunda (SF. 878/1919, § 41) alla extra ordinarie eller på kortare tid än ett år anställda lärare med mindre än 20 undervisningstimmar per vecka. F. n. bestrides undervisningen av 6 lärare, för vilka pensionsrätt kan sökas.

När huvudman för läroanstalt är skyldig erlägga engångsavgift (d. v. s. om pension skall beräknas retroaktivt), beräknas denna i normala fall på följande sätt (SF. 350/1926, § 44, mom. 5). För en del av nämnda avgift äger huvudmannen uttaga ersättning av befattningshavaren genom löneavdrag. Från totala avgiften drages detta belopp, varefter huvudmannen skall erlägga halva återstoden plus befattningshavarens andel (vilken senare ju så småningom återbetalas av befattningshavaren).

Vid anmälan före den 1/1 1929 behöver huvudman ej erlägga mera än vad han återfår genom löneavdrag hos befattningshavaren. Härtill kommer, att befattningshavare, som så önskar, kan på ansökan befrias även från denna avgift, om pensionsbeloppet får minskas i motsvarande grad (SF. 878/1919, § 9 mom. 2).

Av de 6 befattningar, som föreslås till pensionsrätt, äro f. n. 2 besatta med personer, som icke kunna erhålla pension på detta sätt, nämligen *Slöjdlärare Svenson*, nu 74 år gammal och således icke berättigad till inträde i pensionsanstalten, samt *Arkitekt Grane*, 55 år gammal, för vilken retroaktivavgiften blir mycket hög.

N:o 84.

Drätselkammarens och Hamnstyrelsens skrivelse ang. ombyggnad av kaj i östra hamnen och dess förseende med kranutrustning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna en framställning av Hamnstyrelsen redan bebådad i dess förslag till budget för hamnen för år 1929, angående anvisande av ett anslag för ombyggnad av vissa delar av kajen i östra hamnen och dess förseende med modern kranutrustning och såsom eget yttrande, med vitsordande av behovet av de föreslagna anordningarna och under hänvisning till att utgiften icke skall belasta stadens allmänna budget, hemställa att Stadsfullmäktige ville besluta anvisa det för ändamålet begärda anslaget 130,000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt Hamnstyrelsen föreslagit av hamnens inkomster med 21,000 kronor i 1929 års budget och med förslagsvis 20,000 kronor årligen i följande årsbudgeter.

Västerås den 13 december 1928.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Stadsfullmäktige beslutade den 31 oktober 1907 att i huvudsaklig överensstämmelse med en av dåvarande löjtnanten i Väg- och Vattenbyggnadskåren W. Fellenius utarbetad utredning med förslag låta uppföra hamnbyggnad österut från gamla hamnen. De sista kostnaderna för denna hamnbyggnad hava guldits i 1928 års lån med 183,400 kronor. Hela kostnaden för hamnbyggnadens utförande uppgår till 639,000 kronor.

Hamnstyrelsen har i sitt förslag till budget för år 1929 anmält, att, i likhet med vad som redan förut angivits i styrelsens budgetförslag för åren 1927 och 1928, östra kajen i gamla hamnen befinner sig i synnerligen dåligt skick. Styrelsen har ävenledes i budgetförslaget lämnat en kortare skisserad orientering angående lämpligaste sättet för kajens ombyggnad samt anhållit om ett anslag i 1929 års budget å 21,000 kronor att bestridas av hamnens inkomster.

N:o 84.

Ang. ombyggnad av kaj i östra hamnen och dess förseende med kranutrustning.

Sedan hamnstyrelsen avgivit sitt budgetförslag har den i densamma bebådade utredningen angående ombyggnad av östra kajen och dess förseende med modern krananläggning påskyndats, och är hamnstyrelsen nu i tillfälle att för Stadsfullmäktige framlägga utredning, jämte kostnadsförslag för ifrågavarande ombyggnad och kranutrustning.

Från den av stadens byggnadschef verkställda utredningen må meddelas följande utdrag.

Efter under byggnadstiden av den först utförda kajdelen genom byggnadschefens försorg vidtagna förstärkningar, som betingades av förskjutningar i kajbyggnaden, anses denna kajdel numera vara stabil, men däremot ej överstark. Nytillkommen kajsträcka är konstruerad med stöd av den vunna erfarenheten om lerans beskaffenhet samt för ett vattendjup av 4,2 meter under medelvattenytan eller så att botten ligger på samma nivå som Stockholms slusströskel. I det nu avlämnade förslaget har kajen förstärkts genom ytterligare pålning utanför densamma, men torde en muddring till större djup än 4,5 meter under medelvattenytan ej vara att tillråda.

Redan år 1914 uppgjordes vid byggnadschefskontoret förslag till betongkaj och pålning för denna kajsträcka och ytterligare förslag framlades 1927, men då förelåg ej fråga om att här uppställa modernt kranmaskineri, enär hamnens trafik ännu ej var av större omfattning.

Numera föreligga ändrade förhållanden därvidlag, vartill kommer, att man framdeles önskar sådana anordningar, att fartygens vinschar kunna arbeta direkt i järnvägsvagnarna. Sålunda bör enligt byggnadschefens utredning kajkanten kunna bära portalkranar med ett hjultryck av upp till 21 ton.

De föreliggande omständigheterna skulle måhända kunnat föranleda hamnstyrelsen till att hos Stadsfullmäktige hemställa om anslag för en ombyggnad på angivet sätt av hela kajen, men har styrelsen, med hänsyn till de härmed förenade stora kostnaderna, ansett sig böra begränsa ombyggnaden till vissa delar av kajen, allt efter som densamma kan anses tjäna den lättare eller tyngre trafiken. Så äro de första 70 meterna från kajens västra hörn fram till A.-B. John A. Fors spannmålselevator avsedda för styckegodstrafiken och kan sålunda denna kajsträcka icke behöva förses med portalkran, varför densamma kan utföras i något enklare betongkonstruktion, som i huvudsaklig överensstämmelse med byggnadschefens här bilagda kostnadsförslag av den 29 oktober 1927 drar en kostnad av 300 kronor per längdmeter.

För att kunna i någotsånär tillfredsställande utsträckning utnyttja kajen för massgodstrafik, behöver en kajsträcka av 100 meter närmast öster

om elevatorn ombyggas i solidare betongkonstruktion på sätt av byggnadschefen föreslagits. Vid denna kaj, som väl i framtiden bör förses med portalkran, kunna två ångare på en gång lasta eller lossa. Kostnaderna för detta solidare utbyggande uppgå, enligt ävenledes bilagda kostnadsförslag av den 5 november innevarande år, till 425 kronor pr längdmeter.

N:o 84. *Ang. ombyggnad av kaj i östra hamnen och dess förseeade med kranutrustning.*

Beträffande kajens förseende med ytterligare kranutrustning, får styrelsen föreslå, att ytterligare en svängbar transportabel kran inköpes, dock av sådan konstruktion, att densamma i framtiden kan uppflyttas på portal. Den nya kranen bör givetvis förses med gripskopa.

Enligt föreliggande och av hamnstyrelsen under förutsättning av Stadsfullmäktiges bifall antaget leveransanbud från A. S. E. A., betingar kostnaderna för en sådan kran 35,000 kronor. En gripskopa av lämplig modell kan erhållas för 4,500 kronor.

I och med kajens ombyggnad kan en sedan flera år tillbaka behövlig muddring utanför kajen verkställas. Kostnaderna härför äro beräknade till 15,000 kronor.

För oförutsedda utgifter och diverse anordningar under byggnadstiden har byggnadschefen beräknat 12,000 kronor.

Kostnaderna för ombyggnaden och kajens förseende med ny kranutrustning uppgå sålunda till:

Ombyggnad av 70 meter kaj i enklare betongkonstruktion à 300 kronor	21,000: —
Ombyggnad av 100 m. kaj i solidare betongkonstruktion à 425 kronor	42,500: —
Svängbar transportabel kran	35,000: —
Gripskopa	4,500: —
Muddring	15,000: —
Diverse utgifter och anordningar under byggnadstiden	12,000: —
Summa kronor	130,000: —

Hamnstyrelsen hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville för ombyggnad av vissa delar av östra kajen samt kajens förseende med modern kranutrustning anvisa 130,000 kronor att tillsvidare förskotteras av tillgängliga medel och med förslagsvis 20,000 kronor om året återgäldas av hamnens inkomster.

Västerås den 12 december 1928.

För Hamnstyrelsen:
PAUL ANDERSON.

Eric Plantin.

N:o 85.

Beredningsutskottets utlåtande till 1929 års budgetförslag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter att hava tagit del av Drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat för staden under år 1929 med därvid fogad motivering och Magistratens den 13 innevarande månad däröver avgivna yttrande innefattande vissa erinringar mot förslaget, får Beredningsutskottet såsom utlåtande härtill anföra följande.

Med hänsyn därtill att det förbättrade budgetläget medgivit Drätselkammaren, att, i större utsträckning än vid beredning av budgeterna för föregående år varit möjligt, lämna gjorda anslagsäskanden obeskurna, har Beredningsutskottets granskning allenast i mindre omfattning föranlett förslag till ändring.

Drätselkammaren har för eventuella merkostnader genom en stundande lönereglering beräknat 50,000 kronor av det i förslaget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov. Efter lämnad upplysning att dyrtidstilläggen beräknats efter ett medelindextal av 175, som antagligen är högre än det indextal, som blir bestående under år 1929 och att detta skulle föranleda uppkomsten av överskott å de i de olika staterna beräknade utgifterna för bestridande av dyrtidstillägg (varje höjning och sänkning i indextalet med en enhet innebär budgetmässigt en skillnad på omkring 9,000 kronor) har Beredningsutskottet ansett större kostnader än Drätselkammaren beräknat för löneregleringen kunna bestridas ur detta överskott och därför på denna punkt icke velat föreslå en ändring i förslaget.

I likhet med Drätselkammaren avstyrker Beredningsutskottet bifall till fattigvårdsstyrelsens framställning angående anvisande av ett anslag för inköp av en kombinerad last- och personautomobil.

Hur behjärtansvärd än folkskolestyrelsens framställning om ordnandet av tandvården inom folkskolan kan vara, har Beredningsutskottet ansett tiden icke vara inne för frågans slutliga lösning, i all synnerhet som de ekonomiska förutsättningarna för förslagets genomförande kunna tänkas bliva bringade i bättre läge genom statsmakternas snart väntade beslut i frågan om ordnandet av den allmänna tandvården inom riket, och får Beredningsutskottet därför i likhet med Drätselkammaren för närvarande avstyrka bifall till förslaget.

Under utgiftstiteln Västerås stads anstalter för yrkesundervisning har anslaget för skolverksamheten i Drätselkammarens betänkande felaktigt an-

givits till 27,500 kronor i stället för till 25,150 kronor, vilket senare belopp alltså bör anvisas för ändamålet att uttaxeras i 1929 års budget. N:o 85. *Ang. utlåtande till 1929 års budgetförslag*

Vid behandling av Hälsovårdsnämndens stat har Beredningsutskottet uppmärksammat det av Drätselkammaren tillstyrkta anslaget å 500 kronor för anskaffning av reserv till ambulansautomobil. Utan att ifrågasätta anslagets uteslutande anser Beredningsutskottet, att den möjlighet, som föreligger att lösa denna fråga eventuellt utan särskilda kostnader genom en uppgörelse med landstinget i anledning av dess beslut att anskaffa ambulansbiler för länets behov icke bör lämnas obeaktad.

Under hänvisning till att bestämmelsen i läkareinstruktionen angående skyldighet för tjänsteläkare i staden att under semester tjänstgöra för varandra utan ersättning är klart formulerad och icke synes kunna göras till föremål för olika tolkningar, samt att ett bifall till Magistratens begäran om anslag till semestervikarier bör föregås av en ändring i instruktionen, ansluter sig Beredningsutskottet till Drätselkammarens avstyrkande av detta anslagsäskande. Vad åter angår Magistratens förslag angående en närmare utredning av frågan såsom alternativt yrkande, har Beredningsutskottet intet att erinra mot en utredning och hemställer förty om remiss av ärendet i denna del till lönenämnden för yttrande, eventuellt i samband med avgivande av förslag till ny lönereglering.

I anledning av Magistratens betänkligheter emot av Drätselkammaren ifrågasatt disposition av automobilskattemedel kan framhållas, att staden tilldelade automobilskattemedel allt hitintills använts för det ändamål, som i författningen särskilt markerats, nämnligen förbättring av stadens infartsvägar — med undantag möjligen för ett enda arbete, Malmabergsgatans omläggning. Det synes därför icke kunna strida mot gällande föreskrifter att för ett år dessa medel användas till andra i författningen jämväl angivna ändamål i all synnerhet då det gäller att iordningsställa trafikleder för en anordning, som tillkommit på grund av den ökade automobiltrafiken. Budgetmässigt är det obehövligt att uppföra de besparade bilskattemedlen som inkomst i årsbudgeten. Medlen finnas givetvis tillgängliga härförutan och synes användningen av besparingen lämpligen böra göras beroende av särskilt av Stadsfullmäktige framdeles fattat beslut. Vid det förhållande att sättet för utförandet av de olika gatuarbetena är angivet uti budgetförslaget bifogade kostnadsberäkningar och att vid beviljandet av anslag för dylika arbeten den beskrivning, som i kostnadsberäkningen intagits allt hittills ansetts vara tillfyllest för kunskap om detaljerna i arbetet, finner Beredningsutskottet något hinder ej föreligga att omedelbart fatta beslut om de föreslagna gatuarbetenas utförande.

N:o 85.
Ang. utlåtande till 1929 års budgetförslag

Beredningsutskottet har sig bekant, att Drätselkammaren avvaktar en lämplig tidpunkt för nedläggning av den kommunala vedgårdsrörelsen. Valet av denna tidpunkt är beroende på möjligheten av att överflytta vedgårdsföreståndaren till annan tjänst i stadens förvaltning och en uthyrning därefter av det område, som nu är taget i anspråk för vedgården. Vid nu angivna förhållanden synes ett beslut om uppdrag för Drätselkammaren att verkställa en utredning i ärendet vara opåkallat.

Vad angår formen för den förberedande behandlingen av Magistratens framställning angående provisoriskt lönetillägg till stadsfiskalen, synes Magistratens förslag innebära ett alltför stort ingripande i lönenämndens behandling av ärendet, varför Beredningsutskottet avstyrker bifall till detta förslag.

Ett bifall till Magistratens hemställan om anslag för avlöning av vikarie under stadsfiskalens semester, är ett avsteg från den inom förvaltningen i övrigt gängse ordningen, som i flere fall tagit sig uttryck i tjänstereglementen, att vid semester för en befattningshavare annan inom samma förvaltningsgren anställd tjänsteman utan kostnad för staden träder i den lediges ställe. Som konsekvenserna av ett dylikt av Magistraten påkallat beslut för andra befattningshavares vidkommande icke kunna överblickas, ansluter sig Beredningsutskottet till Drätselkammarens uppfattning i denna fråga.

Enligt bestämmelserna i vägtrafikstadgan är stad skyldig bekosta de anslag, som erfordras för ordnandet av trafiken inom staden. På grund härav och med beaktande av de av Magistraten framvisade olägenheterna uti omgången att för varje gång det är fråga om anskaffning av dylika anslag anhålla om medel härtill, kan Beredningsutskottet icke biträda Drätselkammarens avvisande hållning till Magistratens begäran om ett anslag i budgeten härför. Med anslagets begränsning till 500 kronor hemställer Beredningsutskottet om bifall till Magistratens anhållan.

Ifråga om anslag för avlöning av en ytterligare överkonstapel vid ordningspolisen, (i lönegrupp 22 ej 28 som å sid. 476 i de tryckta handlingarna angivits), beredande av beklädnadsförmån åt överkonstaplar och poliskommissarien samt slitningsersättning till kriminalöverkonstapeln ansluter sig Beredningsutskottet på av Drätselkammaren anförda skäl till yrkandet om avslag å Magistratens framställningar.

Då ett bifall till Magistratens begäran angående interimistiskt disponerande av det i budgetförslaget reservationsvis uppförda anslaget å 2,000 kronor till avlöning av vikarie i rådhusrätt och magistrat, eller så att detsamma utan vidare skulle få utbetalas under tiden januari—april 1929 skulle

innebära ett föregripande av det utlåtande, som Magistratens ursprungliga framställning om anvisande av ett anslag härför för hela året å 6,000 kronor jämväl enligt Beredningsutskottets mening bör av lönenämnden avgivas, hemställer Beredningsutskottet om avslag å Magistratens förstnämnda begäran. N:o 85. *Ang. utlåtande till 1929 års budgetförslag*

I fråga om de olika meningarna angående gaspriset för nästkommande år finner Beredningsutskottet gasverksstyrelsens av Drätselkammarens majoritet förordade förslag angående ett gaspris av 18 öre per kbm. närmast stå i överensstämmelse med de förutsättningar, varpå Stadsfullmäktiges beslut om anvisande av anslag för nytt gasverk grundades och får förty för sin del tillstyrka detta förslag.

Med den mindre ändring utskottet ovan föreslagit, vilken, om den vinner Stadsfullmäktiges bifall, torde böra utjämnas genom motsvarande ändring i förslagsanslagets belopp, vilket ävenledes torde böra ske i fråga om andra i anledning av till äventyrs framkomna yrkanden vid Stadsfullmäktiges behandling av budgeten vidtagna ändringar i Drätselkammarens förslag, får Beredningsutskottet för sin del förorda bifall till det av Drätselkammaren upprättade budgetförslaget för år 1929, således även till den av Drätselkammaren föreslagna uttaxeringen.

Västerås den 14 december 1928.

För Beredningsutskottet:
E. A. WESTHOLM.

Ragnar Tenow.

N:o 86.

Beredningsutskottets förslag ang. val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av utgången mandattid, avsägelser och andra orsaker hava ledigheter uppkommit i åtskilliga kommunala uppdrag, och får Beredningsutskottet efter beredning av detta ärende föreslå Stadsfullmäktige fatta beslut om att fylla dessa ledigheter enligt följande valförslag.

Beredningsutskottet föreslår återval för 5-årsperioden 1929—1933 av metallarbetaren O. Håvberg och suppleanten Byggmästaren J. A. Fredriksson. **Hamnstyrelsen.**

N:o 86. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

Hamnstyrelsen för Strömsholms våg. I tur att avgå äro ledamoten Baningenjören C. Henning och suppleanten Byggmästaren J. A. Fredriksson. Beredningsutskottet föreslår återval av de avgående för nästa 3-års period.

Brandstyrelsen. Avgående ledamöterna Fabrikören J. Svensson, Kaptenen G. Robsahm, Förmannen Joh. Andersson och suppleanterna Majoren Karl Alexanderson, Muraren G. Dahlfors, och Byggmästaren J. Alb. Fredriksson föreslås till återval för nästa mandattid åren 1929—1932.

Sakkunnige vid brandsyn. Såsom sakkunniga vid brandsyn under år 1929 föreslår Beredningsutskottet omval av ledamöterna J. Alb. Fredriksson och Muraren G. Dahlfors, med Byggnadssnickaren P. R. Svedlund och Kakelugnsmakaren Jonas Johansson till suppleanter.

Barnavårdsnämnden. Till suppleant efter Fru Agnes Ahlénius, vilken avflyttat från staden, föreslås Fru Helga Jakobsson, gällande valet intill utgången av år 1929.

Fattigvårdsstyrelsen. v. Distriktschefen inom 1:sta distriktet, Fru Ida Nordmark, och vårdaren inom 2:dra distriktet Karl Anton Sjöholm hava anhållit om befrielse från fortsatt uppdrag.

Enligt av Fattigvårdsstyrelsen avgivet förslag hemställer Beredningsutskottet att Stadsfullmäktige ville med bifall till avsägelserna utse till v. distriktschef i *1:sta distriktet* vårdaren i distriktet Kyrkoskrivaren Reinh. Pettersson, till vårdare i dennes ställe Sjuksköterskan Lisa Nordmark samt till vårdare inom *2:dra distriktet* Handlanden Josef Sjögren, gällande valen intill utgången av år 1929.

Direktionen förälderdomshemmets tuberkulosavdeln. Beredningsutskottet föreslår återval för åren 1929—1932 av i tur avgående ledamöterna Fru Ida Grönberg och Sjukbesökaren Einar Keijser samt suppleanterna Förmannen J. V. Råberg och Guldsmeden Emil Tengström.

Badhusstyrelsen. Med innevarande år utgår mandatstiden för Ledamöterna Baningenjören C. Henning och Brandchefen A. Danielsson samt suppleanten Järnsvar-

varen G. Jansson, av vilka Baningenjören C. Henning avsagt sig fortsatt uppdrag.

N:o 86. *Ang. val av kommunala förtroendemän*

Beredningsutskottet föreslår omval av Brandchefen A. Danielsson och Järnsvarvaren G. Jansson samt till ny ledamot i styrelsen efter Herr Henning förutvarande suppleanten Folkskolläraren I. Fröier. Till suppleant efter denne föreslår Beredningsutskottet Stationskarlen C. F. Melin. Mandatstiden för samtliga år 1929—1932.

Lantegendomsnämnd.

Två ledigheter under året hava häri uppkommit efter f. Riksdagsmannen F. Lundblad och Filaren Axel Emanuel Karlsson, vilka avlidit.

I deras ställe föreslår Beredningsutskottet till ledamöter i nämnden intill utgången av år 1929 Lantbrukaren Joh. Jansson i Lista och Svarvaren B. Lundevall.

Taxeringsnämnderna.

Enligt ändrad skattelagstiftning skall inom taxeringsdistrikt, där virkestaxering kan förväntas äga rum vid det tillfälle, då val av ledamöter i taxeringsnämnden för distriktet verkställes, utses en ledamot att med virkestaxeringen inom distriktet taga befattning på sätt i 81 § taxeringsförordningen den 28 sept. 1928 sägs. För Västerås vidkommande bör detta uppdrag förenas med ledamotskapet i taxeringsnämnden inom 11:te distriktet, bestående av f. d. S:t Ilians och Lundby socknar.

Beredningsutskottet föreslår följande sammansättning i de olika nämnderna för år 1929.

1:sta distriktet:

Ledamöter: Urmakaren A. Ström, Byggmästaren J. A. Fredriksson och Järnarbetaren R. Söderquist.

Suppleanter: Bokbindaren Rob. Pettersson, Sågverksägaren A. R. Rudén och Verkstadsarbetaren Emil Thörn.

2:dra distriktet:

Ledamöter: Grosshandlaren Frithiof Sandberg, Filaren R. Hult och Kammarskrivaren Enok Alvin.

Suppleanter: Bankkamreraren J. Hult, Gjutaren Axel Larsson och Posttjänstemannen J. E. Wirén.

3:dje distriktet:

Ledamöter: Slaktaren K. Johansson, Tubdragaren Karl Kvist och Sågverksägaren A. Norén.

Suppleanter: Skomakaremästaren A. Vikerman, Marmorarbetaren Gustaf Karlsson och Handelsföreståndaren Axel Andersson.

N:o 86.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

4:de distriktet:

Ledamöter: Handlanden Nils Åberg, Förmannen J. V. Råberg och Fanjunkaren K. A. Jansson.

Suppleanter: Kalkylatorn Axel L. Hansson, Gjutaren Aug. Lindström och Fanjunkaren Gustaf Olsson.

5:te distriktet:

Ledamöter: Byggmästaren Axel Hammer, Handlanden Charles Andersson och Tråddragaren Bernhard Borg, den senare nyvald efter Byggnadssnickaren P. R. Svedlund, som på grund av sjukdom icke kan förväntas kunna fullgöra fortsatt uppdrag.

Suppleanter: Kaptenen G. Robsahm, Handlanden John Björkstedt och Verkstadsarbetaren Gust. Spännare, den senare efter Herr Borg.

6:te distriktet:

Ledamöter: Byggmästaren E. A. Eriksson, Grosshandlaren J. Aug. Jönsson, Arbetsförmedlingsföreståndaren Karl Johansson.

Suppleanter : Disponenten Oscar Johansson, Bankdirektören R. Beijnoff och Byggnadsarbetaren J. E. Willebrand.

7:de distriktet:

Ledamöter: Kyrkoskrivaren R. Pettersson, Urmakaren F. Hellberg och Handelsföreståndaren C. E. Juhlin.

Suppleanter: Folkskolläraren G. Leontein, Överingenjören O. Hellman och Metallarbetaren C. F. Flodell.

8:de distriktet:

Ledamöter: Överkonstapeln P. E. Winroth, Matvaruhandlaren F. H. Berglind och Byggnadsarbetaren G. R. Svan.

Suppleanter: Arkitekten V. Segerstedt, Skräddaren K. Torstensson och Byggnadssnickaren K. J. Pettersson.

9:de distriktet:

Ledamöter: Slöjdläraren F. Brandt, Körsnären Alb. Grönberg samt Plåtarbetaren Emil Johansson efter f. Lokomotivföraren C. R. Wennberg, som under året avlidit.

Suppleanter: Grundläggaren J. A. Löfgren, Guldsmeden Emil Tengström och Plåtarbetaren J. V. Bergstrand efter Plåtarbetaren Emil Johansson.

10:de distriktet: N:o 86. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

Ledamöter: Järnvägstjänstemannen A. Rosborg, Bergsingenjören Gust. Lundberg och Kassören Aug. Jonsson.

Suppleanter: Verkmästaren V. Linde-Olsson, Målaren O. Hansson samt Plåtslagaren C. F. Larsson, varav Hansson skulle väljas efter Lidman, som avsagt sig fortsatt uppdrag.

11:te distriktet:

Ledamöter: Verkmästaren J. Axel Blomme, Snickaren J. A. Johansson, Lägenhetsägaren Fredrik Wetter, Lantbrukaren Jakob Pettersson och Ingenjören Ernst Löf med uppdrag för Pettersson att taga befattning med virkestaxeringen på sätt angives i 81 paragrafen i taxeringsförordningen den 28 september 1928.

Suppleanter: Direktören Carl Tour, Lantbrukaren C. P. Carlstedt, Lantbrukaren A. Engström, Lantbrukaren J. Jansson och f. Maskinisten C. F. Huggare, varav Jansson skall vara suppleant för Pettersson jämväl i uppdraget enligt 81 paragrafen taxeringsförordningen.

Tillika föreslår Beredningsutskottet, att suppleanterna skola inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter i de olika nämnderna här ovan blivit nämnda.

Ombud vid mantalsskrivningen. Beredningsutskottet föreslår omval för år 1929 av förutvarande ombuden Skrivaren Axel Andersson, f. Vaktmästaren C. A. Sedell, Kassören Aug. Jonsson, Byggnadssnickaren P. R. Svedlund, Snickeriförmannen Hugo Svensson, f. Maskinisten C. F. Huggare och f. Körsnären Alb. Grönberg.

Brandstodskommittén för fast egendom. De avgående ledamöterna Direktören A. Sundström, Byggmästaren Edv. Karlsson, Byggmästaren J. A. Fredriksson och Byggmästaren Axel Hammer samt suppleanterna Ingenjören Paul Anderson och Byggmästaren Fritz Eklund föreslår Beredningsutskottet måtte omväljas för år 1929.

Överförmyndare. Till överförmyndare för åren 1929—1932 föreslår Beredningsutskottet omval av f. Postmästaren Viktor Ohlson med Bankdirektören R. Beijnoff som ersättare.

Examensvittnen vid realskolexamen. De avgående ledamöterna Ingenjören H. Håkanson, Direktören K. Hägwall, Studieledaren G. Hirdman, Direktören E. Falk, Häradshövdingen B. Malmström, Parkföreståndaren C. F. Thelander, Ingenjören S. Norberg,

N:o 86. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

Folkskolläraren I. Fröier, Skulptören Gust. Sund och Expeditören Karl Andersson föreslår Beredningsutskottet måtte återväljas för år 1929.

Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande o. allmännyttiga ändamål.

Samtliga avgående ledamöter Brandchefen A. Danielsson, Domprosten Fredr. Fåhræus och Tapetseraren C. Bäckman föreslår Beredningsutskottet måtte omväljas för åren 1929—1930.

Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllops fond.

De avgående ledamöterna Fabrikören C. A. Palmén och Målerieföreståndaren Alb. Lundkvist föreslår Beredningsutskottet måtte omväljas för åren 1929—1930.

Nämnden över Fru Johanna Fryklunds donationsfond.

Inom Nämnden utgår mandatstiden för ledamöterna från tjänstemannaklassen Komministern E. Enochsson, från handlande- och hantverkareklassen Fabrikören C. A. Palmén och Fabrikören Fr. Jansson samt från arbetsklassen Järnsvarvaren C. O. Eng. Samtliga föreslås till omval för tiden 1929—1930.

Nämnden över Wahlbeckska Välgörenhetsfonden.

De avgående ledamöterna Fabrikören J. Svensson och Fru Ida Grönberg föreslår Beredningsutskottet måtte omväljas för åren 1929 och 1930.

Styrelsen för Västerås stads anstalter för yrkesundervisning

Mandatstiden utgår inom styrelsen för ledamöterna Drätseldirektören Theofil Öberg, Direktören A. Lindén och Järnsvarvaren G. Jansson. Samtliga föreslås till omval för åren 1929—1932.

Styrelsen för högre allmänna läroverket för flickor i Västerås.

Mandatstiden för de av Stadsfullmäktige valda ledamöterna i styrelsen Drätseldirektören Theofil Öberg och Fru Agnes Söderquist upphör. De föreslås till omval för åren 1929—1930.

Revisorer av stadens jämte fattigvårdens räkenskaper för år 1929.

De förutvarande revisorerna Kaptenen Georg Robsahm, Direktören C. Tour, Kassören M. A. Hedberg, Expeditören Bror Lindberg, Byggnadsarbetaren Joh. Em. Willebrand och Hamnarbetaren Joh. Edv. Andersson, ävensom suppleanterna Bankkamreraren S. Ljungquist, Kamreraren Rick. Land-

stätt, Svarvaren Viktor Karlsson, f. Postmästaren V. Olsson, Expeditören Karl Andersson och Bokföraren Josef Emanuel Westling föreslås till återval.

I anledning därav att Folkskolläraren G. Leontein undanbett sig återval, föreslår Beredningsutskottet till revisor i hans ställe förutvarande suppleanten Folkskolläraren David Sjöholm och till suppleant efter denne Folkskolläraren Knut Karlfors.

N:o 86. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

Arbetarinstituts räkenskaper.

Härtill föreslås omval av Ingenjören F. O. Berling med Kassören Gösta Lundberg som suppleant.

Revisor av Västerås högre allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper för år 1929.

Härtill föreslås Vattenrättsingenjören A. V. Nordin.

Revisor av Västmanlands läns arbetsförmedlings räkenskaper för år 1929.

Härtill föreslås Folkskolläraren G. Leontein med Expeditören Karl Andersson som suppleant.

Revisor av flickskolans räkenskaper för år 1929.

Beredningsutskottet föreslår återval av Folkskolläraren I. Fröier.

Huvudmän för Västerås stads sparbank.

De med innevarande års utgång avgående ledamöterna Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Direktören Axel Sundström och Byggmästaren F. Eklund föreslår Beredningsutskottet måtte omväljas för åren 1929—1933.

Sakkunnige vid sjöförklaring och sjöförhör.

Till sakkunnige att gå Rådhusrätten till handa vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör under år 1929 hemställer Beredningsutskottet att Stadsfullmäktige måtte föreslå Hamnkaptenen J. R. Benson, Sjökaptenen L. E. Nilsson, Maskiningenjören G. Wallenius, Sjökaptenen G. Thorslund och Ingenjören Paul Anderson.

Kommittén för utredning om ordnande av torghandeln samt uppförande av en saluhall.

Till ny ledamot i kommittén efter Köpmannen Erik Sjöqvist, vilken avsagt sig uppdraget, föreslår Beredningsutskottet Handlanden Charles Andersson.

N:o 86.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Arbetslöshetskommittén.

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1929 av ledamöterna Muraren G. Dahlfors, Byggmästaren Edv. Karlsson, Direktören A. Sundström, Byggnadssnickaren A. N. Vretholm, Överingenjören Magnus Schenström, Expeditören Karl Andersson, Skulptören Gust. Sund, Disponenten Thorsten Ericson, Direktören K. R. Liljeblad och Fattigvårdssysslomannen A. Norén samt av suppleanterna Bergsingenjören Gust. Lundberg, Målaren A. Vestling och Lindaren Fredr. Wetter.

Västerås den 14 december 1928.

För Beredningsutskottet:

E. A. WESTHOLM.

Ragnar Tenow.

Wilh. Nybergs Boktr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar.

1928. Den 28 December XXI.

N:o 87.

Utgifts- och Inkomststat för Västerås Stad år 1929.

Utgifter:

Brist från sist avslutade räkenskapsår		118,964 : 77
	Summa kronor	118,964 : 77

1 A. Räntor och lånekostader.

1. Lån upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

	Resterande lånebelopp:	Ränta	
a) Obligationslån:			
1. Upptaget år 1892 à 4 %	72,000 : —	2,540 : —	
2. „ „ 1896 à 3,6 %	140,000 : —	4,590 : —	
3. „ „ 1902 à 4 %	1,068,000 : —	42,720 : —	
4. „ „ 1907 à 4,5 %	1,367,000 : —	61,515 : —	
5. „ „ 1910 à 4,5 %	2,258,000 : —	100,215 : —	
6. „ „ 1916 à 5 %	935,000 : —	46,750 : —	
7. „ „ 1919 à 6 %	2,777,000 : —	166,620 : —	
8. „ „ 1922 à 5 %	1,888,000 : —	93,850 : —	
9. „ „ 1924 à 5 %	935,000 : —	46,750 : —	565,550 : —
b) Andra amorteringslån:			
Upptagna från pensionsförsäkringsfonden:			
1. År 1916 à 4¾ %	2,15,497 : 61	10,236 : 14	
2. „ 1916 à 4¾ %	219,161 : 62	10,410 : 18	
Trpt.	434,659 : 23	20,646 : 32	565,550 : —

N:o 87.
Budget för 1929. Utgifter.

	Resterande lånebelopp	Ränta	
Trpt.	434,659 : 23	20,646 : 32	565,550 : —
3. År 1918 à 4¾ %	311,723 : 33	14,806 : 86	
4. „ 1918 à 5¼ %	315,319 : 73	16,554 : 29	
5. „ 1920 à 6 %	196,569 : 91	11,794 : 19	63,801 : 66
Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):			
6. År 1920 à 4 %	155,390 : 40	6,215 : 62	
7. „ 1921 à 4 %	72,755 : 20	2,910 : 21	
8, „ 1925 à 5 %	28,581 : 38	1,429 : 07	
9. „ 1927 à 5 %	89,224 : 25	4,461 : 21	
9a. „ 1928 à 5 %	65,800 : —	3,290 : —	18,306 : 11
Upptagna lån från:			
Svenska Arbetarnes Allm. Sjuk- och Begravningskassa:			
10. År 1926 à 5 %	193,829 : 04	9,691 : 46	
Sveriges Allmänna Sjukkassa och Begravningsfond:			
11. År 1926 à 5 %	193,829 : 04	9,691 : 46	
Städernas Allmänna Brandstodsbolag:			
12. År 1926 à 5 %	309,800 : 21	15,490 : 02	
Kopparbergs läns Sparbank:			
13. År 1928 à 5 %	500,000 : —	24,622 : —	
Svenska Livförsäkringsbolaget:			
14. År 1928 à 5 %	142,000 : —	6,992 : 65	
Bollnäs Sparbank:			
15. År 1928 à 5 %	25,000 : —	1,231 : 10	
Gävle Stads Sparbank:			
16. År 1928 à 5 %	100,000 : —	4,924 : 40	
Arbetsgivarnes ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag:			
17. År 1928 à 5 %	500,000 : —	24,621 : 97	97,265 : 06
c) Andra lån och skulder:			
Upplånta medel:			
1. Från fonder	750,000 : —	33,750 : —	
2. Från Sundinska fonden för Pauvres honteux och Sundinska fonden à 5 %	50,000 : —	2,500 : —	
3. Från Järnvägsmedelsfonden à 4,5 %	612,787 : 58	27,575 : 44	
Trpt.		63,825 : 44	744,922 : 83

N:o 87. *Budget för 1929. Utgifter.*

	Resterande lånebelopp	Ränta	
	Trpt.	63,825 : 44	744,922 : 83
5. Ränteskillnad för i 1896 års obligationslån ingående fonder	16,000 : —	64 : —	
7. Avgäld till Tuhundra m. fl. härađers tingslag (t. o. m. år 1938) i anledning av inkorporering av S:t Ilian och Lundby		500 : —	
9. Ränta å tillfälliga lån		50,000 : —	114,389 : 44
d) Lånekostnader: provisioner			1,200 : —
		Summa kronor	860,512 : 27

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

Lån upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

a) Obligationslån:	Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amortering:	
1. Upptaget år 1892 à 4 %	400,000 : —	72,000 : —	17,000 : —	
2. „ „ 1896 à 3,6 %	1,000,000 : —	140,000 : —	25,000 : —	
3. „ „ 1902 à 4 %	2,000,000 : —	1,068,000 : —	58,000 : —	
4. „ „ 1907 à 4,5 %	2,000,000 : —	1,367,000 : —	47,000 : —	
5. „ „ 1910 à 4,5 %	3,000,000 : —	2,258,000 : —	62,000 : —	
6. „ „ 1916 à 5 %	1,095,000 : —	935,000 : —	17,000 : —	
7. „ „ 1919 à 6 %	3,000,000 : —	2,777,000 : —	33,000 : —	
8. „ „ 1922 à 5 %	2,000,000 : —	1,888,000 : —	22,000 : —	
9. „ „ 1924 à 5 %	1,000,000 : —	935,000 : —	18,000 : —	299,000 : —
b) Amorteringslån:				
Upptaget från pensionsförsäkringsfonden:				
1. År 1916 à 4¾ %	250,000 : —	215,497 : 61	3,838 : 05	
2. „ 1917 à 4¾ %	250,000 : —	219,161 : 62	3,664 : 01	
3. „ 1918 à 4¾ % ..	350,000 : —	311,723 : 33	4,897 : —	
4. „ 1918 à 5¼ % ...	350,000 : —	315,319 : 73	4,545 : 94	
5. „ 1920 à 6 %	210,000 : —	196,569 : 91	2,162 : 73	19,107 : 73
Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån).				
6. 1920 års lån à 4 %	162,000 : —	155,390 : 40	3,504 : 38	
7. 1921 „ „ à 4 %	74,240 : —	72,755 : 20	1,544 : 19	
8. 1925 „ „ à 5 %	30,000 : —	28,581 : 38	471 : 63	
9. 1926 „ „ à 5 %	91,250 : —	89,224 : 25	1,338 : 36	
9a. 1928 „ „ à 5 %	65,800 : —	65,800 : —	987 : —	7,845 : 56
			Trpt.	325,953 : 29

N:o 87.
Budget för 1929. Utgifter.

	Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	årets amortering:	Trpt. 325,953 : 29
Upptagna lån från:				
Svenska Arbetarnes Allm. Sjuk- och Begravningskassa:				
10. År 1926 à 5 %	200,000 : —	193,829 : 04	3,318 : 76	
Sveriges Allmänna Sjukkassa och Begravningsfond:				
11. År 1926 à 5 %	200,000 : —	193,829 : 04	3,318 : 76	
Städernas Allmänna Brandstodsbolag:				
12. År 1926 à 5 %	319,663 : 33	309,800 : 21	5,304 : 43	
Kopparbergs läns Sparbank:				
13. År 1928 à 5 % —..	500,000 : —	500,000 : —	15,121 : 30	
Svenska Livförsäkringsbolaget:				
14. År 1928 à 5 %	142,000 : —	142,000 : —	4,294 : 45	
Bollnäs Sparbank:				
15. År 1928 à 5 %	25,000 : —	25,000 : —	756 : 07	
Gävle Stads Sparbank:				
16. År 1928 à 5 %	100,000 : —	100,000 : —	3,024 : 26	
Arbetsgivarnes Ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag:				
17. År 1928 à 5 %	500,000 : —	500,000 : —	15,121 : 30	50,259 : 33
			Summa kronor	376,212 : 62

2. Fattigvård.

A. Yttre fattigvården.

a) Understödskostnader:		
1. Ordinarie understöd	200,000 : —	
2. Tillfälliga understöd	55,000 : —	
3. Understöd in natura	45,000 : —	300,000 : —
b) Anstaltsvård:		
1. Hospitalsvård	20,000 : —	
2. Lasarettsvård	4,500 : —	
3. Sanatorievård	5,000 : —	
4. Andra sjukvårdskostnader	12,000 : —	41,500 : —
	Trpt.	341,500 : —

N:o 87. *Budget för 1929. Utgifter.*

		Trpt.	341,500 : —	
c) Kommunalt bidrag utan karaktär av fattigvård:				
1. Sjukvård å kuranstalter		6,500 : —		
2. Yrkesutbildning		5,000 : —		
3. Kommunalt pensionstillskott		3,000 : —	14,500 : —	
d) Andra fattigvårdskostnader:				
1. Återbetalning till främmande kommuner för fattigvård och sjukvård m. m.		30,000 : —		
2. Medikamenter		5,000 : —		
3. Begravningskostnader		1,000 : —	36,000 : —	
e) Diverse utgifter:				
1. Hyra för fattigvårdsbyrån		2,500 : —		
2. Trycksaker och skrivmaterial		700 : —		
3. Städning, bränsle och lyse		1,500 : —		
4. Telefoner till:				
Fattigvårdsbyrån	250 : —			
Fattigv.-sysslom. bostad	110 : —			
Fattiv.-st. ordf. bostad	70 : —			
Fattigv.-tills.-m. bostad	70 : —			
Diakonissan	70 : —			
Samtalsavgifter (försl.-vis)	75 : —	645 : —	5,345 : —	
f) Förebyggande fattigvård:				
1. Anslag till diakonissornas verksamhet			10,000 : —	
g) Löner och arvoden:				
1. Sysslomannen, lön (39:IV)		5,211 : —		
2. Tillsyningsmannen, lön (20:II)		2,151 : —		
3. Kontorsbiträde, lön (14:III)		1,680 : —		
arvode som kassörska		500 : —		
4. Kontorsbiträde, lön (12:I)		1,290 : —		
5. Anslag till revisionen		800 : —		
6. extra skrivbiträde		1,200 : —		
		12,832 : —		
h) Dyrtidstillägg:				
Dyrtidstillägg för sysslomannen, tillsyningsmannen och biträden (index 175) förslagsvis		6,558 : 75	19,390 : 75	
i) Oförutsedda utgifter			500 : —	427,235 : 75

B. **Ålderdomshemmet:**

j) Hushållet:			
Mathållning för pensionärer och tjänstepersonal, beräknat å 65,000 underhållsdagar à 70 öre pr dag och person ..		45,500 : —	
	Trpt.	45,500 : —	427,235 : 75

N:o 87.
Budget för 1929. Utgifter.

			Trpt.	45,500 : —	427.235 : 75
k)	Bränsle, lyse och vatten m. m.:				
	1. 4,500 hl. ångkol à 1 : 90		8,550 : —		
	2. 30 kbm. ved à 13 : —		390 : —		
	3. Gas		2,400 : —		
	4. Vattenavgifter		1,700 : —		
	5. V. C.-avgifter		900 : —		
	6. Belysning		2,700 : —	16,640 : —	
l)	Renhållning:				
	1. Såpa, tvål och tvättpulver m. m.		700 : —		
	2. Torvmull och sophämtning		180 : —	880 : —	
m)	Beklädnad:				
	Gång- och underkläder samt skodon			3,000 : —	
n)	Sjukvård:				
	1. Sjukvårdsartiklar och medicin		5,800 : —		
	2. Sjuktransporter		125 : —	5,925 : —	
o)	Underhåll och anskaffning av inventarier:				
	1. Linne och sängkläder		2,000 : —		
	2. Underhåll och anskaffning av möbler och husgeråd		1,000 : —		
	3. Anskaffning av glas, porslin och köksattiralj		500 : —	3,500 : —	
p)	Förbrukningsartiklar:				
	1. Skrivmaterial och tryckning		200 : —		
	2. Sänghalm		200 : —		
	3. Snus		1,000 : —	1,400 : —	
q)	Begravningskostnader			1,500 : —	
r)	Diverse omkostnader:				
	1. Flitpengar		1,800 : —		
	2. Telefon till:				
	Föreståndarens exp.	236 : —			
	Sjukhuset	230 : —			
	Samtalsavgifter	25 : —	491 : —	2,291 : —	
s)	Underhåll av fastigheter:				
	1. Reparation av hemmets byggnader		2,000 : —		
	2. Brandförsäkringspremier		800 : —	2,800 : —	
t)	Räntor och amorteringar:				
	1892 års lån:				
	(kvarv. skuld 3,600 : —)				
	Ränta 4 %	127 : —			
	Amortering	850 : —	977 : —		
		Trpt.	977 : —	83,436 : —	427,235 : 75

N:o 87.
Budget för 1929. Utgifter.

Trpt.		977 : —	83,436 : —	427,235 : 75
1902 års lån:				
(kvarv. skuld 13,510 : 20)				
Ränta 4 %	525 : 73			
Amortering	733 : 70	1,259 : 43		
1919 års lån:				
(kvarv. skuld 231,333 : 34)				
Ränta 6 %	13,880 : —			
Amortering	2,750 : —	16,630 : —		
1922 års lån:				
(kvarv. skuld 364,384 : —)				
Ränta 5 %	18,113 : 05			
Amortering	4,246 : —	22,359 : 05		
1924 års lån:				
(kvarv. skuld 58,531 : —)				
Ränta 5 %	2,926 : 55			
Amortering	1,126 : 80	4,053 : 35		
1928 års lån:				
(kvarv. skuld 310,000 : —)				
Ränta 5 %	15,265 : 62			
Amortering	9,375 : 21	24,640 : 83		
1:sta årets annuitet à kostnad för restaurering av gamla huvudbyggnaden 100,000 kronor (Stadsfullmäktiges beslut den 29/3 1928) 10 år, ränta à 5 %	5,000 : —			
amortering	7,950 : —	12,950 : —	82,869 : 66	
u) Underhåll av trädgård och planteringar			500 : —	
v) Löner och arvoden:				
1. Föreståndarens lön (29:II) 3,177 : —, med avdrag för naturaförmåner 1,136 : — ..		2,041 : —		
2. Vaktmästarens lön (17:III) 1,986 : —, med avdrag för naturaförmåner 644 : —		1,342 : —		
3. Maskinistens lön (17:III) 1,986 : —, med avdrag för naturaförmåner, förslagsvis 535 : —		1,451 : —		
4 Husmodern, lön (4:IV)		744 : —		
5. En sköterska, lön (4:IV)		744 : —		
6. En sköterska, lön (4:III)		696 : —		
7. Två sköterskor, lön (4:I) à 600 : —		1,200 : —		
8. En vårdare, lön (16:III) 1,762 : —, med avdrag för naturaförmåner 400 : —, reservationsvis		1,362 : —		
9. Fem sjukvårdsbiträden, lön à 360 : —		1,800 : —		
10. Tre avdelningsbiträden, lön à 360 : —		1,080 : —		
11. En kokerska, lön		450 : —		
Trpt.		12,910 : —	166,805 : 66	427,235 : 75

N:o 87.
Bndget för 1929. Utgifter.

	Trpt.		12,910 : —	166,805 : 66	427,235 : 75
12.	Två köksbiträden, lön 360 : —		720 : —		
13.	En tvätterska, lön		450 : —		
14.	Två tvättbiträden, lön à 360 : —		720 : —		
15.	En eldare lön (14 :I)	1,470 : —			
	Avgår fritt vivre	900 : —	570 : —		
16.	Semestervikarier		120 : —		
17.	Predikanten, arvode		500 : —		
18	Organisten		100 : —		
19	Semesterpengar för personalen		820 : —		
			16,910 : —		
x)	Dyrtidstillägg:				
	Dyrtidstillägg för förestående personal (index förslagsvis 175)		13,885 : 65	30,795 : 65	
y)	Pensioner:				
	1. Pension till f. d. syssloman C. A. Larsson	1,710 : 15			
	Dyrtidstillägg (index 175)	1,282 : 61	2,992 : 76		
	2. Pensionsersättning åt f. d. vaktmästare Lundbergs änka	500 : —			
	Dyrtidstillägg (index 175)..	375 : —	875 : —	3,867 : 76	
z)	Stall och hönshus:				
	1. Diverse utgifter för stallet		300 : —		
	2. Div. utgifter för hönsen		400 : —	700 : —	
å)	Tvättinrättningen:				
	1. Vatten		900 : —		
	2. Tvättmedel		1,980 : —		
	3. Diverse omkostnader		100 : —	2,980 : —	
ä)	Oförutsedda utgifter			1,000 : —	206,149 : 07
	Engångsanslag:				
	1. Indragning av värmeledning i förestånda- re- och vaktmästarebostaden				2,300 : —
				Summa kronor	635,684 : 82

3. Barnavård.

a)	Utackorderade barn:		
	1. Barns omhändertagande för samhällsvård	31,000 : —	
	2. För skyddsuppfostran i enskilt hem	2,500 : —	
	3. För barn, intagna i skyddshem	7,000 : —	40,500 : —
		Trpt.	40,500 : —

		Trpt.	40,500 : —
b) Anstalt och sjukvård:			
1. Lasarettsvård		1,000 : —	
2) Sanatorievård		500 : —	
3. Vanföre- och sinnesslövård		3,000 : —	
4. Medikamenter		200 : —	
5. Begravningskostnader		100 : —	4,800 : —
c) Återbetalning till främmande kommuner			7,500 : —
d) Arvoden:			
1. Del i löner, utgående på fattigvårdens stat		1,400 : —	
2. Diverse arvoden och inspektionskostnader (förslagsvis)		2,000 : —	
3. Barnavårdsmannaarvoden		10,000 : —	13,400 : —
e) Diverse utgifter:			
1. Hyra för lokal, städning, bränsle, lyse och telefon		1,065 : —	
2. Tryck och annonsering		500 : —	
3. Telefon till bostadsinspektrisens bostad		70 : —	1,635 : —
f) Branhemmet Sommarro:			
1. Hushållet		5,000 : —	
2. Löner:			
Föreståndarinnan (4:IV)	744 : —		
Två biträden à 30 kr. i månaden	720 : —		
3. Dyrtidstillägg till föreståndarinnan och biträden	1,098 : —	2,562 : —	
4. Beklädnad		1,200 : —	
5. Bränsle, lyse och vatten		1,200 : —	
6. Hyra för fastigheten		2,500 : —	
7. Underhåll av inventarier		400 : —	
8. Telefon		110 : —	
9. Förbrukningsartiklar och diverse utgifter		400 : —	13,372 : —
		Summa kronor	81,207 : —

4 A. Folkskola.

a) 1. Underhåll och reparationer av fastigheter	29,000 : —		
Utförd installering av värmeledning i Skepparbacks- och Mariabergsskolorna (26/4 och 28/12 1928)	11,000 : —		
Anslutningsavgift samt inledning av vatten och gas m. m. vid Hammarby folkskola, kr. 4,770 : —, att fördelas på 5 år, 5:te året	954 : —	40,954 : —	
2. Anskaffning och underhåll av inventarier		6,000 : —	46,954 : —
		Trpt.	46,954 : —

N:o 87.
Budget för 1929. Utgifter.

	Trpt.	46,954: —
b) Löner och arvoden:		
Folkskoleinspektören, 44:IV	6,900: —	
Folkskollärare:		
12 ord. lärare (Dahlberg, Näslund, Vasberg, Rudkvist, N. Granér, Krantz, Leontein, Ekroth, Lindberg, Sjöholm, Fahlén, Pihlsjö) lön i 4:de lönegraden à kr. 4,679: —	56,148: —	
4 ord. lärare (Wallander, Söderholm, Karlsson, Segerström) lön i 4:de lönegraden (bostad och bränsle in natura) à kr. 3,418: —	13,672: —	
9 ord. lärare (Vallström, Carlvik, Hedberg, Stenvall, Magnusson, Sigroth, S. Granér, Jäderlund, Engmark), lön i 3:dje lönegraden à kr. 4,357: —......	39,213: —	
11 ord. lärare (Lindgren, Skoglund, Elowsson, Nordlund, Greijer, B. Gustafsson, H. Gustafsson, Eriksson, Silén, Runsten, Sandahl), lön i 2:dra lönegraden à kr. 4,035: —	44,385: —	
Folkskollärarinnor:		
11 ord. lärarinnor: (Fröman, Fernqvist, Svanbom, Kolmodin, Köhlberg, Hellman, Maunsbach, Bolin, F. Bostrand, E. Bostrand, Andersson) lön i 4:de lönegraden à kr. 3,705: —	40,755: —	
9 ord. lärarinnor: (Ahlstedt, Sjöberg, Sigroth, Karlsson, Pettersson, A. V. Eriksson, Engström, E. Eriksson, Emanuelsson) lön i 3:dje lönegraden à kronor 3,490: —	31,410: —	
1 ord. lärarinna (Verner) lön i 3:dje lönegraden (bostad och bränsle in natura)	2,567: —	
8 ord. lärarinnor (Råström, Frend, Kraft, Vickman, L. Sjöfäldt, A. Granér, Schelin, Lindström) lön i 2:dra lönegraden à kr. 3,276: —	26,208: —	
3 ord. lärarinnor (Nordkvist, Volfbrandt, Falk) lön i 1:sta lönegraden à kr. 3,064: —	9,183: —	
5 e. o. lärarinnor, lön à kr. 2,303: —....	11,515: —	
Trpt.	281,956: —	46,954: —

N:o 87. *Budget för 1929. Utgifter.*

Trpt.	281,956:—	46,954:—
Småskollärarinnor:		
25 ord. lärarinnor: (Lennmalm, E. Eriksson, Norling, Ahlström, E. Karlsson, A. Pettersson, A. S. Eriksson, Granath, E. Svensson, Vahlberg, Rudkvist, Sjöholm, Almberg, Ellen Svensson, Lagrelius, T. Söderholm, Boije-Carlvik, Lundeberg, S. Söderholm, M. Carlsson, Sjölund, S. Eriksson, H. Leandersson, Ringdahl, Bergström) lön i 4:de lönegraden à kr. 2,464:—	61,600:—	
4 ord. lärarinnor: (Nilsson, Larsson, Billby, E. Pettersson) lön i 4:de lönegraden (bostad och bränsle in natura) à kr. 1,870:—	7,480:—	
8 ord. lärarinnor (Svedin, Källbäck, H. Eriksson, G. Jäderlund, G. Persson, Norman, v. Essen, A. Söderholm) lön i 3:dje lönegraden à kr. 2,303:—	18,424:—	
3 ord. lärarinnor: (L. Pettersson, M. Verner, Thunell) lön i 2:dra lönegraden à kr. 2,142:—	6,426:—	
1 ord. lärarinna (Morberg) lön i 1:sta lö- lönegraden à kr.	1,981:—	
1 e. o. lärarinna, lön kr.	1,767:—	
2 e. o. lärarinnor, lön för vårterminen à kr. 976:—	1,958:—	
b) 2. Lärare i slöjd och huslig ekonomi:		
2 lärare i slöjd: (Ljung, Hammarsten) lön i 4:de lönegraden à kr. 3,705:—	7,410:—	
1 lärare i slöjd (Karlsson) lön i 3:dje lönegraden	3,490:—	
1 lärare i slöjd (Ljungberg) lön i 1:sta lönegraden	3,061:—	
3 lärarinnor i slöjd (Lindkvist, Vahlström, Hahr) lön i 4:de lönegraden à kr. 2,564:—	7,692:—	
1 lärarinna i slöjd (Morberg) lön i 3:dje lönegraden	2,403:—	
2 lärarinnor i slöjd (Palmén, Footmeijer) lön i 2:dra lönegraden à kr. 2,242:—	4,484:—	
3 lärarinnor i slöjd (Gudmundsson, Eriksson, Svedin) lön i 1:sta lönegraden à kr. 2,081:—	6,243:—	
Trpt.	416,375:—	46,954:—

N:o 87.
Budget för 1929. Utgifter.

	Trpt.	416,375 : —		46,954 : —
	1 e. o. lärarinna i slöjd	1,867 : —		
	2 lärarinnor i huslig ekonomi: (Thunell, Granér) lön i 4:de lönegraden à kr. 2,764 : —	5,528 : —		
	1 lärarinna i huslig ekonomi (Karlsson) lön i andra lönegraden	2,442 : —	426,212 : —	
	Dyrtidstillägg, förslagsvis		108,000 : —	
b) 3.	Diverse undervisningsarvoden:			
	För undervisning i slöjd för gossar	10,200 : —		
	För undervisning i slöjd för flickor	2,250 : —		
	Vikariearvode (förslagsvis)	6,000 : —		
	Privatläsning	600 : —	19,050 : —	
b) 4.	Vaktmästare och städerskor:			
	Löner och ålderstillägg till vaktmästarna Ekman, Andersson, Sahlkvist, Ekström, 17:IV à kr. 1,286 : —	5,144 : —		
	Ersättning för ett rum till vaktmäst. Ekström vid Herrgärdsskolan	300 : —		
	(Bostad och bränsle in natura)			
	Vaktmästaren vid Jakobsbergsskolan (Hilda Johansson), arvode	695 : —		
	(Bostad och bränsle in natura)			
	Vaktmästaren vid Hammarby skola (Vedlund) arvode	965 : —		
	Städerskan vid Herrgärdsskolan (M. Johansson) arvode	630 : —		
	(Bostad å ett rum, bränsle och lyse in natura)			
	Städerskan vid Herrgärdsskolan (Elida Johansson), arvode	570 : —		
	Städerskan vid Herrgärdsskolan (Susanna Jonsson) arvode	570 : —		
	Städerskan vid Djäknebergsskolan (M. Sjöberg), arvode	700 : —		
	Städerskan vid Djäknebergsskolan (O. Pettersson), arvode	700 : —		
	Städerskan vid Skepparbacksskolan (Thorell), arvode	1,085 : —		
	Städerskan vid Mariabergsskolan (A. Eriksson) arvode	525 : —		
	Städerskan vid Korsängsskolan (M. Andersson), arvode	570 : —		
	Städerskan vid Korsängsskolan (Mat. Andersson), arvode	570 : —		
	Städerskan vid Korsängsskolan (A. Eklund), arvode	570 : —		
	Trpt.	13,594 : —	553,262 : —	46,954 : —

N:o 87. *Budget för 1929. Utgifter.*

Trpt.	13,594 : —	553,262 : —	46,954 : —
Städerskan vid Norra slöjdskolan (L. Andersson), arvode	220 : —		
(Bostad å 1 rum, bränsle o. lyse in natura)			
Städerskan i Hwasserska gården (Söderkvist), arvode	280 : —		
(Bostad å 1 rum och kök, bränsle och lyse in natura)			
Städerskan i Rosenlunds skola (Ramström) arvode	450 : —		
Städerskan i Lundby kyrkskola (H. Lövstav) arvode	450 : —		
Läkarearvode för vaktmästare och städerskor	160 : —	15,154 : —	
Dyrtidstillägg till vaktmäst. Ekman, Andersson, Sahlkvist och Ekström		6,192 : —	
b) 5. Diverse arvoden:			
till skolläkaren	1,400 : —		
„ sjukgymnastik	1,250 : —		
„ simläraren	1,708 : —		
„ simlärarinnan	1,386 : —		
„ 3 tillsyningslärare à 500 : —, 1 à 400 : — samt 2 st. à 100 : — kr.	2,100 : —		
„ 1 tillsyningslärare i slöjd för gossar	500 : —		
„ 1 tillsyningslärare i slöjd för flickor	500 : —		
„ skrivbiträde å folkskoleexpeditionen	850 : —		
„ bibliotekarie för lärjungebiblioteket	250 : —	9,944 : —	584,552 : —
g) Pensioner:			
till f. folkskolläraren G. Alm	800 : —		
„ f. småskollär:a J. Kjellin	600 : —		
„ f. småskollär:a H. Törngren	390 : —		
„ f. slöjdlär:a E. Hellström	910 : —		
„ f. slöjdlär. J. F. Brandt	535 : —		
„ f. folkskollär:a S. Hammarskiöld, Bohman, Persson, Svanholm, f. slöjdlär:a Emma Vahlbäck och f. småskollär:a O. Bergh	4,480 : —		
„ f. vaktmäst. K. G. Lönnborgs änka	200 : —		
„ f. städerskan L. Pettersson	200 : —		
„ f. städerskan C. Svedin	300 : —	8,415 : —	
Dyrtidstillägg till pensionärer		2,100 : —	
Gratifikation till f. simläraren E. Johansson (30/8 1928)		2,500 : —	13,015 : —
h) Premie för olycksfallsförsäkring			500 : —
Trpt.			645,021 : —

N:o 87.
Budget för 1929. Utgifter.

			Trpt.	645,021 : —
i) Skolträdgårdarna:				
1. Trädgården vid Västgötegatan:				
Omkostnader	550 : —			
Arvode till trädgårdsläraren	1,000 : —	1,550 : —		
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Djäknebergs-, Skepparbacks- och Mariabergsskolorna (inkl. arvode till vårdaren 50 : — kr.)		650 : —		
2. Herrgärdsskolan:				
Omkostnader	750 : —			
Arvode till trädgårdsläraren	1,000 : —	1,750 : —		
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Herrgärdsskolan och Norra slöjdskolan (inkl. arvode till vårdaren, 50 kr.)		550 : —		
3. Korsängsskolan:				
Omkostnader	750 : —			
Arvode till trädgårdsläraren	1,000 : —	1,750 : —		
Anslag till vård av skolgårdarna och parken vid Korsängsskolan (inkl. arvode till vårdaren, 50 kr.)		850 : —		
4. Hammarby m. fl. skolor:				
Hammarby skola:				
Omkostnader	400 : —			
Arvode till trädgårdsläraren	250 : —	650 : —		
Omkostnader vid Jakobsbergs skola		200 : —		
Omkostnader vid Lundby skola		200 : —		
Omkostnader vid Rosenlunds skola		200 : —		8,350 : —
j) Fri undervisningsmaterial till skolbarnen:				
1. Material till läs- och skrivämnen		20,000 : —		
2. Slöjdmateriel för gossar		2,000 : —		
3. Slöjdmateriel för flickor		4,000 : —		
4. Förbrukningsmateriel för skolköken		3,000 : —		29,000 : —
k) Undervisningsmaterial till skolornas förråd:				3,000 : —
m) Tandklinik:				
1. Lokalhyra		500 : —		
2. tandläkare, arvode (29/11 1923)		6,000 : —		
3. tandläkare, dyrtidstillägg, förslagsvis		3,000 : —		
4. tandläkareassistent, arvode		7,500 : —		
5. arvode till biträde		1,800 : —		
6. förbrukningsartiklar		2,000 : —		
7. eldning och renhållning		450 : —		
8. Utensilier		2,500 : —		23,750 : —
n) Trycknings- och annonskostnader				2,000 : —
			Trpt.	711,121 : —

N:o 87.
Budget för 1929. Utgifter.

			Trpt.	711,121: —
o)	Lärare- och lärjungebiblioteken:			
	Lärarepersonalens bibliotek		400: —	
	Lärjungebiblioteket		500: —	
	Anslag till Västmanlands läns pedagogiska bibliotek		50: —	950: —
p)	Skolresor:			
	Bidrag till skolresor för lärjungarna			500: —
r)	Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn (förslagsvis)		4,000: —	
	Lokalhyra		600: —	
	Eldning och städning		400: —	5,000: —
s)	Vatten, värme och belysning:			
	1. Vattenavgift		2,500: —	
	2. Uppvärmning		26,000: —	
	3. Belysning		5,000: —	33,500: —
t)	Skolbad:			
	Avlöning till baderskor		700: —	
	Handdukstvätt och tvål		800: —	
	Ersättning till varmbadhuset för simundervisningsbad		3,150: —	4,650: —
u)	Renhållning:			
	1. Skurning och rengöring		7,500: —	
	2. Renhållning av gårdar		1,400: —	
	3. Renhållning av gatorna utanför Skepparbacks-, Mariabergs- och Djäknebergsskolorna samt lärarebostäderna		1,000: —	
	4. Sotning		500: —	10,400: —
v)	Diverse utgifter:			
	1. Brandstodsavgifter		1,400: —	
	2. Telefoner till:			
	Djäknebergsskolan	162: —		
	Skepparbacksskolan	110: —		
	Herrgärdsskolan	110: —		
	Folkskoleinspektörens expedition	168: —		
	Folkskoleinspektörens bostad	70: —		
	Korsängsskolan	238: —		
	Lundby skola	137: 32		
	Hammarby skola	114: —		
	Jakobsbergs skola	110: —		
	Tandkliniken	110: —		
	Slöjdlärare Brandts bostad	70: —		
	4 tillsyningslärare à 70 kr.	280: —		
	Samtalsavgifter (förslagsvis)	120: 68	1,800: —	
		Trpt.	3,200: —	766,121: —

N:o 87. Budget för 1929. Utgifter.

	Trpt.	3,200 : —	766,121 : —	
3. Postavgifter, förslagsvis		240 : —		
4. Smärre reparationer av materiel och inventarier		2,500 : —		
5. Barnbespisning, förslagsvis		9,000 : —		
6. Hyra för lokaler i Hwasserska gården		2,000 : —		
7. Oförutsedda utgifter		750 : —	17,690 : —	

Utgifter för ränta och amortering:

	Resterande lånebelopp:	Ränta:		
y) 1. Obligationslån				
1892 års lån	18,000 : —	635 : —		
1902 „ „	114,810 : —	4,467 : 70		
1907 „ „	27,200 : —	1,224 : —		
1910 „ „	250,250 : —	11,102 : 63		
1916 „ „	20,210 : —	1,010 : 50		
1919 „ „	138,850 : —	8,331 : —		
1922 „ „	61,360 : —	3,050 : 13		
1924 „ „	18,700 : —	935 : —	30,755 : 96	
2. Amortringslån:				
Prästerskapets änke- och pupillkassa à 4,5 %	14,059 : 36	625 : 18		
Västmanlands läns sparbank à 5 %	31,883 : 07	1,594 : 15		
Västmanlands läns sparbank à 5 %	11,881 : 01	594 : 05	2,813 : 38	35,569 : 34

z) Lån. Kapitalavbetalningar:				
1. Obligationslån:				
1892 års lån à 4 %	18,000 : —	4,250 : —		
1902 „ „ à 4 %	114,810 : —	6,235 : —		
1907 „ „ à 4,5 %	27,200 : —	1,100 : —		
1910 „ „ à 4,5 %	250,250 : —	7,050 : —		
1916 „ „ à 5 %	20,210 : —	370 : —		
1919 „ „ à 6 %	138,850 : —	1,650 : —		
1922 „ „ à 5 %	61,360 : —	715 : —		
1924 „ „ à 5 %	18,700 : —	360 : —	21,730 : —	
2. Amorteringslån:				
Prästerskapets änke- och pupillkassa	14,059 : 36	673 : 88		
Västmanlands läns sparbank	31,883 : 07	1,158 : 05		
Västmanlands läns sparbank	11,881 : 01	381 : 95	2,213 : 88	23,943 : 88
			Summa kronor	841,324 : 22

4 B. Fortsättningsskola.

N:o 87. *Budget för 1929. Utgifter.*

Lärarearvoden	14,000 : —	
Föreståndarearvode	600 : —	14,600 : —
Fri undervisningsmateriel till skolans lärjungar		2,000 : —
Tryck- och annonskostnader		200 : —
Städning och renhållning		400 : —
Materiel till förråden samt diverse utgifter		1,000 : —
Summa kronor		18,200 : —

4 C. Högre folkskola.

a)	Undervisningsmateriel		700 : —
b)	Löner och arvoden:		
	Arvode till skolans rektor	900 : —	
	1 ord. lärare (Fröier) lön i 4:de lönegraden	6,185 : —	
	1 ord. lärare (Karlfors) lön i 3:dje lönegraden	5,773 : —	
	1 ord. lärarinna (Gerland) lön i 2:dra lönegraden	4,393 : —	
	Arvode till timlärare och sjukvikarie	2,100 : —	
	arvode till slöjdlärare	400 : —	
	Dyrtidstillägg	5,000 : —	24,751 : —
c)	Trycknings- och annonskostnader		250 : —
d)	Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärarna		607 : 50
e)	Biblioteket		300 : —
	Summa kronor		26,608 : 50

4 D. Allmänt läroverk.

a)	Underhåll av fastighet		200 : —
b)	Löner och arvoden:		
	1. Hyresbidrag åt rektor (29/3 1906, 26/11 1908, 28/1 1909, 25/5 1920)	2,000 : —	
	2. Arvode till simundervisning (20/6 1918)	430 : —	
	3. Anslag till terminsavgifter (28/2 1918)	900 : —	
	4. Kostnader i anledning av kvinnliga elevers intagande i Gymnasiet, förslagsvis	300 : —	3,630 : —
c)	Övriga utgifter:		
	Ersättning till Varmbadhuset för skolbad		450 : —
	Summa kronor		4,280 : —

N:o 87.
Budget för 1929.
Utgifter.

4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

a) Högre flickskolan:			
1. Bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionering utöver den enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28/8 1908 efterskänkta ränta å läroverkets lån från stadskassan, 5½ % å kr. 30,000: — eller kr. 1,650: —, förslagsvis 31/3 1919, 29/9 1921, 27/11 1924	1,850: —	
2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)	345: —	
3. Fyllnadspension åt Fröken Hildur Hwasser (28/12 1920) förslagsvis	920: —	
4. Ersättning för skolbad till Varmbadhuset	450: —	3,565: —
b) Arbetareinstitutet:		
1. Anslag till Arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet (31/5 1928)	3,000: —	
2. Anslag till Arbetareinstitutets bibliotek	17,500: —	20,500: —
c) Tekniska skolan: (Bil. Litt. A. sid 574).		
1. Anslag till lärlings- och yrkesskolorna för år 1929	25,150: —	
2. Bostad åt rektor vid elektrotekniska fackskolan	2,000: —	27,150: —
Summa kronor		51,215: —

5. Hälso- och sjukvård.

A. Allmänna hälso- och sjukvården:

b) 1. Löner och arvoden:

1:ste stadsläkaren, 32:IV		4,035: —
2:dre stadsläkaren, 28:IV	3,363: —	
Extra arvode (25/3 1923)	1,600: —	4,963: —
Distriktsläkaren, 21:III		2,388: —
Arvode till sundhetsinspektören (Statsanslag)		1,100: —
1:ste tillsyningsmannen, 24:IV		2,829: —
Två tillsyningsmän, 18:IV à kr. 2,217: —		4,434: —
En stadssjuksköterska, 6:IV		921: —
En stadssjuksköterska, 6:I		750: —
En stadssjuksköterska för mindre bemedlade, 4:III		696: —
En stadssjuksköterska för mindre bemedlade, 4:II		648: —
Transport		22,764: —

N:o 87. *Budget för 1929. Utgifter.*

Transport		22,764 : —	
(Avgifter till stadens pensionskassa avdrages för varje sköterska med 48 : — kr. för år).			
Kost å epidemisjukhuset		1,340 : —	
Kostpenningar under semester, 60 dagar à 2 : — kronor		120 : —	
Bidrag till avlönande av tre distriktsbarnmorskor ..	850 : —		
Ersättning för bostad	350 : —		
Ersättning för bränsle	150 : —		
	1,350 : —	4,050 : —	
Dyrtidstillägg till ovanstående personal efter index 175		13,465 : 45	
Ersättning till 3 tillsyningsmän och 2 stadssjuksköterskor för mindre bemedlade för hållande av velociped		150 : —	41,889 : 45
b) 2. Pensioner:			
Till f. stadsbarnmorskan L. Närström	400 : —		
Till f. sjuksköterskan K. Thunell	500 : —		
Till f. hälsovårdstillsyningsmannen C. A. Holtz	1,450 : —	2,350 : —	
Dyrtidstillägg till ovanstående		1,175 : —	3,525 : —
c) Diverse utgifter:			
1. Barnmorskorna:			
Tre telefoner à 70 kr.	210 : —		
Förbrukningsartiklar	100 : —	310 : —	
2. Kostnader för skyddskoppympning		100 : —	
3. Telefoner till:			
1:ste stadsläkarens bostad ..	70 : —		
2:dre stadsläkarens bostad ..	70 : —		
Distriktsläkarens bostad	70 : —		
Stadssjuksköterskornas bostad	240 : —		
Hälsovårdsnämndens byrå ..	110 : —		
1:ste tillsyningsmannens bostad	70 : —		
Två tillsyningsmäns bostäder	140 : —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	10 : —	780 : —	
4. Desinfektionskostnader		400 : —	
5. Tryck- och annonskostnader		200 : —	
6. Diverse: häri inräknat inköp av matvaruprov, analysavgifter m. m.		1,200 : —	
Transport		2,990 : —	45,414 : 45

N:o 87.
Budget för 1929.
Utgifter.

		Transport	2,990 : —	45,414 : 45
7. Anslag till Västerås stads förening mot tuberkulos för uppehållande av dispensärverksamheten (28/12 1920)		4,000 : —		
Lokalhyra till d:o		600 : —		
9. Ambulansautomobilen:				
Drift- och underhållskostnader	700 : —			
Skötsel och underhåll å brandstationen	3,000 : —			
Anslag för hållande av reservsjuktransportautomobil	500 : —	4,200 : —		
10. Premier för olycksfallsförsäkringar		100 : —		
11. Hälsovårdsnämndens byrå:				
Hyra för år 1929	300 : —			
Städning, eldning och belysning för år 1929	500 : —	800 : —	12,690 : —	58,104 : 45

B. Bostadsinspektionen:

b) Löner och arvoden:				
Bostadsinspektrisen, 19:III	2,190 : —			
Dyrtidstillägg	1,585 : 50	3,775 : 50		
Ersättning för hållande av velociped		30 : —	3,805 : 50	
c) Övriga utgifter:				
Tryck, annonser och diverse		50 : —		
Telefon till byrån		110 : —	160 : —	3,965 : 50

C. Köttbesiktningsbyrån:

b) Löner och arvoden:				
Föreståndaren, 29:IV	3,531 : —			
Extra arvode	2,000 : —	5.531 : —		
En andra besiktningsman, arvode (28/12 1918)		1,300 : —		
Vaktmästaren, 11:III	1,374 : —			
Extra arvode	600 : —			
	1,974 : —			
Avgår för 1 rum och kök med värme	519 : —	1,455 : —		
Bokförare och kassör, arvode (25/5 1920)		2,800 : —		
Två mikroskopister och ett biträde		2,700 : —		
Dyrtidstillägg till ordinarie personal		3,219 : 45		
Anslag till extra personal		1,800 : —	18,805 : 45	
		Transport	18,805 : 45	62,069 : 95

N:o 87.
Budget för 1929. Utgifter.

	Transport	18,805 : 45	62,069 : 95
c) Diverse utgifter:			
1. Värme, belysning och vatten	700 : —		
2. Telefoner till:			
Byråns expedition	212 : —		
3. Tvätt	150 : —		
4. Underhåll av byggnader	1,500 : —		
5. Hyra	3,000 : —		
6. Premie för olycksfallsförsäkring	100 : —		
7. Diverse	800 : —	6,462 : —	25,267 : 45

D. Polikliniken för könssjuka:

Värme, lyse och städning	600 : —	
Lokalhyra	600 : —	
Telefon	110 : —	
Diverse	200 : —	1,510 : —
	Summa kronor	88,847 : 40

6. Gator, vägar, planteringar o. d.

6 A. Gatuläggning.

1. Kostnader för mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator		9,000 : —	
Avgäld för nubbstensbrott		150 : —	
2. Särskilda gatuarbeten:			
Karlsgatan mellan Stora gatan och Munkgatan	11,500 : —		
Vasagatan mellan Stora gatan och Trädgårdsgatan	22,500 : —		
Munkgatan mellan Fiskartorget och Vasagatan	20,000 : —		
Munkgatan mellan Vasagatan och Sturegatan	18,500 : —		
Munkgatan mellan Kopparbergsvägen och Karlsgatan	16,500 : —	89,000 : —	98,150 : —

6 B. Vägar.

1. Grusning av vägar	30,000 : —	
2. Diverse särskilda väg- och gatuarbeten enligt framtida beslut	50,000 : —	80,000 : —
	Trpt.	178,150 : —

N:o 87.
Budget för 1929. Utgifter.

	Trpt.	178,150 : —

6 C. Planteringar.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier:		
1. Anskaffning av redskap	500 : —	
2. Underhåll av redskap	1,000 : —	
3. Målning av soffor	500 : —	2,000 : —
b) Löner och arvoden:		
Stadsträdgårdsmästaren, 30 :IV	3,699 : —	
Trädgårdsmästaren 18 :III	2,088 : —	
Elever, förslagsvis	5,000 : —	
Trädgårdskonsulenten, arvode för år 1929	1,050 : —	
Dyrtidstillägg till ordinarie befattningshavare	3,804 : 15	15,641 : 15
c) Skötsel och underhåll:		
1. Vasaparken, inklusive parken vid Aseas kontor	4,500 : —	
2. Stadsparken	1,500 : —	
3. Kyrkogårdarna samt planteringarna kring domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	4,100 : —	
Planteringar utmed Hamngatan, Esplanader, Högre Allm. Läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan, Skarpskytte- och Stadshusplanteringen m. m.	7,000 : —	
4. Rudbecksparken	750 : —	
5. Djäkneberget	3,000 : —	
6. Stallhagen, Mariaberget och Käringberget	1,500 : —	
7. Elba och Östra holmen	1,500 : —	
8. Botaniska trädgården vid Högre allm. läroverket	1,000 : —	
9. Slottsparken	1,000 : —	
10. Gräsfrö och lökväxter till alla planteringar	2,000 : —	
11. Körslor till alla planteringar	3,000 : —	
12. Växthus och drivbänkar, bränsle m. m.	3,000 : —	
14. Grus till alla planteringar	2,000 : —	
15. Tillsyn av fåglar i Svartån	600 : —	
16. Brandstods- och telefonavgifter	250 : —	
17. Olycksfallsförsäkringar, läkarevård, medicin och sjukhjälp	500 : —	
18. Årsavgift i hembygdsföreningen och Västmanlands läns trädgårdsförening	65 : —	
19. Oförutsedda utgifter	750 : —	
20. Ersättning till timavlönade arbetare under semester	700 : —	
Avlöning till parkvakt	1,400 : —	40,115 : —
d) Extra utgifter:		
1. Inköp av gräsklippningsmaskiner	300 : —	
2. Uppsättande av nya gungställningar i Vasaparken och Rudbecksparken	900 : —	1,200 : —
	Transport	237,106 : 15

N:o 87. *Budget för 1929. Utgifter.*

			Transport	237,106 : 15

6 D. Gatubelysning.

a)	Gasbelysning		23,900 : —	
b)	Elektrisk belysning	31,140 : —		
	Avgår för belysning vid hamnen	840 : —	30,300 : —	
c)	Anskaffning av gas- och elektr. lampor	1,645 : —		
	Å Centrallasarettets utfartsväg, enligt Stadsfullmäktiges beslut den 30/8 1928	3,300 : —	4,945 : —	59,145 : —

6 E. Gaturenhållning.

1.	Bortrensning av ogräs och renhållning (vinterunderhåll och vattning) å gator och allmänna platser	25,000 : —	
2.	S. k. kapitelhjonen för sopning å allmänna platser: 13 kvinnor à 336 : — kr.	4,368 : —	29,368 : —
		Summa kronor	325,619 : 15

7. Avloppsledningar.

Enligt Bil. Litt. B. (sid. 578)	39,715 : —
Summa kronor	39,715 : —

8 A. Hamn.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 583)	118,050 : —
Summa kronor	118,050 : —

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Bil. Litt. D. (sid. 586)	104,276 : 93

10 B. Svingård.

Enligt Bil. Litt. D. (sid. 588)	26,000 : —
Summa kronor	130,276 : 93

11. Vattenledningsverk.

Enligt Bil. Litt. B. (sid. 577)	133,756 : —
Summa kronor	133,756 : —

N:o 87.
Budget för 1929.
Utgifter.

12. Gasverk.

Enligt Bil. Litt. B. (sid. 579)		322,781 : —
	Summa kronor	322,781 : —

13. Elektricitetsverk.

Enligt Bil. Litt. B. (sid. 580)		470,057 : —
	Summa kronor	470,057 : —

17 Andra kommunens affärsföretag.

17 A. Kallbadhus.

a) Avlöningar:			
En biljettförsäljerska	420 : —		
En biträdande simlärarinna	420 : —		
En biträdande simlärare	420 : —		
Arvode till kontrollanten	200 : —	1,460 : —	
b) Övriga utgifter:			
Annonser och trycksaker	150 : —		
Isväckning och diverse arbeten	1,500 : —		
Utskylder	130 : —		
Brandförsäkringspremier	126 : —		
Oförutsedda utgifter	134 : —	2,040 : —	3,500 : —

17 B. Varmbadhus.

Andel i obligationslån:

Ränta	8,432 : 99	
Amortering	5,197 : 67	13,630 : 66

a) Avlöningar och pensioner:			
Badmästaren, 16:IV	2,001 : —		
Avgår värdet av bostad, 2 rum och kök med bränsle	823 : —	1,178 : —	
Maskinisten, 16:IV		2,001 : —	
Eldaren, 14:IV	1,785 : —		
Avgår värdet av bostad, 1 rum och kök med bränsle	519 : —	1,266 : —	
Biljettförsäljerska, 9:IV		1,245 : —	
Badaren, 13:IV		1,677 : —	
En baderska, lön	750 : —		
Avgår värdet av bostad, 1 rum och kök med bränsle	519 : —	231 : —	
3 baderskor, lön à 750 : — kr.		2,250 : —	
1 vakt i simhall, lön		1,020 : —	
Transport		10,868 : —	3,500 : —

N:o 87. *Budget för 1929. Utgifter.*

Transport		10,868 : —	3,500 : —
1 vakt i folkbadet, lön		930 : —	
2 tvätterskor, lön à 1,020 : — kr.		2,040 : —	
Provisioner, förslagsvis		4,000 : —	
Ersättning för vikarie under semester, vid sjukdomsfall samt extra hjälp		1,500 : —	
Dyrtidstillägg, förslagsvis		11,700 : —	
Arvode till kontrollanten		600 : —	
Understöd åt f. baderskan Lovisa Schön		300 : —	31,938 : —
b) Övriga utgifter:			
1. Bränsle		11,000 : —	
2. Elektrisk belysning och kraftström		2,200 : —	
3. Anskaffning och underhåll av inventarier		900 : —	
4. Anskaffning och underhåll av linne		100 : —	
5. Underhåll av fastigheten		3,000 : —	
6. Underhåll av pannor och ledningar		1,500 : —	
7. Tvätt, extra hjälp, tvättmedel		500 : —	
8. Renhållning och städning		150 : —	
9. Skriv- och trycksaker		500 : —	
10. Telefon till badhuset	230 : —		
Samtalsavgifter	20 : —	250 : —	
11. Läkarearvode		100 : —	
12. Brandförsäkringspremier		250 : —	
13. Olycksfallsförsäkringspremier		170 : —	
14. Förbrukningsartiklar		4,500 : —	
15. Utskylder		2,000 : —	
16. Oförutsedda utgifter		442 : —	27,562 : —

17 C. Klapphus.

a) Underhåll och reparationer:		
Underhåll av fastigheten	100 : —	
b) Löner och arvoden:		
Arvode för tillsyningsmannen	50 : —	150 : —

17 D. Båttrafik.

Underhåll och reparationer		1,200 : —	
Löner och arvoden:			
Befälhavare	4,200 : —		
Maskinist	3,300 : —		
Besättningsmän	1,500 : —		
Polettförsäljare	500 : —		
Extra betjäning sön- och helgdagar	500 : —	10,000 : —	
Anskaffning och underhåll av inventarier		300 : —	
Transport		11,500 : —	63,150 : —

N:o 87. *Budget för 1929. Utgifter.*

	Transport	11,500 : —	63,150 : —
Driftkostnader:			
Smörjoljor, fotogen och trassel m. m.	200 : —		
Bränsle	2,500 : —	2,700 : —	
Övriga utgifter:			
Diverse		700 : —	14,900 : —

17 E. Vedgård.

a) Nyanskaffning och underhåll:			
1. Underhåll av maskiner och material		350 : —	
b) Löner och arvoden:			
1. Löner för kontorspersonal och förman vid vedgården	10,500 : —		
2. Avlöning till arbetare	6,000 : —	16,500 : —	
c) Hyror:			
1. För en del av f. d. Livsmedelsnämndens vedgård	2,000 : —		
2. För kontor	200 : —		
3. För upplagsplatser vid en del järnvägsstationer, förslagsvis	100 : —	2,300 : —	
d) Räntor:			
1. Ränta å rörelsekapital		2,000 : —	
e) Övriga utgifter och förbrukningsartiklar:			
1. Lyse, värme och städning	700 : —		
2. Skrivmaterial, tryck och annonskostnader	950 : —		
3. Försäkringspremier	600 : —		
4. Läkarearvode och medicin	50 : —		
5. Elektrisk kraftförbrukning, smöroljor m. m.	800 : —		
6. Utkörning av ved	9,750 : —	12,850 : —	34,000 : —
		Summa kronor	112,050 : —

18. Brandväsen.

a) Pensioner:			
f. Brandchefen C. G. Sjökvist		2,000 : —	
f. Tornväktaren E. G. Eriksson (30/3 1922)		150 : —	
Dyrtidstillägg till Eriksson, (förslagsvis)		112 : 50	2,262 : 50
b) Löner och arvoden:			
Brandchefen, 36:IV		4,707 : —	
Vice brandchefen, 31:IV		3,867 : —	
1:ste brandmästaren, 22:IV		2,631 : —	
2:dre brandmästaren, 20:IV		2,433 : —	
1:ste brandförman, 18:IV		2,217 : —	
2:dre brandförman, 17:IV		2,109 : —	
	Transport	17,964 : —	2,262 : 50

N:o 87.
Budget för 1929.
Utgifter.

	Transport	17,964 : —	2,262 : 50
	Maskinist, 17 :IV	2,109 : —	
	15 brandmän (Ferngren, Lindberg, Pettersson, Rask, Junggren, Karlsson, E. Johansson, Isaksson, E. E. E. Andersson, Reimitz, Nystrand, Lundberg, E. Hj. Andersson, Lundin, Schenning) 16 :IV à 2,001 : —	30,015 : —	
	1 brandman (K. S. Johansson) 16 :III	1,884 : —	
	1 brandman (Hjort) 16 :II	1,767 : —	
	Arvode till verkstadsförman	200 : —	53,939 : —
	Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare efter index 175		38,371 : 80
c)	Hyra för bostäder åt brandmanskapet		6,562 : 50
d)	Kol, ved, lyse samt kraftström till verkstäderna		2,500 : —
f)	Diverse utgifter:		
	1. Olycksfallsförsäkring för personalen	500 : —	
	2. Anslag för reserv vid sjukdomsfall	200 : —	
	3. Trycksaker och skrivmaterial	300 : —	
	4. Skurning, tvätt och städning	150 : —	
	5. Underhåll av brandtelegrafen och ringledningar till reservkåren	300 : —	
	6. Underhåll av brandredskapen	1,000 : —	
	7. Underhåll av inventarierna i brandstationen och verkstäderna	400 : —	
	8. Telefon och telefonsamtal	700 : —	
	9. Brandstodsavgifter för inventarier	250 : —	
	10. Läkarearvode och sjukvård	300 : —	
	11. Bensin och smörjoljor till automobiler och motorsprutor	500 : —	
	12. Löner till skorstensfejaremästare	50 : —	
	13. Oförutsedda utgifter	400 : —	
	14. Beklädnad à 180 kr. för 20 man, förslagsvis	3,600 : —	
	15. Anslag till semestervikarier	700 : —	
	16. Anslag för gradbeteckningar, knappar, beklädnad åt vikarie, förstörda kläder m. m.	300 : —	9,650 : —
g)	Borgarbrandkåren:		
	1 chef	300 : —	
	3 förmän à 200 kr.	600 : —	
	1 :ste maskinist	300 : —	
	5 maskinister à 150 kr.	750 : —	
	6 eldare à 100 kr.	600 : —	
	24 man à 75 kr.	1,800 : —	
	Övningar och eldsvådor	800 : —	
	Telefon till chefen	70 : —	
	Kol och underhåll av sprutor	100 : —	5,320 : —
i)	Nyanskaffningar:		
	1 st. Drägers rökapparat	620 : —	
	6 st. rökskyddsmaskar	270 : —	890 : —
		Transport	119,495 : 80

N:o 87.
Budget för 1929.
Utgifter.

		Transport	119,495 : 80
k) Fastigheter:			
8 % å 2/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen, 100,000 : —	8,000 : —		
l) Brandsynekostnader		100 : —	
Arvode till skorstensfejaremästarne för eldstadsbesiktning (Stadsfullmäktiges beslut den 27/1 1927)		400 : —	500 : —
m) Ersättning till vattenverket för skötsel av brandposterna			1,200 : —
		Summa kronor	121,195 : 80

20. Fastighetsförvaltning.

20 A. Egendomar inom stadsplan.

a) Rådhuset:			
1. Underhåll av fastighet		500 : —	
2. Anskaffning och underhåll av inventarier		200 : —	
3. Övriga utgifter:			
Brandförsäkringspremier		100 : —	
Avgift för 3 st. vattenklosetter		75 : —	875 : —
b) Polis- och brandstationen:			
1. Underhåll av fastigheten		1,000 : —	
Övriga utgifter:			
2. Brandstodspremier och vattenavgift		450 : —	
3. Skatter		300 : —	
4. Gaturenhållning		150 : —	
5. Sotning		100 : —	
6. Avgift för 5 st. vattenklosetter à 25 : — kronor		125 : —	
7. Arrende till klockaren för tomtutvidgning		300 : —	
8. Tillbyggnaden vid brandstation, enligt Stadsfullmäktiges beslut den 31/5 1928, att amorteras på 5 år (26,000 : — kronor)		5,200 : —	7,625 : —
c) Stadshotellet:			
Räntor och amorteringar:			
Andel i obligationslån:			
1 års ränta	16,808 : 08		
1 års amortering ..	21,473 : 33		
	38,281 : 41		
		Transport	8,500 : —

N:o 87. *Budget för 1929. Utgifter.*

	Transport	8,500 : —
2. Underhåll av fastigheten och inventarier	5,000 : —	
3. Kostnad för uppvärmning (häri ingår avlöning och bostad för eldaren)	12,000 : —	
4. Skatter	4,600 : —	
5. Brandstodspremier	650 : —	
6. Renhållning	1,200 : —	
7. Sotning	350 : —	
8. Vattenavgift och avgift för 16 st. vattenklosetter à 25 : —	1,400 : —	25,200 : —
d) Sundinska huset:		
1. Underhåll av fastigheten	1,000 : —	
2. Skatter	180 : —	
3. Brandstodspremier	140 : —	
4. Renhållning	250 : —	
5. Sotning	40 : —	
6. Vattenavgift	100 : —	
7. Hyra (avgift till Sundinska fonden för fastighetens övertagande av staden (30/9 1920)	8,000 : —	9,710 : —
e) Tullhuset:		
1. Underhåll av fastigheten	200 : —	
2. Vattenavgift och sotning	30 : —	
3. Brandstodspremier och utskylder	90 : —	320 : —
f) Paviljongen i Stadsparken:		
1. Underhåll av fastigheten	400 : —	
2. Skatter	300 : —	
3. Brandstodspremier	240 : —	
4. Sotning	50 : —	990 : —
g) Gårds- och tomtfastigheter:		
1. Underhåll av fastigheter	30,000 : —	
2. Skatter	15,000 : —	
3. Brandförsäkringspremier	4,500 : —	
4. Renhållning	10,000 : —	
5. Sotning	2,000 : —	
6. Vattenavgifter m. m.	5,400 : —	
7. Amortering å kostnaden 33,000 :— kr. för omändring av stadens gårdar (andra året 31/3 1927)	6,600 : —	73,500 : —
	Trpt.	118,220 : —

	Transport	118,220 : —	
h) Hamnmagasinen:			
1. Underhåll av fastigheterna	1,200 : —		
2. Skatter	1,350 : —		
3. Brandstodspremier	400 : —	2,950 : —	
i) Hamnplanen och materialgården:			
1. Underhåll av förrådsbyggnader och grusning av magasinsgatorna m. m.	2,000 : —		
2. Justering av spår m. m.	2,500 : —	4,500 : —	
j) Hamnpaviljongen:			
1. Underhåll av fastigheter	200 : —		
2. Skatter	150 : —		
3. Brandförsäkringspremier	95 : —		
4. Vatten och sotning	25 : —	470 : —	
k) Kabinettet:			
1. Underhåll av fastigheten	100 : —		
2. Löner och arvoden	1,400 : —		
4. Brandförsäkringspremier	45 : —		
5. Vatten- och klosettavgift	300 : —		
6. Bränsle, lyse och diverse	300 : —	2,145 : —	
1. Epidemisjukhuset:			
2. Underhåll av fastigheten	2,500 : —		
2. Brandförsäkringspremier	160 : —	2,660 : —	
m) Omnibustrafikstationen:			
1. Amortering	2,800 : —		
2. Brandförsäkringspremier m. m.	200 : —	3,000 : —	133,945 : —

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Bil. Litt. D. (sid. 588)	124,547 : —

20 C. Jordar och andra fastigheter utom stadsplanen.

a) Egendomen Carlsberg:			
1. Underhåll av fastigheten	100 : —		
2. Skatter	1,100 : —	1,200 : —	
b) Hästholmarna:			
1. Underhåll av fastigheter och bryggor	1,500 : —		
2. Underhåll av inventarier	50 : —		
Trpt.	1,550 : —	1,200 : —	258,492 : —

N:o 87. *Budget för 1929. Utgifter.*

Trpt.		1,550 : —	1,200 : —	258,492 : —
3. Skatter		800 : —		
4. Brandförsäkringspremier		356 : 80		
5. Diverse utgifter		1,200 : —		
Ordningsman, arvode, förslagsvis ..		1,100 : —		
6. Ombyggnad av bryggorna vid Elba, enligt Stadsfullmäktiges beslut d. 25/2 1926 kronor 16,597 : 98, att fördelas på 5 år: (4:de året) ..		3,300 : —		
7. Tilläggsanslag för ombyggnad av norra bryggan vid östra holmen		3,772 : 38		
8. Inklädning av en paviljong å östra holmen		850 : —	12,929 : 18	
c) Diverse jordägor:				
1. Skatter		4,100 : —		
2. Arrende och avgälder:				
Gästgivarevreten i gamla och nya Stohagsjorden efter medelmarkegång	45 : —			
S. k. Falkenbergska tomten..	200 : —	245 : —		
3. Upplåten mark till staden av lasarettets område efter medelmarkegång enligt Kungl. brevet den 28/11 1873	45 : —			
Upplåten mark av straffängelsets område efter medelmarkegång enligt Kungl. brevet den 21/11 1873......	25 : —			
Avsöndrad mark från straffängelsets område enligt K. görande lösen för 20,91 hl. brevet den 21/11 1873......	100 : —			
Vasaparken, utgörande lösen för 53,4 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegång à 14,825	791 : 66			
Upplåtande till staden enligt K. brevet den 29/9 av:				
1:o) Stadskomministerns förut anslagna lönejordar i Kopparbergsvreten, Ängsgärdet och Herrgärdet, utgörande lösen för 20,91 hl.				
Trpt.	961 : 66	4,345 : —	14,129 : 18	258,492 : —

N:o 87.
Budget för 1929.
Utgifter.

Trpt.	961 : 66	4,345 : —	14,129 : 18	258,492 : —
spannmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegång à 14,825	309 : 99			
2:o) Domkyrkosysslomannens förut anslagna lönejord å Trådarön, utgörande lösen för 97,2 lit. spannmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegång à 14,825	14 : 41	1,286 : 06		
4. Mark av Lustigkulla och Skenvretarna (Koloniträdgårdar)		203 : 87		
5. Arrende för Biskopsängarna (Koloniträdgårdar)		450 : —		
6. Arrende för domkyrkosysslomannens lönejord i Norra kv. 119		20 : —		
7. Arrende för tomten n:r 68 i Norra kv. (till domprosten)		40 : —	6,344 : 93	
d) Övriga utgifter:				
1. Omkostnader för stallet och bindplatser å kreaturstorget		1,500 : —		
2. Avstjälpningsplatserna: Underhåll och tillsyn		4,500 : —	6,000 : —	26,474 : 11

20 D. Skogar.

Enligt Bil. Litt. D. (sid. 590).				6,550 : —
			Summa kronor	291,516 : 11

21. Magistrat och Rådhusrätt.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier				1,000 : —
b) 1. Löner och arvoden:				
Borgmästaren	6,000 : —			
Civilrådmannen, 44:IV	6,900 : —			
Brottmålsrådmannen, 44:IV .	6,900 : —			
3:dje Rådmannen, 42:III	5,946 : —			
Stadsnotarien, 40:IV	5,547 : —			
Stadsvaktmästaren, 17:IV ..	2,109 : —	33,402 : —		
b) 2. Dyrtidstillägg:				
Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare, beräknat efter indextal 175		15,826 : 95	49,228 : 95	
		Trpt.	49,228 : 95	1,000 : —

		Trpt. 49,228 : 95		1,000 : —
	Anslag för beredande av semester åt borgmästaren, rådmännen och stadsnotarien, högst	2,200 : —		
	Reservationsanslag för tillfälliga biträden år 1929, förslagsvis	500 : —		
	Bidrag till vikariatsarvode under Borgmästarens tjänstledighet, reservationsvis	2,000 : —		53,928 : 95
c)	Renhållning			1,500 : —
d)	Belysning			200 : —
e)	Uppvärmning			1,000 : —
f)	Övriga utgifter:			
	1. Tryck- och annonskostnader			2,000 : —
	2 Skrivmaterial och bokbinderiarbeten			1,500 : —
	3. Olycksfallsförsäkringspremier			15 : —
	4. Läkarearvode för Stadsvaktmästaren			20 : —
	5. Telefonavgifter för ledningar till:			
	Borgmästarens ämbetsrum och bostad		230 : —	
	Civilrådmannen		110 : —	
	Brottmålsrådmannen		110 : —	
	Stadsnotarien		180 : —	
	3:dje rådmannen		110 : —	
	Rådhusets tambur		290 : —	
	Stadsvaktmästaren		70 : —	
	Samtalsavgifter		125 : —	
g)	Anskaffande av trafikskyltar, förslagsvis		500 : —	1,725 : —
h)	Oförutsedda utgifter			200 : —
			Summa kronor	63,088 : 95

22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier		300 : —
b)	1. Löner och arvoden:		
	Kronokassören	2,600 : —	
	Stadsfogden	3,500 : —	
	1:sta biträdet, 14:IV	1,785 : —	
	2:dra skrivbiträdet, 12:I	1,290 : —	
	6 st. exekutionsbetjänter (Richtnér, Carlsson, Steen, Larsson, Sundkvist, Nordmark), 16:IV à 2,001 : —	12,006 : —	
	Bidrag till registrering av mantalslängden	150 : —	
	Arvode till ett biträde å Kronouppbördskontoret för debitering och uppbörd av		
	Trpt.	21,331 : —	300 : —

N:o 87.
Budget för 1929. Utgifter.

		Trpt.	21,331 : —		300 : —
	grundavgifter till pensionsförsäkringsfonden	1,800 : —			
	Bidrag till extra biträden för samma ändamål	300 : —	23,431 : —		
b)	2. Dyrtidstillägg:				
	Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare, beräknat efter indextal 175		14,141 : 25	37,572 : 25	
b)	3. Arvode åt vikarie under semester åt kronouppbördskassören, reservationsvis			210 : —	
	5. Ersättning för tjänstelokal åt stadsfogden			750 : —	
	6. Arvode åt vikarie under semester åt stadsfogden			210 : —	
	7. Arvode till mantalsskrivningsombud			700 : —	
	8. Understöd åt f. fjärdingsman Törn för år 1929			300 : —	39,742 : 25
c)	Kronouppbördskontoret:				
	1. Hyra för tjänstelokal i Rådhusets annex			750 : —	
	2. Renhållning: Rådhusets annex			800 : —	
	3. Belysning: Rådhusets annex			150 : —	
	4. Uppvärmning: Rådhusets annex			400 : —	2,100 : —
d)	Exekutionsbetjänternas tjänsterum:				
	1. Hyra			1,200 : —	
	2. Renhållning			530 : —	
	3. Belysning			100 : —	
	4. Uppvärmning			200 : —	2,030 : —
e)	Övriga utgifter:				
	1. Tryck- och annonskostnader			1,300 : —	
	2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten			600 : —	
	3. Olycksfallsförsäkringspremie			40 : —	
	4. Läkarearvode för Exekutionsbetjänter och skrivbiträden			50 : —	
	5. Anslag till exekutionsbetjänterna för hållande av velocipeder			180 : —	2,170 : —
	6. Telefonavgifter för ledningar till:				
	Stadsfogden			180 : —	
	Kronokassören			230 : —	
	Exekutionsbetjänterna			280 : —	
	Samtalsavgifter			25 : —	715 : —
f)	Oförutsedda utgifter				100 : —
				Summa kronor	47,157 : 25

N:o 87.
Budget för 1929. Utgifter.

23. Polisväsen och fångvård.

(8 % av 1/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen à 50,000: — kronor = 4,000: — kronor).

a) 1. Anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar		1,800: —	
2. Nyanskaffning av utrustnings- och beväpningspersedlar:			
Inköp av 2 velocipeder	300: —		
Inköp av 1 skrivmaskin	480: —	780: —	2,580: —
b) Löner och arvoden:			
Stadsfiskalen, 31:IV		3,867: —	
Poliskommissarien, 29:IV	3,531: —		
Personligt lönetillägg	1,000: —	4,531: —	
Kriminalöverkonstapeln, 24:IV		2,829: —	
3 överkonstaplar, 22:IV à kr. 2,631: — (Andersson, Winroth, Karlsson)		7,893: —	
4 inspektionskonstaplar, 18:IV à kr. 2,217: —, (Eriksson, Haake, Carlsson, Kling)		8,868: —	
6 kriminalkonstaplar, 18:IV à kr. 2,217: — (Veimer, Forslund, Söder, Sporre, Svensson, Ström)		13,302: —	
19 poliskonstaplar, 17:IV à kr. 2,109: — (1 Rosenberg, 3 Eriksson, 5 Fäldt, 6 Jonsson, 8 Johansson, 9 Wass, 10 Kraft, 11 Gustavsson, 12 Brohmé, 14 Persson, 16 Karlsson, 19 Morlin, 21 Carlsson, 23 Qviberg, 25 Hising, 26 Andersson, 28 Svalberg, 29 Bertilsson, 31 Dahlin)		40,071: —	
11 poliskonstaplar, 17:III à kr. 1,986: — (20 Björkman, 13 Deander, 15 Fältendahl, 22 Marthon, 33 Gustavsson, 35 Pettersson, 32 Mårtensson, 34 Johansson, 7 Grip, 36 Ullberg, 37 Eriksson)		21,846: —	
2 poliskonstaplar, 17:II à kr. 1,863: — (30 Lundkvist, 18 Lundgren)		3,726: —	
1 poliskonstapel, 17:I à kr. (17 Rosdahl)		1,740: —	
2 extra poliskonstaplar (Stadsfullmäktiges beslut den 28 april 1921, mom. 30, 17:I à kr. 1,740: —) 4 Persson, 27 Imberg)		3,480: —	
Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare efter indextal 175		80,256: 45	
Personligt lönetillägg till 47 ordinarie befattningshavare enligt Konungens Befallningshavandes i länet resolution den 1/10 1927 à kr. 200: —		9,400: —	
Beklädnad till 4 inspektionskonstaplar, 33 ordinarie och 2 extra konstaplar à kr. 225: —		8,775: —	
Slitningsersättning åt 6 kriminalkonstaplar à 112: 50		675: —	211,259: 45
		Transport	213,839: 45

N:o 87.
Budget för 1929. Utgifter.

	Transport		213,839 : 45
c) Pensioner:			
f. Poliskonstapeln E. F. Kindblom		500 : —	
Överkonstapeln Vretlövs änka och 1 minderårigt barn (26/6 1919) pensionsersättning		600 : —	
f. Poliskonstapeln Asplunds änka		500 : —	
Dyrtidstillägg till ovanstående		800 : —	2,400 : —
d) Renhållning:			
Städning av tjänstelokalerna à 102 kr. pr månad			1,500 : —
e) Belysning			500 : —
f) Uppvärmning:			
Bränsle inklusive ersättning till brandkåren för eldning av ugnarna			1,500 : —
g) Övriga utgifter:			
1. Premie för olycksfallsförsäkring		600 : —	
2. Trycksaker, skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1,000 : —	
3. Läkarearvoden för poliskåren		800 : —	
4. Telefonavgifter för ledningar till:			
Polisstationen	220 : —		
Poliskommissariens tjänsterum	110 : —		
Poliskommissariens bostad	70 : —		
Kriminalpolisstationen, 2 ledningar	400 : —		
Stadsfiskalens tjänsterum	110 : —		
Stadsfiskalens bostad	70 : —		
Kriminalkonstapelns bostad	70 : —		
Kriminalkonstapel Forslunds bostad	70 : —		
2 länskriminalkonstaplars bostäder à 70 kr.	140 : —		
Flyttbar apparat i polischefens bostad	15 : —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	205 : —	1,480 : —	
6. Oförutsedda utgifter		750 : —	
7. Fångars vård och förplägning å straffängelset		400 : —	5,030 : —
	Summa kronor		224,769 : 45

26. Allmän pensionsförsäkring.

a) Pensionsnämnden för Västerås stad:		
1. Dagtraktamenten för nämndens vice ordförande och ledamöter 4 kr. för dag, förslagsvis	350 : —	
2. Arvode åt ordförande	600 : —	
2. Bidrag åt ordföranden för skrivhjälp	2,100 : —	
3. För läkarebetyg och läkareundersökningar, förslagsvis	300 : —	
4. Annonser och kungörelser, förslagsvis	100 : —	
5. Papper, blanketter och div. utgifter, förslagsvis	250 : —	3,700 : —
b) Pensionsnämnden för S:t Ilian:		
Arvode åt ledamöterna, 4 kr. pr sammanträde		50 : —
	Transport	3,750 : —

	Transport	3,750 : —
c) Pensionsnämnden för Lundby:		
Arvode åt ledamöterna, 4 kr. pr sammanträde		50 : —
d) Inbetalning till pensionsförsäringsfonden av grundavgifter som icke kunnat indrivas		8,000 : —
e) Bidrag till pensionstillägg och understöd		25,000 : —
	Summa kronor	36,800 : —

27. Övriga förvaltningskostnader.

27 A. Stadsfullmäktige och Drätselkammaren.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier				1,000 : —
b) 1. Löner och arvoden:				
Drätseldirektören, 56:IV		11,040 : —		
Byggnadschefen, 51:IV		9,315 : —		
Stadsombudsmannen, 44:IV		6,900 : —		
Drätselnotarien, 36:IV		4,707 : —		
Stadskamreraren, 42:IV		6,219 : —		
Stadsbokhållaren, 22:I		2,190 : —		
Stadskassörskan, 19:III		2,190 : —		
1 kvinnligt kontorsbiträde av I klass å drätselseldirektörskontoret, 14:IV	1,785 : —			
Personligt lönetillägg	300 : —	2,085 :		
1 kvinnligt kontorsbiträde av 1 klass å stadskamrerarekontoret, 14:I		1,470 : —		
1 manligt kontorsbiträde av II klass å stadskamrerarekontoret, 13:IV		1,677 : —		
Stadsinspektoren, 29:IV		3,531 : —		
4 arbetsförmän (Pettersson, Råberg, Westholm, Johansson), 18:IV à 2,217 : —		8,868 : —		
1 förrådsman (Barklund), 18:IV		2,217 : —		
Rådhusvaktmästaren, 17:IV		2,109 : —		
2 körkarlar (Eriksson, Persson) 15:IV à kr. 1,893 : —		3,786 : —		
1 körkarl (Andersson), 15:III		1,782 : —	70,086 : —	
		Transport	70,086 : —	1,000 : —

N:o 87.
Budget för 1929. Utgifter.

	Transport		70,086 : —	1,000 : —
	Extra skrivbiträden å ombudsmannaexpeditionen och stadskamrerarekontoret, förslagsvis		5,000 : —	
	Arvode för en byggmästare (29/12 1920)		6,800 : —	
	Biträde åt rådhusvaktmästaren, arvode ..		1,200 : —	
	Anslag till stadsrevisionen		2,300 : —	
	Läkarearvode för rådhusvaktmästaren, förmän, körkarlar och skrivbiträden		100 : —	
b) 2.	Dyrtidstillägg:			
	Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare, beräknat efter indextal 175		40,441 : 05	125,927 : 05
b) 3.	Pensioner:			
	Pensionsersättning till:			
	f. Revisorn H. Tersmeden		1,200 : —	
	f. Skrivbiträdet Amelie Presto-Ström		400 : —	1,600 : —
d)	Renhållning: Rådhuset och annexet		2,000 : —	
e)	Belysning: Rådhuset och annexet		300 : —	
f)	Uppvärmning: Rådhuset och annexet		1,200 : —	3,500 : —
g)	Övriga utgifter:			
	1. Tryck- och annonskostnader		8,500 : —	
	2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		2,000 : —	
	3. Olycksfallsförsäkringspremie		120 : —	
	4. Premie för inbrotts- och garantiförsäkring		203 : 75	
	5. Telefonavgifter för ledningar till:			
	Stadsfullmäktiges ordförande	70 : —		
	Drätselkammarens ordförande	70 : —		
	Drätseldirektörens exp. och bostad	180 : —		
	Stadsombudsmannens exp. och bostad	180 : —		
	Drätselnotariens exp. och bostad	250 : —		
	Byggnadschefens exp. och bostad	180 : —		
	Stadskamrerarekontoret ...	230 : —		
	Stadskamrerarens bostad ...	70 : —		
	Stadsinspektorens exp.	110 : —		
	Byggmäst. Alb. Anderssons bostad	70 : —		
	Arbetsförman Råberg	70 : —		
	Arbetsförman Westholm	70 : —		
	Arbetsförman Johansson	70 : —		
	Arbetsförman Pettersson	70 : —		
	Transport	1,690 : —	10,823 : 75	132,027 : 05

N:o 87.
Budget för 1929. Utgifter.

	Transport	1,690 : —	10,823 : 75	132,027 : 05	
	Rådhusvaktmästaren	70 : —			
	Förrådet	180 : —			
	Samtalsavgifter	250 : —	2,190 : —		
	6. Hyra för tjänstelokaler i Rådhusets annex		1,200 : —		
	7. Diverse och oförutsedda utgifter		1,000 : —	15,213 : 75	
h)	Stallet:				
	1. Utfodring och skötsel av 5 hästar		3,500 : —		
	2. Hästskoning och hästförsäkring m. m.		300 : —		
	3. Underhåll av körredskap		500 : —	4,300 : —	151,540 : 80

27 B. Byggnadsnämnd.

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier			100 : —	
b)	Löner och arvoden:				
	Stadsarkitekten, arvode	3,000 : —			
	Stadsarkitekten, reseersättning	750 : —	3,750 : —		
	Bitr. Stadsingenjören, 32 :IV	4,035 : —			
	Personligt lönetillägg	1,000 : —	5,035 : —		
	Dyrtidstillägg för stadsarkitekten och biträdande stadsingenjören efter indextal 175		4,360 : 50		
	Ingenjörsbiträden å byggnadschefs- och stadsingenjörskontoren		10,500 : —	23,945 : 50	
c)	Pension:				
	f. Stadsingenjören F. Gewalt		3,000 : —		
	Dyrtidstillägg efter index 175		1,680 : —	4,680 : —	
d)	Övriga utgifter:				
	1. Kostnader för besiktningar		250 : —		
	2. Hantlangning		1,000 : —		
	3. Telefon och postavgifter		150 : —		
	4. Annonskostnader		50 : —		
	5. Rit- och skrivmateriel		400 : —		
	6. Lösen för resolutioner hos myndigheter samt andra diverse utgifter		250 : —	2,100 : —	30,825 : 50

27 C. Automobiler.

a)	Underhåll och reparationer		500 : —	
b)	Löner och arvoden:			
	1 bilförare, förslagsvis		3,120 : —	
c)	Driftskostnader:			
	Bensin, smörjoljor m. m.		2,500 : —	
d)	Diverse utgifter:			
	Diverse, såsom skatter m. m.		600 : —	
e)	Amortering av inköpt lastbil, enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28/6 1928		5,280 : —	12,000 : —
		Summa kronor		194,366 : 30

N:o 87.
Budget för 1929. Utgifter.

28. Anslag och bidrag till diverse ändamål.

a) Sociala ändamål:			
1. Arbetsstugan (29/12 1910)	5,000 : —		
med avdrag av anslag från Sundinska fonden	2,500 : —	2,500 : —	
2. Barnkrubban (28/12 1918)		2,500 : —	
3. Barnhemmet (28/12 1918)		500 : —	
4. Natthärberget		300 : —	
5. Anslag till Västmanlands läns arbetsförmedling (30/9 1927 och 29/12 1920)		3,200 : —	
6. Anslag till Västerås sjukkassors fortsättningskassa (23/12 1909, förslagsvis		3,000 : —	
7. Anslag till Västerås sjukkassor och fortsättningskassa (23/12 1918), förslagsvis		17,000 : —	
8. Anslag till barnhemmet "Sparvboet" (21/12 1911 och 28/12 1918)		600 : —	
9. Anslag till barnhemmet "Sparvboet", hyra för butiken (23/2 och 21/12 1917)		800 : —	
10. Anslag till Frälsningsarméns Slumverksamhet 26/10 1916 och 28/12 1918)		500 : —	
11. Anslag till frilufts- och folkkonserter till Drätselkammarens förfogande att på lämpligt sätt utdelas (30/12 1919)		1,500 : —	
15. Anslag till Arosgårdens verksamhet (28/10 1920)		3,000 : —	
16. Anslag till Nykterhetsnämnden		1,550 : —	
17. Anslag till Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet (28/12 1920)		1,500 : —	
18. Anslag till skollovskolonier		8,000 : —	
19. Anslag till Västerås gymnastikförening		1,000 : —	
20. Västmanlands läns Sjuksköterskeförening		500 : —	47,950 : —
b) Taxeringsnämnderna:			
1. Traktamentsersättning à 1 : 40 pr sammanträdestimma, högst 7 kr. pr dag		1,600 : —	
2. Biträde åt ordförandena		700 : —	
3. Lyse och städning i byrålokal		50 : —	
4. Annonsering m. m.		50 : —	
5. Skrivmaterial och diverse		100 : —	2,500 : —
c) Diverse utgifter:			
2. Premie för olycksfallsförsäkring av stadens arbetare		2,000 : —	
2. Läkare och sjukvård samt sjukavlöning åt samma arbetare (19/12 1912)		3,000 : —	
4. Årsavgift till Svenska stadsförbundet à 7 : 50 för varje 100-tal innevånare (26/3 1908)		1,746 : —	
6. Prenumerationsavgift för Svenska stadsförbundets tidskrift, 60 ex. à 12 : — (26/10 1911)		720 : —	
Transport		7,466 : —	50,450 : —

N:o 87. *Budget för 1929. Utgifter.*

	Transport	7,466 : —	50,450 : —
7.	Representationsanslag (19/12 1912)	1,000 : —	
8.	Omkostnader för resor och mindre utredningar (21/12 1917)	1,500 : —	
11.	Anslag till utsättning av smörbord	300 : —	
13.	Anslag till slutligt gäldande av och avskrivning å aktieteckning i Byggnads A.-B. Mimer	20,000 : —	
16.	Anslag till arbetslöshetsverksamhet	3,000 : —	
18.	Avskrivning å tidigare års förlust å Vedgårdsrörelsen	30,000 : —	
19.	Slutligt gäldande av kostnad för ordnande av bäcken vid Malmabergsgatan, enligt Stadsfullmäktiges beslut den 24/2 1927	7,803 : 40	
20.	Gäldande av del av ogulden kostnad för ombyggnad av Skultunavägen kr. 88,867 : 04 från åren 1922 och 1923	25,000 : —	96,069 : 40
		Summa kronor	146,519 : 40

29. Övriga oförutsedda utgifter.

Årets förslagsanslag	71,495 : 31
Summa kronor	71,495 : 31

N:o 87.
Budget för 1929.
Inkomster.

Inkomster.

1 A. Räntor och aktier.

Lån upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

Räntor å:

	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
a) Obligationslån:			
1. Vatten- och Gasverksstyrelsen:			
1892 års lån à 4 %	8,570: —	300: 90	
1896 „ „ à 3,6 %	36,500: —	1,201: 54	
1902 „ „ à 4 %	38,210: —	1,528: 40	
1907 „ „ à 4½ %	472,020: —	21,240: 90	
1910 „ „ à 4½ %	834,620: —	37,042: 65	
1916 „ „ à 5 %	367,873: —	18,393: 65	
1919 „ „ à 6 %	622,165: 56	37,329: 93	
1922 „ „ à 5 %	425,744: —	21,163: 18	
1924 „ „ à 5 %	172,975: —	8,648: 75	
1926 „ „ à 5 %	82,280: 61	4,114: 03	150,963: 93
2. Folkskolestyrelsen:			
1892 års lån à 4 %	18,000: —	635: —	
1902 „ „ à 4 %	114,810: —	4,467: 70	
1907 „ „ à 4½ %	27,200: —	1,224: —	
1910 „ „ à 4½ %	250,250: —	11,102: 63	
1916 „ „ à 5 %	20,210: —	1,010: 50	
1919 „ „ à 6 %	138,850: —	8,331: —	
1922 „ „ à 5 %	61,360: —	3,050: 13	
1924 „ „ à 5 %	18,700: —	935: —	30,755: 96
3. Fattigvårdsstyrelsen:			
1892 års lån à 4 %	3,600: —	127: —	
1902 „ „ à 4 %	13,510: 20	525: 73	
1919 „ „ à 6 %	231,333: 34	13,880: —	
1922 „ „ à 5 %	364,384: —	18,113: 05	
1924 „ „ à 5 %	58,531: —	2,926: 55	35,572: 33
4. Kyrkorådet:			
1896 års lån à 3,6 %	4,680: —	159: 48	
1910 „ „ à 4,5 %	41,000: —	1,845: —	2,004: 48
		Trpt.	219,296: 70

			Trpt.	219,296 : 70
		Resterande		
5.	Hamnen:	lånebelopp:	Ränta:	
	För äldre hamnbyggnaden à 5 %	4,905 : —	245 : 25	
	För Nya hamnbyggnaden à 4 %	114,500 : —	5,152 : 50	
	För hamnbyggnadens fortsättning à 5 %	96,485 : —	4,824 : 25	
	För svängkran n:r 6, f. d. n:r 1 à 5 % ..	6,875 : —	343 : 75	
	För malmlossningskran n:r 2 à 5 %	15,625 : —	781 : 25	
	För östra hamnbyggnadens vidare fortsättning, 6 % å kronor	138,850 : —	8,331 : —	19,678 : —
6.	Djuphamnen:			
	Vad som kan beräknas inflyta i behållna hamnavgifter och kranhyror			50,000 : —
b)	Andra amorteringslån:			
1.	Upptaget från pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:			
	Räntor å av staden utlämnade lån		40,369 : 76	
2.	Fattigvårdsstyrelsen:			
	1928 års lån à 5 %	310,000 : —	15,265 : 62	
3.	Hamnen:			
	1928 års lån à 5 %	183,400 : —	9,031 : 34	
5.	Vatten- och Gasverksstyrelsen:			
	1928 års lån à 5 %	588,600 : —	28,984 : 98	93,651 : 70
c)	Andra lån och skulder:			
2.	Ränta å beräknad brist i hamnkassan, c:a kr. 140,000 : — à 5 %		7,000 : —	
3.	Ränta å kronor 1,000 : —, lån ur Lundby sockens magasinsfond à 4½ %		45 : —	
4.	Ränta å till fattigvården förskotterade medel för restaurering av huvudbyggnaden vid Ålderdomshemmet Karlslund, enligt amorteringsplan		5,000 : —	12,045 : —
d)	Aktier:			
1.	Utdelning å aktier i Stockholm—Västerås—Bergslagens järnväg kr. 99,700 : — à 5 %		4,985 : —	
3.	Utdelning å A.-B. Arbetarebostäders aktier, kronor 300,000 : — à 4,75 %			4,985 : —
			Summa kronor	399,656 : 40

N:o 87.
Budget för 1929.
Inkomster.

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

a)	Obligationslån:	Resterande	Årets
1.	Vatten- och Gasverksstyrelsen:	lånebelopp:	amortering:
	Upptaget år 1892 à 4 %	8,570 : —	2,095 : —
	„ „ 1896 à 3,6 %	36,500 : —	4,220 : —
		Trpt.	6,315 : —

N:o 87.
Budget för 1929. Inkomster.

	Trpt.	6,315 : —	
Upptaget år 1902 à 4 %	38,210 : —	2,420 : —	
„ „ 1907 à 4½ %	472,020 : —	16,110 : —	
„ „ 1910 à 4½ %	834,620 : —	22,900 : —	
„ „ 1916 à 5 %	367,873 : —	6,695 : —	
„ „ 1919 à 5 %	622,165 : 56	7,393 : 40	
„ „ 1922 à 5 %	425,744 : —	4,961 : —	
„ „ 1924 à 5 %	172,975 : —	3,330 : —	
„ „ 1926 à 5 %	82,280 : 61	1,408 : 72	71,533 : 12
2. Folkskolestyrelsen :			
Upptaget år 1892 à 4 %	18,000 : —	4,250 : —	
„ „ 1902 à 4 %	114,810 : —	6,235 : —	
„ „ 1907 à 4½ %	27,200 : —	1,100 : —	
„ „ 1910 à 4½ %	250,250 : —	7,050 : —	
„ „ 1916 à 5 %	20,210 : —	370 : —	
„ „ 1919 à 6 %	138,850 : —	1,650 : —	
„ „ 1922 à 5 %	61,360 : —	715 : —	
„ „ 1924 à 5 %	18,700 : —	360 : —	21,730 : —
3. Fattigvårdsstyrelsen :			
Upptaget år 1892 à 4 %	3,600 : —	850 : —	
„ „ 1902 à 4 %	13,510 : 20	733 : 70	
„ „ 1919 à 6 %	231,333 : 34	2,750 : —	
„ „ 1922 à 5 %	364,384 : —	4,246 : —	
„ „ 1924 à 5 %	58,531 : —	1,126 : 80	9,706 : 50
4. Kyrkorådet :			
Upptaget år 1896 à 3,6 %	4,680 : —	500 : —	
„ „ 1910 à 4½ %	41,000 : —	1,000 : —	1,500 : —
5. Hamnen :			
För äldre hamnbyggnaden ...	4,905 : —	3,000 : —	
För nya hamnbyggnaden :			
1907 års lån à 4½ %	114,500 : —	5,725 : —	
1916 „ „ à 5 %	96,485 : —	1,755 : —	
1919 „ „ à 6 %	138,850 : —	1,650 : —	
För svängkran n:r 6, f. d. n:r 1, kapitalåterstod	6,875 : —	275 : —	
För malmlossningskran, kapitalåterstod	15,625 : —	625 : —	13,030 : —
b. Andra amorteringslån :			
1. Kapitalavbetalningar å lån från pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond :			
Årets amortering		18,016 : 44	
	Transport	18,016 : 44	117,499 : 62

N:o 87. *Budget för 1929. Inkomster.*

	Transport	18,016 : 44	117,499 : 62	
2. Fattigvårdsstyrelsen:				
1928 års lån à 5 %	183,400 : —	5,546 : 49		
3. Hamnen:				
1928 års lån à 5 %	310,000 : —	9,375 : 21		
5. Vatten- och gasverksstyrelsen:				
1928 års lån à 5 %	58,860 : —	17,800 : 80	50,738 : 94	
		Summa kronor	168,238 : 56	

2. Fattigvård.

A. Yttre fattigvården:

1. Ersättning från Landstinget enligt 40—42 §§ i lagen om fattigvården för:				
a) Hospitalsvård	14,500 : —			
b) Lasarettsvård	3,400 : —			
c) Sanatorievård	4,000 : —			
d) Andra sjukvårdskostnader	4,300 : —			
e) Vårdkostnader till andra kommuner	9,000 : —	35,200 : —		
2. Inkomst av statsmedel		3,000 : —		
3. Återbetalning av enskilda för utgiven fattigvård		5,000 : —		
4. Inkomst av pensioner		7,000 : —		
5. Diverse inkomster:				
a) Diverse inkomster	2,000 : —			
b) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av kostnaden för hyra, städning, bränsle och telefon	1,065 : —			
c) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av lönerna för kassörskan och biträdet jämte diverse andra utgifter	1,400 : —	4,465 : —	54,665 : —	

B. Ålderdomshemmet.

6. Vårdavgifter:				
a) Ersättning från främmande kommuner	22,000 : —			
b) Inkomst av betalande	14,000 : —			
c) Ersättning av Landstinget enligt 41 § fattigvårdslagen	4,000 : —			
d) Ersättning av Landstinget för t. b. c. avdl.	5,000 : —			
e) Ersättning av staten för t. b. c. avd...	8,000 : —			
f) Ersättning av statsmedel för vissa personer	2,000 : —			
g) Inkomst av pensioner	25,000 : —	80,000 : —		
	Transport	80,000 : —	54,665 : —	

N:o 87.
Budget för 1929. Inkomster.

Transport		80,000 : —	54,665 : —
7. Diverse inkomster:			
a) Inkomst av arbete	2,000 : —		
b) Inkomst av trädgården	2,000 : —		
c) Inkomst av försålda bohag	900 : —		
d) Inkomst av hönsgården	1,500 : —		
e) Inkomst av tvättinrättningen	9,000 : —	15,400 : —	95,400 : —
		Summa kronor	150,065 : —

3. Barnavård.

a) Återbetalning av landstinget för utgivna vårdkostnader för skyddsuppfostran enligt § 63 i barnavårdslagen	7,000 : —	
b) Ersättning av enskilda för utgivet uppfostringsbidrag	3,000 : —	
c) Statsbidrag enligt § 67 i barnavårdslagen	1,800 : —	11,800 : —
	Summa kronor	11,800 : —

4 A. Folkskola

a) Statsbidrag:		
1. till folkskolan:		
För 17 ord. lärare à kr. 2,810 : —	47,770 : —	
„ 9 ord. lärare à kr. 2,510 : —	22,590 : —	
„ 11 ord. lärare à kr. 2,210 : —	24,310 : —	
„ 11 ord. lärarinnor à 2,310 : —	25,410 : —	
„ 10 ord. lärarinnor à 2,110 : —	21,100 : —	
„ 8 ord. lärarinnor à 1,910 : —	15,280 : —	
„ 3 ord. lärarinnor à 1,710 : —	5,130 : —	
„ 5 e. o. lärarinnor à 1,350 : —	6,750 : —	168,340 : —
2. Till småskolan:		
För 29 ord. lärarinnor à 1,530 : —	44,370 : —	
„ 6 ord. lärarinnor à 1,380 : —	8,280 : —	
„ 5 ord. lärarinnor à 1,230 : —	6,150 : —	
„ 1 ord. lärarinna à	1,080 : —	
„ 1 e. o. lärarinna à	900 : —	
„ 2 e. o. lärarinnor för vårterminen à 534 : 78 ..	1,069 : 56	61,849 : 56
3. Till slöjdundervisningen:		
För gossar:		
54 grupper à kr. 146 : 88	7,931 : 52	
För flickor:		
83 grupper à kr. 146 : 88	12,191 : 04	20,122 : 58
	Transport	250,312 : 12

N:o 87. Budget för 1929. Inkomster.

	Transport		250,312 : 12
4. Till undervisning i huslig ekonomi: 18 kurser à kr. 229 : 50			4,131 : —
Dyrtidstillägg:			
5. Till lärare i läs- och skrivämnen		80,500 : —	
6. Till lärare i slöjd och huslig ekonomi		8,440 : —	88,940 : —
7. Till lärjungebiblioteket			150 : —
b) Barnbespisningen, anslag från Vahlbäckska fonden			2,000 : —
c) Arrendemedel:			
För jord å Iggebygärdet och äng å Trådarön, Staubska fonden			37 : —
d) Hyresmedel:			
För bostäder till lärare			5,600 : —
För uthyrning av skollokaler			800 : —
	Summa kronor		351,970 : 12

4 B. Fortsättningsskola.

Statsbidrag till lärarearvoden		9,200 : —
	Summa kronor	9,200 : —

4 C. Högre folkskola.

a) Statsbidrag till avlöningar		11,822 : —
Statsbidrag till dyrtidstillägg		4,315 : —
Statsbidrag till bibliotek		150 : —
	Summa kronor	16,287 : —

5. Hälso- och sjukvård.

5 A. Allmänna hälso- och sjukvården.

1. Statsanslag åt sundhetsinspektören	1,100 : —	
2. Betalda utryckningar med ambulansautomobilen	400 : —	
3. Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	800 : —	
4. Protokollslösen	300 : —	
5. Bidrag från Köttbesiktningsbyrån till hälsovårdstillsyningsmännens avlöning	1,800 : —	4,400 : —

5. C. Köttbesiktningsbyrån.

Besiktningsavgifter		25,267 : 45
	Summa kronor	29,667 : 45

N:o 87.
Budget för 1929.
Inkomster.

6. Gator, vägar, planteringar o. d.

6 A. Gatuläggning.

Försäljningsmedel		500: —	
Årligt bidrag till omläggning av del av Stora gatan (A.-B. Yngve Swenson)		300: —	
Till gäldande av särskilda gatuarbeten:			
Reserverade gatumedelsanslag	14,000: —		
Automobilskattemedel för år 1929	75,000: —	89,000: —	89,800: —

6 B. Vägar.

Automobilskattemedel, överskott från 1928	50,000: —

6 B. Planteringar.

Ersättning från kyrkokassan för skötsel av kyrkogårdarna och planteringarna vid Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	4,100: —	
Anslag för vård av Slottsparken	1,000: —	
Försäljningsmedel och dekorationer	3,000: —	
Ersättning från Asea för underhåll av planteringen framför kontorsbyggnaden	500: —	8,600: —

6 E. Gaturenhållning.

1. Avgift från skolkassan för renhållning av gatorna vid Skepparbacks-, Mariabergs- och Herrgärdsskolorna	1,000: —	
2. Avgift från Hamnstyrelsen för hamnområdet	1,800: —	2,800: —
Summa kronor		151,200: —

8. Hamn.

8 A. Den egentliga hamnen.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 583)	118,050: —
Summa kronor	118,050: —

10 A. Renhållningsverk

Enligt Bil. Litt. D. (sid. 586)	54,000: —

10 B. Svingård.

Enligt Bil. Litt. D. (sid. 588)	35,000: —
Summa kronor	89,000: —

11. Vattenledningsverk.

Enligt Bil. Litt. B. (sid. 577)	192,000: —
Summa kronor	192,000: —

12. Gasverk

Enligt Bil. Litt. B. (sid. 579)	366,300: —
Summa kronor	366,300: —

13. Elektricitetsverk.

Enligt Bil. Litt. B. (sid. 580)	641,840: —
Summa kronor	641,840: —

17. Andra kommunens affärsföretag.

17 A. Kallbadhus.

Badavgifter	3,400: —	
Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	100: —	3,500: —

17 B. Varmbadhus.

Badavgifter:		
1. Karbad	19,500: —	
2. 1:sta klass badstu	10,000: —	
3. Simhall med värmestuga (vinter)	10,000: —	
4. Simhall med värmestuga (sommar)	9,000: —	
5. Medicinska bad	3,700: —	
6. Billighetsbadstu	10,500: —	
7. Skolbad	2,250: —	
8. Ersättning för simundervisningsbad	4,050: —	69,000: —

17 D. Båttrafik.

1. Persontrafik	15,000: —	
2. Godstrafik	200: —	15,200: —

17 E. Vedgård.

Inkomster av vedförsäljning	34,000: —
Summa kronor	121,700: —

N:o 87.
Budget för 1929. Inkomster.

18. Brandväsen

m) Verkstäderna:			
1. Smidesverkstaden			
2. Snickareverkstaden		6,000:—	
3 Skräddareverkstaden			
4. Skomakareverkstaden			
n) Ersättning för skötsel och underhåll av ambulansautomobilen		3,000:—	
o) Ersättning för eldning åt polisen		100:—	
p) Ersättning för tillsyn och skötsel av enskilda brandskåp		150:—	
Hyresmedel för befäl och manskap vid brandkåren		11,090:—	20,340:—
		Summa kronor	20,340:—

20. Fastighetsförvaltning.

20 A. Egendomar inom stadsplanen.

c) Stadshotellet:			
1. Hyror:			
Västerås Hotell A.-B., förslagsvis	23,750:—		
Västerås Systembolag	18,500:—		
Sällskapet	2,250:—		
Upplands Enskilda Bank	5,000:—		
Barberare Gösta Ståhl	1,400:—	50,900:—	
2. Avgifter för festvåningens användande		2,000:—	
Hyresgästernas andel i kostnaden för vattenavgifter		400:—	
Hyresgästernas andel i kostnaden för uppvärmning		11,000:—	64,300:—
d) Sundinska huset:			
Hyresinkomster			10,350:—
e) Tullhuset:			
Hyra för bostadslägenhet			500:—
f) Paviljongen i Stadsparken:			
Hyresinkomster			1,250:—
g) Gårds- och tomtfastigheter:			
Hyror och arrende för staden tillhöriga gårdar och tomter			170,662:50
h) Hamnmagasinen:			
A.-B. J. Aug. Jönsson & C:o, magasin n:r 1		6,600:—	
A.-B. John A. Fors, magasin n:r 2		6,000:—	
A.-B. John A. Fors, magasin n:r 3		2,200:—	
A.-B. Hakon Swenson, magasin n:r 3		1,800:—	
A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3		2,200:—	
A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3		1,500:—	
Norlings Agenturaffär, magasin n:r 3		674:—	20,974:—
		Transport	268,036:50

N:o 87.
Budget för 1929. Inkomster.

	Transport	268,036 : 50	
i) Hamnplanen:			
Platshyror av:			
Hygrell & C:o	1,087 : 50		
Tegel- & Murbruks A.-B.	2,128 : —		
Kafferosteriet Pyramiden	650 : —		
Järnhandl. Axel Sundström	812 : 50		
Tekniska Byggnadsbyrån	367 : 50		
Ingenjör Paul Anderson	200 : —		
Grosshandl. G. Nordenhaag	495 : —		
Grosshandl. G. Nordenhaag	1,930 : —		
Vatten- och Gasverksstyrelsen	1,050 : —		
Myggbo Sågbolag	562 : 50		
Järnhandl, Eric Sundström	562 : 50		
Järnhandl. Bröderna Larsson	735 : —		
Västerås Automobil A.-B.	900 : —		
Allm. Svenska Elektr. A.-B.	207 : —		
Allm. Svenska Elektr. A.-B.	525 : —		
Allm. Svenska Elektr. A.-B., för magasinstomt	7,556 : —		
A.-B. J. Aug. Jönsson & C:o	180 : —		
Stadens Vedgård	2,000 : —		
J. Aug. Andersson & C:o	1,063 : —		
Arvid Enström	478 : —		
Arrende för 6 tomter å Sjöhatten	1,599 : 80		
Krooks Petroleum- & Olje A.-B.	150 : —		
A.-B. Västerås Spedition	25 : —	25,264 : 30	
j) Hamnpaviljongen:			
Hyresinkomster:			
Spedition	1,500 : —		
Fackf.-kafé	750 : —		
Hamnkontor	500 : —	2,750 : —	
k) Kabinettet:			
Inkomster		1,700 : —	
l) Epidemisjukhuset:			
Hyra		36,000 : —	
m) Omnibustrafikstation:			
Hyra, förslagsvis		3,000 : —	336,750 : 80

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Bil. Litt. D. (sid. 589)	124,547 : —
Transport	461,297 : 80

N:o 87.
Budget för 1929. Inkomster.

			Transport	461,297 : 80
20 C. Jordar och andra fastigheter.				
a) Egendomen Carlsberg		1,000 : —		
Del av Carlsberg (Stadens lantbruk)		200 : —		
Del av Carlsberg (Skogsvårdsstyrelsen)		200 : —		
Arrende för ett markområde (Knut Albin Andersson)		5 : —	1,405 : —	
b) Hästholmarna:				
1. Hyra för serveringspaviljong och villabyggnader å Elba		4,500 : —		
2. Hyra för serveringspaviljong å Östra holmen		2,000 : —	6 :500 : —	
c) Diverse jordägor:				
1. Östra utmarken:				
1. Arrenden:				
För följande lägenheter:				
Lilla Stenby, delar av utmarken, del av Enbacken, Nordanby, Nordanbys utmarksjord (Nordanby gård)		3,500 : —		
Gustavsslätt (K. E. Eklund), utgår 14/3 1936		275 : —		
Andersborg (G. Andersson)		500 : —		
Sundinska utmarken (koloniträdgårdar)		430 : —		
Kristiansborg (stadens lantbruk)		3,000 : —		
Hovdestalund (F. Johansson)		500 : —		
Ett område av Myggbo (Folkets Park)	50 : —			
Ett område (Folkets Park)	70 : —	120 : —		
Malma gård (stadens lantbruk)		3,500 : —		
Arrende för jaktmark å Malma och Östra utmarken		25 : —	11,850 : —	
2. Västra utmarken:				
Arrende:				
Stensborg, växthus och en del jord		2,000 : —		
Stensborg, övrig mark och hus		1,700 : —		
Byggnadsplatser å det s. k. Käringberget t. o. m. år 1927 G. Andersson?	35 : —			
Doktor Holm	50 : —			
Förman Hedkvist	20 : —			
Rich. Blohm	30 : —			
Fru Eriksson, Ekeby	10 : —	145 : —		
Transport		3,845 : —	19,755 : —	461,297 : 80

N:o 87. Budget för 1929. Inkomster.

Transport		3,845 : —	19,755 : —	461,297 : 80
Mindre områden å s. k. Ragvaldsbacke:				
J. A. Thilén	5 : —			
Matilda Eriksson	5 : —			
J. G. Lundkvist	15 : —			
Rob. Pettersson	5 : —	30 : —		
Ett till hyttan på 50 års tid för rätt till framdragande av järnvägsspår upplåtet område (Masugnsbolaget) t. o. m. år 1949		25 : —		
Område av Gästgivarevreten i Gamla Stohagsjorden:				
Västerås Skeppsvarv		570 : —		
Ett område intill Solgården: (Axel Eklundh)		10 : —		
Ett område intill Mälardalen: (H. Mörk)		25 : —	4,505 : —	
d) Viksäng:				
Arrende för 9 villatomter, utarrenderade t. o. m. 1944		310 : —		
Kapten Slettengrens sterbhus		75 : —	385 : —	
e) Diverse arrenden:				
F. d. Stadskassörsjorden i Iggebygärdet (Kristiansborgs gård)		35 : —		
D:o jämte Domkyrkosysslomannens f. d. lönejord å Trådarön (J. A. Hellman), utgår 14/3 1931		60 : —		
Mark av Gideonsberg (Sv. Metallverken)		100 : —		
Mark för järnvägsspår till Tillberga (Sv. Metallverken)		45 : —		
Koloniträdgårdar vid Lustigkulla		283 : 87		
Koloniträdgårdar vid Biskopsängen		450 : —		
Mark av Kungsängen (Lantbruket)		200 : —		
Kablar och ledningar i stadens gator (Asea)		272 : 60		
Kraftledningskabel i stadens mark (Sv. Metallverken)		72 : 40		
Mark av Siggesborg för Skultuna järnvägen (Arrendator K. Karlsson)		50 : —		
Diverse mindre områden		900 : —	2,468 : 87	
Transport			27,113 : 87	461,297 : 80

N:o 87.
Budget för 1929. Inkomster.

	Transport	27,113 : 87	461,297 : 80
f) Arrende för fiskvatten:			
Västerås-fjärden från Johannisberg till Hyttan samt vid Kattskär och Amundsgrund (Sundkvist)	50 : —		
Vid Hästholmarna jämte fiskarstugan med jord å Elba	150 : —		
Diverse mindre fiskarrenden	35 : —	235 : —	
g) Hyresmedel:			
Platshyror:			
Pumphus å Kungsängen (Sv. Metallverken)	50 : —		
Hyra för skjul av Motorbåtsklubben	50 : —		
Två magasinsplatser å Skallberget (Söderlund och Nitroglycerin A.-B.)	20 : —		
Slaktarvagnar å tomten n:r 6, Norra kv.	350 : —		
Upplag å Munk- och Kungsängen, förslagsvis	500 : —		
Myggbo Sågbolag (1,080 kvm. à 60 öre)	648 : —		
Markhyra för serveringspaviljong å Djäkneberget	300 : —		
Markhyra för vattenkiosken i Vasaparken	300 : —		
Fotografiatelier å Kungsängen	50 : —		
Tidningskiosk vid Stora gatan och Hållgatan (Pressbyrån)	200 : —		
Andel i plats och hyresmedel från Strömsholms våg	500 : —		
Karuseller och skjutbanor m. m.	5,000 : —		
Stallar och bindplatser å Kreaturstorget	700 : —		
Hyra för vattenkraften i Svartån	3,000 : —		
Hyra för Köttbesiktningsbyrån	3,000 : —		
Hyra för gasverkstomten å Kungsängen	2,800 : —		
Försäljningskiosk vid flickskolans gymnastikhus (Karlsson)	300 : —		
Försäljningskiosk vid kreaturstorget (Hedman)	200 : —		
A.-B. Yngve Swenson, Bensinupplag i Kopparbergsvägen vid kvart. Hubert	125 : —	18,093 : —	45,441 : 87

20 D. Skogar.

Enligt Bil. Litt. D. (sid. 590)	5,100 : —
Summa kronor	511,839 : 67

Nːo 87.
Budget för 1929.
Inkomster.

23. Polisväsen och fångvård.

a)	Statsbidrag för reservpolis, 1/3 av 3 poliskonstapelslöner i lägsta lönegraden	3,470 : —
	Statsbidrag för avlönande av 2 kriminalkonstaplar, förslagsvis	9,155 : —
b)	Bidrag av Systembolaget för tillsyningsmannens avlöning, förslagsvis	3,000 : —
	Summa kronor	15,625 : —

24. Auktionsväsen.

Auktionsprovision, förslagsvis	100 : —
Summa kronor	100 : —

27. Övriga förvaltningskostnader.

27 B. Byggnadsnämnd.

Avgifter för av byggnadschefen och stadsarkitekten åt enskilda utförda förrättningar samt lösen av protokoll	4,300 : —

27 C. Automobiler.

Inkomster av körningar	12,000 : —
Summa kronor	16,300 : —

30. Allmänna bidrag av staten.

a)	Ersättning för brännvinsförsäljningsmedel enligt K. F. den 18 juni 1913	32,214 : —
b)	Källarfrihetsmedel	349 : 89
	Summa kronor	32,563 : 89

31. Diverse inkomster.

a)	Bötesmedel	200 : —
b)	Behållning av influtna registreringsavgifter för handelsfirmor	50 : —
c)	Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.	4,000 : —
d)	Hyror för maskiner, försäljning av stadgar rörande Västerås stad m. m.	50 : —
	Överskott å förrådsrörelsen	1,000 : —
	Statsbidrag till nykterhetsnämnden	100 : —
e)	Vågavgifter från Köttbesiktningsbyrån	2,200 : —
f)	Gottgörelse av statsverket i anledning av Västmanlands regementes indragning för året 1/7 1928—1/7 1929	10,000 : —
	Summa kronor	17,600 : —

N:o 87.
Budget för 1929.
Inkomster.

32. Skatter och liknande avgifter.

a)	Hundskatt à 25:— kr. pr hund			8,500:—
b)	Bevillningsavgifter från offentliga föreställningar, artistskatt			2,000:—
c)	Skogsaccis			100:—
d)	Utdebitering av kr. 9:— för varje fulla 100:— kr. av kr. 29,472,104:— utgörande under år 1928 inom kommunen beräknad inkomst, för vilken bevillning skall erläggas	2,652,489:36		
	Varifrån avgår beräknad avkortning och restitution	265,248:94	2,387,240:42	
e)	1) Progressivskatt, kommunandel		81,000:—	
f)	Tomtören å tomter å stadens grund för all framtid		86:74	2,468,327:16
g)	Nöjesskatt			42,000:—
	Summa kronor			2,520,927:16

N:o 87. *Budget för 1929. Sammandrag*

Sammandrag av Utgifts- och Inkomststaten för år 1929.

	Utgifter:	Inkomster:	Överskott:	Brist:
Brist från sist avslutade räkenskapsår	118,964 : 77			118,964 : 77
1 a. Räntor m. m.	860,512 : 22	399,656 : 40		460,855 : 87
1 b. Kapitalavbetalningar å lån	376,212 : 62	168,238 : 56		207,974 : 06
2. Fattigvård	635,684 : 82	150,065 : —		485,619 : 82
3. Barnavård	81,207 : —	11,800 : —		69,407 : —
4 a. Folkskola	841,324 : 22	351,970 : 12		489,354 : 10
4 b. Fortsättningsskola	18,200 : —	9,200 : —		9,000 : —
4 c. Högre Folkskola	26,608 : 50	16,287 : —		10,321 : 50
4 d. Allmänt läroverk	4,280 : —			4,280 : —
4 e. Andra undervisnings- och bildningsanstalter	51,215 : —			51,215 : —
5. Hälso- och sjukvård	88,847 : 40	29,667 : 45		59,179 : 95
6. Gator, vägar, planteringar o. dyl.	325,619 : 15	151,200 : —		174,419 : 15
7. Avloppsledningar	39,715 : —			39,715 : —
8. Hamn	118,050 : —	118,050 : —		
10. Renhållningsverk och svingård	130,276 : 93	89,000 : —		41,276 : 93
11. Vattenledningsverk	133,756 : —	192,000 : —	58,244 : —	
12. Gasverk	322,781 : —	366,300 : —	43,519 : —	
13. Elektricitetsverk	470,057 : —	641,840 : —	171,783 : —	
17. Andra kommunens affärsföretag	112,050 : —	121,700 : —	9,650 : —	
18. Brandväsen	121,195 : 80	20,340 : —		100,855 : 80
20. Fastighetsförvaltning	291,516 : 11	511,839 : 67	220,323 : 56	
21. Magistrat och Rådhusrätt	63,088 : 95			63,088 : 95
22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen	47,157 : 25			47,157 : 25
23. Polisväsen och fångvård	224,769 : 45	15,625 : —		209,144 : 45
24. Auktionsväsen		100 : —	100 : —	
26. Allm. pensionsförsäkring	36,800 : —			36,800 : —
27. Övriga förvaltningskostnader	194,366 : 30	16,300 : —		178,066 : 30
28. Anslag och bidrag till diverse ändamål	146,519 : 40			146,519 : 40
29. Oförutsedda utgifter	71,495 : 31			71,495 : 31
30. Allmänna bidrag av staten		32,563 : 89	32,563 : 89	
31. Diverse inkomster		17,600 : —	17,600 : —	
32. Skatter och liknande avgifter		2,520,927 : 16	2,520,927 : 16	
Summa kronor	5,952,270 : 25	5,952,270 : 25	3,074,705 : 61	3,074,305 : 61

N:o 87.
Budget för 1929. Tekniska skolan.

Bil. Litt. A.

Västerås stads anstalter för yrkesundervisning.

Inkomst- och utgiftsstat för anslagsåret 1929–1930.

INKOMSTER:

1. Beräknade statsunderstöd:		
A. i förevarande ansökning:		
a) till avlöning åt rektor och övriga lärare	21,500: —	
b) till inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	750: —	
c) till underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	750: —	23,000: —
B. till bibliotek, därest särskilt understöd i härför föreskriven ordning sökes		350: —
2. Av landsting anvisade eller påräknade understöd		4,000: —
3. Av hushållningssällskap anvisade eller påräknade understöd		—
4. Av föreningar eller enskilda anvisade eller påräknade understöd		500: —
5. Avkastning av donationer och fonder		300: —
6. Lärjungeavgifter		4,500: —
7. Säljbar produktion		1,200: —
8. Att av kommunen tillskjutas		27,500: —
Summa kronor		61,350: —

UTGIFTER:

1. Rektorsarvode	2,500: —	
2. Övriga lärararvoden	41,000: —	43,500: —
3. Inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	1,500: —	
4. Underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	1,500: —	3,000: —
5. Bibliotekskostnader		700: —
6. Förbrukning av råvaror för den säljbara produktionen		1,200: —
7. Avlöning till lärjungarne för produktivt arbete		1,200: —
8. Stipendier och premier		300: —
9. Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning		8,450: —
10. Administrationskostnader (utom rektorsarvode)		2,000: —
11. Övriga utgifter		2,200: —
Summa kronor		61,350: —

Bil. Litt. B.

N:o 87. Budget för 1929. Vatten- och Gasverksstyrelsen.

Inkomst- och Utgiftsstat

för Vatten- och Avloppslednings- samt Gas- och Elektricitetsverken för år 1929.

Utgifter för verkens gemensamma förvaltning.

Löner:

Föreståndaren, 49:IV		8,625:—
Assistenten vid vatten-, avloppslednings- och gasverken, 36:IV		4,707:—
Assistenten vid elektricitetsverket, 36:IV		4,707:—
Kamreraren, 36:IV		4,707:—
Bokhållaren, 19:IV		2,325:—
Kassörskan, 19:IV		2,325:—
Förrådsförmannen, 19:IV		2,325:—
Manligt kontorsbiträde, 1:a klass, 15:IV, 2 st. à 1,893:—		3,786:—
Kvinnligt kontorsbiträde, 1:a klass, 14:1		1,470:—
Manligt kontorsbiträde, 2:dra klass, 13:IV		1,677:—
Avläsareförmannen, 17:IV		2,109:—
Avläsare, 16:IV, 3 st. à 2,001:—		6,003:—
Dyrtidstillägg för ovanstående personal		27,814:—
Ritbiträde, förslagsvis		1,920:—
Revisionskostnader		2,000:—
Springpojkar		1,000:—
Extra kontorshjälp		1,000:—
Pensionärer:		
Anna Gedda (30/3—1905)	1,000:—	
A. H. Eriksson (30/10—1919)	1,170:—	
Sofia Risberg (25/11—1920)	500:—	
J. G. Johansson (25/1—1923)	600:—	
Hilma Boholm (22/2—1923)	591:—	
Augusta Lönnquist (28/3—1923)	600:—	
C. J. Pettersson (26/3—1925)	630:—	
C. G. Gustafsson (22/6—1925)	1,170:—	
K. Hultberg (25/8—1927)	820:—	
Hilda Pettersson (1/5—1928)	400:—	7,481:—
Dyrtidstillägg för pensionärerna		4,888:—
	Kronor	90,869:—

N:o 87.
Budget för 1929. Vatten- och Gasverksstyrelsen.

Därav påföres:

Vattenverket	12,800: —
Avloppsledningarne	8,200: —
Gasverket	20,000: —
Elektricitetsverket	44,500: —
Installationsarbeten	5,369: —
Summa kronor	90,869: —

Diverse utgifter:		
Läkarearvode	1,300: —	
Avlöning vid sjukdom och olycksfall	6,700: —	
Medicin	600: —	8,600: —
Olycksfallsförsäkringsavgift		2,800: —
Räkenskapsböcker, skriv- och ritmatrial, samt trycksaker	4,400: —	
Postporto och annonser	800: —	5,200: —
Telefonavgifter för ledningar till:		
Föreståndarens exp. och bostad	270: —	
Kamrerarens exp.	110: —	
Assistenternas exp. och bostäder	270: —	
Förrådet	110: —	
Förmännens exp.	186: —	
Elektricitetsverket	160: —	
Vattenverket	210: —	
Vattenborgen	110: —	
Gasverket, Kungsängen med ankn.	134: —	
Montörförmannens bostad med ankn.	160: —	
Rörnätsförmannens bostad	70: —	
	1,790: —	
Samtalsavgifter	510: —	2,300: —
Kontor och förråd:		
Renhållning och städning	2,500: —	
Uppvärmning	1,250: —	
Belysning	250: —	4,000: —
Kontors- och förrådsbyggnader:		
Brandförsäkring	120: —	
Underhållskostnader	1,780: —	1,900: —
Anskaffande och underhåll av inventarier och verktyg		2,400: —
Resor och diverse		1,000: —
Första årets amortering av lastbil, amorteras jämlikt Stadsfullmäktiges beslut av den 29/3—28 under 4 år		1,200: —
Kronor		29,400: —

N:o 87. Budget för 1929. Vatten- och Gasverksstyrelsen.

Därav påföres:

Vattenverket	4,100: —
Avloppsledningarna	2,600: —
Gasverket	6,500: —
Elektricitetsverket	14,400: —
Installationer	1,800: —
Summa Kronor	29,400: —

Vattenverket.

INKOMSTER:

Avgifter för vatten samt hyror för mätare	190,000: —
Skötsel och underhåll av brandposter	1,200: —
Installationsarbeten	800: —
Kronor	192,000: —

UTGIFTER:

Driftskostnader:			
Kraftström		18,700: —	
Smörjoljor, packning, trassel		100: —	
Tillsyn och spolning av ledningsnät och brandposter samt rengöring av bassänger		4,300: —	
Tillsyn av installationer		300: —	
Uppsättning och nedtagning av mätare		1,200: —	
Renhållning, uppvärmning och belysning vid Vattenverket och reservoarerna		800: —	
Ersättningspersonal vid semester m. m.		500: —	25,900: —
Underhållskostnader:			
Byggnader och bassänger		1,600: —	
Maskiner med tillhörande ledningar jämte elektrisk utrustning		1,400: —	
Ledningsnät och brandposter		10,800: —	
Mätare		4,300: —	
Verktyg och inventarier		500: —	
Cyklar		200: —	
Telefonledning till Hesslö		300: —	19,100: —
Avlöningar och pensioner:			
Förvaltningen enligt ovan		12,800: —	
Maskinmästaren, 20:IV	2,433: —		
Maskinisten, 16:IV	2,001: —		
Rörnätsförmannen, 18:IV	2,217: —		
Vårdaren av vattenborgen	1,785: —		
Dyrtidstillägg	6,132: —		
Transport	14,568: —	12,800: —	45,000: —

N:o 87.
Budget för 1929. Vatten- och Gasverks-styrelsen.

Transport		14,568 : —	12,800 : —	45,000 : —
Avgår:				
Värdet av naturaförmåner för maskinmästaren och maskinisten	1,646 : —			
Avloppsledningarnas och gasverkets andel i lön till rörnätsförmannen, vardera 1,275 : —	2,550 : —	4,196 : —	10,372 : —	23,172 : —
Diverse utgifter:				
Förvaltningen enligt ovan			4,100 : —	
Brandförsäkringar			200 : —	
Utskylder			6,450 : —	
Avgift till staten för vattenverket i Hesslö			1,600 : —	
Avgift till Hamre gård			150 : —	
Bränsle till maskinpersonalen i Hesslö			400 : —	
Analyser och skjutsar m. m.			400 : —	
Avskrivning av fordringar			500 : —	13,800 : —
Räntor och amortering:				
Enligt särskild plan (30/11—1911, 21/12—1916)				
Räntor			25,472 : —	
Amortering			24,812 : —	50,284 : —
Inköp av vattenmätare, förslagsvis				1,500: —
				133,756: —
Inkomster utöver utgifter				58,244 : —
			Kronor	192,000: —

Avloppsledningarna.

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Kraftström till driften i pumpstation samt smörjoljor	3,100 : —	
Spolning av ledningar, rensning av brunnar	9,500 : —	
Muddring framför utloppen i Svartån och Mälaren	3,900 : —	
Bortfraktning av avfall från pumpstationen	500 : —	17,000 : —
Underhållskostnader:		
Byggnader	300 : —	
Maskiner	300 : —	
Ledningsnät och brunnar	8,600 : —	9,200 : —
Avlöningar:		
Förvaltningen enligt ovan	8,200 : —	
Andel i avlöning till rörnätsförman	1,275 : —	
Tillsyn av driften i pumpstationen	3,900 : —	13,375 : —
	Transport	39,575 : —

N:o 87.
Budget för 1929. Vatten- och Gasverksstyrelsen.

	Transport		39,575 : —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan			2,600 : —
Räntor och amortering:			
Enligt planen för obligationslånen:			
Räntor		40,894 : —	
Amortering		16,646 : —	57,540 : —
			99,715 : —
Avgår inkomster för cirka 2,400 vattenklosetter à 25 : —			60,000 : —
Utgifter utöver inkomster	Kronor		39,715 : —

Gasverket.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen		23,900 : —
Enskild gasförbrukning samt hyror för mätare		235,000 : —
Koks och tjära		106,700 : —
Installationer		700 : —
	Kronor	366,300 : —

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Gaskol	106,700 : —	
Kraftström	2,500 : —	
Smörjoljor, packning, trassel	300 : —	
Reningsmassa	1,000 : —	
Vatten	500 : —	
Apparatdrift och ombyte av reningsmassa	3,200 : —	
Tillsyn av ledningsnät, pumpning av sifoner	2,400 : —	
Tillsyn av installationer	1,400 : —	
Uppsättning och nedtagning av mätare	1,900 : —	
Tillbehör och tillsyn av gatubelysningen	4,100 : —	
Renhållning, städning, uppvärmning, belysning	1,100 : —	125,100 : —
Underhållskostnader:		
Byggnader och transportanläggningar	900 : —	
Ugnar, apparater och gasklockor med tillhörande ledningar jämte elektr. utrustning	1,600 : —	
Ledningsnät	8,300 : —	
Mätare	4,800 : —	
Gatubelysning	2,500 : —	
Verktyg och inventarier	1,500 : —	
Cyklar	300 : —	
	19,900 : —	
Avsättning för ommurning av ugnarna	2,500 : —	22,400 : —
Transport		147,500 : —

N:o 87.
Budget för 1929. Vatten- och Gasverksstyrelsen.

Transport		147,500 : —
Avlöningar och pensioner:		
Förvaltningen enligt ovan	20,000 : —	
Gasmästaren 22:IV	2,631 : —	
Justerareförmannen 18:IV	2,217 : —	
Dyrtidstillägg	3,382 : —	
Eldning av ugnar och pannor m. m.	26,445 : —	
Andel i avlöning till rörnätsförman	1,275 : —	
	55,950 : —	
Avgår värdet av gasmästarens naturaförmåner	823 : —	55,127 : —
Diverse utgifter:		
Förvaltningen enligt ovan	6,500 : —	
Brandförsäkringar	1,600 : —	
Utskylder	7,500 : —	
Bränsle till kontor och gasmästarebostad	200 : —	
Analyser, skjutsar, föreningsavgifter	900 : —	
Avskrivning av fordringar	1,000 : —	
Hyra till Drätselkammaren för gasverkstomten	2,800 : —	20,500 : —
Räntor och amortering:		
Enligt särskild plan.		
Räntor	47,390 : —	
Amortering	38,750 : —	86,140 : —
Tionde årets amortering av gasmätare, inköpta åren 1916—18 (15 år)		5,514 : —
Inköp av gasmätare, förslagsvis		8,000 : —
		322,781 : —
Inkomster utöver utgifter		43,519 : —
Kronor		366,300 : —

Elektricitetsverket.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen	31,140 : —
Enskild belysnings- och kraftström samt hyror för mätare	610,000 : —
Installationsarbeten	700 : —
Kronor	641,840 : —

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Elektrisk energi	133,000 : —	
Smörjoljor, packning, trassel	200 : —	
Transformatorolja, vatten och svavelsyra	500 : —	
Transport	133,700 : —	

N:o 87. *Budget för 1929. Vatten- och Gasverksstyrelsen.*

Transport		133,700 : —	
Tillsyn av ledningsnät och transformatorstationer		3,000 : —	
Tillsyn och installationer		900 : —	
Uppsättning och nedtagning av mätare		6,800 : —	
Tillbehör och tillsyn av gatubelysning		8,900 : —	
Renhållning, uppvärmning och belysning		1,200 : —	154,500 : —
Underhållskostnader:			
Byggnader, inkl. transformatorhusen		2,500 : —	
Maskiner, transformatorer och instrumentering		4,800 : —	
Jord- och luftledningsnäten med kabelkistor och tryckpunkter jämte serviser		33,200 : —	
Mätare		10,300 : —	
Gatubelysning		3,000 : —	
Verktyg och inventarier		1,000 : —	
Motorcykel och cyklar		700 : —	
Omläggning till växelström inom vissa stadsområden, enl. Stadsfullmäktiges beslut 31/5 1928		30,000 : —	85,500 : —
Avlöningar och pensioner:			
Förvaltningen enligt ovan		44,500 : —	
Maskinmästaren, 26:IV	3,027 : —		
Maskinisterna, 17:IV, 3 st. à 2,109 : —	6,327 : —		
Montörförmannen, 19:IV	2,325 : —		
Justerareförmannen, 18:III	2,088 : —	13,767 : —	
Dyrtidstillägg		9,795 : —	
Extra maskinist, förslagsvis		3,500 : —	
		71,562 : —	
Avgår värdet av maskinmästarens naturaförmåner		823 : —	70,739 : —
Turbinstationen:			
Arrende för vattenfallet i Svartån (21/11—1911)		3,000 : —	
Tillsyn av maskiner samt reglering av dammluckorna		500 : —	
Övriga kostnader för drift och underhåll		1,000 : —	4,500 : —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan		14,400 : —	
Brandförsäkringar		575 : —	
Utskylder		35,100 : —	
Bränsle åt maskinmästaren		200 : —	
Skjutsar och föreningsavgifter		1,100 : —	
Avskrivningar av fordringar		1,500 : —	
Första årets amortering av motorcyklel, 4-årig amortering		525 : —	53,400 : —
Räntor och amortering:			
Enligt särskild plan (30/11—1911):			
Räntor: Elektricitetsverket	37,474 : —		
„ Turbinhuset	1,562 : —	39,036 : —	
Trpt.		39,036 : —	368,639 : —

N:o 87.
Budget för 1929. Vatten- och Gasverksstyrelsen.

Transport	39,036 : —		368,639 : —
Amortering: Elektricitetsverket	50,618 : —		
„ Turbinhuset	1,764 : —	52,382 : —	91,418 : —
Inköp av mätare år 1929, förslagsvis			10,000 : —
			470,057 : —
Inkomster utöver utgifter			171,783 : —
		Kronor	641,840 : —

Bil. Litt. C.

N:o 87.
Budget för 1929. Hamnen.

Utgifts- och Inkomststat

för västerås stads hamn år 1929.

UTGIFTER:

A. Den egentliga hamnen.

A. Nyanläggningar:			
4:de, 1929 års avbetalning å reparationsanslaget å kr. 20,932:12 (16/12 1924—29/1 1925)..		4,186:42	
1:sta, 1928 års amortering av fyrbelysningen å Stora Sandskär (Stadsfullmäktiges beslut den 23/2 1928		900:—	5,086:42
a) 1. Underhåll och reparationer:			
1 a. Kajer, dukdalber och båtbryggor	6,000:—		
1 b. Särskilt anslag för ombyggnad av östra kajen (31/12 1928)	21,000:—	27,000:—	
2. Grusning å hamnen		800:—	
3. Hamnskjulen		200:—	
4. Underhåll av inventarier och nyanskaffningar		100:—	
Drift och underhåll av motorbåten		200:—	28,300:—
b) Löner och arvoden:			
Hamnkaptenen, 33:III (25/8 1927)		4,002:—	
Dyrtidstillägg		2,400:60	
Biträde å hamnkontoret		2,100:—	
Hamnens andel i stadens allmänna omkostnader (byggnadschef, polis, bokföring m. m.)		4,000:—	
Ersättning till befäl å fartyg i regelbunden trafik för av dem upprättad uppbörd och redovisning av hamnavgifter för varor, 7 % å uppbörden, kronor 45,000:—		3,150:—	15,652:60
c) Övriga utgifter:			
1. Hamnkontoret:			
Hyra av lokal	500:—		
Skrivmaterial och tryck	300:—	800:—	
Transport		800:—	49,039:02

N:o 87. Budget för 1929. Hamnen.

	Transport		800 : —	49,039 : 02
Telefonavgifter för ledningar till:				
Hamnkontoret	110 : —			
Hamnkaptenens bostad	70 : —			
Kranmaskinistförmannens bostad	70 : —			
Samtalsavgifter, förslagsvis	75 : —	325 : —		
Städning och eldning		400 : —	1,525 : —	
2. Belysning å hamnen			1,200 : —	
3. Renhållning å hamnen			1,800 : —	
4. Årsavgift till Svenska Hamnförbundet ..			100 : —	
och Föreningen Inre Vattenvägar			150 : —	
5. Olycksfallsersättning för F. Svanström ..			48 : —	
6. Premie för olycksfallsförsäkring			275 : —	
7. Diverse och oförutsedda utgifter			154 : 55	5,252 : 55

d) 1. Räntor:

Hamnbyggnaden:

(Enligt av Stadsfullmäktige den 22 dec. 1920 godkänd plan).

Andel i obligationslån:	Resterande lånebelopp	Ränta	
1896 års lån à 5 %	4,905 : —	245 : 25	
1907 „ „ à 4,5 %	114,500 : —	5,152 : 50	
1916 „ „ à 5 %	96,485 : —	4,824 : 25	
1919 „ „ à 6 %	138,850 : —	8,331 : —	
1928 „ „ à 5 %	183,400 : —	9,031 : 34	
Ränta å beräknat balanserat underskott i hamnkassan kronor 140,000 : — à 5 %		7,000 : —	34,584 : 34

d) 2. Kapitalavbetalningar å lån:

Andel i obligationslån:	Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amortering:		
1896 års lån à 5 %	91,905 : 01	4,905 : —	3,000 : —		
1907 års lån à 4.5 % (beslut år 1907)	229,000 : —	114,500 : —	5,725 : —		
1916 års lån à 5 % (beslut år 1914)	113,000 : —	96,485 : —	1,755 : —		
1919 års lån à 6 % (beslut år 1917)	150,000 : —	138,850 : —	1,650 : —		
1928 års lån à 5 % (beslut år 1927)	183,400 : —	183,400 : —	5,546 : 49	17,676 : 49	106,552 : 40

Transport 106,552 : 40

N:o 87.
Budget för 1929. Hamnen.

				Transport	106,552:40
B.	Hamnmaskiner:				
b)	Löner och arvoden:				
	En maskinistförman, 18:III	2,088:—			
	Drytidstillägg	1,539:60	3,627:60		
	Kranskötare, förslagsvis		5,000:—	8,627:60	
c)	Driftkostnader:				
	Strömförbrukning för kranar		1,200:—		
d)	Underhåll och reparationer		1,500:—		
e)	Diverse utgifter, förslagsvis		170:—	2,870:—	11,497:60
				Summa kronor	118,050:—

INKOMSTER:

	A. Den egentliga hamnen:			
f.	Hamnavgifter för varor:			
	1. Ångfartyg i regelbunden trafik	45,000:—		
	2. Andra fartyg	35,000:—	80,000:—	
g)	Hamnavgifter för fartyg:			
	1. Ångfartyg	9,000:—		
	2. Segelfartyg	1,000:—		
	3. Pråmar	2,500:—	12,500:—	
i.	Uthyrning av båtplatser	5,500:—		
k.	Uthyrning av upplagsplatser i hamnen	800:—		
l.	Uthyrning av varuskjul	1,100:—		
m.	Uthyrning av mark för fotogenmagasin	3,000:—	10,400:—	102,900:—
	B. Hamnmaskiner:			
f.	Kranhyror för kran:			
	1. N:r I	4,500:—		
	2. „ II	4,000:—		
	3. „ IV	1,000:—		
	4. „ V	300:—		
	5. „ VI	5,000:—		
	7. „ VIII	200:—	15,000:—	
g.	Markhyra för kran n:r III		150:—	15,150:—
			Summa kronor	118,050:—

N:o 87.
Budget för 1929. Lantegendomsnämnden.

Bil. Litt. D.

Utgifts- och Inkomststat

för Västerås stads Lantegendomsnämnd för år 1929.

Renhållningsverket.

UTGIFTER:

a) Anskaffning och underhåll av inventarier:				
1. Inköp och underhåll av kärl			800:—	
2. Inköp och underhåll av inventarier			2,000:—	
3. Beklädnadspersedlar			1,200:—	
4. Andra och sista årets kostnad för anskaffning av en lastautomobil (29/12 1927)			3,600:—	7,600:—
b) Löner och arvoden:				
1 och 2. Förvaltaren, lön 41:IV	5,883:—			
Dyrtidstillägg	2,964:90			
Bokhållaren, lön	4,335:—			
Revisionskostnader	400:—			
	13,582:90			
Av ovanstående påföres renhållningsverket hälften		6,791:45		
Kontorsbiträde av 2:dra klass, lön 12:IV	1,569:—			
Personligt lönetillägg	175:—	1,744:—		
En förman, lön 18:IV	2,217:—			
Tretton renhållningsarbetare: (Mallmén, E. Andersson, Lundin, Eriksson, Forslund, Vestlin, Kihlgren, A. Andersson, Sunesson, Persson, Johansson, Karlsson och Dahl), lön 16:IV à 2,001:—	26,013:—	28,230:—		
Transport		36,765:45		7,600:—

N:o 87.
Budget för 1929. Lant-egendoms-nämnden.

Transport		36,765 : 45		7,600 : —
Dyrtidstillägg till ovanstående		22,411 : 50		
Pension till f. d. förman K. J. Jansson	1,450 : —			
Dyrtidstillägg	725 : —			
Pension till f. d. renhållningsarb. G. Karlsson	1,300 : 65			
Dyrtidstillägg	650 : 33	4,125 : 98		
		63,302 : 93		
Avgår bostadsförmåner, värderade till (2 st. à 550 : —, 4 st. à 337 : 50 och 5 st. à 375 : — kr.)		4,325 : —	58,977 : 93	
3. Hyra för bostäder till 5 st. arbetare à 375 : — kr. pr styck			1,875 : —	
4. Extra kontorsbiträde			1,000 : —	
5. Extra arbetare			13,000 : —	
6. Kostnader för arbetarnes semester			2,500 : —	77,352 : 93
c) Inköp av torvmull				5,000 : —
d) Stallet:				
1. Utfodring			4,300 : —	
2. Hästskoning			575 : —	
3. Underhåll av seldon, täcken och pressenning			600 : —	
4. Försäkring av hästar			200 : —	5,675 : —
e) Övriga utgifter:				
1. Hyra för kontor			1,000 : —	
2. Olycksfallsförsäkring			400 : —	
3. Kontorsböcker och skrivmaterial			400 : —	
4. Vattenavgifter			150 : —	
5. Sotning			65 : —	
7. Brandstodsavgifter			400 : —	
8. Belysning och värme i fabriken och å kontoret samt städning			800 : —	
9. Underhåll av hus			1,000 : —	
10. Telefonavgifter för ledningar till:				
Kristiansborgs gårdskontor		250 : —		
Renhållningsverkets kontor		190 : —		
Renhållningsfabriken		114 : —		
Förman Janssons bostad (extra kl.)		80 : —		
Samtalsavgifter, förslagsvis		50 : —	684 : —	
11. Läkare, veterinär, medicin och sjukvårdsavgifter			350 : —	
12. Drivkraft för blandningsmaskin			700 : —	
13. Diverse utgifter samt skatter			700 : —	
14. Driftkostnad för automobilen			2,000 : —	8,649 : —
			Summa kronor	104,276 : 93

N:o 87.
Budget för 1929. Lantegendomsnämnden.

INKOMSTER:

Försäljning av stallströ och sopor	3,000: —
Försäljning av torvmullspudrett	6,000: —
Försäljning av torvmull	500: —
Hämtningsavgifter	43,000: —
Transport av svinmat till Malma	1,500: —
Summa kronor	54,000: —

Svingården.

UTGIFTER:

a) Kraftfoder, förslagsvis	14,000: —
b) Inköp av grisar, förslagsvis	3,000: —
c) Avlöningar	3,000: —
d) Transport av svinmat och annan körning	3,000: —
e) Ved, lyse, reparationer och diverse	3,000: —
Summa kronor	26,000: —

INKOMSTER:

Försäljning av fläsk	35,000: —
Summa kronor	35,000: —

Lantbruket.

UTGIFTER:

a) Anskaffning av inventarier			2,000: —
b) Driftkostnad:			
1. Arrende för Nordanby	1,500: —		
2. Arrende för Kungsängen	200: —		
3. Arrende för del av Ö. Utmarken	2,000: —		
4. Arrende för Malma	3,500: —		
5. Arrende för Kristiansborg	3,037: —		
6. Arrende för del av Carlsberg	200: —	10,437: —	
7. Avlöningar till arbetare, bokhållare och förvaltare	54,300: —		
Avgår naturaförmåner till bokhållare och förvaltare	2,200: —	52,100: —	62,537: —
c) Produkter av egen skörd samt inköpt:			
1. Till utsäde: Nordanby	3,950: —		
Malma	3,350: —		
Kristiansborg	1,850: —	9,150: —	
Transport		9,150: —	64,537: —

N:o 87. *Budget för 1929. Lantegendomsnämnden.*

	Transport	9,150 : —	64,537 : —	
2. Till stallet: Nordanby	3,950 : —			
Malma	5,000 : —			
Kristiansborg	3,160 : —	12,110 : —		
3. Till ladugården		11,850 : —	33,110 : —	
d) Underhåll och reparationer:				
1. Underhåll av seldon		900 : —		
2. Underhåll av fordon och redskap		3,000 : —		
3. Underhåll av hus		3,000 : —	6,900 : —	
e) Övriga utgifter:				
1. Hästskoning		600 : —		
2. Häst- och brandförsäkring		1,000 : —		
3. Driftkostnad för motorplog		1,200 : —		
4. Komposter, pudrett och konstgödning		5,500 : —		
5. Läkare, veterinär och medicin		500 : —		
6. Krono-, kommunal- och prästutskylder		3,100 : —		
7. Avverkningskostnad för ved		750 : —		
8. Elektrisk ström		1,200 : —		
9. Hägnadskostnader		500 : —		
10. Telefonavgifter för ledningar till Nordanby och Malma	198 : —			
Samtalsavgifter, förslagsivs	27 : —	225 : —		
11. Diverse utgifter (skördegarn, presstråd m. m.)		2,500 : —		
12. Olycksfallsförsäkringar		425 : —	17,500 : —	
f) Grundförbättringar:				
1. Dikning, stensprängning och kalkning			2,500 : —	
		Summa kronor	124,547 : —	

INKOMSTER:

1. Diverse jordbruksprodukter:			
Nordanby	40,667 : —		
Malma	34,320 : —		
Kristiansborg	20,460 : —	95,447 : —	
2. Från ladugården		16,000 : —	
3. Körningar		10,000 : —	
4. Trädgården vid Malma		800 : —	
5. Hyror		1,500 : —	
6. Hyra för potatislotter		800 : —	
	Summa kronor	124,547 : —	

N:o 87. *Budget för 1929. Lantegendomsnämnden.*

Skogarna.

UTGIFTER:

a) Löner och arvoden:			
Skogvaktaren, lön 18:IV	2,217:—		
Dyrtidstillägg	1,598:—	3,815:—	
Avgår för bostad och vedbrand		600:—	
		3,215:—	
Jägmästare för tillsyn av stadens skogar		350:—	3,565:—
b) Övriga utgifter:			
1. Skogvaktare för hållande av cykel		30:—	
2. Telefonavgift med extra klocka		80:—	
3. Hägnadskostnader		125:—	
4. Utskylder		425:—	
5. Rensning av skogsdiken och nydikning		1,100:—	
6. Diverse utgifter		125:—	
7. Skogsindelning av Ö. Utmarken och Malma		1,100:—	2,985:—
		Summa kronor	6,550:—

INKOMSTER:

Rotvärde å diverse virke	5,100:—
Summa kronor	5,100:—

N:o 87.
Budget för 1929.
Kyrkan.

Kyrkan och kyrkliga ändamål.

Utgifts- och inkomststat för år 1929 fastställd av ordinarie kyrkostämma den 30 Oktober 1928.

UTGIFTER:

1. Avlöningar och pensioner:

Domkyrkoorganisten, lön	3,000: —
„ dyrtidstillägg, förslagsvis	1,950: —
Domkyrkoklockaren, lön	1,800: —
„ dyrtidstillägg, förslagsvis	1,350: —
„ hyresersättning	1,200: —
Domkyrkovaktmästaren, lön	2,160: —
„ dyrtidstillägg, förslagsvis	1,572: —
Extra domkyrkovaktmästare, arvode	800: —
Eldaren, arvode	1,600: —
Ringaren, arvode	600: —
Kyrkogårdsvaktmästaren, arvode	2,500: —
För tillsyn av östra kyrkogården	720: —
Orgelnist och kantor vid begravningar, arvode	500: —
Räkenskapsföraren, arvode	800: —
Kyrkoskrivaren, lön	3,000: —
D:o, dyrtidstillägg, förslagsvis	1,950: —
Skrivbiträde å pastorsexpeditionen, arvode	900: —
Klockare och orgelnist i Lundby, lön	760: —
D:o, dyrtidstillägg, förslagsvis	460: —
Kyrkvaktaren i Lundby	400: —
Orgeltramparen i Lundby	100: —
Dödgrävaren i Lundby	100: —
Extra ringare i Lundby	30: —
Kyrkvärdarne i Lundby	5: —
Städerskan i Lundby kyrka	75: —
Fru Bedinger, pension	400: —
D:o, dyrtidstillägg, förslagsvis	200: —
Hedda Berglind, understöd	100. —
Widlund, understöd	250: —
G. Eriksson, understöd	400: —
Tunell, pension	150: —
D:o, dyrtidstillägg, förslagsvis	75: —
Fru Sterneman, pension	600: —
D:o, dyrtidstillägg, förslagsvis	300: —
Transport	30,807: —

N:o 87.
Budget för 1929.
Kyrkan.

	Transport	30,807 : —	
	Fru Söderholm, pension	300 : —	
	D:o, dyrtidstillägg, förslagsvis	150 : —	
	Fru Zetterkvist, understöd	600 : —	31,857 : —
2.	Prästgårdsbyggnadsmedel:		
	Reparationer och oförutsedda behov m. m.	6,000 : —	
	Brandstod och sotning	400 : —	6,400 : —
3.	Pastorsexpeditionen:		
	Hyra till staden	1,200 : —	
	Bränsle och lyse	600 : —	
	Städning, eldning och skurning	720 : —	
	Kyrkböcker, blanketter, annonser m. m.	1,500 : —	4,020 : —
4.	Kyrkans egentliga behov:		
	Elektrisk belysning och kraft till orgelmotorn	600 : —	
	Underhåll av ledningar, lampor m. m.	200 : —	
	Stearin och vaxljus	100 : —	
	Tillsyn av orgeln	100 : —	
	Tillsyn av den elektriska motorn	150 : —	
	Bänkhyresersättning	2,000 : —	
	För klockor	500 : —	
	För tornurets skötsel	100 : —	
	För skurningar	350 : —	
	Biblar och böcker åt nattvardsbarn	1,000 : —	
	Barnkören	500 : —	
	Den större kyrkokören	1,500 : —	
	Kyrksalen, (hyra, ljus, värme, städning)	3,500 : —	
	Västra församlingshemmet	1,500 : —	
	D:o, förslagsanslag för reparationer	500 : —	
	För barngudstjänster (tidningar, böcker, orgelspel)	800 : —	
	För tvätt och oblat	75 : —	
	Bränsle, förslagsvis	5,000 : —	
	Sotning	75 : —	
	Renhållning kring kyrka och ämbetsgårdar	1,200 : —	
	Sand och grus	300 : —	
	Brandstod för Lundby kyrka	100 : —	
	För ändring av den elektriska installationen i domkyrkan, cirka	5,000 : —	
	Bidrag till "Centralpojkarne"	500 : —	
	Diverse och oförutsedda utgifter	2,000 : —	27,650 : —
5.	Kyrkogårdarne:		
	Anslag för östra kyrkogårdens underhåll	4,500 : —	
	Snöskottning, sprängning m. m.	200 : —	
	Sand och grus	300 : —	
	För kyrkogården vid Hovdestalund, förslagsvis	5,000 : —	
	Diverse behov	200 : —	10,200 : —
		Transport	80,127 : —

N:o 87. *Budget för 1929. Kyrkan.*

			Transport	80,127 : —
6. Diakonissorna:				
Anslag till diakonissanstalten			4,000 : —	
Kostpenningar			4,800 : —	
Till biträde vid matlagning åt sjuka			180 : —	
Hyresmedel			2,400 : —	
Bränsle och tvätt m. m.			1,500 : —	
Bidrag till hyra och städning av lokaler för diakonissorna och annan kyrklig verksamhet			2,000 : —	
Diverse, såsom för modermöten, telefoner m. m.			2,000 : —	16,880 : —
7 Församlingsbiblioteket:				
Hyra till staden			600 : —	
Arvode för skötseln			75 : —	
Städning, bränsle, ljus			400 : —	
Bokinköp och bindning			400 : —	
Filialen i västra stadsdelen			500 : —	
D:o i Lundby			50 : —	
Till "De blindas förenings" bibliotek			60 : —	2,085 : —
8. Arrendemedel:				
Avgäld för västra kyrkogården utom kvarntullen, efter markegång, c:a				200 : —
9. Räntor och amorteringar:				
Andel i 1896 års obligationslån	20,000 : —			
Kapitalskuld 1/1 1929	4,680 : —			
Ränta för året		159 : 48		
Amortering för året		500 : —	659 : 48	
Andel i 1910 års obligationslån	50,000 : —			
Kapitalskuld 1/1 1929	41,000 : —			
Ränta för året		1,845 : —		
Amortering för året		1,000 : —	2,845 : —	
Lån från pensionsstyrelsen	440,000 : —			
Kapitalskuld 1/1 1929	403,405 : 79			
Ränta för året		20,170 : 29		
Amortering för året		8,452 : 34	28,622 : 63	
Femte årets amortering för den elektriska ringledningen			1,490 : —	
Lån för prästgårdar m. m.:				
Kapitalskuld 1/1 1929	40,583 : 56			
Ränta för året		2,029 : 18		
Amortering för året		610 : 78	2,639 : 96	
Lån för prästgården i Västra förstaden:				
Kapitalskuld 1/1 1929	39,800 : —			
Ränta för året		1,990 : —		
Amortering för året		3,164 : 10	5,154 : 10	41,411 : 17
			Transport	140,703 : 17

N:o 87.
Budget för 1929.
Kyrkan.

		Transport	140,703 : 17
10. Prästerskapets avlöning enligt K. Maj:ts och riksdagens beslut:			
	Kyrkoherden	10,000 : —	
	4 komministrar à 5,000 : —	20,000 : —	
	Pastorsadjunkten (domkyrkosysslomannen) med ålderstilltillägg och hyresbidrag	2,900 : —	
	Skjutsersättning åt prästerskapet	900 : —	
	Avgifter till änke- och pupillkassan enl. Kungl. brev	490 : —	
	Dyrtidstillägg och provisorisk löneförbättring, förslagsvis	16,000 : —	50,290 : ..
		Kronor	190,993 : 17

INKOMSTER:

För gravplatser, förslagsvis	4,000 : —
För klockor, förslagsvis	500 : —
För likvagnen, förslagsvis	100 : —
Hyra för klockargården	600 : —
Andra smärre inkomster	200 : —
Församlingsavgifter för prästerskapets avlöning	50,290 : —
Att för övrigt uttaxeras	135,303 : 17
Kronor	190,993 : 17

Rätt utdraget ur protokollet intygar.

FREDRIK FAHRÆUS.

För prästerskapets avlöning och kyrkliga ändamål upptages följande uttaxering:

a) Enligt lagen om prästerskapets avlöning 0 : 20 procent å kronor 29,471,094 inkomst, motsvarande 2 öre pr 10 : — kr. inkomstbelopp	58,942 : 19	
med avdrag av beräknade avkortningar	8,652 : 19	50,290 : —
b) Enligt kyrkostämmans beslut 0 : 50 % à kr. 29,471,094 : — kronors inkomstbelopp	147,355 : 47	
med avdrag av beräknade avkortningar	12,052 : 30	135,303 : 17
	Kronor	185,593 : 17

REGISTER

över

Utgifts- och inkomststaten för år 1929.

VÄSTERÅS 1929
WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI